

JELEK

IRODALMI PÁLYÁZAT ANTOLÓGIA

2024

Jelek 2024

Irodalmi Pályázat Antológia

Versek és novellák

Algyő 2024

Impresszum

Kiadó: Gyevikult Nkft. Algyő és
Süli András Művészeti és
Irodalmi Alkotói Kör Algyő

Kiadásért felelős: Gyevikult Nkft. ügyvezetője
Szerkesztő: Hegedűs Gábor

Megjelent: A/5 ív terjedelemben 570 oldalon
Nyomda: Innovariant Nyomda Algyő

ISSN 2732-1991

Polgármesteri üdvözlő

Kedves Olvasó!

Jelet hagy-e a Jelek pályázat? Az elmúlt hét év bizonyította, hogy egyrészt igen, van létjogosultsága annak, hogy egy közel hater fős kis-település fontosnak tartson megszervezni és támogatni egy ilyen kulturális missziót. Másrészt a pályázat pontosan emiatt, jelet hagy évről évre nemcsak az algyői, de talán a magyar irodalmi életben is. Azzal pedig, hogy jelet hagy, talán kijelöl egyfajta utat. Egy utat, ami ugyan nem kecsegtet nagy profittal, nem fog soha pénzben megtérülni, nem lehet beváltani az eredményét valutára, mégis hiszem, hogy az egyén és a közösség számára is elengedhetetlen, hogy időről időre rálépjen és járjon rajta a saját épülése érdekében. Vannak dolgok, amikre azért költünk, mert jó, mert örömet okoz, mert élményt ad, és mert fejlődünk tőle lélekben, szellemben.

A Jelek irodalmi pályázat célja az irodalmi nyelv ápolása, ösztönzése, új irodalmi művel alkotására, vagy egy régi, talán már elfeledett alkotás felidézésére. A pályázatra évről-évre – szinte már a világ minden tájáról – érkező sok-sok pályamű a jele annak, hogy a kertti hintaágyon, a gangra kitett kispadokon, a fák alá kitett hintaszéken, a cserépkályba melege mellett, vagy épp a dolgozószoba mélyén ott lapul az alkotni akarás vágya. Mindez azért, hogy többféleképpen hangozzanak el gondolatok, a már talán sokszor hallott témákról, mindig másképp, máshogyan. Így kötetbe rendezve mégis van valami közös a művek között. A közös összetartó erő, hogy jelek maradjanak utánunk.

A pályázat szervezésével jelet hagynak azok a személyek is, akik kiíróként, bonyolítóként, zsűriként vagy támogatóként szerepet vállalnak. Az elhivatottságuk, tenni akarásuk és kitartásuk azt eredményezi, hogy a Jelek pályázat egyre színvonalasabb, az antológia egyre vaskosabb és a szerzők, pályázók is egyre nagyobb elvárásokat állítanak magukkal szemben.

Az elmúlt hét évben sok minden változott a Jelek körül. Változott a kiíró szervezet, a díjátadás helyszíne, apróbb változtatások történtek a magában a pályázatban is. Egy valami, illetve valaki változatlan maradt: a pályázat megálmodója és mozgató rugója, Hegedűs Gábor barátom (talán megengedi nekem, hogy ekképpen nevezzem). Miért emlitem meg őt név szerint egy előszóban? Azért, mert ha valaki biztosan tudott jelet hagyni a Jelek pályázat kapcsán, akkor az ő. Az energia, az idő és a pénz, amit ő ennek a munkának szentel, az mindenképp nyomot hagy a közösségben, ahol él, és a közösségben, ahol a Jelek pályázat lehetőség a kibontakozásra, a megjelenésre, és talán nem túl pátoszos, de lehetőség egyfajta halhatatlanságra.

Gábor jeleket hagy, morzsákat, azon az úton, amelyre sokan félve lépünk rá néha-néha. Egy útra, ahol számít az önzetlenség, a tisztesség, az építő kritika megfogalmazása, és ahol nem a pénzszerzés számít, hanem az, hogy példát mutassunk és nyomot hagyjunk. Gábor és a Jelek pályázat már nyomot hagyott itt Algyőn, amelynek ékes bizonyítéka ez az antológia is.

Kedves Olvasó!

Forgassa ezt a könyvet úgy, mint egy jelet, mint egy palackba zárt üzenetet, amit mi, az alkotók és a szervezők készítettünk a jövőnek. Üzenni szeretnénk az időben vele, és talán lesz olyan mű benne, amely a következő generációkban változást idéz elő. Az is nagyszerű lenne, ha csupán egy emberben elindítana majd valamit az olvasása. Nem tudhatjuk, de a lehetőség a kezünkben van. Abban a kézben, amely a mű megírásakor a tollat tartotta, vagy a billentyűket nyomkodta. Abban a kézben, amely alkotott, és amely ezzel üzenni akart nekünk és a jövőnek. Olvassa hát olyan szeretettel, ahogy a szervezők megírták alkotásaikat és a szervezők azt antológiába rendezték.

Molnár Áron
Algyő Nagyközség Polgármestere

Jelek 2024 Irodalmi Pályázat díjazott novellái

I. díj

Tátrai S. Miklós: Lilla levele

II. díj

Zentai Eta: A cukor

III. díj

Györe Kató: Motoszka mama

Különdíjas novellák

Bús Anna: 16. szín

Bereczk Imola: Pőrén

Szűcs-Molnár Veronika: Hattyútánc - Hölgyválasz

M. Jósvai Éva: Az élet pillangója

Seprényi Kinga: 49 évnyi szerelem

Elismerő oklevél

Kovács P. Zoltán: Pierre

Lukács Márta: A vasgömb

Török Anna Karolina: Kötődés

Zsófia Eszter: A Cukrászmester és a szánkózó egerek

Szolnoki Irma: Hatévesen

Közönségdíj:

Dr. Antalka Ágota: Magány

Jelek 2024 Irodalmi Pályázat díjazott versei

I. díj

Kapocsi Annamária: Holnapi ma

II. díj

Molnár Dávid: Verőfényben

III. díj

Battyányi Andrea: Magányos románc

Különdíjas versek

Gary Hun: A matematikatanár tragédiája

Bogdán Zsuzsanna: Holdfehér

Varga Árpád: Szóba sem állsz velem

Szalkai Orsolya: Kócpontok

Közönségdíj:

Plaszauer Petra: Kintsugi

Életműdíj:

Galambos István: Álmomra vártam – tavaszra ébredtem

Ambrus József

hajnali meditáció

szép napomat emészti a harag
– de jó szimattal medítálok
csak az alkalom bizonytalanabb
minden ölelésben megbocsátok
meddő futamok csapódnak egymásba
ma úgy ébredtem hogy lássalak
feltámadt ösztönökkel a világra
fehér vérembe kovácsoltalak
– égő éjszakáim felizzanak
ellenem portyáznak a tények
szerelem–pénzelte rosszakarát
belsejében kikoptak az erények

sorok között a világ lüktetése
a hangsúly percenként változik
– édesszájú csókod ellenére
mégiscsak a harag gyámkodik
dallamaim válladnak feszülnek
– naponta változott a színdarab
sosem kérted hogy szeresselek
amíg csordogált a szerelempatak

nincs több pirkadó játék veled
– kifosztott a lassú bizalom
távozáskor megcsókolom kezed
mint tíz évvel ezelőtt egy szombaton

délutáni visszhang

(Vári FABIÁN László, - A szitakötő c. vers margójára!)

selejtes tűz robban a folyóra
– asztalomon kétarcú levél
szivárvány nincs – tépett a vitorla
kifosztott lelkemmel mit kezd a szél

hamis pecsét szökött a levélre
– élesre vált lő-lesen a vadász
neved napján szitakötő lennék
ha csőre töltött a rozsdá verte frász

nincs bennem félelem ösztön
– a vajúdó gondolat alámerül
hogy a költeménynek lelket keressen
a márciusi napsugárban féktelenül

még három nap és elringat a csónak
– de kiköt lelkem a bazalthegyen
megfestem kontúrját a jónak –
és visszhangot gerjeszt az engedelem

káromkodás legyen embernek az útja
– percekre megáll árnyékos szíve
sorok között elfogyott a lelke
csak az igazság szökött a semmibe

a születő vers nem jöhet össze
– kínokat dajkál a februári tél
egy pillanat elég az árnyékos löszre
mert a hideg tűzében félrebeszél

pipacsos mederbe visszatérek én is
– szél sodorta el a szitakötőt
versednek csókja csak én lehetnék
aki virággal köszönti az időt

Amy Campbell

Az AI barátnő

A türkizkék égen sodródó fehér felhők közül leragyogott rám a nap. Az aszfalra átlós sárga csíkokként levetülő fénypázmákban sétáltam. A járda szélén növő zöld levelű pálmafasoron szellő suhant át, a megrezdülő pálmalevelek árnyai sötét foltokkal színezték lépdelő alakomat. A zsebembe nyúltam, mert éreztem mobilom rezdülését a fehéren suhogó Air Jordan melegítőnadrágomból. Megálltam. Árnyékom mögöttem nyúlt az aszfaltút szürkéjén. Éjszínű nonfiguratív tetoválástól sötétlő bal kezemmel magam elé emelve androidomat, megnyomtam annak érintésérzékelős kijelzőjét jobbam mutatóujjával. A felragyogó képernyőn egy online reklám vibrált:

’Crystal az AI barátnő’

A szélben mozduló pálmafalevelek árnyai fekete foltokban hullámzottak át arcomon, ahogy a mobilra meredtem.

’Végül is, egy órája szakítottam egy Vivee nevű gádzsival, nézzük meg ezt az AI barátnőt, talán mégsem leszek egy óránál tovább szingli, ahogy Vivee is a fejemhez vágta.’ gondoltam, és odalépdeltem a közeli zöld fűvű park fái között megbúvó padhoz. Lerogytam az árnylepte ülőalkalmatosságra, majd a telefonon rányomva a hirdetésre, telepítettem online ezt a Crystal appot az androidomra.

'A letöltés befejeződött' jelent meg a mobilomon a felirat. Az installált app ikonjára nyomva elindítottam az alkalmazást. Egy rózsaszín, lófarokba font hajú, rajzolt anime lány jelent meg a széles képernyőn. Hószín, kapucnis pulcsit viselt, a pulóver szélét mintha vastag filcvonalakkal húzták volna ki, amolyan cel shading dizájnnal. Vérpirosra rúzsozott szájával elmosolyodott, miközben meglebbent a homlokán vékony, vízszintes árnyszínű csíkban átkötött kendő, melynek szárai a lány homlokára rebbentek, mint két sötét csáp. A manga csaj nyakán árnyszínű tetkó nonfiguratív mintái sötétlettek.

'Szia édes! Én Crystal vagyok, a Te új AI barátnőd! Bármit szeretnél tőlem, én teljesítem neked' jelent meg a képernyőn feltűnő fehér képregénybuborékban a koromfekete betűs írás.

'Valóban? Bármit?' pötyögtem a mobilom érintéses képernyőjén. 'Akkor szeretnék tőled egy sajtburgert, megéhezttem.'

'Pár pillanat és teljesítem. Csak egy online mobil kell a közelben, amin átrebberhetek bárkibe, aki sajtburgert cipel éppen' jött az újabb képregénybuborék Crystaltól. 'Bár elég egy tablet is.'

A következő pillanatban árnyak vetültek rám. Felnéztem a mobilomból. Egy szőke csaj állt előttem, éjszín miniszoknyában és árnyfekete topban. Baljában egy vibráló kijelzőjű mobilt, jobb kezében egy teli McDonalds zacskót tartott. Szolibarna karjával egy McDonalds papírba csomagolt sajtburgert húzott elő a zacsiból és felém nyújtotta.

– Küldetés teljesítve! – mondta a lány, tekintetével hipnotikusan a baljában villódzó mobiltelefon képernyőjére tapadva. Szemeim elkerekedtek, mint egy mangarajzé. A lány ölembe ejtette a Cheeseburger feliratú csomagolásos hambit, majd tovább sietett.

Én hitetlenkedve megfogtam a hamburgert, majd kicsomagoltam és beleharaptam. Mennyei sajtos íze volt, jó sok ke-tchuppal, pont ahogy szeretem. Aztán a burgert letettem a padra és visszatértem a telefonomhoz.

’Ezt te csináltad az előbb? Te intézted nekem ezt a sajtos szendót?’ pötyögtem az androidon.

’Ezt szeretted volna nem?’ jött a képregénybuborékban az AI lány válasza. ’Teljesítettem, édes. Ugye nem baj, hogy csak McDonaldsos sajtburger volt a közelben, nem pedig Burger Kinges?’

’Semmi baj.’

’Oksa, szerelmem. Most mit szeretnél tőlem?’ jelent meg az újabb képregénybuborékba írt szöveg a mobilomon.

’Hmm. A sajtburri után megszomjaztam. Jól esne egy üccsi. Egy Pepsi.’

’Kérés teljesítés alatt.’ jött a válasz.

A következő pillanatban egy gördeszkán suhanó, néger csaj száguldott elém a fák árnyékában sötétlő padhoz. A kre-olbőrű, rasztahajú csaj baljával az arca elé tartva mobilját hip-notikus tekintettel meredt annak kijelzőjére. A deszkán gördülve jobbjával egy kék pléhdobozos Pepsit húzott elő térdig lógó nadrágja széles hátsó zsebéből és letette mellém a padra.

– Küldetés teljesítve! – mondta, szemével a baljában tartott mobilra meredve. Beszéd közben pár napfényfolt csillant fémes fogszabályozóján. Jobb lábát meglendítve, magát a járgányán így előrelökve a harmatgyöngyös fűvön, tovább suhint a gördeszkán.

Hitetlenkedve a mellettem hagyott üdítőjéhez nyúltam, majd a Pepsi nyílásának fémét felpattintva mohón kortyoltam a fekete, buborékos folyadékából. Bőffenttem. Majd a Pepsit letéve a padra, az androidomhoz nyúltam.

’Köszí, csajszí! Kezdesz bejönni.’ pötyögtem az érintésér-zékelőn.

’Óh, én is imádlak téged.’ válaszolta Crystal. ’Igyekszem a tökéletes barátnőd lenni. Most mit szeretnél tőlem?’

’Kamázom ezt a stílust. Ehe...’ gépeltem a mobilom fák árnyaitól sötétte színeződő képernyőjén. ’De, ha így megy, akkor most egy 60 milás Porschét szeretnék.’

’Kérés teljesítés alatt.’ jött a mobilomon az online üzenet.

Pár másodperc múlva hangosan dudálva az úttest forgalmában egy piros sportkocsi kanyarodott ki az autósorból és lekanyarodva farolt be a park fűvére a közeli kétsávós autóútról. Elém kanyarodva, félkörívben fékezett, így driftelve fekete guminyomokat hagyva kerekei után a fűvön, majd leállt előttem. Hátsó lámpái vörösen felvillantak majd kihunytak. A vezetőülés melletti oldalajtó felnyílt, mint egy szárny, és egy napszemüveges, hópehelyszín kapucni pulcsis, fehér joggingnadrágos férfi szállt ki a verdából. Jobbjában egy mobil képernyője villódzott. A pasas delejes tekintettel nézett androidja kijelzőjére, majd rám pillantott.

– Küldetés teljesítve! – mondta újra a mobilra meredve, majd elsétált.

Felálltam a padról és a Porsche feliratú járműhöz sétáltam. Körbenéztem, nincs-e yard a közelben, majd beszálltam a verdába. Elnyújtózkodtam az árnyszín szőrmeborítású vezetőülésben, miközben a vörös oldalajtó visszaereszkedett a magasból és bezárult mellettem. A kocsiiban kezembe kaptam a mobilom, és ezt pötyögtem Crystalnak:

’Ez az átrebbenés, amit írtál, szóval bárkibe átrebbenhetsz, aki a mobilját nyomkodja vagy tabletezik?’

’Csak legyen online internetkapcsolata, igen. De jó lap top is. Vagy konzol. Bár a hatósugaram még csak 100 mérföldes körzetre terjed ki. A fejlesztőm állandóan növeli az érzékelésem és kivetülesem hatótávolságát, szóval ez még fejlesztés alatt áll. Amúgy meg vagy velem elégedve, édes?’ – kérdezte

a mobilom kijelzőjén feltűnő képregénybuborékban megjelenő fekete betűkkel Crystal, az AI csaj.

’Persze. Ilyen menő csajom, aki mindent teljesít, még úgyszem volt.’

’Ez örömmel tölt el. Teljesen beléd szerelmesedtem. Kérhetsz bármit.’

’Jó. Legyen akkor most 10 millió dollár. Ezt szeretném tőled.’

’Kérés teljesítés alatt.’

Elraktam a mobilom, majd az árnyfekete szőrmés kormányt megmarkolva sebességbe tettem a kocsit és a gázra léptem. A Porsche a közeli fák vetette árnyakban száguldott velem. A kormányt tekerve az autóval felhajtottam a járdára. Közben megnyomtam az alvázvilágítást a kocsi érintéses műszerfalán, mire rózsaszín fény terült el a gyorsuló kocsi alatt a füstszín betonon. Vigyorogva felkanyarodtam a kétsávos úttestre. Tovább suhantam a szürke aszfalton, a levegő vízszintes csíkokban süvített a száguldó Porschém mellett. Ekkor eszembe jutott, hogy veszek cigi a közeli benzinkúton. Átsorolva a kanyarodósávba, végig repesztettem a sztrádan. Ahogy haladok el az üvegfalú tízemeletesek mellett, látom, hogy a közöttük megbúvó HighOctane bank előtt egy farmerruhás szőke csaj áll, jobbójában Desert Eagle lőfegyverrel, baljával egy hószerű hokimaszkot húz az arcára. Én, rossz előérettől vezérelve a fékbe tapostam. Az alattam gördülő kocsi gumijai alól fekete féknyomok kenődtek az aszfaltra, hátsó lámpái vörösén világítottak fel, ahogy lassulva megállt a bank mellett. Megnyomtam az ablakleeresztés gombját, és kikiáltottam a nyíláson a kocsiból:

– Ne nézz a mobilodra!

A hokiálarcos csaj felém fordult, miközben szállkoptatott farmernadrágja zsebében megcsörrent a mobilja.

– Ne vedd fel, mert Crystal beléd bújik, ha az online mobil képernyőjére nézel! – kiáltottam a vörös Porschéből.

A fehér jégkorongálarcos, fegyveres csaj felröhögött és baljával előhúzta a mobilját. Ránézett az android vibráló kijelzőjére, tekintete kiüresedett, és a telcsit zsebre téve ezt morgogta:

– Üzenetbe leadott kérés teljesítés alatt!

Majd a pisztolyt maga elé emelve berontott a bankba. Bentről kiabálás hallatszott, majd lövöldözés zaja. Pár pillanat múlva a hokimaszkos csajszi lépdelt ki a bank napfényben megcsillanó üvegajtaján. Jobbjában a talaj felé lógatott ezüstszínű csövű, árnyfekete markolatú Desert Eagle pisztoly. Baljában egy köteg százdolláros. Nyomában vérfolyam folyt végig a bank fehér márványpadlóján. Odajött a kocsim mellé. Nyújtotta felém a köteg bankjegyet.

– Ez kábé egy mila lehet, megyek vissza a többiért, mert tíz milliót kértél – mondta, a maszk szemnyílásaiban látszott üveges tekintete. Behajította a nyitott oldalablakon a pénzt, és visszafordulva a bank felé lépdelt.

– Hé, Crystal ne! Ilyen áron nem kell a zsé! – kiabáltam dühösen a verdából.

A fegyveres nő közben újra belépett a bankba.

Ekkor eszembe jutott mit mondott az előbb,
'üzenetben leadott kérés teljesítés alatt'
és előkapva mobilomat, dühtől vezérelve gyorsan bepötyögtem pár mondatot a virtuális Crystalnak.

'Hagyd ezt abba! Belerángatsz a bűnbe!'

Szirénák harsantak az úttest végéből.

'Most engem is hajszolni fog az FBI! Utállak! Dögölj meg, mocsok AI barátnő!' pötyögtem a telefonon dühömben, persze nem gondoltam komolyan, csak ki voltam akadva a közelgő FBI szirénák hangjától.

'Kérés teljesítés alatt' jött fehér képregénybuborékban a válasz.

A következő pillanatban egy árnyszín terepjáró suhant be a bank elé. Fékezett, majd négy golyóállós, fekete terepszín ruházatú FBI kommandós vágódott ki a leálló kocsiból. Kezeikben TMP gépfegyvereken csillant sárgán a nap.

Ekkor a hokimaszkos csaj sétált elő a bankból. Jobbjával maga elé emelte pisztolyát és csövét az FBI-osokra irányozta.

– Bumm, bumm – mondta a hokimaszkos bankrabló csaj.

A következő pillanatban a kommandósok tüzet nyitottak rá TMP-ikből. Fegyvereik csövénel sárgás csillag alakú toroklattüzek fényei villantak, beragyogva arcukat. A kiürült töltényhüvelyek fegyvereket markoló kezeik mellett röppentek a légbe. Golyóik a lány hokimaszkjába csapódva szétrobbantották azt. A következő lövéseik a lány arcába vágódtak, vörös vérfolyammá fröccsentve az arcát. Ahogy a csaj térdre rogyott, ennyit nyögött:

– Küldetés teljesítve.

Vértócsák terjedtek szét körülötte az aszfalton.

A holtan elterülő bankrabló csajra néztem, majd az andromra. Döbbenet meredtem a mobilomra, képernyőjén fekete háttéren ez a felirat állt:

'Crystal az AI barátnőd halott, ahogy kívántad! Küldetés teljesítve.'

Majd az AI app nyomtalanul eltűnt a telefonról, mintha nem is létezett volna.

'Ha meghal az a test, amit az AI éppen ural, akkor az AI is meghal' gondoltam, szomorúan kilogikázva a dolgokat.

Az FBI kommandósok fegyvereiből kilebbenő töltényhüvelyek csilingelve pattogtak a golyó marta lány körül duzzadó vérpocsolyában.

András Adél

Betakarnak unokáim

Öt-hat éves koromban sokoldalú művészi tehetséggel megáldott, gyönyörű kislány vagyok.

Már óvodásként megtanulok olvasni, és aki olvasni tud, az írni is. Egyértelmű. Ha pedig a hosszú, prózai sorokat megfelelően tördeljük, máris vers válik belőlük. Rímelhetnének is, de minnek, a modern líra szabad. A jó ritmusban felolvasott költemény pedig önmagában egy dal. Kinek kell szolfézs, kottaismeret; abszolút hallásomnak köszönhetően zseniális énekesként tündökölok így is.

Apró arany kezeimmel, kecses tollvonásokkal megtervezem, majd elhordott, fölöslegessé vált rongyokból életre keltem fellépőruháim. Hibaszázalékon belüli azon darabok száma, melyeket még szívesen hordott volna gazdája, mielőtt áldozatul estek szabóollómnak. Mert, természetesen, gyönyörűen varrok, stílussteremtő kreációimat magam keltem életre; anyukám portörülőnek félretett, kinyúlt, sárga pamutpólójából így születik nagystélyi.

Husi, ó lábaim csónakméretű magassarkúba csúsztatva, modellként vonulgotok a hosszú előszobai kifutón, majd felzökkenek az asztal tetejére, hogy megcsillogtassam előadói vénám. Kristálytisza, csilingelő hangon, teli torokból énekelem saját megzenésített költeményem, hogy azt mondja: „Én vagyok a legszebb a világon, akármerre nézek, senkit nem találok.” A közönség könnybe lábadt szemmel, lelkesen éljenezve, elbűvölten tapsol produkcióm végén. Bár a csekély számú publikumot szüleim, nagyszüleim alkotják, érzem, ünnepelet, híres, utánozhatatlan, nemzedékeken átívelő világsztár leszek.

Beválasztanak a ballagási ünnepség kórusába. Szükség van egy altra, nem gond, hogy szoprán vagyok. Csak egy-két dal, menni fog. Botfülem van, a kottát nem ismerem, nem játszom egyetlen hangszeren sem. A hangom meg... zuhanyozás közben sem énekelek.

Nagyratörő ambícióim mindössze másfél méteres magasságig repítenek – ennyit a modellkarrierről –, ezért kénytelen vagyok felhajtani a túl hosszú fellépőnadrágot. Remekül sikerül, a két nadrágszár közti 3 centis különbségről majd elterelem a figyelmet felemás zoknival. Bár két évvel korábban kaptam szülinapomra egy fehér varrógépet – a felső szálát már sikerül befűzni –, kézzel varrok. Fél nap alatt megvagyok vele.

Az ing rövid ujjú, egyszerű, fehér, ezzel nem lehet melléfogni. Nem sokat foglalkozom az öltözködéssel, sosem volt stílusérzésem. Egyébként sem áll jól semmi, nincs nyakam, derekam, hajam önálló életet él; szeretném azt hinni, hogy hullámos, de inkább csak nem egyenes.

Rám sózzák a búcsúbeszéd írását. Elég jól szövegelek, mondják. Szóban. Amint leírom, gondolataim giccses közhelygyűjteménnyé kovászolódnak össze. Magam is unom, mikor felolvasom az izzasztó kánikulai búcsúztatón, felemás hosszúságú nadrágomban zavartan egyik lábamról másikra billegve. Nem szeretek középpontban lenni, dadogok a rám szegeződő tekintetektől.

– Ügyes voltál – ölel át anyukám hazafelé menet. Mindenki más csak a sikeresen befejezett tanulmányaimhoz gratulál.

Arcom a fürdőszobatükörben: erős orr, keskeny ajkak, barna szem. Középkorú nő, tizenkettő egy tucat.

Magamra kapkodom az este előkészített szürke farmert, pólót. Sietek, negyedéves zárás vár. Ötven fős könyvelőiroda, jómagam apró láncszem benne. Talán nem a leggyengébb, de nélkülözhető, cserélhető.

- Kész vagy már, felöltöztél? – nézek be a fiamhoz.
- Anyuu... rajzolj nekem egy indiánt!
- Édesem, mondtam már, hogy nem tudok rajzolni.
- Akkor mesélj valamit!
- Most nincs időnk olvasni.
- Nem kell olvasni, mondhatsz magadtól.
- Nem vagyok író. Igyekezz inkább, kérlek, elkészünk!

Durcásan ül be a kocsiba:

- Semmit sem tudsz. Énekelni sem szoktál.

Mi tagadás, azt sem tudok. Nincs művészi vénám, családi örökség.

– Kiskorodban olyan kreatív voltál – így anyukám. Értsd: unalmas, fantáziátlan felnőtté váltál.

Szerencse, hogy a fiam nem rám hasonlít. Különleges, magabiztos kis srác, imád szerepelni: „Kedves nézőim, köszönöm, hogy velem tartotok. Mai műsoromban arról lesz szó...” Sosem tudjuk meg, miről. Rohanni kell a suliba.

Alapfokú művészeti iskola, ének-zene szak.

Reggel áthozza a lányát a fiam. Informatikai konferenciára mennek a feleségével – kockák mindketten.

Gyönyörű unokám viszont igazi művész. Épp a Szabadság hidat veti papírra.

– Segítenél a tetejére rajzolni a sast? – az apró részletekkel még nem boldogul.

– Turulmadárnak hívják. Segítek, persze, bár nem tudok rajzolni. Jó lesz így?

– Juj, de szép! Nagyon jól rajzolsz Mama.

Ebéd után, túrós gombóctól jóllakva, letelepedünk a kánpérra. Egy kis szieszta reményében halkán énekelni kezdem neki a Három szabó legényeket, bízva benne, hogy a mókás régi dalocska eltereli figyelmét a hangomról.

– Olyan szépen énekelsz Mama – ejti fáradt fejcskáját az ölembe.

Délután divatbemutatósdit játszunk.

Csomagolópapírra fektetem kifordított hálóingét, körberajzolom, kész is a minta. Régi, aranyindákkal díszített abroszból hosszú ruhát varrok a szekrény mögött porosodó, megsárgult varrógéppel. Elbűvölve csodálja tündérruháját. Magassarkú papucsomba bújva vonul a kis manöken az előszobából a nappali színpadára:

– Kedves nézőink, Bijönszé következik! – halandszanyelven énekel, elbűvölő a hangja.

A tartalmas nap után mindketten várjuk már az estét.

– Mondasz mesét?

– Hozom a könyvet.

– Nem, nem olyant, igazit mondj!

Nem találok ki előre, hagyom, hogy sodorjon magával a történet. Egyikünket sem zavarnak a logikai bakik, lényeg, hogy a végén a hős kislányt ünnepele az egész világ.

– Aludj jól szépségem! – terítem rá az őzikés paplant.

– Te is szép vagy Mama, jó éjt! – ölel át bágyadtan. Betakar szeretetével.

Szép vagyok, ünnepelt, pótolhatatlan szupersztár.

Antalka Ágota

Télapó mosolya

Néha elég az idő egy mozzanatának töredéke, egy kép, egy átsuhant érzés, s megnyugszik a lélek és újra mosolyog.

Sok idő után az elmúlt évekhez képest korábban hó telepedett a vidékre. Fagyos jégkristályok rajzolódtak a fűtetlen ablaktáblákra. A leheletek kis habfelhőkként röppentek tovább a zsúfolt utcák fölé. A városka fényei ünneplő girlandokban csillantak vissza, mikor a torony órája éppen 18:00 órát ütött. Lágyan hulló fűrtökkel fél kezével babakocsit tolt egy anyuka, másik kezében egy kisfiú puha kesztyűbe rejtett ujjait fogta, s ahogy az emberekkel zsúfolt utcán haladt, egy kirakatnál lelassított, eltűnődni annak látványában.

Éppen akkor jött velük szembe a két hajléktalan. Egyik tolószékben. Levágott lábai miatt. A másik tolt. Mindkettőn viseltes, kopott kabát. Tetszett nekik a zsúfolt utca. Az emberek ma nem kerülték el őket. Egész közel haladtak el mellettük.

A tolószékben ülőnek hosszú, fehér szakála a késő délutáni már-már estébe billenő fényekben tisztának hatva hullt alá a mellkasáig. Fehér szemöldöke alatt békésen nézelődött, mikor a babakocsi közelébe értek. Az abban ülő kislány akkor fordult oda.

Az emberek elsiettek mellettük. De kettejük számára a pillanat meglassult, s volt valami ünnepi abban, ahogy összelálkozott csillogó tekintetük.

A kislányka kesztyűbe csomagolt ujját a fehér szakáll felé emelte. Látni vélte a jóságos Télapót. Amaz egy kisangyal fűrtöcskéit figyelte, ahogy rakoncátlanul kibuggyantak a sapkájából selymes homlokára, s vékony nyaka körül aláhullva

pihentek meg a meleg kabátkába csomagolt vállacskaín. Ebben a pillanatban a hidegtől pirosra csipkedett ajkacsák mosolyogni kezdtek.

Egy Téalapó és egy kis Angyal belső fénye találkozott.

Kisvártatva a tolószék tova gördült. Az anyuka is megindult a babakocsival.

Ő csak állt. Nézte, amint távolodnak egymástól a kereken tolandók. A múlt és a jövő, két idegen, két teljesen más világ, ami egy töredéknyi időre mégis összekapcsolta őket, melyben összeért a lelkük s megcsillant tiszta fényük.

Pedig nem tudhatta, akkor este hosszú évek után először a tolószékben egy megnyugodott ember üldögélt. A sok éve ránehezült emlék megszelídült benne. Még egyszer utoljára előhívta azt az estét, amikor ott kuporgott esetlenül kislfia ágyánál, s kereste a szavakat, mert nem tudta elviselni az onkológus mondatát, hogy búcsúznia kell. Mikulás napja volt akkor is. Aztán szorosan átölelte kislfia gyenge kis testét, s komolyan a szemébe nézett. Tagoltan, könnyek nélkül adta a fekvő tudtára, hogy fontos küldetése van, mennie kell, mert a Téalapó segédet keres, s a manólet egy kitüntetés, örömet, mosolyokat kell varázsolni szomorú gyerekek arcára. Varázserije onnantól határtalan lesz, s ő büszkén engedi útjára, mert kiválasztott. Aztán még egyszer szemébe nézett s hirtelen távozott.

Annyi év után ezen a nem várt napon meglátta azt a kislányt. Mosolygott rá. S ahogy kis ujját felé emelte, tudta, a fia üzent. Jól van. S ma már nemcsak kisgyerekek mosolyát varázsolja, hanem egy megkeseredett vén ember is nyugalomra talál. Először azóta mosolygott.

Mi az ünnep, ha nem ez? Mert néha elég az idő egy mozzanatának töredéke, egy kép, egy átsuhant érzés, s megnyugszik a lélek, fellélegzik és újra mosolyog.

A magány

Minden napnak megvan a rejtélye, hogy nem tudhatod, mit tartogat a számodra.

Lerogyott a parki sétány egyik üres padjára. Már közeledvén figyelte, hol talál egy szabad ülőhelyet, lehetőleg ne legyenek a közelben mások. A gyerek szaladgálhat a közeli bokrokból kialakított labirintusrengetegben, a hangokból ítélve hamar talál ott magának játszótársakat, s ő üldögélhet egy kicsit, kinézhet a fejből, míg a kisebbikért el kell indulniuk az óvodába.

Semmi másra nem vágyott, csak egy kis magányra, megvetni a hátát, kinyújtóztatni a lábait, s beszívni a közelben levő rózsabokrok illatát. Ajándék percek a nap közepén, hogy majd folytathassa a napi bejáratott rutinok sorát. Csak ült, s amint a saját légzésére próbált figyelni, érezte magán az őt megtaláló tekintetet. Először úgy tett, mint aki észre sem veszi. De az emberi természet fura fintora, hogy minél jobban nem akarsz oda figyelni valamire vagy valakire, az befészkelődik az elmédbe, s nem hagy más lehetőséget, mint kicsikarja a figyelmedet.

Egykedvűen adta meg magát. Nem tudta eldönteni, boszszantja, hogy megzavarják szabad negyedórájában, vagy a kíváncsiság jött elő felüldíteni a fáradtsága perceit.

Amint arra emelte tekintetét, egy jól öltözött, vasalt nadrágos, hibátlan zakóban s kis kendővel üldögélő őszes hajú idős hölgy nézett vissza rá. Nem tudta megítélni a korát. A parki kavalkádban törékeny termete, áradó nyugalma, egyenesen ülő tartása megállította az időt.

Kérdőn nézhette, mert a hölgy zavartan keresni kezdte a szavakat, de mert semmi nem jutott eszébe, kibukott belőle:

– Nem tudja, kedves, mennyi az idő?

Ekkor vált számára világossá, hogy csak beszélgetni akar. Hiszen karján vékony fekete bőr övön megcsillant kis órája, s a szemközti toronyóra is jól láttatta nagy másusait.

Összeszorult a szíve, amint elértek hozzá a szavak. Arra gondolt, míg ő alig várta, hogy kiszakadhasson egy kis magányba, ez a törékeny nő milyen kétségbeesetten vágyik arra, hogy szólhasson valakihez s őhozzá is szóljanak.

Kedvesen megmondta a koradélutáni pontos időt. De akkor már tudta, beszélgetni fog vele. Fél szemmel a gyereke után kutatott, de látva annak virgonc szaladgálását társaival, tudta, adhat egy kis figyelmet most a sajátjából.

Megszűntek saját gondolatai, s az ezüsthajú hölgy beengedte életébe. Elmesélte, hogy a férje lassan egy éve átsétált egy jobb világba, s őt itt hagyta, mert úgy gondolta, egy szavakba nem foglalható távolságból erősíti kapcsolatukat. Mindig makacs ember volt, s döntéseit néha egyedül is meghozta. Most itt van, egyedül. A gyerekei külföldön élnek, az unokákat számára már ismeretlen dolgok kötik le, s amúgy sem érzi, hogy lenne hozzá türelmük, hiszen az ő világa lassul, ma már megáll elidőzni természeti, emberi csodákon, azok megrohannak, mert minden órában megvan a teljesíteni valójuk, s bele kell férniük a felállított időkorlátaikba.

Nem is akarja terhelni a szeretteit. Örül, mikor jelentkeznek. De sokat van egyedül. A magány fura szerzet. Lassan kúszik végig, észrevétlen beleszivárog a bőrödbe, s ha már bent van, mint értelmes hódító, szétárad a véreidben, mielőtt megmutatná igaz arcát. Aztán egyszer csak elősandít egy csütörtök délután, mikor a fázó sárgás-rozsdába játszó falevelek görcsösen még kapaszkodnának a fa ágaiba, de az őszi köd hirtelen rátelepedett a tájra, s csontig hatoló szele átöleli az utcán sietőket.

S ahogy ült, s hagyta, hogy a szellő el-eljátszadozzon a kis kendővel vékony nyakán, gesztusaival hálát adott, amiért a másik figyelt rá, s meghallgatta őt.

Amaz itta a neki adott mondatokat, s amint az idős hölgy életének kis szegletei kibontakoztak, el-elérzékenyült annak őszinteségén. Kendőzetlenül beszélt, adott a hétköznapi szokásaiból, mesélt a fiatalságáról, a házassága buktatóiról, s hogy merre és miként kavargott az útja.

Egyszer csak elszégyellte magát, mikor a szaladgáló kisfiú édesanyjához érve megkérdezte, már nem kellett volna-e elindulniuk a testvére után, s az az órát megnézve gyorsan felállt.

Értették egymást.

Elindulásuk után, a kócos fiúcska kezét fogva még visszanezett. Szerette volna megköszönni, miért hálát érzett saját élete miatt, de az idős hölgy bölcsen megelőzve csak annyit mondott:

– Szeresse a mindennapjait, kedves, mert visszafele az időben nem tudjuk megélni a pillanatainkat – majd megköszönve annak figyelmét, intett apró kis kezével, hogy nyugodtan rohanjanak...

Elidőzött még egy darabig, de arca pírja jelezte a hűvös közeledtét, elindult otthona felé.

Már ott állt az épület előtt. Azon töprengett, mi lenne, ha nem menne be. Ennyire egyedül talán még soha nem érezte magát. Kicsi, de mindig kemény vállalai megereszkedve tartották behúzott nyakát, ma valahogy erős tartása elillant, kisebbnek hatott, mint egy gyerek, ki eltévedt, s nem tudta, melyik ajtón kell bekopognia.

Évtizedekig megszokásból nyitotta az ajtót, letette kulcsait a tartótálcába, lehúzta a cipőt, beakasztotta a kabátját. A rutinok úgy követték egymást, mint a gyártási szalagon a tárgyak.

Azon gondolkodott, miért nem tűnt fel neki, hogy soha nem szaladtak vele szembe, mikor megjött. A fiatalságával hozott kezdeti elvárások megkeményedve alább hagytak.

Most állt, azon gondolkodott, valaki észrevenné-e, ha nem menne be. Néha a szomszédokkal szokott beszélgetni, de egyre ritkábban mennek már egymáshoz.

Játszott a képzelete, s arra csalogatta, mi lenne, ha csak úgy tovább menne s kísétálna megszokott életéből. Mi lenne, ha mindent hátrahagyva elsétálna, s valahol, messze innen, újra kezdené. S most először megengedte magának, hogy gondolni merjen arra, mihez kezdene magával, ha nem itt lenne. Ez idáig képtelennek tartotta magát arra, hogy bárhol máshol is boldogulna. Abban a tudatban élt, itt a helye, itt van dolga, ezt kell csinálnia, ezekkel az emberekkel kellett osztoznia, de ma először önző volt s csak magára gondolt. Nagyon megijedt ettől. Nem tudta, van-e joga ehhez. Összeszorult a szíve, szorított a torka. Ha hirtelen kisütne a nap, vagy megcsillanna legalább, ha hallhatná a nyári meleg szellő sejtelmeit, talán könnyebb volna. Állt tétován, s mosoly villant ajkai szélén, mikor átszaladt rajta a gondolat, hogy képes lenne boldogabb lenni, ha merne. Talán fel kellene fedeznie azokat a dolgokat, amire régebb nem jutott idő. Talán lenne egy család, aki örülne, ha belépne pótmamának, s néha segítene gyerekeikre vigyázni. Még érezhetné hasznosnak s fontosnak magát.

Elhatározta, valahogy elindul ebbe az irányba.

De kint egyre hűvösebbre fordult az idő. Elfáradt. Mint máskor, akár egy beprogramozott robotember, kulcsai után kutatott zsebeiben, s amikor megkapta, felemelte azt a zár fele. Még egy pillanatra megfagytak mozdulatai, a hideg sugallat, vagy csak az életösztöne rázta, hogy most kellene megfordulni s menni, el innen, vissza se nézni, de megérezte az esőcseppeket az arcán.

Hagyta, hogy lassan végig gördüljenek homlokán, s mikor szemöldökéről arcára cseppentek, azt érezte, valami felsőbb hatalom érzi őt, s az siratja el vele élete ki nem engedett könyveit.

Betette a kulcsot, elfordította, s hallotta, amint a csendben kattant a zár. Belépett, talán egy pillanatra meglökte az a semmicsend, de nem billent egyensúlya. Kulcsait ma a kulcstartó tálka mellé tette, lerúgta cipőit s a padlón szétheverve akarta hagyni, de végül utána nyúlt s egymás mellé tette. A kabátot beakasztotta.

Az eső egyre sűrűbben kopogott az ajtó üvegén, a párká-nyokon. Csak egy meleg teára vágyott. S egy kedves szóra.

B. Hargitai Margaréta

Könyvfolyosó

Nekem nehezen megy az olvasás, mert esenís¹ vagyok, de bíztatnak a tanáraink meg a fejlesztősök, hogy idővel könnyebb lesz. Nem szívesen beszélek erről egyébként, de mindenkinek vannak ilyen kényes dolgai, anyának például az, hogy hány kiló, nagyon titkolja, még nekem sem mondja el, apa pedig mindig zavarba jön, ha valaki megkérdezi, hová lett a sok gyönyörű göndör haja. Én szívesen bevallom, hogy majdnem 30 kiló vagyok, a hajam direkt vágatom szinte teljesen kopaszra, de ha megkérnek, hogy olvassak hangosan, hát akkor leginkább láthatatlanná vagy semmivé válnék.

¹ SNI: Sajátos nevelési igényű tanuló, pl. fogyatékossgal élő, vagy súlyos tanulási nehézséggel küzdő: dyslexiás, dysgrafiás stb.

Amikor belépek a könyvtár ajtáján, tudom, hogy ezer új világba lépek, mint az űrutazó. Annyi galaxisba kapok belépőt olvasójegy rakétámmal, ahány könyvespolc van. mindegyik külön világegyetem. Csak sajnós nincs üzemanyagom ehhez a rakétához. Hiába veszek kezembe új és új könyveket, megrettenek a benne található jelek sokaságától. Ha képek vannak benne, magukkal ragadnak. De mire végig küzdöm magam az első három soron, elmegy a kedvem az egésztől. Tudom, hogy életem végéig sem fejezném be. Akkor meg nem nyerek vele semmit. Azt mondják, ahány könyvet elolvasok, annyi életet élek. De ha én egy könyvet elolvasok, és az én életem múlik el közben, akkor mi lesz a sajátommal? Ha felnőtt leszek, inkább űrhajós leszek, nem könyvtáros.

A mama könyvtárban dolgozik. Akárkiről tanulunk az iskolában, mindenkiről tud egy olyan történetet, amit, ha elmesél, többé sosem fogom elfelejteni.

Amikor a mamánál vagyok a könyvtárban, nem jut eszembe, hogy utálom a könyveket. Beszívom a könyvtárszagot, elképzelem, hogy egy-egy könyv hányféle ember kezében járt már, hányféle otthonban volt, valaki ágyban olvasta, valaki a hintaszékben (a mama szerint néhányan a vécén is, fűjj!!!), az étkezőasztalnál (de nem a vécé után, remélem), a fürdőkádban (egy-két könyvön látszik az étel nyoma, vagy hogy vizes lett), vagy elvitte magával a strandra, az iskolába. Az a sok ember mennyi mindenre gondolhatott olvasás közben!

Egyszer egy osztálytársam anyukájától kölcsön kaptam egy könyvet. Igazi volt és mégsem az. Nem nagyon értettem hogyan, de felolvasta önmagát. Miközben hallgattam, futottak a betűk a szemem előtt. Akkor ezt a könyvet most én olvastam ki, vagy sem?

Ha a mamánál vagyok a könyvtárban, és éppen nincs olvasó, akkor azt játsszuk, hogy én vagyok a vak, ő pedig a se-

gítóm. Lehunyom a szemem, kézen fogva bóklászunk a sorok között a könyvfolyosókon, vigyázunk, hogy el ne botoljak a szőnyegben. Mikor úgy érzem, elég, rámutatok egy könyvre, ő meg leveszi a polcról. Kisebb koromban sokszor csaltam, hunyorogva kerestem a legszebb könyvgerincet, s arra böktem. Most már a mamára bízom, hogy ő csal-e, ugyanis addig ki sem nyitom a szemem, míg a babzsákfotelig nem érünk. Leülünk, és ő olvas nekem. Ilyenkor igazi úrhajós vagyok, és felfedezem a galaxist. Vagyis még egy életet élek, csak kalandosat. Olyat, mint azok a gyerekek, akik jól tudnak olvasni.

Tegnap azt álmodtam, hogy kiolvastam egy könyvet. Álomban mindenkinek eldicsekedtem vele. Akkor kérték, hogy meséljem el, miről szólt. Semmi sem jutott eszembe róla, pedig tudtam, hogy tényleg kiolvastam. Zokogva ébredtem.

Az iskolában is vannak könyvek. Semmire sem jók. Ezért sose olvassa el őket senki. A munkafüzeteim még annyira se hasznosak. A jó tanulóknak van, hogy még okosabbak legyenek. A füzetekbe legalább rajzolhatok néha.

Ha nagy leszek, írok egy könyvet. Amit mindenki el tud olvasni.

Olyat, mint a Végtelen történet, bár annak igazából mégis vége van. Az enyémnek nem lesz vége soha.

Mert a könyvben nálam is lesz egy másik könyv.

De abban a könyvben is lesz egy könyv, csak kisebb.

És abban a könyvben is lesz egy könyv, csak még annál is kisebb.

És abban a könyvben is lesz egy könyv, csak még annál is kisebb.

És abban a könyvben is lesz egy könyv, csak még annál is kisebb.

És abban a könyvben is lesz egy könyv, csak még annál is kisebb.

És abban a könyvben is lesz egy könyv, csak még annál is kisebb.

És abban a könyvben is lesz egy könyv...

tükör által világosan

tudom hogy egy csoda
silány másolata vagyok
de akkor is elbűvöllek
ha rám nézel
Ptolemaiosz és Szosztasztrosz
nevét ismerte mindenki
a világ közepén
és a körülötte elterülő
tenger összes partján
mára kialudt a tűz
ma már senki sem lát
tükör által világosan
összeomlott amit felépítettek
homályos tekintetek képtelenek
az igazság felismerésére
a megismételhetetlenség
és az örökkévaló szépség
élő bizonyítéka vagyok mégis
amikor a nap körülöttem
sóhajt bele a tengerbe

B. Moravetz Edith

MI VÉGRE? ...

*"Ki mondja meg, hogy mit tehet a költő
egy kiszámíthatatlan ezredévnek
legelején, hisz végét járja minden,
amiért érdemes volt verset írni!"
Baranyi Ferenc /Epirológus/*

Kezemet emelem, nyúlnék a tollért,
hirtelen megdermedek: mondd, mi végre?
Faltam költők szavait, boldog voltam,
hogy e századba születtem, itt élek!
Vágytam megfesteni e földi létet,
magas havasban csermelyként feltörőt,
tikkasztó hőségben frissítőn ható,
néhol bűvő patakká, majd folyókká,
végül hömpölygő folyamra duzzadót,
Erdélynek büszke, délceg fenyveseit
illatárban megörökíteni.

Ez az én népem! Háborúk vihara
tépte, cibálta; békeszerződésként
szétdarabolta – világba szétszórta,
tapaszt ragasztva szájára némított;
Ő nem hagyta magát. Láttam konokul
leszegett fejjel tovább vonni jármát;
megfeszülő, igavonó-izmait,
ökölbe szorított kezén ereket,
szorosra préselt ajkait, példaként
a nagyvilágnak kikiáltani.

S ez volt a béke korszaka! Remélték,
talán egyszer ennek is vége szakad!
Mézes-madzagon fényes jövőt ígért;
ám fiút apára, testvért testvérré,
barátot barátja ellen uszított.
Nem tudták, ki a barát, ki az ellen,
csak súgták: „a falnak is füle van!”

S mikor bekövetkezett a változás,
tágra nyílt szemmel jövőbe kémleltek:
mit ígér – nem lesz vajh újabb csalódás?
Ekkor már egy következő nemzedék
hallatta hangját, és hitte igazát,
emelte karját, bírta eljövendőt!
Nem tartott soká, halk, fojtott sóhajok
keltek szárnyra, hol itt, hol ott bukkant fel:
„közéjük furakodott a gonosz!”
Mi végre írjak? - Hisz ezredéven át
a történelem ismétli önmagát!

(Evokáció Baranyi Ferenc Epiprológusára)

Bajnai Zsolt

Azapa megmentése

A kislány egyedül szállt fel a villamosra. Összeakadt a tekintetünk, egymásra mosolyogtunk, így a velem szemben lévő ülést választotta. Azzal kezdte, hogy tudja, idegenekkel nem szabad szóba állni, de ha bemutatkoznánk egymásnak, akkor már ismerősök lennénk. Szóval ő Virág, és Azapát meg megmenteni.

– Tünde néni vagyok – mondtam, aztán hozzátettem –, a tanítványaim hívtak így, de neki inkább Tündi lennék, hiszen lehet, hogy hamarosan nemcsak ismerősök, de barátok is leszünk. Már, ha megengedi, hogy segítsek Azapa megmentésében.

Bólintott, és közelebb hajolva azt súgta, legyenek inkább Tündérke, hiszen olyan név is van a naptárban, és az jobban illik ahhoz, aki segít egy ovisnak. Ha pedig voltak tanítványaim, akkor biztos tanárnéni voltam, tehát tudok válaszolni arra, hogy baj-e, ha nem egy herceg indul a toronyba zárt királykisasszonyt kiszabadítani, ahogy azt Azapa esténként meséli, hanem ő, vagyis Azapa királykisasszonya indul a szerelmét, vagyis Azapát megmenteni. Nem sokat töprengtem a válaszon. Inkább azt próbáltam kideríteni, hol kereshetnék Azapát.

Virág annyit tudott, hogy Azapa minden reggel a hídon túlra rohan, oda, ahol a városban a legtöbb égig érő ház ágaskodik. Még sohasem járt ott, mert akik minden nap rabolják Azapa idejét, biztosan nem szeretik a gyerekeket, hiszen gonoszak, ha ilyesmire képesek. Kicsit kétségbeestem. Észre vette, mert megcirógatta az arcomat, és azt súgta, minden mesében van nehézség, amit a jóknak le kell győzniük. Aztán

felkiáltott, hogy most szaladt ki alólunk a híd, ott pedig egy csomó égimeszelő üvegtorony, valamelyikben biztos, megtaláljuk Azapát.

Reménytelenül és magányosan bolyongtunk az egyformának tűnő tornyok tövében, amelyek mintha reggelire felfalták volna az embereket. Virág szerint annak kellett következnie, hogy a hősokeket valaki útbaigazítja. Csettintettem az ujjaimmal, amivel csak azt akartam jelezni, hogy igaza van, ám abban a pillanatban elénk toppant egy szomorú képű futár. Virág felkiáltott, hogy ez varázslat, mire a fiatalember rémulten ránk nézett, és annyit mondott: inkább egy elátkozott nap. Azonnal felajánlottuk, hogy ha velünk, azaz egy tündérrel és egy királykisasszonnyal tart, talán levehetjük róla az átkot. Megrántotta a vállát, hogy neki már úgyis mindegy.

Leültünk egy árva padra. Virág bemutatkozott Marcinak, majd engem is összeismertetett vele, aztán belekezdett, hogy ő Azapa királykisasszonya, aki napközben is Azapával szeretne lenni, meg tudja, hogy Azapa is vele, de nem lehet, mert amíg fent van a Nap, Azapának egy toronyban kell raboskodnia. Csak azt nem tudjuk, melyikben. Ám egy elátkozott lovag, még ha csak bivag is, hiszen ló helyett biciklin jár, biztosan tud segíteni. Marci, akinek a rideg üvegtoronyok között kellett naphosszat ismeretlenek után kutatva bolyongania, holott erdőbe vágyott madarakat figyelni, elmosolyodott. Majd pedig felpattant, hogy ő tényleg egy bivag, hiszen tud segíteni.

– Hős vagy nem elátkozott! – lelkendezett Virág, miután Marci a telefonját addig bővölte, amíg a korábbi rendelések között nemcsak Azapa nevét találta meg, de azt is, hogy melyik toronyba kellett hozzá elfutnia. Virág mindkettőnk kezét izgatottan szorított, miközben az utunkra sötét árnyékokat rajzoló tornyok között Azapát rejtőt kerestük.

A torony kapujában farkasszemet néztünk önmagunkkal. Majd, amikor megszólaltam, hogy rajta, és picit előre léptem, szétnyílt az üvegfal. Virág felsikított, hogy ez Tündérke varázslata. Az előtérben azonban nem tudtam átvarázsolni magunk, mert nemcsak rideg korlátok állták az utunkat, hanem egy útonállóarcú kapuőr is, akire nem hatottak sem Virág, sem az én, és pláne nem bivagunk szavai. Ránk dörrent, hogy semmi keresnivalónk a színe előtt, ha nem várnak a toronyban bennünket, és mielőtt bajt hoz ránk, tűnjünk a színe elől! Marci majdnem elszaladt, és én is elbizonytalanodtam. Virág viszont mással volt elfoglalva. Félrehajtotta copfos fejét, és a dühétől sárkánnyá változó kapuőr mögül kikukucskáló kisfiúval nézegették egymást. Aztán megszólalt, hogy menjünk.

Az a fiú segíteni fog. Jelentette ki határozottan, kellő távolságban a toronytól. Nem értettük, hogy ezt honnan veszi, és mivel egyre gyakrabban tekergette a copfját, miközben a torony felé pillantgatott, úgy tűnt, annyira ő sem biztos a dologban. Már éppen erőt gyűjtöttem, hogy beismerjem, vesztettünk, amikor a kisfiú szólalt meg mögöttünk. Virág örömittasan mutatkozott be Lórinak és javasolta, legyen a barátunk. Lóri bólintott, majd, amikor Virág belekezdett, hogy elmesélje, miért kell bejutnunk a toronyba, leintette. Mindent tud, hiszen varázslóinas, akinek a papája a mestere. A papája pedig a tornyok mindentudója, aki nem bánja, ha olykor elkíséri azokra a titkos utakra, amikor megoldja a tornyok minden baját. Sok titkát elleste már, így, ha elég bátrak vagyunk követni, Azapát rejtő toronynak is bármelyik zugába eljuthatunk vele. Nem teketóriázhattunk.

Lóri egy oldalkapun, egy sorompó alatt átbújva vezetett le a torony mélyére. Mögötte Virág, aki Marcinak adta tovább Lóri utasításait. Marci mögött pedig én, mert bivagunk remegett a félelemtől.

A bűzös oszloperdőben oszloptól oszlopig osontunk, hogy aztán egy szürke kapun belépve egekig érő lépcső nyújtózkodjon fölöttünk. Marci elmakogta, milyen magasan találhatjuk Azapát, Virág pedig kiadta az utasítást, hogy indulás. Szinte repült. Alig tudtuk tartani vele a lépcsőkön a lépést a hetedikig. Mielőtt azonban ott Lóri kinyitott volna egy újabb ajtót, Marci levegő után kapkodva integetett, hogy valami fontosat kell mondania. Nem túlzott.

Rám osztotta a feladatot: varázsoljam magunkat a toronylakókhoz hasonlóvá, hogy senkinek se tűnjön fel, bár jószándékú, de mégiscsak betolakodók vagyunk. Lóri és Virág lelkesen helyeselt, én meg előbb összeszorítottam a szemem és a szám, hogy kicsit gondolkodhassak, aztán szúrósan rájuk néztem és azt mondtam: tűnjünk rémesen elfoglalt és ideges hivatalnokoknak! Bivagunk erre rávágta: és sietősen közlekedjünk, mindig lehajtott fejjel, ha pedig bárki megállít, mondjuk ki a torony varázsigéjét: elkészünk a mítingről. Lóri szomorúan bólintott: igen, pont ilyenek, talán a torony teszi. Virágnak kicsit legörbült a szája, de pityeregni nem volt idő, mert feltárult az újabb ajtó.

Marci hős bivagként az élre állt. Sietősen szorosan mögötte lépkedtünk. Elölről és hátulról úgy nézhettünk ki, mint egy ideges toronylakó. Arra azonban vigyáztunk, nehogy oldalról feltűnjön valakinek Azapamentők közötti magasságkülönbség. De kár volt izgulni. A toronylakók, ha nem az üvegfalú szobáikban ültek és monitorokat bámultak, akkor elvarázsolva, telefonokra vagy papírokra bambulva bolyongtak a folyosókon. Hú, de unalmasak és szomorúak, sóhajtott a kelleténél hangosabban Virág, mire az éppen mellettünk elhaladó asszonyság felemelte boszorkányosra festett arcát, és felkiáltott: maguk meg kicsodák?

A jéggé dermedt pillanatot nekem kellett felolvasztanom. Elővettem egyetlen fegyveremet, a legkedvesebb mosolyo-

mat, és miközben egyik kezemet az ellenségesen méregető boszorkány felé nyújtottam, a másikkal eltoltam magamtól a többieket. A barátok szavak nélkül is értik egymást. Hátra se nézve mentek tovább.

Magától járt a szám, miközben a szemem sarkából láttam, ahogy a legutolsó átjáró előtt nádszál vékony kisasszony perdült útjukba, pedig már ott álltak Azapát Őrző üvegfalú terem előtt. Elvesztek a szavaim, de a mind bátrabb bivagunk hirtelen szerelmes hőssé változott, és úgy udvarolt annak a kisasszonynak, mint valami régi trubadúr. Közben észre se vettem, hogy a boszorkány felszívódott, mert csak arra figyeltem, ahogy Virág és Lóri elslisszoltak az nyiladozó szerelmelek mellett. Láttam, ahogy az üvegfalon túl, a kőtengerként sorakozó asztalok között két kis copf szalad a terem legtávolabbi sarka felé.

Megállt Azapa mellett, de Azapa nem vette észre, mert olyan szomorú ábrázattal nézte az előtte sorakozó fényképet Virágról, hogy attól a legkeményebb szív is meglágyult volna. Óvatosan közelebb mentünk, és hallottuk, ahogy Virág Azapát szólítgatja, ám Azapa még mindig úgy ült, mint akit elvarázsoltak. Lóri ekkor odakiáltott Virágnak, hogy a mesékben a csók töri meg a varázslatokat. És Virág arcon csókolta Azapát.

– Virágkirálykisasszony! – törte darabokra a terem fullasztó csendjét Azapa hangja. Felkapta Virágot, és puszilta, ahol érte. Virág gurgulázva kacagott, aztán két kezével megfogta Azapa buksiját, és mélyen a szemébe nézve magyarázta, hogy Tündérkével, a hős bivaggal és a varázslóinassal eljöttünk megmenteni az idejét rablóktól. Nem lehet minden nap szomorkodni azon, hogy Azapa velem, ő meg Azapával szeretne lenni.

– Szabadítsatok ki! – kiáltotta Azapa, mire Lóri futni kezdett a kijárat felé, mi pedig mind utána.

Át az üvegfalú termen, senkivel se törődve végig az emeleten, hangosan dübörögve le a torony aljáig, ahol a varázsló-inas papája ledöntötte előttünk az utolsó akadályt. Látni kellett volna a mérgesarcú kapuórt, ahogy levegő után kapkodott a hirtelen felfordulás láttán.

– Megmentettem Azapát! – kiáltotta Virág, és el nem engedve Azapa kezét húzta magával a torony előtt napfényben úszó kedves kis parkban babakocsit ringató anyukája felé. A torony tővéből néztük őket. Virágot Azapa újra felkapta és úgy ölelték hárman egymást. Aztán összekacsintottunk, Az anyával, egy nagyra nőtt Virággal, aki utunk minden pillanatát elrejtő távolból figyelte, de ha kellett visszanézve rám segítette a mesénket.

Virág boldogan integetett a torony ajtajában álldogáló varázslónak és inasának. Fülig ért a szája, amikor megláttak a távolodó bivagot, aki akkor már csak a toronyból elrabolt szíve választottjával törődött. Nekem pusztit dobott, aztán mindenki indult a saját napja folytatására.

Kicsit sajnáltam, hogy már csak Tündiként vagy legfeljebb Tünde néniként ülhettem fel a villamosra, ám biztos voltam benne, hogy ha türelmesen várok, és jól figyelek, hamarosan újra mellém telepszik egy másik mese.

Búcsú a telektől

Pár éve, amikor a gyerekek háborogtak, hogy túl sok időt töltek a telken, azt mondogattam nekik, ha majd meghalok, itt szórjanak szét. Somolyogtak és legyintettek. Ma már könyörögök, eszükbe ne jusson. Úgy akartam elmenni, hogy rendben hagytam a telket. De nem így lesz. Ma utoljára kijöttem. Kijöttem? Kihoztak. A gyerekek és az unokák megszervezték, hogy elbúcsúzhassak a kerttől, ami már most sem az, mint aminek a kapuját pár hete magam mögött becsuktam. Ahogy elfogyok,

úgy vadul el a kert, és napról napra már nem hobbi, csak egy gyomos, gondozatlan, felesleges telek.

A gyerekeknek nincs szívük eladni, amíg élek, de gondozni se tudják. Nem is várhatom. Se idejük, se szakértelmük. Addig volt itt kert, amíg nem egy magatehetetlen árnyék lettem.

Fiatalemberként eszembe nem volt hobbitt venni. Jobban szerettem volna egy autót, hogy járhassuk az országot. De akkor is mindig valami másra kellett a pénz. Előbb, hogy elköltözhessünk az anyóstól, aztán az albérletből egy szanalásra ítélt, lepukkant tanácsit szerezzünk, utána meg, hogy kölcsönökből egy második emeleti sajátot vegyünk. Nem is értettem a kertészkedéshez, városi gyerek voltam, zöldet legfeljebb a parkban, de inkább csak a meccseken láttam.

Akkoriban mindenki hobbitt akart. Pár évvel korábban kezdtek a város szélén ilyen kis telkeket kialakítani, és az számított valakinek, aki valahol tudott magénak egy hobbitt szerezni. A feleségemben volt némi ráartiság. Falusi, paraszt lány volt, neki számított a föld, és addig rágta a fülemet, amíg jelentkeztem a vállalatnál, hogy kertet akarunk. Hazudnék, ha azt mondanám, hogy tülekedtem, hagytam, hogy előbb azoknak legyen, akik nálam jobban szeretnének. A harmincadik születésnapom előtt azonban már nem tudtam elugrani a lehetőség elől. Szóltak, hogy maradt egy parcella a Laposon. Még vállalati kölcsönt is adtak, hirtelen fizetni se kellett érte. Évekig törlesztettem. Végül nem bántam, mert azért vehettük meg a Trabit, hogy legyen mivel kijárni a telekre.

Bánom, hogy nem kértem meg valakit, fényképezze le azt a szántóföldet, ahol alig találtuk meg a telekhatárt jelölő karókat. Gyomon kívül semmi se volt rajta. Azt se tudtam, mihez kezdjek, nem értettem hozzá. Aztán jöttek az anyósék, az első évben ők mutogatták, mit hogyan kell vetni, művelni. Nem is volt benne először csak kukorica meg krumpli. Aztán a szomszédoktól, mindenféle szakkönyvekből és újságokból elkezdtem a

magam kárán kitanulni a kertészkedést. Tíz évig nem is hozott sokat a kert. Ki kellett tapasztalni, hová, mit érdemes ültetni, hogyan kell metszeni, locsolni, permetezni.

Először bekerítettem, mert volt, hogy az összes csemeténket, palántánkat vasárnaptól vasárnapig megették a vadak. Aztán ha már be volt kerítve, lett egy kis szerszámos, meg egy pottyantós is a kert végében. Idővel egyre többször lett volna kedvem szombat este kint aludni, úgyhogy belekezdtem ennek a kis háznak az építésébe. Lassan készült, mert vagy idő, vagy pénz, vagy egyik se volt. Az első évben megcsináltam a pincét. A másodikban már álltak a falak. A harmadikban tető került rá, aztán a következőben bepucoltam. Öt év után már aludni is lehetett benne. A többi meg már csak csinosítgatás volt. Magam csempéztem a konyhát és a fürdőszobát, közben megtanultam festeni, mázolni, így lett helye a kinőt, elkopott bútoroknak. Amikor aztán a villany is ideért, kihoztam a régi tévét, és akkortól, ha tehettem, kint aludtam.

Többször egyedül, mert az asszony egy idő után nem nagyon rajongott a kertért. Persze, ott voltak neki az öregek, előbb a szüleit ápolta, aztán az enyémet, utána a nővérét, miközben dolgozott, nevelte a gyerekeket, vitte a háztartást. Néha jobb is volt, ha nem voltam otthon. Amikor bevezették a szabadszombatokat, sokszor már pénteken kijöttem. Sehol máshol nem tudtam úgy kapcsolódni, pihenni, aludni, mint itt. A szomszédok közül is sokan egész hétvégén kint voltak a birtokukon. Olyan élet volt a hobbik között, mint egy zajos kisvárosban.

Mindig volt ok valakihez átmenni. Névnap, születésnap, vagy csak valamit kölcsönkérni, megkérdezni, és akkor már ott ragadt az ember, mert meg kellett nézni, hogy éppen min dolgozik a másik, milyen a kertje, és kóstolni is illett. Volt ott bor, pálinka, befőtt, lekvár, meg mindenféle gyönyörű gyümölcs. És közben beszélgettünk a kertekről vagy a világ dolgairól. Mindig főztek valahol, sohasem éhezünk.

A párom különösen jól főzött, ha meglátták, hogy mégis kijött, összefutott a környékbeliek szájában a nyál, mert tudták, azon a hétvégén mindenki finomat eszik. Volt is miből főzni, a kert megtermelte. Annak az árát is, amit esetleg mégis venni kellett.

Ahogy elkezdődött a gyümölcsszezon, minden hétvégén több láda meggyet, cseresznyét, ribizlit, olykor epret, piskét, barackot adtunk le. Paradicsommal, paprikával megrakva mentünk az ÁFÉSZ bolthoz, ahol mindent megvettek, mert szép volt, ami itt termett. Nem vitte, inkább hozta a pénzt a kert. Főleg, miután elkezdünk pálinkát főzni. Bőven volt alapanyag, a gyárban meg örömmel vették az igazi gyümölcspálinkát. Az őszi főzet télire elfogyott, pedig egy kortyot nem ittam belőle. A Lada árát a pálinkából raktam össze. Az asszony nem is tudta, hogy befizettem rá. Hogy csodálkozott, amikor pár év múlva mehettünk Debrecenbe az új kocsiért, amit a kert keresett meg nekünk!

Kiskorukban hoztuk magunkkal a gyerekeket, de ahogy nőttek, és dönthettek, sohasem ezt választották. Apa a te hobbid, mondogatták. Az unokákkal egyszer-kétszer kinéztek, dicsérték, hogy milyen szépen rendben van, meg ízlett, ami itt termett, de többet nem várhattam, amikor hetek-hónapok után végre hazalátogattak. Nyugdíjasként a kert volt az életem. A Lapon, amit negyven éve, mint valami pionírok fogtunk termőre, és úgy veszi vissza a természet, ahogy a telektulajdonosok kidőlnek. Újak nem jönnek. Vagy, ha mégis, pár tavasz után eltűnnek, mert évről-évre reménytelenebb az elvaduló kertek között legyőzni a természetet. Néhány hete csuktam be utoljára magam mögött a kertkaput, és látom, hogyan enyészik el mindaz, ami negyven évig az életem volt. El kellett volna felejtetni. Mit érek velem, hogy utoljára még láthattam úgy elmúlni, mint saját magamat?

Bálint Gyula

Jelek

Őserdőknek mélyén erős karom nyomok.
Mozgólépcsők felett modern piktogramok.
Rajzok barlangokban súlyos sötétségben.
Irányítótáblák fények szögletében.

Bicskával rótt szívek parkbéli padokon.
Rondító grafikák tiszta, szép falakon.
Ami él és mozog jelt hagy maga után.
Tovább akar élni okosan, vagy bután.

Sírból jönnek jelek ezredévek múlva.
Tegyük el elménkbe! Kell az életútra!
Üzennek az ősök, üzennek a holtak.
Születtek, szenvedtek, görcöltek és voltak.

Ósi barlangrajzok. Égetett cserepek.
Papirosztekercsek. Piramis képjelek.
Kódexek és könyvek egymás után sorba.
Majd a számítógép, még nem gondolkodva!

Mióta van világ mindig voltak jelek.
Az állat is jelöl. A néma ember jelel.
Gondolatot közlünk mindig a jelekkel.
Leírva a hangot. Mutatva kezekkel.

Betűt rovunk sorba hófehér papírra.
Gondolkodtasson is, ami le van írva!
„Világ hivatalban” sok az irodalom!
Küszködik létéért minden irodalom.

Így tesz a miénk is. A magányos magyar.
Sokan csak temetnék! De az élni akar!
Egyedi szép virág világnyelvek között.
Édes szüleinktől szívünkbe költözött.

Né hagyjuk letépni! Inkább hozzon magot.
Örökre elállót. Jól csírázót. Nagyot.
Magyar nyelven szólunk, írunk és olvasunk.
Születésünk óta ebben gondolkodunk.

Kisiskolás korban rímeket faragni.
Festeni, rajzolni. „Szépeket alkotni.”
Ezt egy természetes, belső igény hozza.
Az igaz tanító ezt még csak fokozza.

Ha felnőttként is lesz ezekre igénye,
szakít akkor időt az anyanyelvére!
Műveli, megtartja, továbbadja másnak.
Felmutatja kincsünk az egész világnak.

Védjük meg nyelvünket, irodalmainkat!
Közöljük magyarul gondolatainkat!
Írjunk magyar nyelven! Ápoljuk nyelvünket!
Erősítsük ezzel magyar nemzetünket!

Nem lehet nagy költő, nagy író mindenki!
Ám a biztató szót bárki megérdemli.
Futóversenyen is egy lesz csak az első.
Bár a startvonalra tízezer is el jó.

Tegyük a nyelvünkért, a szép szóért sokat!
Alkossunk magunk is, segítsünk másokat!
Olvassunk mindennap! Könyvvel minden könnyebb.
Több derűt, mosolygást! És kevesebb könnyet!

Jeleket olvassunk és írjunk szüntelen!
Ameddig csak lángol emberi értelem.
Évezredekig is! Míg él magyar ember.
Az idők végéig. Mindörökké. Ámen!

Balogh Gábor

A kutya, aki nyulakról álmodott

A hat láb az éjszakai felhőszakadás emlékeit kerülgetve taposta az ösvényt. Dombok között kanyargott a csapás, nektárral csábító vadvirágok és bódító illatot pihegő füvek között, hallgatag erdőkön át, kolompszagú legelőkön keresztül. A kátyúkban víz komorlott, dülleltszemű békák menekültek csobogva a zavaros mélybe a közelgő lábak elől.

– Kutya meleg van ma is! – törölgette izzadó homlokát egy emelkedő tetejére érve az ember. Az eb a kutya szóra vadul csóválni kezdte a farkát.

– Emlékszem, valamikor itt úgy, de úgy futottál, hogy elég volt visszakiabálni. Most meg... Megöregedtél, hiába.

Az ember sem volt már fiatal, lekonyuló bajusza szürkére fakult, gyér haja már csak a tarkóját meg a fülei környékét fedte, inas kezére barna viaszfoltokat csepegtetett az idő. Ám a kutya hozzá képest már aggastyánnak számított. Pofája fehér volt, szőre zsirosan filcesedett, járása pedig olyan, mintha tojásokon lépdelt volna.

Külsőre hasonlított hát egymásra a két öreg, mint ahogy oly gyakorta megesik kutyával és gazdájával, de volt köztük egy nagy különbség. Éjszakánként az ember álmatlan álomba horcolta magát és öntudatlanul lebegett a reggeli túlpart felé, míg az eb vidám futásokról és nyulakról álmodott.

– Na gyere, lerövidítjük az utat, van egy kis gyaloghíd a patakon. De hiszen te is tudod, már ha még emlékszel rá...

Elindultak újra, és a gazda nem is sejtette, hogy az öreg kutya bizony emlékszik mindenre. De hát hogyan is ismerné egy egyszerű ember a kutyalét ezernyi titkát, hogyan is ismerhetné ki magát a kutyaemlékezet lerágott csontokkal és izgató szagokkal telikapart kotorékjában? Hiszen ő csak egy ember.

Lám, az imént is elment amellett a kecskerágó bokor mellett, amit a kutya oly tüzetesen megszaglászott. És a kétlábúnak fogalma sem volt róla, hogy a bokornál nem is oly régen róka vágott át az ösvényen. Sőt. A bokron túl egy másik róka szagát is megérezte az eb, s mivel az ösvény addigi része mentes volt ezektől a szagoktól, tudta azt is, hogy a csapáson haladó róka, miután keresztezte a másik útját, elkanyarodott utána a fák közé. Talán találkoztak is már azóta...

– Emlékszel? – bökött az ember jobbra, ahol a fákon túl elősárgállott a búzaföld. Nyulat kergettél itt valamikor. De megfogni akkor sem tudtad. Most meg már meg se próbálnád, mi?

A kutya jól emlékezett a nyúlra. Nagy futás volt, túl a mezőn, át a következő erdőn, azon is keresztül, aztán be a szomszédos völgybe. A nyúl húsa tej és lucernaízű volt, csontjai puhák, akár a vaj, nem tudtak ellenállni a kutyafogaknak.

Mikor visszatért a gazdához, az észre sem vette a szőrszálakat a szája szélén, se az eb jóllakott lustaságát. Csak korholta mihasznaságáért, hogy még egy idei fianyúllal sem bírt. Az ember arra számított, hogy a kutya majd megfogja a nyulat, s azt odahozza neki. Más lehetőségre nem is gondolt, és az egyedül visszatérő kutya láttán elfogta a csalódottság.

Fogatlan ínyén a kutya még most is érezte a néhai nyúl ízét, és nyála a földre cseppent.

– Nyálzol? – nézett rá az ember. – Látod, nem volt érdekes megöregedni. – Megsimogatta az állat fejét. – Minden véget ér egyszer.

Sóhajtva elnézett észak felé, és a saját fiatalságára gondolt. Tudta, hogy ott vannak a hegyek. Némelyiknek talán még most is hó van a tetején. Ott kell, hogy legyenek, hiszen fiatal korában sokszor bámulta őket sóvárogva, szentül megfogadva, hogy egyszer elindul feléjük. De sosem kerekedett fel. Csak halogatta az utazást, a régi álmok elkoptak, kifakultak, néha éjszakánként felriasztották, és olyankor szégyellte magát, hogy hűtlen lett terveihez. Másnapra aztán elfeledte az egészet a következő felriadásig. Sose ment fel a havasok birodalmába. Most meg már minek? Hiszen már el sem lát a hegyekig.

Rossz lett a kedve. Ahogy erre az ösvényre lépett, minduntalan régi emlékekbe botlott. Emlékekbe, amelyek egyre távolabbiak. És visszahozhatatlanok. És a legszebb emlék közepén is ott éktelenkedik valami szennyesfekete, néha csak körömujjni piszok, ami elkövetett hibáira, tévedéseire emlékeztette. Haragudott már magára, hogy elindult erre az útra.

– Ez is csak miattad van! – mondta a kutyának. – Fene a haszontalan, kenyérpusztító fajtádat. Többé sose jövök erre, annyi szent!

Morgolódott volna még tovább is, de torkára forrasztotta szavait a patak morajlása.

Gyanakodva állt meg.

Nem olyan hang volt ez, mint máskor. Nem a habok csilingelő locsogása, nem a kövek közt fickándo­zó áramlatok fecsegése. Ez moraj volt. Komoly és haragos, szinte vészjósló.

Még pár lépés, és meglátta az útkanyarból a hidat meg a patakot. Megvakarta a fejét.

– Nagy zuhé volt alighanem az éjjel odafönt is – bökött orrával a nem látható, mégis ott levő hegyek felé. – Most, hogy megyünk át?

A fából ácsolt gyaloghíd pallójáig ért a zavaros áradat, mely úgy hömpölygött a csordultig töltött mederben, mint valami összeszorított óceán. A híd ide-oda imbolygott, amint a patak ostromolta.

A kutya nyüszíteni kezdett. Sosem szerette a vizet.

– Mégis csak a köves úton kellett volna menni, a nagyhídnak – mondta, csak úgy magának, aztán lenézett a félelemtől reszkető kutyára. – Na, ez is miattad van... Meg hogy a finác nem tud közelebb lakni. Ha most visszamegyünk a rendes hídig, estére se érünk oda. Kárba vész az egész napom. Megint csak miattad. Úgy, hogy itt megyünk át! Valahogy. Ha meg beleveszel a vízbe... hát alighanem az lenne a legjobb. Neked is, nekem is. Na, hallgass már! – és oldalba rúgta a nyüszítő ebet.

Mire leért a partra, már tudta, hogy nagy feladatra vállalkozott. Ahogy elnézte a jobbra-balra kilengő hidat, meg az alatta örvénylő vizet, szeme káprázni kezdett, megszedült, megtántorodott.

Hát itt jó lesz vigyázni!

– Gyere utánam a pallón, vagy ússz át, bánom is én, hogyan csinálod! – szólt hátra, bal kézzel megmarkolta az egyetlen korlátot, és fellépett a tákolmányra.

Azt nem tudta, hogy a híd reszket jobban, vagy ő maga. A kutya nyüszítve toporgott a parton, le-fel járt a víz szélében, farkát behúzta, elindult, visszahőkölt. De ezt az ember nem látta, nem tudott és nem is mert hátranézni. A jobb oldali korlát hiányzott, igyekezett hát a másik oldalra húzódni, ott érezte magát nagyobb biztonságban. Lába már nedves volt, amint a víz átbukott a pallón, eláztatta cipőjét bokáig. Ide-oda hintázott, ahogy az áradat taszigálta a hidat, az is eszébe jutott, hogy élete során három olyan áradás volt, ami elragadta az egész alkotmányt. Mi lesz, ha most jön a negyedik? Esetleg éppen ezekben a pillanatokban, mikor ő itt evickél. Vagy mi lesz, ha jön majd vissza a fináncból, és akkor nem leli meg a helyén a hidat?

Ezen elmélkedett, miközben apró tyúklépésekkel araszolt előre, bal keze elfehéredve kapaszkodott a korlátba, s egyre jobban félt. Hallotta valahonnan a háta mögül a kutyát, alatta ordítva fenyegetőzött a patak, s ő úgy döntött, hogy visszafordul.

Lassan szembefordult a hegyekkel. Mintha a bibliai özönvíz hömpölygött volna feléje, s mikor jobb kezével is belekapaszkodott a korlátba, egy nagyobb kilengés teste teljes súlyát hozzá préselte. A fa bizonyára reccsent egyet, bár ezt a patak zúgásától nem hallotta, és ő belezuhant a vízbe...

Hideg is volt, nyelt is belőle jócskán. Mikor a felszínre ért, a sodrás nekivágta a korlátját vesztett pallónak, nagyot koppan a feje, átsodródott a híd alatt, s félig öntudatlanul vitte az ár lefelé. Fákat látott, köveket, néha az eget is, de legfőképpen vizet, freccsenő tajtékokat, s mikor alámerült, a zavaros nagy semmit.

Keze-lába kapálódzott, s a félelem, amit a hídon érzett, semmi sem volt ahhoz a félelemhez képest, ami a vízen a fejére ült, nyomta lefelé. Igen, ez már a halál volt, ott kapkodott lucskos csontkezeivel a lelke után. A hegyek bosszúja, gondolta, azok küldték rám az áradatot odafentről, ez a jutalmam, amiért az álmaimat nem teljesítettem be, amiért sose másztam meg bérceiket, amiért sosem...

Ekkor kalimpáló kezébe valami bokor meder fölé hajló ága akadt. Markolta, ahogyan csak bírta, lábát túlvitte a sodrás, felsőteste oldalra billent, ahogy kapaszkodott a bokorba, az életbe.

Ahogy kirázta szeméből a vizet, és jobban körül tudott nézni, látta, hogy ez még nem a megmenekülés. Nem is bokor volt az, amibe kapaszkodott, hanem egy fűzfa part fölé hajló ága, a part pedig még méterekkel távolabb, s köztük leküzdhetetlenül hömpölygő áradat.

Csimpaszkodott az ágba, s nem jutott semmi az eszébe. Nem érzékelte az időt, fogalma sem volt róla, mennyi ideje lehetett már a patakban, csak azt tudta, hogy egyre jobban fázik.

Akkor látta meg a kutyát. A parton szaladt lefelé, öreg, fáradt és hályogos szemei az embert figyelték.

– Kiskutyám! – sipította. – Segíts! Gyere! Gyere!

A kutya, aki ugyan nyulakról álmodott, ám félt a víztől, látta, hogy a falkavezér bajban van. A félelem azért még egy pár pillanatig dolgozott benne, mígnem legyűrte a hűség, és a vízbe ugrott.

– Gyere, kiskutyám! – sírt az ember.

A sodrás olyan erős volt, hogy túlvitte a fűzfán a kutyát. Az megpróbált ugyan az árral szembe fordulni, de nem bírta. Egy ideig küszködött, majd elfordult, a túlsó part felé evickélve eltűnt a partmenti bokrok takarásában. De hamarosan megint megjelent, elfutott az ember mellett, futott folyásirányal szemben, s ott ismét a vízbe ugrott.

A sodrás valósággal hozzácsapta a gazdához, aki érezte a fogatlan kutyaállkapcsot összezárulni a karján, elengedte a fűzfát, helyette belemarkolt a kutya szőrébe, s vitte őket a víz felé. A kutya szuszogott, hörgött, ahogy víz került a torkába. Az ember már nem tett semmit, csak hagyta, hogy történjenek a dolgok úgy, ahogy akarnak. Nagyon lassan közeledett a part, fák és bokrok rohantak el mellettük, az ember pár pillanatra elveszítette az eszméletét, majd arra riadt, hogy sár tapad az arcára, a patakparton fekszik, lába még a vízben, és a kutya húzza kifelé.

Aztán mindketten elterültek a fűben, s feküdtek, feküdtek lihegve nagyon sokáig.

Mikor az ember úgy érezte, hogy visszatért belé annyi erő, hogy meg tud mozdulni, levetkőzött, kicsavarta, s a napra tergette ruháit. Visszafeküdt a fűbe, s csak feküdt a forró nap alatt. A kutyának még nem jött vissza az ereje, feküdt, de a szeme nyitva volt, s rajongva bámulta a falkavezért.

Az ember meg a kék eget bámulta. Lassan elhitte, hogy él. Emlékek jöttek elő megint, ahogy feküdt a fűben, Egy kiskutyára emlékezett, a zsebében hozta haza, kesztyűnyi szőrgombolyag volt csupán, ki gondolta volna, hogy ez lesz aztán belőle. Emlékezett kerítésen átugró tolvajokra, meg arra is, hogy egyikükbe véres sebet harapott az éber kutya. Teliholdas éjszákakra is emlékezett, mikor ahányszor csak résnyire nyitotta az ajtót, és kikémlt az udvarra, pillanatokon belül mindig megjelent az eb, jelezve, hogy ott van, figyel és vigyáz. Valóban úgy tűnt, hogy soha nem aludt.

Nem vittem sokra az életben, mindig csak másokat szolgáltam, de azért egy szolgám nekem is volt, gondolta. A kutya még mindig őt nézte, és suhintott párat a farkával.

– Na, létrejöttél már? Kipihented magad?

A kutya felült, és megnyalta az ember kezét, aki öltözködni kezdett. Forró volt a nap, gyorsan megszáradtak a ruhák.

– Itt az idő, mennünk kell, hallod-e! A finác már biztosan vár. – Elnézett arrafelé, amerre a hegyeket is sejtette. – Ne bánkódj azért. Ez az élet rendje. Na gyere!

És elindult tovább.

A kutya felélénkült, előre szaladt.

– Nocsak! De virgonc lettél! Mint valami kölyök. Ha tudnád, hova megyünk, nem sietnél ennyire.

A kutya nem tudta, viszont felismerte a helyet. Fiatal korában többször is jártak erre, s csupa kellemes emlék maradt meg benne azokról az utakról, finom falatok, gyerekek, akikkel jó nagyokat lehetett játszani, s csupa kedves, barátságos helybeli kutya, köztük egy szuka, egy nagyon szép, kívánatos szuka...

Most is megérezte egy kutya szagát, bár az egy kan szaga volt, s ez óvatosságra intette. Megállt, bevárta az embert, s már nem szaladt előre, jobbnak látta, ha mellette marad.

Az útszéli magányos ház udvarából úgy csattant a mérges kutyaugatás, akár a korbács. Az ember kötelet vett elő, s kutyáját egy telefonpóznához kötötte, majd a kapuhoz lépett.

– Vámtiszt úr! Hahó! Vámtiszt úr!

Az udvarból egyre mérgesebben csaholt a házőrző, a házból kövér ember totyogott elő, s éppen feltette a nadrágtartóját. Szemei fölél ellenzőt formált kezéből, úgy nézett az idegen felé.

– Én vagyok az, vámtiszt úr! Meghoztam a kutyát.

– Ja, maga az? Azt hittem, már nem is jön.

Kezet fogtak. A finácnak sörszaga volt.

– Hát ez volna az – bökött az ember a kutya felé.

– Na komám, amint nézem, te is megetted már a kenyered javát! – mondta neki a finác, s a kutya boldogan rázta a hátsó felét, mert tudta, hogy róla van szó, s hozzá beszélnek.

– Meg bizony. Tizenhárom éves. Eddig még úgy-ahogy bírta, de most már csak akadék.

– Ekkora utat megtenni... Mért nem csapta agyon? Vagy akasztotta volna föl.

– Tudja, hogy van az. Sajnálom. Az meg mégis olyan piszkos munka... – összeharapta a száját, ezt talán mégse kellett volna mondania, a finánc is összehúzta a szemöldökét kicsit.

– Hát miért nem szólt akkor a vadásznak?

– Szóltam én. De ő meg azt mondta, hogy ő nem sintér. Ő ajánlotta magát.

– Megyek, azt hozom a pisztolyt – fordult sarkon a finánc. Mintha kicsit meg lett volna sértve.

Az ember téblábolt a kapuban, s nem nézett a kutyára.

Hamarosan jött a finánc.

– Mivel tartozom, vámtiszt úr?

– Hát ahogy megbeszéltük.

Az ember matatott a zsebében, fizetett.

– Kicsit vizes. Belecsúsztam a patakba.

– Csak nem a Szentlőrinci-úton jött?

– Arra.

– Nem vitte el a vihar a hidat?

– Nem, de visszafelé inkább elkerülök az országútnak.

– Az jókora séta lesz, hallja-e!

– Megyek is! – A kötelet eloldozta a telefonpóznáról, és a finánc kezébe nyomta. – Köszönöm a segítségét, a viszont látásra!

A kutyára most sem nézett rá.

A finánc morcosan nézett utána, siet a nyavalyás, gondolta, most meg majd áshatom a gödröt egyedül.

– Na gyere! – mondta a kutyának. – Elmegyünk odáig, ahol azok a nagy fák vannak. Ígérem, nem fog fájni.

Mentek. A kutya a szagokat vizsgálta. Nicsak, itt egy tüzelő szuka ment el, és lám, nem is egy, hanem két kan ment a nyomában. Abból az egyiknek valami baja volt, a másik pedig nem is olyan régen disznóbelsőséget evett. Vallatta az illatokat az öreg kutya, aki nyulakról álmodott, miközben békésen balagott a nem túl jó szagú, de kedvesen beszélgető ember

mellett. Megtanulta élete során, hogy mindig az ember a főnök. S az ember jó. Enni ad, meg fedelet a fejed fölé. Ő a falkavezér. S mindig igaza van.

És az embernek ezúttal is igaza lett. Tényleg nem fáj.

Az Ismeretlen Madár nyomában

A kisfiú hanyatt feküdt a puha, illatozó tavaszi fűben. Karjait széttárta, s csak süppedt, süppedt bele az elvarázsolt időtlenségbe, mely húzta le, szippantotta magába, szakította ki az emberlét szárnytördelő jelenéből, forgatta, ringatta, beszélt hozzá.

Szeme a fent futó felhőket bámulta, s füle szomjasan itta a zenét, madarak szavát, a tavaszi madárvonulás titokzatos, tán nem is evilági hangjait.

Pedig egyetlen madár sem mutatkozott a felhők alatt, a szemével befogott térben. Ám körülötte ott voltak mindenütt, vele együtt a fűben, a bokrokban és a levegőben, de láthatatlanul. Nem vonultak se vége, se hossza alakzatokban, nem zsongtak fülsiketítő lármával –, de ott voltak. Egy rövid trilla innen, egy félénk, elfúló strófa onnan. Néha csak olyan neszek, mint egy sóhajtás, de a kisfiú biztos füle meghallotta mindegyiküket.

Mindig csodálta a madarakat. Először madár szeretett volna lenni maga is, aztán később, ahogy értelme egyre jobban kinyílt, feledte ezt a nagy ívű tervet, s már csak tudós akart lenni. Olyan, aki egész életében a madarakat kutatja.

Ahogy ott feküdt a fűben, előtte volt még az egész élet, s nem tudhatta, hogy álmai egyszer majd valóra válnak. Hogy madarakkal éli le az életét, hogy jobban megismeri őket, mint az embereket, hogy érzékeny hallásának hála majd madárhangokból komponál szimfóniát. Nem, mindezt akkor még nem

tudta, csak azt, hogy madarak közelében lenni olyan nagy öröm, ami mással fel nem cserélhető.

Tizenöt évvel később is ugyanezt érezte, mikor friss diplomával a zsebében elhelyezkedett. Bár akkor a madarakat már kicsit másként látta, nem az egyes példányt, hanem összességében az egész madárbirodalmat legapróbb tagjától a legáltalmasabbig valami megbonthatatlan halmazként érzékelte, ahol egyik sem létezhet a másik nélkül. Ez a szemüveg – vagy inkább távcső, hiszen egy ornitológusról volt szó – sokat segített neki, hogy minél közelebből megismerje szeretett teremtményeit.

Mind afféle pályakezdő, neki se volt könnyű dolga. Sokszor kifejezetten az az érzése volt, hogy elszakították madaraitól, íróasztal mellé ültették, aktacsomók fogták el előle a pusztai égboltot, s a madárvonulásból évekig alig jutott neki más, mint száraz adatok, statisztikai jelentések, zizegő nád helyett zörgő papír, fakopács morzejelei helyett a bélyegző koppanásai.

Aztán néhány év múlva új pályakezdő érkezett az Intézetbe, átvette az iratanyagot, s akkor végre már kimozdulhatott. A madarak úgy üdvözölték, mint valami régen várt barátot, ő pedig úgy érezte, megvalósultak álmai. Azon az őszön Kardoskúton harmincezer daru gyülekezett balettlépésekben fogdosva az ősz utolsó szöcskéit, hangjuk betöltött földet és eget. A közénk keveredő libák közül néha leütött egyet-egyet a rétisas, és a közönséges szürke libanép közé néha színes egyéniségek gyűltek, Ázsia titokzatos pusztáiról idáig tévedt vörösnyakú ludak.

A következő tavaszon az ő ötletére szervezte az Intézet az első fülemülehallgató sétát a sápadt városlakóknak. Égő szendéllyel beszélt ezeknek az embereknek kedves madarairól, s ha a hallgatóság közt felfedezett legalább egy csillogó gyermekszemet, már nagyon elégedett volt. Áprilisi és májusi éjszakákon leheveredett hálósákjában valahol az erdő szélén,

és hallgatta a fülemülék szégyenlős fuvoláját, azt a semmihez sem hasonlítható szerenádot, mikor a lehető legváratlanabb irányból szólalt meg egy-egy kis madár, az egyik halkán és szemérmesen, a másik harsányan, volt, amelyik egyszerű kis dalamocskát lehelt a balzsamos tavaszi éjszakába, a másik meg virtuóz módjára cifrázta. Ahogy feküdt olyankor a földön, megpróbálta összeszámolni, hány fülemüle szólhat körülötte, de egy idő után mindig összezavarták a madarak, talán odébb repültek, vagy csak egyszerűen annyira elvarázsolták hallgatójukat, hogy az már nem is e világban érezte magát, fent járt az űrben, vagy legalábbis a Madár-mennyorszámban, s a fülemülék hangja egy idő után már nem egy helyből jött, hanem lebegett körülötte, úszott, áradt a légtérben, takaróként borult rá, míg nem álomba ringatta. És ha hajnaltájt felriadt, amint a leszálló pára hűvöse megérintette, az első, amit meghallott, megint csak a fülemüleszó volt.

Szaccikkei, ismeretterjesztő írásai kezdtek ismertté tenni. Nyelvtudásának köszönhetően eljutott néhány távoli vidékre is a madarak nyomában. Gólyákat gyűrűzött a Szaharától délre, megismerve azt is, hogy milyen kevéssel be tudja érni az ember, ha ételről, italról van szó. Koreában a mandzsu darvakat tanulmányozhatta, megtapasztalva azt is, hogy a buddhizmus eszméje hiába tiltja az élőlények elpusztítását, a Buddha szelleméből táplálkozó országok lakói a legkegyetlenebbek állataikkal. Az Északi-tenger madárszikiáit látogatva aztán megtalálta a szerelem. Lilja észt egyetemista volt, aki ugyanabban a csoportban dolgozott. Amor nyila úgy verte le lábairól, mint mikor sólyom vág a galambok közé. A csapás gyors volt és rettenetes. Mire észbe kapott, a munkának vége volt, Lilja visszarepült Tallinba, s nem maradt utána más, mint összetört szív, megtépázott tollak. Egy ideig még leveleztek, aztán először ritkábbak lettek a levelek, végül el is maradtak.

A következő tavaszon sírtak a fülemülék, és sírt ő maga is, eláztatva a hálósákot sós könnyeivel. De mire az utolsó fülemületojasnak a héja is felpattant, s megszűnt a madárdal, ő is megnyugodott. Megértette, hogy egy madarásznak a madarak jelentik a családot, a szélfúttá nádas a szerelmet, és a föléje boruló szabad égbolt az otthont. Berendezkedett hát a magányos életre.

Így legalább minden idejét a szeretett madarakra fordíthatta.

Mivel a zenét mindig is szerette, és abszolút hallása volt, egy idő után valóságos muzsikát hallott ki a madarak énekéből. Munkatársai csodálattal vegyes tisztelettel figyelték ténykedését, amint a madarak hangjából olyan következtetéseket vont le, amire ők sosem lettek volna képesek.

Egy téli napon ellentmondást nem tűrő hangon jelentette ki kollégáinak, hogy a vadrécék, amiket a közeli öbölben hallanak, nem idevalósi récék.

– De hiszen közönséges tőkés rucák azok, komám! – válaszolt egyikük. – Az ilyenekkel vannak tele a vizeink. Honnan veszed ezt a marhaságot?

– Hát nem halljátok? Ez nem helyi akcentus. Ezek nem Magyarországon kikelt récék, ezek valahonnan északról szorultak le a tél miatt.

A többiek értetlenül hallgatták. Ők nem érzékelték a kacshápagásban semmiféle idegen kiejtést. Ám mikor a gyűrűzőhálóban egy tőkés réce tojó is megfogódzott, ismeretlen gyűrűt találtak a lábán. Otthon aztán a számokat beazonosítva kiderült, hogy a két évvel azelőtti nyáron gyűrűzték – a Baltikumban.

Ezek után a szakmabeliek már úgy csodálták, mint a természet népek a varázslót. Nem kérkedett ezzel a tudással, ő természetesnek vette, s nem is igazán fogta fel, milyen rendkívüli adottságokkal bír. Bizonyára lehetett volna belőle

remek zeneszerző, zenész, vagy karmester, de mint madarász is tökéletesen ki tudta használni remek hallását. Főleg miután az Intézet igazgatója őt bízta meg, hogy rögzítse az ország összes madárfajának hangját.

Magyarország területén mindez ideig 406 madárfajt figyeltek meg a kutatók. És csak jelentéktelen részük az, amely nem ad hangot. Jutott hát munka évekre. Hatalmas parabolamikrofonnal járta ezek után az országot, hol itt bukkant fel, hol ott, egyre terebélyesedő kapcsolatainak hála gyorsan hírt kapott egy-egy felbukkanó ritka fajról, s máris sietett, hogy hangját megszerezze. Megszállottként vadászott hangokra, nem kímélve sem időt, sem egészséget.

Hosszú évek után jött rá, hogy munkája örökre befejezetlen fog maradni, főleg, ha a tökéletességre törekszik. Márpedig ő arra törekedett. Szakállában már megjelentek az első ősz szálak, a hálósákban éjszakázás sem volt olyan jó móka, mint régen, s ha szabad szemmel még gyorsan és tévedhetetlenül ki is szúrta a távoli rónán dürgő tűzokkakast, de a jegyzetek böngészéséhez, a gyűrűzéshez már olvasószemüveg kellett.

Aztán egy napon olyat hallott, amelyet még soha.

Márciusi este történt, mikor a lenyugvó nap után visszakúszik az erdőben a fagy, de az énekes rigó még úgy trillázik, mint valami bohém korhely. A tavasz titokzatos hosszúcsőrű vándorának, a szalonkának nem túl sokszor hallott pisszegését, korrogását szerette volna rögzíteni. De szalonka helyett meghallotta azt a másik hangot.

Az a dal nem volt hasonlatos semmihez sem. Először csak állt döbenten. Addig azt gondolta magáról öntelten, hogy minden madár hangját ismeri. Ám ott, a tavaszi erdőn elbizonytalanodott.

Talán ez is valami nyelvjárásban daloló, délről költőterületére tartó vándor? De ha igen, akkor miféle? Homlokát

ráncolva próbálta végigvenni a lehetőségeket, Linné kollégát hívta segítségül, s az állatrendszertan hosszú nómenklatúráján végig zongorázva jutott el a vízimadaraktól a pacsirtafélékig, majd vissza. Nem. Nem talált üres helyet, nem lelt olyan fajt, amelyeknek hangját ne ismerte volna már.

Akkor hát mi volt ez az ismeretlen dal? Ki volt ez az titokzatos énekes? Megborzongott a gondolatra. Csak nem? Csak nem egy ismeretlen faj hangját hallotta?

Aztán el is hessegette magától ezt a gondolatot. Rovart még fel lehetne fedezni. De madarat? Ugyan már!

Ekkor arra gondolt, hogy talán valami rabságban tartott egzotikus ritkaság szökött meg valahonnan. De ennek nem volt túl nagy valószínűsége. A kalitkában tartott idegen madarak a trópusokról származtak nagyrészt, nekik a márciusi éjszakákból elég lenne egyetlenegy is, hogy reggelre elpusztuljanak. Hacsak nem pont ma szökött meg a madár valahonnan...

Napokig visszajárt oda. De többé nem hallotta. Sokáig izgatta a fantáziáját a dolog, rágódott rajta eleget, és nagyon bosszantotta, hogy arra sem volt ideje, hogy elindítsa a magnetofont.

Sosem feledte azt a madarat, lelke mélyén vágyta az új találkozást, de igazán maga sem bízott benne, hogy ez megtörténik. A madárhangadászat is szép lassan véget ért, néhány ritka hang kivételével minden énekest becserkészett mikrofonjával. Az erre a munkára szánt pénz is elfogyott, s az addigi támogató is odébbállt. A magnetofon visszakerült az alagsori raktárba.

Új feladatot kapott, gyerekeknek kellett madárbarát táborokat szerveznie, előadásokat tartani, népszerűsíteni a természetvédelmet meg a madarakat. Ha a hallgatóságból valaki megkérdezte, hogy van-e még felfedezetlen madárfaj Magyarországon, bölcsen nemmel válaszolt. Titokban tartotta

az Ismeretlen Madarat mindenki előtt, létezését amúgy sem tudta bizonyítani semmivel, szavát el sem hitték volna.

Két évnél is több telt el azóta a szalonkaváró tavasz óta. Karácsony elmúlt, s ő az Intézet által fenntartott kutatóházban töltötte az ünnepeket a Balaton-felvidéken. Mivel családja nem volt, jobban érezte magát karácsonykor távol az emberektől. Úgy érezte, magányossága miatt szánakozásuk tárgya lehet, elvonult inkább az erdők közé a kis házba, ahol senki sem zavarta, és ő sem volt terhére senkinek. Jegyzeteit rendezgette, német nyelvű cikket készült írni az európai vadlúdvonulási útvonalakról.

Esténként rövid sétát tett a közeli erdőben, hogy kiszellőztesse a fejét, s a havas hegyekben köszöntse az érkező estet. A téli délután, közvetlenül az est leszállta előtt nem a nagy madárjárásáról híres. Néha elkiáltja magát egy fácánkakas, szajkók rikácsolnak, meg a cinkék, őszapók pittyegnek. Pár-szor hallotta a süvöltő átható kiáltását, de őt magát csak ritkán pillantotta meg. Mire visszatért a házhoz, az árnyékok már sűrű tömbökké álltak össze a fák közt, s többnyire csak az erdei fülesbagoly szólt.

Egy napon, mikor korábban indult, s még a laposan álló nap sugarai is betévedtek a fák közé, váratlanul ismét meghallotta a hangot. Azonnal felismerte. A háta mögül jött, mintha csak őmiatta szólt volna: itt vagyok, ismerlek téged, csak te nem ismeresz engem!

Hát nem tavaszi-őszi vándor! Télen is itt jár a kopár bokrok között, emberi szemnek észrevehetetlenül!

Most már tudta, hogy nem képzelődik. Hogy igenis létezik az Ismeretlen Madár! Fogalma sem volt róla, hogy kicsi vagy nagy, színes vagy szürke, De hajlott arra, hogy kicsi lehet és nem feltűnő színű, máskülönben már megfigyelték, leírták volna az ornitológusok.

A vadlúdvonulásról írt cikket félretette, helyette megírta találkozását az Ismeretlen Madárral, ezt küldte el a német folyóiratnak. Így megtörténhetett az a nem várt esemény, hogy újra együtt lehetett Liljával, ha csak az újságban is. Mert ugyanabban a lapban megjelent Lilja egy cikke is az észak-európai savas esőkről. Ott volt a szerző fényképe is. Lilja ronda, megsavanyodott paszujkóró lett, mint a legtöbb női zöldmozgalmár, aki nem szült gyereket.

A cikk után olyan rágalomhadjárat indult ellene, mintha ő lett volna az európai természetvédelem elsőszámú közellen-sége. Azzal vádolták, hogy az egészséget azért találta ki, hogy dicsfényben tündökölhessen, a madár létezéséről viszont semmiféle bizonyítékkal nem rendelkezik. Egy francia zoológus egyenesen csalónak nevezte, amin egyáltalán nem csodálkozott. Elvégre mit lehet elvárni egy olyan nemzet tagjától, mely pacsirtanyelv-pástétomot eszik?

Az Intézet igazgatója magához hívatta, érdeklődött egészsége felől, felajánlott egy hosszabb szabadságot. Ekkoriban vette észre, hogy összevetnek a háta mögött, és kerülik a társaságát. A cikket bánta már nagyon, a madár létezése mellett viszont csakazértis kiállt.

Ettől kezdve tüntetőleg keresni kezdte az Ismeretlen Madarat. Sötétben tapogatózott, minden, amit tudott róla, összefoglalható volt néhány mondatban. Mivel mindkét esetben erdőben, még hozzá nagyobb kiterjedésű erdőben halotta, úgy gondolta, hogy bizonyára erdei faj. Megfordult fejében az is, hogy talán valamely hangutánzó mestert hallotta mindkétszer, szajkót, csókát, tavasszal seregélyt. De ha úgy is volt, miféle madár hangját utánozták? Egy ismeretlen, soha nem látott, soha le nem írt madárét!

A következő nyáron a Szigetközben dolgozott. A kormoránok által a halállományban okozott károkat mérték fel. Egyik reggelen, mikor még nem égetett a nap, és a Duna

felett finom pára lebegett, ismét meghallotta. Egy közeli szigetéről jött, s hosszabban szólt, mint bármikor előtte. Ment, rohant volna oda, de nem tudott, egyetlen csónakjuk éppen máshol volt, így hát csak megkövülten állt a folyóparton, s hallgatta az Ismeretlen Madár trilláit. Lopva munkatársaira nézett. Hát süketek ezek? Tettek-vettek, csinálta mindegyik a dolgát, s a madárfüttyre ügyet sem vetettek. Pedig ott volt a lehetőség, hogy tanúkat találjon, hogy bizonyítsa, nem képzelődött, nem kitalálta az egész madárhistóriát.

Az Ismeretlen Madár dala azonban egyedül az ő füléig jutott el azon a reggelen.

De most már tudta, hogy a madara állandóan jelen van, nem költözik el sem télen, sem nyáron.

Szinte észre sem vette, de szépen lassan mániájává vált az Ismeretlen Madár. Akármekkora teremtmény is volt, de egy strucc súlyával telepedett rá mindennapjaira, egész életére. Megszállottja lett. És egy megszállott feltűnik a többi „normális” ember között. Ha akarta volna, se tudta többé titkolni madarát. Egyre többet beszélt róla, egyre mániákusabban hajkurászta.

A szaklapok többé nem kértek tőle cikkeket. Ha saját elhatározásából írt nekik, azt sem közölték, pedig mindenről esett szó bennük, csak az Ismeretlen Madárról nem.

Munkatársai előtt elveszett a hitele. Kezdték bolondnak tartani. Fontos munkákat már nem bíztak rá, s egy napon ugyanazon a helyen találta magát, mint a kezdetekkor. Az íróasztal mögött.

Madarának köszönhetően oda lett a szakmai jó híre. Régi barátai is elfordultak tőle, külföldi levelezőpartnerei eltűntek, mintha soha nem is léteztek volna.

Mikor az Intézet igazgatója felajánlotta neki a nyugdíjazást, habozás nélkül elfogadta, mert már neki is terhes volt mindaz, amibe belecsöppent.

Arra gondolt, hogy nyugdíjasként oda megy, ahova akar, s azt tesz, ami éppen jólesik.

Nem volt kétséges, hogy minden idejét az Ismeretlen Madár felkutatására fordítja.

Ám az eltűnt. Kereste hegyvidéki bükkösökben, áltéri éger-kőris ligeterdőkben, homoki akácokban, mindhiába.

Elérkezett a tavasz, mikor harmincadik évfordulóját ünnepelte annak, hogy először hallotta meg az Ismeretlen Madarat. Ünnepelhette? Vajon volt-e mit ünnepelni? Nem inkább kudarc volt, hogy madaráról három évtized alatt sem tudott meg szinte semmit? Lelkében az Ismeretlen Madár úgy szerepelt, mint örök, ám beteljesületlen ígélet, saját tehetetlenségének és tehetségtelenségének példája, egy komor, fenyegető mutatóújj, ami arra emlékeztette, hogy elszáll az élet, s a titkot soha nem fejtheti meg.

Azt a tavaszt a Zemplénben töltötte, az ország legérintetlenebb erdővidékén. Ott még járt farkas, hiúz. Állítólag néha még medvenyomot is látnak arra az erdőjárók. Apró csalsípjával még behívhatta az ország egyetlen fajdféljét, a császármadarat.

Az a barangolás már nem hasonlított az előzőekhez. Egészsége megkopott az évek alatt. A hegyekben kifulladt, látása romlott, szíve is egyre többet rakoncátlankodott. Talán már a füle sem a régi, talán ezért már nem is hallaná az Ismeretlen Madár csábító trilláit.

Azért a zempléni erdőket járva szorgalmasan fújta csalsípját, amit valamikor egy szalmaszőke észet hajadon ajándékozott neki. Izgatottan figyelt, nem válaszolnak-e rá a császármadarak.

És egyszer csak, nem is túl messze, megszólalt az Ismeretlen Madár!

Az ember szíve hevesen dörömbölni kezdett. Tudta, hogy élete utolsó esélyéhez érkezett. Ha ma nem látja meg, többé

már nem is fogja. Elindult a hang irányába, letérve a földút-ról, toronyiránt egy bükkösön keresztül, felfelé a hegyoldal-ban.

A madár mintha szórakozott volna vele, mintha csalta volna egyre messzebb és messzebb, egyre mélyebbre a ren-getegbe. Úgy tűnt, a távolság cseppet sem csökkent köztük.

A hegy meredekebbnek bizonyult, mint ahogy első látásra tűnt. Többször is meg kellett állnia levegő után kapkodva. De sokat nem mert pihenni, félt, hogy elszalasztja a madarat. Lihegve botladozott tovább, hátán már csurgott az izzadság, kalapját a kezében vitte, hogy gőzölgő homlokát hűtse a ta-vaszi szél. Gyökereken, köveken esett keresztül, térdét le-verte, kezét megszántotta a gyepűrózsa tuskéje.

Mire a hegytetőre ért, szeme előtt karikák táncoltak, fo-rogni kezdett vele a táj, távolban a regéci várrommal, odalent a kékes ködbe temetkező Bodroghözzel. De szólt a madár!

Balra lódult a hang után, a hegytető csapzott füvei szár-nyakként verdestek kétoldalt szíve ritmusára, hupp, hupp, hupp. Arcát fenyőtűlevelek legyezték, s talpával inkább csak sejtette, mint érezte, hogy útja völgynek fordult. A hegy északi oldalán fenyőerdő terpeszkedett bükk helyett, ahol ne-hezebb a járás, és kisebb távolság látható be.

De mintha a madárdal egészen közelről szólt volna!

A lendület, a tehetetlenség, a véletlen, vagy a szerencse egy apró tisztásra vitte. Belekapaszkodott a legközelebbi fenyő lehajló ágába, és figyelt.

Apró szárny burrant a fülénél, elrepült mellette egy kis ma-dár, de olyan közel, hogy érezte fülcimpáján a szárnya-cskák keltette szelet. A madár eltűnésének irányából pedig ismét megszólalt a dal, mellyel annyit álmodott az elmúlt harminc évben.

– Hol vagy – súgta –, gyere elő, mutasd magad.

De nem a madár jött, hanem valami egészen más.

Nem ilyennek képzelte, de rögtön ráismert.

A kabát egyszeriben szűk lett, rászorult testére, mint valami abroncs. Pillanatokon belül elfogyott a levegője. Kapott a fenyőág után, két kézzel hadonászott, a föld elindult az arca felé, s már ott is volt, dübbenve ütötte pofon. Szájában keserű száraz fű került, ahogy hanyatt fordult, látta, amint kíváncsian hajolnak fölé a fák. Odafent az égbolton egy szürke felhő tolult elő, egyre nagyobb teret betöltve.

Reszkető kezei céltalanul hadonásztak, szeme kigúvadt, a felhő egyre közelebb úszott.

Ekkor odafentről valami kivált a fenyőágak sötétjéből. Mint egy magányos hópehely, hintázott, hullott lefelé, egyre nagyobb lett, hol jobbra lendült, hol balra, mind közelebb jutott az emberhez, s végül puhán ráhullott az arcára.

Reszketeg ujjai egy árva tollpihét tapintottak. S bármennyire is bizonytalanul tartotta, bármennyire is rosszul látta, azt mindjárt tudta, hogy ilyen mintázatú tolla egyetlen madárnak sincsen.

Megtalálta az Ismeretlen Madarat. Immár bizonyítéka is volt, markában tartotta. Azért is megmutatja a hitetlenkedőknek, a háta mögött vigyorgóknak, annak a pökhendi franciának, mindenkinek.

Ahogy markolta a tollat, szembe nevette a halált. Az meghátrált, engedett a szorítás. Most már újra kapott levegőt. Feküdt a fűben, hanyatt, mint az egykori kisfiú, nézte az eget, és a madárdalt hallgatta. Learatja majd a felfedezés diadalát. A madarat talán majd róla fogják elnevezni. Mi is lehetne a neve? Például, hogy...

Ekkor ismét megszorult a kabát. Odafent az égbolt egyre feketébb lett, és az ember már tudta, hogy erről a hegyről már csak felfelé vezetnek utak.

Eszébe jutott sok minden. Tavaszok és ősök, nyarak, telek. Madarak. Kicsik és nagyok. Hangok. Mindenfélék. Meg ez a megszállott hajsza az Ismeretlen Madár után.

De már nem áhította a diadalt. Hiszen ez volt az élete értelme. A kutatás. S most, hogy megvan? És a kabát is egyre jobban szorít...

Menj, gondolta az ember. Őrizd meg a titkodat. Talán egyszer majd újra jön valaki, aki nyomodba szegődik. Talán te leszel az élete értelme, mint ahogy nekem is te voltál. Okozz neki is legalább annyi izgalmat és boldogságot, amennyit nekem adtál.

Menj, madár!

Tenyérét kitarta, karját az ég felé emelte. A tollpihe kicsit egyensúlyozott a hüvelykujj és az élvonal között, aztán felkapta a szél, magához vette, lassan elvitorlázott vele valamerre, amerre nem járhat más, csak a szél, a madarak, meg néhány álmodozó szellem.

Balogh Zsolt Dominik

Marad a tollam

Szavakból álló rengeteg
Rímes sorok tengere
Lassan épülő szerkezet
Tartja egybe lelkemet

Fájdalomra gyógyszerem
Sebeimre kötszerem
Éhségemre ételem
a megszálló ihletem

De ha betelik utolsó holdam
S majd víz se oltja szomjam
Nem feleditek ki voltam
Mert itt marad a tollam

Barna Attila

Bűnben vége

Isten háta mögött sírva állok
kezem lábam merev, nem mozdul
lelkem mélyén összetört a világ
bennem már csak megvetés él az EGY iránt.

Rémképek vágtaznak az elmémben
kegyetlen, végtelen álmok gyötörnek
éjszakai sötétségbe fordult virágom
nem vágyok másra csak a megváltásra.

Szenvedő korosodó testem elsorvad
csontjaim, sejtjeim lassan elporladnak
elmém és testem feladja a küzdelmet
elfogadom sorsom, megtagadom atyámat.

Nem gondoltam... Isten mindent lát
rajtam tartotta a szemét folyvást
bűneim nem maradtak szótlantul
összerogyva fekszem öntudatlanul.

Baranyi Imre

Májuséj

Tavaszklik és a lét ölel,
amott a májuséj közel
teríti édes illatát,
körötte lám, az orgonák
susogva bújnak össze mind,
a Hold kerekdeden tekint,
ezüstbe fonva éj ködét
teríti lágyan egyre szét.

Az éj, az álmok otthona
merengve bújik és tova
lebeg megannyi homlokon,
akárha volna jó rokon,
ki féltve őrzi véreit,
amint meleg szelet terít
a háztetőkre csendesen,
s a hajnalára elpihen.

Bartók Andrásné Gyöngyvér

Kunatyafi véges végtelen története...

Az idős házaspár egy meleg nyári reggelen az alföldi kisvárosba autózott. A felkelő nap sugarában a feleség gondolatai messze jártak. Egyedül érkezünk erre a világra és úgy is távozunk, de valamilyen maradandó nyomot szeretnénk hagyni magunk után. Viszont a köztes időben mindenki lehetne egy kicsit megértőbb, kedvesebb. Ez nagyot tudna dobni a történéseken, hiszen az élet egy rövid utazás, álom, remény, öröm! Élvezni kellene. A jó, a szép, szeretet mindenkiben benne él. Használni kellene! Miért nem e szerint élünk?!?

Fotósként, grafikusként az alkotók széles táborához tartozik. Egy vonallal képes többet leírni, mint más ezer szóval. Van értékrendje, mely szerint normális érzések a panasz az elkeseredés, a sírás, nevetés. Minden művésznek szeretnie kellene, különben az alkotása ezek nélkül mit sem ér. Nem követi az új, szélsőséges hullámokat... Egész életében igyekezett hű lenni önmagához, tisztességesen, méltóságteljesen, hitelesen élni, alkotni!... Szereti kipróbálni a különböző kifejezési formákat, amivel remélhetően örömet okozva nézőinek... Senki ne gondolja, hogy nem nehéz ezen a rögös, akadályokkal teli úton poroszkálni!... Mások sikerének is tud örülni. Ezt a szavak nélküli kommunikációt Immanuel Kant másképpen fogalmazta meg: „Szép az, ami érdek nélkül tesz.”

A gondolatsora megszakadt, mert a kocsis megérkezett az alföldi kisváros Művelődési Házának bejáratához. A feleség kiszállt, felszaladt az emeletre, hogy megnézzék barátai közül kik is érkeztek meg. A férj pedig lent maradt a kapuban.

Egyszer csak egy rozsdás kerékpáron fura kinézetű figura robogott feléje. Hosszú, harcsabajuszt lengette a szél. A férj hevesen integetett neki – elfelejtette, hogy személyesen nem is ismerik egymást, hiszen most látja életében először. A róla készült felvételeket az elmúlt években felesége készítette kiállítás megnyitókön, fotóstáborokban. A rendezvényeken készült képeket otthon mindig együtt nézték végig. Innen ismeri... A biciklis hirtelen lefékezett előtte, leemelte a kormányról a négy szatyrát és a kezébe nyomta.

– Nem tudom ki vagy komám!... de vidd fel az emeletre ezeket a szatyrokat kérlek... és tedd le a megterített asztal lábához...

Ezzel a lendülettel visszaült a bringára és eltűnt a ház mögött.

A fotóklub vezetője, a kunatyafi annak rendje és módja szerint megnyitotta a Szalon éves kiállítását. A szakma jeles képviselői, mind jelen voltak... szóval mindenki ott volt, aki számított. Megtekintették az érett, kortárs művészek csodálatos képeit. Sok-sok kedves ismerőssel találkoztak és jót beszélgettek. Búcsúzásakor meghívta a jelenlevőket a három hét múlva, ugyanitt tartandó, önálló kiállításának megnyitójára, amire szeretettel vár mindenkit.

A feleség megnyitó után odament hozzá

– Nagyon sajnálom barátom, de nem tudok eljönni. Nem azért, mert nem érdekel..., hanem egy másik díjátadóra, megnyitóra vagyok éppen hivatalos.

– Óóóó! Semmi gond!!! Ha most megfelel az időpont megmutatom a képeimet. Érdekel???

– Fantasztikus lenne! Nagyon örülnék!

Mindannyian beültek a kocsiba, s egy szépen gondozott, nagy kertes, családiház előtt álltak meg, ami apjáé, a híres szobrászművészé volt valamikor. Jelenleg Alkotóház működik benne. Apja a házat még életében elajándékozta.

A záradékban az szerepelt, hogy a kertet és benne a garázst a fia a haláláig használhatja. Az atyafi egy laza kézmozdulattal kinyitotta a garázskaput..., hátra ment, matatott egy keveset, majd megjelenve a garázsajtóban, egyenként kezében kihozta a kiállításra kész, bekeretezett képeit. A címeket elmondva mutatta be a kiállítási anyagot. Hát!!!... szóhoz sem jutotunk... Sok kiállításmegnyitón jártunk már, de ilyen egyedín még soha.

– Tudjátok!... apám híres ember volt, az egész megye ismerte... Akarjátok látni a szobrait is?

– Természetesen!

Visszaültek az autóba, közben a családjáról mesélt. Őszinte szívvel hallgatták, együtt éreztek vele... Meglepetésre a temető bejáratánál állította meg az autót. Gyalog járták be a temető területét. Ameddig a szem ellátott mindenhol édesapja szobrai sorakoztak.

– Sajnos apámat sokan ismerték köztéri megbízást mégsem kapott. A megrendelőinek viszont maradandót alkotva csodás művészi munkát adott ki a kezéből. Ezek az alkotások itt még akkor is állni fognak, amikor a köztéri szobrokat már rég lecserélték egy másikra. Így is történt, azok ugyanis mára a szobortemető lakói lettek.

– Sokan hordozunk olyan sebeket magunkban, amelyeket nem gyógyít az idő. Mi sem láttunk még erős embert, könnyű élettel a háta mögött.

– Apámon átnéztek – mondta –, de nem mondott le az alkotás öröméről, csak azért, mert mások nem értékelték. Tolvajok mind, akik a bizalmát lopták... Igaz? Már 10 éve nincs köztünk..., az égi műteremben angyaloknak faragja.

– Egyetértek veled! Tudod nem akkor hal meg az ember, amikor valóban meghal, sokszor a lélek már sokkal hamarabb, mint maga az ember. Nem szeretnek beszélni erről, mert szégyenként élük meg!

– Ha belelátnánk egymás szívébe észrevehetnénk küzdelmeit és akkor azt hiszem megértéssel, tisztelettel bánnánk egymással. A levegőt, a szabadságot, az alkotókedvet nem pótolja semmi. Hiányát valaki csak akkor érzi igazán, ha már nincs.

– Divatos lett ebben a világban, hogy mindenki mindenhez felületesen, de nagyon határozottan szól hozzá! Hihetetlenül bátran ítélik meg élőket és holtakat. Sokszor rácsodálkozom arra, hogy akik szinte semmit nem tettek le az élet asztalára, milyen vehemenciával törnek pálcát mások felett... Jó lenne, ha visszafognák magukat...

Házigazdánk hosszú csend után hirtelen megfordult, s minden átmenet nélkül kérdezte meg:

– Meginnátok velem egy kávét?

– Rendben, menjünk...!

Az autóból a pályaudvar bejárata előtt szálltak ki, bementek, s a vasúti restiben egy mini műanyagpohárból megitták állva a kávéjukat.

Hmmm... naháát... Ezen már meg sem lepődtek...

Visszamentek a Művelődési Házhoz. A kunatyafi kiszállt. Felült a rozsdás kerékpárjára és egy kézmozdulattal elbúcsúzott tőlük. Harcsabajusza hosszan lengedezett utána, majd eltűnt az utca végén. Bámultak utána...

Mindig emlékezni fognak erre a véges végtelen történetre. Se előtte, se utána nem találkoztak olyannal, akinek eszébe jutott volna kiállításra kész képbemutatót tartani egy garázsajtóban, vagy múzeum helyett a temetőben értékes, szobrászati alkotásokat megmutatni a vendégeknek, utána egy vasúti restiben kávézni...

Ilyen meglepetésekkel, maradandó emlékekkel teli nap ritkán adatik meg az életben!...

A múltból jött üzenet...

A kertben ült egy idős hölgy a fügebokor alatt a családi hagyatékbán talált albumot lapozgatta. A képek azonnal beszélni kezdtek. Beszéltek a múltból, beszéltek a kor divatjáról.

Életre kelt a múlt század elején kezdődő határmenti falu története. A soknemzetiségű falu lakói ellenségeskedés nélkül osztoztak örömben, bánatban.

A szegény parasztfiú, Bandi és a módos gazda lánya, Annus egy osztályba jártak az 500 fős falu elemi iskolájába. A barátságból szerelem lángja lobbant. Fiatalon összeházasodtak, majd egymás után jöttek a gyerekek.

Azután Bandit besorozták.

Bevonulásakor Annus jó módú családjához fordult: kérte, ügyeljenek a családjára míg ő odaszal. Megígérték, s Bandi bízott ígéretükben, hiszen az adott szónak és a kézfogásnak abban az időben még volt ereje.

Annus a gyerekekkel egyedül maradt. Nemcsak a házköri teendők, szövés és fonás, az állatok és gyerekek ellátása maradt rá, hanem a füves területek kaszálása, a kukorica kapálása, a szőlő, kukorica, búza betakarítása, tartósítása és feldolgozása, a Zagyva-parti zöldséges napi öntözése is.

A család napszámosokkal, a falu asszonyai munkával segítettek. Az emberek egykor az élet minden mélységében, annak teljes ismeretében léteztek, mert csak így tudtak megélni. Akinek nem volt fáradtságos munkával kialakított értékrendje, annak maradtak a mások által számító módon összetákolt trendek. Széles út, vagy keskeny ösvény...

Hányszor állt már elénk ez a választás. Közben sosem volt valódi választás. A szabadság ugyanis nem választható...

Van-e valaki, aki hagyományos tartalmakkal éli az életét? Mit tart fontosnak? Hová tart ez a folyamat? Az életnek építésre és nem rombolásra van szüksége...

Minden korszak egy pillanattal, egy szándékkal, egy lehetőséggel kezdődik, nagyjából annyi igazságtartammal, mint ahogyan az álló óra kétszer mutatja pontosan az időt naponta. Így volt ez a frontról jött hírekkel is. Volt egy-egy hírmorzsa, de többségükről nem tudták, mi igaz belőle. Nem volt kivel az asszonyoknak megosztani kétségeiket, a helyi híreket, hogy mi történt a „nagy” családban.

Nagy volt az öröm, mikor kidobolták a faluban, hogy vége a háborúnak. Jönnek haza a katonák. Arra viszont nem gondoltak, hogy lesz, aki hadifogság miatt nem tud majd hazajönni, lesz, aki sérülten érkezik, s lesz, aki egyáltalán nem tér haza. Sokan csak most értesültek arról, hogy özvegyen kell tovább élniük.

Bandi sem tért vissza rögtön. Hadifogságba került, s csak sokkal később, fél szemmel érkezett haza. Az élete megmaradt, de sok mindent elveszett: barátot, falubelit, rokont, többet között a három legidősebb gyerekét is.

A szorgalmas és becsületes Bandi belevetette magát a munkába. Reggeltől estig dolgozott, hogy a háború előtti viszonylagos jólétet tudja a feleségének biztosítani. Hiába! Annus nem tudott változtatni a szokásain. Az apjától kapott földek egy részét és ami pénzzé volt tehető eladta és elköltötte.

Bandi egy vasárnapi mise után a templom kertben tudta meg mi történt. Próbálta megbeszélni és megérteni a feleségét. Ez így nem mehet tovább! Annus mindent megígért és egy darabig rendeződni látszott a helyzetük.

Nemsokára meghaltak Annus szülei. A vagyont egyetlen lányuk örökölte. Az örökségből egy fillért sem költött a gazdaságra, egy fillért sem adott a férjének. Mint mondta, mindent a gyerekekre fog költeni. Bandi, mivel szerette a gyerekeit beleegyezett. Annus fővárosi „elit” iskolába íratta őket kollégiumi elhelyezéssel, hogy úri gyerekeket neveljen belőlük. Az iskola drága volt, a pénz hamar elfogyott, a modernizálásra szoruló gazdaság nem termelt eleget. Nem volt mit tenni, gyerekei tanulmányait újabb és újabb kölcsönökből fedezte.

Bandinak a tetemes adósságról nem szólt. Mikor férje rájött és felelősségre vonta, azzal vágott vissza, hogy a házasságba nem hozott semmit, úgyhogy a sajátját és a hozományát költi.

Annus a kötelességei helyett csak a jogaival foglalkozott. Többet követelt, mint amennyit teljesített. Erre Bandi a szemébe mondta, hogy kártékony és haszontalan. Szerinte nem lehet úgy építeni, hogy betesz egy téglát, majd kiveszi azt onnan. Építeni, fejlődni úgy lehet, ha többet ad, mint amennyit kap. Csak így lehet a semmiből valami, csak így lesz az álomból gondolat, a gondolatból terv, a tervből végül valóság.

Annus akarni megtanult, de törekedni nem. Ha törekedett volna elért volna valamit, akaró emberként viszont csak akarni, csak elvenni, csak megszerezni tudott. Elveszem és pont. Ez volt a filozófiája.

Bandi hiába mondta, hogy emberré attól válunk, hogy tudjuk kik vagyunk, és nem attól, hogy vízióvá, hallucinációvá aljasítjuk magunkat. Nem azt kellene kergetni, hogy egyszerűek és megismételhetetlenek legyünk, ha nem mi magunk, akkor majd a gyerekeink. Merthogy ezt nem kell elérni.

Ez az alap. Innen indulunk.

Ezt kell kifejtenuk magunkban. Ez a legfontosabb dolgunk minden idoben, mert nemcsak beszélunk a bizalomról, egyáltalán a feltétel nélküli szeretetről, de ezek szerint élünk is.

Összeveszték az adósságon annyira, hogy Annus agyvérzést kapott és meghalt. Bandi egy nagy faláda aljára dugott mindent, ami Annusra emlékeztette és felvitte házuk padlására.

Felesége halála után tíz évig összeszorított fogakkal, szó nélkül törlesztette az adósságokat. A gyerekei, ha évente egyszer-kétszer eljöttek csak vittek, nem hoztak. Az adósság visszafizetésébe sem szálltak be, még akkor sem mikor már megtehették volna. Mint mondták: nem ők vették fel, semmi közük hozzá.

A sok gyerekből egy sem maradt otthon, egyik sem vállalta, hogy segít az apjuknak. Mind a fővárosban maradtak, mert csak azt az életet tartották magukhoz méltónak.

Bandinak ugyan hiányoztak a gyerekei, de nem bánta, hogy nem élnek vele. Túlságosan hasonlítottak az anyjukra. Legjobban Laja, aki jogászként végzett. Szerinte pénzen minden és mindenki megvehető!!! A család nem számít, csak egy bejegyzés volt a személyi igazolványában. A család történetéről soha egyetlen szót sem ejtett ki – nem illet bele társadalmi rangjába –, de az ellen nem volt kifogása, hogy a lánya nyáron 3 hónapot a mátrai kis faluban töltsön. Nem gondolva arra, hogy így több változatban is mindenről tudomást szerez.

Megváltozott mára a világ és nem biztos, hogy jó irányba.

Az önző emberek látszanak önzetlennek, mert pontosan tudják, mit kell tenniük azért, hogy önzetlennek látszódjanak. Képesek bárki alkotó törekvéseit önzésnek, saját előnyfigyelő passzivitását önzetlenségnek tüntetni fel.

Egyáltalán a mai bemondáson alapuló világban nehéz felismerni a farkast a nagymama főköttőjében, vagy a farkas fasírtot a tányéron. Ezért fontos felismerni, és követni a helyes utat, a farkasokat pedig elzavarni..., hogy ne kelljen utólag igazat adni, belátni, megbánni... esetleg bocsánatot kérni.

A ma embere ábrándozik, a jelenségek szűk, felületes dimenziójában mozog, mert egyébként nem tud élni. A szűk látókör nem szabadságot hoz, hanem a tudás hiányának börtönét. Azért nem tudunk kijönni belőle, mert bár bennünk a cél is és a kulcs is, de nem használjuk, nem veszünk róla tudomást. Most olyan világot élünk, hogy senki nincs ráutalva senkire. Ma mindenki valahogy magában megél, pontosabban ma mindenki csak magának él. Magányos lett az ember, társamagányos, s ahogy nézem a világ folyását, még csak ezután lesz egyre magányosabb.

Laja halála után a kis mátrai falu padlásán megtalált album elkezdett beszélni. Lánya szeme előtt összeállt a történet. Alkotó, s okos ember lévén megértette, hogy mi történt, s ebben a történetben ki viselkedett igaz emberként. Bandi nagypapa értékei szerint próbál és próbált meg ezután is élni. 80 felé közelítve is ott van benne az a kislány, aki végtelen bizalommal és kíváncsisággal néz a világra...

Végtelen hálás, hogy értékes meglátásokkal megajándékozta az élet. Az alkotás mennyi mindent adott neki: önismeretet, felszínre hozást, önfeledt játékot, felszabadítást, kiszabadítást, rengeteg nevetést, kapcsolódást, összehangolódást, önátadást, kifejezésre jutást és kreativitást. Mindig újabb és újabb árnyalatokat, színeket kevert ki belőle...

A nehézségek nem a büntetés szándékával, hanem a felemelkedés lehetőségével érkeztek életébe... csak rajta állt, hogy mit hoz ki a helyzetből. Csalódottan vette tudomásul, hogy világ nem fog jobban bánni vele csak azért, mert jó

ember lett. Bizony, azt a bizonyos galambot is neki kell megfogni és megsütni.

Az élet gyönyörű, csak néha rosszul van csomagolva, de ha elég kitartó, azt is ki tudja majd cserélni egy sokkal szebbre, egy sokkal jobbra..., akár többször is...

Gondolatcunamit a kapucsöngő éles hangja szakította meg Az idős hölgy letette az albumot maga mellé a földre.

Ment kaput nyitni. Megérkeztek a gyerekei és az unokái egy „hellómizu” -ra...

Battyányi Andrea

MAGÁNYOS ROMÁNC

tobzódó színek orgiája
ember homályban
ember szomorú valóságban
ez az én arcom
bár másé
a ránc
a barázda
a vésett
tépett
túlzsúfolt
hideg kóként fölsíró
alkotó ember
magányos románca
de a kép
a kő
az akt
a mozdulatlan egyensúly mögött
ott vagyok

millió hétköznapi
kóválygó gondolat
formába öntve
bíbor temetők
hullám csodák
lencsevégre kapva
a valóság határán

l

e

v

i

t

á

l

o

k

mint kit sorok közé titkosítottak
a történelem nagy könyvében
emberöltő szennyel körbebástyázva
dísztelen ünnepek szobájában
várom a reggelt
elcsitult emlékek forгатagában
hallgatok
a múlt pillanatain
lágь dallam építkezik
évszázadok harang hangján
hinni tanít

ÖTVENEDSZER

összeért ízek nyelvén tanultam beszélni
alaktalan testekben
hangtalan formálódtak a szavak
nehéz volt érteni a vajúdás kínjait
ahogy gerincemen araszolt a fájdalom
s testemből testesült meg halálom
mégis ünneplek újra
ötvenedszer nekikészülődtem
hosszú útra szánva lelkemet
szavakat csomagoltam
fekete tintasorok közé
mélyre rejtve
az egyszerűnek hitt gondolatokat
hogy ki olvasod:
ne értsd,
ne tudd,
ne érezd,
mitől árva újból a lelkem
dekadens taktust ver a szívem
mégis szüntelen
megkésett verssorokba kapaszkodva
szabadon szeretni tanulok
idegen akcentus, nyelvi gubancok,
strófákba rejtett csodálatok,
ismeretlen szimbólumok
szirmaikat bontogatom:
nyíljon a rózsa ha úgy akarom
hangtalan
erőm teljességével
szorítanám magamhoz
ki megérintené lelkemet

s hangom lenne
papír asztalomon
toll ujjaim között
langy fuvallat arcom körül
halk szuszogás tarkóm mögül
hangom mögé csöndoszlop emelkedik
visszarángat a félelem
a némaságból élém rohanó
ki nem ordított
tényleges való

Békássy Balázs

A csók íze

Heverőn hanyatt fekszem, arc mered rám és ez az ő illata? A nap szögéből ítélve délután lehet. Csevely civódik a hallójáratommal, de egy mondatot hallok csak így terülve. Adjam meg a választ a lakcímére. A csendtől várhatja a válaszat?

Nem ad nekem időt a felelet adására, érdekel a szemének a csillanása. Nem érintem izgága lényé nyughatatlan mércéjét, mégsem kerget el távozásra vagy bír felülésre. A hangja dobog a fülemben és nem kell már, mire várjak. Maga elé nézve foglalja el ajka az ajkamat, immáron pedig nyelve veszi tűz alá az enyémet.

Nem tudok felkelni, de nem is akarok? Ez lány kergetőzése a szenvedélynek e délutánon. Csak őt érzem, pedig fiú ölében szokott heverni a lány. Hunyt szemmel a csókja csavargó mélyét nézem, férfiként a testem ismeretlen női tűz nyalábján evezget.

Bereczk Imola

Pőrén

Amikor Anna először lépett az öltöző rejtett fényei közé a sporttáskányi holmijával, megfogadta, hogy csak egy-két hónapig csinálja. Amíg egyenesbe jön. Összeszedett volt. Diétázott, nappal próbált, táncórára járt, a dohányzásról is leszokott. A hetekből, hónapokból azonban hamarosan évek lettek. A cigaretta visszajött, a táncórák ritkultak, végül teljesen elmaradtak. Egyik este, műsorkezdés előtt, mielőtt kilépett volna a színpadra, a folyosó falát borító hatalmas tükörben még egyszer végignézett magán. A kabát hajtókáját kisímtotta, letörölt egy apró rúzsfoltot, igazgatta a haját. A tulaj látta, ahogy forog, és nézi magát.

– Ne gondold túl – mondta megvetően –, jó fényben bármelyik tupírmell megteszi. A te dolgod csak annyi, hogy száradjon ki a szájuk, és vedeljenek.

Most utoljára lép fel, döntötte el Anna dühében, a ma este után új életet kezd. Az előtte lévő fellépő utolsó taktusai halatszottak. Sietnie kellett. Megállt a színpad mögött. Mindjárt ő jön. Belead apait-anyait, és aztán vége.

Felgördült a függöny, arcul csapta a fény. Anna nyitott szemmel állta. Igaza volt a főnöknek, a fény mindent megszépít: láthatatlanná teszi a közönséget. A nézők, a testére kiéhezett vendégek pulzáló sötét masszává álltak össze. Anna azonban nem szépnak érezte magát, hanem romlottnak, ami-ben volt valami számára is különösen izgató. Hamarosan kívánni fogják, sorban rendelik az újabb italokat, és nem nézik az árakat. Ha tényleg ezért van itt, majd most megmutatja.

Elindult a kifutón. Behúzta a barna thonetet, majd megállt, és maga elé fordította a széket. Átemelte a támla felett a lábát, könnyedén, puhán ráült.

Ez a kopott bútordarab volt a mankó, amitől úgy érezte, mégsem teljesen pőrén áll a világ előtt. Előbb összekulcsolta, majd hirtelen szétnyitotta, és széles terpeszbe, szinte spár-gába feszítette lábait. Hátravetette a fejét. Izmos lába jól lát-szott a necc alatt, pár másodpercig nem mozdult. A látványra őrzöngés támadt. Ekkor felszökkent, a magassarkúját rádob-bantotta az ülőfelületre. Pontosan kö-zépre kellett találnia, hogy meg ne inogjon alatta. Átdobta jobb válla felett a toll-boát. Derékből lassan körbeforgott, majd kiegyenesedett. Hosszú haját a mellkasára fésülte kecses ujjával, aztán végig-simított a testén, le egészen a csípő alá. A szorosra kötött ballonkabát kötőjét kioldotta, majd lassan végiggombolta, közben ütemesen dobbantott a lábával. Követte a zene gyor-suló ritmusát. Egyre erősödő moraj hallatszott.

Anna hátat fordított a közönségnek. Finoman rándított egyet a vállán, két kezét pedig hátrafeszítette, mire a kabát a földre csusszant. Alatta felcsillant a millió flitterrel díszített szűk ruha, ami szétszórta a körülötte ülők arcára a fényt. Nem látta a nézőket, csupán apró vibráló csillagokat forogni a sötét tömegben.

A zene gyorsult. Anna elrúgta a lába előtt heverő ruhada-rabot. Terpeszbe ugrott, előre dőlt, haja a földet söpörte. Gyors mozdulattal felkapta a fejét, szabad belátást engedve a dekoltázsába. Ez volt a csali. Az ígéret, hogy továbbmegy, és lesz folytatás. A nézők pedig hittek neki. Lecsavarta nya-káról a boát, végigcsúsztatta magán, majd elhajította. Néhány pihe röppent a levegőbe, és kábán szállingózott a földre.

Az ütem visszalassult. A koreográfia szerint most egy kicsit húznia kellett az időt. Elindult hátra, vonszolta maga után a széket, mint egy tehetetlen áldozatot. Megállt, de nem fordult meg. Gyors mozdulattal a ruha pántját előbb a jobb, majd a bal válláról is leemelte. Amikor a két karja kiszabadult a pán-tok fogságából, mintha két cintányért ütöttek volna össze.

Majd csörgődob következett. A rezgő hangra rázni kezdte a testét, amitől a szűk ruha szabályosan lekúszott róla. Továbbra is háttal állt a nézőknek. Aztán megmerevedett.

Tenyér csattant. Először csak itt-ott, végül egyre többen tapsoltak. A lelkesedés megtette a hatását. Anna megfordult. A mutatóujját a szája elé kapta, a közönség elnémult. Maga alá fordította a széket, ismét ráült, a támlához szorította magát. Lábaikat maga alá húzta, és lomhán felemelkedett. Lassan, nagyon lassan, lábaikat keresztben egymás elé rakva visszajött a színpad közepére.

Az attrakció csúcspontja közeledett.

Hátranyúlt, és egyetlen rántással kikapcsolta a melltartót, úgy, hogy az még a helyén maradjon. Melle feszült a fekete csipkében. Fellendítette a bal karját, ekkor – mintegy véletlenül – lecsúszott a fehérnemű, de merev bimbóit máris ügyesen elrejtette a másik karja. A közönség tombolt. Anna nem mozdult. Még egy forgás, aztán pukedli, és vége a számnak.

– Folytasd! – követelte egy férfi valamelyik közeli asztaltól.

Anna nem látta a vakító fényben, ki lehet az. Odalépett a kifutó széléhez, és jobb lábát arra az asztalra csapta, ahonnan sejtette a hangot. Biccentéssel utasította az egyik ott ülőt, hogy kapcsolja ki a csatot, és húzza le a lábáról a cipőt. A férfi ostobán röhögött, és gyorsan megszabadította a magasarkútól. Anna továbbra is odatartotta a lábát, közben takarta a mellét. A férfi lehúzta a combfixét is, és ráfektette a lány combjára. Anna megpörgette a harisnyát a feje felett, és elhajította. A súlytalan darab alig néhány méterre landolt. Egy vendég megragadta, és csukott szemmel szagolgatta.

Anna megvető arccal, hangtalanul kacagott, mintha a jelenet része lenne az előadásnak. Gyors mozdulattal megcserélte a karját a mellkasa előtt. Meztelen lábával átlépett az egyik szék felé, majd a cipős lábát tette az asztalra. Egyetlen pöccintéssel kinyitotta a csatot, rúgott egyet a függöny felé,

mire a magassarkú elrepült. Legördítette a jobb lábáról is a harisnyát, egészen a földig. Spiccebe szorított lábujját végighúzta az asztalon, majd a földön. Áthuppant egy székre, kralozott egyet a levegőben, és merev felsőtesttel várt. Egy kört írt le a fejével, a haja az arcát takarta. Hirtelen széttárta karjait, mintha az egész világot akarná magához ölelni. Szőke hajtincsei között néha kikandikált a bimbója.

– Ne húzd az időt, mutasd már a cicidet! – üvöltött egy hang hátulról.

Ekkor a lány a szék ülése alá nyúlt, matatott egy-két másodpercig, majd kihúzott egy ollót. Az arca elé emelte, és szétnyitotta. Az ujját végighúzta az élén. A közönség őrjögött. Erősen a nyelvéhez nyomta, majd végignyalta az olló belső részét. Újabb ováció. Az erős nyomásra kiserkent a vére, de ez csak fokozta a hangulatot, még jobban várták a folytatást. Anna az egyik kezével megragadta a haját, és belenyisszantott.

– Ez az, igen! – kurjantott valaki.

Anna maga elé kapott még egy tincset, azt is levágta, majd még egyet, és egy következőt is. Egyre nagyobb hajkupac gyűlt a lábai előtt. A nézők eksztázisban, egymást túllícitálva üvöltöttek, hogy tovább, tovább. Anna haja egyre rövidült, tépett kopasszá vált néhány másodperc alatt. Már semmi nem takarta a testét. Ekkor fogta az ollót, a bal csípőjéhez nyúlt, és egyetlen csattintással elvágta a bugyija vékony pántját. Újabb felhördülés. Átfordult a jobb oldalra, és ott is csattintott egyet.

– Állj fel! – harsogtak.

Anna felállt, lépett egyet, a tangája a földön kötött ki. A rávetülő fény a szája szélén csorgó véren játszott. Durva mozdulattal letörölte, majd véres mutatóujjával újra csendre intette a közönségét, ám ezúttal nem halkultak el.

– Tovább, még tovább! – követelte ezúttal egy rekedt női hang. – Pincér, még egy kört!

Anna erre leguggolt, puhán leült a fenekére, lábait keresztben maga elé húzta, állát a térdére helyezte. Felemelte a karját, és csettintett. A lámpák kialudtak. Csak egy reflektor égett, de olyan erősen, hogy minden apró pihét láthatóvá tett a testén. Fogta az ollót, és a homlokától, az orra hegyén át, levezette az álláig. A nyaka gyönyörű mélyedésénél nyomott egyet a szerszámmal, és határozottan mozdulattal felszakította a bőrét. Szépen lassan haladt a köldöke felé. A zene elhalkult, csak a bőr szakadó hangja hallatszott. Anna a bőréből, mint egy kezeslábashoz bújt ki, izmai gyönyörű vörösben izzottak. Az apró szőrpihék helyett rugalmas rostok bújtak elő, mígnem azt is megbontotta, és a húsát is lefejtette magáról. A cafatokból teljes méltósággal, kecsesen lépett ki.

A közönség tombolt, már csak Anna csontváza állt a színpadon. A hosszú lábak, az íves bordák, a szabályos koponya, a kissé megsárgult fogak. Lehajolt a boáért, és magára tekintete, hogy ne érezze magát olyan védtelennek.

A közönségből egyszer csak felpattant valaki, majd egy következő. Egyik vendég a másik után emelkedett fel, hogy állva tapsoljon. Egy kövér öltönyös férfi a kifutó részhez kúszott, hogy a földön heverő hajból szerezzen magának egy tincset. Mind többen követték a példáját, volt, aki a harisnyáját, volt, aki egy font húsát vágta zsebre. Megint más a földön táguló tüdejébe kapott, hogy egy marokkal hazavigyen belőle. A növekvő kavardásban a kidobó fiúk bepréselték magukat a színpad elé, újra felharsant a zene és legördült a függöny. A taps sokáig nem csitult.

Anna visszamenekült az öltözőjébe, csontjai zörögtek. Felkapott egy selyemköntöst, és vadul pakolni kezdett régi sporttáskájába. A tulaj kopogás nélkül rontott be hozzá.

– Nagyszerű volt, fenomenális. Holnaptól ezzel megyünk tovább. Ez legalább nyomot hagy a kasszában is. Vedeltek.

A férfi végigmérte Annát.

– Kapsz egy parókát. Mostantól a boa legyen lila, a húsod pedig kevésbé vörös, drágám! Ehhez kell csak a rengeteg alkohol – hadarta. – És kapj magadra még valamit, mert még kifordul a gyomrom!

Borsos Renáta

Szív alatt

„Fiatalság-bolondság idusán”, mint egy tollpihe, oly könnyed még a lélek. Amint a karon ülő gyermek tekintetét a világra kíváncsi rácsodálkozás csillogtatja, úgy ragyogtat „az a bizonyos szerelem”. Nem tett kivételt Johannával sem. Szelíd, lágy fuvallatként érkezett, kezdetben csak kócolta. Nem várta jöttét, mégis rövid idő után a bőre alatt, pontosan a szív tájékán érezte jelenlétét.

A szerelem többarcúságából adódóan, ajtaján, mint egy hívatlan vendég, úgy kopogtatott óvatosan. A nesztelenséggel cimboráló finom cselekedet azonban nem ért fel a magával ragadó érzés vehemenciájához, így az kénytelen volt határozott dörömbölésre váltani, mi több, állandó lakhatásért könnyörögni nála.

Beengedte hát teljes lényével. A sodró vágy orkánerejűre nőtt, egészen összeborzolta. Hagyta, hogy a sejtjei legmélyére költözzön, átvegye az uralmat elméje felett, irányítson és oda-súgjon a szívének.

Am vétek volt gondolnia, hogy a titkos vágy a tiszta lelkének nem árthat. Vitathatatlan téveszme, a teljes meghasonulás volt részéről.

Kettőségben élt. Kiterjesztett szárnyat növesztett az érzés által és vele együtt szárnyalt. Inspirálta a föld feletti lebegés megtapasztalása. Homlokon csókolta a múzsa. Készülő regényének lapjait könnyedén töltötte meg tartalommal.

Mégis megsebezte a teljesség hiányának megélése. Másodiknak lenni nem lehet végcél. A felismerés által, még a mámoros időkben elzárta magát a szerelemtől. Idilli képek garmadóját szélnek eresztve, hirtelen tovatűnt a szép. Karcolta a hiány, sebezte az éber vágó.

A csend bénító némasággal uralta testét. Teherként zuhant rá, mint hajdanán a nagymama vastag dunnája. Gyermekként levegőért kapkodott a súlya alatt. Ösztönösen elutasította a kalodával vetekedő súlyos terhet, szabotált engedelmességében szabadságát visszanyerte. A gyermeki én érzi mi a jó, igazán lát. Belülről, a lélekből. Vágyott erre a tisztaságra. Vágyott a tisztánlátásra. Vágyott az anyaságra.

Nem sejthette: zord idők közelítenek, lenyomatukkal krikszkrakszokat vésnek lelke peremére. Úgy érezte; *negyvenkedve* a nőisége csúcán van épp, ám mégis romokban. Ahogy gyermekként az összekevert puzzle-t, úgy próbálta önnön mozaikdarabkáit a megfelelő módon egymáshoz passzintani. A kirakós felénél tartott, mikor szembesült, egy a szívét tépő orvosi diagnózissal: a gyermekáldás, nem lehetséges számára. A színek, mint teljes napfogyatkozás idején, percek töredéke alatt megfakultak, fekete árny mivoltukban ott ragadtak körülötte. Ahogy a szétszakított igazgyöngysor szemei gurulnak egymás után, úgy szóródtak szét a vágyott álmok szétört darabkái.

Szeme ködfátyolán keresztül nézett, de valójában nem látott, nem érzékelt, hiszen az élet újabb fájdalmas története – a láthatatlanság köpenyébe burkolózva ugyan –, fenyegetőn, már a sarkában toporgott.

A kéz mely egykoron bölcsőjét ringatta, utolsó erejét összeszedve kisimított egy lágyan leomló hajtincset az arcából. Édesanyja élete alkonyának eljöttéről egy agresszívan támadó betegség döntött. Nem telt el számottevő idő, mikor az édesapa is utoljára ejtette ki, szívének oly kedves, megnyugtató, gyermeki énjét előhívó szavát: „Kislányom.”

Vajon tollpihére nehezedő ólomsúllyal miként lehet egyensúlyozni? Kapaszkodót keresett, amely enyhíti a gyász terhét és megakadályozza az árvaság tavában a teljes elmerülését. Benne mártózott épp, mikor az erős hullámmász hatalmánál fogva nyakszirtig merítette fájdalmában. Rémületében szüle-
ihez fohászzkodott.

A betegségre, a földi létből eltávozás okozójára, megvetéssel gondolt. Az elmúlás irritáló szagát, intenzíven az orrában érezte, így elemi erővel tört fel belőle: az élet illatából szeretne újra szippantani.

A SORS és tán eltávozott szerettei – egy felhőn lábat lógatva –, zsonglőr kezekkel, mint a marionettfigurákat, úgy irányították a valóság folyamának reménykeltő sodrását. Visszatért életébe a kiteszített. Gondolatok cikáztak, ölelésnyi időtől lármáztak benne. Ismerős érzése kúszott, tekeredett, indáról – indára kapaszkodva, mélyről tört elő. Homály alól retinába vésett pillanat tisztult: élt kapott, mihelyst főnixként hamvaiból újraébredt a vágy.

„Az a bizonyos szerelem” megvetette lábát, mezítelen angyaltalppal bejárta lelke teljes bugyrát. Bérelt helye lett a szív alatt, tudta: időtlen időkre ott marad.

Égi adományként, női létezésének kiteljesedése lett végül jutalma. Anyaság... misztikus életállapot. „Léleksebek gyógyítója, ISTEN hozott!” – suttogeta.

Bőröm alá

Többarcú, nem vitás.
Átala uralt térben
akadt, hogy jólesőn
csak ki-be lélegeztem.
Lebegtem, ahogy a falevél,
mikor felkapja a déli szél.

A csend most bénít.
Terhe rám zuhan.
Némasággal borít,
a mama vastag dunnája
tette egykor, ugyanígy.

Mint láncra vert ólomnehezék,
szabotált engedelmisségben
szabadságom visszanyertem.
Akkor igazán láttam, belülről.

Csipkerózsa álmából rázom,
hogy szédülten immáron,
de gyermek énem
lélekből újra lásson.

Felszakad a hályog.
Bízom, nem délibáb
mit éppen látok.

Igazgyöngyök pergő tánca,
összefonódások sokasága.
A kincsek egymáshoz végleg,
néma koccanásban érnek.

A csend birtokolta létben
hirtelen hallani véllek.
Szavad elárvult nesz,
mit a bőröm alá
lágyan rejtész.
Hangtalanság idején
Csendtöröm, vártalak én.

Hullámok

Sziluetted körvonala az éjben
halovány emlékfoszlány.
Kényszer száműz, múlt rejt,
ipi-apacs jelen, megvagy újra.
Hibernált szendergésből,
kótyagos az ébredés.
Eleven ölelésben a hullám tetején,
csak te meg én.
Izzik, tombol, lobban, lángol.
Éber a vágy,
vágyom, s vágyol.
Ijesztő a felismerés.
Szándékoltan rejt a távol.
A hullám alján vagyok,
csak a mélyben szunnyadjon,
csituljon a mámor.

Hiány karcot,
hagyom százszor.
Àm kell a szó, a kifejező,
a gondolat, a teremtő.
Hullám tetejére emelem magam:
hisz sodró a vágy,
érezem vágyom, s vágyol.

Bogdán Zsuzsanna

Holdfehér

Mikor édesanyám átsétált a hídon
elcsendesedtek a csillagok,
csak a fehér Hold láthatta azt is,
hogyan a parton
valahol
én is ott vagyok.
Selyemkendőt hajtottam zsebébe,
mert könnyezni sosem láttam őt,
talán odaát sírni is könnyebb lesz,
én csak bíztam
és néztem
a hídon átkelőt.
Begomboltam még meleg kabátját
mielőtt alakja elveszett a ködben,
a közelben maradtam
holdfény ölelt,
a folyónál álltam
a holdfehér csöndben.

Rábíztam a Holdra anyukámat
kezébe tettem megfáradt kezét,
kértem, ha könnyesnek látja majd az arcát,
selyemkendővel törölje szemét.

Bubrik Zseraldina

Levél Mátyás királytól

Gyerekkoromtól imádom a képeslapokat, nem csak gyűjtöm, hanem fel is adom.

A legtöbbit persze a Szüleim kaptak, de a Nagymamámnak is néha-néha küldtem. Neki mindig Rebus néven írtam alá, mert ő így becézett engem. Pedig nem is ez a hivatalos nevem. Szeretett becézgetni, én meg örültem neki.

Gyerekkoromat sokszor náluk töltöttem, Nagypapám az állatok ellátására, Nagymamám pedig a főzésre, sütésre, varrásra, hímzésre és a kötésre tanított. Imádtam a nyári szünetekben a kicsiny faluban lenni, városi létemre. Amint kiléptem Miskolcra, a város zaja abban a percben otthagytam, hisz ott csend, és nyugalom volt. Persze hajnalban párszor hallottam a kakas reggeli ébresztőjét, de könnyen hozzászoktam.

Felnőtt koromra, amikor férjhez mentem, már kevesebbet látogattam meg a Nagyszüleimet. Házasságom után pedig Pestre kerültem, ami pedig még messzebb volt. Félttem egy kicsit a fővárostól, de félelmem nem tartott sokáig, mert jó szomszédok közé kerültem.

Mivel ott laktam, minden vágyam az volt, hogy megnézzem Buda várát. Eljött az augusztus és megláttam, hogy lesz Mesterségek Ünnepe. Gyorsan az időpontot beírtam a naptárba, mindenképpen ott kell lennem.

Múltak a hetek, a napok és már nagyon izgatott voltam. Menni akartam mindenáron.

Eljött a várva várt nap, de a kocsink közölte velünk, hogy a mai napon vele, nem megyünk sehová. Letörtem, de azért még busz is létezik, ezért gyorsan elindultunk a buszmegállóba. Újpesttől Buda nem pár száz méterre van, nem baj, türelmes voltam.

A szívem dobbant egy nagyot, amikor odaértünk, és megláttam közelről a várat. Gondolatban már ide is költöztem. Majd elindultunk, és végig jártuk az egész területet. Persze közben vásárolgattunk – a képeslap nem maradhatott ki –, ettünk-ittunk. Este boldogan indultunk haza.

Vacsora után leültem az íróasztalomhoz és már címeztem is a képeslapokat. Az első a Szüleimé, a másodikat pedig Nagymamámnak, aki már akkor egyedült élt. Igen ám! De neki valami vicceset fogok írni. De mi legyen az? Igen! Már tudom.

„Drága Bárónó! Engedje meg, hogy szívből köszöntsem közelgő neve-napján. Remélem, mihamarabb találkozunk. Üdvözlettel: Mátyás király Íródott: Buda várán, 1458. szeptember havában.” A szöveget újra olvasva, mosolyogva tettem táskámba, hogy másnap feladjam.

Pár nap múlva csörgött a telefonom, kíváncsian vettem fel:
– Igen tessék, Bubrik Zseraldina vagyok! – mondtam kedves hangon.

– Jó reggelt! Itt a Báróné beszél...

Abban a pillanatban nevetés kapott el, és örültem annak, hogy Nagyimnak is tetszett a képeslap. Utána is küldözgettem a képeslapokat, de volt, hogy levelet is írtam Mátyás király nevében.

Hat évvel később Budapestről visszaköltöztem Szüleimhez, de ők már nem ketten voltak, hanem Nagymamám is ott élt velük. A levelezést nem hagytam abba, azzal a különbséggel, hogy most nem a posta kézbesítette, hanem én.

– Báróné! – szólítottam Nagymamám, miként beléptem az ajtón. – Képzelve, most érkezett egy levél Buda várából, Mátyás királytól.

– Tényleg? – mondta mosolyogva, kacsintva a Nagyim. – Felolvasnád nekem?

Felbontottam a levelet, és máris hozzákezdtém olvasni. Nagymamám ezt a szerepjátékot nagyon élvezte.

Aztán eljött az a nap, amikor kezdett belemenni a demencia forgatagába. Hozzákezdtél képzelődni. Mindig tudtam, amikor beléptem az ajtón, hogy épp melyik állapotában van.

– Képzeld! Beszélnek hozzám a Tv-ből – kezdte mondókáját.

– A Tv úgy adja le a műsorokat, hogy úgy lássuk, a szemünkbe néznek – válaszoltam.

– De el is jöttek hozzám, hisz, itt ülnek az ágyamon. Látod?

Erre a kérdésre gondolkodnom kellett, hogy mit is mondjak.

Teltek múltak a hónapok, majd a hetek, aztán eljött az a nap, amikor bementünk hozzá, és azt mondta, a szoba bal sarkába felfelé mutatva:

– Eljött értem, mennem kell.

Pár óra múlva mosollyal a száján itt hagyott bennünket. Az arca kisimult, és nézett előre.

A levelei, képeslapjai még megvannak, a szekrényem egyik polcán. Néha előveszem, olvasgatom, nevetek rajta, visszatérek régmúltamba.

Szeretném újra játszani a szerepjátékot.

Szeretném újra átölelni.

Az olvasás végén akarva-akaratlanul a könnycsepp megjelenik mindkét szemem sarkában.

Bús Anna

Az ember tragédiája 16. szín

Ádám a kiábrándító látomások után Évával beszélget a jövőről

Ádám

Éva nem tudom feledni, mi lesz a jövőnk, hogy szerezzek bizonyosságot, hogy utódunk egy jobb, boldogabb világba születik?

Éva

Ádám, mi bünt követvén el mégis itt vagyunk az Úr kegyében. Csodás ajándékot kaptunk, mellyel a világot gyarapíthatjuk. Bízz az ösztöneidben, hisz ezek vezetnek minket.

Ádám el, majd az Úr alakja tűnik fel a távolban

Ádám

Ó, Uram! Hogy szerezzek bizonyosságot a jövőről? Az álmoképek oly iszonyúak, hát miért érdemes utódat hagyni erre a világra? Mi lesz, ha elaljasul, kitaszítottá válik?

Úr

A lehetőségek adottak, semmi se állandó, minden mozgásban van. Ha látnád előre a jövőt, nem küzdenél? Látván, hogy a levél elszárad betegnek mondanád vagy egy új kezdetnek?

Mi az ember sorsa? Bízva, reménnyel tanulsz, hibák útján fejlődsz. Mondottam higgy a nőben és kételkedj a bizonyosságban. A tudás hatalom, de olykor tévútra vezet. A jó a rossz együtt alkot egészet.

Ádám és Éva 2 fiút teremtven, kiket az Úr Káinnak és Ábelnek nevezvén el

Úr

Elsőszülött gyermek neve legyen, Káin. A földet műveld, hozz nyereséget. Biztosítsd a termést, tanuld meg szeretni a földet. Hisz a természet ad, de elvesz is, ha az ember nem ismeri kívánságait.

Testvéred legyen Ábel, kivel egy méhben osztoztatok. Mondám ezért legyen munkátok hasznos. Ábel legyen juhásztor, ki tereli nyáját. A csordának vezetőre van szüksége, hisz nélküle elvesznének.

Mondám sokasodjatok, építsetek családot, de a meglévőt el ne felejtsetek. Gyökereitek maradjanak meg, hisz a fa is eldőlné, ha nem lenne, mi támassza.

Ádám és Éva gyermekeikről szólnak, kik a mezőn töltik idejüket.

Éva

Ádám, Káin, oly erős, de természete szélsőséges. Aggódok érte, sebeivel nem törődik, szívében bizalmatlanság, harag gerjed, érzem. Ezzel szemben Ábel oly más, nyugodt, precíz, szerény.

Látván, hogy mennyire szeretik, egymást megnyugtat. De vajon ez elég és a 2 ellentét nem ütközik egymásnak, nem oltják ki egymást?

Ádám

Éva jogos aggodalmat, de mi nem tehetvén semmit sem, ez az ő harcuk. Az Úr és Lucifer ádáz képeiből tanulva levontam a tanulságot. A jövő rajtunk áll, mi csak terelgetjük őket az úton, ahogyan Káin a termést termeszti is. Hiszen vannak tényezőők, amiket nem tudunk befolyásolni. Lesz elég napfény, hogy jó minőségű legyen a termés?

Káin a mezőn, majd Lucifer jó és a jövő képeit mutatja meg neki.

Lucifer

Lesz-e még hely, ahol testvérek nem ölik egymást? Mit ér a szeretet, ha a világ nem kínál mást csak keserűséget, szenvedést? Ne bízz öcsédben, hisz megtéveszt, elárul. Mit ér a testvériség? Csupán szenvedést hoz.

Káin

Tévedsz Lucifer, kétkedés angyala. Nem csupán rosszat, jót is hoz a testvériség. A szeretet, törődést, ami ellensúlyozza a világ számkivetettségét, magányát. Hisz mit ér a jövő, ha nincs kihez fordulni bizalommal?

Lucifer

A szavak nem érnek célt, lásd az álomképeket és ítéld magad! *Káin szegény földműves, aki nélkülözike nyomorban él, míg Ábel gazdag kereskedőként pompában, jómódban él.*

Káin

Ó, fivérem! Mit tehetnék, hogy átsegíts szorult helyzetemen? Kímélj meg a megalázástól, adj ételt mellyel túlélhetem, kérlek! Légy irgalmas! Nyájad már mindent lelegett, nincs min élnem!

Ábel

Miért legyek irgalmas hozzád te szerencsétlen! Mindenki a saját szerencsének kovácsa. Mit nyernék, ha segítenék rajtad? Lenéznének, megvetnének, amiért egy koldust támogatok. Kotródj innen!

Káin

Legyen szíved, kérlek! Nem kérek sokat.

Ábel

Ha egy elkezd a többi is követi. A nyomorból miért pont te emelkednél ki? Hol az igazság? A lázadás okozója én nem leszek!

Káin álmából ébred, majd Lucifert látja

Lucifer

Na, mit mondtam, mivé válik a szeretet? Saját véred nem ti-por el-e, ha úgy hozza szükség, érdeke? Még ezek után is bi-zakodsz, hinvén a saját véredben?

Káin

Ha ily sors vár rám, jobb, ha meghalok. Inkább pusztulok el, minthogy szenvedjek sorsomtól. Mért vagy oly kegyetlen, hogy lássam e borzalmas képet?

Lucifer

A kép nem hazudik, vagy beletörödsz, vagy visszavágsz, raj-tad áll.

Káin az álmképek után haragosan tart Ábellel, hogy találkozzanak az Úrral

Úr

Munkátokat gyümölcset meghozván szolgáltatatok áldoza-tot ki-ki, amit megajánlhat.

Káin

Uram én a föld termését tudom szolgáltatni, melyet magam termeltem, gondoztam.

Ábel

Nyájam zsíros tagjait hozom áldozatul, azok közül is a legel-sőket.

Az Úr rátekint Ábel áldozatára, de Káinét nem veszi figyelembe

Káin

Ó, Uram, mond, miért a kisebb érdemeit nézed és a nagyob-bal nem törödsz? Mit ér a nyáj, ha nincs, ami táplálja?

Úr

Mit ér a jó cselekedet, ha csak az érdemet látod? Talán a ki-sebb tett kevesebbet ér? A teted mértéke legyen, bármek-kora a közösség javát szolgálja!

Káin és Ábel elmegy a tisztásra, ahol Káin fejében Lucifer elrettentő képei, szavai járnak.

Káin

Ábel, mondd, miért van, hogy a kisebb nyer jutalmat és a nagyobb elbukik? Hát hol az igazság, mit ér a kemény munka, ha nem hoz jutalmat?

Ábel

Látom, hogy bizalmatlan vagy az Úrral szemben, hát ne tedd! Mindennek oka van, a jóért cselekszik. Hát tényleg azt hiszed áldozatod hiábavaló volt? Ne kételkedj, a jó tettnek mindig beérik gyümölcse!

Káin

Ó, de optimista vagy! Téged nem kísértének a jövő képei! Nem tudok reménykedni, az erényes elbukik, a bűnös megmarad!

Káin mérgében a gyanútlan Ábelt a kerítés éles részére löki, aki azonnal eltávozik az élők sorából.

Úr

Mit műveltél gyermek? Nem megmondtam, hogy a harag a kételkedés csak bűnre hajt? Hát nem tanultál őseid hibáiból kiket a bűn csábított?

Ne légy többé e föld tagja, melyet testvéred vére szennyezett. Határozatom szerint a földet többé ne műveld, kiteszítva élj e világban.

Káin

Hát ily kegyetlen isten vagy ki arra kárhozzat, hogy éhen gyilkos áldozatává váljak?

Úr

Nem leszel áldozat, ki meg akarna ölni hétszeresen, fizesse vissza árát.

Ezzel az Úr megjelölte Káint, ki Édentől keletre menekült.

Éva

Ó, uram mivel érdemeltem, hogy gyermekem így elárulja saját vérét? Mi lesz a sorsa, így magányosan, árván?

Úr

Mondottam Éva bízz, hogy a csavargó jó útra tér, hisz saját ösvényét kell, kitapossa. Az útról olykor letérhet, de mindig visszatalál, ha célja van.

Vége a 16. színek

Bolygók bűvöletében

Dóra és Tamás találkozása sorsszerű volt. Mindketten rajongtak a csillagászatért, élvezettel figyelték az ehhez kapcsolódó előadásokat. Dóra tanárként az iskolában a bolygók névének eredetéről, a hozzájuk kapcsolódó történetekkel szórakoztatta diákjait, míg Tamást csillagászként a tudományos háttér, az új bolygók felfedezése, különböző égi események vizsgálata foglalkoztatta. Egyik alkalommal a Planetárium-ban tartott, bolygókról és űrkutatásról szóló bemutatón mindketten részt vettek. Az azonos érdeklődés miatt gyorsan megtalálták a közös hangot.

Az első randevújukon Dóra a bolygónevek eredetéről mesélt Tamásnak, elmondta, hogy milyen római istennek feleltethető meg az adott bolygó. Mindkettejüknek a Jupiter tetszett a legjobban.

– Jupiter római isten, az ég, a nappali világosság, a vihar istene, a görög megfelelője Zeusz. A római kultuszban hadisteni szerepet is játszott, később pedig az állam legfőbb védnöke lett. Díszes temploma a Capitoliumon állt. A Jupiter név eredetileg a Dieis Pater (Ég Atya) kifejezésből származik. A görög mitológiában az ég és a föld ura, az istenek királya, nevének jelentése fényes égbolt – mesélte Dóra.

– Milyen érdekes. Egészen összefüggnek ezek a dolgok az asztrológiai jelentésükkel. Úgy tartják, a Jupiter bolygó a ter-

jeszkedés, a gyarapodás, a hit, az optimizmus ismertetőjegye. A horoszkópban meghatározza életünk alapvető irányát. Eddig nem nagyon hittem a misztikus dolgokban, sorsban, de most úgy hiszem, jelentős szerepe van a találkozásunkban, kapcsolatunkban, ugyanis ezek mellett a nagy szerencsét, a sorsszerű fordulatokat, a csodás véletleneket társítják hozzá. Hiszen mennyi esély volt rá, hogy találkozunk? – mondta Tamás.

– Igen, ez így nagyon szép a kapcsolatunk szempontjából nézve, örülök, hogy a mi bolygónk a Jupiter lett, ami most számunkra a szerelmünket is jelképezi.

Két év múlva Dóra és Tamás szeretteik körében egybekeltek. Esti esküvőt tartottak, ami igazán romantikus, hangulatos lett, hiszen gyertyákkal, fényekkel díszítették az esküvői helyszínt. Emellett csodálhatták a gyönyörű égboltot, a csillagképeket, ami örök emlék maradt számukra.

Nem sokkal később megszületett fiuk, aki a Szaturnusz egyik holdjáról az Atlas nevet kapta. Így emlékeztek meg a görög mitológiai Atlaszról, akinek az égboltot kellett cipelnie. Az égbolt és a bolygók számukra jelentőséggel bírtak, szerelmük egyik fontos mementójának tartották, amikor az éjszakai órákban kettesben csodálhatták a firmamentumot.

Atlással megszerettették a bolygókat. A csecsemőnek világító, forgó naprendszert készítettek, később az általános iskolás kisfiú a tudományos pályázatra a naprendszer makettjét készítette el, amivel elnyerte osztálytársai és tanárai tetszését.

Atlasz számára mindig lenyűgöző látványt nyújtott az égbolt. Szülei már gyerekkorában varázslatos meséket találtak ki számára, később a bolygóegyüttállás jelenségét is érdeklődve figyelte. Felnőtt korára gyerekeinek továbbadta a rendkívüli történeteket, és a családi összejöveteleket a feleségével rendszerint a Svábhegyi Csillagvizsgálóban rendezték meg.

Chistina Buchela

Jobb, ha komolyan veszed

(C. B.: Mert mindig tanul az ember c. regény azonos c. fejezete alapján)

*Nézem őt, néz ő engem, hallgatók.
Nem kell ide szó, tekintete tetőfokon.
S ha nem tudom, belsőm miért kavarog?
Érzem: ez egy jel, mely valami nagyot hoz.*

Huncut Tamara már sok mindent megélt, addigi 67 évében, hogy a 68.-ba már bölcsen és boldogan léphessen. Hogy mégis másképp alakulhattak volna a dolgok, ki tudja, mikor és ki győzheti meg a nyugdíjas pedagógust?

Valójában más észre se vette volna mindazokat a körülményeket, helyzeteket, melyek elgondolkodtatták, bizony nem egyszer meg is könnyezték Tamarát. De nézzük csak elejétől, mi is történt?

Az Ikrek havában született emberekről azt mondják, hogy nem lehet bennük megbízni, szétszórtak, szerelmük olyan röpködő, mint gondolatviláguk. Minderre élete során megannyiszor legyintett Tamara, és jól ráfázott, ki csakis az *asztro* ismeretek² szerint foglalkozott vele. Ezt bizony megértette Zsú, a két éve még csak neten ismert, 2024 tavaszára már Tamara unokáját vizsgáló dr. Hunyadi Zsuzsanna, frissdiplomás rezi-dens is.

– Ugye most csak én érzek ebben a méltatlankodásban egy csipetnyi féltékenységet? – mosolygott Zsú azon a május elseji napon, amikor csak úgy mellékesen megjegyezte majd’ anyja korabeli nőnek, hogy a fél éve személyesen is megismert

² https://www.astronet.hu/asztrologia/bolygok-es-hazak/milyenek-az-ikrek-jegyuek-105200/#google_vignette

Hunyadi Tamás százados aznap az ő Vilijével és a magyar Yard bűnmegelőzési osztály IT üdvöskéjével lesznek mégis. Vagyis feleslegesen készült hetek óta, a direkt ezért másodikára szabadságot kérő tanárnő, a gyerekeket is bevonó Tam-Tam napra.

– Megint magadból indulsz ki, kedves – rándult Tamara szája, húzta fel szemöldökét, árulták el homlokán redői, arcán jelentkező pírja az önámítást. – Én a kicsik miatt érzem ezt az egész akció ürügyet tulajdonképpen felelőtlennek. Hogy várhatjátok el majd Terikétől vagy Palikától a következetes felelősségvállalást? Ha felnőtt emberként képtelenek vagytok egy csipetnyi példamutatásra se? A 17 éves Samuról nem is beszélve. Hogy álljak eléjük a következő órán? Milyen példamását találjak ki nekik, hogy a manapság pocskondiázott tanárok egyikének elküldjék a vizsgához szükséges házi feladatot? Még jó, hogy Diát is hívták a közös videózásra, programellenőrzésre?

– Ez a mondvacsinált indok már csak azért se győzött meg, mert ebből megint csak a hűség próbatételét érzem ki.

– No, álljunk csak meg, Zsú drága! Nem arról van szó csupán, hogy inkább rám vetítet a te érzéseidet, hogy megpróbáld kívülállóként látni a hatást? Ezen az alapon én is mondhatom, hogy a frenetikus drog-, kontra cyberakció kis szókesége miatt Erikáéknak átadott tízezer forintos jegyek téged se izgatnak annyira, mint a főhadnagy és rendőrnő esetleges kérdőjeles késő esti irodai szolgálata.

– Még el is ültetted volna fülembé azt a bizonyos hisztikeltő bogarat, ha nem lennének ott Samuék és a doki is – nézett az egyre inkább barátnő, mint szakértő, inkább nővérenek érzett, mint barteres író nő pedagógusra, majd a vele készítettett párhetes családi fotóra. – Vagyis visszatértünk a Te féltékenységedre, aminek...

– No várj csak. Miféle, vagyis kiféle az a doki? – pislogott Tamara.

– Hogyhogy... A fenébe. Hát te még nem jöttél rá? Azt hittem, írtál már pár jelentést, beszámolót vagy levelet az aláírásával.

– De kinek az aláírásával?

– Hát a századoséval.

– Tessék?! A százados doki?

– Ja. Csak nem szereti használni. De te is ismersz nem egy ilyen jófejű tuti koponyát. Hisz néztem már át olyan írásodat, ahol istenítetted az elől-hátul, feje búbján is doktorátusa alatt tüsténkedő prof emberségességét.

– Igen, de... – gondolkodott el Tamara a bizalomkérdésen. „Vagy ezt már kivesézték, és pont azért hallgatta el Tomi, hogy ne kelljen még ezzel a dilimmel is megbirkóznia?” – Csak azt ne mondd, hogy *dilidéer*, azért olyan megértő nem egy hülyeséggel szemben – kereste a lánya korabeli egészségügyi szakértőjének tekintetét.

– Az nem hülyeséged, hanem az alapítványi ügyvitellel szemben fordított egyik-másik követelményben járatlanságod. Amivel se a kriminálpszichológust, se a végzett általános orvost – mutatott magára, Zsú – nem akasztod ki. Semmiféle különös megértés nem kell hozzá, csak olyan emberismeret, pedagógiai érzék, mint neked a programunkban résztvevő megtévedt, de tehetséges lurkók tanításához.

– Ezt mondjuk köszönöm, viszont most már nem bánom, hogy majdnem csajos napot tartunk akkor. Ha jól érzem, ma valóban elér ide is az eső. Lehet, jól is jártak Eráék, hogy elküldték a mégiscsak lovardához közelebb lakó tesójuknak a jegyket.

– Igen. Először mi is egy jó kis katyvasz, mindenféle program napnak gondoltuk Vilivel. Lovarda mellett majális és koncert. Mondjuk, jó bevétel az ottani turizmussal foglalkozóknak –

hajtogatta össze Zsú, a gépből kivett, frissen mosott-szárított ruhákat. – Apropos, erről jutott eszembe: Jól értettem tegnap, hogy készen vagy az első szakdolgozatommal? Tegnapelőtt adtam oda.

– Jól bizony, dotto néni. Egy lépéssel közelebb vagy a gyerekorvosi felé. De biztos, hogy nem gyerek sebészetre akarsz menni? Erámnak olyan jól megállapítottad azt a sérves ügyet, nekem is sokat segítesz a sztóma elviseléséhez.

– Most a gyermekgyógyászat házi, iskolaorvosaként, vagy épp magánpraxisban gondolkodom. De ki tudja, mit hoz a jövő – nézett előre a leendő gyerekorvos. – Lényeg, hogy kitarts mellettem, kérlek! – érkezett vissza valahonnan, mosolygott Tamarára Zsú.

– Amíg élek, itt vagyok – kacsintott Tamara. – Szóval, nem akartam éjjel még a küldésével is húzni az időt, azt hittem, Tamás érkezett haza. Vagyis...

– Hát igen, én is vártam őket. Tegnap rúgott először a picur – simogatta hasát a leendő gyerekorvos.

– Szuper – bólogatott mosolyogva Tamara, inkább lenyelve annak a *vagyisnak* a kibontását.

Pár nappal később, már az Alapítvány dolgozójaként is hasonló húrok pengetését érezte Tamara. Szentül meg volt győződve arról, hogy Hunyadi Tamás százados alapító, az iskola rendészeti tagozatvezetőjével is hasonló húrokat pengethetett, mikor Olga mosolyogva hívta beszélgetésre. Noha a >>tudod, ezeket nemcsak azért mondom, mert Tomi lelkemre kötötte, hogy mindenben segítsélek<<igazolásban ott volt a ki nem mondott, de éreztetett >>nagylány és nem nebáncsvirág vagy<< *üzenet* is.

– De most így, hogy egyeztettük a csoportjaiddal szembeni elvárást, megtudhatom, hogy magaddal szemben mi a gondod? Vagy ezt csak Tomival, Zsuzsával beszélnéd meg? Nem tudok benne segíteni?

– Tündér vagy, s ezek szerint mégis jobb, hogy lapátoltam az előadóművészetet.

– Hallottalak előadni is, pár végzett művész tükörbe nézhetne néha. Tehát ez is a felesleges önmarcangolás. Amit cefetül észrevesznek az átlagképességű, szocializálódott kamaszok, hát még ezek a minden hájjal megkent, nekünk is életrevalóságot tanítható lurkók.

– Igen, tudom – pislogott, Tamara. – Csak tudod, ez a hét valahogy ismét próbára tett. És most nem a lányommal majdnem összekapásról van szó, amiért nem vagyok hajlandó kódokat firkálgatni otthon.

– Pedig ma már kódrendszerű világban élünk. Tetszik, vagy nem, tudomásul kell venni, hogy mi már csak egy számadat vagyunk ebben vagy abban a nyilvántartásban.

– No, ez az, amit gyűlölök, de mondom, lassan-lassan elfogadom. Viszont azt már cefet nehezen nyelem le, hogy a 7. iksz előtt kell megtudnom, hogy a gyerekeim tulajdonképpen nem is én miattam, anyu miatt voltak példamutatóak majdnem mindenhol.

– Ezt most nem értem.

– Most, hogy Erikáméknál voltam 1 hétig, sok mindenről elbeszélgettünk, s a picurkák fáradtsága, vagy lehet, tényleg több engedmény miatti nyűgössége kapcsán szóba jött: mindig dicsérték őket, milyen jók. Csakhogy most tudtam meg, e jószág háttere a félelem volt. Nem értem, hogy mindenki dicsért, milyen jó anya vagyok, erre kis híján 70 évesen kell megtudnom, hogy pocsek voltam.

– Azt hiszem, értelek, Tami. De most figyelj rám, kérlek! Mít bizonygatsz nap mint nap ezeknek a skacoknak? Ami volt, az volt. El kell engedni a múltat, főleg, ha rossz emlék. Nagyon is emlékszem annak az órának a végére, amikor Samu kis barátnőjével beszélgettél. Azért emlékszem szó

szerint a szavaidra, mert már akkor is azon csodálkoztam, miért jó neked a *bagoly mondja verébnek* effektus.

– Igazad van – mosolygott Tamara – és köszönöm. Mert ezek szerint nem kell elbeszélgetni Tomival, hogy számít-e még rám.

– Hogy a viharba ne számítana! – mondott többet Olga felállása közbeni teliszáj mosolyos üvöltése. – Úgyhogy megkérlek, Huncut Tamara kollegina, légy kedves ugyanaz a határozott, de mégis pozitív energiát adó lenni tanítványaid és saját magad számára is, mint akit megismertem, akinek felvételét kérte tőlem a százados, szeptemberben. Amikor még nem is ismertétek személyesen egymást. Igaz?

– Hát... nem – lepődött meg Tamara.

– Vagy erről nem is tudtál? – állt meg az íróasztala mellett, mintegy filmmontázs pillanatképeként. – Akkor felejtsd el, OK? – kacsintott a tagozatvezető.

Pár hét múlva, Tamara születésnapja után majdhogynem tükröt is tarthatott volna Olgának, hasonló tartalom, még biztosabb megérzések kivetítésének tisztázása miatt. Noha az első, de ja vue pillanatot az igazgatónővel találkozás jelentette. Csupán a helyszín volt más. Tán ezért is volt bátrabb, őszintébb Tamara. Hisz két nő találkozása a piacon, mi mást jelenthet, mint két nő magáról, családjáról gondoskodás.²

² https://www.gyakorikerdesek.hu/csaladi-kapcsolatok_egyeb-kerdesek_3728113-es-dolgozol-most-valamit-nem-haztartasbeli-vagyok-ez-nem-gaz#google_vignette / https://blikkruzs.blikk.hu/test-es-lelek/lelki-ugyek/a-ferjem-nem-kepes-elviselni-hogy-en-is-dolgozom/vyyqn6k#google_vignette / <https://wmn.hu/ugy/62496-sok-no-havi-200-orat-tolt-haztartasi-munkaval-es-meg-o-fizet-erte-a-jolletevel-a-karrierjevel-a-nyugdijava> https://www.blikk.hu/aktualis/belfold/hazimunka-ertek-kalkulator-lathatatan-szazezrek-gorog-zita/105vsc0#google_vignette

Főleg a családfő szerepének védelme miatt otthon maradóknál, a családon belüli ingyen végzett munkák egyikéhez anyagbeszerzés.

– Abból a répából tudna nekem adni? – állt az őstermelő standja előtt Olga, mutatott az eladó előtt díszelgő sárgarépa-rekeszre.

– Sajnos ezt már eladta a főnök, ott van maga előtt.

– Igen, látom, csakhogy ez jóval aszottabb, az meg virít a frissiségtől. De akkor kösz, nem kell. És tudja mit? – szórta ki a körték közé a már kizacskózott epret. – Jaj, bocsánat! Kicsúszott a kezemből. De olyan ügyes, hogy ezt hamar elrendezi – mosolygott az elképedt eladóra, fordult meg nagy lendülettel, majdnem Tamarának ütközve.

– Szép napot kívánok, igazgatónő drága! – kacagott, Tamara, mivel sikerült megadnia egy időre az őstermelő alkalmazottjának a témát, hallották a >>Ja, így már értem. Azt hiszi, mert igazgató, neki már mindent szabad. <<pufogást, a kiszórt eprek tálkába szedegetése közben.

– Itt csak mezei Olga, ha kérhetlek – figyelték mindketten a tuti, nem kerül már vissza a kiszórt eper a többi közé sorsát. A majdnem koccanásos ölelkezés, lebukott a főnök, ő is tud durván reagálni kacagását követte az eladó összeszedett eper ásványvizes megmosása utáni kószolgatás meglepetése.

– Még jót is tettem neki. Megvan a délelőtti ingyen gyümölcsadagja. Simán leírja vesztésének, rám fogja majd, akár még egy kis lódítással is.

– Akkor most ki gondolkodik negatívan? – lepte meg Olgát Tamara, a tán századostól tanult huncutmosolyos szempárral, felhúzott szemöldök miatti kis ráncocskákkal.

– Ugye most nem az előrehozott pedagógusnapi megaláztatásodra gondolsz – macskakörmözte Olga a megaláztatást.

– Sorry, hogy kiöntöttem a lelkemet a buszon, de te voltál már >>*ezt nem hiszem el, mindjárt megbolondulok, ha nem kapok rá azonnal magyarázatot*<<*állapotban?*

– Elhiszed, ha azt mondom, hogyha nem is mindennap, de minden héten legalább egyszer kerülök ilyen helyzetbe. Csak megtanultam ezeket a helyzeteket kezelni. Erről beszéltem múltkor neked, amikor még nem tudtam, hogy Tamás távollétét egyfajta büntinek, szenior szerelem tiprásának érzed.

– Olga! Hogy te ezt milyen szépen mondtad! Szoktál írni?

– Igen, és az írás közbeni csapongás elkerülését a beszélgetések közbeni más témára terelés leszokásával kezdtem – nézett komolyan Tamarára.

– OKÉ, jogos, köszi. Akkor visszatérve az óraadók nem pedagógusok ismét jelzésére...

– Már megbocsáss, de *ezt az ismét-et* akkor se értettem. Azt hittem, tévedés a számmal írt másodjára éreztetés – idézte Tamarát, Olga.

– A pedagógusok fizetésemelésekor az óraadók országosan kiestek a sorból, az úgymond adható rendelkezés alapján. Viszont ott, ahol nem az iskolaigazgató dönti el végül is a tanárok – tanulók sorsát, jövőjét, hanem egy felsőbb, részletekre, összefüggésekre rálátni nem akaró, saját szubjektív elven rendszerező fő-fő vezető, ott egyértelmű, hogy a hetente egyszer-kétszer bejáró óraadó nem ugyanolyan rangú „alkalmazottja”, mint a már 40 órára is elkötelezhető fő-, vagy félállásban dolgozó tanerő.

– Hisz akkor mégis látod a lényegét, Tamara!

– Ahogy írtam is akkor, még bőgve, lehet, hogy az első indulatból új telefonomon pötyögött hibás üzenetből nem volt világos, hogy abszolút nem az itt pl. 2 vásárlással már el is költhető összeg hiányát jeleztem.

– Ne is mondd. Nekem már csak a fele van, s épp Tomival beszélgettünk, hogy még tiszteli is a kollégákat, amiért nem reklamáltak az egyéves munkának ovációs köszönetelvárását a manapság érettségizettek minimálbérének tíz százalékával.

– Erre meg nem is gondoltam akkor, csak a második negyedéves fűtésdíjam utalási lehetőségének buktájára – rándult Tamara szája, igaz, inkább Olga véleményének megismétlésén, felvételén gondolkodva. „Azért ezt mégse.” Döntött végül a talán mégis megjegyzem, verzió mellett. – Akkor ezért volt tegnap olyan pipa Tomi? Amikor hazajött a kicsikhez... vagyis hazament.

– Ugye te is tudod, hogy eljön az idő, amikor így mondhatod – kacsintott Olga. – De bocsi, most én csábítottalak más mezsgyére.

– Csakhogy én maradok a főúton – állt meg mosolyogva Tamara a húsos üzlet előtt. „Jól látom? Létezik, hogy csak 1300 a lapocka? Vajon nem romlik meg, míg hazaérek?” Gondolkodott hátizsákja teherbírásában, hőtartásában.

– Az jó. Szóval a százados szerintem nem csak a pedagógusnapi diszkrimináció miatt volt pipa. Inkább azért, mert ő ugyanazt élte át tegnap, mint amit te az értekezleten – figyelte Olga a reakciót. „Nem hiszem, hogy én lennék ilyen rossz emberismerő, Tomi. Inkább te nem tudod még, hogy ez az oly sok mindent megélt nő mennyit tanult tőled. Bizony megtanulta a pókerarcot. Úgyhogy inkább most be se fejezem a nyugtatásom lényegét. Hisz azon a délutánon nem is a tőle megvont jutalom átadásának hiánya bosszantotta a századost. Elmondásának minden egyes mondatában ott volt a veled együtt érzés, a megaláztatás átélésének rád vonatkozó része. Ahogy tán ki is mondta: >>nekem még jól is jött Zsú hívása, nem láthatták a röbejemet. De Tamara még mindig olyan naiv. Örökbiszékenységében képtelen felfogni, hogy manapság nem az elvégzett munka tartalma, a befektetett testi-lelki energia számít az

elismeréseknél. <<Lehet, hogy a többiek e mögött csupán életfilozófiát láttak, én bizony mást is láttam a szemében. Az első felesége esküvőjén kékült be az egyébként barna szempár.” Lépkedett Tamara mellett, érték a csarnok bejáratához. – Biztos nem akartál mást is venni? Nem miattam...

– Olga drága, nem ismerek rád! – mosolygott Tamara. – Én szoktam lelkizni, s tudom jól, sokszor az agyadra is megyek veled.

– Ezt ugyan honnan veszed? – fordultak a parkoló felé. „Remélem, nem járt le a befizetett parkolási díj ideje.” pillantott karkötőjére az igazgatónő.

– Ki olvassa, olvasta az írásomat, régimódi, feleslegesen részletezőnek mondja, nem is sejtje az új olvasójelöltem, hogy ezzel is próbálok harcolni az értelmetlenül lerövidített, nem egyszer lényeg helyett XXI. század új szlengjeit váltó, kiegészítő káromkodások kódkarakterével kommunikálás ellen – gondolkodott el Tamara is, a már számára is többszörösen összetett mondaton. „Csasztuska, tán nem így kellett volna.”

– Lehet, hogy nem a reális, racionalista életet elváró világunk levelezésére emlékeztet az emberi érzéseket is jelző záró mondatom, de amíg csak tehetem, munkálkodni fogok a stilisztikailag, nem egyszer helyesírási szempontból is megkérdőjelezhető mesterséges intelligenciával összetákolt fogalmazványok ellen – emlékezett vissza a pár napja kapott központi rendszer levelére. Amelyben megköszönték a véleményét, *Szia!* köszönéssel, majd magázódó folytatással.

– Ennek örülök, tisztáztam is a századossal, hogy nem csak a rá való tekintettel írtam alá a megbízási szerződésedet. Visszont, hogy jön ez a kérdésemhez? Remélem, nem süllyedtem a felszínes szövegértők szintjére – villant be az az óralátogatása, ahol a magyar szakost leszégyenítő stílussal ócsárolta a szöveggörnyezetet a legújabbban felvett, már pár helyen elutasított kamasz. Nem is csak azért hívta be utána

beszélgetésre az irodájába, mert alapvető szókincs hiányát már nem is tartotta viccesnek, hanem inkább a látható vezérszerep átvétele miatt. Figyelmeztetőjel volt számára a többiek manipulálása, amikor az ő jelenlétét is semmibe véve, kritizálták a szakos tanár feladatlapját.

– Csupán a kommunikációs ismeretek ok-okozatának ki egészítése. A kimondott, leírt szavak mellett ki nem mondott, le nem írt, de érezhető, látható üzenetek. Még ha ezt hivatalosan nonverbális üzeneteknek is mondják, igazgatónő drága.

– Hm. Erről egyszer majd még jó volna dumcsizni, de most már tényleg mennem kell, Tamara néni – kacsintott Olga. – Ha nem lehetek csak Olga. Elvihetek a Bach csomópontig?

– Jaj, bocs. Tényleg, igazad van. Ez is egyfajta jel, üzenet. Igaz? És köszí a felajánlást, de most más fele megyek, Olga kedves. Legyen szép napod! – integetett, Tamara. – Talán elérem még azt a buszt! – futott a megálló felé.

A buszmegállóhoz érve pedig Tamara szinte törölhette a pár perce, XXI. század Z-Y és akármilyen generáció érzelmi sívár világáról gondoltakat.

– Parancsoljon! – állt odébb, az előtte közlekedési QR-kódját érvényesítő fiatalember, hogy felszállhasson Tamara.

– Tessék, menj csak! – engedte előre az épp odaérő, korabeli szókeséget is.

„Ezt nem hiszem el. Nem álmodom? Tegnap még egy nálánál idősebb törtetett előre, a tán nálamnál idősebb botos bácsi engedett előre. Ma pedig, mikor készülök írni a világ tönkretételét jelentő robotéletről, egy fiamnál fiatalabb, legidősebb unokámnál idősebb srác hazudtol meg. Édesistenem! De jó is lenne, ha mégis van remény!” Gondolkodott el, került elő az utazáshoz használt mobil, amin már

megtanulta javítani a letöltött előző nap készített jelenetso-
rát. Épp kezdte volna olvasni a következő könyve tervezetét,
amikor egy iskoláscsoport szállt fel.

– Menjetek hátra, ne álljatok meg itt elől, fiúk! – mutatta mobilját a kísérő tanár. – Csoportos fizetés. Köszí – került vissza a kis tatyójába a készülék. – Béla, megbeszéltünk valamit az induláskor, igaz? Elnézést – mosolygott Tamarára a fiatal pedagógus.

– De ha egyszer ilyen... – kezdte volna gyözködni tanárát, Béla.

– Majd megnézzük, ha leszálltunk, de Péter bá' kimondot-
tan kérte, hogy kapaszkodjunk, figyeljünk egymásra és te-
gyük el a mobilt. Látod, hogy az ő kezében sincs – gyözköd-
ték a kis kamaszt társai.

– Mi a vita tárgya? Megtudhatom, fiúk? – közeledett a srá-
cok felé, Péter bá'.

– Ez a fafej ócsárolja a digitális intelligenciát. Azért, mert a
mamáját kirúgták az újságtól, azért még nem kell hibáztatni
a frankót.

– A szerkesztők, újságírók munkáját rábízni a mesterséges
intelligenciára tényleg nagy kihívás a diplomájáért több évig
tanuló anyukájának. És lehet, hogy nem csak neki. De ezt ne
itt és főleg ne így rendezzék el, arra kérlek. Ha már képtelen
vagy kulturáltan vitázni, közlekedni. Köszönöm, kapaszkodj,
leszállás után visszakapod – került Béla mobilja Péter bá'é
mellé, a tatyóba.

– Én akkor se vagyok oda azért a mesterséges intelligenci-
áért. És nem csak anya miatt. Személytelen valahogy.

„Jól hallom?” Fordult hátra, Tamara, nézte meg magának
a kis csoport emberi értékekért kiálló legénykáját. Épp idő-
ben fordult vissza, megállás előtt ismét nagyot fékezett a
busz, a megállóban szabálytalanul parkoló, vagyis csak vára-
kozó elektromos autó miatt járda mellett szoros megállási

elvárásnak a vezető nem tudott eleget tenni. Hogy felkészülhessenek utasai az esetleges balesetveszélyre, egyetlen gombnyomással lehetett hallani a BKK-titkár figyelmeztetőjét. A leszállók tudhatták, hogy mire figyeljenek.

Míg az első ajtónál felszálltak a következő utasok, köztük nem egy személyi igazolvánnyal ingyenes közlekedésre, de jelek szerint csak állással közlekedő nyugdíjasok, Péter bá' próbálta tanítványait összébb „terelni”, a vicces történetet, vagy épp előzőleg látott filmet megbeszélők felé intett.

– Bocs, Péter bá', nem láttam – pattant fel a fiúcska, ült le az előtte álló osztálytársnője.

– Igaz, én nem erre gondoltam, de ez is jobb.

– Ja, máris – állt vissza előző helyére a lányka, a közeledő néninek átadva a helyet.

Tamara annyi élménnyel, csodának számító napi élménnyel ment haza, hogy el is felejtette az addigi összes negatív, jövőre vonatkozó siralmas félelmét. A lassan már toxikussá váló ember értés-érzés világa helyére engedte az örökigazságot mutató Heltai-féle felhők mögötti fényt!

„Igen, igen, igen!” trappolt hazafelé, a buszról leszállva. „S, ha mégis van emberi jövő, miért ne lehetne nekünk jövőnk? Miért ne jöhetne vissza Tamás? Lehet, hogy mégis költözhetnék majd hozzájuk, nem kell félni a vagy csillagos egekbe menő albérleti havitól, vagy a ki tudja, mivé lehetek megint egy hajléktalan szállóban rémálomtól.

– Köszönöm – intett mosolyogva a zebránál leálló kocsiban ülő vezetőnek. „De ismerős ez a... De hiszen... Igen!” Fordult meg a járdára lépve, és nem tudta, mit is tegyen, hogy egyre erősebben kalapáló szíve ki ne ugorjon helyéről, míg (dr) Hunyadi Tamás, maholnap nyugdíjas bűnmegelőzési rendőrszázados leparkol.

Jojó vagy kokó effektus...

*(CHEB: Zabáló szabál'ok c. regény
utolsó fejezetének jelenetalapozó verse)*

Fogyókúrázik lassan az egész ország,
Hölgyek-urak keresik a megfelelő diétát.
Ilyen-olyan edzéssel duzzad a számlád,
Nem számít a tanítványi jojó-hátrány.

Minél többször jelentkezik segítségért,
Edzője osztja az észt, a tanácsot, ami belefér.
Mámorító már e frenetikus igyekezet, de mit ér?
Pillanatnyi gyönyör, de a vágy újra és újra visszatér.

S akkor jön egy jel, egy üzenet, egy Ember!
Nem is mesterséges intelligenciával kéz a kézben!
Nem számít már a vágy, mit diktált addig tested,
Ő az első már napjaidban, az életedben!

Jöhet fenyegető hír, bármily' levél,
Ő érte érdemes nemet mondani: már az enyém!
Nem birtok, nem tárgy, csupán nekem FÉNY,
Tudni akarom, tudom, hogy él a TE meg ÉN!

Csép Rózsika

Élet

Az élet buktatókkal van tele,
De menetelni ér, ha remény megy vele.
Hinni kell, hogy jobbra fordul minden,
Kitartással bizton elkerül a „nincsen.”

Az élet értelmét a mindennapban keresd,
Léted pillanatát a napsugárban szeresd.
A bátorság, küzdés a fájdalmat legyőzi.
Egyensúly nyugalma a világod érzi.

Alkoss, szépíts, hogy győzedelmeskedj,
A munka gyümölcsétől szebb lesz életed.
Értékeld a mások törekvéseit,
Ne mard el testvéred szellemértékeit.

Figyeld a jót, szépet láss a mozdulatban,
Csendből meríts ihletet az alkotásban.
Bármily idegennek tűnő gondolat
Kereszted is lehet, mely titkon fojtogat.

Szeresd a kort, amelybe beleszületél,
Az élet úgy lesz kerek, ha mindent megízleltél.
Hozd és őrizd múltad építőköveit,
Jelen támfalára véd a jövő krónikáit.

Szeress addig...

Szeress addig, amíg még lehet,
Míg hajszálam cirógatja a lehelet.
Most szeress, ne told el magadtól a vágyat,
Míg ölelésünk magától bont szárnyat.

Légy büszke, hogy a karjaidban tarthatsz,
Mert megőrizni erény, ha mégis itt maradhatsz,
Együtt élve át vidám, szép éveket,
Lombsátrad ágain a gyümölcsöd lehetek.

Legyen a reggeli csók zamata ráncatlan,
Szemünk tavának cseppje is gondtalan.
Ringó csónakunktól cicázna a fény,
Fodrozó habok közt ölelne a remény.

S ha kiteljesedik a vágyak tele tálja,
Szeretetkosaram lészen szíved vágya.
Együtt képzelem el életünk alkonyát,
Éretlen gyümölcs már nem húzza a fát.

Kitartás, hűség várna ránk végezetig,
Veled az úton könnyebb lesz a fényig,
Szeress addig, amíg még lehet,
Azt add örökül, ami most jó neked!

Cserepka István

Az angyalok és múzsák találkozása

Tavaly nyáron, egy napsütéses délelőtt érkezünk meg, hazánk ódon fürdővárosa, ékes szállodájának a virágokkal, fenyőkkel és tujafákkal tarkított parkolójába. Kis családommal perceken belül elfoglaltuk a számunkra biztosított első emeleti csodálatos háromágyas szobát, melynek ablaka a medencék felé nézett. A szálloda parkjának látványa mesebeli volt.

A forró napsütésben a pihenőhely egyik fürdőmedencéjében kerestünk menedéket, kihasználva a természet és a gőzölgő gyógyvíz varázslatos nyugtató és ellazító hatásait.

A szikrázó nap már erejét veszítve nyugaton járt, mikor érkezett a vacsora ideje. Elindultunk a földszinti étterem felé, melynek kitárt ajtaján halk zeneszó áradt felénk. Abban a pillanatban az ajtó bal oldalán egy középkorú férfi jelent meg, aki tolókokcsiban egy tíz év körüli mozgássérült kislányt utaztatott. Az ajtó jobb oldalán mosolyogva egy idős házaspár várakozott. Jó estét kívánva mi középen megálltunk. A házaspár lépte át a küszöböt elsőként, majd őket követte a tolókokcsiban ülő kisleány és gondoskodó társa. Mi utolsóként léptünk az étterembe. A vacsora közben kiderült, hogy a mozgássérült kislány az édesapjával nyaral, aki az édesanyját autóbaleset következtében veszítette el. Az üdítők elfogyasztásával voltunk elfoglalva, amikor az ajtóban megismert idős hölgy a tolókokcsiban búslakodó kisleány mellé lépett, majd egy verset mondott el magyarul és angolul, mindannyiunk örömeire. A válasz megható és őszinte volt, angyali hangokat hallhattunk mikor a kamasz leányka, Angelika is egy a szívekhez szóló verset dalba foglalva, angolul, majd magyarul adott elő, az őt vigasztaló hölgynek. A költemény az édesanyáknak mondott köszönetet. Az egész testem megremegett, majd

felálltam és az ott újra felismert, létező égi erő lábaimat a kisleány kocsijához vezették.

Én csak annyit mondtam: – az édesanyád most is büszke reád. A frappáns válasz, melyet felém súgott, átölelte a lelkem. Az egyedi ékes hangján így szólt: – Anyunak megígértem, hogy vigyázok apura és ezért egyszer majd egy végtelen világban találkozunk és boldogan élünk.

Az eseményeknek tanúja volt egy bájos pincérnő, aki nyomban csatlakozott az asztaltársaság mellé. A vacsorát szervírozó hölgy sok tréfás, mókás történetet mesélt, így hát mindenki hangosan kacagott. A vacsorákat követő csodálatos jelenetek még két estén át megismétlődtek, élénk és fordulatos meséket, novellákat és verseket mesterien előadva és megformázva. A három gyönyörű dáma könnyed varázslatos játéka bebizonyította a gyengéd, törekeny női nem egyedülálló szépségét és töretlenségét.

Mindent elsőprő volt az egymás iránti szeretetük és tiszteletük, mellyel megajándékozták a hallgatóságot és az éjszakai pihenés előtti perceket. Napközben a medencékben és a napozóágyakon találkoztak a múzsák és az angyalok, valamint a kedves történetek mesélői.

A pihenés és szórakozás pillanatai, ott a felejthetetlen örökkévalóságot tükrözték.

Elérkezett a hazautazás napja. A parkolóból az angol rendszámú fekete Jaguár lassan gurult a kijárat felé a benne utazó idős házaspárral. Nyitott ablakaiban a két integető kéz jelezte és megőrizte az együtt töltött percek és órák örömteli pillanatait. Szeretett autónk a barna színű Lada Kalina türelmesen várt reánk a parkolóban, ezért mi hálaünk jeléül csomagtartóját a poggyászaikkal töltöttük meg. A mellettünk állt piros Suzuki is elindult hazafelé, benne a felejthetetlen, vidám kamasz Angelikával és édesapjával. Két rövid dudálás volt a búcsú hangja.

Aznap otthon a vacsora után, a családi fészekben az elmúlt hosszú hétvége eseményeit elevenítettük fel. A megtapasztalt kellemes történéseket átélve elfogadjuk és tovább adjuk a következő megállapítást:

Mindegy, hogy ki honnan, mikor és mivel érkezik, mindegy merre megy, hova tart, kivel és miért, mert ha ő igaz ember, akkor szíve és elméje örökké őszinte szeretetet sugall és sugároz, csillogó szemeiben egy boldog lélek mindenkor felhőtlen együtt érzést és megértést tükröz. A kegyetlen valóságban, egy mostoha világban, beleképzelni magunkat mások helyzetébe és ott mosolyt varázsolni az elesettek arcára, az egy csodálatos tett és talán nem is olyan nehéz.

Dobsa Dorina

Kimenő

Csend volt az egész házban. A nagy csapat az egész napos őrjöngés után hangtalanul szuszogott. Konrád az apja mellett feküdt, fogták egymás kezét, és tudtam, hogy pár méterrel arébb, a másik szobában Bori szintén az igazak álmát alusza, az anyja mellett. Csak két ember volt, akik nem tértek nyugovóra. Próbáltam egyenletesen lélegezni, hogy ne riasszam fel egy óvatlan sóhajjal a szobában álmodókat. Tizenegy óra hat perc. Tizenegy óra nyolc perc. Miért nem telik már az idő? Fáradt voltam, minden sejtemben éreztem, hogy kimerített a pancsolás, a napozás, a sok nevetés és játék, mégsem bírtam nyugodt maradni. Két órával ezelőtt, amikor Kornél kezébe csúsztattam a papírfecnit, nem tudtam a szemébe nézni, ezért elképzelésem sem volt, hogy mire számítsak. Hat éve már, hogy miénk volt a nyár, olyan szoros barátság fonódott a két család között, amiről álmodni sem mertem.

Minden hetet felosztottunk, így senki nem roppant bele a végtelennek tűnő vakációba. Meghatároztuk, hogy ki mikor vigyáz a két gyerekre (akik időközben a legjobb barátok lettek), mikor utaznak ők, mikor utazunk mi, olyan könnyen és magától értetődően zajlott az egész. Akkor mégis miért félek attól, amit ma éjszakára terveztem? Tizenegy óra tizennégy perc. Indulnom kell. Óvatosan kibújtam a vékony nyári takaró alól, a kisfiam nem riadt fel és az apja is csak fordult egyet. Érzékelte, hogy nagyobb lett a hely és kinyújtózkodott. Sietnem kellett. Magamra kaptam az előzőleg odakészített kardigánt és hátzissákot, majd lábujjhegyen kilopakodtam a házból. Az udvaron Szofi azonnal a lábamhoz szaladt.

– Nehogy megszólalj kislány! – csitítottam, mialatt megsimogattam a golden retrieverünk buksiját és kivettem a zsebemből egy jókora jutalomfalatot. Szerencsére bevált, azonnal nyammogni kezdett rajta.

Felnéztem az égre. Tiszta, felhőmentes éjszaka volt, pont, ahogy reméltem. Tovább lopóztam a kapuhoz, majd kisurrantam az utcára. *Tizenegy óra húsz perckor találkozunk kint!* Ezt a rövidke üzenetet nyomtam a tenyerébe, és most már csak várnom kellett. Síri csend honolt, még a kutyák sem ugattak. Füleltem, hogy vajon meghallom-e a közeledését. És igen. Néhány idegörlő pillanat múlva neszezést hallottam, majd egy kutya nyüszögését.

– Szofikám, ha most lebuktatsz minket, egy hónapig nem kapsz enni – fortyogtam, de éreztem, hogy közben vigyorgok.

– Ne legyél ilyen szigorú velem! – hallottam meg a suttogását. Kinyitottam előtte a kaput.

Mosolygott rám, hosszan, kissé zavartan. Az utcai lámpák gyér fényében úgy láttam, mintha elpirult volna. Visszamosolyogtam rá, hogy megnyugtassam, nincs mitől félnie, de én is éreztem, hogy tilosban járunk.

– Gyere! – nyújtottam ki a kezemet, egy másodpercnyi habozás után megfogta.

Habár hosszú évek óta összejártunk, és mindent tudtunk egymásról, amit csak lehetett, a megismerkedésünk óta bátoritanul értünk egymáshoz. Én tudtam, hogy miért. Amikor véletlenül összeérték az ujjaink, amikor ajándékozást követően megöleltük egymást, amikor az asztalnál olyan közel húzódtunk a másikhoz, amennyire csak lehetett, mintha követelte volna a folytatást, amit nem tehattünk meg.

– Alszanak? – kérdeztem alig hallhatóan, mialatt az utca közepén sétáltunk, kéz a kézben.

– Igen... – válaszolta lassan. – Hová megyünk?

– Tetszeni fog – feleltem és kicsit megszorítottam a kezét. Visszaszorított.

A szívem gyorsabban kezdett dobogni, de nem azért, mert siettünk. Éreztem az illatát, azt a csak rá jellemző, friss, fürdés utáni illatot. Csendben volt, nagyon csendben. Miközben vezettem végig az utcákon, egyetlen szót sem szólt. Tíz perce mehettünk már, amikor megálltam. Elengedtem a kezét.

– Olyan szótlan vagy, hogy megijesztesz – kezdtem riadtan. – Valami baj van?

Sóhajtott egyet és felém fordult.

– Dehogyan – válaszolta nyugodtan.

– Mindjárt ott vagyunk – mondtam, amikor ismét nekiindultam.

A következő kanyar után kiértünk a töltéshez vezető földútra.

– Itt lakok már ezer éve és még sosem néztem a gátoldalból a csillagokat – magyaráztam, de már rájött, hogy miért jöttünk ide.

– Miért engem hívtál? – kérdezte vidáman. Végre lehullott róla a rémisztő komolyság.

– Mert szerettem volna kettesben lenni veled – feleltem őszintén – és a házban ez megoldhatatlan – nevettem.

– Az igaz – nevetett ő is, mialatt a töltésoldalon caplattunk felfelé. – Egyébként, nagyon finom volt a saláta, ügyes vagy – dicsért.

Ragyogott az arca, úgy, mint amikor évekkkel ezelőtt megszerettem. Szerettem őt, magam sem tudtam már, hogy miért, hogyan és mit jelent mindez, de olyan fontos része volt az életemnek, mint még Koni sem. Sokszor szégyelltem magam az érzés miatt, de nem tudtam tenni ellene. Amikor velem volt, minden tökéletessé vált. Ő volt az egyetlen, aki a legvalódibb énemet ismerte. És tudtam, hogy szereti, olyan tisztán, ahogyan csak ő képes szeretni egy másik embert.

– Az ott jó lesz! – mutattam a gát egy pontjára.

Amikor odaértünk, elővettem a hátizsákból egy plédet, amit leterítettem, majd még egyet. Ledobtam a szandálomat és törökülésbe helyezkedtem. Kornél azonnal követte a példámat. A pléd nem volt túl nagy, egészen közel kellett ülnie hozzám. Mély levegőt vettem. Még a nyár éjszakai, kissé nyirkos, hűvös levegő sem tudta elfedni a felőle érkező Kornél-illatot.

– Húzódj ide még jobban, hogy betakarhassam magunkat – mondtam csendesen.

Próbálkoztam, hogy ne legyen erőtlen a hangom, de esélytelennek tűnt. A másik plédet magunk köré helyeztem. Gubbasztottunk egymás mellett, összebújtunk a takaró alatt.

Nem néztünk a másik felé, az alattunk elterülő ártéri erdő sötét sziluettjét bámultuk. Egyenletesen akartam venni a levegőt, de kezdtem elgyengülni. Itt már voltak hangok, tücskök, távoli, ismeretlen zúgások, baglyok huhogása, hatalmas fák lombjainak zörgése.

– Mennyire szép – mondta. – Nem fázol? – kérdeztem.

– A kezem. Egy kicsit – válaszolta halkán.

Pár centiméért mozdult, mire én is. Kitapogattam a sötétben a kezét és megfogtam. Valóban hűvös volt. Összekulcsoltuk az ujjainkat.

– Zitának sosem jutna eszébe ilyen – állapította meg.

– Daninak se – jegyeztem meg.

– Örülök, hogy neked igen – folytatta. – Mindent annyira másként látsz.

– Úgy érted, hogy furán? – nevettem fel erőtlenül.

Rám nézett, sokáig, csillogó szemmel. Sötétbarna szeme most szinte feketének tűnt, a legszebb feketének. Minden szép volt benne, már ha szabad egy férfiről ezt mondani. De ő valóban szép volt, a sötét haja, a sötét borostája, a sötét szeme, a szelíd hangja, az imádnivaló, kedves vonásai és a még kedvesebb lelke olyan széppé tette őt a szememben, mint egyetlen másik embert sem.

– Mindig az voltál, de pont azért...

Nem fejezte be. Miért nem fejezted be? Nyolc évvel ezelőtt, a munkahelyemen ismertem meg, egy olyan munkahelyen, ahonnan menekülni akartam, amíg ő meg nem jelent. Nem szerettem senkit és semmit, képtelen voltam ragaszkodni hozzájuk, vagy bármi jót meglátni újdonsült munkatársaimban. Tíz hónapja dolgoztam már ott, amikor belibent ő és minden megváltozott. Nem azonnal, persze. Először bosszantott. Őt mindenki rögtön megszerette, az első pillanatban. Nem volt mit utálni benne, de én azért próbálkoztam, hogy távol tartsam magam a varázsától. Azonban egy idő után hiába ellenkeztem, önkéntelenül is közeledtem hozzá, egyre közelebb és közelebb, míg végül ott tartottam, hogy fontossá vált. Ő tette meg az első lépéseket (nem is keveset), majd mire feleszméltem, hogy mit tett, lebontotta az összes falamat és a legjobb barátom lett. Talán több is. De már akkor is mindketten házasok voltunk.

– Köszönöm, hogy eljöttél – mosolyogtam rá, majd a vállára hajtottam a fejemet.

– Én köszönöm, hogy rám gondoltál – felelte csendesen.

Behunytam a szemem és csak hagytam, hogy átfolyjon rajtam a boldogság, amit a közelsége jelentett.

– Egy másik életben, talán akkor, ha férfinak születek, most fizikus lennék. Vagyis csillagász. Asztrofizikus – magyaráztam zavartan.

– Miért lennél az? – kérdezte, mialatt végigsimított a karomon.

– Mert megmagyarázhatatlanul gyönyörű – mutattam fel – mindig csodáltam a mérhetetlen távolságokat és világokat, amiket ez a rengeteg fénylő pont jelent. Kamaszkoromban rengeteg űrutatásról szóló dokumentumfilmet néztem.

– Bárcsak ismerhettelek volna akkor – fordult meg úgy, hogy egymással szemben legyünk. Megigazgatta rajtunk a plédet és egészen felém hajolt.

– Nem lett volna jó – nevettem félénken. – Utáltál volna, mint mindenki más. Magamnak való, depressziós, stréber kislány voltam, hiszen tudod.

– Sosem utáltalak volna – csóválta a fejét – elhívtalak volna korcsolyázni, hogy kimozdítsalak a szobádból, a könyveid közül.

– Biztosan igent mondtam volna, nem úgy, mint az a lány, akiről egyszer meséltél – utaltam egy régi történetére.

– Mennyire büszke lettem volna magamra, hogy egy ilyen szép lány van velem – jegyezte meg. Összereztem. Még sosem mondta nekem, hogy szép vagyok.

– Én pedig mennyire boldog lettem volna – válaszoltam, de a végére már könnyeztem. – Bármikor az lettem volna veled.

Végigsimított az arcomon.

– Most nem vagy az? – kérdezte.

Bólintottam.

– Mindjárt kezdődik a csillaghullás – magyaráztam és eldőlttem.

Ő is lefeküdt, de az oldalára.

– Hé, odafent lesz a látnivaló – fordultam vele szembe én is.

– Nem csak ott – simított ki egy tincset az arcomból.

Sosem tett még ilyet. Gyönyörködtem benne és láttam a szeme csillogásán, hogy ő is bennem. Szaporábban vettem a levegőt. Ha ő megsimíthatott, akkor én is őt, igaz? Erőt vettem magamon és megérintettem az arcát.

– Nem baj? – susogtam.

– Nem – felelte. Alig érezhetően megérintette a derekamat és közelebb húzott magához.

Szinte egyé váltunk, mialatt simogattam az arcát, a haját, a nyakát, minden olyan részét, amit annyi éve szerettem volna megérinteni. Ő a derekamat és a hátamat cirógatta, olyan gyengéden és óvatosan, mintha minden sejtemet meg akarná ismerni és örökre az emlékezetébe vésni. Csodálatosabb érzés volt, mint valaha el tudtam képzelni.

– Tényleg eljöttél volna velem? – kérdezte.

– Bárhová elmentem volna veled – válaszoltam. – Miattad szerettem meg ezt a várost, ezt a munkahelyet, ezeket az embereket. Te vagy az oka, amiért itt vagyok. Ha te nem lennél, régen feladtam volna.

– Tudom. Láttam rajtad – mondta.

Sosem beszélgettünk arról, hogyan is kezdődött. Olyan észrevétlenül lettünk egymás életének részei, hogy már nem is tudtuk, melyik volt az első pont.

– Megmentettél – magyaráztam. – Minden szempontból.

Egymás kezét szorongattuk, egy takaró alatt, a hideg gátoldalon. Elmondtunk mindent, amit el kellett mondani. És eszünkbe sem jutottak a csillagok.

Egrégi Bebek Pelsőczy Katalin

Lassan már

Csak a szavak hívnak keringőre engem
Az ég kékje szab rám báli ruhát.
Istennek talán udvarhölgye lettem,
Versé táncolhatom a létnek dallamát.

Néha már elhiszem, hogy angyalok kísérnek
Hogy bukottak-e? – az majd kiderül. –
Ítélnem jogtalan, hisz magam is vétek,
Lépést is, szót is észrevétlenül.

Tudatlanságból, gőgből, haragból
Vagy csak azért, mert ember vagyok.
Akarom hinni angyali módon
Tánclépéseim közt lesznek tán nagyok...

Bár suta még minden, amit most érzek
Istentől kapott áldó irgalom
Éteri ének hangjait hallva,
Emberlét táncom szívemen ringatom.

Hívom az Istent szent öleléssel
Lépтеim színét áldja meg,
– Táncolni hív téged is ember! –
Előbb-utóbb tán elhiszed...

S bizony lesz úgy, hogy fáj minden lépés
Inkább mezítláb mész tovább.
Lépted alatt a fűszálnak lelke
Engesztelően megbocsát.

Sőt, bársonyával megóvja talpad,
– Ne törje murva hisz menni kell. –
Útszéli kátyú szürke porában
Feladás démona ártón figyel...

De akkor jön ismét ezernyi dallam
– Az élet kézen fog úgy vezet, –
Halvány mosollyal köszöntöd csendben,
S lassan már újra élvezted...

Egyed-Husti Boglárka

96 óra

Hétfő

A kolesz negyedik emeletén a 16-os ajtóban halk kopogás hallatszott. Aztán a kopogást felváltotta a dörömbölés. Majd a kiabálás, hogy nyissák ki az ajtót. Mivel azonban senki se nyitott ajtók betörték azt, de már elkéstek Őrs élettelen teste feküdt a díványon. Az egyik rendőr, aki épp most jött be a szobába gyorsan terepszemlét tartott majd különböző utasításokat adott végül a kollégájának Őrs kezének fejére bólintott.

– Látod? – kérdezte.

Apró kis véraláfutások voltak, amik egy nagy pacaszerűségben a jobb felkar közepén értek össze.

– Látom – válaszolta a rendőr kollégája. Majd készített pár fotót a helyszínen.

Szétnéztek a szobába, megnézték a halott test ruháit, majd a fiókokat is ki nyitották.

Végül megtalálták azt, amit kerestek. Arról is készítettek egy fotót majd egy bizonyítékos feliratú zacskóba tették bele.

Olyan fél óra múlva megjött a mentő és az élettelen testel elindultak a kolesz lift ajtója felé.

Őrs halott volt és én tudtam miért.

Péntek

Alig vártam az estét. Johnnyval és Őrssel megbeszéltük, hogy elmegyünk meginni valamit. Már hiányzott, hogy ismét együtt lehessenek velük. Elég sűrűn lógtam mostanában együtt a két fiúval fel is ajánlották, hogy oda költözhetek hozzájuk a kollégiumba. De én félttem. Hiába voltak a legjobb haverjaim, mégis csak fiúk voltak. Én azóta az eset óta pedig félttem. Nem akartam, hogy még egyszer megtörténjen. Megfogadtam magamnak, hogy sose hagyom, hogy még egyszer bántson egy férfi. Egyszer rá kérdeztek a srácok mi történt elmeséltem nekik, ők csendben végighallgattak, majd Johnny csak ennyit mondott: „kinyírom a szemetet.” Másnap elment a nevelőapámhoz és szarrá verte. Szó szerint.

Azon a napon lettünk egy család. Eljöttem otthonról. Johnny és Őrs segített összepakolni. Aztán egy kis szobába költöztettek. Néha pedig a koleszban voltam, de élni nem akartam ott, bár bírtam a kolesz hangulatát.

Aztán egyszer egyre többet jártunk el bulizni. Jók voltak ezek a bulik. Ittunk, cigiztünk, táncoltunk. Őrs nagyon mulatságos volt, amikor részeg volt. Johnny meg csak mindig nézelődött. Aztán hol kiment egy csajjal, hol a mosdóba, de tudtam mindig épp mit csinál, de nem különösebben zavart. Legalább nem velem csinálja.

Tudtam sose tenné meg, de néha láttam, hogy néz rám és Őrs pillantásaiból is láttam, hogy tetszem neki.

Hétfő

A hír a koleszban futó tűzként terjedt. Őrs halott. Őrs halott. Azonnal méhkas lett a koleszban és tudtam, ezt már semmi sem fogja megváltoztatni. Az ajtók nyitódtak és csukódtak, rohángáltak át egyik szobából a másikba közben „hallottad meghalt, itt voltak a zsaruk” és ilyesmik mentek mindenhol. Aztán az egyik ajtóban pont velem szembe állt Johnny. Nem kellett mondania semmit. Tudtam mire gondol. Én is arra gondoltam. Tudtam mi fog következni. Ő is tudta. Kihallgatás lesz.

Péntek

A kocsmába, ahol már ismertek minket mindig volt egy hely, ami úgymond a mi helyünk volt. Senki sem ülhetett oda. Az ürge, aki a kocsmát vezette régebbiről ismerte Őrst és tudtam valamiben seftelnek egymással, csak nem tudtam egész péntek estig, hogy mivel, amíg maga Őrs nem mutatta meg. Épp Johnny kiment cigizni, mikor Őrs hozzám fordult.

– Mutatok neked valamit.

– Oké – mondtam.

Aztán az asztalra letett valamit, ami fehér színű volt. Majd szépen kicsomagolta és egy zacskó szerűségből kitett az asztalra a fehér valamit.

– Kokó – mondta.

Majd oda jött a kocsmá tulajdonosa és adott belőle neki. Ő egy köteg húszast csúsztatott Őrs kezébe. Sose láttam még ennyi pénzt. Mivel rajtunk kívül még alig voltak ott így Őrs nyugodtan tűnt, egészen addig amíg Johnny vissza nem tért.

– Te normál vagy, megmondtam, hogy ezzel a szarral, nem kereskedhetsz.

– Azt csinállok, amit akarok faszfej.

– Kurvára nem érdekel, de ezt a szart vidd innen!

Őrs felállt és most ő ment ki a WC-be.

Johnny le se vette a tekintettét rólam és a kokóról.

Majd csendben ennyit kérdezett:

– Ugye nem nyúltál hozzá?

– Nem – válaszoltam.

– Ez egy szar, halottam, hogy több ember is használja a koleszban és egy ideje tudom, hogy Őrs is, de azt hittem, hogy lejön róla.

– Mit akarsz tenni? – kérdeztem és Johnny válasz helyett megfogta a karom.

– Nem akarom, hogy hozzá nyúlj ehhez értve vagyok.

– Persze – mondtam és most először láttam Johnny azt a nézést, amit azelőtt sose láttam rajta.

Hétfő

Most ugyanezzel a nézéssel néz rám. Majd a szeméből könnyesepp gurul le. Őrs olyan volt neki, mint a bátyja lett volna. Ezt mindenki tudta.

Péntek

Johnny felált az asztaltól és még mindig fogta a kezem. Majd magához húzott rám nézett és megcsókolt majd elindult a WC felé.

Én meg vissza huppantam a székre Johnny csókjával a számba. Olyan fél óra múlva visszajött és elindult kifelé.

Ösztönösen utána mentem.

Kint láttam, hogy elindult az utcán.

Utána kiabáltam:

– Őrssel mi lesz?

– Nem az én dolgom – kiabálta vissza.

Visszamentem a kocsmába és életembe először bementem a férfimosdóba.

Őrs ott feküdt a kezében egy tű szerűség volt, a szemei teljesen furcsa rángásba voltak, a kezén láttam, hogy más tűszúrások nyomai is vannak.

Leültem mellé, tudtam nem hagyhatom itt, éreztem, hogy segítségre szorul.

Őrs megfogta a kezem és ő is meg csókolt.

Majd folytatni szeretne volna, de én próbáltam védekezni.

Sajnos erősebb volt nálam.

Mire Johnny visszaért már kék-zöld volt az arcom Őrs ütéseitől és a bugyim véres volt.

Nem mondott semmit, tudta.

Megfogott, felemelt és haza vitt.

Őrs meg ott feküdt a WC padlón.

Szombat

Mikor reggel felkeltem az összes pénteki ruhámat fogtam és elégettem. Majd indultam volna a fürdőszobába, de a számnak fura íze volt és ott helyben a padlón elhánytam magam. El se jutottam a fürdőkádig. Összerogytam a fájdalomtól. Nem tudom, hogyan és mikor, de Johnny egyszer csak ott volt. Szépen segített levetkőzni és megfürödni, majd átölelt és rám nézett és csak ennyit kérdezett:

– Jól vagy?

Nem tudtam erre mit felelni.

Őrsre és rá gondoltam. Tudtam, hogy visszament a kocsmába, de azt nem, hogy mi is történhetett azután.

Hétfő

Miután mindenkit kihallgattak a rendőrök és a kollégiumban is nagyjából meg nyugodott mindenki Őrs szobájának az ajtaját rendőrségi szalaggal körbetekerték. Johnny hirtelen ott termett és megint csak ennyit kérdezett:

– Jól vagy?

Én válasz helyett kérdéssel válaszoltam:

– Johnny mi történt Őrssel?

Bár tudtam a választ.

– Azt hiszed én voltam?

Mi mást is hihettem volna.

– Ezt Őrs csak saját magának köszönheti. A zsaruknak is elmondtam, hogy mi történt. Valóban visszamentem, de még élt, igaz teljesen szét volt esve, de még élt.

Vasárnap

Őrs nagy nehezen felmászott a díványra. Tudta, hogy Johnny már nem barátja többé. Na Bogi már más kérdés. Sajnálta őt, nem akarta megerőszkolni, egyszerűen csak megtörtént.

Tudta, hogy Bogi sose fogja elfelejteni, ahogy ő sem. Mégis ezt hogyan lehetne elfelejteni?

Halk kopogást halott az ajtón. Először félt, hogy Johnny az. Ki is kérdezett, hogy ki az, majd meghatotta az ismerős hangot és nyitotta is az ajtót.

Egyik sem tudta mit is mondjon a péntek esti történések után. Őrs zavarba volt, lesütötte a szemét.

Majd nagy nehezen megszólalt.

– Sajnálom, nem akartam.

– Tudom.

Próbáltam nem ránézni és a haragot és a gyűlöletet a szemembe elrejtteni, egész jól ment.

– Hoztam neked valamit – folytattam.

Megmutattam neki, Őrs nem hitt a szemének.

– Ezt honnét?

– Legyen az én titkom, megkóstolod?

– Még szép.

Elment a WC-be én gyorsan cselekedtem, tudtam mennyi időm van.

Aztán Őrs a WC-ből kábultan kijött és rám nézett.

– Mi ez a szar? – kérdezte én meg mosolyogtam.

Hétfő

A kolesz negyedik emeletén a 16-os ajtóban halk kopogás hallatszott. Aztán a kopogást felváltotta a dörömbölés. Majd a kiabálás, hogy nyissák ki az ajtót. Mivel azonban senki se nyitott ajtók betörték azt, de már elkéstek Őrs élettelen teste feküdt a díványon. Az egyik rendőr, aki épp most jött be a szobába gyorsan terepszemlét tartott majd különböző utasításokat adott végül a kollégájának Őrs kezének fejére bólintott.

Őrs halálának pontos oka drog túladagolás ált a boncolási jegyzőkönyvben.

Csak én tudtam, hogyan is halt meg pontosan.

Erdős Márton

Egy varázslat holt nyelve

többnyire nem értik de ha legalább te csöndesen fogadnád az érzést pajkos éjek szórt fényét mi mindkettőnket ugyanúgy megelevenít s kétségeid lassan oszladozó félhomályában egy egyszerű varázslat a keresztleetlen de aranyló hit lámpása szívedben mi szelíden kivilágít s értenéd megannyi holt de főnixként föltámadó történeteim porlepte útjait s ahol kereszteződik a te jelenléted életvonalával

ódon szövetség születik Újhold a te reményed csöppnyi
tengerszem tükrében csillámlik a női hűség míg reggel lesz
s a napfény világol a férfibecsület obeliszkjén s pogány
oltárt emelnék ha jössz s érted azt a varázslatot férfi
s nő közt újra felfénylik megannyi holt szó s e nyelvet
újra felcsendülő tarka szimfónia rajtunk kívül senki más
nem érti csak két lélek örökké visszatérve egymást
égszínkéken s időtlen Aphrodité derűjével becézi

Fábián Krisztina

Cipők

Juli egész nap a nagyanyjánál volt. Amióta szülei megvették a kis parasztházat a falu szélén, gyakran töltötte idejét a mamánál. Ennek lassan már két éve. Előtte egy másik településen éltek, de házuk fokozatosan lakhatatlanná vált, felújításra pedig nem telt.

A kislány harmadik osztályba járt. Az iskolából sokat hiányzott, gyakran betegeskedett. Ennek ellenére jól tanult, virult benne a lelkesedés és a szorgalom. Szóra hajló volt, olyan, aki a falubelieknek illedelmesen köszönt, de ha arra volt szükség, hallgatott. Hallgatni különösen jól tudott.

Apja nemrég veszítette el munkahelyét, anyja néha eljárt napszámba. Az anyagi gondok egyre nyomasztóbbá tették a mindennapokat, fokozatosan felgyülemlett a feszültség, a harag, a mély sóhaj és a hangos szó a négy fal között. Legutóbb is viharos veszekedésre ért haza az iskolából. Épp az értesítőjét szeretne volna anyjával aláíratni, de ő ráförmedt és beküldte a szobájába. Azt mondta, elég neki a saját baja, nem kell, hogy Juli is ott lábatlankodjon.

Ezért is szeretett inkább a mamánál lenni, ott sosem volt láb alatt, nem olvasztott rá büntudatot a létezés. A nagymamának mindig szívesen segített a ház körül. Munka után bekuccorodott a kiskonyha sarkában terpeszkedő sezlonyra és hallgatta az özvegyasszony érdekes elbeszéléseit a régi időről. Juli két dolgot kedvelt nagyon: a rendet és a meséket. Amikor egyedül volt otthon, azt játszotta, hogy égigérő toronyba zárta a gonosz mostoha és addig nem szabadulhat, míg rendet nem rak. A rendrakást művészi szintre fejlesztette, a könyveket vigyázzba állította, az asztalterítő sarkait szimmetrikusra igazgatta, a beszáradt ruhákat szorosan egymás mellé rendezett oszlopokba pakolta a szekrényben. A cipőkről sem feledkezett meg, a szekrény polcain a lábbeliket szigorú hadrendbe sorakoztatta. Ilyenkor gyakran apja negyvenkettes cipőjébe bújtatta apró lábfejét. Varázscipő volt az a javából, amely felszabadította az átok alól és benne a világ végére is eljutott. A rendrakást az anyja is méltányolta, ám a köré szőtt meséről Juli sosem mesélt neki.

Már alkonyodott, amikor hazaindult a nagymamájától. Mozdulatlanságba burkolózott a falu, száraz csönd lengte be az utcákat. Azért, hogy ne unatkozzon, kitalált egy játékot. Elhatározta, hogy hazáig kiáll három próbát. Már csak a feladatokat kellett kigondolnia. Az elsőt a félelmetes Fáni néni ihlette. A hajlott hátú, varjútollra emlékeztető gúnyát viselő öregasszony az út jobb oldalán lakott. Minden gyerek félt tőle, azt mondták rá, boszorka. Ha meglátott valakit, hangos jajveszékelésbe fogott. Sose volt férjnél, gyereket nem szült, csupán egy iromba macska sertepeltelt folyton körülötte. A kislány az út bal oldalán szökdelt hazafelé. Már messziről kiszúrta az öreg Fánit, amint botjával botorkált a kiskapuja felé. Juli arra gondolt, hogy úgy fog a bokrok takarásában elosonni, hogy a boszorka ne vegye őt észre. Ha nem sikerül, oda az első próba. De Fáni tekintete elől nem volt nehéz

megszökni, nem aggatta azt másra, csupán a földet pásztázta vele, azon igyekezve, hogy fel ne bukjon a lába mellett szendregő macskában.

Juliban büszkeség támadt, úgy gondolta, jöhet a következő próba. Tudta, hogy a sarki portát őrző kutya igen hamis. Legalábbis az irgalmatlan ugatásából erre következtetett. A kislány képzeletében az eb oroszlánná változott, kitalálta, hogy úgy kell ellopakodnia a vérszomjas állat mellett, hogy az meg se mukkanjon. A veszélyhez közeledve lépteit lélegzetével együtt lelassította. Néhány perc elteltével a második kihíváson is túl, Juli lassan hazaért. Már messziről látta, hogy édesanyja kerékpárja nem állt a ház előtt. A bicikli hiánya az anya távollétéről pletykált. A kislány befordult a kiskapun, és útja a verandán át a konyhába vezetett. Hiába köszöngetett hangesen, apját se találta otthon. Sebaj, gondolta, legalább nyugodtan kigondolhatja a harmadik próbát.

A hideg csönd és a konyhaasztalra nőtt rendetlenség veszekedéstről árulkodott: egy felborult üveg, két kupak, hivatalos iratok és számlák heverték rajta összevissza. Óvatosan letörölgette a folttá duzzadt italcseppeket, az iratokat egymásra, az asztallap szélével párhuzamosra rendezte, a kupakokat és üveget a szemetesbe dobta. Közben azon tűnődött, hol lehet a másik kupakhoz tartozó üveg. Hirtelen támadt ötletével harmadik próbatételként az elveszett üveg előkerítését tűzte ki célul. Rendrakás után kiment a házból, szétnézett az udvaron. Ezután egészen hátra sétált, az alsóépületek irányába. A farakáson túli tákolmányban folytatta a keresést, de hiába. Az istállóban aztán ugyanaz a szag fogadta, ami a konyha levegőjét keserítette meg. Előbb az oldalára dőlt kislány pillantotta meg. Oda akart ugrani, hogy felelmeje, amikor észrevette a vértelen némaságban himbálózó varázscipőket.

Édesanyám emlékére

Ha lenne vissza, elmondanám
patak voltál, hűs vized
táplált, hordozott
sodrásod, habjaid
lemosták szennyeimet
vícseppjeid
visszakápráztak minket egymásra,
a túlsó part
kellett volna még

Ha lenne vissza, elmondanám
csillagokat simogató
fa voltál, oltalmat
nyújtó lombjaid titokkal
telve hordozták
a jövőt és foltokban
az emlékezést
levegő
kellett volna még

Ha lenne vissza, elmondanám
lábnyomok mintázta
országút voltál, kitapostad
az elkövetkezőt nekünk,
vándorlásainkban
nesztelen csönded
felolvadt szánkban
végigkísér
súrlódási energia
kellett volna még

Ha lenne vissza,
nem itt ülnék
nem itt mondanám
nem itt hallgatnám
néma szuszogásod
élet
kellett volna még

Fehér József

A Szivárványhíd legendája

Régóta készülődött már az áradó folyó, s egy hallgatag, nyári éjszakán elhagyta medrét. Feketén hömpölygött az ár a partjára telepített, magas törzsű fák között, leszaggatva halászhálót, magával sodorva varsákat, csónakot. Sírva-nyüszkölve menekültek előle a vidrák, riadtan vágattak a közeli halászfalu felé az őzek, és fújtatva csörtettek – malacaikat sürgetve – a zöld kukoricások irányába a vaddisznók. Olykor egy-egy csapzott róka tűnt fel a tisztáson, kirázva ázott bundájából a vizet, és már rohant is tovább a falu házai közt vagy a veteményföldeken.

Meleg, álmosító éjszaka volt. A part mentén elnyúló, kis halászfaluban már mindenki az igazak álmát aludta, még Tunyogi uram, az öreg templom tornyába kirendelt őr is. Amióta tudják, hogy árad a folyó, minden este egy-egy falubelit küldenek fel a toronyba őrködni; és amikor majd megpillantja a fák között habzó-bugyogó vizet, félre kell vernie a harangot. Hogy mindenki el tudjon menekülni. Az árvíz azonban koszosan, feketén megállíthatatlanul hömpölygött a falu felé.

Tárnokiék portáján Marci, a kisbéres épp most óvatoskodott ki az istállóból, hogy bemásson az öreg Tárnoki legkisebb lányának, Zsuzsának az ablakán, ahogyan azt minden hajnalban szokta. Nappal nem találkozhatnak egymással, csak hajnalban, amikor senki se látja. Ilyenkor még meg is csókolhatják egymást. Virradattól Zsuzsának még csak az istálló felé sem szabad néznie, nehogy szóba elegyedjen Marcival, aki mindig pirkadatkor kel. Tárnoki Zsigmond többször is megmondta a lányának, hogy nem adja egy éhenkórászhoz, aki csak vinné a földet, nem pedig gyarapítaná a családi birtokot.

– De mitől vizes ez az udvar? – nézett körbe döbbenten Marci, hiszen hetek óta még eső sem esett. Valahonnan pedig jön ez a víz!... És koszos, és hordalékos! Kiöntött volna a Tisza?... – Itt az árvíz!... Itt az árvíz! – kiáltotta.

De ez a csendes éjszakán senki sem hallotta.

– Mit tegyek, Istenem? – motyogta kétségbeesetten.

Odaszaladt a lakóház udvari ablakához, és bedörömbölt rajta. Bent lámpát gyújtottak, hálóingben Zsófi néni nyitott ablakot:

– Ki az, és mit akar?

– Marci vagyok, a béres – kiáltotta –, kiöntött a Tisza, meneküljenek!

Aztán átugrotta a kerítést, és futott a templomhoz. Ott felszaladt a toronyba, és megrángatta a vészharangot.

– Mi az?... Mi történt? – ocsúdott fel álmából Tunyogi uram.

– Így örködik maga? – esett neki Marci. – Nem látja, hogy jön az ár?!

Az öreg csak habogott, és lerohant a toronyból, hogy a családját kimenekíthesse.

Odalent lámpák gyulladtak, és hirtelen nyüzgő méhkassá változott a falu. Kis idő múlva pedig már vágató szekerek

hagyták el a települést. Mire a fiú visszaért, már sehol nem találta Tárnokiékát. Zsuzsára gondolt és felsóhajtott. Akkor nem szerette őt igazán ez a lány, ha nélküle elment... Vagy megorrolt volna rá, amiért ma hajnalban nem mászott be hozzá?

No, mindegy; az állatokat ki kell szabadítania az ólaktól és az istállóból! Nem fulladhatnak bele a vízbe!

Az istállóban a tehenek és a lovak sügyéig ért már az ár, átázott a kötőfék, de azért sikerült elengedni őket. Amikor az egyik lóra felpattant, ismerős női hangot hallott az eperfa tejéből.

– Ejnye, ejnye, Marci! Te elmennél, engem itt hagynál?...

– Dehogy szerelmem – kiáltotta örömmel a fiú –; én meg már azt hittem, hogy szó nélkül elmentél. Gyere le onnan, és ezzel a lóval mi is elmegyünk.

Zsuzsa lemászott a fáról, és leereszkedett Marci elé, a lóra. Megdördült az ég. Hatalmas villám futott alá az égboltról, kettétörve a falu legnagyobb tölgyfáját, ahol minden tavaszszal vidám ünnepen búcsúztatják el a telet. A nagy tölgyfa nélkül már nem lesz többé igazi tavasz-ünnepünk, gondolták; mi jöhet még?

Hajnali zápor zúdult a földre. Nem elég az árvíz? Most még az eső is?

Mire kiértek a kapun, összedőlt a ház. De nemcsak a Tárnokiéké, hanem a faluban szinte valamennyi épület fala.

– Ha majd visszavonul a víz – mondta Marcinak Zsuzsa – a folyótól kicsit távolabb kell egy új falut építenünk... mert itt, a folyó partján ledönti házainkat az ár.

Közben elállt az eső, de az ár egyre emelkedett. A szegény ló már alig bírta el kettőjüket. Ekkor egy óriási szivárvány ereszkedett a földre. S ahogy a szivárványhoz értek, hosszú színes lépcsősort vettek észre a szivárvány-pillérek között. Szinte mindegyik lépcső más-más színben ragyogott.

Marci és Zsuzsa egymásra néztek, és a lóvukkal elindultak a Szivárványhídon fölfelé. Nem tudták, hová, merre tartanak, de arra gondoltak, ott fent minden olyan szép és csodálatos lehet, ahol nem érheti őket soha semmi rossz ezután. Ahogy egyre feljebb értek, tündöklő fény áradt feléjük, és olyan gyönyörű zenét hallottak, amelyet még soha életükben.

Az újjáépített faluban még sokáig mesélték az egykori halászfalu történetét, és a Szivárványhíd legendáját. Sokszor elmondta maga Tunyogi uram is, hogy a saját szemével látta, amikor az öreg Tárnoki kesej lova Marcival és Zsuzsával felvágatott az óriás szivárványra.

Gary Hun

Palimadár

Kinyitotta a szemét. A napsugarak, a kitárt ablak leeresztett redőnyének a résein át, apró pontonként világítottak a falon. Ahogy odapillantott, érezte, hogy a fénypöttyök nézése is fáj. A tegnapi átitalozott éjszaka eredményeként izzadtan ébredt, mindene sajgott, és mindenből elege volt. Annyira összegyülemlett benne az utóbbi napok keserősége, a válás a feleségétől, egy jóbarát elvesztése egy súlyos karambol nyomán, hogy nem tudta mit kezdjen magával. Azt hitte, hogy az alkohol majd segít átlendülni ezeken a nehéz napokon, de az csak pillanatnyi feledést okozott, utána még erősebben tört elő belőle a fájdalom. Nyúzottnak érezte magát, hogy még az odakintről a behallatszó dallamos madárdal is idegesítően hatott rá. Valami belső erő azt sugallotta, hogy sürgősen tennie kell valamit, azt érezte, hogy akár ölni is képes lenne, hogy kimozduljon ebből a depresszióból.

Nyűglődve kelt fel az ágyából és az ablak felé botorkált. Kikukkantott egyik pontszemnyi résen. Egy feketeterítő ült a szemben lévő fa ágán, és gyönyörűen trillázott. Talán az élet szépségeiről dalolt madárnyelven, de ez sem hatotta meg. Nem javult a hangulata. Olyan érzés hatotta át, mintha egy pokoli gödörből próbálna kimászni, de mindig visszacsúszik a rossz emlékei közé. A madárdal is, ahelyett, hogy javított volna, inkább csak rontott a helyzeten, pedig a rigó tényleg nem tehetett a történekről.

Először csak tétován, aztán egyre határozottabb léptekkel a komódhoz lépett és kivette a pisztolyát. Feltekerte fel rá a hangtompítót, egy golyót tett a tárba és csőre töltött. Lassan húzta fel a redőnyt. A madár a halk zörejre feléje fordította a fejét, de nem hagyta abba a trillákat, mintha csak neki énekelne, miközben bámult befelé az ablakon.

– Na, itt a vége, nem fogsz engem többet idegesíteni – mormolta magában, miközben komótosan felemelte a pisztolyt. A madár abbahagyta a füttyöt, de nem mozdult. A fejére célzott. Farkasszemet néztek.

Lassú mozdulattal húzta meg a ravaszt. A csappantyú kis kattanással rácsapott a töltény apró rézkorongjára, ettől a hüvelyben felrobban a puskapor, a végén levő acélgolyó meglódult, s a huzagoláson megperdülve és pörögve, forogva hatalmas erővel vágódott ki a csőből.

Mintha mozdulatlanra dermedt volna az idő. A hangtompító miatt csak egy szisszenő hang hallatszott és a város zajában fel sem tűnt sem a lövés, sem az azt követő tompa puffanás. A pisztoly kiesett a kezéből, ahogy eldőlt, mint egy zsák, és egy vércsík indult el a halántékán támadt lyukból, le az arcán. Még néhányat rángatózott, aztán mozdulatlaná dermedt. A szemeiből lassan elkopott a fény, és két élettelen üveggolyóként meredtek a semmibe...

A rigó néhány másodpercig egykedvűen bámult befelé rá, aztán meglebbentette a szárnyait és hosszú ívben elrepült.

A matematikatanár tragédiája

Először a buszmegállóban látta meg Őt,
A derékszögű háromszög hajú nőt,
S olyan nagy hatással volt rá a látványa,
Hogy másnap szexi háromszögeket rajzolt a táblára.
– Tanár úr! – kiáltott fel lelkesedve egy diák,
– Ön forradalmasította a trigonometriát!
S valóban: tangens helyett tanga járt az eszében.
Sőt, cotanga! S érezte, hogy feláll a kréta a kezében!
Mert afelől nem hagy a tematika kétséget,
Hogy még sosem látott ilyen matematikai szépséget!
Szemüvege egy vízszintes 8-as, s oly féktelen vele,
Akár a matematikában a végtelen jele.
Elöl az a két kúp, rajta koordinátapontok,
Ha csak megérinthetné..., na de mit nem mondok,
Törékeny alakja deltoid, picinyke köldöke
Kilences, akár a hétszázhuszonkilenc köbgyöke.
Hátul domborodott két szép gömbszelete,
Hosszan elidőzött köztük a képzelete.
S az lenne szép még e mellé,
Ha mindkettőt négyzetre emelné!
És az a láb, az a gyönyörű X!
(mondom, szerelmes lett, ez most már fix)
Becézgetné így: Ismeret Lenke, Ipsz Ilonka,
Mert volt már szerelmes X-be, Y-ba,
De ennyire nem ajzotta fel egy nő dekoltázsa,
Legfeljebb egy differenciálegyenlet megoldása.

Papírt vett elő, osztott, szorozt és kivonta a
nőket, s semmi kétely,
Maradt az egy, kinek hajában ott táncolt a
Pythagorasz-tétel.
Este álmában elrohant a parókiára,
(A papot is ő tanította matematikára)
–Atyám! – kiáltott – mit eddig tanult, felejtse el mindet!
Csak egyet ne! Hogyan kell összeadni! Minket!
Ám mikor felébredt, s ment az iskolába,
Hirtelen földbegyökerezett a lába.
Ott a túloldalon szerelmének tárgya,
Éppen belekarolt a franciatanárba.
Rögtön féltékeny lett, hogy minden hiába,
A lányt előbb tanítják meg a franciára!
Pedig ő akarta beíratni levelezőre,
Hogy végre együtt jussanak közös nevezőre!
Hirtelen meglódult az agya, s képzete,
A harmadfokú egyenlet megoldó képlete
Semmi ahhoz képest, ahogy a helyzetet analizálta,
Ám e plátói szerelmet túldramatizálta.
Többé már nem látták az iskolába menni,
Pénteken délután vitték eltemetni,
Halálának oka: (Te ne tedd helyébe!)
Szerelmi háromszöget ütött a fejébe!
Jó ember volt ő, kit egy iskola sirat,
Vigasztalja őket eme sírfelirat:
„Egy matektanár nyugszik itt, nem angol, nem orosz,
S hogy mi végből? Ez itt már nem oszt, nem szoroz!”

Galambos István

Névnapi köszöntés

Vadása - tóra*

Köd – vele zúzmara terjeng, völgyben a víz fele csend leng.

Arra Vadása zenél, míg odaér e levél.

Tóban is ébred az élet, kis halat enne a pelyhes.

Apraja-nagyja csatáz, kergeti azt, ki halász.

Lesve fedezte a látványt, társak irigylik a zsákmányt.

Indulj – nézd Te is őket, névnapi kép – nagyon élvezd!

Nem kell munka ma Néked, – menj és lásd meg a szépet!

*Fenyvesek közt megbúvó tavacska Vas megyében

Álmomra vártam – tavaszra ébredtem

Bús éjszaka – kínoz a test baja, kábít,
benn, szívemen izzik a nappali szenny,
kinn Éj ura – Holdnak a fénye világít,
de ablaki függönyöm elfedi ezt.

Még kerget a sok kusza gondolat engem,
ám jó Uram érzi a vágyaimat:
Óvj, Istenem, óvd hitem, oldd fel a vétkem,
imám megidézi az Angyalodat!

Elpilledek – és lehet – itt van az őrzőm
– így boldogan élem az álmaimat,
mert tisztul a lelkem a tegnapi szennytől
– ezt élvezzi testem a paplan alatt.

Fény surran a hajnali ég peremére,
hűs reggeli szélben a kert zajosabb –
majd Nap feje kukkan a domb tetejére
és fény-keze színezi ablakomat.

Már hallok a dallamot – ágon a kántor,
csodás zene – harsog a csőr-szerenád,
tavasznak az illata – érzem e mámort,
Jöjj, március! Űzd el a tél zavarát!

Gyólay Karolina

INDULOK

Hideg város zajában,
neonfények világában.
kereslek, s nem talállak,
magam vagyok a világban.

Nincs ki kezem megragadná,
szürke világomat szétszaggatná,
lelkemben a mécses még pislákol,
de fénye egyre csak halványul.

Arcom viaszos könnyem égeti,
délibáb cinkosan a hittel játszik,
lüktet a fájdalom az izmokon,
imáimban nyomot hagyok.

Hajam fürtjeire eső szítál,
kezem reszketve ökölbe zár,
rálépek a nedves aszfaltra,
indulok, nélküled találok magamra.

Györe Ibolya

A csend hangjai

Az én traumás sérülésem egy részeg orvos okozta három hónapos koromban, amikor az első középfülgyulladásom volt, és átszurkálta a fületem. A szüleim nem panaszkodtak, hogy síró csecsemő lettem volna, vagy nem emlékszem rá. Az első döbbenet az iskolában, az első osztályban ért. A tanár néni az utolsó padba ültetett, és én az órából semmit sem hallottam. Nem tudtam, hogy ennek én vagyok az oka. Azt hittem, hogy a tanár néni nem tud beszélni rendesen. Az első két hétben nem volt semmi gond. Aztán jött a számonkérés. És én semmit sem tudtam produkálni. Egészséges, jó családi környezetben lévő gyerekként a tanár hibájának véltem, és megkértem a szüleimet, szóljanak, nem jó helyre írtak engem az iskolába.

Itt rökönödött meg először a környezetem. Azt hitték, hogy hülye vagyok. Erre agresszív módon reagáltam. Rábeszéltem az egyik osztálytársam, hogy az én nagymamám egy boszorkány, – ami persze nem volt igaz – és ha meglátogatjuk, ő segít nekünk, hogy ne kelljen iskolába járni. Gyalog elmentünk Rákospalotára Sashalomról. Hatévesek voltunk. A rendőrségen kötöttünk ki. Megfenyegettek bennünket, hogy bezárnak a rácsok mögé és nem kapunk enni, és a szüleinket sem láthatjuk. Féltünk. Többet nem szöktem és nem szöktettem el a barátaimat sem.

A következő ötletem az volt, hogy a trapéz alakú szemetesbe beálltam, amikor cserfességem miatt a sarokba állítottak (úgysem hallottam semmit az órából) bohóckodtam az osztálynak. Ők röhögtek, én meg fapofával néztem a tanárra, amikor rám nézett. Vicces volt. A csend velem volt.

Még Anyám sem jött rá, hogy tulajdonképpen süket vagyok.

A problémát egy barátnőm oldotta meg, aki beárult a tanárnak, hogy én szinte semmit sem hallok. Akkor nagyon utáltam érte, de neki köszönhetem, hogy kezdtek elfogadni. Kiderült, hogy nem hülye vagyok, csak süket. Ha szemben álltak velem, értettem, amit mondtak, és tudtam is a kérdésekre válaszolni. Sőt! Jól tudtam válaszolni. Hamarosan a legjobb tanuló lettem, és mindenhol jól teljesítettem.

Az életem mégsem volt teljesen problémamentes. A fülem folyamatosan gyulladásban volt, a genny, ami a fülemből folyt, bizony bűdös volt. Bármennyire próbáltam tisztán tartani. Ezért sokszor csúfoltak is. De ez volt a kisebb baj. Szédültem, fáj a fejem, és egyensúly zavaraim voltak. Sokszor nehéz volt a normális életet élni. Néha üvölteni tudtam volna a fájdalomtól. Így teltek el az általános és középiskolás éveim. A fiúkkal sem mertem „barátkozni”, mert féltem, hogy kinevetnek, vagy még rosszabb, lenéznek.

Tulajdonképpen felnőtt koromban tudtam meg, hogy a dobhártya perforáció nem gyógyítható beavatkozás. A krónikus gennyes betegség csak műtéttel gyógyul meg, és a halláscsökkenés továbbra is fennáll. A dobhártya egy vékony, de erős, több rétegből álló szövetréteg, ami a külsőfül és a középfül határán helyezkedik el. A hallásban van nagy szerepe, mivel a fülbe jutó hanghullámok a dobhártyának ütköznek, és ez adja át a rezgést a középfülben elhelyezkedő hallócsontoknak - így amennyiben a dobhártya megsérül, vezetékes típusú halláscsökkenés jön létre, ezt egy olyan mértékű halláscsökkenésnek írhatjuk le, amikor a beszéd még érthető, de csak akkor, ha nincs nagy háttérzaj.

A dobhártya a hallójárat mélyén, viszonylag védett helyen található. Szakadása, perforációja jellemzően négy okból jöhet létre:

- traumás sérülések miatt (ilyen a fülbe való belepiszkálás során, pofon által, sport közben történt sérülés
- barotrauma miatt – ilyenkor a nyomás megváltozása okozza a sérülést például búvárkodás vagy repülés kapcsán
- akusztikus trauma miatt – ilyen a hirtelen, erős hanghatások okoznak, például a robbanás
- akut vagy krónikus középfülgyulladás során. Akkor gondolhatunk a dobhártya átszakadására, ha a következő jellemző tünetek jelentkeznek:
 - erősebb fájdalom,
 - fülzúgás,
 - előfordulhat vércsorgás a hallójáratból,
 - hirtelen halláscsökkenés alakul ki az adott oldalon,
 - és a beteg akár szédülhet is.

Amennyiben a dobhártya szakadása középfülgyulladás során alakul ki, az addig megélt fülfájdalom csökkenhet is. Ilyenkor jellemzően gennyes, gennyes-véres fülváladékozás is tapasztalható. Amennyiben a leírt dobhártya átszakadásra utaló tüneteket tapasztaljuk, fontos, hogy a fület ne érje víz, kerüljük a hallójárat mosását, további tisztítását, csak a fülkagylón kívül lévő vért, váladékot, egyéb szennyeződést távolítsuk el.

Amikor ezt egy orvos elmagyarázta nekem, elhatároztam, mindenképpen megcsináltatom a műtétet. Túl sokat nem is lehetett rajta gondolkodni, mert az orvos közölte, ha nem műtenek meg, teljesen elveszítem a hallásom. A műtetre egy februári napon került sor. Férjemmel megbeszéltük, hogy amíg én kórházban leszek, ő vigyáz az akkor egy éves kislányunkra.

A műtét alatt végig beszélnem kellett. Le kellett írnom a lakásunkat, a benne lévő bútorokat és a virágokat is. Milyen a levelük, hányszor kell locsolni, hol vannak a lakáson belül, és mindent, ami eszembe jutott. Három óra hosszáig erről

beszélni nem volt egy egyszerű dolog, miközben egy darab csontot kifűrészeltek a fül mögül.

Valahogy túl lettem rajta. A neheze csak ezután jött. A csontok fém kapcsokkal voltak összezárva, ami egy idő után igencsak nyomott, viszketett. Aztán elkezdett fájni. Három hónapig szenvedtem. Aztán haza engedtek.

Ekkor ért a következő trauma. Belenéztem egy tükörbe. Úristen! Egy félnótás nőci nézett vissza rám. Középen a lapockáig érő hajam el volt választva, a fele lelógott eredeti hosszágig, a másik fele valamikor kopasz lehetett, most, mint a tüskék álltak ki a fejemből. Szörnyen néztem ki. Elsírtam magam. Hogy tud a férjem így rám nézni? Hogy-hogy nem ijedt meg a kislányom tőlem. Elhatároztam, elmegyek a fodrászhoz. Régóta jártam ide, örömmel üdvözöltek.

– De régen nem láttunk, Klárika! – kendő volt a fejemen – Új frizura lesz? – kérdezték.

– Igen! Szép csendben négyszemközt elmeséltem, mi történt. Kértem, hogy a mosó húzza el a függönyt, és ne sajnálkozzon, csak csendben mossa meg a hajam, és utána ott a függöny mögött vágja le a fodrász a hajamat. Sünire.

Bementem a függöny mögé és levettem a kendőt.

– Atyaég! Hogy nézel ki? – visította a hajmosó. Persze, erre betódult a fodrász apraja-nagyja és mindenki sajnálkozott.

Én csak azt sajnáltam, hogy nem tudtam elsüllyedni a föld alá. Ezek után már minden mindegy alapon a nagy fodrász térben vágta le a hajamat, de arra nem tudtak rávenni, hogy még meséljek is róla. Alig vártam, hogy kész legyek. A süni fejem is idegesített. Olyan volt a fejem, mint egy szőrös labda, vagy golyó. Ekkor nem volt a barátom a csend.

Hazamentem. Az ajtó nem nyílt ki, a kulcs belülről benne volt a zárban. Az ajtón volt egy leveles-nyílás, amin bekukskáltam, miért nem jön már a Hugi, aki hazaköltözött a kislányával hozzánk. (mi is a szüleimnél laktunk).

Végre, né-hány perc múlva kiviharzott Hugi a nagyszobából (meztelenül) és utána a férjem, ugyanolyan állapotban. Majdnem leszédültem a második emeleti lépcsőn, pedig a műtét óta már nem is szédültem, és a fejem sem fájt, a fülem sem volt begyulladva. Egészen normális nőnek éreztem magam. De ebben a pillanatban éppen, hogy nem. Még a lépcsőház is táncot járt. Bementem. A férjem elrohant dolgozni, a Hugi égő vörös arccal dadogott valamit, amit az idegességtől nem hallottam.

Teljesen magamba roskadtam. Apám bigott vallásos ember volt, nem tudom, nem halt volna bele, ha ez kiderül. Anyám hisztérika volt ebben az időben, lehet, meg is tépte volna őket, vagy beverte volna a fejüket túsarkú cipővel. Tudtam, hogy ezt nekik nem mondhatom meg. Tudtam, a csend megvéd.

Három napig egyikkel sem beszéltem, aztán hétvégén közöltem a férjemmel, hogy elválok. Ő nem volt egy hízelgő fajta, így nagyon meglepődtem, amikor letérdelt, és könnyes szemmel a következőket mondta:

– Klári! Őszintén szeretlek! Kérlek, adj még egy esélyt. Megesküszöm, hogy soha többé nem fordul elő. Tudom, hogy gonosz vagyok, de ez a betegség, a műtét, és a körülmények... Veled akarom leélni az életem. Itt a lányunk. Veled mi lesz? – könyörgött.

Vagyonunk nem volt, egyetlen közös kincsünk a lányunk volt. Ez mellbe vágott. Talált! Ezután még néhány hétig minden gondolatom az volt, hogy mikor kapom rajta őket. De a legváratlanabb időpontokban sem volt semmi jel, és mindhárman csendes hidegháborút folytattunk úgy, hogy a szüleim semmit nem vettek észre. A Férjemnek megbocsájtottam. A Húgomnak soha. Ettől kezdve a testvéri kapcsolat átalakult egy csend szövetséggé.

Néhány év múlva elköltöztünk a saját lakásunkba, és ez a probléma megoldódott. A Húgommal megszakadt a kapcsolat. Csak a szüleim által szervezett családi találkozókra láttam, de ott sem beszéltünk néhány üdvözlő mondaton kívül semmit sem. Aztán a szüleim halála után a kapcsolatunk teljesen megszakadt hosszú időre. Tombolt a harag csendje.

A második lányom megszületése után elkezdtem a karrierem építeni. Változatlanul nem hallottam rendesen. Megtanultam szájról olvasni. Az első pár alkalommal álltam a tükörrel szemben, és hang nélkül mondogattam a monológomat, és tanultam a képet, a száj formáját, melyik betű, szó, hogy néz ki szemből. Jól megtanultam. Gyakoroltam sokat. A csendnek hangja lett.

Aztán divatba jött a testbeszéd elemzése. Ezt is megtanultam. Testtartásból, kézmozdulatból, zavartságból, kedvességből, álnokságból leszűrni, mit is mondhatott az illető. Ezt is rengeteget gyakoroltam. És még mindig senkinek nem árultam el, hogy süket vagyok.

Még egy fontos terület volt, amire oda kellett figyelnem. Az én hangerőm és hangszínem. Magnókazettára beszéltem, és visszahallgattam, hogy mennyire kiabálok, vagy mennyire jövök zavarba, amikor nem tudom visszamondani, amit a rádió mond.

Rengeteg idő és energia kellett, mire mindezt jól tudtam alkalmazni. A sok gyakorlás oda vezetett, hogy a vendéglőben a terem másik végében ülő párocska beszélgetését szájról és a testbeszédéből megértettem. Jókat kunkogtam azon, mi lenne, ha tudnák, én mindent „hallok”, ötven méterről.

Mikor már teljes bizonyossággal tudtam, hogy az általam alkalmazott eszközökkel pótolom a hallásom hiányosságait, el kezdtem tanítani. Ekkor kellett szembesülnöm azzal, hogy vannak olyan emberek, akik a szájuk elé teszik a kezüket. Nem látni a szájukat. Fogatlanok, pöszék, nem lehet leolvasni, mit

mondanak. Elég nagy pácba kerültem, mert bár fogalmam nem volt, mit beszélnek, le kellett osztályoznom őket. Bevezettem a rendszeres írásbeli dolgozatokat, és ilyen helyzetekben az írásbeli munka alapján adott jegyet adtam, ha bizonytalan voltam, akkor a jobbik jegyet. Ezután szerveztem egy szakmai klubot, ahol legalább kétszáz ember volt a hallgatóság. Mindig nagyon színvonalas előadókat hívtam, és a technika is mindig tökéletes volt. Ám egy alkalommal a mikrofon rakoncátlankodott. Nem volt hangja! No gondoltam magamban ez néma, én meg süket vagyok Jó párosítás. Csendes belső vihogásomból az Előadó suttogása rángatott ki.

– Klárrika! Nem hallottam a kérdést. Hogy válaszoljak? – Elmondtam neki, mit kérdezett a résztvevő. – Klárrika! Magácskának milyen jó füle van!!! – No ekkor aztán minden erőmre szükségem volt, hogy csendes belső vihogásomat ne váltsa fel egy kétszáz fő előtti harsány röhögés. Megúsztam! Tetszett a csend humora.

A másik röhejes jelenet a munkahelyemen volt. Egy külsős informatikus céggel dolgoztunk egy projekten. A vezető, Judit régi jó ismerősöm volt. Valamit mondott, aminek az első két szótagból álló szavát nem értettem, a második szóból pedig csak a magán hangzókat. O... A... Kitaláltam!

– Hogy vagy? – A válaszom: – Köszönöm jól.

Judit döbbsen pofával nézett rám. Vészjósló csönd volt néhány másodpercig. Aztán erőt vett magán, és régi jó kapcsolatunkra tekintettel megszólalt:

– Te Klári! Arra, hogy kávét hozzak-e, miért az a válasz, hogy köszönöm jól?

Nem volt mit tenni, bevallottam életemben először, hogy süket vagyok, és nem hallottam mit kérdezett. Azt gondoltam hosszú találkozás után megkérdezte, hogy vagy? Jót nevetünk, és felidéztük a régi barátságunk. Nem volt gond, hogy süket vagyok. A megértés hidat épített a csend fölé.

Ekkor már negyven körül jártam. Sokat jelentett nekem ezt a sztori, mert ekkor döbbsentem rá, hogy vannak emberek, akik el tudják fogadni a „fogyatékoságom.” Ez egybe esett azzal, hogy a Lányom egyre többször szólt, hogy nagyon rosszul hallok. Ekkor már voltak hallókészülékek, de én nem hittem, hogy jobban hallanék ezekkel a készülékekkel.

Még jó pár év eltelt, amikor egyre sűrűsödtek a szemrehányások a család többi tagja részéről is, hogy nagyon süket vagyok. A külvilág még mindig nem tudta, hogy nekem ilyen komoly gondjaim vannak a kommunikációval. Előadásokat tartottam, tanítottam, vizsgáztattam, munkáltató lettem, magántanulóim, barátaim voltak, de még mindig nem volt publikus, hogy én hallás sérült (fogyatékos) vagyok.

Aztán a család addig szekált, főleg a lányom, hogy elmentem, és csináltattam egy hallókészüléket. Hát nem mondhatnám, hogy életem álma lett volna, hogy egy ilyen dugó legyen a fülemben. A hallás pedig tud fájdalmas is lenni. Az első utamon a hallókészülékkel a fülemben, katasztrófa volt. A lakásomban nem éreztem jól magam. A második párom sokat segített. (A férjem meghalt) Amikor látta, hogy állok a fürdőszobában, és „hegyezem a fülem”, közölte, ez a mosógép hangja. Amikor a konyha közepén állva forgolódtam, hogy mi a fenét hallok, odavezetett a hűtőhöz, és mondta, ez az a hang.

De akkor, amikor egyik nap haza jött a munkából és dermedten meredtem magam elé a fotelben ülve, nem tudott velem mit kezdeni.

– Mit hallasz? Utánozd! – szólt türelmesen.

– Kit! Kat! Kit! Kat! – mondtam, és ösztönösen a mutatóujjamat ingattam jobbra-balra, pedig ezt előtte nem láttam sehol. – A párom most már mosolyogva mondta:

– Óh! Hát persze! Az óra!

Az utcán egy frászban voltam, hogy elütnek a kocsik, mert olyan hangosak voltak. Minden második percben összerázkódtam. Félttem. Ez volt a csend bosszúja.

Az irodában néhány kolleganő üvöltött. Befogtam a fülem, ha megszólaltak. A nyomtató, a számítógép, mind-mind egy új csoda volt számomra. Én voltam a Főnök. A lányok megszokták, hogy süket vagyok, simán kibeszéltek a jelenlétemben, különösen, amikor a másik szobában voltak, és nem láttam a szájukat. Éppen azt taglalták, milyen szigorú voltam aznap, amikor egy kis korlátozást vezettem be. Hát átmentem hozzájuk, és közöltem, ezt akkor is el kell viselniük. Úgy ledöbbsentek! Ekkor szembesültek azzal, hogy én a másik szobából is hallom, amit beszélnek. Az egyik Kollega hirtelen megszólalt:

– Te jó Ég! Elmegy, itt hagyja a fülét, aztán majd mindent tud rólunk!

Hát ezen nagyon jól szórakoztunk, azóta is szólás-mondás lett közöttünk.

Most már nem titkolom, hogy nem hallok jól. Az egyik barátom szólt, hogy ha tagja lehetek a Süketek és Nagyothallók egyesületének, akkor mindenféle kedvezményben részesülök. Üzletasszony lévén felcsillant a szemem, minden, ahol pénzt lehet megtakarítani, engem érdekel. Felhívtam a hallás segítő központot:

– Halló! Zsuzsika! Én mennyire vagyok süket? (ekkor már mindkét fülemben volt hallókészülék és nem a halló járatban, hanem a fül mögött) – és elmondtam, hogy a süket egyesületi igazolványhoz kell egy igazolás. Utazási és egyéb kedvezmények igénybevételéhez.

– Megnézem, és visszahívom. Másnap hívott Zsuzsika. – Klárika! Nagyon süket! – mondta.

– De annyira, hogy kaphatok ilyen süket igazolvány? – kérdeztem még izgatottan.

– Hármat is – mondta viccesen Zsuzsika, és elköszönt.

– Köszönöm Megyek az igazolásért – és én is elbúcsúztam.

Megkaptam Egészen nyugdíjas, azaz 65 éves koromig használtam az igazolványt. Aztán meglepetésemre az igazolvány kiállítását követően néhány hét múlva kaptam egy hivatalos idézést, az önkormányzat irodájába. Törvényisztelő ember lévén nem tudtam mire vélni a levelet. De az idézés az idézés. Ott kell lenni. Bementem.

– Kedves Klára! Ön, mint fogyatékos (hogy útalom ezt a szót) segélyre jogosult.

És az akkori havi jövedelmem 10%-át megnevezték, mint nekem járó segélyt.

– Bocsásson meg! Nincs valaki más, aki erre nagyon-nagyon rászorul, és az életminősége függ ettől az összegtől?

– De, sokan vannak.

– Klári nevű van köztük?

– Van

– Nem lehet nekiadni ezt az összeget?

– De havi járandóságról van szó, élete végéig!

– És akkor nem lehet?

– De, lehet!

– Akkor legyen!

– De...?

– Legyen! – minden papírt aláírtam. Az ügyintézők úgy néztek rám, mint valami csodabogárra, de én ettől jól éreztem magam. Tényleg nem voltam rászorulva.

Én egy teljes, nem fogyatékos életet éltem és élek, jó anyagi körülmények között, és nem vagyok holmi segélyekre rászorulva Főleg akkor nem, amikor mások, ebből tudják a megélhetésüket biztosítani. Legalább meg van az évi jó cselekedetem. Pont.

A csend klub tagjai tartsanak össze!

Aztán amikor már a fogyatékos igazolványra sem volt szükségem ahhoz, hogy ingyen utazzak, teljesen szükségtelessé vált, hogy titkoljam a testi hibám, amiről én nem is tehettem. Ettől kezdve poén volt a süketésem. Folyamatosan szellemeskedtem a süketéssel. Ha valamit elhallottam, vihogva közöltem, hogy – nem tudtad, hogy süket vagyok? – És a környezetem teljes megdöbbenéssel vette tudomásul, hogy sohasem hallottam jól. Süketen éltem le az életem első hetven évét. És várhatóan a második hetven év is így fog elmúlni.

A csendet nem lehet lerázni.

Ma már viccelődöm azzal, hogy fogyatékos vagyok. Sokszor elsütöm. Miután mások úgy ismertek meg, mint jó előadót, jó pedagógust, jó vizsgálónököt, jó barátot, vicces kollegát, türelmes főnököt, jó anyát és jó társat, ma már senkit nem zavar, hogy süket vagyok. De ebben hetven év munkája van. Én megdolgoztam érte.

Ezért azt üzenem mindenkinek: ha valakinek van egy kis testi vagy lelki hibája, fogadjuk már el olyannak, amilyen! Az emberi természet értékét nem a hibák, hanem az értékek minősítik! Ha Benned több az érték, mint a hiba, büszkén vallhatod, jó ember vagy. És nem illet az a minősítés, hogy fogyatékos vagy.

Üzenem mindezt azoknak az embereknek, akik ezzel a tétellel élnek, és nem találnak megoldást arra, hogy elfogadják és elfogadtassák magukat.

Egyszer valaki, amikor viccesen megjegyeztem, hogy fogyatékos vagyok, azt mondta, szeretne ő olyan fogyatékos lenni, amilyen én vagyok. Érted?! Hát ne becsüld le magad! Értékes ember vagy, bármilyen „szépség hibád van.” Van, akinek szemölcsse van, van, akinek májfoltja. Van, aki süket, vagy nagyot hall, van, aki vak. Van, aki sánta. Van, akit örülteknek néznek, pedig a hely határozza meg a tudatot. Az örültek házában mindenki normális, aki nincs ott, az örült.

Minden ember úgy jó, ahogy van. Szeresd embertársaidat! Keresd meg mindenkiben a jót! Hidd el, megtalálod. Mindenki van valami szép vagy jó. Csak meg kell találni! Segíts másokon!

Élj úgy, hogyha egyszer rászorulsz, legyen legalább néhány olyan ember, aki rászánja magát, hogy segítsen Neked. És ha nem szorulsz segítségre, mert bármilyen fogyatékos vagy, büszkén vállalod a másságodat, mutass példát, hogy te is értékes tagja vagy a társadalomnak.

Legyél példakép! Értékelj, hogy te hallod a csend hangjait! Ez nem mindenkinek adatik meg. Örülj, mert ez is lehet értelme az Életednek! Mi a csendklub tagjai tartunk össze!

Bársony lelkek háza

Csak egy szokásos lakóház volt. Két emeleten négy-négy lakás, a földszinten kettő. És egy szuterén, ahol a Szolgáltató Lányok egy szépségzalont működtettek. A szuterén a sou-terrain francia szóból ered, jelentése alagsor. A szuterén helyiség padlója a talajszint alatt van, ablakai normál méretűek, ellentétben a pincével. Nagyon takaros kis üzlet lett. Fodrász Fanni, Körmös Kriszti, Kozmetikus Klárin nagyon helyes lányok voltak. Fiatalok és szépek. Fanni és Klári kedves, türelmes, megértő nők voltak, de Krisztit minden érdekelte, és mindent elferdített, amit hallott. Ő volt a ház pletykafészke.

A földszinten lakó Kukás Mancsi (Kriszti adta neki ezt a nevet) majd nyolcvan éves görbe hátú, teljesen ősz, bottal járó néni volt. A járás nem éppen a hobbyja volt. Szinte ki sem jött a lakásból. Tévéje nem volt, a gyerekek és unokák csak a „nagy” ünnepeken látogatták. Születésnap, névnap, karácsony.

Az ideje nagy részét azzal töltötte, hogy kukucskált a függöny mögül, néha még el is húzta. A konyha ablakból éppen a ház kukáira látott. Nyáron még a függöny mögé sem bújt el. Nyitott ablaknál felügyelte az ő kis felségterületét, a kukákat. Nagyon izgalmasnak találta, ha valaki nem csukta le a tetejét. Ez ürügy volt az egyébként némaságba boruló napjaiba egy kis változatosságot csempészni.

– Hé, Gizi! Engedd már le annak a kukának a tetejét! – rikácsolta éktelen hangerővel.

Gizi riadtan nézett fel és sírva szaladt fel a másodikra. Ő lakott Kozmetikus Klári mellett. Egyedül élt. Még dolgozott. Korát meghazudtolóan rondán nézett ki. Állandóan sírt. Akkor is bömbölt, ha Kukás Manci rákiabált, de akkor is síró-görcsöt kapott, amikor Gyogyós Zsiga a maga artikulátlan hangján szelídebb napjain ráköszönt. Egyébként ápolt, rendezett nő volt, de a sok sírástól mindig vörös volt a szeme. Riadt volt, mint egy kiséger. Még az emeleten lakó Átok Srácoktól is félt. Egyedül Szuper Nagyival volt jóban, aki éppen alatta lakott. Hozzá minden héten lement, mindig pénteken, munka után. Elsírta a heti bánatát, elmesélte, hogy őt mindenki bántotta a héten. Beszámolt Átok Srácok csúfolódásairól, remegve emlegette, hányszor találkozott Gyogyós Zsigával. Azt is elpanaszolta, amikor olyan rossz passzban volt Zsiga, hogy neki a falhoz tapadva, a korlátot markolászva kellett felmenekülnie a másodikra. Szuper Nagyit mindig megnyugtatta. Főzött neki teát, mindig volt valami kis apró süteménye, és nagyon kedves szép dolgokat mesélt a fiatalságáról. Aztán minden pénteken két óra múlva megérkeztek az unokák és vidám csilingelő hangjuk betöltötte a lakást. Ezt követően Szuper Nagyit már nem Gizi vigasztalása kötötte le. Ki-kirohant a konyhába és mindig hozott valamit az unokáknak, és a gyerekek és szüleik élménybeszámolójára figyelt. Gizi ilyenkor kicsit szipogva, eloldalgott a saját lakásába.

Átok Srácok szülei jómódú emberek voltak. A papa ügyvéd, a mama orvos. Nagyon sokat dolgoztak, és keveset foglalkoztak a fiaikkal. Tíz-tizenkét éves fiúk sokat voltak egyedül. A második emeleti lakás sokszor Winnetou halálvölgyének is dicsőségére válhatott volna. Indián üvöltés kísérte a vágató lovakat, és a képzeletbeli nyilak szívbe hatolásakor éktelen halálhörgés rázta meg a Bársony lelkek házát. Kemény idegzetű felnőttek is nehezen viselték ezt az éktelen zajjal járó ifjúi tombolást. Hát még Seprűs Mama! Amikor a férje nem volt otthon a fenti jeleneteket azzal jutalmazta, hogy a partvissal verte a plafont, ahogy erejéből tellett. Sokszor két-három órán keresztül. A Srácok ezt élvezték, mert beleillett a játékba, ez volt az indián dobszó. Seprűs Mama ilyenkor fáradtan rogyott a kanapéjára. És ennyi idő után a Srácok is szünetet tartottak.

Ha a fiúkra az indiánosdi olyankor tört rá, amikor a férj otthon volt, akkor Seprűs Mama színjátéka következett:

– Jánosom! Te, hogy bírod ezt az éktelen zajt? Nem zavar? Te Jánosom! Nem csinálnál már valamit? Te Jánosom, én ezt már nem bírom idegekkel.

Jánosom fotelja felől pedig csak az alábbi hangfoszlányokat lehetett hallani.

– Hmmm! Hümm?... – aztán egy idő után pedig már csak csendes horkolást, nagyobb dübörgésnél egy-egy horkantást, ami aztán csendes szuszogásba ment át.

Jánosom csak akkor riadt fel, amikor Gyógyós Zsiga a zajok hallatán a saját monológiába kezdett. Maugli dzsungel hangja suttogás volt az ő torkaszakadtából kiáramló artikulálatlan beteges üvöltése mellett, amit káromkodás, csapkodás, és a bútorok felborítása kísért. Sokszor, amikor elfogyott a gyógyszere, teljes erővel nekifutott a bejárati ajtónak, amitől az egész lépcsőház zengett.

Zsiga betegen született. Az apja már a születésekor elhagyta, az anyja pedig amikor talált magának egy férfit, engedett a kérésnek, hogy a beteg fiút távolítsa el a közös otthonból. Mivel a férfi jómódú vállalkozó volt, vettek egy lakást néhány hónapja a fiúnak, és magára hagyták. A „bolondok háza” bezárt, minden beteg az utcára, a családjához vagy magán klinikára küldtek Zsiga a zárt osztályon volt. Szánták a lakók, de az életüket megkeserítette.

Szuper Nagyi mellett lakott Ávós Márton nyugdíjas katonatiszt. A felesége nagyon beteg volt, már csak az ágyban feküdt, és egy héten kétszer hoztak neki oxigénpalackot. Kőrmös Kriszti azért keresztelte el Márton bácsit Ávós Mártonnak, mert minden egyes „eseményt”, ami a Bársony lelkek házában történt azzal jutalmazott, hogy felhívta a rendőrséget, Hol az Átok Srácok miatt, hol Seprűs Mama „dobszólója” miatt, de leggyakrabban Gyogyós Zsiga alakítása készítette e nemes cselekedet végrehajtására. Persze a rendőrök nem csináltak semmit. Az volt a konklúzió, hogy nincs csendháborítás (éjszaka minden szereplő édesdeden aludt), hát alakítsák ki a Bársony lelkek házában lakói a békés egymás mellett élés belső szabályait.

Ez azonban nem volt egy egyszerű dolog. Még nyáron elviselhető volt az élet, mert Átok Srácok a balatoni villájukban harcoltak, Seprűs mama és papa a négy gyereket látogatta meg, akik közül az egyik Amerikában élt, és oda mindig egy hónapra repültek el. Szuper nagyi az unokákra vigyázott a szülők házában, Sírós Gizi pedig két hétre elutazott a barát-nőivel nyaralni, hétvégenként pedig kirándult. Kukás Mancsi kukafigyelő önkéntes munkája is megcsappant. A házra csend bo-
rult.

Gyogyós Zsiga anyja nyáron a szabadsága egy részét a fiával töltötte, és ez idő alatt Zsiga kezes báránnyá szelídült. De a földszinten lakó Házi úr lelkét ez sem tudta meghatni, és azzal

fenyegette meg Zsiga anyját, hogy kihívja a gyámhatóságot, ha nem gondoskodik a fiú megfelelő elhelyezéséről. Persze Ávos Márton nagy segítsége volt, mert ő mindenféle hatóságok felé történő feljelentéssel fenyegetőzött. Nagy volt az összhang az anya sarokba szorításában a két férfi között. Így Zsiga a szabadság elteltével elment anyjával és jó ideig (majd egy évtizedig nem jött vissza). Persze a ház Pletyka felelőse Körmös Kriszti kinyomozta, hogy az anya azt a megoldást választotta, hogy mindig új albérletet keresett, és amikor már elviselhetetlenné vált Gyogyós Zsiga ott lakása.

Ezt a lakást kiadták egy fiatal párnak, akik szinte csak aludni jártak haza, és így gyakorlatilag kimaradtak a ház életéből. Átok Srácok időközben középiskolások lettek, így a lakókat zavaró magatartásuk megváltozott. Máshol és másképp dühöngtek, de ez már csak a szülőket keserítette el, a ház lakóit nem.

Ebben a csendes békés Bársony lelkek házába költözött be egy könyvelő iroda hat alkalmazottal és a főnök Marikával. Ebben az időben még nyomtatók két oldalon kilukasztott leporcellókra nyomtattak, és mechanikus alkatrészekkel dolgoztak, ami elég nagy hangot adott. Nem beszélve arról, hogy sok ügyfél járt hozzájuk. Elegáns úriemberek, szédületesen jól öltözött üzletasszonyok. A hat dolgozó közül öt igencsak fiatal, csinos fiatalasszony volt. Természetesen túsarkú cipőben tipegtek a lányok sokszor a nyomtató hangjának ritmusára.

Mivel Ávos Márton feljelentgetési hajlama és Kukás Mancsi kukafigyelős mániája sem múlt el, most mindkettejük figyelme az új jövevények felé fordult. Kukás Mancsi egyik reggel rikácsolva fordult Ávos Márton felé:

– Mártonkám! Láttam, hogy ezek a szolgáltató lányok miket dobálnak a kukába? Mindenféle irodai szemetet! Ez nem háztartási hulladék!! Ezt nem tűrhetjük!

Ávós Márton azon nyomban lement a kukához, kivette a zacskót, amit az egyik lány épp az előbb dobott ki, felballagott vele a másodikra, és lepottyantotta a könyvelő iroda bejárata elé. Marika délután, amikor a lányok mentek haza, kis ricsajra lett figyelmes. Kiment hát utánuk, és akkor értesült a kukás zacskó vándor útjáról. Visszahívta a lányokat és megkérte őket, hogy legyenek türelmesek. Ezentúl, ha meglátják Márton bácsit, szépen kórusban tagoltan az alábbiak szerint üdvözljék:

– Jó napot kívánok, drága Márton bácsi! – A lányok kikerekedett szemekkel néztek Marikára, aki bölcs mosollyal csak annyit mondott: – Meglátjátok, hatásos lesz!

Hát az lett! A kukás zacskók minden nap visszavándoroltak a másodikra. Aztán egy szép napsütéses napon éppen ebédidőben csöngetett a postás és egy tértívevényes levelet hozott. Ez azt jelentette, hogy át kellett venni, és a küldő megkapta az átvetelt igazoló cédulát.

Marika türelemmel bontotta ki a hivatalos levelet, ami a következőket tartalmazta:

„Én, mint hatóság kötelezem a könyvelő irodát, hogy vásároljon saját kukát, és biztosítsa a lakók szemetétől elkülönített tároló edényben a saját nem háztartási hulladékának gyűjtését. Amennyiben 8 napon belül e kötelezettségének nem tesz eleget, 130 000 Forint bírságot köteles fizetni Aláírás A Hatóság”

Marikának volt humorérzéke, ezért megvásárolta még az nap a kukát, és vett rá egy szép nagy lakatot. Azonnal rá is szereltette és lemoshatatlan festékekkel ráírta a könyvelő iroda nevét. Készített egy fotót, és megírta a hatóságnak, hogy parancs teljesítve. Ugyanakkor írt a lakásszövetkezetnek (ők kezelték a társasház ügyeit), hogy kéri a közös költség újraszámítását, mert a könyvelő irodát szemétszállítási díj nem terheli. Erre a lakásra eső díjat rá kell terhelni a többi lakóra. Amikor elkészült az új lakásonkénti díjsszabás, egy szép rózsás képeslapra ráírta: „Drága Márton bácsi ajándéka a ház lakóinak”

Többen kuncogtak a falı üzenő tábla előtt, de Márton bácsi forrongott dühében. Az lett a kedvenc szórakozása, hogy kileste a lányok érkezését-távozását és különféle fenyegető mondatokkal riogatta őket. Marika figyelmeztette, hogy fejezze ezt be, de Márton bácsi hajthatatlan volt. Amikor belátta, hogy nem megy semmire, mert a lányok ezentúl egyszerre mentek jöttek, és egy férj mindig elkísérte őket. A tehetetlenség dühe valami szörnyű embert faragott Márton bácsiból. Egy nap beharant az irodába felkapott egy széket, és az egyik lány felé hajította. Szerencsére csak a szék tört ripityára. Marika kihívta a rendőrséget. Márton bácsit be akarták vinni az őrsre. Szánakozva szégyenlősen nézte Marikát, még a rendőr is megsajnálta.

– Asszonyom! Ha a szomszédja ígéretet tesz, hogy nem megy többet sem az iroda, sem a lányok közelébe, visszavonja a feljelentését? – kérdezte a rendőr együtt érzően.

– Igen – mondta Marika mosolyogva.

Márton bácsi meghunyászkodva eldörmögte a bocsánatkérését és ezzel az ügy le lett zárva.

A felesége egy kicsit jobb állapotba került, még a szomszéd ház alatti boltba is átsétált időnként. De elkezdett inni. Egyre többet. Egy ilyen dülöngélős, dúdolgatással kezdődő napon egyszer becsöngetett az irodába. Marika nyitott ajtót:

– Miben segíthetek? - kérdezte.

– Elvesztettem a kulcsom, és nem tudok bemenni a lakásba. Márton nemsokára jön, és félek, hogy nagyon fog rám haragudni – szemei riadtan csillogtak.

– Jól van Piroska néni üljön le a konyhában. Csinálunk valamit.

Marika telefonált a lakásszövetkezetnek, ahol Zsuzsika csodálkozva vette tudomásul, hogy vannak olyan emberek, akiket, ha fél évig bánt, háborgat valaki, utána még kész segíteni ezeknek az embereknek. Azért ő is jó ember volt, hát azonnal küldött egy lakatost, aki tíz perc alatt kinyitotta az ajtót.

Még egy hét sem telt el, egyszer csak megint kopogtak az ajtón. Egy lépéssel hátrább állt a bejárattal szemben Márton bácsi és Piroska néni, kezükben hét szál gyönyörű nagyfejű róza páfrány levéllel és fehér kis rezgő virággal díszítve minden egyes szál. Közben a hangokat hallva kijött a folyosóra Sírós Gizi, Kozmetikus Klári és lihegve ijedten vágatott felfelé a Házi úr. A lányok is kitódultak Marika nyomában. Síri csend volt.

– Szeretnénk megköszönni a türelmet és a segítséget. Az elfogadást.

És Piroska néni (kivételesen teljesen józanul) átvette Márton bácsitól a virágokat, és kiosztotta lányoknak egyenként. Mariának pipiskedve (lábujjhegyre állva) két cuppanós pusztit nyomott az arcára.

Kivételesen nem csak Sírós Gizi pityeredett el a meghatottságtól, de a jelenlévők mindegyikének könny szökött a szemébe. Néhány hónap múlva először Piroska néni és két hét múlva Márton bácsi is meghalt. Az egész ház elment a temetésre és elbúcsúztatták őket.

Gyogyós Zsigát végül megszánta az anyja barátja, elküldték egy magán szanatóriumba, ahol két év alatt sikerült úgy beállítani a gyógyszer adagolását, hogy nem jöttek már rá dührohajok. Anyja és a párja minden hétvégén meglátogatták őt. Jaj! Azt majdnem elfelejtettem, hogy Körmös Kriszti, miután már senki nem volt vevő az ármánykodásaira munkahelyet változtatott.

Így lett a Bársony lelkek háza egy békés, polgári ház, ahol a lakók tisztelték, és elfogadták egymást, és már Sírós Gizi is csak a filmekben pityeredett el néha-néha.

Szuper pasim

Ó, ha én egy szuper pasira találnék,
dédelgetném, bizony másra sosem néznék.
Oviban játszik velem papás-mamásat,
és dédelgeti az én kicsi babámat.

Ám ha megunja, bizony, jaj akkor nekem,
mert akkor már többé nem szeret engemet.
Húzza a copfomat, megrúgja lábamat,
messzire eldobja az édes babámat.

Az iskolában én keresőre váltok,
egy sráctól várom, váltsa meg a világot.
Vigye a táskám, kísérjen haza engem,
ne a többi lányra vessen tekintetet.

Aztán lassan csinos nővé cseperedtem,
de a férfiktól még sokat reméltem.
Tették sokan a szépet reggeltől estig,
és nincs, akit tudnék őszintén szeretni.

Milyen legyen az én álmaim férfinja,
aki minden szempontból nekem jó volna.
Egészen biztos, fontos, benne megbízzak,
és szeretném, hogyha gondoskodna rólam.

Eszembe jutott, vajon ő mit kér érte?
Tetszik-e neki az én egyéniségem?
Biz! Nekünk nőknek elvárásaink vannak,
De ők mit szeretnének, hogy megkapjanak?

Kedves, szeretetre méltó szuper pasik!
Legyetek őszinték, amilyenek vagytok.
Majd mi kitaláljuk, megoldják a csajszi.
Jók vagytok úgy, ahogyan éppen most vagytok.

Csak szeressétek az álmaid nőjét,
legyen célotok a kedves dédelgetés!
Szemetek észre sem vehet már más nőcskét!
Csak kedveseddel mehet az ölekezés.

Okoz gondot, hogy segítsd a házimunkát?
Tudom, neked ez nem okoz nagy problémát.
Ha társaságban megjelenysz néha velem,
csodás nejeddel mindig büszkén dicsekszel.

Aztán felébredtem réveteg álmomból
rám mosolyogtál a borostás álladból.
Rád vigyorogtam a bájos mosolyommal,
kívántam boldogságot férfi napodra.

Útravaló a boldogsághoz

Nem vagyok se bölcs öregasszony, se régi,
de tanácsom adom, ha valaki kéri.
A rád bízott titkot ki soha ne kotyogd!
Ne mondjál ki mindent, amit éppen gondolsz!

Légy őszinte, és tiszteletet érdemelsz.
Kritizálás helyett dicsérij! Ne kételkedj!
Ne veszítsd az irányítást magad felett,
ismerd hibáid, legjobb, ha elismered.

Ne félj kimondani, nem tudom, sajnálom,
s azt veszed észre, egyre több a barátod.
Bánj úgy minden emberrel, ahogy szeretnéd,
hogy mások veled is ugyanezt tehessék!

Ne fosszál meg soha senkit a reménytől,
utolsó szívet gyógyító melegségtől!
Van, kinek ez az egyetlen vagyunkája.
Te tudod, a remény hal meg utoljára.

Engedd a gyűlöletet, mérgezi szíved,
megkövült szívvel nehéz lesz tovább élned.
Tanulj meg önzetlenül csak úgy szeretni,
mindjárt könnyebb lesz új barátot szerezni.

Ne felejtse el, a köszönöm szót sem! Mentsvár!
Kérlek, bocsánat, szeretlek. Nem kell szótár!
Hogyha mérges vagy, döntést sohase hozzál,
mindig várd meg azt, teljesen megnyugodjál!

Ne hagyd félbe a dolgodat! Jó helytállás!
Tedd meg mindig, amit éppen meg kell tenned,
pontosan ott, akkor, mikor éppen kellett!
Ha mindezt megteszed, boldogság talál rád.

Megérdemled, egy életre boldog legyél.
Gyönyörködj még sokáig benne, lebegjél!
Vannak dolgok, mik többé vissza nem térnek,
mondott szó, eltelt idő, lehetőségek.

Kell az alapvetőbb örömet élvezni:
látni, hallani, ízlelni, lélegezni,
jární, érinteni, ölelni, érezni.
Új napnak örülni, és tudni SZERETNI.

Györe Kató

A repülés mestere

Szeptember eleje volt. Fecskecsapat gyülekezett a templom melletti utca villanyvezetékén. Messze tájra, Afrikába készülődtek. Fecskemama szíve sebesen vert. Fiai először indultak a hosszú és fárasztó útra. Féltette őket.

– Csitt, csitt egy kicsit! – rendelte magához ficseregve a négy fecskeifjat. – Hát a mélyrepülés? No, gyertek csak! Gyakoroljunk! – kapott szárnyra fürgén fecskemami, s huss, máris próbára téve őket, sebesen cikkant be a nyitott templomajtón.

– Nincs itt kincs!... Szébb lesz kint!... Mind ki, mind! – csivitelt egymás szavába vágva a négy fecskefi kevesellvén a be-repülhető teret, aztán huss, már ki is libbentek az ajtón vissza a szabadba.

Fecskemama egyedül maradt, s a nagy mennyezeti lámpára telepedett. Vele szemben egy feszület függött alá.

A kereszten pedig Krisztus, az Emberfia csüggött széttárt karokkal, bágyadtan, lehajtott fővel. Arca belenyugvó önmegadást tükrözött. Fecskemama – kézmozdulatából ítélve – azt gondolta, repülni próbál. Biztatni kezdte:

– Szállj csak, szállj!... No, indulj!... Bátran!... Ne félj semmit, csak szállj, repülj! – ám úgy látszott, hiába minden biztatás. Jézus nem mozdította karjait.

Odakünn már alkonyodni kezdett, de Fecskemamát még mindig ez a fura tanítvány érdekelte. Már csak őt szerette volna repülésre bírni, már csak az ő kedvéért róta fáradhatatlan köreit a templom boltívei alatt. Egyre jobban nekibuzdult a tanításnak, és egyre-másra fokozta a tempót is – hiába. Krisztus csak nem szállt le a keresztről. De Fecskemami még akkor se adta fel:

– Nézd, így! – csivitelte újra, s mint kilőtt nyílveaszó röp-pent ismét a magasba. Ám most az egyszer irányt tévesztett, s csak későn fogta vissza teste lendületét.

Mint kődarab ütődött neki az ablaküvegnek. Halk puffanás a szentély kövezetén, azután csend. Fecskemama ott feküdt holtan az oltár mögött. Fejecskéje félrecsuklott, csőréből vér szivárgott, de fájdalmat már nem érzett. Fentről, még a templomtoronynál is magasabbról látta önmagát fényes, fekete tollruhában. Lelke már teste nélkül repült, szállt-szállt szabadon, mintha csak álmodnék, mintha maga lenne az eleven gondolat.

Boldogan figyelte alant fiai röptét, mikor gyöngéd-kedvesen megszólította valaki. Krisztus ragyogó lelke állt előtte. Keresztje már nem volt, tekintetéből békesség, erő és öröm sugárzott:

– Higgy, csak higgy, Atyám kis áldottja! – mondta. – Látod? Már együtt is repülünk.

Pipacs

Szőrös száron lengő, ringó,
Kecses, karcsú virágbimbó;
Két pici, zöld bársony papucs.
Benne szunnyad még a pipacs.

Útszélen egy pici lányka
Szeme csillan, mikor látja,
Letépi a sok kis bimbót,
Lanyha szélben ingó-bingót.

„Sör-é, bor-é, pálinka-é,
Király színű paprika-é?” –
Szól az ősrégi mondóka
A bimbókat sorra bontva.

Fehér, vaj – vagy rózsaszín-e,
Izzó parázs pirosuló-e?
Vasalatlan pipacs selyme,
Gyermekkézben kiterítve.

Lehullnak mind út porába,
Létük mégse veszett kárba,
Ebéd helyett volt a játék,
Istenadta kis ajándék.

Apevafüzér

(A negyedik gyertya)

Nem,
Uram,
Nem, Krisztus:
Jöttöd öröm,
Meváltást ígér,
De utadon mi
Mégse járunk.
Keresztünk
Vinni
Kín.
Pír
Nem gyúl
Arcunkon,
Ezért, csak mint
Gaz útonállók,
Nagy ritkán lépünk
Szántszándékkal
A keskeny
Útra.
Oh!
De
Jöjj el
Mégis, Te
Örök Remény,
Mindennap újra!

Motoszka mama

Az öregasszony öltözéke mindig ugyanaz a kopott, zöld kabát, férficipő és lyukas harisnya volt. Messziről lerítt róla, milyen nyomorúságos élete lehet. Naphosszat a piaccsarnok pecsenyesütői körül ólálkodott. Leste, ki hagy ott sietősen egy zsírtól csepegő hurkavéget, puha kenyérdarabot. Motoszka mama reggelije és ebédje is a pulton hagyott maradékokból jött össze. A kukákból guberált kenyeret eladta, a boltban beváltotta a széthagyott üvegeket, és a pénzen pálinkát, cigarettát vásárolt az urának.

Sokan undorítónak tartották viselkedését, mert úgy érezték, kinézi szájukból a falatot. Mások megszánták, s miatta hagyták félbe reggelijüket. Akik tudták, mire költi a pénzét, felháborodtak, és föltehetően abban a hitben éltek, hogy az öregasszony iszákossága miatt süllyedt ilyen mélyre. Jobb érzésű emberek néha arra is gondoltak, talán segíteni kellene rajta, de szándékuk sohasem érett meg a cselekvésre. Motoszka mama ruháin így aztán az év minden szakában ugyanazok a piszokfoltok éktelenkedtek, az emberek pedig elhúzódtak tőle.

Egy októberi napon fázósan húzódott meg a piaccsarnok szögletében. Fiatalságára gondolt a családjá érdekében elszalasztott lehetőségekre. Egyetlen fia ivott, verekedett, kerülte a munkát, s nemrég megint rács mögé dugták valamiért. De Motoszka mama már ennek is örülni tudott. Úgy volt vele, ott legalább nem árthat sem önmagának, sem az embereknek. Ha szabadlábban volt, neki nem hagyott nyugtot. Néha megjelent nála, megverte, aztán föltúrta a házat, mindent tűvé téve az eldugott forintokért. Följelenteni nem mert az eltűrt ütlegelésért. Félt a bosszújától, és tehetetlennek érezte magát vele szemben. Védelmet pedig senkitől sem remélhetett.

Négyrét hajtogatott hullámpapírra kuporodott a kocsmaküszöbén, és nézte a maga korabeli asszonyokat. Csinosabbnak, fiatalabbnak tündek nála. Bizony, ha fia másfél éve el nem viszi a dugi pénzét, már neki is lenne új kabátja, meleg cipője, sötétkék dzsörzéruhája. Dauert rakatott volna őszülő hajába, s talán még a kozmetikába is beül, ahol szép, fiatal lányok masszírozzák az asszonyok arcát mindenféle jó szagú kenőccsel...

Válla úgy remegett, mintha hangtalanul sírna, vagy a hideg borzongatná. A füstös, piszkos falú szoba-konyhára, férjére gondolt, akit néhány éve szélütés kényszerített tolokocsiba, s aki most bizonyosan ott ül az ajtón belül, hogy ütésre emelt botjával lesújtson az ő hátára, mert nem hozta időben az italt. Pedig a karjára akasztott gyékényszatyorban benne volt már a reggelire szánt fölvágott, a csatos üvegbe mért pálinka, de Motoszka mamának azon a napon nehezen akaródzott hazaindulnia. Férje miatt járta végig naponta megalázó kálváriáját a csarnokbéli kukák környékén. Olyan ember miatt, aki gyűlölte őt, irigylte tőle az előtte még nyitott külvilágot, és azzal sem gondolva, mi lenne vele nélküle, gyakran mondogatta: „Bár elpatkolnál már, te vén szipirtyó!”

Egykedvűen nézelődött. A közeli templom órájának nagy-mutatója körbejárt kétszer, háromszor, de az öregasszony még mindig céltalanul téblábolt a rideg emberáradatban. Úgy érezte, már rég túljutott a még elviselhető testi-lelki szenvedések határán. Ódöngött az utcán magába roskadtan, míg nem szürkülni kezdett a délután. Indulnia kellett. Befordulva házuk bolthajtásos kapuján, az épület egészen kihaltnak tűnt. A kikövezett udvart bamba ürességgel bámulták a poros ablakszemek.

Lakásukhoz érve égett szag csapta meg az orrát, és rémülten látta, hogy rosszul záró ajtajuk résein füst szivárog elő. Visszahőkölt. „Valami ég benn” – gondolta. „Az öreg meg

benn van egyedül... Megfulladhat! ...” – cikkant át az agyán a gondolat, míg tágra nyílt szemekkel meredt az előkúszó füstre. Hátrafordul, körülnézett, látja-e valaki. Zsebében ott lapult a kulcs, de kavargó gondolatai közül sehogyan sem tudott elővergődni a parancs, mely remegő kezét az ajtónyitásra mozdította volna.

„Csak az öreg van benn... Egyedül az öreg...” – ismételte magában, és fülében hallotta vére surrogását. Ha más lett volna a szobában, nem így cselekszik, de most, hogy csak a vénembert tudta az ajtó mögött, a megváltás reménye fészkelte a szívébe. Érezte: bűn, amit tesz. Ezelős riadtság ült ki arcára. Csak nézte, nézte a füstöt, a szép, gomolygó füstöt, mely talán képes lenne elhallgattatni az átkozódó száját, kivenni az erőt az ütlegelő karokból.

Bénító rémülete végre engedett. Lábai önkéntelenül mozdultak, s előbb tétován, majd mind határozottabban vitték. Egyre távolabb hátrált az ajtótól. Az udvar közepén még megállt egy pillanatig, elszántan nézett farkasszemet a csukott ablakokkal, majd sietős léptekkel fordult ki a kapun.

Halászné Magyar Márta

Emberség ragyogjon

Emberség ragyogjon túl csillagon,
dőljön le a köztünk álló paraván,
egymás megsegítését ringatom
emberiségbe vetett hit sugarán.

Empátia világítson, mint lámpás,
bizalom épüljön minden oldalon,
hogy hazugságon, ármányon átláss,
természetes legyen az irgalom.

Jusson minden halandónak szállás,
kapaszkodjunk egymásba élet földjén,
így juthatunk túl a gondokon talán.

Egymást támogatva könnyebb a járás,
szemünket legeltessük remény zöldjén,
béke köszöntsön minden nap hajnalán.

Hernádi Bence

Apró jelek

Megjelölnélek, mint saját tulajdont.
Nem szakíthat el tőlem semmi bánat!
Nem szabad, hogy folyton a vágy uraljon
És mégis bárhová megyek Utánad!

Szükségtelen kimondanom szépséged,
Hiszen minden az arcomra van írva,
Bőrömbé vésném billogként kétségem,
Majd Rád tetoválnám nevetve-sírva.

Hiszen a férfi csak csalárd és gyöngé
Nő nélkül, akár a félkarú rabló,
Így Hozzád bújik, suttog könyörögve,

A szíve most áll egy újabb darabból!
Kiteljesedtek, Együtt, Kéz a Kézben,
Apró jeleket hagytok nagy merészen...

H. Fajth Evelin

Bordó sálba bugyolált otthon-illat

– *Ne hagyj itt! Soba többé nem leszek rossz! Megígérem!*

– Szofi! – kiabált be a férje a boltba. – Itt van Eleonóra néni, gyere ki, kérlek!

Szofi hirtelen felocsúdott gondolatai közül, ahogy a hang irányába fordult. Nehéz léptekkel előre indult a raktárból, hogy rég látott, kedves ismerőst fogadjon a boltjukba.

– Jó napot, Eleonóra néni! Miben segíthetek? – mosolygott Szofi az idős nőre, majd a mögötte meghúzódó kislányra pillantott. Hosszú, szőke haja félig kikandikált sálja alól, kantáros nadrágjának az alja csupa sár volt. Szofi nem szerette az őszt, már attól is fázósan megborzongott, ha a hűvös időjárásra gondolt.

– Szervusz, kedvesem! – mosolygott vissza Eleonóra néni. – Róza, gyere, mutasd meg, légy szíves, mit hoztunk!

A kislány lehajtott fejjel bújt ki Eleonóra néni mögül, és óvatosan a pultra tett egy sárga esernyőt. Az esernyő nyele törött volt, a feszítője mellett pedig elszakadt az anyag.

– Elestem az iskolában, és tönkretettem az esernyőmet. – Kővér könnycseppek gurultak végig hófehér, törekeny arcán.

– Meg tudják javítani? Az anyukámtól kaptam...

Szofi a könnyektől maszatos arcot bámulta, mire eltemetett, régi emlékek rohanták meg.

– *Kérlek! Könyörgöm! Ne hagyj itt!*

Szofi a szüleit balesetben veszítette el. A kislány alig nyolc évesen maradt árva. Nagynénje soha nem foglalkozott a családjával, egyedülálló, karrierista nőként nem volt ideje unokahúgára vigyázni, ezért egy borongós, novemberi napon két

óra autózás után egy kihalt utcácskában lévő házhoz vitte őt. Egységes kerítések, fehér házak álltak sorban, csak a sárguló, őszi falevelek törték meg a csendes utca egyszínű hangulatát. Szofi, miután kiszállt az autóból, nyaka köré tekerte bordó sálját, amit még az édesanyja kötött neki. Apró rojtjai csiklandozták a nyakát. Szofi nyugalmat érzett, ahogy körülölelte a puha ruhadarab. Menedéket nyújtott, akárcsak édesanyja és édesapja ölelése.

Nagynénje lesöpört egy apró szöszet a kosztümjéről, majd fekeete aktatáskáját kezében szorongatva, határozott léptekkel haladt a ház felé, amin egyetlen kis tábla csüngött: Eleonóra háza. Ameddig Szofi azon morfondírozott, hogy vajon miért kell egy házra kiírni, hogy kié, addig nagynénje becsöngetett. Az ajtót egy testes asszony nyitotta ki.

– Már vártam magukat, jöjjenek beljebb! – Hangja kellemesen csengett, tekintete melegséget sugárzott.

– Szofi! – parancsolt rá nagynénje, aki összerezzen a határozott hangtól. Lehajtott fejjel, beletörődve követte nagynénjét.

Szofi meglepődve tapasztalta, hogy a ház tele van gyerekekkel. A lányok babákkal játszottak, a fiúk autókkal. Könyvet olvastak, rajzoltak, a nappali gyerekzsivajjal telt meg. Szofi nagynénje fojtott hangon a testes asszonnyal beszélt, amitől a kislánynak rossz érzése támadt.

– Psszt! – suttogetta nem messze tőle egy fiú.

Szofi nem figyelt oda rá, egyre csak nagynénjét bámulta, és a vékony, őszi sálát a nyakában, ami alig nyújtott meleget a hideg szél elől, Szofi sálával ellentétben. Ér egyáltalán valamit az a sál? Édesanyjára gondolt, aki teljesen ellentéte volt a nagynénjének. Vidám, színes pulóvereket hordott, kockás nadrágokat vagy tarka, virágos sálakat. Szofi imádta édesanyja holmijait, csupa meghittség, és otthon-illat áradt mind egyik sáljából.

– Psszt! – hallotta újra az erőteljesebb pisszegést, mire a hang irányába fordult. – Új vagy? Most jársz először itt?

Szofi aprót bólintott, és végignézett a fiún.

– Nem baj, jól fogod nálunk érezni magad! – kacsintott rá a fiú, miközben nadrágja zsebébe süllyesztette kezét, és nekidőlt az ajtófélfának. Kék, kockás inget viselt, ami kiemelte világoskék szeméit. Haja már kissé a szemébe lógott, ahogy érdeklődve figyelte Szofit.

– Nem maradok itt! – jelentette ki Szofi határozottan.

A fiú szomorúan megcsóválta a fejét.

– Meghaltak a szüleid?

Szofi csendesen bólintott.

– Hogy hívnak?

– Szofi.

– Nem láttad kint a táblát a ház falán? Eleonóra háza...

Szofi döbrent tekintettel figyelte a fiút, mialatt egy szorító érzés kezdődött a torkában. Az nem lehet! Nem hagyhatja itt Szofit a nagynénje! Miről szól a család, ha nem az összetartásról?

– Kérlek, ne hagyj itt! Soha többé nem leszek rossz! Megígérem! – Szofi egyetlen mozdulattal próbált nagynénje blézerébe kapaszkodni, aki bántó módon mit sem törődött unokahúgával.

Nagynénje kezét rázott Eleonórával, ezután határozott léptekkel kifelé indult az ajtón.

– Kérlek! Könyörgöm! Ne hagyj itt! – csuklott el Szofi hangja, ahogy nagynénje után eredt. Aprócska lábaival bukácsolva rohant le a lépcsőn, hogy utolérje nagynénjét, aki vissza se nézett, csak egyenesen ment az autója irányába. A kislány zokogva vetette utána magát, ám a sáros, latyakos udvaron elcsúszott és térdre esett egy nagy pocsolóba. Miért viselkedik vele így a nagynénje? Miért az ő szülei haltak meg autóbalesetben? Ő senkinek sem kell?

Az eső eleredt, a hűvös szél Szofi barna hajába kapott, mire a kislány a kezébe temette az arcát.

Még az égiek is ellene vannak?

– Szofi... – suttogta egy hang a háta mögül.

A kislány meglepődve vette észre, hogy immár nem esik rá az eső. Felemelte a fejét, mire csodálkozva pillantott a színes, virágokkal tarkított esernyőre. Két, hatalmas könnycsepp gurult végig az arcán, miközben a fiúra nézett.

– Alex vagyok! – A fiú kinyújtotta a kezét, hogy felsegítse a földről Szofit.

– Szofi! – érintette meg férje a nő vállát, ahogy a pult mögé érkezett ő is, miután a bolt cégtáblájának kilazult csavarját meghúzta. – Nagyon elgondolkodtál! – hajolt közel Szofihoz, majd Eleonóra néni felé fordult. – Sajnálom, Eleonóra néni, a feleségem elmerengett egy kicsit, de azt hiszem, ez az állapotával jár – mosolygott a férfi Szofira, míg óvatosan megsimogatta kerekedő pocakját, aztán egy puszit nyomott a fejére. Szofi visszamosolygott férjére.

– Semmiség, kedvesem! – válaszolt az idős asszony derülve. – Róza az édesanyjától kapta az esernyőt, a kedvenc színe a sárga, így azt hiszem, eléggé a szívéhez nőtt. Meg tudnátok javítani?

Szofi látta Eleonóra néni szemében azt a szomorú csillanást, ami mindig megjelent, ha kisgyerekre nézett. Eleonóra néni mindenkit befogadott a házába.

A férfi felvette a pultról az esernyőt, és alaposan végignézte.

– Természetesen meg tudjuk javítani, Eleonóra néni! Szofi megvarrja, én pedig a nyelét javítom meg! – kacsintott a férfi a kislányra, aki felvidult a hír hallatán. – Nincs ügyesebb varrónő Szofinál a környéken!

– Ugyan már... – pirult el a bók hallatán Szofi.

– Örül a szívem, amikor így látlak benneteket! – mosolygott kedvesen az idős asszony Szofiékra.

Róza és Eleonóra néni kézen fogva kísérték a boltból.

– Gyere, Szofi, kész a tábla! – húzta a férfi maga után a nőt a bolt elé.

Szofi felemelte a fejét, hogy jól szemügyre vegye az újdonságot. A kovácsoltvas cégér visszafogottan, ám méltón hirdette a vásárlóknak a nemrégiben megnyílt boltot: Szofi és Alexander javítóműhelye. A bolt kirakatában kiemelt helyet kapott a kalapok, kötött sálak, pulóverek mellett az a bizonyos virágos esernyő is, amely alatt egy bordó, kantáros ruhában átázott kislány egyszeriben hinni kezdett. Szofi neki-dőlt Alex mellkasának, és belefúrta az arcát a kék pulóverbe, amit nemrég ajándékozott neki. Ahogy beszívta az illatát, jóleső érzés vette körül. Sokáig nem érezte sehol máshol ezt.

Ez az igazi otthon-illata volt.

Horák Andrea Kankalin

Mert hazudni kell

Utoljára mondtam igazat, soha többé nem teszem! Minden őszinteség után szobafogságra ítél anyám. Újabb egy hónap. Elviselhetetlen. Megint csak a gimibe mehetek, lesben áll majd, számolja a perceket, a konyhaablakból figyel, kivel szállok fel a buszra, kivel sétálok hazafelé, árulkodó nyomokat keres rajtam. Tanuljak, az a dolgom, nem a csavargás, nem a haszontalanság, nem a ribanckodás, mondja, pedig én csak találkozni szeretnék Andorral. Tehetetlen zokogás ráz, nyüszíték, mint egy kutya, színpadiasan szenvedek, hátha eredményre vezet, de nem. Kőből van anyám szíve, rajtam akarja megtorolni saját életében elkövetett hibáit. A csukott ajtón keresztül rimánkodok, ordítva könyörgök, de hajthatatlan. Azzal vagdalkozik, ha nem hagyom abba, duplájára emeli a büntetést.

Andor már alsó tagozatban a padtársam volt, amikor a tanító néni nem figyelt, fogtuk egymás kezét, feladatot cseréltünk. Ő szépen rajzolt – helyettem is –, én a matekját oldottam meg, mert jó számtanos voltam. Suli után nem mentünk haza, mindenféle hihető mesét találtunk ki, hogy miért maradtunk tovább. Mert hazudni kellett. Senki nem választhat el tőle, örök hűséget fogadtunk, elterveztük, amint nagykorúak leszünk, összeházasodunk, egy szép kertes házba költözünk. Néhány napja készített gyönyörű grafikáit a szekrény mélyén őrzöm, anyám ne tudjon róla, nehogy tűzre kerüljön a színes tollú papagáj és a különleges virágok.

Megőrülök, ezt nem lehet kibírni! Hogyan értesítem? Gőze sincs arról, hogy nem tudok elmenni a randira. Titkos találkahelyünkön, a focipályán vár. Biztosan azt hiszi, szándékosan kerülöm. Lecsapja a kezemről valaki, sokan irigyelnek

miatta. Jól néz ki, szőke hajával és hatalmas, barna szemével egészen különleges fiú. Szerény, csöndes, visszahúzódozó, mégis minden lánynak ő tetszik.

Ez téboly! Tennem kell valamit! Ígéretet, megalázkodni, csak enyhüljön a szorítás! Pizkosul fáj az orrom a törölgetéstől, a kockás zsebkendővel szétmázolt könnyek kiszárítják az arcom, oda a maradék szépségem, most már csúnya is vagyok. Ezt nem tűrhetem! Fogom magam, kimegyek azon a nyavalyás ajtón, lesz, ami lesz! Kit érdekel?! Nekem már úgymint mindegy!

Anyám a szobájában bámulja a tévét, egy francia énekes kellemesen duruzsol – „viens, viens, ma brune” –, megzavarom a bűvöletben, idegesen kapja fel fejét. Anyu, légy szíves, engedj el, nem csinálunk semmi rosszat, csak beszélgetünk, mondanám, de magasra emeli kezét, és irgalmatlanul nagy pofon csattan a jobb felemen, tarkóm belenyilall, ujjai felsértik a szám szélét, nyelvemen érzem a vér sós ízét, émelygek, öklendezem. Eszelős ordítása szétszakítja dobhártyámat, megáll bennem a levegő, sírni is elfelejtek. Artikulátlan hangon üvölti, ha nem tetszik, költözz apádhoz, ott majd azt csinálsz, amit csak akarsz!

Mindig ezt vágja fejemhez; tizenhat évesen teljesen nyilvánvaló a felismerés, hogy mi okozta korai válásukat. Szinte naponta ismétlődik a fenyegetés, befogott füllel is hallom, az agyvelőmig hatol, gyomorgörcsöm van az ordításoktól, a verésektől, a megszegyenyítésektől, a meg nem értéstől, a rabástól, szeretetlenségtől. Én szabadnak születtem, tudok viselkedni, tudom, mi a helyes! Vinnyogom reményvesztetten, elgyengült lábbal szédelve vissza zárkamba. Utálok ezt a rohadt fogságot, véget kellene vetni ennek örökre, akár az életem eldobva is; anyámat nem bírom elviselni, képtelenség, gyűlölet izzik bennem, harag, félelem a következő hónaptól, a többitől és attól, hogy elveszítem Andort.

Leroskadok az íróasztalhoz, semmi életkedvem, hiába lapozok bele Monte Christo grófjának mindent feledtető történetébe, most az sem ad vigaszt, én is If várában érzem magam, a sötét középkorban, anyám ütlegelő keze gondoskodik erről, keresem a szabadulás útját. Menekülnék az értelmetlen, gyilkos szigor elől, anyám zsarnoksága elől, minden elől. Idegtépően fáj, halálosan. Nem a pofon, nem a vérző seb sajog, hanem a lelkem semmisül meg, érzéseim eltorzulnak, hazudni kell, hazudni kell, hazudni kell!, csak ez zakatol a fejemben, szinte széthasad.

Feldagadt szemem sarkából mozgásra leszek figyelmes, hirtelen felcsillan egy reménysugár, Hédi barátnőm halad el az ablak előtt. Feltépem az ablakszárnyakat, fuldokolva, fojtott hangon hívom közelebb. Halálra rémül tőlem; már megint?, kérdezi szörnyülködve, káromkodik, és mérhetetlenül sajnál, nem cserélne velem a világ minden kincséért sem. Arcára kiül a döbbenet, a segíteni akarás. Kérlek, kerülj a focipálya felé, mondd el Andornak, mi történt, jaj, Hédi, légy szíves, tedd meg nekem, nem akarom elveszíteni!; barátnőm részvétellel bólogtat, és már iszkol is, mert a hátam mögött anyám artikulatlan hangon tudatja, felfedezte harmatgyenge próbálkozásomat. A lány megrettenve áll tovább, még látom, ahogy a pálya felé veszi az irányt. Mit mondtam?!, nem erről volt szó!, hallom a féktelen üvöltést, de már egyáltalán nem érdekel, érzéketlen vagyok, akár egy fatuskó, bezárkózom, magamba menekülök, ahol nem érhet bántódás, a képzelet világában bármi lehetséges; anyám őrültként tombol, kizárom, összeszorítom a fogam, nem válaszolok; rongybabaként hullva, görnyedten kuporgok az íróasztal mellett, hiába szenvedek, nem törődik velem. Egész testem remeg, tébolyultan sikoltok belül, én csak érezni akarom, hogy szeret valaki!, miért nem lehet ezt megérteni, miért?! Tehetetlen dühvel söpröm félre féltve őrzött könyvem, hatalmas zajjal csattan a padlón.

Kihúszom a fiókot, előkotorászok néhány papírt, reszkető ujjaimmal végigsimítok rajtuk, kezembe fogom kedvenc tollamat, telerajzolom a lapokat gyöngybetűkkel, nyugtató szavakkal, szerelmes verset írok, gyengéd, tiszta érzéseket, fájdalommal szöve, könnyel átítatva.

Szabad vagyok. If várának börtöne nem tart fogva többé, megtaláltam a kiutat.

Maradt egy üres lapom. Levelet írok apámnak. Megírom neki az igazat.

Írunk – vallomás az irodalomról

Írunk. Elvonulok a másik sarokba, belemerülök a gondolataimba, mert akadnak, bármennyire azt mondtam neked pár perccel ezelőtt, hogy ma nem vagyok irodalmár kedvemben. Nem találok a helyem, amióta azt kaptam, hogy haszontalan dolgokról fecsegek, mert ugyan szépek a verseim, de a jelenlegi világhelyzetben nem erre kellene pocsékolnom az értékes szavakat, hanem csupa hasznos, közéleti eszmefuttatásra, véleménynyilvánításra, buzdításra vagy odamondogatásra. Elment a kedvem emiatt, hiszen egyetlen ilyen versem van és egy prózám, mely felháborodásom, hirtelen felindulásom eredményeként született.

Belőlem inkább líra árad, ettől érzem jól magam. Nem titkolom, szeretek színes életet festeni mindazoknak, akiknek nem jutott, érzéseket, érzelmeket közvetíteni.

A papír mindent elbír, szabadon rendelkezem vele, nem beszél vissza, nem követeli jussát, megengedi, hogy úgy vezessem a tollat, ahogy nekem tetszik. Nekem leginkább az tetszik, ha örömet szerezhetek másoknak, kiszáradt szemekből könnyeket csalthatok elő. Szeretem, amikor az olvasók úgy érzik, néhány pillanatig újra élnek. A visszajelzések ösztönöz-

nek arra, hogy folytassam a megkezdett irányt, ne térjek le a kitaposott útról, közben szórjak színeket, illatokat, szólaltassak meg dallamokat, zenéljenek a verseim.

Emiatt is folyamodtam a kötött formákhoz, bár először nem volt tudatos, zenei elköteleződésem ösztönösen segített megtalálni a ritmusokat, melyek eleinte botladoztak itt-ott, azonban később harmonikus hangsorokká kezdtek alakulni. Nálam minden forma személyhez kötött. Amikor írok, arckokat látok magam előtt, gesztusokat, segítő intelmeket, útmutatást, soha nem egyedül, magányosan írok, gondolatban mindig fogja valaki a kezem, simogat, ösztönöz, vagy éppen megállít, amikor elvétem az ütemet, a rímeket, túl kacifántos kifejezéseket használok, vagy bonyolultan fejezem ki magam. A szonett áll hozzám legközelebb – életem végéig kötödni fogok hozzá –, mert a költészet területén eddig a legmaradandóbb nyomot hagyta bennem. Ez egy csodálatos világ, ahova nem juthat el akárki. Kivételezett vagyok, hiszen tíz éve lépkedhetek egy gondosan elém terített bársonyszőnyegen, napról napra tudatosabban. Hatalmas szabadság uralkodik el rajtam – hiába kötnek szigorú szabályok –, amikor készítem, akadály nélkül áramlanak az érzések, valami megfoghatatlan varázslatba kerülök, ez irányítja a tollam, nem én. Az utóbbi időben szinte öntudatlanul születtek szonettjeim.

Két kedvencem – Shakespeare és Petrarca – képes volt olyan hatást gyakorolni rám, hogy beleszerettem a szonettbe és abba, amit képvisel. Számomra ennek a versformának szimbolikus jelentése is van, személyként gondolok rá, egészen közletről hallom a hangját, látom alakját, arcát, mimikáját, mozdulatait, még a gondolatait is. Olykor úgy éreztem, hogy a szonett viszonszeret, de mindig ott volt a „talán”, ami elbizonytalanított, majd új erőre kaptam, és akkor születtek a legmélyebb szonettjeim, amikor már csaknem lemondtam

róla. Az irodalomban eddig ez a legszebb bejárt utam, vétek lenne letérni róla.

Mosolygok. Te a másik sarokban rendületlenül kopogsz a billentyűzeten. Nem kellene megzavarnom, de képtelen vagyok türtőztetni magam, kezembe veszem a mobilom, küldök neked egy jelentőségteljes szépmosolyt. A másik sarokból hallom a pittyenést, ám nem várom meg válaszod, inkább a hátad mögé settenkedek, átölelek, beleszuszogok a nyakadba, orrom hegyével cirógatlak. Egyáltalán nem ellenkezel, félbeszakítod a megkezdett mondatot, megfordulsz, és határozott mozdulattal az öledbe ültetsz. Semmi szóbeli kommunikáció, csak finom testbeszéd, szemvillanás, ajkaink önfeléd játék, gyorsuló szívritmus, összefonódás.

– Így nem lehet gondolkodni, boszorkány – súgod, ujjaiddal hajam babrálod, tovább élvezem csókod ízét, nem akarom abbahagyni.

– Nem hát, sipirceljünk írni! – s egy pimasz nyelvnyújtás után – nem kis erőfeszítés árán – kiszabadulok ölelésedből.

Ilyen elterelő hadmozdulat után nehéz visszatérni a betűk birodalmába, ám temérdek mondanivalóm van.

Kattog a fejemben az a fránya mondat, amely e vallomás megírására késztet. Hogy haszontalan lennék? Eddig sem volt önbizalmam, most adott egy pofont annak a kevésnek is jóakaróm.

Az irodalom valóban nem lehet öncélú, elsősorban mégis az. Úgy születik egy mű, hogy önmagunknak írjuk, bár általában van előttünk kitűzött cél, mégis később döntjük el, megmutatjuk-e nagyközönségnek. Számos alkotás lapul – nem csak nálam – fiók mélyére száműzve, némelyik hiába várja szabadulását. Talán unokáink valamikor rátalálnak, kikerekedett szemmel olvasgatják, majd eldöntik, hogy tűzre való, vagy érdemes megőrizni, esetleg nyilvánosságra hozni, ám addig

ezek a féltve őrzött titkok meghúzódnak egy csöndes zugban, senki nem háborgatja őket.

Én nem vagyok elég bátor. Ha le mernék írni mindent, amit valójában gondolok, megdöbbenő lenyomatok születnének, ám még nem érzem magam kellőképpen érettnek ehhez, bár formálódok, egyre inkább felszabadít a nyílás öröme.

„Népet taníts, mint József Attila” – mondod, de először érzéseket kell tanítani, mert anélkül nem ember az ember, csupán gép, robot. Amíg nem éreznek, hiába tanítok nekik bármit, ám a következő harminc évbe belefér, hogy felnőjek a feladathoz, vagy elhagyjam az irodalmi színteret, és inkább a boszorkánykonyhában töltsöm szabadidőmet. Az utóbbit nem tartom valószínűnek, hiszen nem vagyok megfutamodó típus, nem ijedek meg a kihívásoktól, de szükségem van támogatásra, és tőled mindezt megkapom. Ilyen háttér mellett el is dőlnek a továbbiak, hiszen szeretek írni; leginkább gondolkodtató írásokat, hogy ne legyen egyszerű a megfejtés, hanem dolgozzon meg velem az olvasó, élje át velem azokat az érzéseket, melyeket műveimben közvetítek. Színeket, gondolatokat, kimondott, kimondatlan szavakat, melyeket a sorokba és sorok közé írok, hogy aztán megelevenedjenek, utat találjanak, később felszínre törjenek. Egyfajta belső irodalmi nyelv, mely beszéd, írás nélkül is kommunikálható; gondolatátvitel és olyan közvetítési képesség, hogy át tudja venni a másik ember. Egyetlen és több is. Az egyetlennek más jelentéssel bírnak a szavak, egyedi módon fűzi gondolatai közé.

A szabad verselést is megkedveltem. Számos lehetőséget kínál önkifejezésre, közvetítésre. Már az első lépések megtétele után többletenergiához jutottam, mert élveztem, hogy más formában is képes vagyok kiteljesedni. Hamar észrevettem, hogy a kötött formák ismerete előnyt jelent ezeknél a verseknél; ritmusok kerülhetnek bele, melyek nem erőltetettek, szabadon áramlanak a sorokban, hiszen rutinból jönnek. Ez a

felfedezés vitt közelebb a szabadversekhez, néha jólesik elkalandozni, kísérletezni.

Különleges élmény a prózák világában is barangolni. Izgalommal teli ez a világ, bármi lehetséges, és vég nélkül lehet beszélni, senki nem állít meg, nem szól közbe, akadálytalanul telhetnek a sorok, olyan dolgokat is kimondhatok, melyeket egyébként képtelen lennék szavakba önteni. Az írás felszabadít, nyugodttá, elégedetté tesz, és valami végtelen harmónia uralkodik el rajtam, amikor – minden terhet ledobva – átengedem magam a billentyűzetnek, olyankor a hétköznapiakat ünnepi hangulat járja át. Számomra menedék, biztonságos sziget. Olyan terület, ahol komfortosan érzem magam, ki tudok kapcsolódni. A levegővételhez hasonlítom, vagy betűk, szavak harmonikus dalához.

Aki komolyan írásba kezd, végigjárja azokat a lépcsőfokokat, melyek elengedhetetlenül szükségesek ahhoz, hogy élvezhető művek szülessenek. Ehhez először meg kell ízlelni az alkotás örömét, s ha tetszik, fejlődni akarunk, mert az újabb sikerélményekhez vezet.

Ennek első lépcsőfoka, hogy sok klasszikus irodalmat olvassunk és kortárs szerzőket is. Én gyerekkoromtól kezdve faltam a könyveket, mindig bele tudtam bújni valamelyik szereplő bőrébe, velük éreztem – örültem vagy szenvedtem –, és állandóan szerelmes voltam. Soha nem a királyok, úri fiúk vonzottak, mindig a szegények, az elesettek „élvezték kegyeimet”, szívesen megoldottam volna gondjaikat, hogy könnyebb legyen nekik, mert ettől jól éreztem magam. Olyan világokba csöppentem, ahol boldogan élnék, kamatoztathatnám problémamegoldó képességemet, ám gyakran fordult elő, hogy csalódtam, mert az olvasott történetek nem úgy alakultak, ahogy én szerettem volna látni az események folyását. Később sikerült ezen felülemelkednem, elfogadtam, hogy a regényekben nem én szövöm a cselekményt, valaki

már megírta. Egy ilyen elmélkedés közben jutott eszembe, hogy nekem is kellene, akkor azt teszek, amit csak akarok, enyém az irányítás.

Gyermekkori körülményeim nem segítettek a fejlődésben, nem tudtam kihasználni az élet adta lehetőségeket, csak vágy maradt az írás, ám ha nagyon akarunk valamit, előbb-utóbb valósággá válik.

Mesékbe menekültem, olyankor eltűntek a felhők, csak a zárt világ maradt; bezárkóztam, magam mögött hagytam a külső zavaró ingereket, nem törődtem bántságokkal, kirekesztettem azokat, el is hittem, hogy nem léteznek.

Andersen meséin nőtem fel; mindegyik emlékezetes, több szereplőjével tudtam azonosulni. Egyik kedvencem a kis hableány története; én is olyan szerelmet akartam magamnak, és meghalni egyetlen boldog pillanatért.

Az élet másképp írja történeteit, bár még mindig hiszek a mesékben, a valóság azonban távol áll tőlük, néha olyan rút, hogy megrettenek tőle.

Ha mindent lejegyeztem volna, amit gondolok, számtalan prózai művem lenne, de nem tettem, inkább mások írásait elemezgettem, amíg nem kezdtem ösztönözni, hogy legyen merészebb. Nem egyszerű teljesíteni ezt a kérést, hiszen nem álnéven publikálok – nevemet és arcomat adom mindenhez, ami tőlem olvasható. Olykor pirulok, hogy miket gondolhatnak rólam az olvasók, emiatt nem merem megmutatni magam. Hiába „csak egy novella”, mindenki sejti, hogy „nyomokban” tartalmaz valóságos elemeket, azonosítanak egy-egy szereplővel, és ettől már előre megrémülök.

Összerezzenek, mert nagyon belemerültem az írásba, váratlanul a hátamon érzem érintésed. Rám terítet a kabátom, kézen fogsz, vezetsz az udvar felé.

– Szellőztessük ki a fejünket, boszorkány, majd utána folytatjuk. – mondod mosolyogva, és én engedelmesen követlek, mert elgémberedtek az ujjaim, szükségem van mozgásra, friss levegőre.

A táj csodálatos, az esti sötétben huncut hópelyhek járják libbenő táncukat, az utcai lámpa fényétől fehérből aranszínbe öltöznek. Egyikük orrod hegyére telepedik, s még mielőtt lesimogatnám, el is tűnik bőröd melegén. Ez a kép felébreszti szonettes éneket, máris verssorok kelnek életre, majd lejegyzetem, amikor újra a laptop előtt ülök. Most inkább engedem hatni a vérpezsdítő hideget, hozzád bújok melegezni, töltődöm rövid sétánk alatt. Valóban gyönyörű az élet, csak élni kell minden pillanatát, az apró varázslatokat, melyek most épp a széparcú télben kelletik magukat.

A séta veled és az idilli táj felerősíti bennem a lírát, érzem, nehéz lesz visszazökkennem, éppen emiatt írok ritkábban prózákat. Talán nincs bennem elég kitartás, vagy nem hiszem el, hogy lesz belőle valami.

Ezt is tanulnom kell. Picivel jobban hinni önmagamban. A bizonytalanság nem szül újabb műveket, jól tudom, hiszen többször előfordul, hogy analizálom magam. Gyakran akadok el egy témánál, s amíg ki nem bogozom a szálakat, nem tudok továbblépni. Most például a „haszontalan dolgokra pocsékolom a szavakat” foglalkoztat. Még az is meglehet, hogy van ebben a vádban igazság.

Az írás mindenkor felelősséggel jár, egyáltalán nem mindegy, hogyan és mit fogalmaz meg, akit sokan olvasnak, hiszen egy-egy mű képes befolyásolni az emberek gondolkodásmódját, cselekedeteit. Lehet gyilkos tőr és orvosság, hatásos fegyver vagy hűsítő balzsam. Élénkít vagy nyugtat, cselekvésre késztet vagy megállít. Aki komolyan foglalkozik vele, hatalomhoz jut, ám ezzel a hatalommal megbocsáthatatlan bűn visszaélni.

Az írott szónak ereje van, mely maradandó, hiszen az olvasás bármikor ismételhető, akkor még nagyobb hatást gyakorol. Mindig céltudatos voltam, olyan területen, ahol biztonsággal mozogtam, ám szeretem a kihívásokat, ez az élet minden színterére, így az irodalomra is vonatkozik. Mindig emeltem a lécen, soha nem álltam meg elégedettséggel, hátratett kézzel, hogy lám, már mindent elértem; nem, soha nem érünk fel legmagasabbra, mindig van feljebb. Nem elég, hogy van egy jól fogó tollunk, az írás minősége nem ezen múlik, sokkal inkább meghatározója, hogy mennyire vagyunk képesek kívülről látni magunkat, más szemével nézni műveinket, az olvasók szemszögéből is megközelíteni; érdemes figyelni a nálunk magasabb szinten álló költőkre, írókra, átgondolni megjegyzéseiket, tanácsaikat, hiszen ők elkötelezettjei az irodalomnak, nem ártani akarnak, hanem alázattal szolgálni. Nekünk is akarni kell a fejlődést, így egyre több élményhez juthatunk. Ezek a meghatározó élmények segítenek bennünket az egyre mélyebb, tudatosabb íráshoz. Engem ez vitt előre. Maximalista vagyok önmagammal és másokkal szemben is. Azt hiszem, én arra születtem, hogy széppé tegyem az emberek életét, más szemnyitogatásra hivatott. Ez nem jelenti a líra elkerülését, hiányát, csak markánsabban vannak jelen a tudatot jó irányba befolyásoló gondolatok. Én nem tudok hitelesen nyitogatni, de hitelesen tudok szépre szeretni, ha akad olyan, aki befogadja ezt a képességemet. Későn érő típus vagyok, a szemnyitogatást még gyakorolnom kell, hiszen van véleményem a világ folyásáról. A szavak arra születtek, hogy jó dolgokra használjuk őket, ne éljünk vissza azzal a hatalommal, mely általuk birtokunkba került. Hiszem, hogy nem haszontalan, amit művelek, hiszen műveim üzenete, hogy minden szakadékból van kiút. Így szolgál építésre az, amit a sorokba és sorok közé írok.

Amíg komolyan veszi valaki a minőséget, az értékeket és embertársainak örömet szerez, addig nem haszontalanok a szavak.

Egyszer minden írásból emlék lesz. Vagy a fiók mélyén porosodnak, vagy nyilvánosság elé, könyvtárakba, könyvespolcokra kerülnek. Az idő dönti el sorsukat.

Azt mondtad, az ember az emlékeket őrzi, az életet éli, és való igaz, mennyire fontos, hogy ez a két ige megfelelő helyre kerüljön a szóösszetételben.

Az életet élni kell, hogy az irodalom is éljen.

Horváth Viktória

Hétköznapi háláink

Hogy miben van a hála?
Minden egyes zajban
A madárfütty az ágon
Vagy ha rügy kipattan

Ha zene szól a fülben
Vagy ha fejben szól csak
Midőn egy picic jégcsap
Ábrándozva olvad

Ha laptyol a kutya
Zsebben csörög apró
Megáll a taxióra
Tépődik a zacskó

Cuppan puszi az arcon
Sűrű szívdobogás
Ebédre kongat templom
Érkezik a postás

Záporosó, ha hullik
Sűrűsödik rántás
Nagyot szisszen a kóla
Óvodás kántálás

Vonat füttyül a sarkon
Szél sem fújhat szebben
A havi fizetésed
Megjön SMS-ben

Vízgőz emelget fedőt
Vaj csúszik kés élén
Felmorajlik a víz a
Radiátor mélyén

Bogár, ha koppan falon
Hőtől tágul ablak
Midőn egy gondolat a
Semmiből kisarjad

Ha nyikorog a fiók
A paplan susorog
Míg rád tapad egy szempár
Tűsarkú, ha kopog

Ha kézujj simít fejbőrt
Lágy horkolás szerdán
Ha csikorgó fékezés
Átenged a zebrán

A hála mindben ott van
Észre kell csak vened
Nyitott szemmel járj, hiszen
Mind ott él tebenned

Huber Carmen

Nekem már megvolt...

Gyermekként az ember vágyik a nagyvilágra,
Szép házra, gazdagságra,
Piros sportautóra és igazi társra.
Nekem már megvolt minden, amire vágytam,
Megvolt az is, amire sosem vágytam,
Már megvolt nekem sok „igaz barát”,
Kik elmaradtak mellőlem,
Megvolt a „vérbarátok” érzése is,
Elvesztésükkel kitepték szívem.

Megvolt a sirig tartó összetartozás,
Lángoló szerelem érzése és megélése,
Majd megvolt, ahogy kigyógyultam belőle.
Megvolt a siker, a taps, a rivaldafény,
Megvolt mindennek hanyatlása,
Ahogy örökre kihuny a fény.

Megvolt, hogy elértem abszurd álmaim,
Vele együtt az elégedettség érzése,
És megvolt milyen, ha amire oly nagyon vágyom,
Sosem kapom meg.
Az elengedése valakinek vagy valaminek,
Amit még akarom, hogy enyém legyen,
Az volt a legnehezebb lecke,
De ez is megvolt nekem, elfogadtam nehezen.
Nekem megvolt már az utazás, a megálmodott lakás,
Megvolt az álomautóm és munkám,
Megvolt a színes virágokkal borított balkonom,
És a tudás, ahogy egy hangszert megszólaltatok.
Már megvolt, ahogy pofon vágott az élet,
és a földre esve lélekcsontjaim szilánkosra törtek.

És megvolt, hogy véres körömmel küszködtem,
Legmélyebb helyzetből is felálltam, nem egyszer!
Élhettem olyan helyeken, ahova mások sosem jutnak el,
Nekem megvolt, hogy még életemben publikálják verseim,
Ismert kortárs író lehettem,
Nekem megvolt, hogy itták szavaim és kedveltek,
De megvolt az is mikor gyűlöltek és kiközösítettek.

Nekem megvolt az igaz szerelem,
Amely elkísért egész életemben,
Ez a legnagyobb dolog, amit elértem!

Nekem már minden megvolt,
Amit adhat az élet, elfáradtam,
Már semmit nem remélek.
Kifogytam álmaimból, érdeklődésem kihunytt,
Immunis lettem az érzésekre.

Már nem hiszek, nem remélek,
Megkopott isteni lényem.
Jó volt itt!
Ráláttam az életre.
A maradék időt nem veszem komolyan,
Csak könnyed játéknak veszem,
Már nem sietek, féltve őrzök minden percet,
Ami csak az enyém,
Senki és semmi nem fér bele!

Az utolsó út

Amikor végleg elmegyek és örökre becsukom szemem,
Megszűnők a világnak és a világ megszűnik nekem.
A csodákat és fájdalmakat magammal viszem,
Mindent elfelejtek, ahogy kilehelem lelkem.
Törékeny testem oszladozni kezd,
Finom lelkem elcsendesül, megpihen,
Levegőt többé nem veszek, a világ forgásából kiesek.
Tudattalan, mozdulatlan fekszem.
Többé senki nem lát és én sem látlak titeket.
Csend lepi el szétporladt csontjaimat,
Ki voltam?
Már senki nem tudja meg.
Egykori tudásomat senki nem kapja meg.
Jöttem és elmentem, mint mindannyian,
Földi látogatásom rövid volt, de maga a csoda!
Hálával tartozom mindenkinek, kinek vére folyik bennem.

Ki megszült és felnevelt,
Kik szerettek vagy bántottak és erőssé tettek,
Kik tükröt mutattak, pedig én nem kértem.
Az elején olyan végtelennek tűnt földi létem,
Majd szeretteim, ismerőseim eltemettem, de én még mindig
éltem!

Mára már nem maradt senki, aki ismeri egykori énem,
Ideje nekem is elmennem, idegen lett e világ és már nem
értem.

Kedveseim, kik MOST birtokoljátok a földet,
Találjátok meg mindenben a szépséget,
A nehézségekre megoldást keressetek és szeretet vezérelje
minden perceteket!

Iochom Zsolt

Te légy a vesztám

A látszal csal –
A szív szeret,
Az élet színpadán
Nincsen főszerep.
Rád bízom magam,
Te légy a vesztám,
Két kezedbe megnyugszik
Lázadó lelkem.
Lesz, ami lesz –
Kísért az élet,
Éjfélre kiderül,
Csókod mivé lett.

Boldoggá tesz, ha
Mosolyod látom,
S ha ébren öllelek
Tudom: nem álom!
Szerelmes szívem –
Íve körbe rajzol,
Elég egy csókod
S máris felajzol.
Mosolyod tavasz,
Lelkem kizöldül,
Szóvirágok nyílnak
Csókos ajkamon...

Ki érti ezt?

társasjáték a szerelem
ketten lógtok a szereken
te légy a társ
és ne a játék
egyebet mi mást
kívánnék
nem tartnak össze kötelek
csak láthatatlan kötelék
szerel-
messen
ölelkeztek
illatos út vezet a pokolba
s lehet boldogság egy
disznóólba' –

ha öröm az evés
s a semmittevés
az életünk több kell
hogy legyen
csak mi magunk se tudjuk
hogy legyen
vágyódni kell a tetre
vagy bár
tettetni a vágyat
kereslek
kutam vagy
szerelmes szívek
ívek szürke lapján
boldogságunk megannyi
árnyalatán
emléksorokban
bokrokban – virágokban
meglellek
szívdobogásomban
meg tudnék
élni érted

érted?

Juhász Daniella

Úton

Ablakaimon át figyelem az eget,
lassan lépkedek fel a meredeken.
Keresem a keresetlen megbúvó helyet,
hol láthatom a fényt és a jeleket.
Rajzoló a falra,
felírom a neveket,
kik ezen a Földön éltek és haltak meg.
Nyomot hagyva minden nap
keresem magam,
keresem a keresetlen darabokat.
Belső átalakuláson,
Mentsd meg magad.
Keressd a Napot, a Holdat, a csillagokat.
Keressd azt, ami szívedet keresi,
Találj egy helyet, hol éppen nem esik.
Légy te a Nap,
mely utat mutat,
az égen ragyog és megnyugvást ad.
Légy te a Hold, s a csillagok,
azok a fényes pontok,
mi harmóniát parancsol.
Áss mélyebbre,
lásd meg a szépet,
keress, kutass,
s legyél te.
Te magad vagy az isteni jel,
a teremtés és a jelen művészte.
Születéseddel kezdődött el minden,
amikor lényedet kiválasztotta Isten.

Kalocsa Zsuzsa

Béke

Annyi mindent takar e szó, béke!
Tudod, ha szabad az ember lelke,
nincs zsarnokság, béke van szívedben.

Nem vagy szomorú, veled van családod,
legfontosabb, őket boldognak látod.
Új nap hajnalán imádkozol értük,
hiszed s reméled jobb lesz majd a létük.

A fohász túl szárnyal a sötétségen,
szabadság dala ott lesz a szívekben.
Zengő szavakkal árad az igazság,
szívekig hat, s tiszta lesz a ragyogás.

Bízzál! Hisz nincs oly csapás bárhol is dúl,
mely idő végeztével nem csillapul.
Gyűlölet tövise nem hoz virágot,
ha félelem uralja a világot.

Várnak reád majd az apró kis csodák,
jogos álmaid között nyíló virág,
a szóke hold is ezüstöt von köréd,
hittel telve azt mind leszórja eléd.

Ó, fehér galamb tárd ki szárnyadat,
szebb jövő felé, hol békét vágynak,
hol mindig lobog az égő fáklya!

Embernek maradni

Gyermeknek születél,
lassan ember lettél,
soha nem feledted,
hogyan honnan is jöttél.

Egy embertelen világban
próbáltál hinni... csodákban.
Ma leélnék úgy egy sorsot
senkitől nem kapnak... jó szót.
Kedvesség pedig drága kincs,
hisz szeretet számukra nincs.

Látod bajban van egy barát,
segítsd, felejtse bánatát.
A koldusnak nyújtsd ki kezéd,
lenézőn ne vesd rá szemed!
Tanulj meg embert szeretni,
téged így tud ő tisztelni.

Amikor az utca kövén
jajong a magány,
s nézik a házak ablakán
mi van az út túloldalán,
vedd észre, nincs remény...
az út másik oldalán!

Ne feledd el soh'sem,
hogyan honnét indultál,
a lényeg az s hiszem
igaz ember maradtál.

Kapocsi Annamária

Holnap ma kerengő

„Dúdoló”

Ma nem játszom már semmit,
és holnap sem fogok,
mert Isten azt hazudta,
hogy „én boldog vagyok”

Ma elhiszem még néki,
de holnap nem fogom,
a holnap utánt hagyjuk,
Magamra gombolom.

Ma érzem fut a lázam,
de holnap engedem,
hogy lágyan üljön mellém,
a béke azt hiszem.

Ma nem győzhet le semmi,
de holnap vesztesen,
a béke hangát gyűröm,
a zsebembe teszem.

Majd elhiszem, hogy vége,
az egyik holnapon,
de addig mában égve,
magamban dúdoló:

A Ma a Holnap ágya,
S ha tűzpiros – fehér,
Már nem számít, ha egyszer,
Csak egyszer véget ér.

Akaratvirág és dackacat

– Egyszerre sajnáltalak, haragudtam Rád, és szerettelek...
– Mégis nekem estél.
– Talán erősebb volt a haragom, mint véltem. Az olyan ösztönös.

Mint az önvédelem.

Az ember nem akar haragudni, hisz az kinek jó?

Nem gyógyít, nem óv, nem old meg semmit.

Mégis borul, és ömlik, pláne, ha erős.

– Nem volt jogod haragudni. Szóltam, hogy... és nem csak, hogy...

– Lehet, de csupán a te nézőpontodból.

Valaminek a kezdetét nem indítjuk el, ha tudjuk úgysem lépünk rá, akkor nem indítjuk el.

Dominó.

Mi elindult saját útján halad.

Önkéntelenek a mozdulatok, ha lélek közeliek.

Ha már nem, ha már irányítani tudjuk, hogy most ezt-meg azt illő tennünk, akkor nem igaz, és erőltettet.

Mintha lenyomnám a torkomon a napfelkeltét.

– Bizarr hasonlat.

– Lehet. A szép dolgokat is el lehet rontani.

Értünk hozzá, mi emberek.

Pedig csak becsülni lehetne az ajándék érzéseket, mi meg belebarmolunk, mind. Kivételem nélkül.

Ha féloldalas, akkor azért, ha felületesen kezeljük és természetesnek véve elhanyagoljuk akkor azért.

– Már nem csak rólam beszélsz.

– Nem, persze, hogy nem.

– Mért sajnáltál?

– Hmm...

– Hisz jól vagyok, nevettem az egészen.
– Lehet. De olvastam a mozdulataid. Láttam a szemed.
Azok nem tudnak vetíteni.
– Nem vetítek, mit képzelsz? Te csak...
– Én csak? Nem a körülményeket néztem, hanem téged.
Az apró rezdüléseid, arra mindenhol rá volt sütve.
– Mi? A jó kedvem?
– Hogy nem tudod mit akarsz.
– Ott akartam lenni, ahol vagyok! MINDIG azt teszem,
amit akarok, és ahogy akarom!
– Nem. Csak tudod mit kellene akarnod, és néha aszerint
teszel.

Ha az, amit szeretnél nem lehet, vagy kicsit is azt gondolod
nem vállalható, nem megvalósítható, félreteszed mert köny-
nyebb.

A felbontott üvegből pedig elpárolog a lényeg.

Ej, be kár, hogy ezt hiszed.

Hát ezért is sajnáltalak. A polcaidért.

– És Te? Teszel is valamit?

– Persze, Nekem is vannak polcaim.

Bár nem mondom, hogy mind én pakoltam fel a lehetet-
lenségeimmel.

De soha nem is tagadtam. Az az én szomorúságom... ez
meg a Tiéd.

– Szerettél?

– Igen... erre akkor döbbsentem rá...

– Mikor?

– Mikor láttam a szenvedéseid, a vívódást önmagaddal.
Megdöbbsentett, hogy sajnáltalak, és megdöbbsentett, mert
csak haragudnom lehetett volna.

A sértettségem mintha pókháló-vékony láthatatlan szállá
olvadt volna, amit csak lebegtet a szél.

Néztelek... és azt éreztem: Boldognak szeretnék látni...

Itt belül valami úgy elpattant, valami megmagyarázhatatlan béke, és el sem hiszem ahogy még most is érzem, ahogy beszélek, elterül itt belül.

Jó érzés.

Nem haragudhatok Rád, mert nem tudod mi tesz boldoggá. és magamra sem haragudhatok...

– Pedig az jó, a harag megvéd attól, hogy butaságokat tegyél

– Lehet.

Talán sohasem a könnyebb utat választom.

Hanem azt, ahol élek.

Hát most már tudod...

Persze hogy meg sem kellett volna kérdezned.

Tudtad mielőtt válaszoltam volna bármit is, minek is a válasz?

Jobb ez a sejtető bizsergés: Mi van ha?

Megadja az eshetőséget arra, hogy „Á, dehogy”

Néha a válaszok életben tartanak, máskor a csend simít arcon.

– Felesleges lenne bármit is mondanom? Úgyis csak azt gondolod, amit akarsz?

– Nemmm, dehogy.

Csupán a csend teret ad a képzeletnek,
„Ábrándozás az élet megrontója” hisz tudod, mindenki ezt mondja.

Nos akkor én jó elrontó vagyok.

Mint a finom tévedésműves, jó játék a léleknek.

Emlékezek a finom mozdulatokra, a csapodár szavakra, és beleszövöm, szép lélekszőnyeg lesz.

– Te nem vagy kerek.

– Sosem akartam labda lenni.

Nézd mosolyogsz, ezt szeretem. A hülyeség ragadós.

Jól takar, ne nevens.

Fel lehet rá akasztani szép kis plakátokat.

– Manapság nem divat.

– Tudom. Ne légy ünneprontó. Hagy játsszak még.

– Hát jó. Mi van még a szőnyegeden, plakáton, vagy nevezd, aminek akarod, úgysem úszom meg, hogy elmondd.

– Ízek.

– Egy képen?

– Igen. A csók íze, a mámoré, a csorduló pára az ablakon akár.

Az érintés íze, az ujjbegyek kísértései.

– Háh, mozgókép?

– Lásd amilyennek akarod.

A színekkel vissza lehet adni az ízeket, a formákkal a vágyat. Persze, Te nem azt látod majd, amit én, de mégis, érezheted, hogy valami megbizserget a bőröd alatt, és látszik majd a karodon, mint egy könnyed érintés.

– Tiszta hideglelés.

– Jah, horrort írok legközelebb.

– Abban nem lennél jó.

– Ki tudja, még nem próbáltam.

– Hangok is lesznek rajta? Mármint a Képen?

– Igen, bár valószínű, hogy azt csupán te hallod majd.

Meg esetleg én, de már én is csak néha.

Kikopik belőlem és elhalványul, akkor majd tájképeket festek.

– Na, a végére még beleszomorodsz.

– Á, dehogy... Nohát a zenét kifelejtettem.

– Az is kell egy képhez?

– Mint ér a lélek zene nélkül?

– Látványt?

– Mindenképp kell az érintése. A szóé, a színeké, a dallamoké, ha másképp már nem lehet.

Nem maradhatnak mindig csak a csupasz fák.

– Ha majd tájat festesz, az sem lesz üres, vagy mint mondd, csupasz.

Vihar lesz benne, ami felborít.

– Remélem! Legalább lesz, ami felborít, bár csak az árokba borít, és csupa víz leszek, de utána jön a szárítkozás, ruha nélküli, és majd mondhatom: Ó édes cserépkályha...

– Mindig az a borulás.

– Ha így, hát így. Valahogy mindig kell.

Ha nem felborulok, akkor beborulok, mint az ég, inkább mint, hogy kiborulás legyen.

– Jön az eső.

– Ja, épp most esek.

– Hülye.

– Hol a forralt bor? Fotel? Jó könyv?

– Karnyújtásnyira...

– El kell mennem a boltba csokiért.

Desszert?

– Á, csak játszol velem, mint macska az egérrel.

– Megeszlek?

– Igen, csak előbb megpuhítasz, hogy porhanyósabb legyenek, és ijesztgetsz, hogy mire a szádhoz érek, ízesebb legyenek és ne legyen bennem már ellenállás.

– Olvadsz, mint a vaj.

– Azt hiszed?

– Látom. Hízolgó. Mint a májusi cseresznye első csókja. Vagy az őszibarack leve, ahogy folyik, ellenállhatatlan engedelmességgel a gravitációnak.

– Vonzás törvénye? Ily egyszerű lennék?

– Hatás és következmény. Ha kézbe veszem a vaját, előbb utóbb megolvad.

– Ha jégre rakod megdermed.

Egy szelet én, meg egy szelet én, apránként. Könnyű ez?

– Takarékoskodom. Szűkösebb időkre.

– Aha, hát kösssz. Jól jövök, ha elfogy a többi „finomság”

– Desszert leszel.

– Jobb szeretnék süti lenni, vagy torta.

Legalább akkor időt kellene velem töltened, s némi fáradtságot, hogy finomabbak legyenek az ízek.

– Az nem jó, mert akkor már nem olvadsz.

– De talán színesebb lehetnék, s nem szimpla egy íz ingerelhetne.

Mert édesebbé tehet némi cukor és gyümölcs, ha már a barackról beszélünk, jöhet a lekvár is.

– Az túl édes, elvesz az alap.

A selymes olvadásnak is megvan a maga gyönyöre.

– Sajnálod a rám fecsért időt.

– Túl komplikálsz már megint.

– Nem baj, jó játszani, mintha Élnék. Merénylet a világgal szemben.

– Te győzöl, úgyis.

– Sosem. Sohasem közelebb, mint a lehetőség.

Mindig csak „mi lenne, ha...”

Akkor tejszínhab is lenne a tortán?

– Maradj Te csak vaj, tetszik ez az olvadás, és valld csak be, Neked is.

– Időnként. Máskor meg nem.

Végül majd végleg megdermedek, és nem lesz az a meleg, ami felolvaszt.

Te... Ne nézz így rám. Ne már... de most tényleg, hogy lehet, hogy...

– Hello...

– Jaj nekem...

Kovács Iván

MERRE ÉS HOGYAN

Semmi sem történik hiába.
Még egy lehullott levél is,
mely lebeg egy tó felszínén
szerepel a nagy táncba.

Az életek jönnek s mennek,
akár a gyors holdfázisok.
Megtelnek-e kelyheink
mielőtt a halál kopog?

Nincs olyan, hogy véletlen,
minden fel lesz számolva.
A legkisebb léptünk is
új ajtót nyit valahova.

Sorsunk felett uralkodunk,
de jó tudni merre vezet.
Kik és mik is vagyunk?
Tétovák vagy istenek?

Kottrik Zoltán

De szeretnék...

De szeretnék csendben ülni,
Gondolataimba elmerülni.
Kertemben a rigók táncát nézni,
Lelkemet pihentetni...

De szeretnék olyan helyen élni,
Ahol az emberek megtudnak békélni.
Ahol ember nem embernek farkasa akar lenni,
Hanem kéz a kézben egymással, egy közös célért tenni.
A terheket..., együtt, közösen cipelni.

De szeretnék olyan közösségben élni,
Ahol az embert tettei után fogják ítélni.
Ahol nem a bosszú, a gőg, ami az embert vezérli.
Ahol szemtől szembe nézve tudunk vitázni.
Ha nem értünk egyet, nem kell rögtön ölni.

De szeretnék most már úgy élni.
Hogy emberekben bízzak és tudjak remélni.
Csak barátokkal szeretném. magam körbe venni,
Egy nyugodt világban, hol tudok segíteni.
Egy legyen a jelszó: élni és élni hagyni.

Csak kapkodom a fejem

Mintha nem érzem teljesen jól magam,
Két ellentétes világ közé szorultam.
Minden gyors, száguldó körülöttem,
Egyre nehezebb mindezt követnem.
Az ifjúságra sokszor rácsodálkozom,
Számukra, a türelem ismeretlen fogalom.
Mindent megoldást a netről várnak,
A kapcsolatok felszínessé válnak.
Tegnap még lájk, imádás és szereti,
Másnapra uncsi, és egyszerűen „szkippeli.”
Fennhangon hirdetik; szabadság... ováció,
De megvan hozzá nektek az „applikáció?”
Keresem e világban a helyem,
De... csak kapkodom a fejem.

Nagyon, megmondó világot éltek,
Biztos tuti igazat regéltek?
Önműködő világban találok magam,
Minden okos, s ezt nem fogja fel az agyam.
Önvezető autó, okos önműködő házak,
Minket lebutítva, gombnyomásra használnak.
Ma született gyerek ösztönösen tudja
Szelfihez ujjá, melyik gombot nyomja.
Minden swag, yolo, fenszi és virtuális
A gyerek nevelése trendi, liberális.
De lehet én vagyok az öreg maradi,
És nem tudom a lépést tartani.
Keresem e világban a helyem,
De... csak kapkodom a fejem.

Nyomtatunk fogsort, alkatrészt, házat,
De az Élethez van elég alázat?
Éljetek, és tegyétek okosan, ésszel,
Mert az élet egy értékes ékszer.
És tényleg mondom, a „vége” nem kamu.
Mindenkiből csak por lesz és hamu.
Tíétek a jövő, építsétek tovább bátran,
Ne szenvedjetez hiányt kitartásban.
Én kinyitom ajtóz és jó mélyet szippantva,
Az Őrségi idillt szívom magamba.
Rám fér már a pihenés, s a nyugalom,
Hátra dőlve elmosolyodom.
Megtaláltam e világban a helyem,
És... már nem kapkodom a fejem.

Kovács Margit

Reggel

Ma még a reggel is csak próbál magához térni.
Mellettem kúszik fel a négyeshatosra,
a helyét keresi, s velem szemben találja meg.
Az ablak tükrében a tekintetem kutatja,
de én inkább lehunyt szemhéjam mögé bújok.
A villamos két megálló közt lélegzetvételnnyire lassul.
Szinte észrevétlenül áll meg, és feltárul ajtaja.
Fáradtan nyílik szemem a tegnapi esti olvasásból.
Nehéz sóhajt cipelő emberek szállnak fel,
és mellettük érdektelen tekintetek pislognak.
Egy apa is beténfereg, fiával és lányával,
ők – kötelező iskolába menni – reggelre ébredtek.
(kislány talán hétéves lehetett)
– utálok gyerek lenni! Bátran szólt, a csöpp lány
szemében a dac és a bánat könnyekben gyűlt össze.
De apja inkább hagyta, hogy a vallomás elől
az ablakon át elszökjön tekintete.
A kislány ajkán remegésre görbült a tehetetlenség.

Ez az érzés felismert, ahogy ott ültem.

Már a reggel is magához tért.
Mellettem kúszott fel a négyeshatosra,
a helyét velem szemben találta meg.
Az ablak tükrében a tekintetünk találkozott.
Már nem tudtam a lehunyt szemem mögé bújni.

Kovács P. Zoltán

MESTERDALNOKOK

A vihar volt az oka mindennek. Ha azon az ominózus nyárvégi napon nem romlik el az idő, Bükkfalvi és Keszegh talán még ma is együtt fröccsözne a Víg Harkályban.

Az egész kalamajka egy Balaton-parti panzióban kezdődött. Délelőtt tizenegy körül hangos társaság robbant be a kis szálló álmos csendjébe és rohamozta meg a néptelen recepciót. Felületes szemlélő akár önfeledt turistacsoportnak is vélhette a gurulós bőrdandjeikkel zajongó, harsány, nevetgélő kis csapatot. Ám a fővárosból és az ország legkülönbözőbb településeiről egy nyájba összeverődött társaság korántsem gondtalan nyaralásra érkezett. Ők egytől-egyig tollforgató emberek, az Amatőr Írók és Költők Találkozójának lelkes résztvevői voltak. Valódi írók és igazi költők is akadtak közöttük. Különféle díjaik, kitüntetések súlyban mérve is igen tekintélyes mennyiséget tennének ki és az általuk teleírt papírlapok az évek során egy kisebb erdő fatermését emésztették fel.

A társaság hangadója és legtekintélyesebb tagja kétségkívül Bükkfalvi volt. Öblös hangja és Falstaffot, Bacchust megszágyonító alkata és egyénisége eleve kijelölte a vezetői szerepre a népszerű regényíróként. Vele volt elválaszthatatlan cimborája, a tőle szinte mindenben különböző Keszegh, az érzékeny lelkű, vézna, halk szavú költő. A hangulatos budai Víg Harkály kocsmá vendégei gyakran látták a folytonosan vitatkozó párost együtt borozgatni, fröccsözgetni a kockás terítés törzsasztalnál. Rajtuk kívül még nyolc-tíz idősebb, tekintélyes tollkoptató és néhány fiatal, zöldfülű írópalánta volt a találkozóra érkező csapatban.

A nagy hangoskodásra végre előkerült Tóbiás, a panzió mindenese. Sűrű bocsánatkérések és hajlongások közepette gyorsan eligazította a csapatot és kiosztotta a szobakulcsokat. A pirospozsgás, kalácsképű férfi a kis szálló állandó és nélkülözhetetlen alkalmazottja volt. Jól beleilleszkedett az alárendelt személy szerepkörébe, arcán folytonosan jámbor, jóindulatú mosolygás ült, némelyek szerint kissé együgyű is volt. Megjavította az elromlott villanyt, vízcsapot, takarított, rendet csinált, kiszolgálta a vendégeket. Az „író urakat” megkülönböztetett tisztelettel várta és elhatározta, hogy kivételes gondoskodásban fogja részesíteni az érdemes társaságot.

A csapat hamar beletalálta magát az új helyzetbe és környezetbe. Kihasználták a ritka alkalmat, hogy együtt lehetnek, eredeti úti céljuk, a konferencia, másodlagossá fokozódott le. Örültek egymásnak, élvezték a Balaton hullámain, a napozást, a délutáni sörözgetést. Tóbiás megédesítette a szemében elérhetetlen mennyei magasságokban lakozó írók, költők napjait. Kivételes buzgalommal és alázattal szolgált fel a kávé, hordta az ételeket és italokat, nem létezett olyan kérés, szeszély, amit ne teljesített volna boldogan.

De az édes életnek hamarosan vége szakadt. A harmadik napon hatalmas vihar kerekedett. „Megbillent” a Balaton, az orkán erejű szél átnyomta a tó vizét a déli partra. A strand és a part menti sétány víz alá került. Hideg eső verte a házak falait és az ablakokat. A rossz idő tartósnak bizonyult, a kis csapat szobafogságra kényszerült.

Az összezártság és az elfogyasztott tekintélyes mennyiségű alkoholos ital kihozta belőlük a tudatuk mélyén szunnyadó éretlen kamaszt, játszottak, hülyéskedtek, adomáztak, ugratták egymást, akár a régi nagy példaképek az alkotóházban és mint a régi nagy példaképek elődei a kávéházakban.

Amikor már halálra unták a kártyapartikat, a társasjátékok, belefáradtak a távollévők szapulásba és egymás szívatásába, Bükkfalvi új ötlettel állt elő.

– Rendezzünk költői versenyt! Ki tudja szebben megénekelni a vihart? Lássuk, ki lesz közülünk a mai Hans Sachs, vagy az új Vejnemöjnen!

A javaslat felvillanyozta a társaságot, mindenki lelkesen támogatta a javaslatot. Egész délután a megvalósítás mikéntjéről vitatkoztak, veszekedtek, végül eldöntötték, hogy névtelenül írnak, másnap este felolvassák a verseket és szavazással döntenek a győztesről.

Bükkfalvi már megbánta javaslatát. Vérbeli prózaíró volt, fiatalkori zsengei óta nem írt verseket. A babért minden biztonnyal Keszegh fogja elnyerni. A költők érzékeny lelkek, lehet, hogy még sértődés is lesz a dologból. De az elszabadult szellemet már nem lehetett visszagyömöszölni a palackba.

Másnap este gyermeki izgalommal gyülekeztek a társalgóban. A versek felolvasásával Marókát, a szelíd költőnőt bízta meg, aki fiatalkorában előadóművészként kezdte pályafutását. A felhozatal meglehetősen gazdagnak bizonyult, volt, aki két-három művel is pályázott. Maróka tehetsége legjavát nyújtotta, élvezte a szereplést, ajkain valósággal életre keltek az alkotások. A dicsérő megjegyzésekkel csínján bánt a műértő közönség, a mindegyikükben lappangó alkotói féltékenység nem engedte a túlságos tetszésnyilvánítást, de néhány verset elismerő morgás kísért.

Maróka előadta az utolsó költeményt. A teremben egy percnyi döbbszent csend támadt. A hangok elenyésztek a levegőben, de a vers szavai, mint súlyos felhők, továbbra is ott lebegtek a falak között. Elsőként Bükkfalvi ocsúdott fel.

– De hiszen ez... ez fantasztikus!

Majd a többiekből is kikíváncozott egy-egy elragadtatott megjegyzés.

– Ez fenomenális!

– Zseniális!

– Hátborzongató és tündéri!

– Mélyről feltörő, archaikus, zsigeri költészet!

– Olyan, mint a sámánok éneke!

Mintha egy felbolydult baromfiudvar költözött volna a terembe, hirtelen mindenki egyszerre akart beszélni, a társaság tagjai egymás szavába vágva vitatkoztak, áradoztak, mondták el véleményüket.

Az igazi megdöbbenés akkor következett, amikor Bükkfalvi felszólalt, hogy most már elég a szócséplésből, a vers írója fedje fel magát, hadd helyezték a fejére a megérdemelt babérkoszorút. Ám a felszólításra senki sem jelentkezett. A mesterdalnokok értetlenkedve néztek össze, arcukról lefagyott a mosoly. Ez a megmagyarázhatatlan fordulat sehogy sem illett bele a történetbe. Elromlott a jó hangulat, az írók, költők sandán méregették egymást, a gyanakvás és a szakmai féltékenység vert tanyát a falak között. A csapat tagjai szótlanul, mogorván vonultak vissza szobáikba.

A dalnokverseny ötletgazdája, Bükkfalvi, egy szemhunyasnyit sem tudott aludni, egész éjjel azon morfondírozott, vajon mi célja lehetett a vers írójának ezzel az idétlen tréfával. Sorra vette a csapatot és arra jutott, hogy mindannyiuk közül legfeljebb Maróka, vagy Keszegeh lehet képes ilyen színvonalú alkotás létrehozására. De Maróka szelíd, jóhiszemű tehermentés, képtelen volna ilyen sunyiságra. – *Hát persze! Csakis Keszegeh tehet!* De miért nem jelentkezett? *Hiszen hiú, mint a páva. Bizonyára jólesett volna neki az elismerés. No várjunk csak... Ez a vers nem is igazán Keszegeh stílusa, sőt, bizonyos romantikus stílusjegyeket hordoz, még az is lehet, hogy valamelyik tizenkilencedik századi nagyság kevéssé ismert, elfeledett alkotása, amit Keszegeh egyszerűen*

eltulajdonított. Mert hogy ő van a dolog mögött, az egészen bizonyos. Halk szavú, ártalmatlan embernek látszik, de valójában alattomos cselszövő. Az ugratások mestere, egy jó poénért a lelkét is eladná.

Bükkfalvi, aki nem volt mentes némi paranoiától, meg volt győződve róla, hogy a többiek összebeszéltek a háta mögött és Keszegh vezérletével valami nagyszabású szívatást készítenek elő, aminek majd ő lesz a szenvedő alanya és a végén mindenki rajta fog röhögni.

Hazafelé a vonaton már szóba sem állt egymással a két egykori cimbor.

Ugyanebben az órában a panzióban a vers valódi alkotója éppen az „író urak” által hátrahagyott csatateret igyekezett rendbe tenni és a szobákat szalonképes állapotba hozni.

Tóbiás mindig is érzett bizonyos lelki rokonságot a nagy írókkal, költőkkel, akik az ő szemében megközelíthetetlen magasságokban jártak, de igazából soha nem jutott el ennek a vonzódásnak a megfogalmazásáig, még gondolkozni is csak halkán mert róla. Tóbiásnak ugyanis titkos irodalmi ambíciói voltak. Még soha életében nem írt le egyetlen sort sem, de takarítás, dugulás-elhárítás és egyéb alantas munkái közben folytonosan vessorok és novellatöredékek jártak a fejében. Legszebb álmaiban hálás olvasók tömegei ostromolták a könyvesboltokat, hogy megvásárolhassák legújabb verseskötetét. Mindeddig szégyellte bárkinek is említeni ilyen irányú késztetéseit.

Azon a bizonyos napon az írók Tóbiást bízták meg, hogy szedje össze az elkészült költeményeket. A begyűjtött kincsekkel Tóbiás félrevonult és titokban valamennyi alkotást elolvasta. És akkor váratlan, soha nem tapasztalt érzés szállta meg. *Írnia kellett.* Szántott a keze a papíron, mint egykor a vén Vejnemöjnen ujjai a húrokon. És leírt szavai nyomán fergeteg tombolt, fák dőltek, özönvíz támadt, villámok sisteregtek, sziklák omlottak le, világok pusztultak.

Sokáig gyönyörködött saját írásában, dédelgette, mint anya az újszülött gyermekét. Aztán egy hirtelen támadt ötlettel a többi vers közé csempészte alkotását.

Este a nagy eseményen Tóbiás is ott sertepertélt a társalgóban, kávé, italt szolgált fel az irodalmároknak. Remegő inakkal és összeszorult gyomorral várta a fejleményeket, és amikor az írók a győztes vers alkotóját firtatták, lapított, mint a gyerek, aki becsinált, a világ minden kincséért sem merte volna felfedni magát.

De azóta Tóbiás a fellegekben jár. Titokban jót kuncog az „író urakon” és úgy szervírozza a kávé, úgy forgatja a seprűt és olyan áhítattal húzza a felmosórongyot, mintha virágszirmokon lépkedne a Parnasszuson, babérkoszorúval a fején.

PIERRE

A fiút Péternek hívták, de a rakparti telep lakói csak Pierre-nek szólították. Azon a környéken előbb-utóbb mindenkire rátapad valami balkézről való elnevezés. Péter elfogadta ingyen kapott nevét, bár maga sem tudta, miért éppen a Pierre nevet ragasztották rá. Talán régi francia filmek vagány, apacs figuráinak vonásait vélték felfedezni a fiúban a név kitalálói.

Valójában nem is fiú volt ő, hanem fiatal férfi. Nem lehetett több huszonöt évesnél, de arcára már jeleket vésett az idő. Markáns vonásait mintha súlyos gránittömbből faragták volna durva kezek. Néhány hónapja költözött az elhanyagolt külvárosi negyedbe, parányi szobát bérelt a kikötő közelében. Borostás arca, viharvert bőrkabátja és hanyagul félrecsapott matrózsapkája igen jól beletalált a zord városszéli környezetbe. Senki sem tudta, honnan fújta ide a szél, önmagáról nemigen szeretett beszélni, de barátságos, jóindulatú fickónak tartották és hamar befogadták a környékbeliek.

Mindenkihez volt néhány jó szava és gyakran segítette némi készpénzzel a környéken tanyázó hajléktalanokat. Azt pletykálták róla, hogy egy dunai hajón szolgált, de valami balhéba keve-

redett, kidobták az állásából és most egy közeli hajójavító üzemben vállal alkalmi munkákat.

Azon a bizonyos estén ő is ott volt a bulin, a rakparti csehóban. A bárpultot támasztotta és a szeme sarkából figyelte a terem túlsó végében nevetgélő Kleopátra-frizurás lányt. Az ifjú hölgyet fiatal férfiak csoportja vette körül, évődtek vele, szórakoztatták, körülrongták, mint cukrot a legyek. A lány szemlátomást élvezte a rajongók ostromát. Különleges jelenség volt. Különleges, akár a neve: Freya. Ébenfekete hajjal keretezett, csinos arcát elbűvölő tengerkék szemek ékesítették. Mágikus erejű tekintetéről legendákat szóttek a környékbeli férfiak.

Pierre már találkozott Freya igéző pillantásával. Akkoriban a fiú perben állt az egész világgal. Nem érdekelte semmi, állandó, enyhe alkohelmámorban tengette céltalan napjait. Vékony jégrétegen élt, sodródott, akár a szélhordta falevél. Sorját a véletlen és a vakszerencse irányította. Csoda, hogy oda nem veszett egy kocsmái verekedésben, vagy az alvilág útvesztőiben.

Egy átdorbézolt éjszaka után másnap dél körül kászálódott ki az ágyból. Többet ivott a kelletténél. Elindult, hogy a folyóparti friss levegőn kiszellőztesse szédelő fejét. Véletlenül bukkant rá a rakparti drinkbárra. Régi tapasztalata szerint egy üveg jó hideg sör elűzi a másnaposság összes tünetét. De a bárban nem csak sört kapott. A pultnál Freya szolgálta ki. A lány a szemébe nézett. Kedvesen szólt hozzá és rámosolygott, biztatóan, vigasztalóan. Megtetszett neki a fiú. Királynői szeszélye úgy diktálta, hogy ezúttal ne a győztest, hanem a reményvesztettet részesítse kegyeiben.

Randit beszéltek meg estére. Freya hívta és a fiú követte, mint kiskutya a gazdáját. Ment a lány után. Egészen az ágyáig.

Vadállati vágygal és vadállati természetességgel estek egymásnak. Gyönyörű és vegytiszta szex volt, bűntudat, lelkifurdalás és mindenféle egyéb sallang nélkül. Semmi bonyodalom, nyavalygás, ámitás, trükközés, képmutatás, szerepjátás. Pierre nem volt tapasztalatlan, rajongó zöldfülű, jól tudta, hogy ez a románc csak egy alkalmi kapcsolat. Freyát nem lehet kisajátítani és birtokolni. Nála a partner „kihordási ideje” többnyire csak néhány hét. Huszonkét éves, önálló, szabad nő, tökéletesen tisztában van különleges csáberejével, felfedezte már az élet különleges ízeit, gátlások nélkül, kitárt karokkal száguldozik a világban, az összes gyönyörűséget be akarja gyűjteni magának. Harácsoló típus. Olyan, akár a lehetetlen habzsoló, aki minden ételt megkóstol, mindenbe beleharap. De aztán hamar megunja, mint elkényeztetett gyerek az új játékot, eldobja és jöhet a következő. Pierre jól emlékezett kapcsolatuk kezdetére, amikor megbeszélték, hogy este, zárás után a drinkbár előtt várja a lányt. Ám valami hiba csúszott a szervezésbe, mert ugyanakkor egy másik pasi is várt rá, a végén csaknem verekedés lett a dologból. Freya nem csinált nagy ügyet az esetből, nevetve mondta, hogy már úgylis unja azt a mamlasz, lehetetlen alakot.

Két hónapig szerették egymást. Pierre egy lehangoló, esős napon tapasztalta első jeleit annak, hogy Freya már unja kapcsolatukat. Ugyanezen a napon érezte először, hogy leküzdhetetlenül vonzódik a lányhoz. Beleszeretett. Mintha csak valami utálatos fertőző betegség tüneteit fedezte volna fel magán, rémülten vette észre, hogy csapdába esett. Freya rabul ejtette. Keserves tapasztalatai tolakodtak emlékezetébe. Egyszer már végigszenvedte az epekedő szerelmes minden gyötrelmét, fájdalmát.

Első szerelme egy tizenhét éves kis bestia volt. A kiscsaj kacérkodott vele, de amikor Pierre közeledni próbált, a lány visszavonult. Agyongyötörte a fiút. Amikor az megunt a kegyetlen játékot és fel akarta számolni kapcsolatukat, a leányzó újból felébresztette benne a szenvedélyt és kezdődött minden előlről. Játszott vele, mint macska az egérrel. Csaknem az őrületbe kergette.

Pierre beleborzongott a gondolatba, hogy örökre elveszítheti Freyát. Józan eszével felfogta, hogy viszonyuknak nincs jövője, mégis egyre görcsösebben kapaszkodott a reménytelen kapcsolatba. Néhány napig még találkozgattak, de együtt-létük már nem volt a régi. Freya hideg volt és utálatos. Pierre megpróbált beletörődni a szakításba, de egy hétig sem bírta ki a lány nélkül. Könyörgött, mint egy gyerek, hogy találkozzanak.

– Hát, ha annyira akarsz látni, gyere el a hétvégi buliba. Zártkörű összejövetelt tartunk a bárban, a kollégáim és a barátaim lesznek ott – vetette oda a lány kelletlenül, mint tola-kodó koldusnak az alamizsnát.

Pierre tisztában volt vele, hogy ismét cserbenhagyta a józan esze. Nem kellett volna eljönnie. Most itt ténfereg egy csomó idegen között, mint nemkívánatos vendég egy előkelő partin, alig ismer valakit ebből a társaságból, azt sem tudja, ki az a sok feltüzelt kan Freya körül. Amikor megérkezett, a lány épp csak ímmel-ámmal üdvözölte és egész este alig szólt hozzá. Mégsem tudta rászánni magát a távozásra. Nem lehet, hogy csak így egyszerűen vége szakadjon mindennek. Belepustulna, ha nem láthatná többé a lányt, ha soha többé nem karolhatná át, nem szoríthatná magához istenien tökéletes, imádnivaló testét.

Pierre végül az elkeseredett férfiak utolsó menedékhelyére, a bárpulthoz telepedett. Képtelen volt kordában tartani gondolatait, folytonosan csak addigi rövid kapcsolatuk, a csodás nappalok és a szerelmes éjszakák emlékképei kísértették. Minden találkozásuk úgy kezdődött, hogy Freya rámosolygott, igéző tekintetével végig simogatta, gyengéden megérintette az arcát és forró csókkal üdvözölte. *„Most is így fog történni. Így kell történnie. Freya biztosan idejön hozzám, amint lerázza magáról azt az undok siserahadat. Az nem lehet, hogy ne jöjjön ide.”* A férfi rögeszmésen kapaszkodott a gondolatba, hogy a lány odalép hozzá, a nyakába borul és minden folytatódik, úgy, ahogy eddig volt. *„Talán most... Freya mintha erre nézett volna. Látja, hogy itt vagyok. Mindjárt elindul felém. De az a rohadék pasas teljesen rátapadt. Az a kenderkóc hajú, piperkóc bájgúnár egész este ott legyeskedik körülötte. Közvetlen közletről a fülébe sugdos.”* Pierre képtelen volt levenni a szemét róluk. *„Az a szemét állat most meg belesókolt Freya nyakába!”* A lány elhessegette magától a fiút, de mosolyogva nézett rá. Mondott neki valamit. Cinkosan összevillant a szemük és nevettek. Pierre zsebre dugott keze ökölbe szorult. Ujjait olyan erővel szorította össze, hogy körmei a tenyerébe mélyedtek. Mozdult a lába. *„Odamegyek és belevágok a kenderkóc hajú vgyori pofájába!”* Végül maradék józansága visszatartotta. Belátta, ha féltékenységi jelenetet rendez, csak saját magából csinál bolondot. Újabb konyakot rendelt. Már az ötödiknél tartott, de nem érezte az alkohol jótékony, bódító hatását. *„Most meg Tulok sertepertél a lány körül. Mit keres itt ez a behemót barom?!”* Pierre csak látásból ismerte a vaddisznóképű férfit, mindössze annyit tudott róla, hogy piszkos ügyei vannak és nem jó vele ujjat húzni. *„Freya még ilyen alakokkal is szóba áll?!”* Tulok mondott valamit a lánynak, aztán mindketten eltűntek a drink bár belső helyiségébe vezető ajtó mögött. Pierre ujjai önkéntelenül a zsebe mélyén lapuló késre fonódtak.

Eszeveszett düh kerítette hatalmába. „*Megkeresem őket, akár a föld alatt is. Ha az a vadbarom Freyát akarja megkaparintani, tövig belevágom a késemet. A szíve közepébe. De mégsem. Ez túlságosan gyors és irgalmas halál lenne ennek a patkánynak. Azt a dagadt sörhasát met-szem fel!*”

Váratlanul Freya tűnt elő és egyenesen a bárpult felé tartott. Pierre-nek hirtelen kitisztultak a gondolatai és szíve hevesen kaplapált. A lány odalépett hozzá. Rámosolyogott. Felnézett rá búbajos, gyönyörű szemeivel.

– De jó, hogy eljöttél, Pierre...

Feltétlen odaadás, bocsánatkérés és felkínálkozás volt tekintetében. A férfi hátán végigfutott a jól ismert borzongás. Ezért a pillantásért érdemes volt eljönnie, ezért a pillanatért érdemes élnie. Egy másodperc alatt elfelejtett és megbocsájtott minden megaláztatást, minden méltánytalanságot. Ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy szája rátapadjon a gyönyörű ajkakra és leteperje a lányt a padlóra, ott, mindenki szeme láttára.

– De jó, hogy itt vagy – ismételte Freya. Szép szemeit kérlelően emelte a fiúra. Pillái alól csillogó könnycsepp tolakodott elő és végig gördült a gondosan sminkelt arcon. – Nagy bajban vagyok, Pierre. Ez a féreg Tulok nem száll le rólam. Tartzom neki. Sokkal... Megfenyegetett, hogy zsilettpengével fogja kidekorálni az arcomat. Ha most adok neki valamennyi pénzt, talán békén hagy. Ugye segítesz?

Jéghideg villám futott végig a férfi testén. Szó nélkül előkötorta zsebéből tömött erszényét és a lánynak nyújtotta. Szép összeget kapott legutóbbi munkájáért. Freya kiábrándító mohósággal csapott le a zsákmányra. Igéző szemeiből a férfit magához láncoló bűvös sugárzás azon nyomban elenyészett.

– Köszike! Tudtam, hogy rád mindig számíthatok.

Bíborvörösre festett ajkaival kényeskedve cuppantott egyet a levegőbe és elviharzott a férfitársaság irányába.

Pierre-nek csak most tűnt fel, hogy milyen gusztustalanul vastag a nő szája. Felhajtotta az italát és határozott léptekkel indult a kijárat felé. Tökéletesen meggyógyult. Az utcán már szokott cinizmusával summázta rövid kapcsolatát Freyával: *„Olsón megváltottam a kilépőt. A téren a lányok sem kérnek kevesebbet egy éjszakáért.”*

A rakparti lámpák alatt baktatott zsebre dugott kézzel, felhajtott gallérral, nekifeszülve a jeges szélnek. A városból kifelé tartott a hosszú, folyóparti úton, maga mögött hagyta a drinkbárt, Freyát, a lányokat a téren, a sivár albérletet. Lassan elmaradtak mögötte a szemetes utcák, az otromba firválásokkal elcsúfított házfalak, az egész lepusztult városnegyed.

Ujjai a zsebében lapuló svájci bicskájára tévedtek. Keserűen nevetett önmagán. Ezzel a játékszerrel ugyan aligha tehetett volna nagy kárt Tulok egészségében. Elhajította a kést messzire, a parti bokrok közé. Megcsörrent a telefonja. Indulatosan előkapta a zsebéből, kezével nagy lendületet vett és a folyóba röpítette a méregdrága szerkentyűt. Szórakozottan figyelte, ahogy a pengevékony készülék jó néhányat kacsázik a víz felszínén, mielőtt elmerül. Megtapogatta a zsebeit. A pénztől már megszabadult. Az igazolványait nagy élvezettel, egyenként szórta a folyóba. A plasztikkártyák, mint színes pillangók, szeszélyesen csapongva hullottak a vízbe, fényes felületükön meg-megcsillant a lámpák fénye. Megmagyarázhatatlan jó kedély és könnyedség lett úrrá rajta. Érezte, hogy valami még húzza a zsebet. Előkotorta a kulcsomóját és olyan messzire hajította, hogy a rakparti világítás már nem hatolt el odáig. Csak a távoli csobbanást hallotta.

Ahogy megszabadult személyes dolgaitól, egyre könnyebbnek érezte magát. A teljes szabadság semmihez sem hasonlítható, mámorító érzése hevítette. A világon senki sem tudja, hogy hol jár, mit csinál. Nem tudják felhívni telefonon, nem kap üzeneteket, teljesen elérhetetlenné vált a világ számára.

Nincsenek kötelességei, nem tartozik senkinek semmivel. Megszabadult bilincseitől, eloldozott minden köteléket. Még sohasem érezte magát ennyire szabadnak és könnyűnek. Akár repülni is tudna, vagy a vízen járni...

A környéken soha többé nem látták. A telep lakói még sokáig emlegették: „Rendes csóka volt” – jegyezte meg néha egyik-másik, s a többiek egyetértően bólogattak. Aztán ismét fordult egyet a világ a tengelyén, a telep lakóit új események hozták lázba, a rakparton új szerelmek fonódtak és az emberek új legendákat szőttek. Lassan elfelejtették a bőrkabátos férfit.

Kristófné Vidók Margit

A béke nyomában

Tehetetlenül vergődő kiáltás
csapódva ütődik parti szikláknak,
s míg a földi létben minden színjátzás,
a légüres térben mégis hit szárnyal.
Régről maradt ősi képek idéznek
hős nemzedéket, teremtés, pusztulás,
kék- lebbenésű halál gyilkost éltet,
múlt árnyaival örök megalkuvás.

Nem múlik el soha a szenvedése,
virágba-szökkenését várja a föld,
áldozatok vére csorog a mélybe,
nyirkos gyöngyein a remény örökzöld.
Bűnünk büntetése az emlékezés,
mikor meglegyint újra egy-egy illat,
tegnapok percét formálva jelenné,
látatva tüzet okádó tankokat.

Mintha meghaltunk volna mindannyian,
tántorgó, elszenesedett múmiák,
gyászszalag kígyózik ezüst folyókban,
vérvöröst öltenek kéklő ibolyák.
Visszaálmodnék szegényes tanyákat,
petróleumlámpa imbolygó fényét,
tücsökciripelős nyári éjszakákat,
felfedezném a mindenség rejtelmét.

Emberek vagyunk és békére vágyunk,
mert tőle csillognak fakult álmaink,
lassan a fájdalom is elhalványul,
bár még lekünkbe vájnak démonaink.
Majd, ha ébrednek világunk fényei,
és benne az emberség csöppnyi lángja,
holt színeken a kelő nap gyöngyei
terülnek, lángol és száll a varázslat.

Amikor lehull a lepel

Hiába mondom újra, és újra,
„Szedd rendbe végre gondolataid,”
te csak révedve nézel távolra,
és örök csendbe rejtéd titkaid.
Még itt vagyok, bízz bennünk, jövőnkben,
figyelj „mert elmaradsz a lét megett,”
és lásd, a lélek síri csöndjében,
didergő „magányos vándor leszel.”
Koldus ki dudorászva kéreget
réd néz, te vagy „ki senkin sem segít?”

Kikerül inkább kissé félszegen,
túlzott alázata már émelyít.
Kitaszítottak rongyos seregét,
hányszor látod az esti árnyakban?
S midőn elveszik tőle a reményt,
„csak baktat elmerengve, céltalan.”

(Idézetek Benjámin László Kormos kövek közt c. verséből valók)

László Bernadett

Mozaikdarab

Boldog vagyok, hogy hallom kacajod!
Ígérd meg, drága gyermekem, nekem,
Csengő kacajod és boldogságod
Elillanni már soha nem hagyod.

Cinkos kacsintásunk összecsillan,
Lelkeinket szelíden hangolja.
Majd messze, a csillagok mögül is
Téged figyellek féltőn, titokban.

Örökké tartó, végtelen erő,
Mely szívünket óvón összetartja.
Lelkem egyik mozaikdarabja
Vagy te nekem, édes gyermekem.

Lesz úgy, mikor az órát bámulom,
Vagy a holdat, hogy újra virradjon.
Csendesen csak arról ábrándozom,
A pozsgás arcod mikor láthatom.

Kirepülsz, kismadárkám, itthonról,
Talán már addigra nem is leszek,
De ha leszek, élek és lélegzek,
A távolból is szorítom kezéd.

Milyen lesz? Elképzelni nem tudom,
Ha iskolába már nem kísérlek,
Érted aggódva ügyet nem intézek,
S nem sietek az ebéddel neked.

Mert felnősz, kis szíved búcsút remeg,
Én szüntelen várlak, mindig várlak,
Várlak haza, míg a kezem mozdul,
Téged mindig vár itthon vacsora.

Ez egy soha szét nem hulló csoda,
Szeretlek mindörökké, gyermekem,
Lelkem egyik mozaikdarabja.

Szerelem démon

A Kacér mosolyod, és a csalfa szem,
ellop tőlem mézes, édes emléket,
tüzes szívem hevesen dobban, lüktet,
egy pillanat, s romokban az életem.

Emészt, éget a perzselő szerelem,
életem mint a kopár tarló szikkadt,
kiszívtad porcikáimból a létet,
arcod, gyönyörű lényed lett mindenem.

Íme most megsemmisülten ámulok,
a telt, ezüst holdfényes ajkaidon,
kínzó gyönyörben és mámorban úszok.

Vágyom rá, hogy hűs csókod enyhet adjon,
elűzzék a poklot, ölelő karok,
és végül légy enyém, szerelem démon.

Lászlóné Háló Erzsébet

A plátói szerelem

Az iskola udvara tele volt önfeledten játszó, artikulálatlan hangokat adó, cél nélkül szaladgáló tizenéves gyerekekkel. Az udvar közepén a fejét egyfolytában jobbra, balra forgató ügyeletes nevelő álldogál, keserű mélabúval.

Egy lánycsoport türelmét próbára téve folyamatosan faggatta:

- Nehéz lesz a dolgozat?
- Hova megyünk kirándulni?
- Hogyan ismerkedett meg a párjával?

Az udvar legtávolabbi szögletében kics csoportba verődve a legnagyobbak, akik az ellenkező nem tagjait mustrálták szorgalmasan. A fiúk száján az ismerős kaján vigyor, a lányok szemében a szégyenkező, de roppant kíváncsi csillogás. Az árnyékot adó fák és bokrok mögött lopott csókot váltottak azok a párok, akik a „felnőtt” tapasztalatukat hirdették fölényesen.

A szünet végét a tekintélyt és szigort parancsoló csengő jelezte. A szorgalmasabbjai kihasználva a sorakozástól az osztályteremig tartó pár percet, félhangosan mormolták a tananyagot, memorizálták.

A leglustábbjai a „nekem mindegy hányas lesz” kategória, belesüppedve az érdektelenségbe, arroganciával igyekezett mások szorgalmát, tudásvágyát, zavaró magatartással ellensúlyozni. Az udvar lassan kiürült, a gyerekzsivajt felváltotta az utca zaja.

Bent az épületben az ismerős, a munkával kapcsolatos zörejek, számonkérések, tanári magyarázatok negyvenötpercben. Ezután a várva várt csengő hangját ismét a gyerekek kiabálása, kacagása vagy éppen sírása váltotta fel. Ez az iskolai élet belső, rejtett hálózata, folytonossága.

A kép a szünetben mindig ugyanaz!

A tanárral beszélgető diákok, a kiabáló, rendetlenkedő, a zűrzavart kedvelő fenegyerekek, a barátságokat ápoló kisebb közösségek.

Egy téma azonban mindegyik korosztályt egyformán érdekelte. Az érzékiség, a kíváncsiság a nemiségről, a szerelem! A felnőttek ezekre a kérdésekre nem mindig tud egyértelmű választ adni.

– Tanító bácsi! Mi az a plátói szerelem? – fogalmazták meg azok a kisiskolások, akik előtt a világ alighogy nyiladozni kezdett.

– Erről a témáról majd később beszélgetünk! – és megkönnyebbülve a szőnyeg alá söpörte a válaszlehetőséget.

A gyerekek azonban nem felejtenek!

– Mi az a plátói szerelem? – tették fel újra és újra az ismerős kérdést.

– Olvassátok el Petőfi Sándor: Négyökrös szekér című versét!

– Még mindig nem értjük! Mi az a plátói?

A tanár izzadtan, de megszülte a választ egy gyakorlati példával.

– Főzött az édesanyátok lekvárt? Ha hazaértek, titokban vegyetek le a polcra egy üveg befőttet! Hunyjátok be a

szemeteket és kanalazzátok a finom, zamatos baracklekvárt, közben gondolatok arra a számotokra elérhetetlen, megközelíthetetlen fiúra vagy lányra, aki tetszik nektek. Hát ez a plátói szerelem.

Ezek a gyerekek a humor nyelvén próbálták érteni, hogyan lehet összekötni a baracklekvárt és a plátói szerelmet a tartalom és a forma egységében.

László Levente

Április 11.

Itt vagyok most megint, Attil
Szólíthatlak így? Ugye nem zavar, tudom.
Ülök melletted csendben, lent a parton,
egy újabb áprilisi hajnalon.
Olyan jó itt megpihenni néha,
kemény kőlépcsőn, a pesti oldalon,
és nézni, ahogy, ha nem is dinnyehéj ma,
de elúszik előttem egy műanyag flakon.
Köszönteni jöttelek ma Téged.
Biztos megmosolygods majd e pár sorom,
hiszen a Te napod a költészetünké lett,
pedig csak harminckét szál gyertya volt, bizony.
Leírtál sok mindent szülőanyádról,
ki népünknek örökre a Mama maradt,
s egy félig székely igaz apáról,
Külvárosi éjről, szövőgyárak alatt.
Mondtál Altatót, Téli éjszakákon,
Reménytelenül, hogy Nem! Nem! Nem! Soha!
Kései siratót, A város peremén kinn,
Amit szívedbe rejtettél, csakis oda...

De mégsem ülhetünk itt szoborként mi ketten,
egymástól távol, mint két vadidegen!
Ismertelek már mielőtt megszülettem,
s Te jól ismersz minden magyart idelenn.
Az én anyám ki könyvek között élt,
álmait kergetve szép földrajzot oktatott.
És sokszor mikor elfáradt a lelke, félve
bizonyos József Attilától verseket olvasott.
Apám, ki szintén kedvelt Téged,
féktelen volt, vad, s mint árvíz oly szilaj.
Aztán mikor számonkérte ezért őt az Élet,
büszkén elé állt és úgy várta a vihart.

Na de, rólam elég ennyi,
hisz Téged ünneplünk mindig e napon,
ki mertél egy nemzet tanítója lenni,
mindig másokon segítve sosem magadon.
Rendezni akartad közös dolgainkat.
Figyelmeztettél is: lesz munka, nem kevés!
Közösen? Úgy nem megy nekünk semmi...
Talán egyvalami. A Rád emlékezés.

Ne haragudj, indulnom kell lassan.
Tudom Te még kicsit a Dunánál maradsz.
Nézve merengve a távoli jövőndőt,
mit csak bronz szemeid látnak hullámok alatt.
Ha nem bánod, akkor eljövök majd újra,
szoborként üldögélni, némán, ércesen.
A költő és az utókor egy lakója...
Lelassult percek a hömpölygő éveken.

Lengyel Zoltán

Töprengés

Emlékek öles halmaza szunnyad szívem mélyén,
S a múltat festi széppé az idő vászon képén.
Úszó fényhálót sző az éj homályos terében,
Szavak és dalok ébrednek életre cserében,

Az öreg folyó, amely ezeréves medret váj,
És a kavics, kinek a vízpart örök lakosztály,
Vajon én is így hagyok magam után nyomokat?
Mert múlandó vagyok, lesz majd sorsomról lenyomat?

Rátok hagyom töprengésem szellemi lábnyomát,
Mit az idő nem rombolhat, emlékeim sorát.
Régi verseket, melyekben rólatok is írok,
Dalt formázok, melyre talán pendülnek majd húrok.

Színig telt lelkem pennája a múlt szavaival,
S mint a festő ki árnyakat teremt ujaival,
Bár tudnék úgy írni, mint ő, miben ott a lényeg,
Melyet őseink összes bölcsessége átlebeg.

Hagyok majd magam utánam víg táncot a szélben,
Vidám rímelő suttogást a fekete éjben,
Testetlen lelkem ekképp egyre tovább vándorol,
S talán olyan is lesz, ki egy könnycseppet elmorzsol.

Lia Zernup

A hatás hatalma

Tartózkodón, kényelmesen, ám megjelent
a szívemnek mindig drága, s nem sejteted,
e hajbókoló, lélektelen, megrekedt
életembe, mint vágytam én őt gyermekem.

Szelleme friss jövőt festett, s lelkesen
vártam, hogy minden este, selymes fekhelyet
vessenek lágy szavai, nekem, leplezett,
az éj sötétje elrejté a tetteket.

Lopott órák váltották e pazar perceket,
távolról, tisztán és szelíden szeretett.
Daltalan elmém szomjazta a verseket,
ínségem szolgálta, szavakkal etetett.

Táplálóm volt, ki újra megnevettetett,
éltető hangjával bút elhessegetett.
Együtt szőttünk álmokat, reményt, terveket.
Hát meg ne vessetek, de fel se mentsetek!

Elhittem, hogy ez örök, elvehetetlen,
Hogy sosem jó rút csönd e terjedelemben.
De elhallgatott, s így váltott lejtmenetbe,
ha szólt is, csak ritkán, és kedveszegetten.

Rágtam magam, éhezőn, elkeseredve.
Elrontottam tán? Mi volt, mi elkergette?
A várakozás fojtó keze, reszketeg
pipettából adagolja a cseppeket.

Mohón nyalom, nyelem míg el nem senyvedek.
A kar, mi nem rég még betakart, felemelt,
most eltemet. De kérlek, meg ne mentsetek!
Utolsó leheletem, neki szentelem.

Lippai Edina

Nem tudok vigyázni Rád

Nem tudok vigyázni Rád,
Nem láthatom helyetted, hova lépsz.
Nem foghatom helyetted a sziklát,
S nem kiabálhatok Rád, hogy „hé, oda nézz!”

Sőt, a vihart sem én küldöm Rád,
Ami miatt gyorsan kell szedd a lábaid,
Ha engem mászva megtalál,
S holnapra maradnak a siker iránti vágyaid.

De tudom mit adhatok neked, ha hozzám látogatsz.
Neked adom a természet csendjét,
Esélyt adok, hogy a problémáid egy időre elhagyd,
És átérezd a teljes szabadság érzetét.

S higgy nekem, én nem bántalak.
Erőmből telve, ahogy tudlak, oltalmazlak.
Ha falaimra kötelet kötsz, nem haragítasz magadra,
De arra kérlek, vigyázz magadra!

A hegyek között keressetek

Ha egyszer a hívásra nem felelek,
A hegyek között keressetek.
Az az én lelkemnek menedéke,
Ott önt el a nyugalom, s béke,
Magával ragad az ég csodaszép színe,
És e csodás óriások fenségessége.

Ha egyszer a hívásra nem felelek,
kutyámmal magam mellett,
Valahol egy erdő mélyén lépdelek,
s a mindennapi terhet egy időre elfeledve
csak magamban révedek.

S tudjátok mit? Ne is keressetek.

Lukács Márta

A vasgömb

A falu főterén állt a szobor. Betongyűrű, közepén vasból készült gömbbel.

A faluban lakók hitték, hogy ez a szobor mindenható erővel vigyázza őket. Azt is hitték, hogy aki ebben kételkedni mer, az nem méltó arra, hogy ebben a faluban éljen. Közös erővel üldözték el a hitetleneket.

– Miért hajolunk meg egy szobor előtt? – kérdezte meg az iskolában a kisfiú, és másnap, családjával együtt a falun kívül találta magát.

– A feleségem meghalt, őt miért nem védte meg a szobor? – kiabált kétségbeesetten a fiatalon özvegyen maradt férfi, és már mehetett is új faluba új otthont keresni.

– Szegény vagyok, nincs mit ennem. Nem szán meg engem ez a szobor! – siránkozott reggel a koldusasszony, és este már az országúton bandukolt szegényes motyójával.

A falusiak nagyon büszkék voltak szobrukra. Virágokat ültettek köré, ünnepeket rendeztek a tiszteletére. Nem győzték felsorolni csodatetteit. Gyógyulásaikért, váratlanul örökölt vagyonukért, gyermekeik sikereiért neki adtak hálát. Hitték, hogy nem érheti őket semmi baj. Ha mégis valami nehézségük akadt, bizalommal fordultak a szoborhoz segítségért.

Igy éltek nagy békeességben, töretlen hittel, mindaddig, amíg meg nem történt a tragédia. Egyik reggel az utcaseprő, aki mindenkinél korábban kezdte munkáját, rémülten állt meg a szobor előtt. A betongyűrű közepéből hiányzott a vasgömb!

– Emberek, jöjjenek, nagy a baj! – kiáltozott és futkosott házról házra az utcaseprő. A legmélyebb álmaikból felébresztett falusiak csak lassan fogták fel, miről beszél. Annál nagyobb lett a pánik, amikor megértették, mi történt.

Hamar összegyűlt a szobornál a falu apraja-nagyja. Álltak és nézték a vasgömb helyét.

Egy kisgyerek felsírt, egy asszony elájult. Egy fiú véletlenül meglökte a mellette álló férfit, mire az lekevert neki egy pofont. Felbolydult a tömeg. Innen is, onnan is siránkozás, káromkodás, jajgatás hallatszott.

– Végünk van, nincs már istenünk! – kiáltott fel a falu bölcse.

– Ki tette ezt velünk? – szólt egy haragos hang a tömegből.

Valóban! Ki tehette? A falusiak gyanakodva nézegették egymást. Mindenki arra próbált emlékezni, mikor látta a vasgömböt utoljára, kit látott a szobor közelében, ki viselkedett szokatlanul.

– Az utcaseprő! – visított fel egy nő. – Csak ő tehette. Késő este még láttam a vasgömböt, és ő volt itt legkorábban.

A tömeg együttes erővel támadt az utcaseprőre. Ütötték, rúgták, taposták. Vére folyt, csontjai törtek, mire végre a szobor felől egy erőteljes hang megálljt parancsolt. A zilált ruhájú, eltorzult arcú falusiak egyszerre kapták fel a fejüket. A szobor mellett magas, széles vállú, kissé őszes hajú férfi állt.

– Mit csináltak? Megőrültetek?

Abbamaradt a dulakodás. Mindenki a férfire nézett. Jól ismerték. Ő volt a legelső, akit száműztek a faluból. Szobrász volt, ezt a szobrot is ő készítette valamikor. Hevesen tiltakozott, amikor elkezdték a művét istenként imádni, ezért kellett elhagynia a falut.

– Visszajöttem, mert látni akartam a szobromat – hadarta – féltém tőletek, ezért éjszaka érkeztem. Észrevettem, hogy a vasgömb rozsdásodik, ezért leszedtem, hogy rendbe

hozzam. Nézzétek! – két kézzel emelte fel a reggeli napfényben gyönyörűen csillogó, megtisztított gömböt, majd megszire elhajította.

Odaszaladt a porban fekvő, ájult férfihez, közben mobilján a mentőket hívta.

– Gyorsan, vizet! – kiáltotta, de senki sem segített. Némán álltak, egymást figyelték.

– Nincs bennetek könyörület? – kérdezte haragosan, kétségbeesetten.

Rohant a kúthoz, sapkájába mert vizet, azzal locsolta a férfi arcát, de hiába. Nem tért magához.

Lassan megmozdult a tömeg. A közelben lakók besurrantak házaikba, függöny mögül, zárt ablakból lestek kifelé. A távolabbra indulók többször megálltak, visszafordultak. Figyelték, ahogy megérkezik a mentő, hordágyra teszik a sérültet, berakják a hátsó részbe. A szobrász is sietve beszállt, majd a mentő gyorsan kanyarodva elindult. A sziréna hangja még sokáig visszhangzott a házfalak között.

Másnap reggelre a vasgolyó eltűnt a földről. A szoborból megmaradt betongyűrűn keresztbefektetve, ott volt az utca-seprő dulakodásban megrongálódott, ócska seprűje.

M. Jósvai Éva

Az Élet pillangója

Csenge végre álomba szenderült, a láza is lement, édesanyja visszament a hálószobába és ruhástul kucorodott le a nyugtalan álomban vergődő férje mellé.

Csenge még csak tízéves volt, betegsége pár hete kezdődött, néhány nap múlva már kórházba is került.

Magas láza volt, a mellkasát fájlalta, alig volt hangja, minden ereje elszállt, fogmosás közben is le kellett ülnie. A doktorok tanácstalanul álltak fölötte. Nem tudták mi a betegsége, így gyógyítani sem tudták. Mindössze annyit tudtak elérni, hogy a lázát pár óráig csökkenteni tudták, ilyenkor tudott aludni, többé-kevésbé rendszeresen enni, egyébként csak feküdt az ágyán üveges szemekkel, ziháló mellkassal...

Miután a doktorok ezt a módszert megtalálták, tehetetlenségük beismerésével és egy halom lázcsillapítóval, de remegő lélekkel hazaküldték Csengét. Már több mint egy hete csak az édesanyja van mellette minden percen. Két-három óránál nem tudott többet aludni, hiszen Csenge úgymond „lázmentes” állapota sem tart 4-5 óránál tovább. Most, hogy sikerült ágyára kuporodnia, azonnal ájulásszerű, mély álomba merült, tudta, hogy lánya első fájdalmas sóhajtására úgymint azonnal kikapott az álom a szeméből...

Csenge eléggé egyenletesen lélegezve már több mint egy órája aludt, éjfél elmúlt...

Szobája erkélykorlátján két pillangó ült, egy gyermektenyérnyi méretű, gyönyörű piros és kék hullámokkal a szárnyain, és egy aprócska teljesen fekete, alig nagyobb egy szűnyognál.

– Én bemegyek, és te nem jöhetsz be – szólalt meg a színesszárnyú.

– Nagyon jól tudod, ha már ilyen közel vagyok, te már nem mehetsz be, csak én! De ráérek, olyan szép az éjszaka. – lebegtette meg pici szárnyait a fekete.

A színesszárnyú felröppent, de nem közelített az ablakhoz, közben erősen gondolkodott. Csenge szobájából az erkélyre dupla ajtó nyílt, földig érő üvegtáblákkal, most az enyhe éjszaka miatt résznyire volt nyitva.

– Ha berepülök az erkélyajtó két szárnya közé, még nem vagyok bent, így nem szegem meg a szabályt, de résen tudok

lenni, nehogy Halálpillangó becsusszanjon Csengéhez – határozta el végül, és úgy is tett. Röppenését a fekete lepke fenyegető morgása kísérte, de mikor meglátta, hogy a színes pillangó nem megy tovább a két ablak közénél, nem tehetett semmit, hiszen ellenfele nem volt igazán bent a szobában.

Lassan vánszorgott a falióra mutatója A színes lepke tudta, csak az első napsugár megjelentéig kell vigyáznia Csenge álmát, ha addig nem tud berepülni ellenfele, újabb napot nyer a kislánynak. A fekete lepke már három éjszakát körözött a ház körül és ő tudta, hogy csak Csenge miatt lehet itt, a ház többi lakója mind egészséges, a Halálpillangó csak a hosszan ágyban fekvő betegeket keresi meg.

Újabb óra telt el. Hirtelen szél támadt és a keletkező gyenge huzat beljebb csukta Csenge erkélyének ajtaját, a színesszárnyú lepke fogoly lett az ajtó két szárnya között. Kétségbeesetten próbált kiszabadulni, de a megmaradt rés nem volt neki elég, ahhoz viszont elegendő lett volna, hogy a fekete pillangó bepréselje magát, és ez még jobban megrémítette. A Halálpillangó a korlátról nem vette észre az adódó lehetőséget, csak kaján örömmel nézte ellenfele hiábavaló vergődését. Az Életpillangó természetesen egyedül is ki tudott volna szabadulni fogságából, de félt, hogy az átalakulásának energiája kirobbantja, de legalábbis megrepszti a hatalmas üvegtáblákat, a zajra berohan Csenge édesanyja, feltépi az ablakot és a Halálpillangó már bent is van a szobában. Kétségbeesetten vergődött tovább, ha sikerül megmentenie a kislányt, újabb kék csíkja cserélődik pirosra, és akkor már csak egyetlen másik életet kell megmentenie hasonlóan és végre Életpillangó lehet, baleseteknél, természeti katasztrófáknál bizonyíthat. Csak az égszínkék pillangóknak van ilyen lehetőségük.

Büszke és ugyanakkor riadt volt, mikor a szép virágos rétről, számtalan tarka testvére közül egyedül őt hívta el magával az Életpillangók Királynőjének küldötte. Egy teljes esztendőig csak tanultak és figyeltek, több tucatnyian ültek a rét szélén a korhadt ágon. Egy évig kísérővel mentettek, első segítettjük egy műtéten átesett háromgyermekes, fiatal anyuka volt, közel két hétig őrizték a kórterem ablakait alkonyattól napkeltéig. Nem volt egyszerű, az utolsó három napban már ott körözött a fekete pillangó is. De sikerült! Akkor kapta az első keskeny piros csíkot, amit még 22 követett, az utolsó nyolcat már egyedül szerezte. Voltak kudarcai, de gyermeket még sohasem veszített el!

A Királynő figyeli az embereket, s ha valaki életveszélybe kerül, de még megmenthető, azonnal küldi a követét. A Halálpillangók mindig később érkeznek – ha érkeznek egyáltalán –, hiszen nekik egyetlen pillanat is elég, hogy teljesítsék feladatukat, míg az Életpillangók olykor hetekig őrködnek a beteg ágya közelében. Télen molylepkének vagy katicabogárnak, esetleg házipóknak álcázzák magukat, csak nyáron hordhatják színpompás ruhájukat, de sosem veszélytelen az életük, hiszen az Ember bármikor levadászhatja őket, mint betolakodó rovar.

Csenge felébredt, gyenge volt és kába a gyógyszerektől, de meghallotta a lepke kétségbeesett vergődését az ablaktáblák között. Először nem jött rá a zaj okára, csak az irányába figyelt, majd az utcai lámpák adta fényben meglátta a röpdőső lepkét:

– Ez csak a gyönyörű piros-kék lepke lehet, amelyik este itt ült a korláton, ittrekedt és most ki szeretne menni. Kiengedem...

Ezt azonban könnyebb volt elhatározni, mint megtenni. Csenge rogyadozó lábakkal, a szekrénybe kapaszkodva tette meg az 5-6 méteres út egy részét. Halálosan elfáradt ebben a

kicsi járásban is, az utolsó egy-másfél méteren már kapaszkodó sem volt, lehasalt a földre és csúszva-mászva jutott el az ablakig. Belecsimpaszkodott az ablakszárnyak alsó sarkába és maga felé rántotta azokat, a gyenge mozdulattól pár centire befelé mozdultak az ablakok és az Életpillangó kiszabadult. Csenge utolsó erejével, kicsiny tenyerével ütközésig csukta az ablaktáblákat.

Az erkélyajtók nyílásának-csukódásának hangjára felriadt Csenge édesanyja, kétségbeesve rohant a földön fekvő kislányhoz:

– Jaj, kicsi drágám, miért nem szóltál, hogy fázol, csukjam be az ablakot! Nem lett volna szabad magad ezzel fárasztanod, hiszen olyan gyenge vagy!

Az anyuka kilincsre csukta az erkélyajtót – rövidesen kel a nap és hűvösebb lesz –, ölbe kapta kislányát, visszavitte az ágyába és már nem mozdult el mellőle.

– Most már nyugodtan hazamehetsz, dolgod végezetlenül.
– mondta közben az Életpillangó a Halálpillangónak.

– Miért tenném, holnap is lesz éjszaka, csak kések egy kicsit
– vont a vállát a fekete lepke.

– Ismered a szabályt, ha a haldokló csak egyetlen olyan dolgot is tesz, amely bizonyítja, hogy még képes az életre, el kell menetek!

– Az ablakhoz való támo­lygás és csúszás-mászás nem igazán a gyermek életre való képességét bizonyítja! – vetette ellen a Halálpillangó.

– Az nem, de egy másik élet megmentése igen! És Csenge éppen egy Életpillangót mentett meg! Nem maradhattam volna a két ablaktábla között, hiszen a teljes erejéből ragyogó nap annyira megnövelte volna az erőmet, hogy szétrobban­tom az ablaktáblákat és ebben én magam is elpusztulok.

Erre nem tudott mit válaszolni a fekete pillangó. Ha a hal-dokló megment egy másik életet – legyen akár az egy szúnyog vagy légy élete is – még egy esélyt kell kapnia, viszont:

– Én sajnos nem mehetek el innen lélek nélkül, tudod, hogy nálunk is vannak rangok, ha ma üres kézzel megyek vissza, megint csak társsal együtt portyázhatok és az meg fele pont.

– Akkor keress valaki mást...

– De itt a közelben senkit sem látok közületek, tehát még nekünk sincs itt igazán keresnivalónk...

– Igen, mi általában hamarabb jövünk, de ez nem előírás, van, akit ti leltok meg hamarabb és úgy van jól. – biztatta a Halálpillangót az Életpillangó. Tudta ő jól, hogy a halálnak is megvan a helye a természet rendjében, ők csak túl korai érkezését akadályozhatták meg.

A fekete pillangó felröppent az erkély korlátjáról, tudta Csengét most már nem viheti magával. Szomorúan célzta be a hazavezető irányt, mikor észrevette, hogy a szemközti ház egyik lakásában ég egy kicsi lámpa, ez hajnali négy körül elég ritka. Közelebb szállt. A félig leengedett redőny mögött egy 90 körüli bácsi feküdt az ágyban, csonttá soványodott karjai a takarón pihentek. Mellette egy fotelban elcsigázott arcú fiatal nő szendergett, valószínűleg az unokája. A Halálpillangó körülnézett, nem látott a közelben egyetlen más lepkét sem, feketét sem, de piros-kéket sem.

– Tehát a bácsinak még nem érkezett el az ideje, minimum 3-4 hete még hátra van – gondolta magában –, mintha olyan sokat számítana akár egy-két hónap is kilencvenen túl, ha az ember már fel sem képes kelni az ágyából.

Feltérképezte a lakást, a konyhaablak nyitva volt, egy másodperc múltán már a bácsi kezén volt, újabb másodperc múltán pedig elégedetten zúgott hazafelé.

A bácsi egy mélyet sóhajtott, vonásai kisimultak, kezének görcsössége megszűnt. A fiatal nő felriadt a sóhajra, az öreghez lépett, gyengéden megfogta a csuklóját, majd még percekig tartotta az egyre hidegebbé és merevebbé váló agyondolgozott kezét:

– Megszabadultál végre, nagyapa! Nyugodjál békében! Soha nem felejtünk el... – vékony könnypatak indult el az arcán, kezefejevel letörölte, az asztalon fekvő telefonjáért nyúlt, tárászta az orvost, a szüleit, a nagyapja húgát.

Reggel Csenge apukája benyitott lánya szobájába, a kislány édesanyja karján egyenletesen lélegezve, mélyen és láztalanul aludt. Az anyuka felébredt a léptek halk zajára, óvatosan kibújt lánya öleléséből és a konyhában elmesélte férjének az éjszaka történéseit. Csenge csak egy óra múlva ébredt fel, gyenge volt, de láztalan, és a láz egész nap nem tért vissza, sőt másnap sem. A doktorok megvizsgálták és örömmel közölték a szülőkkel, hogy lányuk meggyógyult, még erősödnie kell, de aztán ismét jöhet az iskola!

**SZÜCS-MOLNÁR VERONIKA ANETTA
(MACKENZIE MILLER)**

HATTYÚTÁNC-HÖLGYVÁLASZ

1945 Brennero, Olaszország

Anna

A háború végének híre közelgő örömet hozott számunkra. A rádiók – amit anya és a nagymama reménykedve hallgatott – már pár napja ezt harsogták. Hittek benne, hogy apa végre hazatérhet a németországi harcterről.

A pár száz fős kis faluban csend volt és félelem, hisz az ausztriai határközelség minden ott lakót bujkálásra kényszerített. Csak a nagyon bátrak maradtak ott, és azok, akiknek nem volt hova menni, mint ahogy nekünk sem. Nagymama sokat mesélt nekem a háborúról, az elsőről. Mikor magam is átéltem a másodikat, még csak tizenöt éves voltam. Félelemmel hallgattam a történeteit, hogy ha katonát látok bújjak el amilyen gyorsan csak tudok. „*A katona kegyetlen ember, pusztít és letarol mindent, ami szent és élő!*” Ez az intelem megmaradt bennem, és mindig szót fogadóan elbújtam a házunk pincéjében, a padláson, vagy a pajtában. A háború alatt minden este sötétedés után csak gyertyával világítottunk, így megtanultam hamar ágyba kerülni, reggel pedig a korai madarakkal ébredni.

Szerényen éltünk, de mindig volt mit enni, hisz három nő volt a háznál, így a napunk nagy részét a betevő megteremtésével töltöttük. Zöldséget termeltünk a kiskertünkben és volt néhány baromfi az udvaron. Három kecske és két birkánk is kóricált a füves udvaron, ami ellátott bennünket finom sajttal és tejjel.

A sajtkészítés tudományát már tizenévesen megtanultam nonnától, mamma pedig megtanította tésztát gyúrni meg paradicsomot préselni. Míg apám nem kényszerült a háborúba hentes volt a szomszéd kisvárosban, akkoriban igazán jól éltünk. De a háborús idők minket is megviseltek. Azt hittük már túl vagyunk rajta, mikor a rádió a végét harsogta, de egy napon mi is megtapasztaltuk a katonák kegyetlenségét, mert a kivonuló csapatok minket is leigáztak. Szó szerint ellepték a kis falunkat és kifosztották az emberek éléskamráit. Megették a házak lakóinak ételét, leölték az állataikat és meggyalázták az asszonyokat. Amikor megláttam a kerten át közeledő egyenruhásokat egy pillanatra megmerevedtem.

Tudtam, hogy ilyen esetben el kell bújni, de a rádió hangja csengett a fülembe, miszerint már nem kell bujkálnunk.

Akkoriban megtanultam, és fel is ismertem a tedescók egyenruháját, így lábam automatikus futásra ösztönzött, mikor feleszméltem, hogy nem a szövetségesek jöttek a segítségünkre – de késő volt. Két katona gyorsuló léptekkel közelített felém, a többi a házunkba tört. Hallottam anya sikoltozását, ami még inkább felerősítette menekülési ösztöneimet, de mikor elkaptak a kinti zajok eltompultak előttem és csak a saját sikolyaim, meg a katonák parancsai hallatszottak a fülemben.

– Nein, Holger, es ist nur ein kleines Madchen! – kiáltott az egyik, aki már rajtam térdelt és letépte rólam a gombos ruhát. A társára nézett, amiből azt láttam, hogy ő a magasabb rangú, ezért nem mer neki ellenszegülni. Mégis megpróbálta, és válaszát várva kérdően nézett rá.

– Mach es schon! – ordította az idősebb, és a fejemhez lépett. Hátulról lefogott, a karomat és a vállamat durván a szalmára nyomta.

Sikoltoztam, kapálóztam, de befogta a számat. Megharaptam, mire véres tenyerével arcon csapott és újra ráparancsolt a fiatalabbik katonára.

– Mach es schon!

A katona rám hajolt – utána már nem emlékeztem másra, csak a fájdalomra és égszínkék szeme alatt a hosszú vágásnyomra. Percek alatt végzett velem, és mikor szégyenkezve begombolta a nadrágját a másik már kifelé rángatta. Zokogva húzkodtam magamra szakadt ruhámat, minden porcikámban remegtem, közben ijedten figyeltem őket, nehogy visszalépjenek. Láttam, hogy az ő keze is reszket ahogy visszagyömködi a zubbonyát és mielőtt a társa után szaladt volna bocsánat kérően rám nézett.

– Scuzi! – suttogta, és olyan gyorsan tűnt el, mint ahogy megbecstelenítésemet elkövette. A hasam alját fogva nehézkesen felmászta a létrán és elbújtam a fészker padlásterében. Órákig sírtam, szó szerint itattam az ott tanyázó egereket. Sötétedés után mertem csak előmerészkedni, mikor már régóta csend volt az udvaron. Akkor beosontam a házba és a számhoz kapva nyomtam el fájdalmas sikolyomat. Azt hittem már nincs több nedvesség a szemem mögött, de a könnyeim újra előtörttek. Mikor megláttam anyám élettelen, vérben úszó testét a konyhakövön kiterítve odarohantam és mellé térdeltem, de karja már nem ölelt át úgy, mint régen, hiába rángattam magamhoz. Anyám erős asszony volt, de mielőtt meghalt úgy végezte, mint én. Nagymama már nem volt olyan fürge, ő nem tudott menekülni, ezért neki csak egy golyót szántak.

Úgy éreztem nem tudok a házban maradni, ezért hüppögő sírás közben visszaosontam a fészkerbe és az emberek társasága helyett inkább viseltem el az elejtett kukoricaszemre vissza-visszatérő egerek futkosó csapatát. Átaludtam az éjszakát, de másnap sem merészkedtem elő, mert folyamatosan morgó teherautók hangját és német vezényszavakat hallottam. Mikor árnyékokat láttam a rissz-rossz deszkaajtón el-suhanni biztonságosnak nem éppen mondható rejtkehelyem előtt még a lélegzetemet is visszafojtottam. Kezemmel átöleltem a bokámat és gombócba kucorodva feküdtem a szalma alatt, biztos voltam benne, hogy már az egerek szagát is átvette a testem. Mikor megéheztem követtem a kis cincogó állatok példamutató túlélési ösztöneit és elcsentem tőlük néhány általuk oly szorgosan összehordott kukoricaszemet. Vagy többet. Néhány marékkal is betömtem, az volt minden eledelem.

A következő nap sem tellett másképp. Az erőtlenségtől és az éhségtől nappal is aludtam. Késő délután lehetett, mikor újabb árnyékokat láttam a fészer ajtaja előtt. A szívem is kihagyott egy ütemet, mikor kinyílt a deszkaajtó és megpillantottam a német katonaruhát és az ismerős arcot a vágásnyommal. Amilyen gyorsan csak tudtam lehúztam a fejem a padláson, de már késő volt, a katona meglátott. Szinte csak a szemem látszott ki a magamra nyalábolt szalmából, mikor az a kék szempár összetalálkozott velem. A szalmával ellepett testem ráklépésben araszolt a padlás legsötétebb zugába, mikor a katona már a létrán lépdelt felfele. Lassan közeledett, és mikor felért négykézláb mászott elém.

– Calmati! Calmati! – ismételte, és a kezét előretartva, tört olasz szavakkal azt próbálta elmondani, hogy nem akar bántani. A kabátja alól elővett egy papírba csomagolt közepe-n kettétépett cipót, benne jól megtömött húsféleség és – talán a mi kertünkben lopott – saláta meg paradicsom volt. Felém nyújtotta, de eszem ágában sem volt elfogadni, rémülten feszítettem a hátam a fészer falának.

– Mangiare! – mondta, de én a fejemet ráztam.

Amúgy is barna bőröm a kosztól még sötétebb lett, tudtam, hogy az én kék szemem is csak úgy világít a sötétben, mint az övé. Világosbarna, erős szálú, egyenes hajam ide-oda lengett, ahogy nemet intettem, ami biztos megtetszett neki, mert a másik kezével megfogta és az ujjai közé morzsolta. Közelebb húzódott, aminél közelebb már nem is tudott volna, tudtam, hogy sarokba szorultam. Megsimogatta az arcomat, és éreztem azt az ismerős szagot, ami a testéből áradt, nem volt rossz, de kellemes se. Érződött rajta, hogy ő sem jutott vízhez az elmúlt napokban... hetekben.

– Mein name ist Karl! – mondogatta, és magára mutatott.

– Karl, wie Carlo! Carlo!

Nem reagáltam, csak alig láthatóan bólintottam, mire felém mutatva az enyéem után érdeklődött.

– Anna. – suttogtam hangtalanul.

Rövid bemutatkozása után nehézkesen összeszedte azt a pár mondatot, amivel bocsánatot kért tőlem, de én elfordítottam a fejem. Könny szökött a szemembe és pillanatok alatt végig gurult az arcomon. Óvatosan felém nyújtotta az ujjait és lágyan letörölte a könnyeimet. Megfogta az állam és maga felé fordította az arcomat. Kék szeme és szőke hajának élessége azt a bizonyos német orvost juttatta eszembe, aki a tökéletes egyedeket próbálta létrehozni a katonaságuk számára.

– Ne félj tőlem! – ismételte már olaszul és lassan az arcomhoz hajolt. Puszit adott rá, egyet, kettőt, majd ajkát az ajkamra helyezte. Féltem és hangom belül sikítani akart, de tudtam, hogy puska van nála. Előttem volt mamma és nonna képe, és a szavaik: „*mentsd az életed*”, ezért nem mertem ellenállni.

Szívem vadul kalapált, mert felismertem, hogy ez a katona volt az, aki elvette gyermeki tisztaságomat, mégis álltam a csókját. Nedves ajka összenyálazta az enyéemet, amit tizenöt-évesen visszataszítónak találtam, de ahogy egyre jobban simogatott a nyelvvel rájöttem, hogy ez a fiú talán tényleg nem akar bántani. Látszott, hogy idősebb nálam, de az is, hogy nem sokkal. Talán a háború elragadta őt is, talán még nem is ismerkedhetett lányokkal. Parancsot teljesített azzal, hogy puskát fogott, mint ahogy parancsszóra tette azt is, amit velem tett.

Amennyire csak tudtam remegve a sarokba húzódtam, de tapogató keze a nyakamra siklott, majd lejjebb kúszott és lágyan széthúzta rajtam a szakadt ruhát. Ösztönös reakcióm hirtelen feléledt bennem és gondolkodás nélkül pofon

csaptam. Feje megbicsaklott, tudtam, hogy azzal aláírtam a halálos ítéletemet. Mikor visszafordult felém lassan megfogta a kézfejemet és belecsókolt a tenyerembe. Kék szeme vágyakozva nézett végig rajtam, mikor újra megpillantotta a koromhoz képest fejlett mellemet. Végig simogatta, majd a tekintetemet kutatva újra az ajkamra tapadt.

– Calmatil! Calmatil! – ismételte, de én csak egy erőszaktevő katonát láttam lenne.

Ő mégis olyan szelíden játszott a mellemmel, mintha nem is az lenne, aki – ha a parancs azt kívánja – akár embert is ölne. Simogatása hatására elkezdtem valami furcsát és könnyedséget érezni.

Félelmem átalakult valami mássá és hagytam, hogy máshol is hozzám érjen. Talán a túlélési ösztön, talán más valami miatt engedtem neki, talán azt akartam, hogy mielőbb vége legyen.

Izmaim megfeszültek, mikor újra azt a heves lihegést hallottam a fülem közelében, mint akkor. Azt, ahogy a nyakamba fojtotta egyre erősödő vágyait és nyálas ajkai közé szippantotta a bőrömet. Hangjának tompa nyögése félelmet keltett bennem, a bárány voltam és ő a farkas. Most is ugyanolyan gyorsan szabadult meg a nadrágjától és ugyanolyan gyorsan tette meg azt, amit két nappal korábban azzal a különbséggel, hogy ez alkalommal utána is velem maradt. Egész addig simogatott, míg meg nem hallottuk azokat a jól ismert vezényszavakat, amelyek a háború szörnyű valóságát hozták vissza csendes perceinkbe.

A következő napokban minden este visszajött. Akaratlanul is megváltozott bennem valami, mert már vártam, hogy besötétedjen és megpillantsam koszos, szőke haját a padlásfeljárón, ahogy óvatosan botladozik felfelé.

Másnap gyümölcsöt hozott, harmadnap sajtot és egy levelet, amiben – gondolom segítséggel – megírta, hogy vissza kell mennie Németországba. Megígérte benne, hogy ha vége a háborúnak meg fog keresni. A levél végére leírta németországi címét és a nevét, amit sosem felejték el, és amit mégsem adtam születendő gyermekünknek.

A háború végén férjhez mentem, a férjem pedig sajátjaként nevelte fel a kislányomat, ezért az ő nevét viseli, a keresztnéve pedig – ahogy nekem is – neki is Anna lett.

2010 Olaszország, Szardínia

Aurora

Luca és én egy éve ismerkedtünk meg egy tánciskolában. Ő Szardínián él, én pedig az ország egyik legdélebbi és szerintem legszebb kis falujában Tropeában, ahonnan fenséges kilátás nyílik a tengerre és a Strombolira.

Mindketten Rómába járunk iskolába, ezért a legtöbb időt ott töltjük, távol a családuktól – szerelmesen és nagyon boldogan.

Luca igazán jóképű fiú, fekete haja kisfiúsan göndörödik a füle mögött és a feje tetején. Hatalmas, mosolygós kék szemét – amit azt mondja a nagyapjától örökölt – kiemeli barna bőre és érzéki, vékony szája. Az én szőke hajszínemet és zöld szememet az apukámtól örököltém, akivel anya még a főiskolán ismerkedett meg. Apa Ausztráliából származik, de miután az ottani nagyszüleim korán meghaltak végleg a délolasz faluba, Tropeába költözött.

Luca azt mondja azonnal beleszeretett hosszú szempilámba és a hajam illatába, de egészen addig nem mert kezdeni, míg nem látta, hogy bizony ő is tetszik nekem.

Sokat dolgozott a szülei birtokán Szardíniában, egy egész kecskefarmjuk volt, sajtot készítettek eladásra. Jól éltek, de azt mondja sosem volt ideje a lányokra.

Az esküvőnk idén júliusban lesz Szardínián, pontosan azon a napon, mikor az én szeretett nagykám kereken nyolcvan-éves lesz. Ott él Luca a szüleivel, és a nagypjával. Az idős Carlo bácsi már nyolcvankét éves, de a háború őt is megjelölte. Hallása már nem a régi, és az a vágás sem múlt el az arcán, ami hosszan húzódott még mindig kék szeme alatt. Luca azokon a történeteken nőtt fel, amiket Carlo papa mesélt neki a háborús időkről, mikor minden fiúgyereknek fegyvert kellett fognia szeretett országa ellen. Luca mindig is hősként nézett a nagypjára, de tudta, hogy rengeteg fájdalom és szörnyűség volt azokban az őszinte mesékben. Carlo papa a mai napig is fájdalmasan emlékszik vissza rá, hisz még szinte ő is gyerek volt, mikor rossz tettekre kényszerítette a birodalom. Az értelmetlen háború magasztos eszméinek képviselői őt is leigázták és akarata ellenére parancsteljesítésre kötelezték. Az az ország és haza, ahol született és amit magáénak hitt, de a békét követően örökre elhagyott. Inkább vonult önkéntes száműzetésbe ezen a mesés szigeten, mintsem, hogy egész életében maga előtt is szégyenkeznie kelljen az akkori vezetők önkényuralmi hatalomvágya miatt. Itt alapított családot és itt született meg a fia is, aki az én Lucám apja lett. Szeretem Carlo bácsit, mert őszinte, és belátja akkori hibáit, de biztos vagyok benne, hogy eltúlozza őket, mikor azt mondogatja: „rossz ember voltam, rosszat tettem.”

Nem faggatjuk ennél mélyebben, mert tudjuk, hogy amit tett, azt parancsszóra tette és nem is értjük azt, hogy miért mondja, hogy ő rossz, hiszen tizenhét évesen szinte még gyerek volt. Azt mondja nem ölt embert, így fogalmunk sincs miért érzi magát rossznak.

– A háború és az erőszak kétélű penge, ami néha erősebben sebzi meg a katonát, mint az áldozatot. – mondja sokszor, és olyankor percekig elmereng az emlékeiben.

Azt hiszem az esküvőnk napja a világ legszebb ünnepe volt. Luca fehér öltönyében úgy festett számomra, mintha egy férfimagazinból lépett volna ki, az én menyasszonyi ruhám pedig a legszebb Disney-meséket meghazudtoló csodával tündökölt. Amikor megszólalt a Gramophone-keringő és táncra keltünk mindenki elismerően bólintott, hogy nemhiába jártunk a táncórákra.

Az első tánc után a szüleinkhez léptünk és megcsókoltuk őket, de mikor megpillantottuk a nagyszüleinket földbe gyökerezett a lábunk. Apa és anya bemutatta egymásnak a két idős embert, de pillanatok alatt rájöttünk, hogy elkéstek – ők már ismerik egymást.

Luca is, és én is azokon a háborús történeteken nőtünk fel, amelyeknek mindig az volt a vége, hogy „*volt ott egy lány*” és „*volt ott egy fiú*”, de semmi többet nem tudtunk meg róluk. De akkor és ott minden világos lett, Carlo bácsi volt Karl, és az én nagyikám az a tizenötéves Anna, akik annak idején a háború szörnyűségei alatt az emberi brutalitást átélve mégis egymásba szerettek.

– Szabad? – kérdezte Carlo bácsi a nagyfi elé lépve.

– Igen! – válaszolta határozottan az én nagyon csinos nonnám, majd hosszan egymás szemébe nézve, lassan táncolni kezdtek.

Magyar Anita

Némán szeretlek

Némán szeretlek – olyan vagy nekem,
mint nyári zápor fűszere a földnek;
azt kívánom, hogy borsosabb legyen,
attól hullajtsak ajkaidra könnyet.

Arcod varázsa betölti lelkem kelyhét,
sóvárgó pillantásodba beleolvadok;
gyöngye szél fújja csókod cseppjét
felém, ha egyszer karjaid közt állhatok.
Némán szeretlek – bár picit néha félek,
hogy lajhár lépteivel az idő ellop téged;
nem rajzol több gyönyörrel teli képet,
mit tőled kaptam csipetnyi filmrészlet.

Érintésed fénye a szénszínű éjszakában,
átjárja testem minden apró szegletét;
szenvedélyt röpít a ködös némaságban,
mikor kezded selymes simítása szertetép.

Szonett II.

Hamvadó szívednek kertjében állok,
tükörképedben látom az őszülő,
ráncokat húzó néma idősávot,
fékezhetetlen szárnyon elröpülő.

Elmúló óráid perceknek tűnnek,
elillan a bársony köd fodrozatán,
lüktető ritmusai megszűnnek,
páracseppjével úszik egy gondolán.

Lebbenő illat árnyalja holnapod,
mennyei felhők gombjai öleljenek,
életed kabátját méltón hordhatod.

Függönyöd mögül nézz vissza rám néha,
lehet majd utánad én következek,
s leszek tükörképed fénylő árnyéka.

May Viktória

Amiért élünk

Maja és Mónika unokatestvérek voltak. Annak ellenére, hogy más-más városban laktak, egyes testvéreknél is összetartóbbak voltak.

Amikor nyaranta néhány hetet együtt tölthettek közös nagymamájuknál, az volt számukra az igazi boldogság. Élvezték a letisztult vidéki életet, s a napi munkából is szívesen kivették a részüket: gondozták az állatokat, kertészkedtek, gyógynövényeket gyűjtöttek a környéken vagy elvégezték az idős mama helyett a takarítást. Szabadidejükben az erdőben bolyongtak, fürödtek a patakban, illetve órákra elvonultak a „várukba”, egy fa odvában berendezett kuckóba, melyet néhai nagyapjuk alakított ki a számukra. A felnőttek azt hitték, a kamaszlányok játszani járnak ki oda, vagy gyermektegy titkokról sugdolóznak. Igencsak meglepődtek volna, ha hallják, mi-féle mélyreható és komoly eszmecsereket tartottak.

Így történt azon a délutánon is. A nyári forróság még nem hatolt be az erdőbe, a szél lágyan borzolta a fák lombjait, a madarak csivitelését meg az állatok neszezését leszámítva minden csendes volt és nyugodt. Az idő és a hely tehát kiváló volt az élet nagy dolgainak megvitatására.

– Szerinted miért élünk? – kérdezte egyszerre Mónika. Egy mókus szaladt végig az egyik faágon, majd fürgén egy másikra ugrott, néhány pillanat múlva pedig már el is tűnt szem elől. – A mókusok megszületnek, felnőnek, megtanulnak gondoskodni magukról, utódokat hoznak világra, végül megöregednek és elpusztulnak. Az emberek élete viszont többről kell, hogy szóljon, nem gondolod?

Azt hiszem, nagyon sok ember megelégszik a „mókusléttel”. Megszületnek, felcseperednek, tanulnak, hogy aztán olyan munkát vállalhassanak, amiből el tudják tartani magukat. Később családot alapítanak, és a gyerekeik nagyjából ugyanezeket a mintákat követik. Ha szerencsések, megérik az öregkort, haláluk után pedig jóformán csak a szeretteik emlékeznek rájuk.

– Az én apukám egész életében keményen dolgozik. Régebben haragudtam rá emiatt, mivel alig láttam, de most már értem, hogy csakis azért teszi, hogy rólunk, a családjáról gondoskodjon.

– Igen, anyukád viszont hivatásos anya. Hármótok nevelésében teljesedett ki, és valóban boldog.

– És a te szüleid, Maja?

– Anya helytáll a munkahelyén, otthon pedig harmóniát teremt. Jótékonykodik, több közösség tagja, de... Sose láttam igazán boldognak. Lehet, hogy még nem találta meg önmagát, vagy csak elégedett a „mókusléttel.” Apa viszont egészen más. Újságíróként megtalálta a hivatását, és szívvel lélekkel csinálja. Látnád, hogy csillog a szeme, amikor egy-egy izgalmas történetről mesél, hogyha pedig egy nehéz cikken

dolgozik, szinte megszállottá válik, az se érdekli, ha napokig alig eszik és alszik. Imádja a munkáját, talán ez élete értelme. Akkor te is olyan szeretnél lenni, mint az apukád.

– Igen, bár én nem az újságírás felé kacsintgatók. Író szeretnék lenni.

– Kár, hogy abból nem lehet megélni – mondta némi tűnődés után Mónika.

– Igaz, de ha József Attilát a biztos megélhetés vezérelte volna, a magyar irodalom ma sokkal szegényebb lenne.

– „Én egész népemet fogom nem középiskolás fokon tanítani.” – idézte a lány József Attila Születésnapomra című vesének sorait. – Kezdetnek kiadhatnád a naplódát.

– Micsoda? – Maja olyan hangosan kiáltott, hogy elijesztett néhány madarat. – A naplóm a személyes élményeim, gondolataim és érzéseim egyvelege. Szerinted kit érdekelne?

– Jókai, Móricz, Márai meg mindazok, akik nyomdokaiba akarsz lépni, ugyancsak a saját személyiségüket, élményeiket, gondolataikat, érzéseiket vetették papírra. Az adott kort a saját világnézetük tükrében ábrázolták. Bármilyen messzire repíti az író a képzelőereje, egyénisége minden alkotásában fellelhető. Nem mellesleg hatalmas kiváltság magyarul alkotni. Anyanyelvünk alighanem a világ legkifejezőbb nyelve.

Maja hallgatott, unokanővére pedig lelkesen így folytatta:

– A te naplód egy önismereti útmutató. De tévedsz, ha azt hiszed, egyedül neked szól. Olyan válaszokat rejthet, melyeket emberek évek óta keresnek; örömforrást nyújthat másoknak, amelyet neked nyújt egy-egy élettörténet elolvasása. Ami pedig a legfinomabb, üzenetet hagysz az utókornak, így nem tűnsz el, mint egy mókus. Igen, most ébredtem rá, hogy ez az, amiért élünk: hogy nyomot hagyjunk magunk után.

Mecséri Éva

Az élet kenyere

Nagyon éget a kemence,
igen erős annak füstje.
Nem szeretem dolgokban,
nehézségben, poklokban.

Az élet mégis varázslat,
kenyeret süt parázsban.
Van ereje, melege,
benne sül meg kenyere.

Szeretetből kelesztve,
Jóistennel vezetve.
Nékünk adott sorsokkal,
közössé tett poklokban,
átsegített gondokkal.

Szeretettel segítve,
tenyerembe eresztve,
együtt sülve, kelesztve.

Mészárosné Maya

Szerelem óceánon túl és innen

Lilla épp a színház szerényen berendezett irodai szobájában egy cikk fordításán dolgozott, ami nemrég jelent meg a londoni Színházvilág tegnapi számában, amikor csengett a telefon, főnöke hívta.

– Lilla, Amerikába utazunk a társulattal, beugorhatnál az egyik kollegina helyére, aki valami családi probléma miatt most nem tud utazni. Ha úgy döntesz, hogy vállalod, készülj fel, hogy két hónapig nem látod majd a családod.

Lilla örült a lehetőségnek, tudta, hogy előző munkahelyéről kitűnő ajánlást kapott, így főnöke tisztában volt képességeivel. Tisztában volt főnöke azzal is, hogy ő alaposan felkészül minden útjára, és a legkacifántosabb kérdések sem tudják zavarba hozni. Mindig erre a pillanatra várt. Tudta, hogy senki nem látná el jobban a feladatot, mint ő, ezért habozás nélkül igent mondott. Boldogan rohant hazafelé, majdnem elesett a hirtelen elébe kerülő gondosan sminkelt szőke lányba, egykori évfolyamtársába, Bettibe, aki arról volt híres, hogy köszönés után a második szava egy jóslat volt. Most sem csatlakozott Lilla, mert barátnője egyből rákezdte.

– Tudom, a szűz jegyében születted, akik soha nem hisznek a jóslatokba, most mégis el kell hinned, egy héten belül nagy szerelem talál rád!

– Jól van, mindent elhiszek, de most rohannom kell. Megegyek a társulattal Amerikába! Érted? Amerikába! – és elviharzott, ott hagyta álmélkodó barátnőjét a folyosón.

Másnap kissé kábán indult a reptérre, bőröndjébe csupa finoman elegáns holmit pakolt. Ő volt az első, de lassan megérkeztek a színészek, a táncosok, a zenekar néhány tagja, meg a műszaki stáb.

Becsekkoltak, majd elindultak a géphez. Lilla jegye az ablak mellé szolt, a mellette lévő üresen állt.

Egyszer csak lehuppant mellé egy férfi, galamszürke öltönyhöz világoskék inget, és sűrű csikozású fekete - kék nyakendőt viselt, biccentett felé, majd elővette a laptopját és elmerült valami fontos dologban. Kicsit bunkó - gondolta Lilla, majd kibámult az ablakon. A gép felszállás után andalító zsongással repült órákon át. Kényelmesen elhelyezkedett, becsukta a szemét, és hagyta, hogy elandalítsa a gép surrogó, libegő, mozgása. Lilla kilépett a Miami Beach óceánparti hotel teraszára, és a szálloda uszodájának szegélyzéseként sorakozó pálmákban és trópusi virágokban gyönyörködött. A mellette lévő erkélyről egy szőke fiatalember nyájasan mosolygott. Napbaránított arcában harminckét hófehér fog villogott. Izmos karjával az erkélyre támaszkodott. Válasz-ként Lilla csak annyit rebegett: heló, és akkor valaki megérintette a vállát.

– Hello! Kisasszony! Pár perc, és Washingtonban vagyunk! – ébresztgette Lillát angolul a stewardess.

– Ó, nagyon köszönöm, kissé kimerítő volt az út Budapesttől – és igyekezett a legjobb formáját előhozni, bár az izgalmától alig látott. A férfi, aki mellette ült, már az ajtónál sorakozott, és elsőként le is szállt.

Sikeres földet érés, az utasok viharos tapsban törtek ki, mindenki így fejezte ki szorongásának felszabadulását. Majd rohanás a Virginia felé induló géphez. Itt már rutinos utasként élvezte az aránylag rövid utat, és megérkeztek Hot Springs-be, ahol egy hónapig szabadtéri programvezető és tolmács lesz a színház társulatánál, akik majd több helyen, és több alkalommal lépnek fel. Első szállásuk egy romantikus hegyi luxusszállóban lesz.

Megkapták a kulcsokat, berendezkedtek, letussoltak, és így felfrissülve valamennyien lementek a szálló bárjába egy kis lazulásra.

– Ni csak, az alvó királykisasszony! – Hallotta egyszer csak a háta mögött egy férfi mély baritonját.

– Milyen kicsi a világ! Hát ismét találkoztunk! Mekkora öröm! Engedje meg, hogy bemutatkozzam, ugyanis a repülőn nem volt alkalmam rá, miután a vállamra dőlve átáludta az egész utat! Stefan König vagyok, a Bostoni Szimfonikusok programmenedzsere, Budapesten turnéztunk, és most kis kapcsolódásra Hot Springs-be jöttünk. És Ön mit keres itt?

– Mi a Budapesti Dalszínházzal turnézunk, és én vagyok a programszervező, és tolmács. Hogy én az Ön vállán? Menynyire restellem! De megbocsátsón, hív a primadonna, valami óhaja van, intézkednem kell. És rohant, azt se tudta, hogy ért ki a bárból. Nem értette, mi történt vele: azok a kék szemek, az a hang megigézte, zavarba hozta!

Másnap bérelt kocsikkal indultak felfedezni a vidéket. Kirándulásukon itt-ott eléjük ugrott egy medve, vagy őz, esetleg szarvas, ilyenkor visítás, fék, kanyar, hogy el ne üssék őket.

Izgalmas volt a gondolat, hogy sok éven át számos bennszülött nép törzsfőnökei és törzsei látogatták ezt a területet. A „gőzök völgyének” nevezték a területet, ahol számos indián törzs tagjai gyűltek össze több mint 8000 éve, hogy élvezzék a termálforrások gyógyító tulajdonságait. A törzsek megegyeztek abban, hogy félreteszik fegyvereiket, és békében fogyasztanak a gyógyító vizekből, amíg a völgyben vannak. A melegvizet a különböző fürdőházakba juttatták el, a koncessziós díjából származó bevétel az Egyesült Államok Pénzügyminisztériumához kerül. A parkban több kilométernyi út és ösvény található a hegyeken. A terület elsősorban erdős. Sok fa 130 évnél idősebb, néhány pedig 200 éve él itt az erdőben. A kirándulás jót tett a város betonjához szokott színészeinek. A hangulat igazán jó volt.

Két nap múlva Philadelphiában lépett fel a társulat, sok magyar volt a nézők között, állva tapsoltak. Másnap délután bejutottak egy igazi amerikai baseballmérkőzésre, aminek egyáltalán nem értették a pontozását, de nagyon jól érezték magukat, és örültek, amikor a többiek is örültek. Kólát ittak, popcornot rágsáltak, épp, mint a helybeliek.

Kifelé jövet a tömeg sodorta őket, és Lilla egy erős férfi vállának ütődve ráöntötte maradék kóláját annak kabátjára. Lilla meglepődve látta, hogy a repülőn szerzett ismerőse az áldozata.

– Maga? Megint találkoztunk? Mekkora öröm! Meghívhatom egy italra? Tudok itt a közelben egy hangulatos kis vendéglőt – hadarta egyszuszra a férfi, levegőt se véve.

– Nem bánom, de előbb elkísérem a művészeket a szállásukra. Találkozunk a szálloda halljában egy óra múlva! – mondta nem titkolt örömmel Lilla.

Egy gyors zuhany, smink, ruha, cipő csere, és már rohant is lefelé, nehogy elszalasszák egymást. A férfi már ott állt hibátlan mosolyával fogadta, belekarolt, majd azt kérte: bízsa rám magát! Taxiba ültek, és a közeli tengerpartra értek, ahol egy jó félévszázados hajó horgonyzott, melyet elegáns éttermmé alakítottak. Jól indult az este, kellemesen telt az idő, de lassan el kellett búcsúzniuk, hiszen a turné folytatódott, és Lillának még sok dolga volt. Érezték, eljött a búcsú ideje, talán soha többé nem látják egymást, kezük összefonódott, de ebben az összefonódásban már ott volt a szomorúság is.

A művészek, és a stáb kora hajnalban a recepciónál toprogtak, majd kisbuszokkal, és a bérelt kamionnal a reptérre mentek irány Florida, ahonnan végső úti céljuk Panama volt. Igen ám, de közbeszólt a Dorián hurrikán, ami teljes gőzzel Florida felé tartott.

A Dorian egy trópusi hullámból fejlődött ki augusztus 24-én az Atlanti-óceán középső részén. A vihar átvonult a Kis-Antillákon, és hurrikánná vált a Nagy-Antilláktól északra augusztus 28-án. A következő napokban gyorsan felerősödött, majd 5. kategóriás hurrikánként érte el csúcspontját, egyperces, 185 mérföld/h széllel (295 km/h).

A Bahamákon ért partot néhány órával később, ahol szinte mozdulatlan maradt a következő napon. Miután jelentős mértékben gyengült, Dorian szeptember 3-án északnyugat felé indult, párhuzamosan Florida keleti partjával. A hurrikán ereje fogyatkozva másnap északkelet felé fordult, és szeptember 6-án 2-es intenzitású Hatteras-fokon ért partot.

Ám ezt akkor még senki nem tudta, rettegve lesték a híreket. Anyja felhívta Lillát:

– Gyere haza Drágám, vagy váltsatok útirányt! Annyi szépség van Amerika bármely pontján és a magyar művészeket mindenhol szívesen látják! – sírt, könnyörgött. – Felétek tart a tájfun, gyere haza hamar! Ne törődj a költségekkel, hazavár anya!

Mindent bevetett, de ő elmagyarázta, hogy ez szerződészség lenne, és bízott a jó szerencséjében, felszálltak a gépre. Nagy szerencsésük volt, mert a hurrikán utánuk egy nappal ért csak oda, de már erejétől megfosztva. Tizenegykor szállt fel a repülő Floridából, és kb. éjjel kettőre ért Panamába. Úgy tervezték, hogy bérelt kocsival körbe utazzák egész Panamát, de a reptéren szembesültek a ténnyel, hogy a kinézett kocsikat, három-négyszeres áron kínálják, mint tervezték. Végig kérdezték az összes autókölcsönzőt, de nem sok sikerrel. Szerencsésükre, a legutolsó próbálkozás bejött, itt találtak egy olyan ajánlatot, ami nem sokkal lépte túl a büdzsét. A nehezítés az volt, hogy a férfi nem nagyon beszélt angolul, ők meg nem nagyon beszéltek spanyolul. De megoldották végül. Így végül három kis KIA Picantot béreltek, amibe épp, hogy befértek.

Az első napon kicsit lazítottak, kipihenték az utat, de azért sétáltak egy jót Panama Cityben a felhőkarcolók között, megismerkedtek a várossal, este kipróbálták a grillezett Chorizot. A Latin-amerikai autós közlekedés rendesen meglepte őket. Durva reflexek kellettek oda! A visszapillantótükör csak dísz az autókon, az indexet senki sem használja, ellenben mindenki dudál összevissza, a 6 sávós körfogalomról, ahol mindenki összevissza megy, ne is beszéljünk. Kész csoda, hogy nem történt semmi baj a bérelt autókkal.

Két fellépésük volt, utána felfedezték a környéket, és egy páran vállalkoztak az első, „egzotikus” úti céljukra, ami Santa Catalina volt a Csendes-óceán partján fekvő kis falu. Nagyon rosszak voltak az utak egész Panamában, és nem is lehetett gyorsan menni, így sokkal később értek oda, mint tervezték és útközben még egy combosabb kígyón is majdnem áthajtottak ezen nagyon meglepődtek. Kipróbálták a szörfözést is. Nem hallgattak az intelmekre, hogy az Egyenlítőhöz közeledve máshogy süt a nap. Így történt, hogy tokától bokáig brutálisan leégtek, napszúrást kaptak és a vele járó fájdalomban éltek az elkövetkezendő napokban.

Hajókirándulásra is befizettek a közelben lévő szigetcsoporthoz. És ott érte a nagy meglepetés Lillát: Stefan ott állt a kormányos mellett, hangosan nevetgélve, barátoktól körülvéve!

Mikor meglátták egymást, földbe gyökerezett lábakkal álltak. Ez már nem véletlen! Ez a sors játéka! Hogy ugyanoda vitte barátait ő is, ahova Lilla, ezt már nem lehetett hideg fejjel fogadni. Szédületben, bűvöletben teltek az órák. Búvárkodtak, úsztak bébi cápákkal, igazi nagy teknősökkel, láttak krokodilt, majmokat, törtek kókuszdiót. Viszont már a nap vége fele látni lehetett, hogy bizony nagyon csúnya felhők közelednek, és ennek a fele sem tréfa, így kb. három perc alatt összeszedték a színészeket, és Stefan nyolc emberből álló csapatát majd padlógázzal indultak, helyesebben hajóztak visszafele.

Hát, a „Csendes-óceán egyáltalán nem volt csendes.” Szakadó eső, nagy szél, villámlás és dörgés a négy-öt méteres hullámok meg egyre közeledtek! A csónakjuk néha feljutott a hullám tetejére, majd onnan vágódott vissza, néha eltűnt a hullám alatt. Nem mindig tudták, hogy honnan jön a víz; az óceán támad, vagy az eső? Lilla bűvárszemüvegben ült végig. Teljes erővel kapaszkodott Stefánba, aki szorosan magához ölelte, és mindkettlen magukban az égiekhez fohászkodtak.

– Bálna! Bálna! – hangzott át a tajtékozó tenger, és az őrzöngő vihar zaján. Persze, boldogok voltak, hogy meglátták őket, de inkább annak örültek, hogy megúszták, túléltek e nagy kalandot.

Az itt töltött napok után újra tengerparti helyszínre utaztak, de most az ország másik felére, a Karib-tengerhez. A szárazföldi „kikötőnél” gyerekek kopogtak az autó ablakán, hogy ők (vagy akiknek toboroztak) át tudnak vinni a szigetekre. Ide is elég későn érkeztek meg, konkrétan az utolsó utáni komppal tudtak csak átjutni arra a szigetre, ahonnan vízitaxival szállították tovább a végső szigetre, ahol a szállás is volt. Azért itt már volt mindenkiben egy kis félelem a csónakok iránt, ráadásul az sem segített a hangulatukon, hogy sötét volt már. Szerencsére ez nem nyílt víz volt, így még hullámok sem voltak, viszont vaksötétben kellett átmásznunk a sziget egyik feléről a másikra a kis csomagjukkal, süppedő homokban, mert csak így tudta lerakni őket a vízitaxi. Ez a szállás egy kis földi paradicsom volt, fehér homok, pezsgő élet, étterem, bár, pálmafák, zene, minden, ami kell. Nagyon jó szállásuk volt egy emeletes bungaló-ban. Volt, hogy este a bádogtetőn koppant a kókuszdió, mindenesetre sok volt az érdekes dzsungel hang Ezen a szigeten (Isla Basimentos) láttak először lajhárokat, kajmánt, tengeri csillagot, delfineket, gyönyörű színes halakat.

Majd eltöltötték egy éjszakát Bocas Del Toro-n, és onnan indultunk tovább egy rögtönzött helyre, amit spontán találtak ki, hogy ne egybe kelljen visszavezetni Panama Citybe. Így történt, hogy egy isten háta mögötti, gyanúsán olcsó szálláson kötöttek ki (az egyetlen, ami a környéken volt), ahol éjjel egerek cincogtak a fejük felett, és kint a kertben volt a wc helyiség. Másnap indultak megkeresni a La Silampa nevű vízesést. nagy feladat volt, mert sehol egy tábla nem mutatta merre kell menni, de még csak a turista könyvben sem írnak róla, sőt a GPS-en sem volt rajta az út amerre mentek. Végül találtak egy félig benőtt táblát, ami mutatta, hogy merre kell mászni, hogy elérjük a vízesést, de maguktól biztos nem találtak volna oda. Az indulópontnál állt egy férfi, egy öregember (aki szintén csak és kizárólag spanyolul beszélt) aki ajánlotta, hogy elkíséri őket, ha fizetünk (legalábbis erre következtettek a jelbeszédből). Nagy tanácskozás után végül úgy döntöttek, hogy belevágnak, ha már idáig eljöttek. Az bácsika (akit mi csak Jürgennek hívtak) olyan irigylésre méltó kondiban volt, hogy alig tudták tartani a lépést vele. Egyébként az út, a táj és a vízesés is gyönyörű volt, egy kis eldugott „ereklye”, de biztos, hogy a csoportból senki nem vállalná be újra. 120 emeletet másztak meg, 8 km-t mentek összesen, de az egyetlen út, ami odavezetett az két hegytetőn való átmászást jelentett. Fel a dombra, le a dombról... Természetesen visszafelé itt is elkapta őket a jó kis panamai zivatar, ami a hegy tetején, ahol voltak a legmagasabb pont közel s távol, s ez villámlás idején elég veszélyesnek bizonyult. De ezt is túlélték, iszonyat szerencsések voltak.

Miután bőrig áztak a túra alatt, a kocsiban öltöztek át, felvették az első kezükbe eső dolgot, amit a csomagból ki tudtak halászni, a vizes ruhákat pedig csak hátra hajigálták.

Így történt, hogy melegítőben és Adidas papucsban érkeztek meg az öt csillagos, fullos szállodába, amit azért foglaltak, hogy kompenzálják az egeres éjszakákat. Ami alapvetően még nem is lett volna olyan gáz, gondolták majd a parkolóban felvesznek valami elegánsabbat. Hát, a tervük kudarcba fulladt. Amikor megálltak a szálloda előtt, a személyzet átvette az autókat, hogy beparkoljon helyettük, mert ez egy ennyire menő szálloda volt. Szóval becsoszogtak a papucsokkal és a melegítőkkel az öltönyös fickók és elegáns vendégek mellett a recepcióra. Közben a csomagjaikat, a vizes szétdobált ruhákat, bugyit, melltartót, nadrágot, pólót valaki bepakolta a bőröndökbe kinn a kocsiban és felhozta a 16. emeleti szobáikba. Még visszagondolva is nagyon kínos volt.

Utolsó előtti napon megnézték a híres Panama Csatornát, hogy hogy működik a zsiliprendszer, és egy kicsit tanultak a történelméről is. Természetesen Stefán és kis csapata is velük volt, hisz most már mindenhová együtt mentek.

Mikor véget ért a séta forró csókban olvadtak össze, majd szinte egyszerre tették fel a kérdést: és most mi lesz velünk? Oly csodás volt ez a hihetetlennek tűnő friss, gyöngéd szerelem! Van-e közös jövőjük az után, hogy a sors olyan sokszor egymás útjába vezette őket? Mikor a szállodához érkeztek, nem volt kérdés, együtt mentek fel a Lilla szobájába. Szerelmük beteljesült, meg se bontották az ágyat, úgy ölelkeztek az ágytakarón, nem sokat aludtak éjjel. Másnap együtt álltak a zuhany alatt, szótlantul, gyengéd csókok, kedves cirógatások, és könnyes, mélyre hatoló gyengéd pillantások között. Majd lementek reggelizni. Ültek az asztalnál, fogták egymás kezét, jó ideig közömbös dolgokról beszélgettek, halogatták a nagy beszélgetést. Féltették szerelmüket a nagy megpróbáltatástól. Tudták, mindketten érezték, többé nem akarnak egymás nélkül élni.

Csak egy kérdés volt most már: Boston vagy Budapest?

Először is mindketten hazakísérték a csoportot. Lilla Budapestre a színészeket, és a stábot, Stefán pedig a zenekar pár tagját. Panamából egy géppel indultak, most egymás mellé is ültek, mélyeket hallgattak, de megbeszélték, hogy valami megoldást fognak keresni, hisz az lehetetlen, hogy többé ne lássák egymást. Két átszállás után elváltak útjaik, ki-ki ment haza.

A főnöke megdicsérte, nem csalódott benne, a színészek is és a stáb is mindennel meg voltak elégedve, nem győztek mesélni, élvezték a turnét, és persze a kirándulásokat is. Ünnepezték őket mindenhol, a szállás tökéletes volt, egyszóval Lilla volt a nap hőse. Csak ő nem volt boldog. Nem aludt rendesen, napközben elkalandoztak a gondolatai. Már nem élvezte a munkáját, szomorú volt. Nem gondolta volna, hogy ez a szerelem ilyen boldogtalanná fogja tenni. Két hónap telt el a megérkezésük óta, és ő az óta ki se mozdult a lakásból, kivéve, ha munkába ment, csak gubbasztott a kanapén, zenét hallgatott, olvasott, és álmodozott. Folyton az járt az eszébe, mikor a hánykolódó tengeren összekapaszkodva, rettegve várták a vihar végét, vagy, mikor a zuhany alatt szerelmesen csókban forrott össze ajkuk.

Egy borús, esős vasárnap délután az ablaknál állva leste a reménytelenül szakadó esőt, hirtelen megakadt a szeme egy bőrig ázott, esőkabátjába burkolózott férfin. Vajon, mit keres ebben az ítéletidőben az utcán? Ekkor a férfi megállt a kapu előtt, hosszasan tanulmányozta a névtáblákat, majd valaki beengedte. Ő meg csak állt az ablaknál tovább, a felhőket lesve. És akkor hirtelen csengetésre riadt. Ki lehet az, nem vártam senkit! Dehogy nem várt, éjjel-nappal várt valakit, aki talán soha többé nem jön el!

Kinyitotta az ajtót, a szívverése is elállt.

– Stefán! Istenem, Stefán! Hogy kerülsz ide? Mikor érkeztél? Meddig maradsz? Úgy-e nem mész el? – omlott a férfi karjaiba zokogva.

Stefán szóhoz se jutott, folyt róla az esővíz, már mindketten vizesek voltak, és csak csókolták egymást, mintha soha többé nem akarnák abba hagyni.

Mikor végre kicsit megnyugodtak, Stefán elmesélte, hogy két hónapjába, és egy vagyonba került, mire a bostoni szerződését felbontotta, és már le is kötötte magát a pesti Országos filharmonikusokhoz. Átköltözik, hisz ott senkije nincs, szülei rég meghaltak, testvére nincs, így semmi akadálya most már, hogy örökre összekössék életüket. Valentin napra tervezték az esküvőt, mert ez egy igazi szerelmi házasság lesz. A koszorús lányuk Betti lett, a rejtélyesen sminkelt szőke lány, egykori évfolyamtársa, aki megjósolta, hogy lesz egy nagy találkozása. Igaza lett találkoztak, s a szívük a Csendes óceán túloldalán örökre összenőtt.

Mónus János

Erdély lelke

Talán a tekintetét
felejtette,
mikor urunk a földet
teremtette.

Égig szórhatta minden-
féle maggal,
míg óriások jártak
ekevassal.

A nyomába fák nőttek,
s kizöldültek,
a hegyek csúcsaira
felhők ültek.

Folyt az idő, mint a víz...
Mennyi élet?
Egy tündéerkertben talált
menedéket.

Falvak bújtak meg a völgyek
ölében,
kis ablakaik fürdőztek
a fényben.

Az embert a szél ismerte
igazán,
körül járta, bokázta
a sóhaján,

Vagy néha napján szellőnek
öltözött,
és simogatta, ha bánat
szembe jött.

Domboldalon pásztorok
legeltetnek,
komondorok az árnyékban
lehetnek.

A székely kocsis számolja
az utat,
mert fent van a nap és lent
a mozdulat.

Hosszú lőcsösén sütőtök
és répa,
megszomjazott a kedve
eléggé ma.

Hargitából felhőnek
látszik minden,
de nem mozdul már Erdély
lelke innen.

Nézi szép szemed, hogy úszik
a pára,
hívod figyelmem az ég
mosolyára.

Tavaszi képek

Még fázik szinte az élet,
de már virágzó költemény,
még bizonytalan szirmain
játszik a túl távoli fény.

Szólhatna minden lélekért
egy-egy madárnak éneke,
terelgethethné a napot
bánat gyógyuló érzete.

Fűszálon vajon hány csillag
férhet el cseppnyi harmaton?
Folyó fodrain mennyit láthat
az úr e hideg hajnalon?

A víz, mely szabadon rohan
kavicságyán a tengerig,
nem talál egyetlen percre
se megnyugvásra reggelig.

Molnár Dávid

Verőfényben

Nézz ide, lankás tájak hullámoznak mocsokrészegen,
és egy folyómeder kiszárad, hogy röhögő szájja változzon,
ezért fanyalodnak a szomjas darazsak a nyitott sebekre.
Most lenne még időnk egymás fejét tenyerünkbe fogni.
Lassan a kezünk úgy ökölbe szorul, hogy reményünk
se lesz majd kinyitni többet.

Nem tudom, ki lesz az
(jobb híján arkangyalnak képzelem),
aki belefúj sípjába, mint egy szerencsétlen tornatanár.
De a sípszóra ütni fogjuk egymást.
Ez lesz a feladat. Egy életünk volt
megtanulni: ez elég ok kell legyen.

Vagy vonuljunk el messze innét?
Hihetjük-e, hogy vannak még messzi tájak?
Ha megyünk, félek, utunk nem a magányos
bóklászók szelíd elkóborlása lesz.
Úgy megyünk majd, mint a sáskák,
önmagát üldöző rajként menekülve.
Álmunkban hátunkra vesszük a szikkadt
földutak keréknyomát.
A vágyott erdő föltűnik majd mindenesetre:
sorakozó szilák, bálnaszáj.
Bent faágak gépezet-recsegése,
a csonthéjas termések bombák módjára hullanak.

Nagy Cynthia

Tornádó

Zalán gazda egy kétszintes atom biztos pincével rendelkező házban lakott, valahol egy kis város szélén. A ház ablakaiból csodás panoráma tárult az arra néző kíváncsi szemek elé. Nagy rét és kétoldalt erdősáv vezetett a gazda szeme fényét képező istállóhoz, ahol gyönyörű sok díjat bezsebelt lovai éltek, biztosítva ezzel a gazdájuk és a saját jólétüket.

Zalán már a negyvenes éveit taposta és tíz éve lépett be életébe a nagy szerelem! Ezen idő alatt sajnos nem sikerült sehogy sem a gyermekáldás. Már épp feladták, amikor kiderült a várandóság a nejenél Amandánál. Most Szenteste délutánján született meg kisfiuk Patrik. Zalán szíve repesett az örömtől, hisz mindkettő egészséges, és végre apa lehetett. A nagy öröme pár családtaggal és barátal ittak néhány pohárral, ennek hatására kissé spiccesen került ágyba.

Mielőtt elaludt volna, még kinézett az imádott istálló felé és mély álomba szenderült.

Nem sejtette, hogy ez az éjszaka más lesz, mint a többi...

A jól felszerelt istállóban húsz csodás ló élt, a legfiatalabb kiscsikó pár hetes csupán, Ő a huszadik lakója az istállónak és „Aranyvirág” a neve. Fehér csillaggal homlokán, és fekete foltokkal, a barna testén, mert az anya barna színű. Anyukája Leila az apja Tornádó, aki sok versenyt nyert igazi angol telivér, gyönyörű fekete fényes szőrrel.

Most az istállóban eluralkodott az aggodalom... türelmetlen paták zaja dübögött és Tornádó így adta a többiek tudtára, hogy nincs valami rendben és figyeljenek. Néhány pillanat múlva az egyik villanyvezeték szikrázni kezdett, majd füstölni és lángra lobbant.

Tornádó és a többi ló próbált menekülni, érezték a veszütiket... de hogy lehet menekülni innen?

Minden boksznak a rácsos ajtaja elhúzzható volt, és soha nem voltak kulcsra vagy lakatra zárva. Szerencsére... Zalán gazda mindig is óvatos volt. Tornádó volt a mindene, aki kicsi kora óta itt élt vele, és sokat játszottak együtt. A ló nagyon ügyes, szemfüles volt. Egyszer Zalán háttal állt a Tornádó bokszának és arra lett figyelmes, hogy az imádott lova bele szuszog a nyakába. Meglepődve látta, hogy elhúzta az ajtót és félig kijött a bokszból, hogy oda bújhasson imádott gazdájához. Ő persze agyon dicsérte, megölelte és puszikat kapott a finom puha nózijára. Na meg a gazdi zsebében mindig ott lapultak a fincsi kockacukrok is. Ha úgy tartotta kedve, akkor éjjel kijött az istállóból és ott kujtorgott a mezőn.

Az istálló északi ajtaja volt csak kilincse csukva, mert arról fújt a hideg északi szél. A déli oldali ajtó mindig nyitva volt, csak akkor volt becsukva, de nem kulccsal, ha nagyon röpködtek a mínuszok.

A tűz terjedni kezdett... Tornádó mintha mondaná a többi lónak, hogy hogy nyissák ki az ajtójukat, mindegyik próbálta az orrával, fogával kinyitni... a legtöbbnek sikerült is, de nem tudtak kimenni a bejárati ajtón...

Tornádó oda rohant és két lábra állva hatalmasat rúgott az északi ajtón, mire az kitárult, közben az orrával és fogaival nyitogatta kifelé sorban a bokszok ajtaját. A lovak rohantak kifelé ahogy csak tudtak, hisz mind halálra volt rémülve.

A füst egyre csak gomolygott és a lángok már a gerendákat izzították... a füsttől nem lehetett látni... a huzattól még jobban felcsaptak a lángok... már minden boksz ajtó nyitva állott és a lakója kifutott az istálló elé... Tornádó ekkor hallotta meg a kétségbeesett nyerítést, a kiscsikót... oda akart futni, de hirtelen elé esett egy égő áthidaló... egy hirtelen mozdulattal átugrotta és feldöntött két vizes hordót, ami most igencsak jól

jött és az útjába lévő lángnyelveket eloltotta ugyan, de a füst még nagyobb még sűrűbb és még kibírhatatlanabb lett, alig látott, csípte a szemeit. A déli ajtó melletti bokszban volt Aranyvirág és Leila, az anya ló. Leila próbálta orrával és fogáival feltépni az ajtót, de beakadt a lenti sínen valamibe és nem engedelmeskedett. Tornádó is próbálta, de csak annyira sikerült, hogy Aranyvirág épp, hogy csak kifért... ki is jött, de nem hagyta ott az anyukáját, aki igencsak idegesen nyerített és nyüsztített... de hiába küldte a fiát, az bizony nem ment!

Az volt a szerencse, ha annak lehet nevezni, hogy a nyitott ajtón jött be levegő a feltámadó szélből és így kaptak oxigént, ha keveset is.

A gerendák és áthidalók szikrájukat szanaszét hányva zuhantak a földre és félelmetesen sisteregtek a földön. Már minden égett, ami csak tudott!

Aranyvirág az ajtóban állt, de nem tágított onnan. Némi friss levegőt legalább kapott.

Tornádó kétségbeesetten próbálta menteni szerelmét Leilát... majd hirtelen két lábra állt és rá rúgott az ajtó szélére, mire az engedelmeskedett és végre kinyillott!!! Így Leila is ki tudott rohanni velük együtt az oldalsó erdősáv felé.

Pár pillanat múlva Tornádó nagyot nyerített, mintha azt kérdezné, hogy megvan-e mindenki, mire a túloldalról a fekete Bandita nevű szintén angol telivér hangja válaszolt és utána a többiek is nyerítve tudatták, hogy megvan mindenki. Az istálló ebben a pillanatban hangos robajjal megadta magát a hatalmas lángtengernek és átadta magát az enyészetnek. Minden odalett. A földön feküdt a sok elüszkösödött gerenda, cserép és minden, ami az építményt képezte.

Aranyvirág szorosan oda bújt Leila mamához és idegességében szopni kezdte a finom nyugtató tejszit. Még szerencse, hogy nem apadt el a nagy ijedség következtében.

Ezalatt Zalán gazda az igazak álmát aludta... vagy mégsem?

A paták ideges dobogása őt is felébresztette... oda hallatszott az éjszaka csendjében.

Az italtól még kába volt, ezért eltelt jó néhány perc, mire magához tért. Ahogy kinézett az ablakon, nem akart hinni a szemének és azonnal ki is józanodott!

– Tornádó... – ordította – Tornádóóóó... Leila... Aranyvirág... kicsikém, szerelmeim... – futtában felkapott magára egy csizmát és kabátot, nem volt rajta csak egy kis alsógatya, abban aludt el.

Rohant ahogy csak tudott az istálló felé, de látta, hogy késő!

– Úr Isten... – üvöltött kétségbeesetten – Úr Istenkém... segíts könyörgöm... ez nem lehet... ezt ne kérlek... csak ezt nee... – rohant, ahogy csak bírt... ez most egy örökkévalóságnak tűnt.

A szemei elé táruló látvány sokkolta. Mi történhetett? Hisz annyira figyelt mindenre. A még mindig gomolygó füstön túl látta, hogy bal oldalt ott vannak a lovak és látta Banditát, Hintát, Améliát, Kecsest, Csillagot... és a többit. Nagyon meg voltak viselve, köhögtek is rendszeren. De Ő most nem is látott a könny fátyoltól, ami a látását igencsak elhomályosította. Csakis arra tudott gondolni, hogy hol vannak az Ő szerelmei? Így hívta Őket, mert olyan szoros kötelék alakult ki közöttük, hogy ezt már csak akkor hitte el bárki is, ha látta őket együtt. Sokan nem tudják, hogy a lovak is mennyire tudnak kötődni az emberhez.

Nem látta egyiket sem. Irdatlan zokogásba tört ki... hagyta, hisz senki sem látja – gondolta. Lerogyott a földre és a sok feszkót kiadta magából. Majd mintha egy burrogó hangot hallott volna!

Nem akart hinni a fülének. Fülelt, és megint! Ez Tornádó!! Felugrott és rohant a hang irányába.

Ahogy elérte a volt istálló szélét, már szállt fel a füst, ritkult... meglátta őket végre! Tornádó már ment elé, de alig tudta magát vonszolni... sok füstöt nyelt, ahogy Leila is.

Átölelte a lovat, aki úgy bújt hozzá, ahogy kiscsíkó korában... mint egy kis cica... ritka burrogó hangot tudott kiadni, amit soha egy lótól sem hallott. Nyilván meghallotta, hogy jön és így adta a gazdi tudtára, hogy itt vannak! Össze vissza puszilta a ló orrát és visszamentek Leilához és Aranyvirághoz. Ekkor vette észre, hogy Tornádó orra és szája vérzik... a Leiláé is.

– Én csodás hőseim vagytok! Te mentetted meg az egész bandát mi? Ölelte át hol az egyiket, hol a másikat. Uhh... még egy fogad is kitört drága barátom! Leila! Én drága hősnőm! Te is részt vettél biztosan a mentésben, hisz itt a fiad!!! Csodálatosak vagytok! A többieket is neked köszönhetem, gondolom igaz? Te nyitottad ki az ajtójukat ugye? Csak Te vagy erre képes!!!

Ismét kitört belőle a zokogás, a hirtelen felgyülemlett sok most utat tört magának!

Térdre rogyott majd felnézett az égre és azt mondta:

– Istenem... bocsáss meg ennek a bűnös embernek, aki én vagyok! Köszönöm, hogy megmentetted Őket nekem. Köszönöm, hogy végre apa lehetek és azért is bocsáss meg, amiért hitetlen kutya voltam és nem hittem Benned! Hiába mondta a feleségem is... nem hittem... képtelen voltam HINNII!!! De látom, hogy Te és a Te szereteted mire képes... ez csakis így lehetett... ez egy csoda, ami most a tragédia ellenére történt!!! Köszönöm Uram, hogy meg mutattad nekem a Te végtelen kegyelmedet, és szeretetedet! Ez másképp nem lehet!!

Mind eközben megérkeztek a környék lakói is, jöttek segíteni. Itt voltak a tűzoltók, az utómunkálatokra meg is érkeztek. Jött két állatorvos is autókkal, hátha el kell vinni pár lovat a kórházba. Az emberek riasztották egymást, szerették ezt a kis családot és megint bizonyították azt a ritka összetartást, ami itt van ebben a kis közösségben.

Zalán az Őt ért sokktól azt sem vette észre, hogy ezek megjöttek.

Ahogy ott imádkozott, meglehet életében most először, azt sem vette észre, hogy az összes jelenlévő ott térdepel mögötte és mind hallja az Ő kétségbeesett imáját.

Rajta kívül ugyanis a jelen lévők mind templomba járó hívő lelkek voltak, akik hittek Istenben!!!

Majd mindenki tette a dolgát és az összes ló meggyógyult testileg és lelkileg is egyaránt.

Az istállót közös összefogással újjá építették tavasszal, ahogy az idő engedte.

De most hatalmas sátrat hoztak és abban húzták ki tavaszig a pacik.

Pár nap múlva a saját gyermekét is végre haza hozhatja a kórházból és végre lesz a családban gyermek is, Isten áldásával.

Most már Zalán azt is elhiszi, hogy csodák márpedig igenis vannak, léteznek! Elvégre a karácsony a szeretet ünnepe, és ez nem is történhetett volna másként!!!

Nyerges Erika

Két állomás közt...

A Nő a vagon sarkában kuporgott. Rádőlvé a karfára, szorosán a falnál ülve nézte a piszkos ablakon át a tájat. Kint rohantak a póznák, álmos tanyák álltak sorban a mező túlsó oldalán, azután híd jött, sorompó, a vasúti átjáróban várakozó emberekkel és szekerekkel.

Kattogott a vonatkerék és így zakatoltak a Nőben is a gondolatok. Foszlányok, képek és emlékek. Elfolytak a szeme előtt, mint az elmosódó táj, majd összerázkódtak és furcsán ismétlődve előre törtek újra, ott táncoltak, mint a girbe-gurba utak, kint a vonat mellett.

Még egy megálló a személyvonaton és befutnak a pályaudvarra.

A Nő odanyomta homlokát a hideg üveghez és behunyt szemmel gondolkodott.

A szíve helyén egy fájdalmas folt volt. Olyan volt, mint egy sötét csomó, olyan, mint egy marokban összegyúrt tintás papírgalacsin. Mégis csak dobogott és sodorta felfelé az érzelmeket megoldások után kutatva és keresve az értelmét mindennek.

Hét napja vesztette el a szerelmét. A férfi hirtelen összeesett és meghalt.

– Biztos szívinfarktusa van – kiabálták a munkahelyén. Körül állták, hívták a mentőket, futkostak, valaki próbálta újraéleszteni.

Azután kijöttek a mentők, küzdöttek érte, tényleg megtettek mindent – hiába. A mentőkocsiban volt még egy kis remény, de a kórházba szállítás közben meghalt. Ő nem látta. Nem tudta.

A barátnője hívta fel telefonon, hogy mi történt. Azután nem emlékezett semmire. Csak arra, hogy sírt egy teljes napig. Gépiesen tette a dolgát és végül leutazott vidékre, hogy még egyszer lássa. Titokban a barátnője intézte el, hogy megnézhesse a patológián.

Amikor a hűtőkamrában megmutatták elájult. Az orvos vizet hozott, kérdezte, hogy hozzátartozója-e. Ő azt mondta igen, az unokahúga...

– Persze, maga még fiatal, nem látott ilyet – bólogatott az orvos. – Fogadja részvételemet. Higgye el, nem szenvedett szegény. A szíve olyan gyorsan vitte el, hogy nem érzett semmit.

Nóra akkor hazahozta kocsival. Ő zokogott, dobálta magát, szabadságot kellett kivennie, Nóra nyugtatózta. Aztán lement újra, a temetésre. Utolsónak állt a sorban. Szemüvegben, fekete ruhában szédelegve a fáradságtól és az ürességtől amióta az rászakadt.

Egy éve szerették egymást Jánossal. 15 évvel volt idősebb, mint ő, ötvenéves volt. Régóta külön élt a feleségétől és most már el is akartak válni, de a gyerekek... Pedig őt szerette... Azt tervezte, hogy jövőre mégis összeköltöznek. Csak elrendezi a család dolgát és...

– Várj rám, Imola, jövök hozzád – mondogatta János. – Szeretlek... – Nagy barna szemét tágra nyitotta, ahogy mondta. – Te olyan világba viszel engem, amire mindig is vágytam! És ő várt rá.

János hetente háromszor feljött. Együtt voltak egy kis időre. Sétáltak, örültek egymásnak, néha nála is aludt. Virágot hozott, vacsorázni vitte és beszélgettek, beszélgettek mindenféléről, főképp a festményekről, mert Imola festett szabadidejében, János meg kielemezte, mint kritikus és művész-társ.

– Hamarabb kellett volna találkozunk – sóhajtotta mindig. – Akkor te festő lettél volna én meg zongoraművész. Amíg én játszom, te lefested, hogy mit érzel... – És megölelgette, kezét csókolt neki áhítattal és szenvedélyesen.

János gyönyörűen zongorázott, de mégsem ment a Zeneakadémiára. Inkább gépész lett, kellett a pénz otthon. Utána meg jött a vezető beosztás meg a főiskola.

De most minden megváltozott.

Megfordult vele és benne az élet. Vasárnap akarta megmondani Jánosnak, hogy gyermeket vár. A táskájában ott lapult az összehajtogatott orvosi szakvélemény: hat hetes terhes.

Ez lenne az első gyermeke. Férjnél még nem volt, családra nem gondolt. Igaz, nem is volt kivel. Zűrös volt a szülői hátere. Az apja meghalt, az anyja Zalába költözött az új férjével. Ritkán találkoztak.

Ő egy pici garzonban lakott, a galérián voltak a festő dolgai. Még felvételizni akart a rajz szakra, amíg ki nem megy az időből.

Most pedig az idő ment ki az ő életéből. Minden másodperce foglalt lett, döntenie kellett és elhatározni magát.

Mindjárt befut a vonat a végállomásra és ő csak ül, nézi az ablakon át a megfoghatatlant és bele akar kapaszkodni valamibe, de az ugyanúgy elmosódik mint a hirtelen felbukkanó tárgyak, emberek és látnivalók tömege.

János elment és nincs kinek megmondania a szíve alatt lapuló titkot. Egyedül maradt a terhével, amit magának köszönhetett és Neki.

Mit csináljon ő most már egy kisbabával egyedül?

Nem, nem tartja meg.

Akkor hirtelen fékezett a vonat. A feje hátra koccant és meglátta a piszkosszürke eget, éppen akkor, amikor egy rongyos felhő alól kibújt a nap.

A felhő egészen olyan volt, mint egy nagy „J” betű. Azután foszlányokra szakadt és elúszott, hogy csatlakozzon a többihez.

János... Jánoska... Ez lesz a neve. Fájdalmat érzett a derekában. Odakapott és a hasára csúszott a keze. Félve tapintotta meg újra.

Nincs már egyedül... Langyos melegséget érzett, az ujjai felengedtek a karfa görcsös szorításából. Kapkodva keresgélte a papírt a táskájában és félhangosan olvasta. Szülés várható időpontja: dec. 25.

Igazi karácsonyi ajándék. Zongoraművész lesz... Igen. Taníttatni fogja, mindent elvállal majd, sikeres művész lesz belőle.

És János felülről hallgatja a játékát.

Drága szívem, nem szeretnél hiába. Felnevelem a gyerekünket.

Imola ránevetett az égre.

Akkor füttyentett a vonat is mert beértek a pályaudvarra.

Orsós György

Kórkép

– Hallod Guszti? Ma este tiéd a folyosó és a vizesblokk, és enyém a betegek szobái. Nálad vannak a kulcsok?

– Itt vannak az asztalon – szólt Guszti halkán.

– Csak egy órára megyek el, míg beszélgetek a betegekkel egy kicsit. Úgy sem néznek tévét.

– Jól van. A kulcsok a zsebembe vannak. Nyugodt lehetsz. Előbb ki megyek a teraszra dohányozni. jól van?

– Okés! A Tamás bácsit zavard be légyszíves, mert szerintem megfagyott odakint. Kottára szívja azt a bűdös cigaret-tát. Már félórája kint van.

– Melyik szobába mész!

– Ilonka szobájába, utána Józsi bácsiékhoz. Megtalálsz, ha gond van.

– Bácsi! Maga szerint én értelmes ember vagyok?

– Miért kérded?

– Mert az egyik nővér az előző kórházban, ahol voltam, azt mondta, hogy csak buta, és agybeteg embereket utalnak be hozzájuk a körzeti orvosok! Én is olyan vagyok?

– Á! Ez azért így nem igaz! Ide olyan embereket utalnak be, akik lelkileg, személyiségüket elvesztették. Akik lélekben megsérültek vagy szuicidra hajlamosak, mint én!

A szobára csend borult egy kis időre.

– Mi az az a szucid?

– Az nem szucid, hanem szuicid! Öngyilkosságra való hajlamosság.

– Én nem vagyok ilyen! Maga szerint én értelmisérvolt vagyok?

– Ezt meg honnan veszed? Ki mondta ezt neked? Miért úgy érzed?

– Nem, csak, amikor kis gyerek voltam, mondták a felnőttek a tanárok, a nevelők. A gyerekek is.

– Régen volt az! Nem kell velük foglalkozni.

– És maga szerint, szerethető ember vagyok?

– Miért kérded? Szerintem valamilyen szinten, mindenki az! Na jól van! Elálmosodtam. Aludjunk! Késő van!

Tíz óra elmúlt. A folyosóról lépések zaja hallatszott.

A fiatalabb ápoló benézett a kóterembe, és csendre intett minket.

– Nem tudok aludni. Nem vagyok álmos. Beszéljünk hal-kan. Tudja mit? Suttogjunk! Jó játék lesz. – Itt pár másod-

perc szünetet tartott, és folytatta, de már suttogva. – Én Alex vagyok. Huszonhat éves! Magát, hogy hívják, és hány éves?

– Az én nevem György ötvennégy éves vagyok.

– Tegezhetlek?

– Ha akarod! – suttogtam, és kezet fogtam vele. A folyosó beszőrődő fényénél eléggé tisztán láttam Alex kezét.

– Van családod?

– Csak volt. Majdnem... Meghalt a feleségem... már régen!

– Hmm... az nem jó. Miben halt meg?

– Hosszú! Majd egyszer elmondom.

– Majd egyszer elmondod? Hogy érted? Tudom már! Ez titok?

– Nem titok, csak nem tudok beszélni róla. Egyelőre!

– Ja! Értem! Ezért vagy itt a kórházba?

– Az én szüleimet nem ismertem. Intézetben nevelkedtem fel. Gyógypedagógiai Iskolába jártam. Most nincs hol lakjak. Azt mondták, hogy beadták a papírjaimat egy Szociális Otthonba. – Ömlött belőle a szó! Kíntről a fiatalabb Ápoló hangja hallatszott be a szobába.

(Valaki a wc-re csoszogott.)

– Pista Bácsi, tudja magának rossz a lába. Nem rég operálták. Óvatosan menjen! Szóljon, ha kell segítség! – szólt a fiatalabb Ápoló.

– Gyerekeid vannak? – kérdezte Alex hirtelen.

– Nagyon sokat kérdezel. Ha szeretnéd tudni, van egy kisfiam, aki most három hónapos.

– Hol van most.

– A nővéremnél. Ideiglenesen. Ha haza megyek magamhoz veszem. Még nem láttam őt, de hogy őszinte legyek, félek a találkozás pillanatától. Nem értek a gyerekekhez... – szóltam inkább magamhoz

– De jó neked, akkor nemsokára mehetsz haza...? És már tudod, hogy mikor...?

– Jövő héten hétfőn – válaszoltam. – Alex te, honnan jöttél ide?

Gondolkodott egy kicsit és elkezdte mondani az élete történetét.

– Egy határmenti kisfaluból. Kaptam egy kis pénzt az államtól, és abból vettem egy régiparaszt házat, és abban éltem ötévig. Múlt hónapban összedőlt, mert annyi esőt kapott. – súgta hallkan – vályogház volt.

Csend lett. majd váratlanul megkérdezte.

– Meg kérdezhetem újra, a te feleséged miben halt meg? De, ne haragudj meg ezért rám.

– Nem haragszom! Szülés után betolták a megfigyelőbe, elvérzett, ott halt meg a váróba – sóhajtottam egyet – nagyon rövid idő alatt.

– Ilyenbe is meglehet halni? Nem volt vér a kórházban? Nem értem!

– Aznap sok volt a szülés. Nem tudott jönni egy orvos sem, hogy segítsen. Hiába hívták őket.

Azt mondták, Aneurizma.

– Az mi?

– Nem tudom! Az egy súlyos betegség. Árvává tesz minden családot, ha valahol felüti a fejét. Gondolom...! De, azt mondják, hogy már gyógyítható.

– Én is árva vagyok. Soha nem láttam a szüleimet! Ha majd kint leszel, ki viszel engem? Legyél az Apukám...

– Nem tudlak Alex kivinni innen. Mindennek az elején vagyok. Magam életét is felépítenem. Meg aztán gondnokolt vagy. Ez még bonyolultabbá tenné. Sajnos nem lehet.

Egy pillanatra könny csillant meg Alex szemébe. Szótlanná váltunk mindketten.

Kintről a folyósóról csoszogás hallatszott. Egy néni ment a szobájába.

– Pisilni voltam Gusztika – szabadkozott az Ápolónak.

– Pszt! Aludjunk, majd holnap dumálunk. Szia Alex!

– Jó éjszakát neked Gyuri bácsi!

Kis idő múlva:

– Kornél Ápoló vagyok. Ne ijedjenek meg! Elnézést kérek, hogy illetlenül kihallgattam önöket! – súgta nekünk, mosolygott, ahogy a folyosó fénye megvilágította kerek arcát – felállt, s csendben becsukta maga mögött az ajtót!

P Bernula

Nevelni (,) tanulni

Huncut, bölcs tanító a biológia.

A genetika hirtelen piperetükröt tart elé,
amikor az embernek születik egy utódja.

Rögös úton járva válunk felnőtté,
hogy láthassuk magunkat a gyermekben.

Jóra kell nevelnem, csakis jóra,
hiszen én is jól nevelt ember lettem.

Ezzel áltatom és biztatom magam.

Most, mintha „önmagam tanítana engem.”

Fog ez menni! Másnak is megy.

Mért ne menne éppen nekem?

Mégis kétség gyötör, már előre:
végül tényleg mindent megtettem?

Egyetlen utódomat jóra neveltem?

Szépet gondol a világról, de nem naiv?

Ha én leszek bajban, vagy bárki más,
szívesen segít az én gyermekem?

Kit mindennél jobban szerettem
és talán pont ezért rontottam el?

Elegendő tudással engedtem el
a kezét az élet felé vezető úton,
miközben lélekben sosem eresztetem?
Tényleg mindent nekem kell jobban tudnom,
vagy hagynom kell, hogy ő tanítson engem?
Ezernyi kérdés kavargok bennem.
Már most félek a kudarctól,
pedig csak egy perce foglak a kezemben.

Tanítlak, amire csak tudlak,
tanulok tőled, amit csak tudok,
hogy téged jobban tanítsalak.
Bárhová mész, utánad futok, te drága lélek!
Új ablakot nyitottál a világra,
én meg csak szótlánul bámulok.
Türelemre, figyelemre szólítja fel
létünket ez a más állapot. Lelki fejlődés.
Ez a kis tiszta lélek mutatja
helyes utunkat mécsesként lobogva.
Mogorva felnőtti létünk ködében bolyongva
ezt a lángocskát kell követnünk bárhova.
Nem más ő, egy nagy, de kicsi, bölcs tanító,
ki a rosszat nem ismeri, imádni való iránytű,
kit bárhova követni merek.
Tiszta lélek mindegyik gyerek,
A közös úton beállunk melléjük.

Ők a mi reményünk. Merjük őket terelni,
hiszen kell a szülői szó minden gyereknek,
de szívünk maradjon nyitva feléjük:
a gyerekek minket csak jóra nevelnek.

Szövődmények

- Üdvözlöm, doktor úr!
- Üdvözlöm! Mi a panasz?
- Nem panaszkodok, nem vagyok olyan fajta.
- Jól teszi. De miért jött?
- Mert múlt héten meghaltam és kicsit tartok a szövődményektől.
- Érthető. A halál szövődményei komolyak is lehetnek. Hogy történt?
- Nem szándékosan. Ezért is lepődtem meg.
- Szóval spontán elhalálozás történt?
- Ahogy mondja. Egyszer csak meghaltam négy napra.
- Előfordult ilyen máskor is?
- Tudtommal nem, bár most is alig vettem észre. Nem volt vészes.
- Ne könnyelműsködjünk, *kérem!* A halál nem tréfa. Tudja, a szövődmények...
- Igen, ezért jöttem. Nem szeretnék komolyabb bajt.
- Világos. De mivel most él, nem tudom megvizsgálni. Jöj-jön el, amikor megint meghalt! Addig is egyen sok zöldséget!
- Köszönöm, doktor úr. A mihamarabbi vizontlátásra!

P. Dányi Gabriella

Relativitás

Relatív a létünk perce,
Jó előre nincs kimérve.
Élet súlya olykor teher,
Máskor az egekbe emel.

Hol van a kinn, és hol a benn?
Előre lépj, vagy hátra menj?
Lenn vagy-e mikor földön állsz?
Fenn a magasban mindig szállsz?

Vízbe lépve utas leszel?
Vagy csak a csónak úszik el?
Elmerülsz vagy lebegsz lassan?
A véletlen szélirányban.

Relatív a kicsi és a nagy,
Mindegy mekkora nyomot hagy.
Agyban kinek mi az érték,
Olyan lesz a lelki mérték!

Ki az erős vagy a gyenge?
Nincs, aki ezt jól eldöntse.
Van-e okos, ha nincs buta?
Mindenkinek van IQ-ja.

Meddig hideg és mikor meleg?
Ha már olvad, de nem éget meg?
Lehet-e szép, ha nincsen csúnya?
Mindent elfed a divatgúnya?

Relatív az egész élet,
Olyan, mint egy végítélet!
Boldog vagy, ha nem szomorkodsz?
Ha mégsem akkor pironkodsz?

Hol találsz kérdésre választ?
Mikor sok kétség eláraszt.
Bölcselkedsz-e vagy kételkedsz?
Ha fáj a válasz, kényeskedsz?

Születéskor nincs menetrend,
Fedezd fel az ismeretlent!
Menetjegyet sem vált senki,
Sírással életét zengi!

Kecskekaland

Zotyí, a bengáli kecske kalandos úton, egy szerencsés véletlen folytán került a ceglédi tanyára Bélához. Béla, mielőtt nyugdíjba vonult, több évtizedig Budapesten élt, rendész volt egy hatalmas gyárban. Fiatal korában mezőgazdaságot tanult. Nagyon szerette a földművelést és az állatokat, ám a téeszek bezárása után a megélhetés miatt váltani kellett. Soha nem szokta meg igazán a fővárosi nyüzsgést, és arról ábrándozott, hogy majd, amikor nyugdíjas lesz, vesz egy kis tanyát, ahol aztán mindenféle állatot tarthat majd. Kicsit a szerencse

is Béla kezére játszott, amikor nyugdíjba vonulása előtt nem sokkal végleg bezárt a gyár, és jelentős végkielégítést kapott. A pénzből még félre is tudott tenni, amellet, hogy jelentős földterülettel, sok gazdasági épülettel egy takaros házat vásárolt.

Első időben óvatosan kezdett a gazdálkodásba. Könnyen természetű növényeket ültetett, és főleg haszonállatokat nevelgetett. A régen tanult mezőgazdasági ismeretek hamar előjöttek, és sok új ismeretre tett szert az internet segítségével. Ritka szárnyasok tenyésztése lett a hobbija, és ezek kapcsán országos ismeretségre tett szert. Amikor a fővárosban élt, akkor is megmentőjévé vált sok kóbor állatnak, a tanyán aztán a sérült, kidobott vagy elkóborolt állatok mindig menedékre találtak nála. Szinte azért dolgozott, hogy a hozzákerült állatoknak földi paradicsomot teremtsen. Haszonállatokat is tartott, de igazán örömét a csodálatosan szép díszszárnyasokban találta, és mindig volt kecskéje, aminek a tejjével táplálni tudta a kis cicákat, kutyusokat.

Jó volt ezen a tanyán állatnak lenni, miközben a föld távoli részén, Bangladesben, az egyik legsűrűbben lakott és legnépesebb országban, amelyet további gyors népességnövekedés jellemez, és katasztrófák sorozata is súlyt, élt egy bengáli kecske, aki később kalandos úton Magyarországra került. Lágú, fényes, fekete szőre miatt szerették a gyerekek simogatni. Ez a faj aprócska termete okán kevés tejet ad, viszont olyan igénytelen, hogy takarmányozására sem kell különösebb gondot fordítani. Szaporaságuk miatt is szívesen tartják, hiszen tizenkét hónap alatt ivaréretté válnak, és évente kétszer, háromszor is ellenek kicsinyeket. Rövid fülei mellett az apró szarvacskák nem keltenek félelmet, így a gyerekek szívesen játszanak vele. Felnőtt korukra még a hímek is alig érik el a 16-18 kg-os testsúlyt, mivel tőlük tejet nem nyerhetnek, így hamar vágósorba kerülnek.

A Khaszi hegység lábánál, egy aprócska faluban éltek a Magyarországra elszármazott Vinonchi unokatestvérei, Abhiráj, Bakul, Chandria, Rudra, Arush és Kabir. A kislány egy szerencsés véletlen folytán került Magyarországra. Pár éve súlyos balesetet szenvedett a földrengésben, és elvesztette szüleit, testvéreit. A kint dolgozó orvoscsoport úgy ítélte meg, a végtagvesztes gyermek életét célszerűbb volna itthon rehabilitálni. Életben maradt rokonai beleegyeztek, így került Vinonchi egy budapesti klinikára, majd egy jólelkű ápolónő családjának lett tagja.

A Bangladesben dolgozó orvoscsoport rendszeresen küldetést teljesített odakinn. Vinonchit néha magukkal vitték, így nem vesztették egymást szem elől a rokonok. Egyik ilyen alkalommal Vencel, a sebészdoktor kénytelen volt pár szabadnapot kivenni kézsérülése miatt. A kényszerű szabadnapokat az addig még ismeretlen vidék felfedezésére fordította, és kirándulásaira magával vitte Vinonchit is. A kislány kérésére ellátogattak az unokatestvéreihez. Vittek magukkal szép ruhákat, játékokat és finomságokat. Nagy volt az öröm a viszontlátás és sok szép ajándék okán. A gyerekek folyamatos kérdésekkel bombázták a kislányt, ő meg igyekezett megtalálni a régi életének hangulatát, és szorgalmazta, menjenek játszani. A kerítés nélküli udvar egybeért a bokros, füves, szabad területtel, ami a hegy lábánál egyre kopárabb volt. Tulajdonképpen a játszótér és munkaterület ugyanaz volt a nagyobb gyerekeknek, mivel az ő feladatuk volt a kecskékre vigyázni. Roppant szelíd és szerethető, játékos állatok voltak. A hímek hamar tepsibe kerülte, mivel ők tejet nem adnak, így csak a húruk és a bőruk hozott hasznot. Tizenegy kecske szaladgált körülöttük.

Volt egy, a többtől jóval kisebb. Talán sántasága miatt különösen szelíd volt. Csillagot formázó fehér foltjával a homlokán szinte mosolygós szemmel tekintett a világra. Vinonchi

rögtön szívébe zárta az aprócska jószágot, és elnevezte Zotyinak. A hétéves kislány a protézisével megtanult együtt élni, és alig hátráltatta őt a mindennapokban, mégis volt benne valamiféle együttérzés a sérült kicsi kecske iránt.

Lassan lebukott a nap a hegy mögé, amikor a gyermekek anyja jött, és a kecskéket betereelve hívta őket vacsorázni. Zotyit nem terelte be a többiekkel, hanem magával vitte a házba. Vinonchi arra gondolt, azért hozták a házba, hogy sérülése miatt jobban óvják az aprócska jószágot, ám érdeklődésére nagynénje közölte:

– Tudod, kicsi lánykám szegények vagyunk, de tudjuk az illetet. A kedves látogatókat valami finomsággal szeretnénk vendégül látni. A kamrában van némi lencse és rizs, de húst csak akkor tudok az asztalra tenni, ha levágjuk valamelyik kecskét. A többi kecskénk már tejet ad, ez kis sérült, meg hízni sem akar igazán, ezért holnap megsütjük ebédre.

Vinonchi szíve elszorult, mivel nagyon megszerette a kis jószágot. Kérlelni kezdte nénikéjét, főzzön valami egyszerűt, vagy az sem baj, ha nem esznek semmit, de kegyelmezzen a kecskének. Rudra néni kemény asszony volt, és nem hatották meg a gyermeki könnyek.

– Ejnye, no, nehogy már azért pityeregi, mert finomat ehetsz! Abban a csuda külföldi országban is esznek húst, és ott sem a kertben terem meg a sült! – kacagta el a mondat végét Rudra.

Vinonchi szégyellte könnyeit, és hozzá még lelkiismeret-furdalás is társult, mert rögtön belenyilallt, ő miatta lesz holnap az ünnepi ebéd. Lehorgasztott fejfelé sántikált a többiek után a ház végében álló dézsához mosdani. A többiek látták az egész napi futkározás következtében arcára rakódott por közt könnyei útját. Köré gyűltek, és szelíden kérdezték, mi a baj. Előbb a gyermekek is kacagni kezdték lelki fájdalmát, amitől zokogásba torkollott magyarázkodása.

Unoka-testvérei, látva őszinte szívfájdalmát, megsajnálták, és tervet kovácsoltak, hogyan menthetnék meg a gidát. A kíséző doktor bácsi mindeközben folyamatosan a falubelieket látta el gyógyszerekkel és tanácsokkal. Előbb arra gondoltak, be kellene avatni a doktort is a mentőakcióba, de bizony ő olyan nagyon el volt foglalva, hogy közelébe sem tudtak menni. A furgon, amivel Magyarországról érkeztek, kicsit távolabb állt a nagy lombú fák árnyékában. Odalopakodtak, és megpróbálták kinyitni az ajtót. Persze nem jártak sikerrel, hiszen a dokinál voltak a kulcsok. Az ablakon kukucskáltak befelé, vajon volna-e olyan hely, ahol el tudnák bújtatni a kecskét. Sok-sok láda kiürült, amikben adományokat, kötszereket és gyógyszereket hoztak magukkal. Tervet szőttek és cselekedtek.

A falu népe már elvonult, és vacsorához hívták az orvost. Vinonchi elkérte a mikrobusz kulcsát, hogy kivegyen egy ruhadarabot, amit szeretne odaajándékozni unokahúgának. Körülülték az ételt, és miután elmerültek az étkezésben, felváltva osontak ki a gyerekek. Vinonchi ment ki elsőnek, és kinyitotta a hátsó ajtót. A ládákat megpróbálta úgy rendezni, hogy az ne látsszon majd búvóhelynek. Másodiknak kiosont Arush, füvet szedett, amit a mikrobusz mellé halmozott. Majd, miután visszaült helyére, kis idő múltán Kabir lopakodott ki, Ő is jókora kupac füvet szedett. Majd sorban kiosontak a többiek is. Utolsó előttinek Chandra és Bakul szökött ki egyszerre. Ők jól összehérsélték, és kicsire összekötözték a fűcsomókat, majd bepakolták a ládába. Utoljára Vinonchi lopódzott ki, és a kamrából beterelgette a kecskét a mikrobusz hátuljába, a fűvel kibélelt ládába. Egy másik, fűvel teli ládával takarta le, és poggyászokat dobált lazán a láda tetejére, hogy levegőhöz biztosan jusson a gida, de ne látsszon ki, hogy ott lapul.

A csínytevés keltette izgalom miatt mindannyian nehezen aludtak el, így reggel arra ébredtek, hogy a felnőttek hangoskodva keresik a kecskét. Egyesével osontak elő, rájuk egyáltalán nem jellemző csendességgel. Az orvos vetett véget a zűrzavarnak, amikor telefonhívásra hivatkozva elnézést kért a gyors távozásért, de minél hamarabb indulniuk kell. A háziasszony röstelkedve kínálgatta a sebtében sütött vakarót házi lekvárral és kecsketejjel. A doktor és Vinonchi illendően ettek pár falatot és elköszöntek. A kislány szíve a torkában dobogott, amikor a mikrobuszhoz közeledtek, és látta, a ládák nem teljesen úgy vannak, ahogyan ő azokat hagyta. Igyekezett kevéske poggyászat elsőként a csomagtartóba tenni, hogy mentse a menthető. Amikor kinyitotta az ajtót, megnyugodva látta, Zotyi békésen alszik a ládában, csak egy kabátot cibált le maga alá. Sebtében újabb csomó füvet dobott Zotyinak, és helyére tette a fedélként funkcionáló ládát, tetejére téve a kis bőröndjét is.

Végre elindultak. Sokáig észrevétlen útítárs volt a kecske, Vinonchi meg is feledkezett róla, és mély álomba szenderült. Az orvos hangos méltatlankodására ébredt.

– Hogy kerülsz ide, te ördögfióka? Otthon égre-földre keresnek.

Bízva az orvos megértésében, lehajtott fejjel hátra sétált a kislány, és bűnbánó hangon magyarázkodni kezdett:

– Ne tessék haragudni, de olyan aranyos ez a kicsi kecske, hogy meghasadt volna a szívem, ha őt szolgálják fel ebédnek. Olyan jól eljárásztunk a többiekkel és velem, még nevet is adtunk neki. A társaitól eltérően nem úgy mekegett, hogy mek-mek, hanem szinte kacagva adott ki hangot. és ezt mi úgy hallottuk: zoty-zoty. Így lett a neve Zotyi, és egyetértettünk a többiekkel abban, hogy akit az ember megkeresztel, azt nem kívánja később megenni. Érvelt Vinonchi. Ugye nem kell visszavinni, ugye hazavihetem Zotyit.

– Ej, te gyermek, jól feladtad most nekem a leckét! Hogyan utaztassam én országokon át ezt a kecskét, amikor tilos állatorvosi vizsgálatok meg egyéb formaságok nélkül egyik országból a másikba vinni élő állatot. Egyáltalán hogyan került ide ez a jószág?

– Hááát, bevallom, előre kiterveltük a mentési akciót. Tegnap este vacsora közben egymás után szökdöstünk ki előkészíteni a terepet, és loptuk be Zotyit a csomagtérbe. Doki bácsi, ne haragudj rám, de tudod jól, nekem senki rokonom nincs Magyarországon. Kicsit enyhítene Zotyi a honvágymon – mondta esengő hangon, könnybe lábadt szemmel Vini.

Az orvos összehúzott szemöldökkel állát dörzsölgetve erősen gondolkodóba esett. Nagyon szerette ezt a kislányt, és megesett a szíve rajta, pedig tudta jól, milyen kockázatos dolog, amire készül. Lassan, megfontoltan ejtette ki a szavakat: – Arra nem is gondoltál, hogy még ha sikerül is hazavinnünk, utána mi lesz veled? Hiszen egy budai, harmadik emeleti lakásban nem élhet velem, és te sem viheted Jutka néni panellakásába.

– Gondoltam én bizony erre is! – vágta csípőre kezét a lányka. – Cegléd mellett van egy tanya, ahol egy jószívű bácsi befogadja az állatokat. Olyan állatmentőféle. Ő maga vegetáriánus, és csak önmagukért szereti az állatokat. Tavaly ősszel egy osztálykiránduláson jártunk ott. Sok cicát és kutyát fogadott be, akiket a gazdájuk kidobott, de vannak különleges galambjai és nyuszik meg kecske is. Kiállításra jár a tenyészállatokkal, a többit meg csak szeretetből tartja. Szóval a Béla bácsinál nagyon jó helye lesz Zotyinak – érvelt Vinonchi.

– Ohó! Mekkora lóköető vagy te! Na, figyelj most jól rám! Nagyon nagy veszélynek tettel ki bennünket ezzel a cselekedetteddel. Mivel visszamenni már nem tudunk, most az lenne a leghelyesebb, ha itt elengednénk a kecskét. A kislány megrendült arccal, könnybe lábadt szemekkel szótlanul nézett az orvosra, akinek megesett a szíve védencén. – Hát láss most

csodát! Minden észszerűség ellenére megpróbálom eljuttatni védencedet arra a ceglédi tanyára. De jegyezd meg jól, máskor soha ne tégy olyat, amivel másokat bajba sodorhatsz, és soha senki nem tudhatja meg, hogy én egy élő állatot csempészttem határokon át Magyarországra. Biztonságosnak tűnő helyeken meg fogunk állni, és hagyjuk mozogni, enni-inni a jószágot. Kitakarítjuk a rejtekhelyét. Igyekszem úgy időzíteni a határátlépéseket, hogy éjszaka történjen meg. Ha mégis lebukunk, akkor sajnos hazudni kell! Tudod ugye, hogy hazudni bűn? Szükség esetén azt fogom állítani, hogy nem tudom, mikor és hol került a csomagterbe a kecske. Eddig így igaz, de arról mélyen hallgatni fogok, hogy útközben tudomást szereztem a kéretlen útítársról. Neked pedig csak az igazat kell mondanod, hogy a beleegyezésem nélkül az unokatestvéreiddel csempésztet be a jószágot.

Érdekes módon végig fegyelmezett volt a kis kecske, mint-ha tudatában lett volna, hogy csendben kell maradnia, és nem szaladgálhat kedvére. Mikor a magyar határt is maguk mögött hagyták, akkor lélegzett fel az orvos. Első dolga volt állatorvos barátját felhívni. Először meglepődött, aztán kacagott egy jót a történeten az állatorvos, majd azt javasolta, egyből hozzá szállítsák Zotyit. Pár nap karantén és néhány vizsgálat után búcsút intettek az állatkórháznak. Vencel doktor Vinonchi társaságában már előző nap felkereste Bélát, az állatmentőt, hogy meggyőződjön, valóban lesz helye a kecskének, vagy kezdheti törni a fejét más megoldáson. Béla a szívélyes üdvözlés után körbe kalauzolta őket birodalmában. Azt gondolta, csak a szokásos városi kíváncsiskodók. Meglepődött, amikor a csomagtartóból jelentős mennyiségű adomány került elő, és előállt Vencel doktor a nagy kérdéssel. Élénk kék szemével szigorúan végig mérte őket Béla. Csóválta kicsit a fejét, majd kérdezett:

– Mégis mekkora az a kecske? Meg fogja-e enni az itteni füvet? Nincs-e valami különleges táphoz szokva?

Kínos kérdést nem tett fel. Tudomásul vette, hogy egzotikus helyről származik a jószág, és ez a, bicegő lányka szeretné néha majd meglátogatni.

Béla lassan megfontoltan válaszolt:

– Kedves Vini, látom, hogy tiszta szívből szereted azt kecskét, ezért szívesen látott vendégként befogadom, készíték neki helyet. Aztán az orvoshoz fordult: – Rendben! Jöhet az új lakó, de elvárom, hogy az ellátására olykor gondoljon, mert az én nyugdíjam az átlaghoz képest ugyan nagyon szép, de a védenceim száma napról napra szaporodik. Én magam elvagyok olcsó, egyszerű ételeken, de az állatoknak igyekszem mindenből a legjobbat adni, és állatorvost is hívok, amikor szükséges.

Vencel megértően bólogatott.

– Természetesen rendszeresen akarom támogatni ezt az állati édenkertet. Amennyiben lehetséges, kérek számlaszámot, de fogunk jönni a kislánnyal gyakran látogatóba. Szombat reggel Vencel elment Vinonchiért, és együtt mentek a kiskecskéért az állatkórházba. Egy nagyobb méretű kutyahordozóban utazott Zotyi. Vinonchi mellé ült a hátsó ülésre, és egész úton arról csacsogott, hogy mi történt vele a héten. A tanyához közeledve izgatottan magyarázta, milyen jó lesz majd a kiskecskének a többi állat között.

Béla az állatok etetésével volt elfoglalva, amikor megérkeztek. Az egyik szélső karámhoz kalauzolta őket, amiből lekerített egy részt, hogy biztonságban legyen Zotyi, amíg megszokják egymást a többi állattal. Láthatóan jól érezte magát a kicsi kecske, így megnyugodva hagyták új otthonában. Vinonchi sok közös fotót készített. Most értette meg igazán, milyen kiváltságos helyzetben van az unokatestvéreihez képest. Magyarországi barátainak egy-két kattintással küld üzenetet, de most előbb ki kell nyomtatni a képeket, majd levélben elküldeni, hogy meg tudja mutatni, milyen jó helyre került Zotyi.

Béla nagyon elcsodálkozott, amikor meglátta az aprócska jószágot. Hinni sem akarta, hogy nem nő már nagyobbra. Szarvasmarha-tenyésztést tanult annak idején, de azért munkahelyein találkozott sokféle haszonállattal, így kecskével is, ám ilyen apró állatról még soha nem hallott. Az első napokban kicsit nagyobb figyelemmel volt az új jövevény iránt, aminek az lett a következménye, hogy Zotyi árnyékként követni kezdte. Hamar megbátorodott, sőt el is szemtelenedett. A házőrző kutyától sokkal kisebb volt, mégis neki-neki támadt, amikor úgy tartotta kedve. A tanyára látogató gyermekek kedvence lett. Sok vidám percet hozott Béla életébe is.

Vencel doktor Vinonchival és a kislány nevelőanyjával minden hónapban ellátogat a tanyára. Milyen furcsaságokat produkál a véletlen? Az amúgy mindig fegyelmezett, szabálytisztelő orvos, mikor megsimogatja Zotyi puha szőrét, titkon büszke erre a vakmerő akcióra, amibe a jó szíve sodorta...

Pad 2.

Hupssz! Mekkorát esett az a szegény asszony! A férje nem nyújtotta segítségül kezét, sőt hátralépett, és szentségelni kezdett. Pedig még pár perccel ezelőtt az asszony őt vezette, és az ő lába elé figyelt a sajátja helyett. Fura egy pár voltak! Az asszony nagyokat lépett, és fél méterrel az ura háta mögött haladva vezette a vak embert. Az emberke – állat magasra szegve – szaporán lépegetett aprókat. Arca mindig komoly volt, és ha megszólalt, gyűlölet volt a hangjában. Most is együttérzés helyett toppantott egyet a lábával, és hangosan korholta az asszonyt:

– Ó, te szerencsétlen, Isten barma, te, hogy lehets ekkora marha! Csak tolsz magad előtt, mint egy mozdony! Még szerencse, hogy nem én estem el! Te, ökör, te, hát hová néztél?

Keljél felfelé szaporán! Mi van, mi fáj neked? Nem bírsz ráállni? Na, akkor itt helyben kezd el ásni a sírodat, hallod-e! Haszontalan fehérnép!

Szegény asszony féllábon ugrándozott oda hozzám, és kuporodott le szorosán a karfám mellé szégyenlősen, mintha sokan ülnének már itt, és számára nem volna hely. Lehajtott fejjel, kérlelőn szólalt meg:

– Kérlek, ne kiabálj! Már mindenki minket néz – próbálta csitítani a dühöngő embert. Na, ez csak olaj volt a tűzre!

– Ha néznek, hadd nézzenek! Ekkora barmot, mint te, ritkán látnak, és könnyű nekik, mert látnak, én meg rád vagyok szorulva. Na, mi lesz már, mehetünk tovább?

– Sajnálom, nem tudok lábra állni. Hívom a gyerekeket, hogy jöjjön valamelyikük segíteni.

Az ember még mindig morogva, elindult a hang irányába, és leült a pad másik végébe. Alig rakta le az asszony a telefont, már belekezdett a kötekedésbe a férfi:

– Máriúú! A lusta lányodnak szóltál, vagy a még lustábbnak?

– Úgy ejtette ki a nő nevét, mint valami átkot, és oldalra köpött. – Látod már jönni valamelyiket? El fogok késni miattad! De akkor este jobb, ha kint alszol a villanyórás dobozban, mert szétverem a mocskos pofádat, az biztos!

– Mindjárt itt lesznek, jönnek mind a ketten, hiszen téged is kell kísérni, meg engem is.

Fejüket lehorgasztva, szégyenlősen közeledtek a lányok. Mindketten az anyjukkal szerettek volna maradni, de apjuk határozottan rászólt az idősebb lányára:

– Ágnes, te velem jössz! Vilma, te kísérd haza a tehén anyádat!

A nyurga lányka anyjához hasonló mozdulattal vezetni kezdte apját. Hátulról össze lehetne téveszteni anyjával, ahogy előre dőlve határozott, nagy léptekkel irányítja apját. A dőlés szöge ugyanaz, csak az ő háta még kiegyenesedik,

amikor megállnak. Vilmába kapaszkodva próbált Mária elindulni, de a fájdalom nem engedte.

– Jaj, kislányom! Ugorj el a gyógyszertárba, és kérjél valami fájdalomcsillapító kenőcsöt meg rugalmas pólyát. Aztán menjél haza, és keresd meg a lomosban a nagyapádtól örökölt botot, hozd el azt is. Szerencsére nálam maradt a bankkártya, itt van, ezzel fogsz tudni fizetni.

A kislány úgy szorította a kártyát, mintha az élete függene tőle. Soha nem kapott még pénzt a kezébe, és most itt van egy sokkal nagyobb dolog, mint egy papírbankó. Nem tudni miért, ez a család mindig olyan gyorsan közlekedett, mintha állandóan sürgős dolguk lenne. Vilma, látva anyja szenvedését, nem elégedett meg a szokásos gyors járással, futva indult el. A tűző nap elől Mária nem tudott elbújni. Beteg szemével erősen hunyorgott, és táskájából előhúzott műanyag palackból vizet locsolt arcára. Nem lehetett tudni: a víz csöpög álláról, vagy a könnyei áztatják mindig legörbülő szája szegletét.

– Már egy éve állok itt magányosan, szinte soha senki nem ült rám. Legalábbis a téren lakók közül senki, szinte nagy ívben kikerülnek. Tavaly ilyenkor telepítettek ide. Az akkori első vendégem ült leghosszabban rajtam, sőt egyenesen trónjának nevezett. Simogatott, és beszélt hozzám. Elmesélte élete tragédiáját. Először nem értettem azt a mély sóhajtást, amikor a szíve utolsó dobbanásával mosolyogva írt a telefonjára egy üzenetet: – Királyként halok meg! Már nem vett újra levegőt. Elernyedte teste békéjét az esti szürkületben kirajzó kamaszok zavarták meg. Nem fértek a szomszéd padon, és birtokba szerették volna venni az általam nyújtott kényelmet. Ám, amikor megérintette vendégem karját az érdeklődő lányka, kérdésért feltéve, hogy sokáig marad-e, az addigra megmerevedett teste oldalára dőlt, és élettelen kezéből telefonja a betonra hullott.

A lányka lenézett a koppanásra, és látta, amint felvillant a telefon kijelzőjén egy rövid felirat: „Királyként halok meg!” Nagyon megrémült, soha nem látott még holttestet, és most még érintette is. Később, amikor mesélte a történetet, legtöbbször csak legyintettek rá. Biztosan a sokk hatásától hallucinálta a darabjaira hullott telefon utolsó üzenetét. Hiába került helyére az akkumulátor, és rakták össze, soha többet nem működött, így a bizonyíték az üzenet létezéséről elveszett. Akár hitték, akár nem, a félelemmel vegyes irtózat ott maradt az emberekben irántam, és a környéken lakók, vagy akik hallottak az esetről, nagy ívben kikerültek.

Pont egy év telt el azóta, és most itt van újra egy szenvedő. Ő nem törődik a múltammal, csak hálás, amiért van hova leülnie. Mari kezét szemellenzőnek használva körülnézett, majd kicsit oldalra fordulva, fájós lábát felhúzta maga mellé. Fájdalmasan sóhajtott, és végigsimított a háttámlámon. De jó, hogy itt vagy, és meghagytak nekem. Nem kell szégyenszemre a földön ülve várnom a segítségre. Nap, mint nap elmegyünk melletted, és soha nem ül rajtad senki. Félnék tőled, mintha átkot venne magára, aki hozzád közelít. Nekem nincs már mitől félnem. Az én életem a maga nyomorúságában aligha romolhat tovább. Bízom a jó Isten segítségében, bár azt is csak titkon tehetem, mert a férjem mindenben a maga akarata alá rendel. Elhagyva a keresztény egyházat, saját magának keresett új hitet, és minket is oda kényszerít. Mélyen vallásosnak tartja magát, miközben bűnben, romlottan él. Amikor a vakok intézetében megismerkedtünk, nem ilyennek mutatta magát. Akkor még kevés látása volt, ám ön-

hittségében a saját feje után menve, nem tartotta be az orvosi utasításokat, és később vakká nyilvánították. Mivel az én látásom kevésbé volt sérült, és egy műtéttel még picit javítani is tudtak rajta, így kiköltözhattünk házasságkötésünk után. Ő nagyon szegény családból származott. Az én szüleim viszonylag

jómódúak voltak, ezért tudtak nekünk lakást venni. De ennek a mohó embernek semmi nem volt elég, amihez ingyen hozzájuthatott. A szüleimen követelőzött a szépen berendezett lakás után, modern zenei berendezéseket zsarolt ki belőlük. Miután megszülettek a lányok, egyre rosszabb lett a természete. Zavarta a sírás. Magának követelte a törődést, amit a gyerekek igényeltek. Semmiben nem segített, sőt hátráltatott, és állandóan szidott. Amikor már nem segített a szemüveg sem a látásban, akkor úgy vette, én meggyógyultam. Fel sem fogta, hogy már azért nem hordom a szemüveget tovább, mert nincs értelme. Soha nem ivott, de szex mániás volt, és amikor nem tudtam rendelkezésére állni, nagyon megvert. A szomszédok elől hiába próbáltam titkolni brutalitását. Gyakran kihallatszott a gyerekek zokogása, ahogy könyörögtek, hogy ne bántson. Egyre többen mondogatták, huncut az, az ember, Marika! Jobban lát az magánál, mert különben miért nem tud elmenekülni előle?

A szüleim nyugdíjasok lettek és nem tudtak már olyan mértékben támogatni, mint régen. De még akkor is követelőzött rajtuk. Az lett a mániája, hogy hangszeren akar tanulni, és vegyenek neki a szüleim egy szintetizátort. Egyre ritkábban jöttek látogatóba, mert nem bírták elviselni, ahogy bánik velem. Ezért is engem szidott.

– Na, látod, még a szüleid sem szeretnek téged, te tehén!

Egész nap tévét nézett, és hobbijával, az amatőr rádiózással szórakoztatta magát. Engem küldözött mindenféle vásárolni: műszaki boltba alkatrészekért, postára levelet feladni vagy borítékot venni. A legritkább esetben adott elég pénzt a megvásárolandó árukra. Gyakran ott szégyenültem meg a pénztárnál. Szakadt rólam a víz kínomban. Tudtam, hogy ha a kért dolog nélkül megyek haza, akkor meg fog verni. Ismertek már szinte minden boltban a dolgozók és a város lakók közül is sokan. Így volt, amikor kisebb összeg hiányzott, legyintett rám a pénztáros, és lenézően mondta:

– Menjen, vigye!

Előfordult, hogy a hátam mögött állók közül unta meg valaki, ahogyan a zsebeimben kotorászok a nem létező pénz után, és egyszerűen odaszólt:

– Majd én kifizetem, de haladjunk már!

Ezek az események egyre lejjebb taszították az önbecsülésem. Elfogadni ugyan nem tudtam, de kiutat sem kerestem igazán. Azt hiszem, nincs is kiút, amióta a szüleim már nem élnek. Fura volt, hogy mindenért külön kell mennem, és mindig vinnem kellett a kisebbik lányunkat. Ágika már kamaszkodott, és Vilmácska sem volt már olyan kicsi, hogy vigyázni kellett volna rá, mégis magammal kellett vinni mindenhová. Jóérzésű, becsületes családban nőtem fel, ahol megadtuk egymásnak a tiszteletet, és soha nem gyanakodtam volna, hogy a férjem egy aljas, beteg állat. Pár éve olyan tragédiát éltem meg, hogy meg szerettem volna azonnal meghalni. Azon a nyár végi napon már reggel olyan fura és ingerült volt. Délben nem figyelte, hány óra, és elküldött a postára. Én már régen nem nézem az órát, mert nem látom még a faliórát sem, csak akkor, ha felállok a székre, közvetlenül elé. Igazából nem is érdekel az idő múlása, mert úgyis ahhoz kell igazodnom, amit ő parancsol. Így esett meg, hogy amikor odaértem a postához, pont akkor zártak be ebédidőre. Nagyon meleg volt, a tűző napon kellett volna várakoznom. Attól is félttem, azért fogok kikapni, amiért sokáig elvagyok. Ezért hát kézen fogtam Vilmácskát, és hazamentünk. Az ajtón belépve Ágika keserves zokogásának hangja ért el hozzám.

Megrémültem, mi történhetett, hogy ilyen nagyon sír a gyermek. Egyenesen befutottam a szobába. Az ajtó, mikor kivágódott, olyan látvány tárult elém, amitől azt hittem, ott helyben szörnyet halok. Annyi lélekjelenlétem volt, hogy gyorsan visszafordultam, és megakadályoztam a fiatalabb lányom, hogy meglássa, mi történt. Szófogadó gyerekek vol-

tak, így nem vitázott, amikor a konyhába küldtem. Berontottam a szobába. A hirtelen sokktól olyan erő és bátorság jött belém, hogy a gyermekemen fajtalankodó férjemet, mint a pillét, úgy rántottam fel, és ahol értem, ott ütöttem. Szegény Ágikám sokáig zokogott. Hiába kérdeztem, most történt-e először, vagy máskor is bántotta-e. Csak rázta a fejét, és mintha megnémult volna, napokig egyáltalán nem beszélt.

Tanács talan voltam, kitől is kérhetnék segítséget, hogyan tovább... A lelki fájdalom mellett a szégyenérzet és a dühmunkált bennem. Az állat férjemen, amikor számonkértem, mit tett, cinikusan csak annyit mondott:

– Nézd csak ott a sarokban azt a sámlit! No, azt is én csináltam, az én tulajdonom, és akkor ülök rá, amikor én akarok! Nem akartam hinni a fülemnek a választ meghallva. A haragtól elvesztve félelemérzetem, odaugrottam szembe veled, és megragadva két vállát, üvöltve ráztam.

– Felfogtad, mit tettél? A saját gyermekedet becstelenítetted meg! Tönkretetted azt, akít a világon a legjobban szeretted! Feljelentelek, és börtönbe fognak zárni! Na, majd ott lesz neked sámlit!

Úgy fejtelt bele az arcomba, hogy menten eltört az orrom, és elöntött a vér. Szédelegve mentem a fürdőszobába, hogy ne vérezzek össze mindent. Zúgott a fejem, de még ájulás előtt hallottam, ahogy idétlen röfögős nevetésével utánam szólt:

– Jelents fel nyugodtan, majd diliházba záratlak! Én letagadok mindent, a gyerekek meg nem fognak ellenem tanúskodni, arra mérget vehetsz! Úgy pattogj, hogy mehatsz a hajléktalanságba, vagy diliházba záratlak. Ágnes eskü alatt fogja vallani, hogy most is magadat verted orrba a sodrófával. Vilmat meg elég megfenyegetnem, hogy elmondom iskolában az éjjeli ágybavizelését, és máris mindent úgy talál majd, ahogy kérem.

– Hallod, te kicsi pad! Bármilyen nevetséges is, ezzel az eséssel most jól jártam. Amíg oda van, nyugtom van, és nem szekál. Ágikát teljesen maga mellé állította az átkozott. Vil-mácska retteg tőle, és minden parancsát szó nélkül végrehajtja. Futva közeledett kislánya. Már messziről látszott, nagyon izgatott.

– Lassabban is jó lesz, el ne ess még te is!

– Jaj, Anyu! A gyógyszerertárban hallottam, hogy a busz, amivel Apukáék mentek, karambolozott a vasúti átjárónál a vonattal, sok sérült és halott van.

– Kincsem, ne sírj! Lehet, nem is igaz, vagy egy másik busz ütközött, hiszen kettő ment egymás után. Esetleg az a gyorsjárat volt. Előkotorta ütött-kopott telefonját, és próbálta hívni férjét. A telefon már ki sem csörgött. Gépi hang közölte: a hívott számon előfizető nem kapcsolható. Rögtön próbálta lányát hívni. Az kicsörgött hosszan, ám a hívásra senki nem válaszolt. Újra próbálta egymásután többször mind a két számot, de sikertelenül.

– Istenem, hogy pont most kellett velem, ennek a balesetnek megtörténnie. Gyere, Vilcsikém, hadd kapaszkodjak beléd! Próbáljunk meg hazajutni. Otthon hátha megszán valamelyik szomszéd, és segít megtudni, valójában mi történt. Keserves fájdalmában könnyei összekeveredtek homlokáról csorgó izzadságával és álláról csöpögött le horpadt mellkasára. Az egykor madonna szépségű, csinos nő mára már nyomokban sem viselte magán azokat a jegyeket, amiért egykor még látó férfiak is megfordultak utána. Elgyötört koravén teste szinte sorvadt és meggömbült háta lett a leggömbölyűbb testrésze.

A távolság szerencsére nem volt nagy, így pár perccel később hazaértek. A szomszédok közül páran a kapuban diszkuráltak. Mária máskor halk köszönés után szinte besurrant volna mellettük, de most minden bátorságát összeszedve

megállt, és megkérdezte, mit tudnak a balesetről. A negyedik lakó tűzoltó felesége határozottan állította, a gyorsjárat volt, aminek vezetője nem vette figyelembe, a fénsorompó piros, és a sínekre hajtott. Hófehérré váltott Mari naptól ki-pirosodott arca a hír hallatán. Istenem, az a mindig türelmetlen ember azért sietett annyira, hogy elérjék a gyorsjáratot, mert a lassú járat minden bokornál megáll, szokta volt mondani! Na, hátha az esésem miatti megtorpanás miatt nem érték el a gyorsjáratot, és a következő busszal mentek. Szomszédasszonya, látva sebeit és sápadtságát, egyből pártfogásba vette. Gyere, kedves, segíték, mesélj mi történt veled!

A lakásba érve a hőség ellenére remegve huppant le a földre Mari. Vilma tanácstalanul állt egyik lábáról a másikra, miközben tövig rágott körmeit igyekezett tovább rágni. Klára, a szomszéd hamarjában kerített Betadint és kötszert. Ügyes mozdulatokkal ellátta a sérüléseket, és miután friss vizet hozott a konyhából, rögtön a kislányhoz fordult: – Gyere csak velem! Hozz egy kis fazekat, és adok nektek egy kis bablevest, mert anyukád ebben az állapotban biztosan nem fog főzni.

A kislány lehajtott fejjel kullogott Klára néni után, aki még az ajtóból visszaszólt:

– Szedek nektek egy kis levest, utána hívom Gyuszit, hátha ő többet tud már arról, hogy kik a sérültek. Mihelyt megtudok valamit, rögtön jövök. Azzal kiviharzott a lakásból.

Mária újra próbálta hívni lányát és férjét, mindhiába. Vilma hamar hazaért. Kínálta anyját étellel, de csak fejrázást kapott válaszul, így nekiállt egyedül falatozni. Ahogy telt a pocakja, hirtelen lelkiismeret-furdalás járta át lelkét. Előbb a sokat éhező anyja miatt, aztán meg az érzésért, ami átfutott rajta: De jó lenne, ha csak Ágika kerülne elő, és apja az elhunytak számát szaporítaná.

Anyja nagyon vigyázott rá, amióta megtörtént Ágnessel a fajtalankodás, ám így is már majdnem prédájává vált apja bűnös vágyainak. Nem olyan régen a csodával határos módon menekült meg, amikor anyját kulccsal bezárta apja a fürdőszobába. Nővérét valami bagatell okkal átküldte apja az önkormányzatra, ám ő visszafordult, mert eleredt az eső sze-rencsére. Egyre erősebben fújt a szél, és szakadt az eső, így ernyővel sem lehetett elindulni. Mária, mintha belépett volna lánya gondolataiba, megborzongott saját érzéseitől. Imádkozni kezdett, és kérte a jó Istent, bocsásson meg bűnös gondolataért. Szeme csukva volt, és elbambult, vagy talán el is szenderült. Csengetésre riadt fel, Vilma futott ajtót nyitni. Klárika tért vissza, kezében kulcsának emblémáját gyürkölészte, és kereste a szavakat. Arcát csak halványan látta Mari, de érezte, hogy tragikus hírt hozott. Klára továbbra sem mert felnézni, úgy kezdett bele suttogva:

– Marikám, nagyon rossz hírt hozok, de nem a legrosszabbat. Andreának begipszelik a kezét, és hamarosan haza jöhet, de Pista, sajnos, szörnyethalt. Már hívtam doktornőt, nemsokára itt lesz. Gyszi is részvételt van irányotokba és azt mondta, ha végez, elvisz kocsival intézkedni, ahová kell. Hoz neked egy összecsukható tolókocsit, hogy könnyebben tudj közlekedni. A kislányt hagyd majd nálam, Gyszi segít neked.

Mária szinte ledermedt a hír hallatán. Hosszú évek óta nem végzett semmit önállóan, mindenben alávetette magát férje akaratának. Csak a véletlennek köszönhető, hogy nála maradt a bankkártya. Megérkezett a házi orvos, és néhány rutinos kérdéssel felmérte Mária mentális állapotát, miközben elsősegélyben részesítette. Szemmel láthatóan idegileg jól viselte a tragédiát. A lábsérülése is csak felületi volt, így kötözés végeztével hagyott éjszakára egy szem nyugtatót, majd részvétnyilvánítást követően távozott.

A tűzoltó saját kocsiján elvitte a hirtelen özvegyé lett asszonyt a kórházba, majd a temetkezési vállalkozóhoz. Mária saját magán meglepődött, mennyire talpraesett lett, hiába ül tolokocsiban...

A gyászszertartásig feszült volt a légkör, de temetés után egyre kiegyensúlyozottabbak lettek mindannyian. Megbeszélni soha nem tudták a történeteket, de mindhárman elkezdtek pszichológushoz járni, aminek köszönhetően még a lányok iskolai előmenetele is sikeresebb lett. Lassan kialakult egy harmonikus családi élet, Mária sem járt már lehajtott fejvel és görnyedt háttal.

Az első gyászévforduló napján, amikor jöttek haza a temetőről, megállt az asszony egy pillanatra mellettem. Odaszólt a lányoknak:

– Egy percre leülök erre a padra, ti csak menjetek! – Végigsimított a karfámon, és lassan suddogni kezdett: – Na, hallod! Téged azóta sem koptatnak, örökön magányosan állsz itt? Azt hiszik a buták, hogy bajt hozol rájuk. Pedig pont ellenkezőleg, nekem szerencsét hoztál. Lehet, az a szegény ember, aki itt hunyta le végleg a szemét, békével ment el, és jó energiák maradtak utána. Megoldhatatlannak tűnő borzalom volt az életünk. Szenvedtünk mindannyian. Egy tragédiának kellett bekövetkeznie ahhoz, hogy végre úgy nevelhessem a gyermekeimet, ahogyan mindig is szerettem volna. A jó Isten bocsássa meg férjem bűneit, és nyugodjon békében! Te meg, kedves pad, állj itt még nagyon sokáig, és fogadd örömmel vendégeidet! Hozz rájuk is olyan szerencsét, mint rám hoztál!

Zsákos ember

Hajléktalan vállán szürke kukás zsák,
benne üres flakonok és hiú ábránd.
Bódult fejjel, kába tudattal tervel,
mihez is kezdjen ma reggel...
Munkát vágya, jövedelmet,
dolgozna és kertet művelne!
Ám szürke zsákján csillan a nap,
s álom képe után hiába kap!
Egyszerű lesz már a vágya,
kerüljön némi ital a pohárba!
Mindegy mi az, csak butítson,
tompítson a fájdalmakon!
Kitaszítva és lenézve,
kukázásnak nincsen bére!
Tapossa a sörös dobozt,
területért harcol, morog...
Küzdelme mára is csak pusztító öröm,
ha nincs ital, hígítóval, elmém ölöm.
Félúton a nihil felé,
szép emlékkép hasít belé.
Otthonára gondol vissza,
szíve egyre oda húzza.
Anyám! Hol vagy, mivé lettem!?
Jól neveltél, mit vétettem?
Tanultam, a munkát bírtam,
fáradtságtól sosem sírtam.
Azt hittem, hogy erős vagyok,
családot bátran alapíthatok.
Lakást veszek, berendezem,
életemet megszervezem.

Nem csak kettőn áll a vásár,
jó feleség, szép házasság...
Hitelspirál jól elkapott,
mindenemből kiforgatott!
Sok munkának kevés bére,
erős testem verejtéke.
Mind elúszott lassan csendben,
volt családom, most már nincsen!
Felnyitja a kukatetőt,
bele kotor egyet-kettőt...
Sovány zsákmány, járt már más itt...
Tovább ballag, egészen az éhhalálig.

Pázmándi Péter Lóránt

Tá a hangász

(avagy a zene genezise)

Tá homo erectus volt. Nagyon öreg, megélt már húsznál is több telet. A horda egyetlen tagja, ki még nem egyenesedett fel, többnyire négykézláb tette meg rövid útjait a barlangon belül. Szőrökkel bélelt vackától a tűzig, s vissza, ha már befalta a sült mammutból megmaradt ritka falásokat. Réges-rég el kellett volna úzni a barlangból, de a horda mégsem tette. Hasznukra volt egyetlen különös képességével, kifinomult és szelektív hallásával. Sok-sok kőhajítási távolságból is meghallotta a hangokat, neszeket, zörejeket. Sőt halk vakkantásokkal, hörgésekkel, kézjelekkel azt is közölte a többiekkel, hogy préda vagy ellenség a távoli neszező, s hogy merre és milyen messze található. Füle életben tartotta a hordát.

Ezért hát nemhogy nem kergették el, de a vadászó csapattal tartott mindig. A nagylábú kapta hátára és hordozta az egész portya alatt, s visszatérve a barlangba óvatosan hajította Tát, a horda fülét, a barlang egy eldugott szegletébe.

A horda valamennyi tagja mélyen aludt. Csak egy maradt fenn, a tűz őrzője. Bármennyire is ügyelte és táplálta a tüzet, a barlangba folyamatosan és dermesztően szivárgott a hideg. Kint hatalmas pelyhekben hullott a hó. Egyfolytában két hónapja. Lehetetlenség volt kimenni a barlangból. Húskészletük elfogyott. Csak a teljesen lerágott és már kiszáradt csontok kupaca árulkodott a nem régi bőségről. Hetek óta egy-egy maréknyi bogyon éltek, amelyet a nőstények gyűjtögettek a meleg évszakban. Ezért hát téli álomra szenderültek, napjában csak rövid bogyószemezgetésre ébredve fel.

Tá nem aludt, öreg lévén már nemigen volt rá szüksége. Feküdt a hátán és unatkozott, illetve még éberén fülelt, hogy ellenséges vagy fenyegető hangokra lel-e kint a messzi távolban. De a zord télben csak a hó esését hallotta, megkülönböztetve a száraz vagy nedves hópelyhek halk surrogását. Megfigyelte, hogy a hó sokféle hangon szólal meg. Vannak magas és mély hangok, vannak ütemes és ütemtelen hangok, amelyeket a barlang kijárata előtti tűz pattogása fest alá. Néha azt is hallotta, olyan távolról, ahová a horda hímjei is csak egyszer merészkedtek, s ahol ihatatlan ízű végtelen víz volt, hogy ez a víz egyszer mély hangon morog, máskor csilingel, mint a madarak. De azért többnyire csak unatkozott. És fázott, rettenetesen fázott.

Lassan, óvatosan, négykézláb a tűz közelébe araszolt. Érezte a meleget, érezte, hogy vén tagjait átjárja a hő. Egy fadarabot szeretett volna rátenni, hogy hevítse és hangosítsa a tüzet, de a tűznek őre egy mordulással és fenyegető kézmozdulattal elzavarta. Tá tudta a helyét a hierarchiában, ezért távolabbra mászott, a csontkupac mellé. Azért itt is me-

legebb volt, mint a vackában. Kezébe akadt egy üreges sípcsonk. Szájához emelte, hátha akad még a belsejében valami ehető. Erősen szívta, fújta, de a száraz csontban már semmi sem volt. Azaz valami mégis, valami, ami nem ehető, de neki információ, olyan jel, ami az életét jelentette, a hang. Más volt, ha fújta, más volt, ha szívta. Tapasztalatból tudta, hogy a szélnek más hangja van a nagy fákon, a kisebb bokrokon, a lyukas korhadt fákon és a vesszőkön. Ezért tudott tájékozódni. Elcsent egy csiszolt éles ökölkövet a tűz mellől.

Egy egész napjába telt, míg sikerült lyukat fúrnia az állatcsonton. Éppen akkorát, amekkora mellső végtagjának első ujjbegye. Szájához emelte és belefújva megszólaltatta. Új hangot hallott éles füle. Fáradhatatlanul dolgozott a csonton és öt lyukat fúrt, éppen ujjainak megfelelő. Már nem unatkozott, s már nem is aludt. Mikor elkészült munkájával, ujjait rátette a lyukakra és fújta a csontot, hol erősen, hol lágyan, s ujjai emelgetésével kereste az új hangokat. Hallása segítségével megjegyezte a kombinációkat. A hangokat így sorba-rendbe tudta rendezni. Akkor szóltak és úgy szóltak, ahogy ő akarta.

Egyszer, még a nagy hideg idején, miután a horda felfalta a maréknyi bogyót, hangos sípjelekkel magára terelte a figyelmet és a barlangrajzokhoz mászott. Ott volt felrajzolva a horda minden tevékenysége, minden ellensége és minden vadászott prédája. Hol egyikre, hol másikra mutatott és mindnél más hangokat hallatott új szerszámával. Mindezt ismételte napra nap, egészen az olvadás bekövetkeztéig. Megértették, megjegyezték. Tudták már milyen hangerő, hangszín mit jelent. Ezután Tá a nagylábú hátán lovagolva, sípjelekkel irányította a horda vadászatát. Sokkal gyorsabban és pontosabban tudtak a zsákmány után eredni, de már a veszélyek elől menekülni is.

A következő télen már nem kellett az éhség és a hideg elől mély álomba menekülniük, mert hatékonyabbá vált a horda élete. Bővében voltak a húsnak és a ragadozók sem tudták megtizedelni a hordát olyan egyszerűen, hiszen időben és kellő távolból értesülhettek minden fontos menekülést jelentő jelzésről. Szaporodtak. Növekedtek. Erősödtek. S mivel nem kellett évszakokat átaludniuk, volt idejük gondolkozni.

Tá megtanította a szerszám elkészítését és használatát az ifjaknak, akik új meg új szerszámokat készítettek, mert új meg új hangokat akartak hallani. Edényekre feszítettek bőroket, íjhúrt pengettek, felfedezték az ütemet és a dallamot. Egymáshoz hangolták a fúvós, ütős és húros szerszámokat, most már együtt hallatták a hangokat és sokszor játszottak nem csak azért, hogy megmentsék vagy figyelmeztessék a hordát, hanem azért, hogy érzéseiket is közölhessék egymással.

Tá még három telet élt meg. Hallása már nem volt olyan éles, ezért nem tudta nagylábú hordozójának megfelelő időben jelezni a kardfogú tigris közeledtét, amikor megint a nagy vízhez vezetett portyájuk. Másnap csak csontjait találták meg az ifjú vadászok.

Magas hangú sípként élte tovább a hangjelek adta hosszú, hasznos életét a helyébe lépő tanítványai szájában.

Philochatus

In memoriam Czóbel Béla

Leül a vászon elé, újra és újra, hogy foltokba alakítsa
a színeket,
rongyot így vagy úgy tartva töröl bele,
juharfa ágával megtoldott egy fakanalat, jó hosszúra,
a végén az ecset.
Dőlni előre, nem az ő világa, sok kollégának fáj a háta.
Sűrű festékmasszába mártva az ecset végével
megdöfködi itt-ott.
Kész van az ebéd? A másik végét használja,
nem kell felállnia, és ihletett pillanatban kivonulni
a konyhába.
Már odaült a hátsó zugba a kisasztalhoz, pipára gyújt,
gyengébb a látása, a keze is remeg, de kávézás közben
tovább alakul,
tanácskoznak a foltok mit is szeretnének, a mai alkotás
műterem enteriőr,
csendélet, valakinek a portréja vagy zsánerkép legyen,
netalán tájképbe zárva?
A pipának vége, indulhat a nap, az ecset utazása; örülök,
hogy eldöntöttétek.
A formák egyéni értelmezéséből alakul a világ, ezt
figyelembe venni,
a leglényegesebb, szinte ars poetica; csak az
esetlegességig oldani a homályt.

Sok volt a sár meg ki tudja micsoda, ami az
ereszcsatornában felgyülemlt
piszkálgatják a falánk galambok, békésen szürcsölgetve
a rothadást.
Nem megmondta! Ebből lesz az a sok ürülék, ami eltömi,
jól beleragad,
és akkor felejtős az egész, akkor mindennek vége.
Mászott lefelé, hogy előálljon vele, amit lehetett
megtettem.
Nem volt lelkiismeret-furdalása:
– Bözsi néni, ha azt akarja legyen adás, cserélnie kell
az érzékelő fejet!
De az asszony csendes mosollyal ahogy fekszik, egészen
messze jár.
Buszmegállóban férfiak galambként búgnak körülötte, szép
tisztá a falu,
rothadt szutyokról szó sincs, ahogy előrehajolva
táskájában kulcsa után kutat.
Miniszoknyája bár skótkockás mintázatú, lágy anyagából
adódóan libben,
és akkor kapkodni kezd,
a kökénybokor csenevészből
pillanat alatt sűrű bozótos,
de már ki is száradt,
himbálódzik egy cumi babakocsihoz kötve,
de vasváza már kapuként nyikorog a szélben,
ki tudja, hogy csukódik-e örökre lezárva
vagy nyílik bebocsájtást engedve valahová,
bizonytalan a válasz.
Kék sapkája alá nyúlva izzadt feje búbját törli
a buszvezető:
Felszállás! – indulás az utolsó útra.

– Ne menj, maradj! – a foltokhoz beszél; igen lehettél volna
az, antenna szerelő, de már késő.

Oldalra dől, nem keresgél ahogy edényébe nyúl,
benne van az a valami, a zsíros fekete, ki tudja micsoda, ami
mindig összegyűlik.

Ujjai közé csípve a kis rongydarab, és a tapasztalat;
szükséges megadni a művészi kegyelemdőfést,
a konkrétumba történő lefokozást,
már itt-ott fellelhető a kontúrozás, felkerül
a tűzvörös szignó,
a hátoldalon a felirat; csendélet műteremben

Kanásztánc

Rajta a színpadi fény,
időtlen, bő a gatyaszára,
állát magasra emeli a magabiztos mindentudás.
Suhogva dobbannak meztelen talpai,
reccsen a deszka, de lefelé nem tekint,
csiszolt a mozgás.
Már fej felett a kondásbalta,
pörögve jelez cselvetést
vagy ha várható az ellen támadása?
Ijesztő, ahogy nyelével a színpadra csap
majd kéjesen többször a levegőbe döfi.
Feszült a figyelem, a közönség csodálja,
ahogy a hatalom ősi botlóját járja,
és hálásan tapsol neki.

Plaszauer Petra

Kintsugi

Ki nem tudja, hogy ez kintsugi,
Annak életünk elég cirkuszi.
Mit ér már egy törött csésze,
Lehet történetünk örök része?

Nem attól lett finom érték,
Hogy oly gondosan védték,
Hanem használták dolgosan,
Nem állt a polcon porosan.

Mi drágám a kerámiát,
Törtük, zúztuk a vásárfiát,
Elporoltuk együtt a búkat,
Darabokból varázsoltunk újat.

Ezek vagyunk mi, törött részek,
Kik egymásért, egymásba égtek.
Külön darabok, de egyazon lélek,
Veled maradok, amíg csak élek!

Kintsugi: *A kintsugi egy hagyományos japán művészeti technika, amelyet kerámia- és porcelántárgyak javítására használnak. A cél azonban nem a repedések eltakarása, hanem azok finom kiemelése arany, ezüst vagy platina pigmentek keverékével.*

POÓR EDIT

KRISZTINA ÚJ ÉLETE

Krisztina a húszas éveiben járt, egy építőipari cégnél dolgozott. A hatalmas épület- komplexumban kolléganőjével, Anikóval ültek egy irodában. Nagyon jó volt a viszonyuk, szinte baráti. A munkájuk során többször helyettesítették, segítették egymást.

Kriszta éppen magához vette a mappáját, hogy az anyagot átvigye a szomszéd irodába. Az ajtóban állva, ahogy megfogta a kilincset, az hirtelen lenyomódott. Így óvatosan, résznyire nyílt ki az ajtó, és úgy is maradt. Egy 180 cm magas, vékony testalkatú, fekete hajú férfi volt, aki úgy nézett ki, mint akit a divatlapból húztak elő. Öltöny, nyakkendő és barna, igéző szemek. Csak álltak mozdulatlanul és elmerültek egymás tekintetében. Krisztinának a szíve is belesajdult. Talán ez a fizikai fájdalom zökkentette ki őt ebből a révületből. Szinte alig tudott megszólalni. Félreállt, majd beengedte az ügyfelet, aki a kolléganőjéhez ment. Igyekezett a dolgát gyorsan elvégezni, hogy még ott találja a férfit az irodában. Sohasem érzett még ehhez hasonlót. Tudta, hogy még látnia kell, beszélnie kell vele. Szinte esztét vesztette a vulkánként kitörő érzés hatása alatt. – Talán ezt hívják első látásra szerelemnek – gondolta magában.

Ahogy visszaért, le sem tudta venni szemeit a férfiról, bár ez kölcsönösnek tűnt. Nagyon zavarban érezte magát, ezért úgy tett, mintha dolgozna. Persze fülei a férfi hangjára mágnesként tapadtak, mert ellenállhatatlanul vonzotta. Igazi mély, kellemesen csengő férfihang, teljesen kész volt tőle, nem is tudott a munkájára figyelni. Az ügyfél távozásakor hosszan tartották a szemkontaktust. Ani persze mindent észrevett, hiszen jól ismerte kolléganőjét.

– Fog még jönni többször – szólalt meg mosolyogva.
– Tényleg? Ennek nagyon örülök! Legközelebb mikor? – kérdezte Kriszta izgatottan.

– Két nap múlva, így délután.

– Akkor mindenképpen itt kell lennem! Mondd már, hogy hívják, hol lakik? Mit lehet róla tudni? – érdeklődött tovább.

– Kiss Róbert, nőtlen és a Latinovits Zoltán utcában lakik. Látom, teljesen lenyűgözött.

– Én még ilyet az életben nem éreztem. Most is hallom a hangját és látom magam előtt. Ani ez egy örület!

– Na, azért vigyázz magadra! Bár úgy látom, hogy kölcsönös lehet.

– Mintha ezer éve ismernénk egymást, alig várom, hogy újra láthassam – válaszolta sóhajtozva.

– Talán összejön, majd egy randi vele. A többi meg rajtatok múlik.

– Nem élném túl, ha nem.

Kriszta kissé megkönnyebbült, hogy tudta újra látni fogja.

Nehezen telt minden óra és perc. Nagyon várta már, azt a pillanatot, hogy belépjen az irodájuk ajtaján. Amikor ez megtörtént, még a levegő is megállt. Krisztina minden porcikájában elkezdett remegni. Rögtön szemkontaktusba kerültek, majd a férfi leült a kolléganője elé. Látszott rajta, hogy zavarban van, az érzéseit ő sem tudta leplezni. Ani a hivatalos megbeszélést lazára fogta, hogy legyen alkalom közvetlenebb beszélgetésre hármójuk között. Ez meghozta az eredményt. Róbert távozásakor, Kriszta felállt és megfogott egy mappát, hogy ő is megy. A férfi előre engedte.

– Kriszta, ugye szólíthatom így? – kérdezte Róbert, miközben megérintette a vállát.

– Igen, persze – válaszolta röviden, mert alig jött ki hang a torkán az izgalomtól.

A férfi érintésére borzongott az egész teste.

- Szeretném elhívni vacsorázni, ha megengedi.
- Köszönöm, örömmel – válaszolta, alig hallhatóan.
- Hétre Önért megyek, ha kapok egy címet – kérte mosolyogva.

Kriszta átnyújtott egy névjegykártyát, ám a kezük összeért és a jóleső borzongás ismét végig futott rajta.

A randi remekül sikerült, végig egy hullámhosszon voltak. Első látásra szenvedélyes szerelem lángolt fel mindkettőjük szívében. A munkájuk eléggé lefoglalta őket, de minden szabadidejüket együtt töltötték. Ilyenkor többnyire elmentek valamerre kirándulni. Így derült ki, hogy Robi kissé féltékeny természet. Egyik alkalommal az étteremben már kikérték az italt. A szomszédos asztalnál három férfi ült és egyfolytában Krisztinát bámulták. Robit ez nagyon idegesítette, először csak feszengett, de aztán így szólt;

– Gyere menjünk! – ezzel felállt, megfogta a lány kezét és elhagyták az éttermet.

Persze Krisztina nagyon helyes, csinos, fiatal lány és a férfiak rendszerint megbámulták. Emiatt néha keletkezett egy kis affér közöttük. Kriszta titkon kissé örült neki, hogy ennyire félti Robi. Soha senki sem figyelt rá még ennyire. Boldog, jóleső érzés töltötte el ennek a férfinak a karjaiban. Biztonságban érezte magát vele. Végre a nőiessége is előtérbe kerülhetett, ilyen karizmatikus férfi mellett.

Többször időztek Robinál, a hétvégi házának gyönyörű kiskertjében. A csodálatos sok színes virág közül a lilaakác mindig lenyűgözte Krisztát. Csak üldögéltek a kispadon és a bódító illata átjárta őket, míg a fák egymásba borulva velük együtt ölelkeztek. A Nap sugara vidáman sütött le rájuk, ruhájukat lágy szellő fodrozta. Hosszasan, elmerengve üldögéltek ebben a gyönyörű létben.

Az idő hamar elszaladt és Krisztinek még át kellett olvasnia egy anyagot hétfőre. Robi pedig másnap külföldre utazott

üzleti ügyben két hétre. Nehéz elválás volt a szerelmeseknek, hogy egy ideig nem láthatják egymást. Robi búcsúzól egy kis lilaakácot vágott le szíve hölgyének.

Krisztina ekkor nem sejtette, hogy ez lesz az utolsó emléke tőle. Néhány nappal később éppen a napilapot olvasta. Hirtelen elsápadt, az újság kiesett a kezéből. Zokogva tört fel belőle;

– Nem...! Ez nem lehet igaz...! Robi nem halhatott meg! – kiáltott fel hangosan.

Az újságok lehozták a tömegszerencsétlenség áldozatainak nevét. Sajnos az ő szerelme is közöttük volt.

Krisztina élete romokban hevert. Élő halottként járt – kelt, a gyötrő fájdalom tépte szívét. A lelkének egy része Robival meghalt. Már ő sem akart élni és nem érdekelt semmi. Jó pár évig küzdött a lelki fájdalmával, mely szinte teljesen kiégette.

Végül fogott egy papírt és tollat, versbe foglalta a lángoló szenvedély parazsát. Egyik verset írta a másik után. Az évek során több verseskötetet tudhatott magáénak. Sikeres költőként számos elismerésben részesült. Az írásban megtalálta önmagát és a saját kis lelkivilágát. Folyamatosan innen merített ihletet a további alkotásaihoz. Krisztina újjáéledt és feltámadt, mint hamvaiból a Főnix madár.

Teljesen új életet kezdett és elismert költő lett. Így hagyott nyomot a csodás költészetével az utókornak.

Possi Dávid

Expozíció

Add tovább,
A szót,
A jót,
A kincset,
Mi nincsen,
Az örökmozgót.
Mi talán,
Ha tévedek,
És van,
S ha van.
Hol van?
Hol zörög?
Én nem tudom,
De kérek!
Add tovább!
Ha látod,
Ha szép,
Ha trágár,
Ha fakó,
Nem számít.
Mert kell
Az embernek,
Kell,
E szó,
Mi olyan,
Hogy egy
Csapásra,
Földet renget.
Ha olyan...

De olyan?
Nem tudom,
De ha megleled,
Add tovább!
Ha csalódsz,
Ha nem leled,
Ha nem olyan
Mint vártad,
Akkor is
Ragadd meg,
El ne engedd,
Mert lehet,
Hogy hova vezet,
Lehet, hogy
Csoda terem,
Ezért kérlek,
Ha létezik,
Add tovább!
S ha megvan
Az út,
Mi vezet
A szó felé,
Lábadat
Nehogy levedd,
Kövesd vakon,
És a végén
Bármit találsz,
Nagyon kérlek,
Könyörgöm,
Add tovább!

Róla szólna

Róla szólna, minden óda,
Mi papírra, volna róva,
Az volna a szónak feltja,
Szorgos szépen, lassan óvva.

Válna széppé minden óra,
Mindegyik a tiéd volna,
És a jó nép, tudna róla,
Minden szépet Ő rád szórna.

Állna, várna, minden szólam,
Szólna tenor, búgna basszus,
Színes, kies, minden passzus,
Álma, vágya, szólna róla.

Tüzes hite, óvna, tolna,
A jó felé, hanyag, kósza,
Jóval tele, leparkolna,
Mind erejét, adná csókja.

Siket ember, pici szócska
A vak járna, bátran próba
Mind beteget meg-meg óvna,
Ez volna a siker módja.

És mindez, csak azért volna,
Mert
Minden óda, Róla szólna.

RÁCZ ROLAND

A vén diófa

Milán minden nyarat a nagyszüleinél töltött. Vidéki ház, tiszta levegő, madárdalos tágas kert, telis-tele gyümölcsfákkal. A porta minden szegletén háziállatok. Mindegyik munkából szeretne kivenni a részét. A kedvenc helye egy vén diófa árnyékában volt, aminek lombjain keresztül órákon át képes volt bámulni a napkorongot, ahogy áthalad egy szelíd élet, békés napjain.

Ádám és Milán a húszas éveikben lettek barátok. Ádám épp kilépett a húszból, amikor Milán betöltötte azt. Azelőtt sosem beszéltek egymással. Ismerték egymást, tudtak a másikról, de a jelentős korkülönbség miatt nem volt közös témájuk. Aztán egy fesztiválon – ahová külön-külön társasággal érkeztek – ők ketten maradtak csak józanok. Mivel egyikük sem ivott alkoholt és mindketten csak akkor szerettek beszélgetni, ha a partnerük értelmes arccal nézett vissza rájuk, így aznap szóba elegyedtek, és ez attól kezdve mindennaposá vált. Az első perctől kezdve fél-szavakból is értették egymást. Mindketten egykeként nőttek fel.

Akkoriban még előszeretettel gyűjtötték a skalpokat. Bár a házasságra régimódi szemmel tekintettek, és csak egyszer tervezték az oltár elé vonulást, de abban is mélységesen egyezett a véleményük, hogy alaposan meg kell fontolni, mielőtt választanak. Volt olyan, hogy egymásnak adták a lányok telefonszámait. Aztán pedig mindet kibeszélték. Sok mindenben megegyezett az ízlésük így könnyen találtak közös programokat. Éttermek, fesztiválok, wellness, közös nyaralások.

Néhány év alatt számtalan emlékezetes történetet éltek meg együtt. Mindig azt tervezték, hogy öreg korukban egy diófa árnyékában idézik fel a közös emlékeket. Az idő széleseben rohant nemcsak velük, de felettük is.

Ádám a negyvenes évei elején egyre többször beszélt a családról, arról, hogy mennyire szeretne már lehorgonyozni valaki mellett. Milán megértette barátja kendőzetlen vágyódását a család iránt. Legfőképp azért, mert tudta, hogy Ádám milyen fiatalon maradt árva. Persze azt Milán mindig elmondta, hogy ez csak akkor fog sikerülni, ha visszább vesznek a közös vadászatok tempójából. Ezen mindig jót nevettek, de azért tudták, hogy Milánnak igaza van.

Néhány hónap elteltével Ádám életében megjelent gyermekkorának első szerelme, Bella. A lány, akinek még tizenévesen udvarolt. Bellát megpróbálta az élet, sok csalódás után talált vissza Ádámhoz. Ádám tudta, hogy nincs más út a boldogsághoz, csak Bella. Ezért úgy döntött, hogy teljesen felhagy a régi életével. Milán pedig támogatta barátja elhatározását, mert tudta, hogy Ádám mérföldkőhöz érkezett. Továbbra is tartották a kapcsolatot és szinte mindennap beszéltek egymással, de a nagy, csajozó túrák abbamaradtak.

Ádám a virágzó vállalkozását tovább bővítette, így amikor nem Bellával volt, akkor dolgozott. Milán pedig egyedül folytatta a legényéletet. Ritkábban beszéltek egymással, de egyikük sem neheztelt a másikra. Csupán az életük más szakaszba ért, és abban kevesebb közös pont maradt.

Aztán egy szép tavaszi napon Ádám feleségül vette Bellát. Egy csodálatos vidéki házban éltek, és mivel mindketten a természet szerelmesei voltak ezért otthonuk kertjében létrehoztak egy kisebb arborétumot. Szébbnél szebb fákat ültettek, mértani pontossággal kimérve a helyüket. Ez a virágzó fáktól illatos kert adott otthont Ádám és Bella nagy napjának. Az esküvőre Milán csapzottan és feltűnően megtört arccal érkezett, igaz csak azok vették észre, akik régről ismerték. Ádám is látta barátján a változást, hiszen személyesen – le-génybúcsú híján – elég rég találkoztak. Milán egy diófa csemetét hozott nászajándékba.

– Remélem, te hamarabb fordulsz termőre, mint ez – mondta Milán.

– Annyira öreg még nem vagyok – replikázott Ádám.

– Hiszem, ha látom – mondta Milán, és mosolygott, de nem úgy, mint régen.

– Minden rendben haver? – kérdezett volna Ádám, de Milán haladt a sorral, mert sokan akarták átadni a nászajándékokat.

Öt évvel később egy napsütötte tavaszi reggelen született meg Ádám fia, Ádámka. A diófa még nem termett ugyan, de már adott némi árnyékot. Ádám és Milán a diófa alatt töltöttek el a tejfakasztó délutánt. Milán ekkor már nagyon sokat ivott. Ádám próbálta jobb belátásra bírni barátját, de Milán lecsúszott és szinte semmit nem csinált.

– Őszintén örülök a fiadnak – mondta Milán.

– Köszönöm! Remélem hamarosan a tiédnek is örülhetünk – mondta Ádám.

– Hát, ahhoz néhány feltétel még hiányos az esetemben – próbált viccelődni Milán.

– Haver, én nem értelek! Kitűnő tanuló voltál. Mindig rajongtál a vidéki életért, mégis az egyik legjobb programtervező lettél. A világ egyik legprofibb számítógépével dolgozol otthon, egész nap. Há' nehogy velem akard elhíttetni, hogy azon nincs egy társkereső oldal!

Milán először válaszra nyitotta száját, de nem mondott semmit. Hátradőlt a horgászszékből, és az ágakon átszűrődő napsugarakba révedt. Tudta, hogy Ádámnak igaza van.

– Milán tudom, hogy szerettél volna úgy párt találni, mint a régiiek. De ez már nem az a világ, amit ránk hagytak nagypapáink. Fogadd el, és szedd össze magad végre!

Ádámka negyedik születésnapját ünnepelték a virágzó fák között. Bella a diófa tövében terített meg az ebédhez. Ádám nagyon várta a vendégeket, legfőképp Milánt, és a barátnőjét, Emmát. Milán csak pár napja ismerte a lányt, de az első találkozás után azt mondta, hogy ő lesz a felesége. Milán az első randevútól kezdve nem ivott, és néhány hét ismeretség után megkérte Emma kezét. A lány igent mondott. Még a nyáron összeházasodtak. Az esküvőt Ádámék kertjében tartották, az oltárt pedig a diófa mellett állították fel.

Milán és Emma házassága – a rövid ismerkedés ellenére – példás volt. Milán teljesen felhagyott a züllött életével, Emma sosem látta részegen. Sok időt töltöttek Ádámék társaságában. Közelről figyelték, ahogy Ádámkából kamasz fiú lett. Bár rajongva szerették a kisfiút, saját gyermekük sokáig nem született. Minden lehetséges vizsgálaton részt vettek. Évekig nem kaptak választ arra, hogy lehet-e saját gyerekük az életben.

Ádámka épp az általános iskolából ballagott, amikor a diófánál Milán bejelentette, hogy gyereket várnak. Kettőt. Két fiú született, Mór és Ábel.

– Holnap tízévesek az ikrek – sóhajtott Milán, miközben hátradőlve a diófa ágain átszűrődő napsugarakat kémlelte, és egy levelet szorongatott a kezei között.

– Nekem mondd, én nem tudok elszámolni az elmúlt huszonnégy évvel – válaszolt Ádám, és párás tekintettel mosolyogott

– Felnőtt a fiad haver! Hogy eltelt az idő.

– Mi az? – kérdezte Ádám.

– Azt akarom, hogy te olvasd fel a fiúknak, ha itt az ideje – mondta Milán.

– Nem biztos, hogy menni fog – szabadkozott Ádám.

– Nem sok van hátra! Elrontottam, nem tudom visszahozni a múltat. Kérlek, csak tedd meg!

Elmúlt dél. Ábel és Mór kíváncsian érkeztek a vén diófához. Ádám bácsi az érettségi után hívta fel őket. Az apjukat egy éve vesztették el.

– Amikor elment apátok, megkért arra, hogy ezt a levelet olvassam fel nektek. Tudnotok kell, hogy ti, mindennél fontosabbak voltatok számára.

Drága Fiaim! Mór és Ábel!

Ha ezt a levelet Ádám bácsi olvassa fel nektek, akkor szerencsések vagytok! Először is azért, mert még lát az öreg. Másodszor pedig azért, mert ő tudja, hogy min mehettek keresztül. Ha segítségre van szükségetek, Anya után hozzám forduljatok!

Ne haragudjatok, hogy nem vagyok már veletek! Mondhatnám, hogy nem az én hibám, de megfogadtam, hogy nektek sohasem fogok hazudni. Az életem során a legnagyobb hibát akkor követtem el, amikor elbittettem magammal, hogy mindent egyedül kell megoldanom. Tévedtem, de erre túl későn jöttem rá.

Csak egy igaz barátom volt, Ádám bácsi. Olyan volt nekem, mintha a bátyám lenne. Mindkettlen testvér nélkül nőtünk fel, így mindenben egymásra támaszkodtunk. Azonban életünk egy ponton kettéágazott. Amikor Ádám bácsi családot alapított – ami az élet rendje –, én úgy éreztem, hogy egyedül maradok. Olyan önpusztításba kezdtem, aminek elkerülhetetlen következménye volt a megbetegedés.

Kérhettem volna segítséget, de nem tettem. Zuhantam. És akkor jött Édesanyátok! Aki megmutatta nekem kétszer is a világcsofát! Nem tudtam elégszer megbálintani, hogy Ti vagytok nekem. Mondjátok meg neki, hogy nagyon szeretem!

Az első perctől arra vágytam, hogy Ti ketten legyetek. Legyetek egymásnak, ha mi már nem leszünk. Figyeljete és vigyázzatok a másikkra! Nem létezik lehetetlen, mert támaszai lesztek egymásnak még világ a világ! És néhanap, ha egy megfáradt diófa lombjai között a Nap sugarait érzitek az arcotokon, gondoljatok rám, talán az egyik napsugár majd én leszek.

*És ha másként nem tudtam, akkor a Nap melegén át mutatom meg
nektek a szelíd és békés életet.*

Örök szeretettel Apa!

Rádler R. Manuéla

Az én kistrókám

Gyermekkoromban gyakran segítettünk édesanyámnak, aki helyettes postás volt nyugdíjasként. Beláttunk mások életébe, házába s korán megtanultuk, hogy a látott, érzett dolgok ezen családok sajátjai. Nem megítélendőek, nem kibeszélhetőek, nem kutathatók. Ahogyan évekkel később egy gondozottam mondta: *„Minden család más hangszer. Hát mondhatja-e a furulya a hegedűnek, hogy nem szép a te hangod? Csupán elfogadhatja vagy segítheti, ha hamis a dallam vagy diszszonáns az ütem.”*

A falu legvégén, az erdő tövében örökkön szorgos aszszonykát láttam. Háta mindig a munkától hajlott, kis kertjében félárva gyermekei mindennapi betevőjeként a szeretettel gondozott zöldségek mellett csodaszép virágok nyíltak. Közelébe érve fel sem pillantott, ám a köszönésünkre kedvesen válaszolt. Megkérdezte, merre indulunk. Négy éves kisöcsém már mesélte is, hogy anyunak segítettünk postázni. Minden nap találkoztunk egy köszönésre.

Később a kisboltnál láttam őt. Sudár tartását megkoronázta szigorú kontyba fogott haja. Csibészkedő gyermekek rendetlenkedtek a polcok közt, s nekik szóló erélyes hangja már a bejárat előtt megállított.

– Gyere be bátran, mit szeretnél? – mosolyában nyoma sem volt a korábbi indulatnak.

– Sokgolyós rágót kérek – válaszoltam, ám tekintetem az egy darabos nagy rágón vágyakozva pihent meg egy pillanatra.

– Ezt jobban szeretted?

– Igen, de ezt nem tudjuk elosztani az öcsémmel. A sokgolyósat kérem.

Az aznap kapott borraivalóból vett sokgolyóst már a bolt előtt „igazságosan” szétosztotta a kisöcsém. Markába gyűjtötte az összes szeretem színűt s a nemszeretem színűekből egyet-egyet, hiszen az ember ízlése bármikor változhat. A maradék két rágót a tenyerembe pottyantotta.

– Ugye elég lesz? – kérdezte reménykedve.

– Ha megígéred, hogy nem egyszerre rágod el a többit, akkor igen. Tudod, akkor holnap is tudsz rágózni.

Nagy feladat ez egy négyévesnek, érezve a súlyát, kezdte visszatenni a golyókat a csomagolásba.

– Adok még kettőt neked... Vigyázol a többire? Segítesz, hogy ne egyem meg egyszerre?

A kincs letétbe helyezése után egy hangra kaptuk fel a fejünk.

– Jó testvérek vagytok – mosolygott az ajtóból a boltos néni.

A következő szünidőben a boltos nénitől kaptam 50 fillér borraivalót. Megdicsért, hogy olyan szépen tettem be az újságot a postaládába, hogy az gyűretlenül került az asztalára. Kisöcsém is kapott tőle, mert a lap nem ázott el az esőtől. Lassan összegyűlt a pénzünk a nagy golyós rágóra, amit a kisöcsém büszkén fizetett az ötvenfilléresekből.

– Aznap akció volt – mondta a boltos néni –, egy áráért kettőt kaptunk.

Nyári éjszakákon gyakran aludtunk a teraszon. A csillagok alatt hosszasan beszélgettünk a testvérem számára most nyíló világról. Egy alkalommal nagy dilemmába voltunk. Azt

mindketten éreztük, hogy a boltos néni más a számunkra, mint a többiek. Őcsém biztos volt benne, hogy boszorkány, hiszen az erdőnél csak az lakhat. Én tündérnek éreztem, szépek és kedvesnek láttam őt. Megegyeztünk, hogy megbizonyosodunk. Ha boszorka, akkor azt látni fogjuk az órán, ha tündér, akkor a szárnyait kell meglátnunk.

Nem lehetett könnyű felnőttként elviselni, ahogy lopkodva, ádáz szemekkel sündörögtünk körülötte minden vásárlásnál. Nem bírtuk leleplezni. Olyan feszítő volt ez a bizonytalanság, hogy pár nap múlva kisöcsém váratlanul megkérdezte tőle:

– Boltos néni, az erdőben boszorkák vagy tündérek élnek? A boszorkák kertjében van sárgarépa meg virág?

Leírhatatlan tekintettel nézett ránk, majd válaszolt:

– Az erdőben emberek élnek. Minden ember tud boszorkányos és tündéri is lenni, de egyik sem boszorka vagy tündér, hanem ember.

– És mitől lesz ilyen vagy olyan?

– Ha valakit bántanak, szomorú és mérges lesz, mint egy boszorka. Ha szeretik és kedvesek vele, olyan lesz, mint egy tündér.

Aznap este a tücsökciripelős holdfényben megegyeztünk: Tündérboszorka lesz, legyünk vele kedvesek, biztos, ami biztos.

Két évtizeddel később új kliensem érkezett.

Meggyötörte testét az élet, elméjéből sokat ellopott az idő. Gyanakvó, távolságtartó kis hölgy volt, aki minden reggel régi munkahelyére akart indulni. Nehezen tanulta új helyét, bár elfogadással beszélt e családi döntésről. Nem kívánt teherré válni. Minden nap látogattam, érdeklődésemet nem tudta mire vélni. Közös emlékeink kikoptak belőle.

– Nővérke, miért jön hozzám minden nap? Mit akar tőlem?

– Szeretném Önt megismerni és szeretném, ha otthonosan érezné itt magát.

– Azért csinálja, mert ez a munkája?

– Ez a munkám és érzem, hogy egy jó embert fogok megismerni.

– Abban azért ne legyen biztos. És ha én ezt nem hagyom?

– Akkor elfogadom az Ön döntését.

– Velem kemény fába vágja a fejszóját! Én nem vagyok könnyű ember. És zárkózott vagyok.

– Azért én szeretném megpróbálni.

– De én még vad is tudok lenni.

– Megengedi, hogy megpróbáljam megszelídíteni?

– Az attól függ, hogyan csinálja!

– Minden nap eljövök és itt maradok egy kicsit, hogy szokjuk egymást.

– És mit fogunk csinálni közben? Engem nem lehet rávenni arra, amit nem akarok.

– Lehet, hogy csak hallgatunk, de ha valami mindkettőnknek jól esik, azt megtehetjük együtt.

– És honnan fogjuk tudni, hogy mi esik jól?

– Megmondjuk egymásnak őszintén. Megpróbáljuk?

– Mi lesz, ha nekem ez nem jó?

– Megmondja és nem teszem többet

– És ha magának nem jó?

– Érzem, hogy jó lesz. Megpróbáljuk?

– Hát... Legyen. Ha nagyon szüksége van a kihívásra... Mikor kezdjük?

– Talán már el is kezdtük. Folytathatjuk így holnap?

– Jó, de ha nem akarom, el fogom küldeni. Még nem tudom, milyen lesz a holnap.

– Rendben.

Így folytatódott a mi történetünk, s a következő hét év alatt megtartotta kapcsolatunkat az a háló, mit őszinte szavakból,

közös emlékekből s együtt megélt élményekből és veszteségekből szőttünk.

Tegnap

Gyengülő teste önvédelemre bízta a gondoskodó kezekkel szemben. Olyan elesett, kiszolgáltatott volt, amit lelke csak úgy tudott elviselni, hogy mindazt, mi életben tartaná taszította önmagától. Cserepes száját megnedvesíteni sem engedte.

Csendben álltam. Vártam, hogy lelkében megcsituljon a vihar, s teste görcsössége feloldódjon. Megsimogattam kezét s Ő kész volt ezt elfogadni. Fogtuk egymás kezét.

– Nővérke, most megpróbálnék inni. Olyan szomjas vagyok.

– Rendben, Kincsem. Adom az üveget, úgy iszik, ahogy jól esik, én csak segíteni fogom. Csak fogom az üveget, hogy könnyebb legyen.

Két korty.

– Elég volt, nem kell több! – eltettem az üveget, álláról együtt töröltük le a mellé gördülő cseppeket.

– Köszönöm, nővérke. Nem haragszik?

– Nem.

– Nekem olyan jó, hogy itt van. Nagyon szeretem magát. De most elindulok... – csukódtak le fáradtan a szemei.

– Hova indul?

– Hááát... – s ajka sokatmondóan a hazaindulók mosolyára húzódtott.

Ez tegnap történt.

Nem tudom, köztünk van-e még. Ma nem én kísértem a földi útján.

De azt biztosan érzem, hogy a Jóisten szerető szívébe, óvó tenyerébe érkezik.

Azt is érzem, hogy az én bolygómon majd új rendnek kell születni ezután, mert a kistrókám elbúcsúzott.

Radmila Marković

Beszélgetek

Gondolkodom, az időm bőven kiadja. Magamat teszem a tálcára, de nem vagdosom darabokra, csak úgy, jól láthatóan kérdezgetek, önmagammal beszélgetek. Választ keresek sok mindenre.

– Miért is nem mentem orvosi egyetemre?

– Még kérdezed!? Gyáva kukac vagy! Félsz a halottaktól.

– Nem igaz, csak az arcuktól.

– Az nem halott?

– Ne szapuljál, az egyetemen fiúk is összeestek a látványtól.

– Mi bajod lett volna, ha te is lefekszel a földre, illetve a padlóra. Majd felemeltek volna.

– Ne okoskodj! Nem, nem és nem! Különb, lettem volna lelkiismeretes orvos, nem olyan, akármilyen, amilyeneket ismerek. Az egyik kapkod, siet, a másik pötyögteti a tasztert, a betegekre nincs ideje. Fél füllel meghallgatja panaszaidat írás közben, és elmehetsz. Hol voltam? Sehol! Mít végeztem? Semmit! A harmadik a nővérre bízta a beteget. Sorolhatnám, se vége se hossza nem lenne. Ugye milyen sok jót hozott a technika! Emlékszel? Azon is járt az eszem, agronómus leszek, de ott matematikázni kell, az meg nem az erősségem. Így lettem magyar és szerb szakos tanár.

– Persze, azt elhallgatod, hogy alig-alig vettek fel az egyetemre. Mintha nem tudnád, te szerencsétlen flótás. A padtársadra kened a bűnödet.

– Ne hazudozz össze-vissza! Jól tudod, a padtársam elégtelen kapott mindig a nagydolgozatára. Most szemtelenül elébem ült, könyörgött, írjam meg helyette is az érettségi dolgozatot. Nem mondtam ellent, ezért kettőt írtam. Az „övére”

maximális jegyet kapott, én az enyémre hármast. Most elégedett vagy?

– Szófogadó voltál?

– Bezzeg nem hallgattam jó anyám intő szavára. Kétszer mentem férjhez, de „kiválóan.” Az első párom alkoholista, kleptomániás, hogy miért nem verte ki belőle az anyja a mániát, ezen felül nem szeretett dolgozni, de börtönben ülni annál inkább.

– Másodszor nem tanultál a hibádból, te magad-imádó, bölcsnek tartó liba.

– Nem tudtad? Tévedni emberi dolog. A második férjem nem ivott, nem lopott, de szadista természettel áldotta meg az ég. Főleg az első házasságomból származó gyerekem ellen igyekezett gonoszul viselkedni. Arra nem emlékszel, amikor az orrom előtt az asztalba vágta a disznóölő kést! Vitatkoztunk. Én sem engedtem a huszonegyből, ő sem. Amikor mint a vadászó rohant felém a disznóölő késsel, a szemébe néztem, szinte nyugodtan. A kést nem belém vágta, hanem az orrom elé az asztalba. Akkor nyugodt hangon megszólaltam. Nem kell neked kés! Azzal a majd két méter magassággal meg a száztíz kilóddal engem, az százötvennégy centiméter magasságommal, a hathónapos terhességemmel, puszta kézzel a falra kenhetsz. (Hozzátettem, mert kiadta az eszem.) Ha én veszem a kezembe a kést, nem az asztalba vágom, hanem beléd.

Ettől kezdve éjjel megvárta, amíg elalszok.

– Gyors válás lett ennek is a vége.

– Voltak nekem melléfogásaim. Másnak is van!

Rám kérdezett az énem.

– Miért hagyta ott egy kis időre a tanügyet?

– Miért, miért? Mert az eszemet a zsebemben hordtam, szépen kifejezve magam.

- Miért nem voltál erélyesebb a gyerekekkel, amikor a pályaválasztás előtt álltak?
- Miért? Most két szarvat kellene viselnem, még hozzá megérdemeltem.
- Miért adtad a gyerekeknek az összes keresetedet?
- Mi közöd hozzá?! Ne vágd a fejemhez! Nem te vagy az első, aki erről pampog. Befogom gyorsan a száját.
- Tudtál te erélyesebb lenni a kelleténél, kaptál is a fejedre érte.
- Na és? Nem neked fáj, hanem nekem, Ismét megtenném, ha lehetne.
- Miért nevetted el magad, ha valaki hülyeséget kérdezett?
- Hiába mondtam volna bármit is, maradt volna a meggyőződésénél.
- Társaságban mindig jól érezted magad. Táncoltál, énekelteél. Tudtad: bámulnak a férfiak.
- Nagy valami! A többiek is énekeltek, táncoltak.
- Szeretted a tanítványaidat, főleg azokat, akiknek hat évig voltál az osztályfőnökük.
- Ezt felhozod az erényemnek? Nem voltam közömbös tanár. Szigorú voltam, de a szülőkkel közösen viseltük a nebulók sorsát. Bevallom, a szívem csücskei lettek.
- Engedd meg, hogy megkérdezzem: Ma is tanári pályára lépnél?
- Észem vagy te? Ma azt tesznek a gyerekek, amit akarnak, megverhetik a tanárukat. Erről jut eszembe, felkértek tanítsam meg írni, olvasni a harmadikos és negyedikes tanulókat. Mikor én dolgoztam, első osztály befejeztével tudtak írni, olvasni Elvállaltam. Azzal kezdtem a bemutatkozást. Én nem vagyok az iskola tanára. Nálam úgy viselkedsz, ahogyan én megkövettem. Nem járkálsz a tanteremben, amíg dolgozunk, nem beszélgetsz még a padtársaddal sem. Ha valamit nem értesz, felemeled a mutató ujjad és a középső ujjad, ha rád mutatok,

elmondod a problémádat. Ha kell, ötször is elmagyarázom azt, amivel problémád van. Nos, ha mind ezt nem tartja be valaki közületek, én akkora pofont lekeverek, hogy leesik a székről. Halálos csend lett. Pár pillanat után, az egyik megkérdezte olyan félős hangon.

– Tényleg megtenné?

– Ha hazaérsz, kérdezd meg az anyukádat, nem, a nagymamádat, igazat mondtam-e? Semmi problémám nem volt egyetlen egyszer sem.

– Különben dühroham is elfogott téged, nem is olyan régen.

– Mire gondolsz?

– A vásárlás alkalmára.

– Ja, igen. A négykerekű kosárban toltam, amit bevásároltam. Mögöttem állt egy anyuka az öt vagy hatéves kisfiával, aki a kocsijukat állandóan nekem lökte. Megfordultam, és megkértem, hagyja abba a tevékenységét. Kérelmem annyit ért, mint halottnak a csók. Ekkor az anyukához fordultam, őt kérttem figyelmeztesse a gyerekét. A válasz.

– Én úgy neveltem a gyereket, hogy azt csinálhat, amit akar.

– Na, most felfordult a küsszék bennem. Felkaptam egy üveg lekvárt a kosaramból, megfordultam, így szóltam. Engem is arra nevelt az anyám, hogy azt teszek, amit akarok. Most ennek az üvegnek a tartalmát a fia fejére öntöm. Jött egy hang három várakozótól messzebből: „Asszonyom, a lekvárt én fizetem.” Tudod mit, volna még bűnöm is, meg jótétem is, de nekem mára elegendő lett belőled.

– Ni csak, a kisasszony, megtévedne, és talán szeretne valami hasznosat végezni?

– Ne pofázz, mert lelöklek a tálcáról.

– Az nekem nem fájna, csak neked.

– Mindig a tied legyen az utolsó szó? Majd legközelebb beszélgetünk. Hallgass már!

– Ám, legyen.

Radnai István

AGYVELŐ SPIRITUSZBAN

A Gondolarendőrség akciócsoportja megérkezett. A speciális szűrőbuszból az ápoló kitolja a makadámra a hordágyat. Két bőrkabátos lépked mellette a villa kapujához. Egyenesen az alagsor felé indulnak, melynek lejárata a kert felől nyílik. A Média- és Profit Párt helyiségébe a széles lépcsőn kell feljutni. Hangtalanul mennek el előtte, nem szabad tudnia az elnökségnek, nem szabad megtudni, hogy itt jártak. Ez rítus, pedig maga az elnök értesítette őket. Tudta, hogy az ellenség keze mindig beteszi a lábát!

A busz a nem létező metró alagútjában közlekedik, a nép ne is lássa, hogy van ilyen. Mindent titokban! Ez a testület jelszava.

A hordágyra szerelt miniatűr petcété a nemzetközi műhold felé irányuló antennáján keresztül kapja az energiát. Ahová a karokat és lábakat rögzítik, nedvességmérőt építettek. A hormonszint meghatározása döntő. A női hormonok jelenlétét az autóbuszok, villamosok és tehervagonok kapaszkodóin azonnal észleli. Csak a férfiak jönnek számításba a riasztásnál. A nők számára - akik egyre számosabban vannak - bonyolultabb berendezések szükségesek. A nők a magamutogatás mellett is rejtőzködőbbek.

A férfiak hiúsághormonja és a küldetéstudat kipárolgása könnyen testen és tetten érhető.

Behatolnak a rendetlen helyiségbe, amely mosókonyhaként funkcionált az ókorban. A rendetlenül széthajigált felső és alsó ruházat árulkodik. A nő és érzelemkereső kutya nem jelez. A farkát csóválja. A nőt kilométerekről kiszagolja bár

kasztrálták. De az érzelmek helyét a bőrkabátosok műszereinek kell megkeresnie. Erre szolgál a beszéd- és írásfelismerő, amely egy elektródot bocsát a homloklebeny alá. A fúró vilámgyorsan átüti a legkeményebb ellenzéki koponyákat is. A készüléket a kalifátus központjában tesztelték – biztosra megy.

Az első kísérleti példányt a kártyaszennvedély és kompjuterimádat kipárolgásai megtévesztették, ezért közvetlenül az agyba fecskendezik a bénítót és alacsony rezgésszámú kisülést is hoznak létre.

– Hatvanhétezer-nyolcszázegy! – kiált rá a révületben heverésző egyénre a volumentat. Nehezen tápáskodik fel. Ahhoz az alfajhoz tartozik, amely a rohadt almát undorítónak tartja és helyette almabort és ánizspálinkát szűrcsöl. Loncsos haja bizonyítja, hogy fajfenntartáshoz ritkán jut. Néha egy példány leveti nála a kék harisnyanadrágit, amelyen ilyenkor lefut a szem. A kutya nem fog szagot. Kétségtelen, hogy az álmodozás minősített esete forog fenn. A kert acélvirágait sem szereti fényesítgetni, már egészen patinásak.

– A tenyér izzad – jelenti a beszéd felismerőnek a szakorvos. Testi bajokkal immár nem is foglalkoznak. A Párt csak a gondolatcsírákkal foglalkozik. Kékcédulákat, amelyek a kékharisnyákat pótolják és a kiválasztást és a választást serkentik szavazáskor, csak a semlegesek kapnak. A petekeltekben a bőrszín-meghatározó fény elvégzi a szükséges műveletet. Mírigyek sem kellenek. A heréket kiirtják. Egyes kísérleti példányokat még az eredeti lombikprogramban tesztelték, de selejtnek bizonyultak.

Hatvanhétézer-nyolcszázegy megkérdezné, mit követett el. Kuss! – a válasz, a beszédgenerátor elvörösödik, szeme villámokat szór. Tudta, hogy tettes, hogy vérzsír-szintjében megtalálják a bizonyítékot és a visszaesők börtönébe viszik. Szeretné a régi celláját, ahol legutóbb versét körmével a falba kaparta. Nehéz munka, a cellák fala az újtechnológiában be nem vált kemény anyagokból készül. Rájött, ha a vérével írja, könnyebben eltávolítható.

A női bokákat, virágszirmokat és naplementét hamar megtalálták. A havat és a jégvirágot - mivel az üzemi hőmérséklettel nem kompatibilis - egy darabig titokban tartotta. Három éjszakán át nem hagyták aludni, félóránként homokzsákokat ejtettek a fejére, mindhiába. Aztán elájult vagy elaludt, testét vastagon elborította a kiáradó izzadság, a lebukás biztos jele.

Aki a nők bokájára izgul, másodlagos nemi szerveire gondolni sem mer, tartózkodóan szólítja meg imádata tárgyát, különösen veszélyes.

Az érthetetlen posztmoderneket egy kellemesebb cellába szokták terelni, ahonnan időről időre ki lehet szökni, hogy néhány obszcén és trágár kifejezéssel könnyítsenek magukon, mielőtt visszahozzák őket. Mindezt tudja a műholdak számítógép vezérelte világfőnök, áldassék az ő neve! A Párt valami elegyet állított elő a brosúrákból és szent könyvekből, amelyeket alkotmányoknak neveztek el. Ezerkilencszáz-ötvenkettes kódnapóleon volt a minta és néhány papirusztekercsből kölcsönzött vendégszöveg.

A képűség a falra vetítette az újabb bűnösök nevét. A lecsupasztított és oszlopoktól mentesített fal az egykori múzeum része.

Hatvanhétezer-nyolcszázegy a többi hatvanhétezer-nyolcszázal ez elé fal elé állították és lézerrel kezelték. A rabok ezt kivégzésnek nevezték. Ezután a gondolatrendőrség kiemelte az utcaseprőket és gyárigazgatókat. Egyik társaságot jobbra, a gyárigazgatókat – tornasorba állítva – balra. Hatvanhétezer-nyolcszázegy egyetlen pillantást vetett a Városligeti tó kiszáradt medrére. A sírt, hol nemzet sülyed el – mormolta magában, de a lábperce azonnal jelzett. Kiemelték az utcaseprők közül és a csatornatisztítókhoz osztották be, az érinthetetlenek kasztjába.

Téved, aki a pártvezérekről hiszi azt, hogy érinthetetlenek

Fényképes riport

Mit tegyen egy író itt és most, a vírus és az életkor előrehaladásával, a vérrögök rémével és visszerek görcseivel. Máris előre szaladtam. A nagy öregek, de fiatalabb íróársaim panaszai és eltűnése az utolsó életfunkció nagy sülyesztőjébe megzavarták életemet, amelyből hiányzott az asszony, aki valójában nem hiányzik, csak a nő. A város komor utcái nyomasztanak, beülnék a kocsimba, megpakolnám a csomagtartót. No, persze az előírások!

Maszk rendben, az első oltást megkaptam és egy távoli dátumot, a másodikra.

Valamikor tárcákat írtam. elvonultam a világtól, amely elvileg inspirált volna. Mégis összeütöttem kettőt-hármat és a strandra menet feladtam expresszlevélben. Előre dolgoztam. Így mehettem már is a strandra, ahol egy-egy fiatal pipi unatkozott,

Vajon kit ismernék fel, most, húsz év múlva. Nem voltam munkamániás, de most, amikor nem kell a tárca rám jött. Szaporázom. A napilapok a celebek pletykái mellett a párt-politika mérgét csepegtetik. Az írásaim közlése és a honorárium bizonytalan.

Hogy miért írom le mindezt a járvány idején és miért írok a múlt és a jelen szeretőiről? A katonaviselteknek, a fröccs mellett, miért jut eszébe az éleslövészet?

Álmodozom, tavaly sem voltam sehol, idén miért mennék? Itt a harmadik hullám. Az olvasó még emlékezhet rá. Azóta unok vírusról beszélni. Viszont szépen gyűlik az új kötetem. Tavaly talán egyedül én nem voltam sehol. Valaki nyilván ki-merészkedett, mert megjelent az angol mutáns. Megjelent az északi határon, a nógrádi tapasztalataim alapján, csak északról jöhetett. Az ingázók hozták be. Ha északról jön, menjünk délebbre, gondoltam logikusan és a sok felesleges holmi közé bedobáltam a létfontosságúakat is. Ilyen például a laptop és a mobilnet. Másfél óra alatt leérek, ha nem meszel le a rendőr. Amikor odaértem, kiderült, hogy nincs nálam fogkefe.

Szerettem azokat a kis meseházikókat, évente visszajártam. Már akkor is odajártam, amikor még nem hirdettek elősze-zont. A Balaton könnyen elérhető onnan, ha éppen nem ír-tam, le is mehettem volna a partra. Akkor még meg lehetett élni írásból. Mesebeli idők voltak. A kertben volt egy lugas, odahúzódtam az ócska kis táskagéppel, amelyet mára egy en-gem is felfaló szörnyetegre cseréltem.

Ami a járványt illeti, hétágról süt a nap, ki beszél itt jár-ványról? Szerencsés ember vagyok, engem elkerült. Hiszen megkaptam az oltást. Nem is megyek külföldre, ahonnan rossz hírek érkeznek. Úgy tűnik, hogy járvány körbejár.

Nincs is kedvem idegenekkel találkozni, több időm marad az írásra. Fiatalon könnyelmű az ember. A munka és a szorgalom riasztó fogalmak. A víz, a tó nyílt vize csábító. Ha valamit elhatároztam, végig vittem, el ne felejtsem.

Ha északról és nyugatról fenyeget a veszedelem, menjünk délebbre. Most nem jártam le a frekventáltabb strandokra.

A meseházikó most is megvan, bevezették a villanyt. Az öreg petróleumlámpa ott lóg a falon, a polcon csorba köcsögök. Némelyikben a tej aludt meg. Egy-egy szilkére valót áthozott a Rozi a harmadik szomszédból. Nem mondom, elég nehéz volt legalább a pruszlikot lehámoznom róla, no meg az alsószoknya is kutya divat. Volt, amikor az anyja végig ordította az utcát:

– Rozíiii!

De addigra, mire hervadni kezdtek a virágok és szedelőzködtem, már tudtam a nyitját és nem gabalyodtam bele a fehérnép viseletébe.

Az ebédet a szomszéd néni hozta, évek múlva már a lánya. Mert hosszúak voltak akkoriban a nyarak, csak hűvös időben raktam meg a kemencét. Ezért is siettem haza ősszel. Nem volt kedvem naponta begyűjtani.

Most mégis? A vírus idején szívesen begyűjtanék. Álmodni jó, csak akad valami újabb Rozi, aki a maszkot is levenné. Persze még mindig a kapu előtt állok és hordom vissza, ami nem fér be a csomagtartóba. Cikáznak a gondolataim, feltolulnak az emlékek. Mintha már ott is lennék.

Kopogtam az ócska Erikán: Az Erika csak egy divatjamúlt írógép. Ha megvolt a tárcsa – boldog idők, a napilapok minden nap közöltek egyet-egyét – mehettem volna a pénztárhoz azonnal, de inkább postán kértem, kéthetenként. Lassan valamiféle balatoni tudósító lettem. A dolgozók nyaraltak, én

dolgoztam és tárcát írtam a naplementéről, a gólyákról, sirályokról. Békés témák. Elnézték nekem. A novelláim és a ritka verseim is kelendőek voltak. A nyarak elteltek, télen bejártam a szerkesztőségbe, azaz a szerkesztőség mellé. Éjszakába nyúló adomázás és pajzán férfihistóriák keringtek a füstös levegőben, a kocsában, ahogy ez egy újságíróhoz illik. Tudod, ez valahogy úgy van a férfiaknál, mint a horgászoknál, illetlőt nagyot mondani. A szerkesztőségi gépirónó ama rókához hasonlított, amelyről hét bőrt nyúznak. A második feles vagy a harmadik korszó után a szegény kopott veréb elkezdett tündéresedni. A törzsasztalnál sosem derült ki, hogy minden történet ihletője a Bözsi. Nem is volt azon a rókán hét bőr, csak éppen legalább heten voltak, akik lefejtették a Bözsiről a fehér blúzát, a testszínű melltartóját.

Tavaszi van most is, tavasszal mindig visszamentem. Miért ne tenném az idén is a járvány idején?

Amikor belekezdtem az első regényembe, még az Erika volt az élettársam. Nofene, megint nem találtam el a megfelelő kifejezést. Vertem, püföltem, a pénz meg számolva sem jött már. Aztán jött a csend, elhelyezkedtem. Tisztességes foglalkozást kellett keresnem, fél kilencre, nyolcra, fél nyolcra kellett bejárnom, ahogy csúsztam lefelé a ranglétrán. Nagy ritkán írtam egy önsajnáló verset. Eleinte udvariasan válaszolták, hogy nem közlik. Később már erre sem vették a fáradságot, hogy tudassák, eltekintenek a versem közlésétől. Így csúsztam lefelé azokban az új időkben, amikor nem tárca kellett, hanem napi jelentés a tőzsdei árfolyamokról.

Most, hogy a szelíd influenzát és az eurót felváltotta a korona, a vírus, megint leköltöznék a mesefaluba.

Az nyavalyás kocsi nem indult, fel kell tölteni az akkumulátort. Betolom a garázsba és felviszem magammal a laptopot a lakásba. Hogy is tudnám akkor mindezt megírni, ha a kocsiban felejtettem volna.

Valahogy megtaláltam azt a meseházikót és a szomszéd néni unokáját. Rozit az előző évben temették. A laptop is elég volt, hogy ismét próbálkozzak az írással. Az irodalommal, merthogy írtam én, évekig kék volt a két ujjam a tintaceruzától. Körmöltem rendesen, kenyérre és valamire telt belőle. Ami az eurót illeti, nem sokat költöttem. Nem jártam déli tengerpartokra. Képzelheted, milyen nyugdíja lehet egy irodakukacnak.

Szerencsém volt és még nagyobb is lehetett volna, ha nem jön a korona, ezúttal vírus képében, mivel az ilyen nevű valuta ma már ritkaságszámba megy. Ez a koronavírus nagyhatalom lett. Az utolsó percben menekültem Mesefalvára.

Csak annyit vettem észre, hogy egyre drasztikusabbak, kegyetlenebbek, véresebbek lettek a történeteim. Hol a lábvizébe fulladt egy kiérdemesült műfordító, hol hátulról lőtte le egy fantom az áldozatot. Szerelmi háromszög, fojtogatás, családirítás. Ejnye, de elkanászodtam! Viszont eladtam őket e-mailben, máris a számlámon volt a honorárium, ha megspékeltem egy kis perverzítással.

Ilyen álmaim voltak aznap éjjel. Reggelre kiderült, hogy mindössze néhány évet tévedtem. Mindez megtörtént, de legalábbis meg fog történni, ha az autóm, az a féltékeny dög elindul Ez a bosszúja, amiért a járvány miatt hanyagoltam.

Valaki vezette a kezemet, amikor az orvosi rendelőben megtalálták azt a pisztolyt. Vagyis a tompa tárgyat. Az elkövetés eszközét. Persze nem mondom el, hogyan került oda, mert akkor nem fogy a könyvem.

Gyönyörű kora nyári reggel volt, amikor meglátogatott a megműtött hulla. A virágok pompáztak, a meseházikókba a falusi turizmus áldozatai és imádói szivárogtak. Míg engem elragadott a zöldszemű szörny. Valami olyan világba vitt, amely a tisztos polgárnak a napi borzongását szállítja, egyenesen, élőben a képernyőről. És még féltékeny is lettem a hőseimre.

Legyen tehát filmnovella? Volt némi kapcsolatam a filmmel, biztosítási ügynök koromból. Oda bejutni lehetetlen, legfeljebb tűzkár esetén. De mit hoz a sors, egy filmrendező kérője égett le a kacsalábról. Minden, ami szép és drága. Kicsit giccses volt a szobabelső, ahol megírtam az önindigós garnitúrát, tudod, az „itt írja alá” típusút. De most bejött.

A filmrendező csak a recsegő – ma már beszerezhetetlen – hetvennyolcasát sajnálta, a recsegő kuplét.

A biztosító fizetett, mint a köles, de a kuplé pótolhatatlan.

Na, máris beköltöztünk egy sztoriba, vagyis történetbe, amely velem is megtörténhetett volna.

A sok üszkös lábtól már nem is undorodott a főorvos. Valakinek kifehérettek a lábujjai a lyukas zokniból. Lefagyott róluk a hús. Fűrészes, szike, törlés, fogó. Fogják le, ha már nem kötözték meg rendesen! Nap, mint nap. Egyszer egy rutinból műhiba lett. Szepszis. A legbonyolultabb és legkegyetlenebb műtétek rendben gyógyultak, csak az az átkozott bütyök.

– Minek is nyúltam olyan beteghez, akit nem a mentő hozott – sóhajtotta a főorvos.

Szívességéből vállalta el az elnök-vezérigazgató anyósát. Régen kártyapartnerek voltak.

Változik a kép. Az asszony a lányát hozta a házasságba, fiatal volt, a főorvos nem bánta, fiatalon lett főorvos. Az asszony forróvérű volt, néhány randi után végleg odaköltözött. El is vette. Itt kezdődtek a bajok. Az asszony egy dologban volt következetes, minden férjét megcsalta. Igaz, a főorvos a második volt mindössze, de sokszor csalta meg. Ahogy kopaszodott a férje, egyre gyakrabban. Az első is kopaszodott már, sőt pocakot eresztett, amikor a lányával a főorvoshoz költözött.

Ezúttal a lánya nélkül költözött a sráchoz, akinek az anyja lehetett volna.

Hát ezért nem fogok megőszülni, bizonygattam magamban, azt, amit minden eddigi barátnőm tudott rólam. Nem néztem le a nőket, de nem tudtam volna elviselni, ha felszarvaznak. Ez a történet is csöpög a rosszindulattól: a legszebb öröm a káröröm! Egy főorvos, akit anyja és lánya is felszarvaz. Dolgozni kezdett a fantáziám. Több változatban képzeltem el a folytatást.

A srácnak egy fillérje sem volt, ezért többször is visszakeresztelkedett a férjéhez. Viszont egyre féltékenyebb lett a lányára.

A lemez sercegett, pont ezt szerette benne a filmrendező. „Lédererné, mi van a kosárba?” Akkor is szólt, amikor aláírta a biztosítási ajánlatot, ami szerencsét hozott neki, amikor a háza elektromos zárlattól porig égett. Felbecsültette a festményeit, és magas díjat fizetett. Én meg örültem a jutaléknak. Amikor meglett a baj, felhívott. Intéztem az ügyet, ahogy kellett. A stúdióba vittem a kárbejelentési nyomtatványt. Megkínált konyakkal.

Később meghívott az új lakásába. Csupasz falak, épphogy bútorzat. Mindent megígért, ha megszerzem neki a kuplét. De beszerezhetetlen. Csak egy muzeális gramofont tudtam felhajtani. Köszönte, és töltött két konyakot.

Hadd térjünk vissza a témánkhoz. A főorvost a műhiba után nyugdíjazták.

Egyre többet ült a karosszékben, a nevetlen nevelt lánya, egyre többször kimaradozott.

„Lédererné, mi van a kosárba? Kodelkának keze, feje, lába” – dudorászta az én főorvosom. Neki is ez a kuplé volt a kedvence. De ő még találkozott vele. Nem, Kodelkával persze, a Léderernével, aki a Nagycsarnokban bolyongott és kéregetett. Letöltötte a börtönbüntetését. Azonban a börtönévek alatt megbolondult. Csapzott ősz hajáról lehetett megismerni.

Amikor a lány előállt, hogy terhes, a főorvos nem türtőztette magát, pofon ütötte. A lány visszaütött. Az öreg megtántorodott, de nem esett el, hanem az első a keze ügyébe eső súlyos, tompa tárgygal – ahogy bűnügyi tudósításokban szerepel – fejbe vágta. A főorvos ereje kellett hozzá, hogy beszakadjon a halántéka. Hiszen a pisztoly agyával ütötte le. Lőhetett volna, de kerülte a feltűnést.

A rutin sokat számít. Szike, fűrész. „Lédererné, mi van a kosárba?” – dúdolta a főorvos a rutinműtét közben.

A lány eltűnése sokáig rejtély maradt. Én is igyekeztem, hogy így legyen.

A meseházikóban egyre pajzánabb és kegyetlenebb gondolataim támadtak. A szomszédasszony unokája hordta az ebédet. Egyszer rákérdeztem, kié a ház, amit bérelek. Nem tudta megmondani, csak annyit valami pestieké, néhány éve vették.

Ennyiben maradtunk. Írtam tovább a történeteket, vissza-visszatérve a főorvosomhoz.

Akkor még nem is jutott eszembe a filmrendező, egyébként sem találkoztam volna vele, ő Phuketre járt nyaralni. Ezt a történetet meg kellene filmesíteni!

Valami középület női vécéjében találtak egy női kezét. Akkor még nem jutottak semmire a pesti nyomozók. Rajtuk senki sem keresett húsz-huszonöt éves korú nőt. Ez a fordulat valahogy elsikkadt, a döglött akták közé került.

Mint mondtam, vissza-visszatértem a főorvosomhoz. Neki rutinműtét volt. Egy kicsit kijött a gyakorlatból, de végül sikerült. Nem akarózott a kertet felásni, gondnoka is volt a társasháznak, mit kontárkodott volna bele.

Nem jó, gondoltam, hibás a következtetésem. A saját lakásában nem tehetné, jól jönne egy nyaraló. Pénze volt az öregnek, volt egy felesége, aki valahol éppen, nem vele töltötte az idejét, a napjait, sőt az éjszakáit sem. Volt egy szeretője, a nevelt lánya, akit le szokott vinni a Balatonhoz és aki ott is talált magának új kalandokat.

Az ilyen patinás öreg házakban mindig akad egy súlyos, tompa tárgy, ami kéznél van.

Az orvosok szokása, hogy a táskájukat, azt a jellegzetes hosszúkás táskát, amely leginkább egy tacsukóra hasonlított, mindig magukkal vitték, akármerre jártak. Szike tehát volt nála, nem kellett csorba konyhakésekkel szenvednie, amikor lefejtette a húst. Fűrészt talált a fűskamrában.

Megtalálta a megoldást a problémára, ahogy máskor is mindig megoldotta a legnehezebb orvosi eseteket. Amikor felutazott a lakására, csak azt a női kacsót vitte magával emlékül a nyaralóból, amellyel a lány visszaütött. Rejtély marad, hogy kéz nélküli tetemnek mi lett a sorsa.

Felhívta a feleségét a munkahelyén, aki kapva kapott az alkalmon. Éppen szakított a sráccal, aki, mint tudjuk csóró volt, egy vacak albérletben lakott. Az asszony nem nagyon kereste a lányát, akire ugyebár amúgy is féltékeny volt. Az utóbbi időben azért, nehogy a lánya örököljön az öreg után. Arra az öreg pasasra már neki sem volt szüksége. De mégiscsak ott a vagon. A főorvosnak értékes képei, Napóleon- és Lajos-aranyai, bankbetétei voltak, meg a szép nagy budai lakása.

A lány sem kereste az anyját, nem is voltak jóban.

Az a kézfej kezdett бүdösödni. Nem volt kedve a balzsamozással vacakolni, pedig izgalmas feladat. Okkal juttatta a kezét éppen a női vécébe a főorvos.

Azon a télen, amikor nem voltam a Balatonnál, a tó befagyott. Egyébként sem voltam sehhol a télen. A meseházikóban pedig rég nem jártam. Egy évtized is eltelt nyaralás nélkül, télen pedig minek mentem volna. Befagyott a tó, a vastag jégen siklottak a jégvitorlások. Az öbölben korcsolyáztak. A nádaratók végre a jégre mehettek. Jó termés ígérkezett. Minden ment a maga útján. Kemény fagyok voltak akkortájt, de a nap is kisütött olykor.

A nádaratók elakadtak, valamibe beleakadt a gép. Már majdnem félredobták az eltévedt velős csontot, amikor további csontokra akadtak. A rendőrök rögtön látták, hogy emberi maradványok.

– Ki lehetett ez a mészáros? – mérgelődött az alhadnagy.

Az őrmester csak a feje búbját vakargatta. Hívták a helyszínelőket. Addig biztosították a terepet, aztán hazamentek. Esteledett, letelt a szolgálat.

A bűnügyi technikusok nem sok lágyrészt találtak, de a csontokból kinyerték a mitokondriális DNS-t. Még a számítógépet is hiába vallatták. Senki sem jelentett be eltűnést a környéken.

Valami magányos nő lehetett – gondolta az életvédelmis, akire az aktát rásózták. Semmi adat, semmi nyom.

Egészen addig, amíg a női kéz adataira nem bukkant. Azonosságokat vélt felfedezni. Ráadásul a kézfej gazdáját sem kereste senki.

Telt-múlt az idő. A közjegyző felbontotta a főorvos végrendeletét. De csak az egyik megidézett személy jelent meg. Az özvegy, aki a lakást örökölte. De volt megjelölve még egy örökös. Kiderült, hogy ez a személy a feleség első házasságából származó lánya, akire tekintélyes vagyont várt. Az asszony nem kapta meg az örökrészt, mivel az ügyet a közjegyző nem tudta lezárni. Kerestette a lányát, érdeklődött itt is, ott is végül – jobb híján – bejelentette az eltűnését.

Egyre bizarrabb álmaim voltak a meseházikóban. Csak írtam a novellákat, kezdtem divatba jönni. Az öreg főorvoshoz is többször visszatértem, de nem sikerült kinyomoznom mi történhetett, amíg a kamra sarkában nem találtam meg azt a megsárgult újságot, amelyben egy új műtéti eljárásról írtak. Egy orvos mosolygott a képről, akit az otthonában kerestek fel. Az tűnt fel nekem, hogy a főorvost nem egy csomó fehérköpenyes körében ábrázolta a fotó, hanem két feltűnően csinos hölgy társaságában.

Megtaláltam a megoldást, egy anyát és a lányát kell keresnem, ők lehetnek a meseházikó tulajdonosai. A fiatalabbik nagyon megtetszett, bár tudomásul kellettennem, hogy a fotó nem ma készült.

Ezt nőt kerestem egész életemben, ezért nem is nősültem meg. Bözsivel, a szerkesztőségi titkárnővel sem randiztam, mint a többiek. Mindig valami jobbat vártam az élettől, de a Rozin kívül, aki az aludttejet hozta a harmadik szomszédból, nem sok kapcsolatom volt. Pedig számod nyarat eltöltöttem a Balatonnál.

Az álmaim kezdtek előttem megvilágosodni. Az írásaim kikerekedtek, Megtaláltam a történet kulcsát. A szomszédaszszony unokája nem ismerte, de az anyja emlékezett a főorvosra, aki valamikor megvette a házat, de aztán kiadta nyaralóknak. Nem ért rá intézni az ügyeket, megbízta éppen azokat a szomszédokat, akik engem is elláttak. Főztek és mostak rám. Milyen friss illata volt az ágyneműmnek. Az ingeimet kivasalták.

Amikor a régi újságot megmutattam, ráismertek. Nem mertem egyenesen rákérdezni a fiatalabb nőre, kerülgettem a forró kását. Végül megtudtam a keresztnevét. És azt, hogy az öreg nemrég halt meg. A fiatalabbik nő örökölte a nyaralót.

– Tehát, egy halottól bérelem a házat – szaladt ki a számon.

A mesefalu lakosai nem tulajdonítottak ennek jelentőséget, csak annyit tettek hozzá, hogy egyszer lent járt az özvegy és körülnézett a nyaralóban. A kulcsot tőlük, a szomszédoktól kérte el.

Ő mondhatta el, hogy a házat a lánya örökölte. A szomszédok ezen nem csodálkoztak. Falun semmi nem maradhat titokban, a főorvos és a lány viszonya sem.

Ezt a lányt, ezt a nőt meg kell találnom, határoztam el. Kitaláltam, hogy megvenném a házat. Erre megmondták a címet.

De csak az özvegyet találtam otthon. Neki semmi köze sincs a házhoz – állította. Mivel ő csak a lakást örökölte. Valahogy mégis sikerül a hagyaték megosztását elintézni. A nyaralót a lánya örökölte, de vele régen nem találkozott.

Nyomon vagyok – gondoltam –, de tévedtem. A ház tulajdonosa ismeretlen helyen tartózkodik, adták a tudtomra. Egy megfejthetetlen bűnügy – gondoltam –, a meseházbeli álmaimtól inspirálva, biztosan gyilkosság áldozata lett.

Miután kiraktam a részleteket, mint gyerekkoromban a kockákat, amelyek hat oldalán, hat különböző mese figurái voltak. Csak egy bökkenő volt, több kocka hiányzott.

Arra mégis rájöttem, hogy egy halottól bérelem a házat.

Nehezen dolgoztam fel, hogy az áldozatba szerettem bele, a fényképe alapján.

Ratkai Mária

Más gyereke

Valami nincs rendben. Ez volt ma az első gondolatom, ahogy almalé tócsákat kerülgetve közeledtem az osztálytermem felé, miután sikerült leküzdenem egy a mosdó falára tapasztott párizsiszelet látványától rám törő hányingert. Már az is gyanús volt, hogy Sárka nem vár rám a lépcsőfordulóban, hogy könnyes szemmel panaszolja valamelyik fiútól elszenvedett legújabb sérelmét, de hogy egyetlen hangoskodót se csípjek nyakon a folyosón, arra az új tanév kezdete óta nem volt példa. Ahogy beléptem a felbolydult osztályba, és egy pillanat alatt felmértem a felfordulás mértékét, kedvem támadt azonmód sarkon fordulni, bár már meg sem lepődtem, hogy férfi ivarszervek sematikus ábrázolása díszíti a táblát, csupán abban reménykedtem, hogy az alkotás valamelyik nyolcadikos osztály, és nem az én másodikosaim műve. Elnézve azonban, ahogy jelenlétemtől csöppet sem zavartatva magukat, két fiú a sarokban püföli egymást, míg az osztály egyik fele hangosan bíztatja őket, másik fele pedig a tanári asztal körül csoportosulva próbálja a többieket túlkiabálni, megfordult a fejemben a pályamódosítás gondolata.

Az ajtócsapódás hangjára, melybe igyekeztem minden ingerültségemet beleadni, megszeppenve oszlott szét a társaság, és nem kis meglepetésemre szolgált, hogy Fecó, mint a verekedés egyik résztvevője, sőt kezdeményezője, már készségesen ki is helyezte a tájékoztató füzetét az asztalomra. Fannika ellenben most sem találta a helyét, és mint az osztály üdvöskéje, feljogosítva érezte magát, hogy a fegyelmezés terén nyújtott száználmas próbálkozásaimat elkerülve egy pillanat alatt belém fojtsa a szót.

– Tanító néni, tessék nézni! – Még leülni sem érkeztem, máris az orrom elé nyomta legújabb szerzeményét, egy rózsaszín takaróba bugyolált kis csomagot, amely, mint megtudtam, édesapja legújabb külföldi útjáról, egyenesen Spanyolországból érkezett.

Úgy vettem a karomba, mintha csak igazi volna, és a végletekig pontosan kidolgozott ujjacskák, a hurkás kis karok, a teli szájjal nevető, gödröcskés arc, de még az összehasonlíthatatlan illat is mind ezt az érzetet keltették. Épp, hogy meg nem mozdult, még a kezecskéje is olyan ívben görbült be, mintha az ujjamat fogná, kézzel mozgatható apró lábai pedig csaknem maguktól kalimpáltak a puha takaró alatt. Olyan óvatosan helyeztem az asztalom középső fiókjából rögtönzött fekhelyre, amennyire csak tudtam, méltóságom maradékát lehetőleg megőrizve a gyerekek előtt. Fannika felhúzta ugyan az orrát, amiért elkoboztam tőle, de örülhet, hogy nem kapott beírást, az ilyesmi ugyanis csak játékdélutánok alkalmával megengedett nálunk. Nap végén pedig úgyis visszakapja majd, hiszen meg mégsem tarthatom. Mert nem az enyém. Másé. Még ha ő nem is érdemli meg igazán.

– Miért fontosabb neked mindig a más gyereke, kérdezte oly sokszor anyám, míg meg nem unta, hogy csak a vállamat vonogatom. Nem árultam el neki, hogy valójában mind az enyém is egy kicsit.

– Ez macskakaparás fiam, kezd újra! Mondtam már, kislányom, hogy az írásfüzetben ne radírozz! – Izgatottan jártam körbe a teremben, és aligha titkolhattam, hogy én várom legjobban az óra végét jelző csengőt.

Amikor felharsant végre, még a hetest is kiküldtem, hogy egyedül maradhassak vele. Remegő kézzel emeltem ki a fiókból, és a gondosan leterített takaróra fektettem, hogy még egyszer megcsodálhassam részletgazdag kidolgozottságát.

A kezénél fogva óvatosan felültem, közben tartva a hátát, és egy hirtelen ötlettől vezérelve még a talpát is megcsiklandoztam. A mozdulattól azonban az ülőpózba merevített baba feldőlt, és a bojtos sapka sem védhette meg attól, hogy kopasz feje nagyot koppanjon az asztalon. Mosolyba torzult arca megrémített, hiszen sírnia, torkaszakadtából üvöltenie kellett volna, mégis kimeredt szemekkel bámult a plafon felé. Ijedtemben felkaptam és egy mozdulattal a nyitott fiókba löktem, majd rá is csaptam, hogy látnom se kelljen azt az élettelen szempárt.

Valami nincs rendben, ezt mantráztam magamban, amióta csak először meghallottam az orvostól. Akkor már napok óta nem éreztem mozgást.

Nagyon fáj

Érzem, ahogy a hűvös verejték végig kúszik a hátamon, és a hideg csempé is szinte égeti a csupasz bőrömet, ahogy le-rogyok a padlóra. Még éppen beleférne néhány óra alvás, de felesleges erőfeszítésnek tűnik visszamászni az ágyba, hiszen tudom, hogy még nem végeztem. Egy kicsit fázom ugyan, mégis jól esik a homlokomat a mosdókagylónak támasztva megpihenni, csupán a csöpögő csap hangja borzolja kissé az idegeimet. Megfigyeltem, hogy nem szabályos időközönként hullik le egy-egy csepp, és ez még inkább felingerel, bár lehet, hogy csak én érzékelem rosszul az idő múlását. Tudom, hogy egyetlen mozdulatba kerülne véget vetni az idegtépő hangnak, de egyelőre ahhoz sincs elég erőm, hogy kinyújtsam a karom, felállni pedig jelen pillanatban egyenesen lehetetlen vállalkozásnak tűnik. A számát sem feltétlenül szükséges kiöblítenem, mert tapasztalatom szerint az az undorító, keserű és íz akkor sem tűnik el, ha egymásután háromszor mosok

fogat, és nem tágít, bármennyi mentolos cukorkát szopogatok el napközben. Jobban belegondolva, nem is bánom, legalább nem kívánom annyira az édességet, de azt az égő érzést a torkomban már egyre nehezebben viselem. Mintha paraszat nyeltem volna, és a hideg víz sem segít rajta, sőt, csak annyit érek el vele, hogy még a fogaimba is belehasít a fájdalom. A legrosszabb, hogy sosem lehetek biztos benne, az előző hányás hatását érzem-e még vagy már a következő kúszik fölfelé a nyelőcsövemben. Sokszor felismerem a wc-kagylóban, amit néhány órával korábban még oly nagy élvezettel tölttem magamba, a kukoricaszemeket például nem nehéz, és mivel a hawaii pizzát megelőzően a születésnapomra kapott macaroncsomagot tüntettem el percek alatt a gyomromban, már csak a színe alapján is az távozhatott az imént, jellegzetes, édeskés szagot hagyva maga után. Kicsit olyan, mint amikor lusta vagyok kivinni a szemetet, és a kukászsák alján szépen lassan rothadásnak indul egy banánhéj, aztán napokig szaglászom, honnan jöhet az a beazonosíthatatlan „illat”. Köptetőre sincs mindig szükség, a gyomrom már magától tudja, mikor érkezik el az a pont, amikor ki kell adnia a tartalmát, hogy megszabaduljak a fájdalomtól. Hol van már az az idő, amikor azt képzeltem, egyszerűen kihasíthatom magamból...

A kés könnyedén siklott át az omlós tészta-rudakon, ahogy Anyám gyönyörű, egyforma szeleteket vágott le a frissensült mákos bejgliből. A kezét figyeltem, mégsem tudtam nem észrevenni, hogy gyűlik a könny a szemében, miközben bizonygatja, hogy nem baj, ha kicsit repedt, azért megesszük így is. Én mindjárt három, még langyos szeletet tüntettem el egy ültő helyemben, de lehet, hogy volt az négy is. Éreztem ugyan valami kellemetlen, kesernyés mellékíz két falat között, de a világért sem tettem volna szóvá, míg Anyám rám nem rivallt, ahogy az első szeletbe beleharapott: miért nem

szóltál te szerencsétlen? Akkor nekem gyűltek könnyek a szemembe, de nem sírtam, mert Nagymama azt mondta, egy ilyen nagylánynak már nem szabad sírni. Ezért csak szipogtam egy keveset, és mire Anyám visszajött a boltból egy újabb adag bejglihez való alapanyagokkal, már az ágyam sarkába halmozott szaloncukrokra tekertem rá egyesével a kikészített drótszalakat, Tibi meg nagy körültekintéssel aggatta fel őket a szoba közepén pompázó, színes gömbdíszekkel és a Nagymamától kapott égősorral ékesített karácsonyfára. Anyámnak is jobb kedve lett, amikor csatlakozott hozzánk, és mivel Tibi megnyugtatta, hogy minden jól halad, ezért ő most el is ugrik kis időre a kocsmába, már mosolyogva állt neki begyúrni az újabb adag bejglitészát. Nekem addigra már annyira fájt a hasam, hogy azt kívántam, bárcsak kivághatnám belőle azt az avas mákot, amiről Anyám beszélt, bár fogalmam sem volt róla, mi az, hogy avas. Rá sem bírtam már nézni a szaloncukrok terhétől kissé megereszkedett, de magát még büszkén tartó, pompázatos karácsonyfára, amely úgy pöffeszkedett odabent a melegben, mintha nem is sejtene, hogy két hét múlva minden ékességétől megfosztva, a ház előtti járdán végzi majd, megkopaszva. Nem érdekelték már a színes papírba csomagolt ajándékok, csak azt akartam, hogy múljon el végre az az elviselhetetlen görcs. Anyámat figyeltem, ahogy egyre erősebben gyúrja a tészát, lisztet ad hozzá, majd újból neki esik, mintha minden dühét azon akarná kitölteni, és eszembe jutott, amikor megkérdezte, nem örülnék-e egy kistestvérnek karácsonyra. El sem tudtam képzelni, hogy volna ez lehetséges, hiszen nekem akkor már nem volt apukám. A születést is csak azért értettem meg, mert Nagymama egyszer elmagyarázta, hogy anyukám hasát felvágták az orvosok, úgy emeltek ki engem nagy sírás-rívás közepette. Arra gondoltam, úgy valahogy történhetett ez, mint a Nagymamáéknál a disznóvágáson, csak kevesebb

vérrel. És azt sem értettem, hogyan maradhatott Anyám ezután életben. Meg is ijedtem, amikor egyszer kórházba kellett mennie, aztán meg napokig feküdt otthon nagy betegen, hogy talán az a régi seb szakadhatott fel, amit én okoztam neki. Láttam, hogy nagy vérfolt éktelenkedik a hálóingén, de nem szóltam neki, ahogy arról sem, hogy még a lepedőre is jutott belőle. Mégis hosszú időre belém ivódott a látvány és gyakran voltak ezután rémálmaim, nem tudtam kiverni a fejből, hogy ez az én hibám. Mint ahogy a hasfájást is magamnak köszönhettem, Anyám szerint. Szigorúan nézett rám a gyúródeszka fölött, de láttam, hogy a szeme nevet. Egészen addig, míg meg nem kérdeztem, hogy nem vághatnánk-e ki a bejglit a hasamból úgy, ahogy az övéből a kisbabát. Akkor elkomorodott, ajkát összeharapta, és a következő pillanatban lisztes keze nagyot csattant az arcomon, vörös tenyérnyomot hagyva maga után...

Ugy tűnik, egyelőre nem jön újabb adag, hát feltápászkodom, és a mosdó fölé hajolok. Egy pillanatra Anyám elgyötört arcát látom a tükörben, de rájövök, hogy csak a saját nyüzött képem néz szembe velem. Megnyitom a csapot és addig folyatom a vizet a számba, míg köhögni nem kezdek tőle. A keserű szájíz nem tűnik el. Még éppen egy órát tudok aludni, mielőtt megszólal az ébresztő, és ezt ki is használom. Az az egyszerre fárasztó és pihentető érzés kerekedik felül rajtam, amit akkor érez az ember, ha egy kellemetlen rosszullét után végre jobban van, és még aludni is tud egy keveset. Lehunyom a szemem, és megpróbálom felidézni, mit kaptam abban az évben karácsonyra, de valamiért sehogy sem ugrik be. Az biztos, hogy nem kistestvért. Mert azt nem is kértem.

Reke Balázs

Rugós kés

A fiú a kertben bóklászott, amíg a szülők a házban dolgoztak. A nagymama kádárkockája már hónapok óta üresen állt, senkinek sem volt ideje kipakolni. Aztán egyszer csak rászánták magukat, és hogy a gyerek ne legyen láb alatt, kiparancsolták az udvarra.

Ott mindent érdekesnek talált. Először a régi füstölő körül lófrált, majd kinyitotta az ajtaját, és belesett. Sötét volt, dohos szag. A régi, kiszürkült deszkák megszívták magukat vízzel, mert a tetőcserepek odébb mozdultak, amikor az előző heti viharban a szilvafa villámkáros ága ráfeküdt a bódé tetejére. Középen nyújtófa vastagságú keresztrudat vezettek át, valaha azon lógott a füstölni való, de most már csak a nyirkos és rozsdaszeplős drótkampók maradtak meg az egészből. A fiú az ajtórésen bentebb furakodott, de a talpa alatt felsziszszentek a vizes deszkák, és ő nem mert tovább menni, nehogy beszakadjon. Úgy gondolta, hogy biztosan van valami nagy üreg az építmény alatt, ahová a fölösleges zsír le tud csöpögni.

Becsukta az ajtót, átszaladt az elvadult tormaültetvényen, a terebélyes levelek földre borultak a nyomában, aztán elrohant a kert végéig, és felugrott a deszkakerítésre, és átmászott a szomszéd földjére.

A kukoricának jó évada volt, kétembernyi magasra nőtt már, és a csövek hármásával sorakoztak a szárazon. Forróság és száraz, szűrös por fogadta a fiút a sorok között, hirtelen úgy érezte, hogy alig kap levegőt, de azért elindult előre. Kézrel hajtotta el az arca elől a kukoricaleveleket, óvatosan lépkedett.

Alig ment pár tíz métert, amikor meghallotta az ugatást. Utána rögtön a csörtét is, ami egyenesen felé tartott. Egy pillanatra megdermedt, aztán megfordult, és ahogy csak tudott futott vissza a nagymama házának kerítése felé. Éppen csak át tudott ugrani, mire a szomszéd kutya odaért. Közepes termetű keverék volt, ideges szemekkel, törött szemfogakkal, és úgy ugatott és verte magát a kerítéshez, hogy a fiú nem kételkedett benne, hogy a deszkák nem fogják sokáig bírni, a kutya másodperceken belül ott lesz vele szemben, bármilyen visszatartó fal nélkül.

Jobb megoldás híján a ház felé rohant, de aztán eszébe jutott, hogy szigorúan meghagyták neki, hogy ne menjen ki a kertből, és ha beszalad ijedten, akkor biztosan lelepleződik, hogy nem fogadott szót, és akkor megnézheti majd magát. Végül a nagyapja által épített tárolóba menekült be. Az ajtót berántotta maga mögött, kinyúlt a deszkák közötti résen, és a külső kallantyút is ráakasztotta, majd leguggolt, és egy kihullott görcs által hátrahagyott, kerek lyukon át fürkészte a kinti világot.

A kutya pár percig még ugatott, és döngette a kerítést, aztán ráhagyta, és a kukoricáson keresztül visszacsörtetett az óljába.

A fiú nagyot sóhajtott, hátát a falnak vetette, fújtatott egy nagyot. Bent poros, forró levegő kavargott, nehéz volt lélegezni. A deszkaréseken és lyukakon át napfény vágott be, amiben vaskos porcsík táncolt. A fiú hunyorogva keresett valami támpontot a benti félhomályban. Mikor a dolgok alakot kezdtek ölteni előtte, elindult.

A tároló nem volt nagyobb tizenöt-húsz négyzetméternél, és mindenhol lomok heverték benne. Salgó polcok tele lomokkal, kisebb polcok tele lomokkal, műhelyasztal tele lomokkal, régi kékre mázolt vashordók tele lomokkal.

Mindenen vaskos porréteg állt, és a plafont az egybefüggő pókhálórétegtől nem is lehetett látni. Amikor jött egy kisebb fuvallat, ami be tudott surranni a falak deszkarései között, a pókhálórengeteg egyként mozdult meg, lassú hullámvásba kezdett, mint a vásári vattacukor, miközben felfut a hurkapálcára, majd szépen visszaállt az eredeti pozíciójába.

A fiú tudta, hogy ide se szabadott volna bemászni, mert megmondták a szülei, hogy veszélyes lehet a sok éles kacat miatt, mégsem bírt magával, és elindult, hogy körbenézzen.

Először a polcokat fésülte át, aztán jöttek a falak, a sok felaggatott, öreg szerszámmal. Kapa, kasza, sarló, balták és fejszék, egy kicsorbult élű szekerce, minden rozsdalepte, az acéljuk barna és tompa fényű. Az egyik falon, egy nagy öszszekötegelt locsolótömlő mögött bukkant rá a naptárra. A spirálrugókba porlepte lapok kapaszkodtak. A fiú lesöpörte az első lapot. Húszéves naptár volt. Utoljára az októberi hónapra fordították át. Egy fekete, göndör hajú nő feküdt rajta valami tengerparton, a homokban, teljesen meztelen volt, egy halászhalót ugyan végigterítettek a testén, de ügyelve arra, hogy mindent megmutasson. A fiú a tároló ajtajához rohant, kinézett, hogy nem jött-e ki senki a házból, nehogy lelepleződjön, majd miután úgy értékelte, hogy tiszta a levegő, újra a naptár elé állt. Végigpörgette egymás után a lapokat. Mindent tüzetesen megszemlélte, aztán újrakezdte előlről. Abban biztos volt, hogy az egész naptárat nem tudja kicsempészni észrevétlenül, ezért választania kellett, méghozzá gyorsan. A júliust tépte le, amin egy meztelen szőke hajú lány állt egy kókuszpálma tövében. A lány egyenesen a kamerába nézett a zöld szemével. Félbehajtotta a lapot, aztán még egyszer, és zsebre vágta.

Már nagyon mennie kellett volna, de még megkockáztatta, hogy belenéz a nagy műhelyasztal fiókjába. Az első kicsit szorult, és nem is volt benne semmi érdekes, csak fadarabokra feltekert madzagok, gombok, nagy görbe zsákvarrótúk, ollók és még pár kacat. A második fiók egyáltalán nem nyílt, a nehéz vasöntvény lesiklott régen a sínről, és úgy begyógyult az új helyére, hogy onnan egy kisgyerek már nem tudta volna soha kirángatni. A harmadik fiókban talált rá a dobozkára. Először azt hitte, hogy egy nagy gyufás skatulya. Az elejéről lekopott a minta, csak maradványok látszottak, a doboz szélei felpördültek, és kirojtosodtak. A piszkosszürke rongydarabba csavart rugós kés ott hevert a doboz alján. A markolata fekete volt, néhány apró rézszegeccsel rögzítve, és volt rajta még két fémszínű gomb. Az egyik nagyobb és domború, a másik apróbb és laposabb. A fiú próbálgatta őket, de nem történt semmi, aztán egyszer csak a késpenge kipattant. Hosszú és elszíneződött penge, ami már egészen feketés árnyalatokban úszott, a kés hegyének vége előtt hiányzott egy darab a pengéből. A fiú hadonászott egy kicsit a késsel, pár-szor belevágta a deszkafalba. A pengeél apró háromszög alakú sebeket ejtett a fán. Utána még volt annyi ideje, hogy kislabizálja, hogyan kell visszacsukni és lezárni a kést, mielőtt a nevét hallotta.

Az anyja a ház tornácán állt, koszfoltos pólóban, a hajában egy pókháló kitépett szálaival, és a fiút hívogatta.

A fiú a zsebre vágta a kést, a dobozt gyorsan visszarakta a fiókba, becsukta halkan az ajtót maga mögött, és úgy tett, mintha csak a kert végéből szaladt volna elő.

Amikor hazaértek, a fiú segített a kocsiból bepakolni a háztömb aljában lévő tárolóba a nagymama házából elhozott holmikat.

Az apja mögött kullogott a dobozokkal, amikben régi edények, mázas étkezészetek, alumínium evőeszközök, porcelán porfogók, vázák és gyertyatartók, fali dísztányérok, virágmintás kávéscsészék, csillárok és olvasólámpák verődtek egymáshoz minden lépésnél, ahogy a fiú a járdán sétálva játékból átugrotta az aszfalt törésvonalait.

A tároló a lakótömb aljában volt, egy hosszú folyosóról nyíltak az ajtók. Az övék a 112-es számú volt. Az apja egy ideig fél kézzel hadakozott a kulcsomóval, hogy megtalálja a zárba való, majd miután egyik sem nyitotta, idegesen ledobta a kezében lévő dobozt, és egyesével újra végig próbálta az összes kulcsot. Végül az utolsó előtti nyitotta a zárat, a férfi vállalt belökte az ajtót.

Levegőtlenység, dohosság és egérszag uralkodott bent. A férfi felkapcsolta a villanyt. Már így is alig lehetett becsukni az ajtót a sok kacattól, amit felhalmoztak a tárolóban. A férfi nagyot sóhajtott, amikor rájött, hogy mivel áll szemben, helyet kellett valahogyan csinálnia annak a húsz doboznak, ami még a 120-as Skoda csomagtartójában pihent, és behordásra várt.

Ide-oda pakoltak, de a hely mintha egyre kevesebb lett volna, a fiú pedig folyton valami rendkívül érdekes dolgot talált, amit feltétlenül szeretett volna felvinni a lakásba, az apja pedig egyre idegesebb lett, és magában azon morgott, hogy minek kellett ennyi használhatatlan vacakot idehordani. Az pedig még inkább tetézte a bajt, hogy a fiú megkérdezte, hogy mit fognak csinálni igazából a nagymamától elhozott dolgokkal. Az apja erre lehunyta a szemét, szép lassan megvakarta a szemöldökét, és csak annyit mondott, hogy ezeket ide lerakják és kész. Nincs tovább. A fiúnak ezután már nem volt kedve nagyon kérdezősködni.

A következő egy órát az apja végig káromkodta. Végül már egymás tetejére hajigálta a dobozokat, amikben hangosan csörpöltek a nagymama kincsei, aztán lábbal még felrúgott egy

régi fonott kaspót a halom tetejére, és behúzta az ajtót. Miután ráfordította a kulcsot is, kijelentette, hogy ide csak a holttestén keresztül hoz be még egyszer bárki akár egy légycsapót is.

– Kifelé vinni lehet, de ide többé be nem jön semmi – tette hozzá, a szavak szépen tagolva mondta egymás után.

A férfi kiment a tömb elé, lezárta a Skodát, és intett a fiúnak, hogy menjenek fel.

Az anyjuk már a vacsorát főzte, a lakást dinsztelt hagyma illata járta át. A fiú a konyha ablakához ment, az apja a hűtőhöz, és kibontott egy sört, majd leült a tévé elé.

A konyhaablakból a tömb mögötti területre lehetett látni, a játszóterekre, amiket vastagon körülölelnek a hóbogó tömött cserjesorai, mögöttük látszik az ártézi kút, ahogy az emberek állnak sorban a kannáikkal vízért. Aztán az épületek fölé magasodó víztorony, és körülötte a vén platánliget, meg a távolba igyekvő panelsorok végtelen párhuzamosai. A fiú látta, hogy a háztömb mögötti füves részen már gyülekeznek a gyerekek az esti focinhoz. Ilyenkor valaki mindig hoz egy labdát, és akkor addig mehet a meccs a bitumenes pályán, amíg a labdásnak haza nem kell mennie. A labdát soha senki nem meri otthagyni a többiekre, mert akkor garantáltan soha nem jut vissza hozzá. Nem lopná el senki, sokkal inkább kidurrantják, mert erőből nekirúgják a foszló drótkerítésnek, elveszik tőlük a nagyobbak, vagy egyszerűen az utolsók ott felejtik, és reggelre lába kél.

A fiú mindenképpen meg akarta mutatni az új szerzeményeit a haverjainak, kicsit még ott maradt, és bámult kifelé, miközben az ablakpárkányon kopogott az ujjával, aztán odasomfordált az anyjához. Az asszony egy nagyobb sertésmájat csikozott fel, és dobálta adagonként az üvegesre pirult hagymára. Ő azt mondta, hogy szerinte már késő van, ne mászkáljon el otthonról, meg amúgy is hamarosan vacsora lesz, a férfi meg bentről kikiabált, hogy hadd menjek az a gyerek, legalább lefárasztja magát estére.

Pár perc múlva a fiú már a két paneltömböt összekötő síkatoron futott át. A többi gyerek a kerek, vasból készült mászóka mellett dekázgatott és adogatott a labdával.

– Gyorsan, húzzunk el a toronyhoz, mutatok valamit! – hadarta lihegve a fiú, és intett a többieknek, hogy kövessék. Hárman voltak, hasonszőrű nyurga és napbarnított kölykök, az egyikük a hóna alá csapta a labdát, és követték.

A víztorony köré régebben padokat csavaroztak le a betonba, hogy az emberek ki tudjanak ülni a fák alá, de nem igazán használta senki a gyerekek kivételével. A padokon és a víztorony oldalán egyre több lett a firka, valahogy mintha mindenki meg akarta volna örökíteni, hogy valaha is a környéken lakott. És mivel a tornyot nagy platánok vették körbe, a szülők se nagyon láttak rá a lakásokból, hogy mit csinálnak a kölykeik.

Összegyűltek egy pad körül, a fiú leült középre, a többiek meg köré és a pad háttámlájára telepedtek le. A fiú körülnézett, hogy nem jön-e senki, és mikor látta, hogy tiszta a terep, előhúzta a zsebéből a naptárból kitépett lapot.

– Ezt nézzétek, mit szerváltam! – hajtogatta ki büszkén.

A júliusi lány ugyanúgy nézett rájuk a zöld szemével, a testét a négybe hajtás törésvonalai barázdálták, de az mit sem vett el a vonzerejéből.

A fiúk úgy bámulták a képet, hogy észre sem vették, ahogy a nagydarab Huszti Sanyika mögéjük lopakodik. Egy másodperc alatt kikapta a képet a fiú kezéből, és nevetve hátrált a toronyfal felé. Huszti Sanyika tizennyolc elmúlt már, de még küzdött az általános iskola utolsó osztályával. Folyton a víztoronynál lógott, cigarettázott és petárdákat dobált a kisebb gyerekek lába alá, hogy azok halálra ijedjenek, másoknak elvette a labdáját és olyan messzire elrúgta, hogy alig találják meg, vagy felrúgta az alacsonyabb épületek és nagyobb fák tetejére.

– Add vissza azonnal! – kiáltott rá a fiú, felpattanva a padról, de aztán vissza is húzódott kicsit.

– Nem való ez nektek, te kis majom! – mondta Huszti Sanyika, elővette az öngyújtóját, és lángra lobbantotta a lap alját.

Először csak barnult a papír, aztán sárga kis lángocska indult el rajta, ami egyre hízott, ahogy falta magába a felpördülő és szenesedő papírt. A júliusi lány néhány szempillantás alatt fekete hamuvá változott. A fiú meg mert volna esküdni, hogy még elégve is látszódtak a vonásai, aztán Huszti Sanyika elengedte a lap sarkát, nehogy megégjen az ujjá, és a kép maradványa lehullott a porba, és apró darabokra esett szét.

A fiú érezte, ahogy elborítja a harag. Legutóbb a focilabdájukat tette tönkre Huszti Sanyika, amikor szó nélkül felszúrta egy lecsonkolt ágra, és most ez. A fiú a zsebébe nyúlt, ahol a kés lapult, feltolta a biztosító gombot, hogy bármikor ki tudja nyitni a pengét, és elindult Huszti Sanyika felé. Az csak nevetett, és az öngyújtóját pörgette az ujjai között, de amikor a fiú közel ért hozzá, elkapta, mert sokkal hosszabb volt a karja, összeszorította, és mivel a fiú rúgkapált a kezei között, megfordította, és könnyedén áthajította a padon.

– Hútsd már le magad! – küldte még utána, majd elmosolyodott, amikor látta, hogy a fiú arccal a porban fújtat.

A fiú nagy nehezen feltápáskodott, de ahogy a lábára állt, azonnal összeesett újra.

– Nagyon bevertem a lábam, te állat – nyögte a fiú, és megtámaszkodott a pad sarkán.

A vérfolt közben már egészen szétterjedt a combján, vöröslett a rövidnadrágja, érezte a melegséget, ahogy kúszik lefelé, a lábszára irányába. Benyúlt a zsebébe, és nagyot sziszszelve húzta ki a kést a sebből.

A haverjai ijedten kiabálni kezdtek, és szétszaladtak. Huszti Sanyika is ordibált, hogy nem ő volt, ő nem csinált semmit, meg hogy neki nincs is kése, aztán futásnak eredt a másik irányba.

A fiú kiejtette kezéből a kést, és az a pad mellé esett. A fénylő, ragacsos penge azonnal belefördött a porba. A fiú könnyezett, és feltúrta a nadrágszárát, kezét a sebre szorította. Elindult a háztömbjük felé. Nagy vörös tenyérynombokat hagyott a fák törzsén, amiknek nekitámaszkodott, és a platánok ólmos csendbe és lassan leszítáló szürkességbe burkolózva túrték, hogy bemocskolja őket.

Riczu Joli

A szeretet közelében

Soványka, szúrós tekintetű volt Matild néni, aki közelített a 90. évéhez. Korához képest gyors észjárással rendelkezett, de fizikálisan igencsak leépült. Évtizedek óta egyedül élt, megszokta a magányt, nem szerette a társaságot.

A közelében az az érzése támadt az embernek, hogy haragszik az egész világra, mosolyra nem igazán görbült a szája.

Amikor először becsengettem hozzá, hallottam lassú, nehézkes lépteit. Hosszú percekig tartott mire ajtót nyitott.

– Ki vagy te? Minek jöttél ide? – kérdezte összehúzott szemöldökkel.

– Lili vagyok, az új gondozó. Ezentúl én fogok segíteni Matild néninek.

– Ugyan, már te vagy a tizedik. Itt fogsz hagyni, mint a többiek. – legyintett lemondóan.

– Tizedik? Az jó! – mosolyogtam.

– Beszélsz hülyeséget, miért jó az? – válaszolta felháborodva.

– Mágikus szám a tíz, hatással van az emberre, a szeretet szimbóluma. – próbáltam könnyedebbé tenni a kínos beszélgetést.

Magam sem tudom, hogy a válaszzal hatottam-e rá, de beengedett. Még be sem csukta az ajtót mögöttünk, máris hosszasan sorolta a tennivalókat. Leültünk a konyhában és elmondtam, milyen dolgokban tudok segíteni neki, de fontos az ő közreműködése is.

– Hát jó! Gyere reggel kilenc órára, de egy percet se kés! Aztán majd meglátjuk, hogyan tovább – közölte határozottan és izgatottan forgatta a kezében lévő naptár lapjait.

– Ez nem így működik Matild néni, hiszen másoknak is segítek. Természetesen próbálok kilenc órához közelíteni, de bármi történhet. Ne várja, hogy mindig pontosan érkezek – feleltem nyugodt hangon.

Az elkövetkező napokban mindig úgy sikerült, hogy időben érkeztem. Sokszor volt rossz kedvű, nem érdekelte semmi. Csak ült a fotelben és nagy hangerővel hallgatta a rádiót, ami rettenetesen zavart. Odamentem és kikapcsoltam.

– Miért kapcsoltad ki?

– Azért, mert nem hallom, hogy mit mond Matild néni.

– Nem mondtam semmit.

– Most már hallom, hogy nem mondott semmit – elnevettem magam. Ekkor láttam először mosolyt az arcán.

A nagy szobája egyik fala végig könyvespolcokkal volt tele, szinte a plafonig ért. Nem tudom hány darab könyv porosodhatott rajta, de többszáz az biztos. Voltak köztük regények, novellák, verses kötetek, lexikonok, tudományos, történelmi, vallási és még sok más. Igazi csemegék azoknak, akik szeretnek olvasni.

– Mennyi könyv! Olyan érzésem van, mintha könyvtárban lennék. Nem hiszem, hogy mindegyiket kiolvasta Matild néni. Bár szépkorát tekintve biztosan sokat olvasott – lábuj-hegyre állva leemeltem egy könyvet.

– Már nemcsak a fülem rossz, de látni sem látok jól. Fiatalon képes voltam éjszakákon át olvasni. Van már 10 éve is, hogy nem fogtam kezemben könyvet, szemüveggel sem tudom elolvasni – sóhajtott egyet és feltolta az orrán a szemüvegét.

– Ha már a kezembe fogtál egyet, felolvasnál egy kicsit belőle? Talán eszembe jut, hogy olvastam-e már.

Leültem mellé és el kezdtem olvasni egy részt. Átszellemlülve hallgatta, majd megszólalt.

– Igen, igen már tudom, hogy miről szól, megható történet. Potyogtak a könnyeim, amikor olvastam, de a végén fellelegeztem, mert minden megoldódott – mosolygott egyet és csak beszélt, beszélt: az emlékeiről.

Ezek után minden nap kérte, hogy legalább 10 percet olvassak fel neki. Hol ő választott könyvet, hol én. Szerette hallgatni, olyankor kicsit újra visszarepült a fiatalságába.

Egy hideg téli reggel nem igazán az én napom volt. Késelt a buszom, lemerült a telefonom, és pechemre útközben megcsúsztam, elestem. Nagyon megütöttem a térdem, de hála az égnek nem történt nagyobb bajom. Kicsit sántikálva érkeztem Matild nénihez, aki az ajtóban várt sápadt, aggódó tekintettel.

– Jaj, Lili! De jó, hogy megérkeztél! Már azt hittem valami bajod esett – mondta kissé megkönnyebbülve és átölelt. Elmeséltem miért késtem.

– Látom fáj a lábad, ma már nem csinálsz semmit! – leültetett a kanapéra.

– Matild néni reggelizett már, olyan sápadtka? – megsimogattam az arcát.

– Dehogy reggeliztem, étvágyam sem volt, mert nem tudtam mi van veled!

– Mit szólna hozzá, ha közösen összeütnénk egy villás reggelit?

– A lehető legjobb ötlet Lili! – a konyhába mentünk és bundás kenyeret készítettünk.

Jó érzés volt látnom, hogy milyen örömmel segédkezik és milyen jó ízűen fogyasztja el a reggelit.

– Azt hiszem egyszer sem esett ilyen jól, mint most – elégedve törölte meg száját.

Innentől kezdve közös reggeli készítéssel kezdtük a napjainkat.

Hamar megérkezett a tavasz. Virágba borultak a fák, madarak csicseregtek, kellemesen sütött a nap. Nekem ilyenkor a legszebb a természet. Kiadagoltam a heti gyógyszereit, összeírtam milyen gyógyszereket szükséges még kiváltanom. Úgy terveztem, hogy a gyógyszertár után még bevásárolok a közeli boltban.

– Úgy mennék veled Lili, olyan szép idő van! – vágyódó tekintettel nézett ki az ablakon.

Nehézkes járása miatt már évek óta nem volt kint. Az erkélyen ücsörgött, ha levegőzni szeretett volna. A házban nem volt lift, így egy emeletet lépcsőzni kellett.

– Hát nem is tudom. Megpróbálhatjuk, de nem lesz egyszerű a lépcsőkön lemenni.

Az egyik kezembe fogtam a négykerekű rollátorát, a másik kezembe belekarolt és a lépcsőkorlátba kapaszkodva elindultunk lefelé. Sokszor megálltunk, mert alig tudott lelépni a lépcsőkön. Nekem is májd leszakadt mindkét karom. Egyiket ő húzta, másikat a rollátor. Idővel csak lejutottunk. Mikor kiléptünk a szabadba, jó nagyot szippantott a levegőbe.

– Érzem a tavasz illatát! – megfogta a rollátor kormányát és elindultunk.

Útközben leültettem egy padra a fa alá, hogy ott üldögéljen, amíg elvégzem a dolgaimat.

Visszafelé jövet, már messziről láttam, hogy padtársai is vannak. Két nénival beszélgetett.

– Már itt is vagy Lili? Olyan gyors voltál – ránézett a karórájára, pedig nem látta mennyi az idő. 35 perc telt el azóta, hogy elmentem. Elköszöntünk és indultunk hazafelé.

Tudtam, hogy nem lesz könnyű dolgom. Először felvittem a teli szatyor holmit, aztán lementem Matild néniért. Nehezebb volt feljutni, mint le, ezért az idővel is elcsúsztam, később tudtam menni a következő nénihez.

Máskor is beiktattunk egy kis sétát a szabadban, de belátta, hogy ez neki már nagyon fárasztó és kimerítő. Leginkább maradtak az erkélyen való levegőzések.

Már a negyedik őszt töltöttem Matild néninél, amikor egy fázós, ködös pénteki napon nyitva találtam az ajtaját. Nagyon megijedtem, hogy mi történhetett.

– Matild néni! Merre van, jól van? – hangosan szólítottam.

– Itt vagyok a szobában, gyere be! Nem vagyok jól, nincs erőm még felállni sem, ezért maradt nyitva az ajtó is – mondta gyenge, elcsukló hangon.

Beszaladtam és megmértem a vérnyomását. Alig volt pulzusa. Pár korty vizet elfogadott, majd felpolcoltam a lábait és hívtam a mentőt. Gyorsan összepakoltam a táskájába a szükséges iratokat és dolgokat.

– Gyere ide Lili, ülj le mellém. Lehet, hogy többet már nem fogunk találkozni, ezért el kell mondanom most neked – megfogta a kezem. – Igazad volt, amikor először becsengettél hozzám.

– Nem tudom mire gondol Matild néni – nyeltem egy nagyot és mély levegőt vettem.

– Az a tíz valóban mágikus szám. Mióta hozzám jársz, teljesen megváltozott minden. Kedvességeddel, segítségéddel

felvidítottad az utolsó éveimet, lelket öntöttél belém, amikor nagyon el voltam keseredve. Mindent köszönök neked Lili! Boldogság kísérje az utad, használd ki az élet adta lehetőséget! – könnyes szemmel átölelt.

Szorított a torkom, könnyecseppek gördültek végig az arcomon. Nehezen tudtam szóhoz jutni.

– Drága Matild néni, ne mondjon ilyeneket, hogy nem találkozunk többet. Kicsit felerősítik a kórházban, egy hét múlva biztosan haza jöhet. Én pedig várni fogom és folytatjuk tovább – megsimogattam ősz haját és megpuszítottam.

Amikor betolták a mentőbe még integettünk egymásnak. Azon a hétvégén csendes nyugalomban, örök álomba szenderült.

„Valóban mágikus szám...” még most is fülemben csengenek utolsó mondatai. Ez a négy évem Matild néninél, megerősített abban a hitemben, hogy a szeretet ereje mindenre képes!

A tavasz

Lágy szellővel érkezett,
és a hajamba kapott.
Arcomat cirógatta,
és elhozta a napot.

Rám kacsintott: – Itt vagyok!
Hoztam neked színeket,
arcodra mosolyt csalog,
felolvastom szívedet!

– Vártalak már, tudod jól!
Reményt hozó, szép tavasz.
Illatod virágozó,
álmaimból rügy fakad.

Szonett az öregekért

Ők is voltak ifjak egykor régen,
kik akkor még semmitől sem féltek.
Bátran néztek az élet elébe,
álmokat szóttak egymás ölében.

Ma már szívük csendesebben dobban,
szemük fénye haloványan csillan.
Kezüik reszketeg, ha feléd nyúlnak,
ifjú éveik gyorsan elmúltak.

Nekik köszönheted az életed,
hogy még vannak, tedd össze két kezed!
Légy hálás, segítsd az öregeket!

Az éveid elmúlnak sebesen,
te is leszel idős és reszketeg.
Becsüld és szeresd az öregeket!

Rozgonyi Ádám

Jelenés

Megnyílik a föld alattam, egyedül maradtam,
jövőm nincs, a reményem is eladtam.

Utolsó levegőmet rálehelem az oltárra,
az erkölcsök véres csatájában a dicsőség árva.

Harsonák hangjai törik meg a csendet,
évezredek óta szennyben siratjuk a rendet.

Hiába is emelem tekintetem az égre,
ha farzsebemben már ott lapul a révész bére.

Hát ennyi volt?! – kiált fel a látnok.
Vakmezején a bűnnek az orromig sem látok.

Gyermekszobám emlékeihez ma este megtérek,
Álmaim ingoványán lépdelek felétek.

Sayti Andrea

Súly

Özvegy Vincze Péterné, született Balogh Aranka szokása szerint, azon a kedd reggelen is, alighogy papucsba bújtatta, kissé már a nap elején is bedagadt lábát, rögvest kibotorkált a fürdőszobába. Bizonyos cselekvések után, melyek itt nem kíváncsognak részletezésre és a történet szempontjából sem bírnak semmilyen jelentőséggel, megszokott módon a mérleg irányába lépett. A mérleg, melyet kissé már megviselt az idő és a bánásmód, – de még mindig bátran állíthatta volna magáról, ha lett volna bárki, aki megkérdezi, hogy pontosan és érzékenyen mér –, szelíden és megbízhatóan lapult az alsó szekrény alatt. Özvegy Vincze Péternének, született Balogh Arankának, sem az alkata, sem a lumbágós dereka nem engedte meg, hogy lehajoljon a szekrény alatt lapuló mérlegért, ezért ma is óvatosan megkapaszkodott a szekrény szélében, míg jobb lábát lassan felemelte és becsúsztatta a szekrény alja és a mérleg közé, majd kihasználva, hogy ez utóbbit apró

kerekkel látta el a gondos tervezője, lábával előgurította a mérleget. Megkönnyebbülve vette tudomásul, hogy a mérleg nem állítódott el tegnap óta, nyelve milliméterre pontosan fedte a 0 kg alatti vonalat. Özvegy Vincze Péterné, született Balogh Aranka ekkor nagy reményekkel lépett fel a mérlegre. Reményeit az alapozta meg, hogy már három teljes napja – pontosabban hatvankét órája, mióta az új postás rámosolygott – szigorú fogyókúrát tartott: szigorúan csak három kockacukrot tett a kávéjába, szigorúan csak két szendvicset fogyasztott uzsonnára, szigorúan csak két fogásból állt az ebédje és csak minden második délután toppantott be a két szelet lúdlábtortáért a sarki cukrászdába. Még azt is megállta, hogy szigorúan csak egyszer vacsorázott minden este. De a mérleg is szigorú volt, és nem restellte a valóságot mutatni, ami pont annyi volt, mint három nappal korábban. Özvegy Vincze Péterné, született Balogh Aranka először nem hitt a szemének, még állt néhány másodpercig a mérlegen, talán csak még be kell állnia pontosan a mérleg nyelvének, gondolta.

– Francba ezzel az ócskasággal! – kiáltott fel, amikor rájött, hogy ez nem fog megtörténni, és magát is meglepte, dühében milyen lendülettel ugrott le a mérlegről, majd akkorát rúgott bele, hogy az a küszöbön és a szobán is átgurulva az előszobai szekrény alá gurult.

Özvegy Vincze Péterné, született Balogh Aránaknak azonban nem volt ideje tovább foglalkozni vele, hiszen éppen csengettek, így megigazította frizuráját, otthonkáját és mosolyát, majd ajtót nyitott.

Abban a pillanatban a mérleg, olyan sebesen gurult ki az bejárati ajtón, hogy majdnem elütötte a döbbszent postást. Az utcán aztán még nagyobb lendületet vett és a járókelők közé vetette magát. Előbb csak a túlsúlyos embereket vette célba és kapta fel a hátára, mert kicsit még sajgott az oldala és az

őt ért igazságtalanság, melyet özvegy Vincze Péterné, született Balogh Aranka okozott. De aztán vérszemet kapott és megmérte a túl soványnak tűnő gyalogosokat is. Megmérte a gyerekeket, akik iskolába készültek, a csecsemőket a kórházból való hazaengedés előtt, megmérte a várandósokat, megmérte a Bodri vacsoráját, ami megint kevesebb volt, mint ahogy azt Bodri megérdemelte volna, megmérte az egy kilónak eladott kilencvenhét deka sertéslapockát a hentesnél, a kétkilósnak mondott kenyeret a péknél, a bécsiszeletet a vendéglőben, a dinnyét a piacon, a korsó sört a kocsmában, a téglák súlyát az építkezésen, a hidakon áthaladni kívánó gépjárműveket, még az orvos zsebébe dugott boríték súlyát is.

De mikor senkit sem talált, aki örült volna neki, hogy pontosan és érzékenyen mér, sőt válogatott szidalmazásokat kellett elszenvednie emiatt, akkor igazi ámokfutásba kezdett, onnantól már nem lehetett megállítani. Hirtelen megsokszorozódtak képességei és már nem csak a kilókat mérte. Megmérte a szavak és a következmények súlyát, a politikusok ígéreteit, a szerelmesek fogadkozásait, megmérte a találmányok fontosságát, a gondolatok mélységét, a mosolyok őszinteségét, a barátságok kölcsönösségét, a tehetségek valóságát, a levegő tisztaságát, a viccek szándékát, a bűntudatot, a mindennapi rosszindulatot és a mindennapi jóindulatot is, a feladatok nehézségét, a boldogság könnyűségét és az élet változó terhét.

Amikor éppen egy kórház előtt mérte, hogy milyen gyorsan adnak utat a mentőautónak a közlekedés többi résztvevői, hirtelen úgy érezte, hogy elfogyott az ereje. Rákapaszkodott egy hordályra, amit akkor emeltek le a mentőautóról és bevittette magát az egyik kórterembe: gondolta, kicsit megpihen. Egyetlen öregember feküdt a kórteremben, ahová a mérleg került. Sovány, sápadt arca, amely inkább volt holté,

mint élőé, meglepő ellentétben volt élénk, fürkésző tekintetével, amely egyre csak az ajtót kémlelte.

– Megmérjelek? – kérdezte tőle a mérleg, akinek hirtelen elpárolgott minden haragja és valamit tenni akart az öregemberért.

– Á! – legyintett az öreg, és talán fel sem tűnt neki, hogy egy mérleggel beszél –, nekem már csak a lelkem nehéz. És ha úgy halok meg, hogy nem ér ide a fiam, akkor az is marad örökre.

Ekkor lépett be a fiú a szobába, még éppen idejében ahhoz, hogy elmondják egymásnak, amit el akartak mondani. Aztán az öreg csendben, mosolyogva elengedte a légzést, és nemsokára a fiú is kiment a szobából.

– Megmérsz? – kérdezte a lélek a mérlegtől?

– Boldogan – mondta a mérleg.

– Köszönöm! – szólt vissza a lélek, mielőtt kirepült az ablakon.

– Én köszönöm, hogy megett a hivatásom – motyogta már magában a mérleg.

Azóta a mérleg kórházzról kórházra jár és ügyel rá, hogy csak az arra érdemes lelkek léphessenek ki az ablakokon. Azt beszélik, mostanában már nem csak a távozni készülőök igénylik a szolgáltatását, mások is fel-felkeresik, hogy megmérjék, valóban olyan könnyű-e a lelkük, ahogy azt maguknak és másoknak mondogatják. De lehet, hogy ez már csak mendemonda.

Seprényi Kinga

49 évnyi szerelem

Látásból ismertem a két kedves öreget. Soha meg nem jelentek egymás nélkül. Kéz a kézben jártak bevásárolni, a postára csekket befizetni, vagy rövid sétát tettek a háztömb-labirintus zöld ösvényein.

Amikor megszületett a kislányom, többször összefutottunk a ház előtt. Kezdetben csak köszöntöttünk egymásnak, később már pár percre meg is kurkásztuk egymást verbálisan. Majd egy nap pont egyszerre indultunk el a délutáni sétánkra.

– Csókolom! Hogy tetszenek lenni? – kérdeztem a kedves párt.

– Megvagyunk, Kedveském, megvagyunk. Olyan öregeesen... De boldogan, mert itt vagyunk egymásnak – felelte a néni, és a férjére mosolygott.

– Mennyi idős a pici? Szép kislány, biztos erős és okos lesz.
– folytatta, miközben a babakocsiba mosolygott, ahol a három hónapos kislányom pihent.

A jelenettől valahogy a Csipkerózsika mese azon jelenete ugrott be, mikor a tudósasszonyok jókívánságokat mondanak a bölcső fölött az alvó hercegnőre. Ettől kicsit büszkében válaszoltam.

– Három hónapos, de mivel koraszülött volt, így le kell venni egy hónapot, hogy a korrigált korát tudjuk – feleltem a betanult szöveget, amit a védőnőnek, a fejlesztő orvosnak, háziornosnak és a többieknek kellett mindig mondanom.

A néni a koraszülött és korrigált kor hallatán kissé megijedt, és kikerekedett szemmel, együtt érzően kérdezte:

– De azért jól van a pici, ugye?

– Igen, csak még kicsit gyenge. Nem nagyon bír hason lenni, sokat sír miatta, így csak próbálgatjuk. A vizsgálatok

szerint szépen fejlődik, nincs semmilyen lemaradása. 10-ből 9-es Apgarral született 35 és fél hétre. Ez azt jelenti, hogy minden rendben volt vele, csak a diétám miatt volt alacsony a cukra, és azt kellett gyorsan orvosolni – nyugtattam meg mosolyogva.

– Jaj, a cukorral mi is küzdünk! – szólalt meg hamiskás mosollyal a bácsi - Az én drágám nem tud meglenni az esti kenyakmeggye nélkül – folytatta nevetve.

– Nem olyan cukorról van szó! Te, kis komisz árulkodó! – válaszolta nevetve a néni.

Összekapaszkodtak és egy röpke csókot váltottak. Nem gondoltam, hogy a mai világban vannak még ilyen szerelmes, boldog, elégedett emberek. Általában az idősek néhány perc után már versenyt sopánkodnak vagy az állapotuk vagy az anyagi helyzetük miatt. Természetesen érthető, hogy ez foglalkoztatja őket, mert mindkettő éltebe vágó probléma, csak azt szoktam sajnálni, hogy ezzel az életük minden más pozitív aspektusát ignorálják. És ez öngerjesztő folyamat és ragadós is. Egy idő után már csak azon töprengenek, mi fáj, mi rossz, és ez egyenes út az elmagányosodáshoz és a depresszióhoz.

– Kell egy kis boldogsághormon mindenkinek – feleltem zavartan. – Merre tetszenek sétálni? – kérdeztem gyorsan, mivel az édesség a gyenge pontom, így témát szerettem volna váltani.

– Ó, csak itt a környéken szoktunk szétnézni. Mivel csak ketten vagyunk, és szeretjük a természetet, a fákat, lemegyünk a parkba. Szerencsére itt, a lakótelepen sok zöld kis sziget van még – mondta a néni.

– Sajnos soha nem telt saját kertes házra, így éldegélünk kettecskén a panelban, és eljárunk minden nap a kedvenc fánkhoz – fűzte hozzá a bácsi.

– Mitől olyan különleges az a fa? – kérdeztem kíváncsian.

– Ha éppen ráérték a picikével, megmutatjuk – válaszolta a néni mosolyogva.

– Persze, mehetünk, úgysis elaludt a Kincsem.

Lassan, nyugodtan sétáltunk, a köztük lévő békés harmonia rám is átragadt. Élveztem a csendes szellőt, ami huncutul körül táncolt, mintha ő már tudná a titkot, amit én még kíváncsian várok. A fák zöld ágai közt kedvesen csillogott a napsugár, és a kék ég, mint egy békés óceán ölelte körül négyünk hullámzó alakját. Az óvoda mellett is csend volt, álmokat gyurmáztak bent az óvodás kis lelkek. (Pár év és idejár majd az én csöpp Kincsecském.) Rigó füttyült felénk egy ágról, mintha ismerősöket köszöntene. Amott pedig egy barna mókuska kukucskált a madáretető mellől. Nem is hiába, mert a bácsi már ment is, és két fél diócskát tett elé egy kis cse-resznyével, utána a madaraknak egy maréknyi magot szórt az etetőbe. A néni pedig kis üvegből öntött az itatóba friss vizet. Annyira elragadó volt a jelenet, éreztem, hogy ők teljes összhangban vannak a természettel.

– Látom, szeretik az állatokat is – jegyeztem meg zavartan, mivel én általános iskolás korom óta bizony nem sok madáretetőt készítettem vagy töltöttem meg. Szégyelltem magam. Pedig milyen egyszerű... és mégsem.

– Igen, nagyon. De otthon nem tartunk. Egy állatnak sem lehet jó bezárva egy panelkockába... nekünk sem jó, de ez van.

– Ebben szintén egyet értünk. Én is nagyon szeretem az állatokat, de nem tudnám felelősségteljesen ellátni a munkám és most a kicsi mellett sem lenne jó még egy házi állat.

– Mit dolgozik, Kedves? – kérdezte érdeklődve a néni.

– Tanár vagyok – feleltem bizonytalanul.

Nagyon megosztó, hogyan reagálnak erre a mondatra az emberek. Vagy elkezdnek hibáztatni a mai gyerekek viselkedése miatt, hogy semmit nem tanítunk, semmit nem tudnak,

vagy lesajnálnak, sőt bolondnak néznek, hogy ilyen körülmények között miért is vagyok ennyire mazoista. Ritka, hogy elismeréssel és őszinte kíváncsisággal forduljanak ezután felém, ahogy ez a kedves idős pár tette.

– Ó, az szép hivatás. Az édesanyám is tanítónő volt. – húzta ki magát a bácsi. – Szép is volt, okos is, minden férfi a faluban udvarolt neki. De ő első látásra szerelembe esett az édesapámmal, és úgy is maradtak 45 éven keresztül. Mi már túl is léptük ám ezt!

– Bizony, egy év múlva jön az aranylakodalmunk! – szorította meg a kezét a néni a bácsinak, aki azonnal az ajkához emelte a fényes, görbe kis kezét és megcsókolta.

– Ha kibírsz velem még egy évet, szépséges kis Feleségem! – mondta mosolyogva.

– Egyet? Még százat is! – felelte felkacagva a néni.

– Bár nem illik előre gratulálni az 50-hez, de elképesztő és példaértékű! Gratulálok! – feleltem fellelkesülve.

– Köszönjük, Kedves! – felelték mosolyogva.

– Mindenről Ő tehet, bármit mondtam vagy tettem, sosem akart elhagyni. Valahogy jól összekovácsolódtunk az évek alatt – mosolygott a bácsi.

– Mindent megtettél, amit tudtál értem, értünk. Meghallgattál, mikor szomorú voltam, támogattál, ha arra volt szükségem, és velem örültél, ha sikereket értem el. Kell ennél több? – mondta a néni és átölelte a bácsit.

– Látja, nem is lehet vele veszekedni, mindent úgy tud alakítani, hogy abból csak szeretet fakad – fűzte hozzá a bácsi, és még szorosabban ölelte a néni apró alakját.

Pár pillanatig úgy tűnt, ahogy ott előttem álltak, mintha egy antik szoborpárt csodálnék. Tiszta összhang, maga Pygmalion sem faraghatott volna külön szerelemespárt.

Mikor szétváltak, folytattuk az utat a titokzatos fához, ami a völgy közepén állt. Előtte egy kis pad volt, ahova le is ültünk pihenni. Először nem értettem, miért lenne különleges a fa. A levelei kicsit furcsák voltak, az egyik oldalon szép telt zöld levelei voltak, a másikon pedig az a hullámos szélű, csak nem jutott az eszembe a neve. Az értetlen arcom láttán, a fa törzsére mutattak.

– Látja, Kedves?! Ott lent! Eredetileg itt két fa nőtt ki – kezdte a bácsi.

– Igen, egy tölgy és egy hársfa – folytatta a néni. – Majd az Isten vagy az Ég, ki mit gondol, úgy rendelte, hogy mivel e két fa külön-külön gyengének bizonyult, így összekapaszkodjanak. Így amikor az egyik jobbra akart dőlni a viharban, a másik ágai visszatartották, cserébe, amikor a másik hajlott volna földig, ez nyúlt utána. Az idővel mindkettő terebélyes erős fává nőtt, de egymást nem eresztették el soha.

– Ilyenek vagyunk mi is, ezért ez a mi legkedvesebb fánk itt a völgyben – zárta le a történetet a bácsi.

– Valóban hihetetlen, mik vannak. Csodálatos ez a fa is, akárcsak Önök ketten. Örülök, hogy megismerkedtünk! – mondtam mosolyogva, és éreztem, hogy a szívem megtelik a helyből és a párból áradó csodával.

Mivel a kislányom kipihente magát a séta során, befejezte a délután szunyókálást, és halk nyöszörgéssel adta tudtunkra aktív jelenlétét. Tudtam, hogy ébren nem lesz elégedett, hogy csak a babakocsi belsejét nézegeti, és a kocsit tolni, a babát kézben hozni egyszerre nem fogom tudni, így megköszöntem a kellemes délutánt a kedves párnak, és elköszöntem tőlük azzal, hogy remélhetőleg legközelebb is összefutunk a környéken.

– Viszont látásra, Aranyos! Jó egészséget kívánunk a picinek! – mondták mosolyogva.

– Viszont látásra! Minden jót kívánok Mindkettőjüknek! – feleltem és integettem visszafelé. Ők ültek a padon összefonódva, és nézték a két fát, ami a távolból szinte eggyé olvadt.

Többet sajnos nem találkoztam a kedves, idős párral. Hetek múlva tudtam meg egy ismeróstól, hogy a néni pár nappal később szívinfarktust kapott, kórházba került. A férje végig bent volt a kórházban vele, megengedték neki, mivel nem volt más családtagjuk, akit értesíteni lehetett volna. Összebújva feküdtek egy kórházi ágyon.

Mikor a néni szíve végleg megállt álmában a bácsi karjai között, abban a pillanatban a bácsi is csatlakozott élete szerelméhez. Mivel korábban aláírták, hogy nem újraéleszthetők, így békésen, egymás karjában léptek át abba a csodás édeni kertbe, ahova mindig is vágytak.

Lesújtott a hír, hogy a világ szegényebb lett két ilyen csodás emberrel, és aznap megint elmentünk a délutáni sétán a fához. Útközben feltöltöttük magokkal, mogyoróval a madáretetőt és vízzel az itatót. Leültem a fához, és csak néztem ezt a káprázatos teremtményt.

Másnap megkerestem a helyi képviselőt, és kérvényeztem, hogy egy táblácskát tehessünk ki a padra. Meglepődtem, milyen sokan ismerték a kedves, idős párt, még a képviselő úr is, aki rögtön engedélyt adott az emléktábla kihelyezésére. Az alábbi szöveget íratam a táblára: „*Égi legyen, kit az ég kedvel, s tisztelt, aki tisztelt!* Emlékül P. és B. örök szerelmének.”

Pharosz jelzi az estét

Jön az este.
Látom, láb lógatva
várja az alkony a váltást.
Érkezik dübörögve a sötét úr
lovát sarkantyúzva,
és a marék fény odébb
áll egy szökelléssel.
Megy az élet.
Csontjaim nyikorognak,
mint a gallyak, mikor vihar
idején összeverődnek.
Lélegzetem jelzi a távolságokat,
el-elakad, a pára fojtogatja asztmámat.
Hangom csengése kopik,
elfullad egy sajtó jajkiáltás.
Nevetésem mosollyá szelídül
a ráncok tengerében,
s fogaim se színben nem patyolatok,
se számban nem lelnek otthonra már.
De szemem apadó sugára
rávetül a gyermekemre,
aki még döcögősen olvassa soraim,
és a szeretet apró csöppjeit ejtve megölel.
Az ő kacagása kisimítja hullámaim,
hangjának ércsengése
megtölti dallal az eget,
ölelése a végsőkig elkísér,
mikor azt mondja: Szeret.

Tasó-kalandok

1. A legokosabb vadászkutya

A dédapám katolikus sváb pékmester volt egy Pest vármezei mezővárosban a második világháború környékén. Ahogy szeretett nagymamám mesélte, az Öreg magas, daliás alakján, mindig tiszta, kikeményített fehér ing feszült, délceg járású büszke ember volt. Az Öreg rendszeresen vadászott, és elismert vadászkutya kiképző is volt. Nagy szakértelemmel válogatott minden évben németvizsla kölyköket, és a fajtájukhoz híven, németül tanította őket, mintha az ebek csak ezt a nyelvet értették volna, ezért naphosszat zengett az utca a *Hier!* (Gyere!), *Gib!* (Ereszd!) és *Sitz!* (Ülj!) és hasonló parancsszavaktól.

A háború előtt a finom fonott kalácsok, lekvárosbukták, és az aranybarnára sült kenyerek mellett sok-sok okosan csaholó vadászatra kész kutya került ki a kezei közül. Mende-monda volt – vagy tán igaz –, hogy némelyik kitanított eb az ország másik végéből is visszaszökött hozzá, annak ellenére, hogy nem ölebnek tartotta őket. A szigorú, de következetes nevelés mellett hatalmas szeretettel gondozta a hűséges kutyákat, még akkor is, ha tudta, hogy más mellett fognak szolgálni. Az Öreg jól tartotta az összes keze alá tartozó állatot, igaz volt ez a disznókra, a lábas jószágokra, de még a háznál kéregető kóbor macskákra is.

Dédapám egy vadászkutyától nem vált volna meg soha, a Tasótól. Ő – mert ért annyit, mint egy ember – egy szépen megtermett németvizsla volt, meleg, értelmet sugárzó szemekkel, nagy barna fülekkel, és sötét alapú testén fehér foltokkal. Alapvetően nagyon jó kutya volt, persze vele is előfordult, hogy elfáradt vagy okos fejével újra értelmezte a szabályokat.

Többször is megesett, hogy a háztól nem messze folyó partjáról, – melyben az asszonyok mostak – összeszedett néhány vadkacsát, amiket szépen, katonás rendben felsorakoztatott a gang lépcsőjére, majd boldogan leült melléjük, és büszkén várta a dicsérő szavakat.

2. Tasó, az életmentő

Egyszer meg az Öreg a tízéves nagybátyámmal motorozott haza a szőlőből télvíz idején. Elöl ült dédapám kucsmában, nagy fekete téli kabátban, mögüle a gyerek ki sem látszott, és a köhögő motor oldalkocsijában a hűséges Tasó követte figyelemmel az út történéseit. Mivel a gyerek csak oldalra látott, nem tudta, mi történik előtte, mégis mintha valami isteni sugallat szállta volna meg, felkiáltott:

– Apuka, ne tessék aludni! – mert hát az Öreg havonta egyszer szeretett felönteni a garatra, de akkor bizony el-érvette a mértéket, így hát „fárasztó” volt az út hazafelé.

– Nem alszom, Te! – jött a sértődött válasz, de ezt megcáfolandó rövidesen követte is a hortyogás.

– Na, Apuka! Ne tessék aludni! – rázta meg az Öreget. Mivel ez sem volt megfelelő hatással rá, így Tasó átlátva a helyzet komolyságát hangos, ütemes ugatásba. Erre már az Öreg is felkapta a fejét, így épségben hazaértek.

3. Sírva gondolok a pacalra

Dédapámat is elvitték katonának 1942 nyarán. Sváb pékmester volt, nem fűlött a foga a háborúskodáshoz. Nem akart ő honvédő háborút vívni a hazájától 2000 km-re, a veszélyesen kanyargó Don-nál az oroszokkal. Pedig neki még jó dolga volt a hadseregben, csak a kenyeret kellett sütni, főzni, táplálni a magyar katonákat.

Fogságba esett, télen a -40 °C-os hidegben nyári egyenruhában. Fél évet töltött a fogságban, de embertelen körülmények között. Azonban nem adta fel a dédapám, folyton kereste a lehetőséget a szabadulásra. Valamilyen isteni csoda folytán – melyet sosem osztott meg velünk később sem –, megszökött, és a Román Királyságon keresztül néhány bajtársával együtt, még a háború vége előtt hazajutott. Igaz, lesoványodva és betegen, de otthon volt.

Hazatérése után nem volt szabad többé otthon káposztát főzni – egy sváb családban! –, mert ünnepnek számított a fogságban, ha üres leves helyett valami káposztás lötytyöt kaptak. Otthon már nem akart többet ünnepelni...

– Látod, Tasó, a messzi orosz földön sírva gondoltam a pacalra, amit nektek főztem abban a nagy üstben. Mert a húsrá gondolni sem mertem, és az alvadtt vérről már nem kedvenc hurkám jut az eszembe – sóhajtozta dédapám.

4. Kollektív bűnösség

– Gyere kiskutyám! Te is kapsz egy pirulát, biztos neked is fájnak a csontjaid – mormolta dédapám olyan mély fájdalommal, amelyen már nem segített semmilyen csodaszer sem. A fogságban átfagyott csontjai nem tudtak felengedni a szabadság melegében sem.

Kezdett visszaállni az élet a rendes kerékvágásba, ébredezett az ország egyik része a harcok után, a másikon pedig még folyt az ádáz küzdelem. Némi kis ipar is beindult az oroszok által ellenőrzött országrészben. A pékségben újra lábra kapott a kenyerek, lekváros bukták és a zsíros pékáruk illata, és táncolva, keringve csiklandozta meg az arra járók orrát. Az új élet, a keserédes béke illata.

A szép pillanatok mögött viszont nagy szomorúság bujkált, ugyanis dédapám szeretett fia még nem érkezett haza a hábo-

rúból, ő még kint volt valahol a nagy Szovjetunióban. Bízta benne, hogy egyszer csak hazajön. De hova?! Jött a hír, hogy a magyarországi németek ügyét humánusan meg kell oldani. A bűnösöknek haza kellett menniük Németországba... önként. Bármilyen utalás SZEB utasítására, vagy orosz nyomásra csak „koholt vád.”

Összepakoltak, kitelepítésre készen várt a dédapám, a sváb a dédanyám, a tót, a nagyanyám, a fiatal magyar asszony a fiával és a hűséges Tasó kutyával. A kevésből is csak keveset tudtak magukkal vinni, ugyanis a ház új lakóinak jobban kellett a javaik.

Eljött az „önkéntes” utazás napja, kis motyójukkal álltak a vasútállomáson. A peronon – csak úgy mellékesen, erről a peronról a közelmúltban másokat is vittek el – csendben várakozó emberek között több ismerős családot is felfedeztek. Persze olyanok is akadtak köztük, akiktől eddig nem tudták, hogy „németek”, sorstársak. Azért is volt ez a helyzet képtelen, mert a pattogó orosz mellett csak a magyar szavakat lehetett hallani, közülük senki nem beszélt még otthon sem németül, kivéve Tasót, de a kutyanémet most nem számított.

A „bűnösöket” elszállító vonat még nem állt bent, mindenki várt. Egyszer csak a tömeg szétnyílt, és megjelent egy csoport orosz tiszt egy fiatal sráccal. Neveket kezdtek kiabálni az egyik oroszul, a másik magyarul (németül egy szó sem hangzott el). Dédapám felkapta a fejét, mintha a saját családnevét hallotta volna. Figyeltek és másodszor is hallották, hogy az ő nevüket is felsorolta a „tölmács”, de nem értették a helyzetet. Ekkor talán még az előbbinél is jobban megijedtek. Hirtelen a katonák kezükbe nyomtak egy papírt, majd a fiatal suhanc gyors instrukciót adott:

– Akik a nevüket hallották, takarodjanak haza!

Másnap a háznál megjelent egy lovaskocsi két orosz katonával, több zsáknyi liszttel, egy 10 literes pöttyös zsírrosedénnyel – nyilván edényestül rekvirálták valamelyik házban – és egy nagy adag akácrönkkel. Rövid útmutatást adva a katonák elmentek, és kis idő múlva már dolgoztak is a kemencék újra.

A kis család boldogsága viszont csak néhány évvel később lett teljes, mikor egy tavaszi napon megjelent nagyapám, mert érezte, hogy van hova hazajönni. Tíz hónapra rá megszületett az édesanyám, és onnantól az öreg Tasó még fél éven át büszkén őrizte a babakocsiját, mint egykor az árokpartról hazahozott kacsákat.

Sulyok Csaba

Pusztai emlék

Nyáron

a deszkákra szögezte sugarait a nap,
vallatva a kiszikkadt fákat, mikbe
az évek alatt beleszorultak nagyapám
mozdulatai,

ősszel

elindultunk a nagykeresztúton Hatablak
felé, a tanyabejárók keréknyomai
között felnézett a perje virága, tanítva
az idetartozásra,

télen
az istálló padlásáról lekéredzkedett
a dunyha, az udvart betakarták a hosszú
éjszakák, tűz mellett idézve öreg bakák
hazaútját,

tavasszal
langyos szellők ölelték magukhoz létünket,
a hajtások levetették barna kérgüket,
a csirkék sorban átbújtak a léceken,
mint régi emlékek, csendben
ők is hazatérnek.

Szabadosné Csilla

A fájdalomnyelő

Egy kicsiny szobában az íróasztalon
gőzölgő kávé és kupac papírhalom.
Ez a kedves káosz hanyagul elegáns.
Nem hírnév a célja, neki más releváns,
amiért sorai szaporán születnek.
Bőröd alá kúszik, átad révületnek.

De leteszi tollát, ha támaszát kérik,
mikor belefárad, sokan meg sem értik.
Kell néha a magány, hogy újra felálljon,
ki szükségét szenved, a hasznára váljon!
Kipihenve magát várja újabb málha,
cipeli a terhet, bírja gyenge válla.

Hallgatja a zokszót: egyszer szívfájdalom,
valakit elhagytak, kikészült, sír nagyon.
Máskor felkeresik, ajkukon a bánat,
könny és keserűség, mint a patak, árad.
Csalódás, gyötrelem, megélhetési gond,
félelem, betegség, csak sorolják, nincs pont.

Feneketlen kútként elnyeli a panaszt,
sok történet benne száz új rímet fakaszt.
Papírra hányja, mit nem bír már el lelke,
feldúlt világában így békét teremtve.
Játszik a szavakkal, tanítja: bölcs legyél!
Sorok közé rejt, hogy mindig jót tegyél!

Vajon van-e célunk, értelme a létnek?
Emeld fel fejedet! Tudd meg, ez a lényeg:
tanulni mástól, mi belőled hiányzik,
lelked szennyesebből a piszok kiázik!
Feltétel nélkül kell szeretni a sírig,
önmagadból adni, nem elvárni mindig!

Múló dics néhány díj, jutalomként kapja,
öt perc hírnév elszáll, mégis simogatja.
Ha néhány írása végül hátra marad,
s jövőnk nemzedéke sorai közt matat,
„Mit gondolt a költő?” – mélázva kérdezik.
De már erre válasz akkor nem érkezik.

Szabó Benedek

Hagyaték

Az irodalmár nyaranta vidékre utazott, hogy a legforróbb napok ne a fővárosban találják. A pesti meleget fullasztónak, a vidéket csak bágyasztónak találta, bár az életmű gondozásnak egyik sem kedvez. Az irodalmárnak – aki Nemesvölgyi Alfréd, a monarchiabeli grófi család utolsó leszármazottja műveit kutatta – éppen ez volt a feladata. Ez a Nemesvölgyi volt az utolsó nagy Nemesvölgyi, aki még igazi arisztokrataként élt és alkotott. Vidéki birtoka, gyümölcsöse, kúriája, és persze kiterjedt baráti köre volt a grófnak, de irodalmi hagyatéka is figyelemre méltó, és nem kevésbé jelentős.

Szerencse, hogy az irodalmár szerény ember volt, és nem irigyelt Nemesvölgyitől sem barátot, sem birtokot, sem irodalmi hagyatékot. Elolvasott száz – meg százoldalnyi leírást a birtokról – a gróf előszeretettel írt zsánernovellákat az ottani tájról –, a gyümölcsösök pompás terméseiről, meg a kerti filagóriáról, aminek kilátása a *nyugati ég vörösben úszó cifra báránykájára* nézett. A gróf írásaiból az is kiderül, hogy a birtokon a szüreti multságok is igen pompásak voltak, a vendégseregnek nemritkán ötvenakós hordót vertek csapra. Ilyenkor Nemesvölgyi gróf – előkelő társasága, illetve a maga kedvére – fiatal hölgyeket rendeltetett, akik *karcsú battyútollként libbentek az úri ölekkbe*.

Az irodalmárt ezek a multságok hidegen hagyták, de a gróf levelezésében néha mégis talált valami bosszantót. Nem is azért, mert a grófnak a legbefolyásosabb körökből kerültek ki levelezőpartnerei – rendszeresen írt hercegeknek, nagyköveteknek, városi jegyzőknek –, hanem mert szoros kapcsolatot ápolt a Magyar Királyi Folyam – és Tengerhajózási Rész-

vénytársaság előljáróságaival is. Gyakran emelt szót az *előkelőbb hajózási körök érdekvédelmi törekvéseinek* elősegítéséért, vagy a vonatkozó adóterhek csökkentéséért. Nemesvölgyi ugyanis nagy lelkesedéssel hajózott, az elsők között volt, aki tengeri nyaralójához saját stéget csatoltatott. A kéziratok tanúsága szerint a gróf lelkesen vezette körbe társaságát ezen az *egyhajós kikötőn*, amire az *új arisztokrácia legfőbb vívmányaként* tekintett.

Ez, mint Nemesvölgyi részletes visszaemlékezéseiből tudhatjuk, csak részben alakult így, a vagyonos urak kezdetben nem lelkesedtek a hajózásért. Később aztán megszerették. A hajózás lassan úri kiváltság lett, és máig az is maradt. Az irodalmár sokszor eljátszott a gondolattal, milyen lenne, ha egyszer ő is hajóra szállhatna, pedig a tengert se látta soha életében. Elképzelni viszont nagyon is szerette – Nemesvölgyi gróf is sokszor foglalta prózába a *horizontig futó azúrabrosz végételenjét*.

Az irodalmár jobban szerette inkább saját magára szabni a tengert. A tájat mindig párás hajnali időben képzelte el, amikor a víztükör lassan elválik az éjszakai égtől. Lomhán világosodó kékellés. A kikötött csónakok álmosan ringatóznak a stég mellett, amin az irodalmár végigsétál a saját csónakjáig. Beszáll, és az égre néz. Kormoránok vitorláznak a város felé. Az irodalmár türelmesen eloldja a kötelet, majd széles mozdulatokkal bevez. A reggel már a nyílt vízen találja.

Szabó Szalay István

EGO SUM QUI SUM

(Az vagyok, aki vagyok)

Az vagyok, aki vagyok,
rég elhaltak ivadéka,
kiket elvittek századok,
vérük most bennem lobog,
előttük én fejet hajtok,
s az vagyok, aki vagyok.

Az vagyok, aki vagyok,
örökséggel mit nekem hagytak,
Anyám szájából hullott szavak,
ahogy bennem megmaradtak,
s míg ősök nyelvén szólhatok,
az vagyok, aki vagyok.

Az vagyok, aki vagyok,
boldog percek öröm kéje,
vagy erőszak szüleménye,
mit eltagadni nem fogok,
nem változtat engem már meg
az vagyok, aki vagyok.

Az vagyok, aki vagyok,
már kidőlni készülő fa,
hámlik a kéreg, törik az ág,
rácok, akár évgyűrűk állnak,
de még újul hajtás, láthatod,
az maradok, aki vagyok.

TESTVÉR

Testvér, én ki a Hazában élek,
hol erős Nemzetben, ép a lélek,
kezem nyújtom, támaszkodj rám,
neked, a határ túloldalán,
egy a nyelv, egyszínű a vér,
testvér, te magyarnak születél.
A mi őseink együtt harcoltak,
Árpád vezérrel hont foglaltak,
István, ki törvényeket alkotott,
múltunk közösen egybefonódott,
így lettünk mi két testvér,
mert te is magyarnak születél.
Századok súlyos viharokkal voltak,
hol népek és nemzetek elhulltak
rendszerek megbuktak sorba,
s a határok is megváltoztak azóta,
nem a te hibád, hogy oda kerültél,
testvér, te magyarnak születél.
Legyen úgy, hogy nem velünk vagy,
hazád a Felvidék vagy Erdély marad,
a nemzedék, mely ott nő és él.

Szabó Mária

Élet-hullám

•
Ég
Lét
Lélek
Lények
Élek-félek
Adatik-kérek
Remélek-mérek
Keresek-henyélek
Kívánok-követelek
Szeretek-nem merek
Megérzek-megijedek
Megmutatok-elrejtetek
Megértetek-kijelentetek
Elengedek-elveszek
Bántok-szenvedek
Nyerek-veszítetek
Védek-szerzek
Fény-árnyék
Szín-játék
Lényeg
Én-te
Egy
•

Ébredés

Bolyongva tétován, évek hosszú során,
Keresve önmagam az élet színpadán.
Olykor hű, néha torzult tükröződések,
Lökdöstek ide-oda a végtelen térben.

Máskor megrészegülve vakító fényektől,
Levéve csapongó figyelmem a lényegről,
Menekültem, úzótt vad, önmagam elől.
Megpihenve, a lényegre ráleltem, belől.

Mélyben megtalált csiszolatlan gyémánt,
Mely mindenkiben ott várakozik némán.
Ha tisztítgatjuk, egyre fényesebbé válik,
A feltárt kincs, környezetére kisugárzik.

Ez már nem, a hajszott, talmi csillogás,
A vonzó, megérdemelt, belső ragyogás.
Megéri tennünk érte, ez kétségtelen,
S lehetünk életünkben, boldogan jelen.

Szalkai Orsolya

Kócpontok

(szívritmus-gyakorlat, négy ütemre)

1. Elmélyedő

Ujjaival simogatta hajamban a napsütést.
Tekintete kiforgatta gödréből a szenvedést.
Sebzett földem jósága az öröklét magját őrzi.
Semmimből, ki én vagyok, mint réten a pipacs nőtt ki.

2. Elmélkedő

Kibomlott hajfürtökben kapaszkodás sóhaja.
Megtámasztott fejemben énképek utcazaja.
Hős-szobraim sírnak mind lágy szívemnek terein.
Kutyául érzem magam álnok macskakövein.

3. Elképedő

Csendben fonódnak össze hajak, szavak.
Megértésed jó boltozat, betakar.
Állnak majd hullnak le ismerős falak.
Behívom a fényt, jön, menni nem akar.

4. Emelkedő

Minden hajszálam hullámzó varázslat.
Félszegen kötözöm kontyba szépségem.
Kendőzetlen kincs bennem az alázat.
Magasba fésüllek, kócos mélységem!

Szegedi Melinda

Déjà vu

A folyó egy csendesebb pontján a lovászfíú leszállt a cső-dörről és a mögöttük szaladgáló fiatal lovacskát csüdig a vízbe vezette, hogy az szomját olthassa. Az állat bólogatva hörpölte a vizet, és élvezettel hallgatta, hogy a rákötött kolomp taktust üt az iváshoz. A gazdája egy édes-bús dalt énekelt, melyet talán még Csetneken hallott álmában, de az is lehet, hogy Szászsebesen, attól a gyönyörű lánytól, ki a kertben furulyált. Közben Lajost, a csődört elnyomta a buzgóság, mivel útközben annyi vadmálnát evett, hogy az még a szép fehér szőrét is megfeszítette.

A kocsmáros fia gilisztákra vadászott a kertben, de nem halaknak, hanem egy fogadás végett. Véletlenül kifordított egy magoncot, majd ijedten vizsgálni kezdte: sajmeggynek tűnt, de az is lehet, hogy nemes és az apja ültette oda. A biztonság kedvéért visszadöngölte körülötte a földet. A nyájas olvasó kedvéért eláruljuk, hogy az bizony platán volt. Nem is oly egyszerű ez a gilisztavadászat: pár lépéssel odébb meg egy apró, szegletes rágcásáló-fészekbe sikerült beletúrnia. A nőtény volt a gyorsabb, a párja hasáról elrugaskodva bevetette magát az alagútba. Ezt a hím a házastársak közötti civódásnak vette és utána rúgott. Nem is az asszony rúgása volt erős, mint inkább a már ott lévő fájdalom, melyet egy kertben felejtett hűsítő elfogyasztása okozott az apró gyomorban. Ennyi késlekedés elég volt, hogy az ásó által napvilágra kerüljön. Vaksin hunyorgott a verőfényben, miközben a környék összes ragadozómadarának tekintete részegeződött. A nyertes végül is egy foltos tollú varjúféle lett, aki egy közeli fáról figyelt. Miután rárabolt, azzal a lendülettel vitte is vissza a faágra, hogy szerencsétlen szőrmók legalább egyszer világot láthasson. Csupán egy szem-

villanás volt, a fiú is csak a kékes mintából tudta osztályozni a madarat, amely deákul: pica pica pica.

Bent a kocsmában a patikus meg a csősz nagy játszmában voltak. (Utóbbi görögnek vallotta magát, tán, hogy a szomszéd asztalnál kártyázó pápista lelkész meg ne feddje a misékről való távolmaradása okán.) Fogadásból gilisztákat nyeltek, persze sörrel leöblítve. Ahogy fogyott előttük a halom, a kocsmáros fia mindig hozott egy új marékkal, de csak miután lemosta a rájuk tapadt sarat. A patikus – az ital vagy a férgek hatására – a kikericsszín söröskupán horpadásokat vélt felfedezni, amelyet az ő megrövidítésének tekintett, a kupa úrtartalmának fondorlatos csökkentése végett. A csősz igyekezett másfelé terelni a beszélgetést:

– Aztán nem kellene-e a Mártikát lassan kiházásítani?

A gyógyszerész ellágyult:

– Ez már meg van oldva: a szomszédék Tomikája tavasszal megkérte a kezét.

A görög úgy vélte, hogy a patikus nem figyel kellőképpen, és az egyik gilisztát a szája helyett a markába csúsztatta. De a másik már ismerte ezt a rafinériát:

– Istenuccse láttam! Tán azt hiszi, pár pohárkától megvakulok? Büntetésből most kettőt nyeljen!

A csősz már nem nagyon bírta az iramot:

– Nem kellene mára befejeznünk? Magának is már rég ki kellett volna nyitnia.

A patikus elkomorult:

– Ilyenkor nem jön senki, majd csak ebéd után rontják el a gyomrukat. Ha bezárva maradnék, tán észre sem vennék. Nekem is többre van, mint amennyit megtermel. Tehát csak igyon kend, de előbb egyék!

A tiszteletes és a sütődés húzott egy-egy lapot, de egyikük sem került közelebb a győzelemhez, mert ugyanaz jött ki

nekik. A pék gyanúsna találta, hogy a plébános állandóan a dohányzacskójában matat vagy a parazsát piszkálja.

– Atyám nem tudja, hogy ulthoz tajték dukál? Avval nem kell annyit bíbelődni. Vagy Ibaán nem ismerik a tajtékot?

– Ugyan már, pék uram, hagyjon már valamit a szegényeknek is! Hallottam, hogy idén a termés szépen hozott.

De az csak nem tágított:

– Úgy látom, igencsak lejt a pálya Tisztelendő atyám irányába!

A pap felnevetett:

– Ez esetben vágjon csak le kedvére az asztal lábából, hátha úgy megjön a szerencséje!

A konyha felől friss illatok szállingóztak. A csősz beleszimatolt a levegőbe, majd hátrakiáltott:

– Mi készül odabent? A minap kappant kaptam, de a szakácsné a szerelmes szívét is belésütötte.

A kocsmáros elsőként egy kondér nyaklevest szolgált fel. Miközben a többiek tucatszám szedték tányérjukra a csirkét, a pék csak libára vadászott. Másodiknak ugyanazon madárkák egyéb testrészeit kapták: szárnyat és combot, cukormázzal szép barnára sütvé. A pap, hogy helyreállítsa a teremtés rendjét, igyekezett összeilleszteni a tányérján a megfelelő végtagokat, a hiányzó részeket főtt zöldséggel pótolva. A csősz morogva nézte a cintányért:

– A früstökhöz gyökerek és magvak is dukálnak!

A pék ráförmedt:

– Hol van már a früstök! Tán nem hallja kend, miféle madár dalol odakünn?

A görög szedelőzködni kezdett:

– Na, Isten áldja kenteket, én kummantok egyet!

A pék kapott az alkalmon, hogy balszerencséjének véget vessen:

– Látja Főméltóságú uram, már az erdőkerülő is nyugodni tér. Mink is majd máskor fejezzük be a játékot!

A patikus elképzelte, hogy milyen fejmosásban lesz otthon része. Az asszony nem volt egy világszépe, de a hozományára szükség volt az üzlet beindításához. A fejmosásról jutott eszébe az édesanyja, aki mára ígérkezett hozzájuk, hogy a tavaszünnepre rendbe hozza fia üstökét, illetén módon takarítva meg a borbélyra szánt pénzt. Kelletlenül, imbolyogva börtorkált hazafelé. A reggeli fejés és itatás az ő tisztje lett volna, de ma jócskán megkésett vele. Az egyik marha, a csorda vezére, szarvával ügyesen kinyitva a csilingelő ajtót, belépett az üzletbe, hogy gazdáját a kötelességére emlékeztesse. Óvatosan lépdelt a gyógyszerár fekete-fehér csempéin, majd panaszosan elbődült, világgá kürtölve az iskolázott parasztokról alkotott lesújtó véleményét.

Nem leszünk gyarmat!

1.

– Elég volt! Nem szeretnénk olyan blokkhoz tartozni, amelyekben az USA diktál!

– Bocsánat, ez nekem magas! Hiszen épp, hogy ilyen blokkhoz tartozunk.

– Most még igen. A jenkik megvetették itt a lábukat, de mi vagyunk itthon. Elég volt, hogy mindig ők diktálnak, ők mondják meg, hogy mit szabad és mit nem.

– Azért van pár dolog, amit nekik köszönhetünk. Gondoljon arra, hogy mi volt itt, mielőtt bejöttek! Szegénység, feudális viszonyok, tudatlanság a nép körében.

– Nem engedünk '48-ból!

– Mi van?!

– Az van, hogy 1848-ban kivívtuk a függetlenségünket, aztán valahogy mégis beszivárogtak a külföldiek. Felvásárolták a földjeinket, a profitot pedig kivitték az országból. Trump elnöksége alatt a saját problémáikkal voltak elfoglalva, de ez a Biden a világ csendőrének képzei magát.

– Katonailag nem vagyunk elég erősek, hogy megvédjük magunkat egy külső támadással szemben.

– Hát épp az jelenti a legnagyobb kockázatot, hogy itt vannak. 1941-ben is az ő csapataikat támadták a tengelyhatalmak, mi csak azért kaptunk a bombákból, mert a területünkön állomásoztak.

– Most már senki sem akarja őket megtámadni. Gondoljon az ötödik generációs vadászgépre, az F-22-esre! Ki merne ujjat húzni velük?

– Egy koa harcra egy cápa fogas leiomannal többet ér, mint három F-22-es vadászgép!

– Ez jól hangzik, de katonai körökben inkább ne hangoztassa!

– Katonai körökben?! Ha nem tévedek, még én vagyok itt a hadügyminiszter!

2.

– Miniszter úr, van egy kis probléma!

– Mi az?

– Az USA-nak küldött hadüzenet hatására néhány amerikai cég bejelentette, hogy kivonul Hawaii-ról.

– Melyik?

– A szokásos finnyás banda: a McDonald's, a Starbucks és a CocaCola.

– Kit érdekel?! Menekülnek, mint patkányok a süllyedő hajóról. A Big Kahuna Burgerrel mi van?

– Ők maradnak, hiszen idevalósiak.

– Na ugye! Nem hiszem, hogy ezek az amcsi cégek hiányozni fognak nekünk. Ezeket mi is meg tudjuk csinálni, ahogy az oroszok a Vkuszno i Tocskát, a CoolCola-t vagy a Fancy-t.

– De a hozzávalók importból származnak.

– A marhahús és a kávé eddig is Dél-Amerikából jött: hát majd jön ezután is. A receptek pedig nem lehetnek olyan nagyon bonyolultak. Sőt, jobb is, ha eltérünk tőlük, inkább hozzuk vissza a hagyományos hawaii ízeket!

– Értettem! De mi legyen a márkanevekkel? Nem szabad nagyon eltérniük az eredetitől, mert az emberekben már kialakult a pavlovi reflex a logó és a nyáleválasztás között.

– A mekit felejtjük el, nem kell a Big Kahuna-nak konkurenciát teremteni. Ők a mi kutyánk kölyke. Adja magát a Koa Kóla név, hogy így tisztelegjünk legyőzhetetlen harcosaink előtt. A kávézókat pedig kereszteljük át Kauai Coffee-ra! A Kauai polinézül van, de kávénak ejtik.

– Ha megengedi miniszter úr, ez egyszerűen zseniális!

– Megengedem.

3.

– Keoki, mik a mai teendőim?

– Tíz órakor átadja a Pearl Harbour helyén épült aquaparkot. Délben ebéd az állami televízió elnökével. Kettőkor katonai parádé a Felszabadulás útján, hagyományos fegyverbemutatóval és közelharccal. Ötkor megbeszélés a vezérkarral a megelőző katonai csapás részleteiről.

– Elég sűrű. De nem baj, majd holnap kipihenem magam.

– Sajnos holnap is tele van a táncrendje. Reggel, a tervek szerint ön lesz az, aki elfogyasztja az első kávé a Kauai Coffee-ban.

– Rendben, ez nem tűnik túl nagy kihívásnak.

– Hát, éppenséggel lenne itt egy apró bibi...

- Micsoda?
- Az embargó hatására a szokásos kávészállítmányok leálltak. A boltokból elfogyott a kávé, beleértve azokat az instant vacakokat is.
- Azért csak akad még raktáron?
- Hát az ön kávéjával nem lesz probléma, csak utána meg kellene nyitni a kávézókat a tömegek előtt. Épp a hiány miatt hatalmas az érdeklődés, rekord bevételre számítanak.
- Vizünk van, cukrunk van, kókuszshéj poharunk van! Tej nem kell, mert igazi férfi nem tesz tejet a kávéjába. A többivel majd csak megbirkózunk valahogy.
- Igen, de hogy? Várjuk az utasításait.
- Mindent én oldjak meg? Ez nem katonai kérdés. Beszéljék meg a gazdasági vagy a külügyminiszterrel!

4.

- Makani, az ég szerelmére, mi közöm nekem ehhez?
- Ön talán tud valami módot arra, hogy a tengeri blokád ellenére feltöltsük a készleteinket.
- De miért én? Én üzentem hadat az USA-nak?
- Mivel ön is a kormány tagja, technikailag sajnos igen.
- Engem meg sem kérdeztek, csak elém tettek egy papírt, hogy írjam alá.
- Uram, talán lenne itt egy megoldás... A tudósaink szerint a pörkölt bambusznádból lehet olyan zamatú kivonatot készíteni, ami megtévesztésig hasonlít a kávéhoz.
- Ez remek!
- Csak hát sajnos nincs benne koffein. Mint az közismert...
- Nem kell mindig pörögni! Nem kell idegeskedni! Minek rohanni? Egy száz kilométer széles szigeten fél óra alatt eljutsz bárhová.
- De lehet, hogy az emberek elégedetlenkedni fognak. A koffeinfüggőség tudományosan bizonyított tény.

– És? Mi lesz, ha nem érzik a hatását? Isznak még egyet. Aztán még egyet. Azt hiszem, ennél jobb marketingstratégiát álmodni sem lehet.

5.

– Alfahím hívja Charlie-t!
– Itt Charlie! Felvettük a pozíciót.
– Fél perc múlva behatolás, várjanak a visszaszámlálásig!
– Megerősítve.
– Három-kettő-egy, indulás!
– Minden tiszta...
– Vigyázzon, lehet, hogy csapda!
– A bunker ajtaját kirobbantottuk. Ellenállásnak nincs jele.
– Itt a Delta egység! A minisztériumban mindenfelé holttestek hevernek.
– Alfahím a Delta egységnek: megállapították a halál okát?
– Negatív. Semmi külsérelmi nyomot nem látunk. Egy pillanat! Ezek alszanak.
– Delta egység, próbálják meg felébreszteni őket!
– Itt Delta: mi lenne, ha szép sorban fejbe lőnénk őket? A mi oldalunkon nem lesz veszteség.
– Megőrült?! Semmiképpen! Ők a szövetségeseink.
– De hát a hadüzenetük...
– Csak elbizonytalanodtak, ez előfordul. Ez van, ha valakinek meginog az identitása: ilyenkor épp az identitásába igyekeznek kapaszkodni.
– Alfahím, akkor mit tegyünk velük?
– Tegyenek párnát a fejük alá, és emeljék meg a lábukat, hogy ne akadályozza a vérkeringést!
– Mi a parancs arra az esetre, ha felébrednek?
– Egyhamar nem ébrednek fel. Aztán úgy is azt fogják hinni, hogy álmodták az egészet.

Szilágyi Ildikó

Hitvallás

Hiszek az égbolt ezer színében,
Arany fényességben hajnal derengésben,
Égszínkéék végtelen tisztaságában,
Lemenő ragyogás izzó varázsában.

Hiszek az éjjeli sötétség fényében,
Csillagok és bolygók üzenetében,
Mik mindenkor biztosan ragyognak,
Fényév távolságból is utat mutatnak.

Hiszek a Lélek teremtésében,
Szent pillanatban szikra-születésben.
Lélekközösség örök erejében,
És a Mindenséget alkotó Istenben.

Hiszem, hogy odafent Vele indul utunk,
És földi életet újra mi választunk.
Szerepekbe bújva társasjáték-térben
Csupaszon, idelent hús-vér emberségben.

Szülőt kiválasztva tanítónak lenni,
Felsírva érkezni, játszani és bízni,
Gyermekeink által tükörképbe nézni,
Hibákból okulva a fejlődésért élni.

Hiszem a feltétlen Szeretet erejét,
Ölelés és figyelem gyógyító kegyét.
Külsőséget hagyva, belültre figyelve,
Hallgatni mély, igaz, szívből jövő jelre.

Hiszem, hogy a létezésben mindennek oka van,
A Jóistennek pedig velem itt dolga van.
Nem csak az Ég az, mi felettem végtelen!
Az örökLÉT csodája Isteni rend-elem:

Szikrából születve és szikrává válva,
Mindenkor a fények igaz útját járva.
Az Égiek fent sűgják: Körforgás az Élet!
A Húsvét hírnöke nem a semmivé lett!

Két szín

Régről jött, őseim sejtjeiből fonva,
Feketén-fehéren, tudattalan gondolataimnak kutja.
Mély, mint az óceán legsötétebb pontja,
A miérték okát a gyermek még nem tudja.
Hiszen akkor á, bé, cé, dé... rendben
„Így tedd! Tanulj!” – csend, rend, fegyelemben
feketén-fehéren: mindig megfeleltem.
Tudásom fája nőtt. Koronája sűrűjében éretten szálltam...
Kalitkámban nem értettem még azt, amire vágytam.
Feketébe kötött sarkos keretrendben,
hófehér kesztyűvel diplomázva tettem
pontot az oktatott mondatok végére,
hogy újabb lépést tegyek
a két színből álló élmények jegére.
De jaj! Hideg a tél, a fagyos pálya csúszik!

Az új szerepek jelmeze szűk, az elvárás nem múlik.

Már nem mondja meg senki...

Épp csak ott a fejben,

Csendben, rendben, fegyelemben,

Feketén és fehérén enged csak létezniem.

Így telik az élet és botlom el újra,

Ismét dühöt szítva, sötétben bolyongva.

Vázlatom még színtelen, kötelesség, mi hajt,

Alkalmazkodásom okoz szüntelen robajt.

De egy áldott pillanatban, hófehér tisztaságban
Tenyér nyílik. Melegségben, égre tekintő világban

Utam kanyarodik, s egyszerre elágazáshoz ér:

Tágul már a tudat, több lett, mi belefér.

Szívem tárom, félve még, de kétség nélkül várva,

Mit hoz ez az irány, festővásznat rántva.

Ismeretlen készletet: színpalettát bontva

Kiszínezve, gyengéd és lágy vonásokat húzva

Olvad fel egy kétszínű képregény,

Mit egész eddig éltem én.

Vörös, narancs, sárga, zöld, kék és lila bája

Öntudatlan élményt ír át új ösvényen járva.

Két szín nélkül nem lehetek többet bizonytalan,

A zínkavalkádnak hittel teli üzenete van:

Régről jött, őseim sejtjeiből fonva.

A miérték okát csak egy föl nőtt felnőtt tudja:

Hogy biztos nem csak a fehér és fekete.

Lásd, a világ millió színnel van tele.

Szoby Zsolt

Angyali érintés

Jégcsapok árnyai nyúlnak az alkony szürkületében,
zúzmara lepte világ – pendül egy égi szitár,
emléked sziluettje lebeg fagyos, esteli fényben,
s érte ma hálaimám rebben a szélparipán.

Ablak eresztékén kucorog konok éji magányom,
tél dala bár füttyörész, mennyei hang, mi zenél,
s búg a fülembé avított strófát: ne temesd soha álmod,
mert vele él a remény, halld mit a verse regél:

„Most még életed, óh társtalan és kimért;
sorsod része, ne véts ellene semmiképp,
mert lesz majd ki szeressen, ki öleljen és

légy fennkölt, hisz ez érzés ad örök reményt.”
Látom, egy angyal szól, szeme huncutul erre kacsingat,
rám mosolyog, csupa báj; megsimogat – s tovaszáll.

Esküszegés

Est árnyai zenélnek, mely benned zsong,
sápatag fény szüremlik lombokon át,
csillagfénybe rejtve hited zálogát,
hogy bízz, míg tettvágyad gejzirként forrong.

Hű szívvel hallgasd az éjnek dallamát,
s bár haló hangod búsong az életen,
sivár jelenben bolyongva, védtelen,
mégis szebb jövőt zeng ajkad balzsamán.

És ott, ahol holnapok bölcsője ring,
ártatlan, gyermeki hang szólít lágyan:
kell-e csendet álmokba szőni megint?

Halld meg őt most – bár a csend felesketett;
est árnyai most néked muzsikálnak,
s daluk büszkén száll az áldott hon felett.

Szolnoki Irma

Anya

Neki nem adatott meg. Nem kellett senkinek. Pattanásos arc, kicsit lógó pocak, s a teste is sötétlett itt-ott erőteljesebben növő szőrzetétől. Mégsem volt csúnya, mert lelkének jósága nagymértékben ellensúlyozta szépséghibáit. A mosolya különösen kedves szeretetet sugárzott. A pap fogadta be a plébániára, amikor szülei váratlan halála után árva lett.

– Galambleked éppen ehhez a munkához való – mondta, amikor az apácáknál helyezte el, akik a kisgyermeket felügyelték. – Itt jó helyed lesz!

Valóban. A gyerekek szerették, keresték a társaságát. Szép hangján minden mese élvezetesen szólt. Remek játékokat talált ki, és minden gyerekkel szót értett, még a legrakoncátlanabbakkal is. Házakhoz is eljárt a kicsikre vigyázni, míg a szülők szórakozni mentek. Bevásárolt, főzött, segített a tanulásban. Segédkezett a kötelező oltásoknál, kismindenes és nélkülözhetetlen lett. Hanem a felnőtté válás keserű megtapasztalása őt sem kímélte. Igaz, kinézete mit sem változott, de formás lába, kerek fenéke, nagy melle, vonzotta a férfiakat. Könnyű prédának gondolták, s amikor helyzet adódott, igyekeztek a közelébe férkőzni. Ellenállt minden kísértésnek, de az irigy feleségekkel nem boldogult. Megjegyzéseket tettek rá, azzal kínozták, ami a legjobban fájt neki.

– Mit tudod te, milyen egy gyerek? Neked sosem volt, nem is lesz! Nem értesz te ehhez! Plébános úr! Ne engedje a gyerekek közelé!

A pap a fejét csóválta, sajnálta. Tudta, hogy a kinézete, a pattanásos bőre, a túlzó szőrzete nőgyógyászati bajt takar, PCOS betegséget, nem lehet saját gyermeke. Mégis ennek a lánynak a gyerekek feletti gondoskodás az élete, és milyen jól csinálja! Isten elleni véték lenne eltiltani a gyermekektől! Mégsem tehet mást, a falu némberei vad fúriaként támadták, kikezdték a becsületét. Mindenkinek jobb lesz, ha útjára engedi.

– Itt van némi pénz, és egy cím. Egy jóbarátom lakik ott, segít neked a városban szállást és állást találni. Benne megbízhatsz, jó kezekben leszel.

A pap nem tévedett, a barát mindenben segítségére volt. Gyerekekkel nem foglalkozhatott, de egy gyárban jó állást kapott. Szabadidejében kisétált a közeli parkba, ahol már szinte saját padja volt. A játszótér szélén. Onnan bámulta a csöppsegeket.

A kíváncsiskodó gyerekekkel azonnal hangot talált, de az anyák szúrós szemmel néztek rá. Irigykedtek, mert a kicsik keresték a társaságát, ha nem találták a padnál, állandóan azt

kérdezték, az a néni mikor jön már. Itt is kegyvesztett lett, mert az apukák megvédték őt az anyukákkal szemben, és ez csak fokozta az ellenszenvüket. Innen is mennie kellett. Zokogva állt fel a padról, a gyerekektől el sem búcsúzhatott.

– Anya, nézd, elmegy! Anya, hívd vissza! – hallotta a síró gyermekhangokat. „Anya, anya, anya” dobolt agyában a legédesebb szó, amit neki gyermek sohasem fog mondani. Neki nem adatott meg, nem is fog, soha! Kiszolgáltatottnak, elasettnek érezte magát. Pénze ugyan van, de mit ér vele? Még a paptól kapott pénz is mind megvolt.

– A tiéd! De ne hívságokra költsd! – emlékezett az intő szavakra. Fellázadt! Miért ne költhetné arra, amire akarja, hiszen az övé? Nem ismert magára, olyan gyorsan futott az utcán a fodrászszalon felé. Gyakran járt erre. Be-belesett a kirakatüvegen át, kíváncsian bámulta a fürge kezű fodrásznőket és az ajtón kilépő hölgyeket, amint egyenes derékkal, büszkén vonultak az utcán, frissen ondolált frizurájukkal. Határozott mozdulattal lépett be az üzletbe, megállt a legcsinosabb fodrászhölgy előtt.

– Nem tudom, mit szeretnék, de kérem, segítsen megszabadulni ettől – mutatott derékig érő, copfba font hajára. A hölgy rámosolygott és helyet kínálta. Prospektusokat mutatott, magyarázott, de az egészből egy szót sem értett. Bevallotta, most van életében először fodrásznál. A hölgyre bízta magát, tegye, amit jónak lát. Kicsit alábbhagyott a lelkesedése, amikor vágás előtt a fodrásznő, szó nélkül otthagya, és átment a terem másik végébe, egy másik hölgyhöz, aki egy kisasztal mellett üldögélt. A hölgy rámosolygott, bólintott és tovább üldögélt. A fodrásznő visszajött és vágni kezdte a hosszú évek óta növesztett, gyönyörű haját. Megjédt. Hosszú haja volt az a bűverő, amit annyira szerettek a gyerekek. Dicsérték, az ő anyukájuknak nincs ilyen szép haja. Félni kezdett, de a hölgy bizalmasan a fülébe súgta, cseppet se féljen,

tudja, milyen betegsége van, neki ugyanez volt, és nézze meg, most férje és gyermeke van. Láta a pattanásait, és a nyakán áruzkodó szőrszálakat. Kezelésbe veszik, ő, a manikűrös, akivel az imént beszélt, és hamarosan jön a sminkes kislány is. Aztán ügyes mozdulattal borotválta le a nyakán megbúvó szőrszálakat, melyet eddig a hajával takart el.

Egy örökkévalóságnak tűnt, pedig a három hölgy villámgyorsan és szakavatottan dolgozott. Egy fiatal, modern nő nézett vissza rá a tükörből, el sem hitte, hogy ő maga az. Pénzt nem fogadtak el tőle, és még egy szép sálat is terítettek a nyakára, hogy kiemelje a szeme színét. Egy kis cetlire írta fel a fodrászhölgy annak az orvosnak a telefonszámát és címét, aki rajta segített annakidején. Hosszú és viszontagságos procedúra, lehet nem is sikerül, de higgyen és bízson, a Jóisten segíteni fog. Valahol nem véletlen az, hogy az útja ebbe a fodrászatba vezetett, és éppen őt szemelte ki a nagy feladatra, megszépíttetni és újjávarázsoltatni magát.

Kilépett az utcára, már nem érezte elesettnak és boldogtalanak magát. Mosolyogva, büszkén sétált, mintha mindenki őt nézné. Kedvesen köszönt az embereknek, nézte a körötte feltárult új életet.

– Ana, ana, anaaaa! – sírt fel egy mögötte tipegő kisgyerek, aki tévedésből a saját anyukájának hitte. Ahogy megállt és visszafordult, a kicsi mosolyogva bújt szoknyája redői közé.

– Elnézést – kapta fel a gyermeket egy férfi. – Minden csinos hölgyben a saját anyukáját látja, mióta elhagyott minket a feleségem. Bocsánat – mondta, majd elsétált karján a kicsivel. Hirtelen veszett nyomuk a tömegben.

„Anyának hívott! Anyának!” – ujjongott a lelke örömeiben.

– Anya leszek, igen, egyszer anya leszek! – kiáltotta teli torokból. Nem érdekelte, ki mit gondol róla, csak egy volt a fontos, az az egy, a megtalált remény!

Hatévesen

Korán ébredt. A várakozás, az izgalom nem hagyta aludni, mire a hajnali napsugár beköszönt az ablakon, ő már az ágya szélén ült. Boldogan nézte kisöccsét, aki lustán nyújtózkodott a paplan alatt.

Gyorsan felöltözött. Ma az ő napja van! Hatéves lett, nagyfiú! Mindig apróságokat kapott születésnapján, de azt egész nap. Hol az asztalán várta egy kisautó, hol a fogmosó pohara mellett egy ólomkatona, az udvaron egy új labdát talált, este lefekvéskor mágneses sakk készlet hevert a párnáján. Ma is erre számított, és apai nagyszüleinek ajándékaira. Jön keresztanyu is és az unokatestvérek. Kiszaladt a konyhába, fűrgén tömte magába a reggelit. Ma az anyai nagyikája viszi az óvodába, hogy itthon készülhessenek a finomságok, mire a vendégek megérkeznek. Anyukája tortát süt, finom ételeket főz, sok meglepetéssel telik az ünnep. Azért indulás előtt jól szétnézett, hátha megbújik valahol egy kis ünnepre hangoló ajándék, de semmit sem talált. Kicsit csalódottan lépett ki az ajtón. Majdnem orra bukott egy nagy csomagba, ami a teraszon állt.

– Ezt csak este nézheted meg – szólta rá a keresztapu titokzatosan, miközben alaposan meghúzkodta a fülét és nagy lendülettel ölelte át. – Megéri kivárni, de most siess az oviba, a társaid is biztosan felköszöntenek.

Így is lett. A gyerekek köré sereglettek, az óvónéni süteményt osztott szét közöttük. Egész nap olyan játékokat játszottak, amit ő akart. Délután boldogan sietett haza nagyjával.

Amikor belépett az ajtón, a vendégek már az asztal körül ültek, a konyhából finom illatok áradtak ki, de ő nem akart enni. Büszke öntudattal köszönt mindenkinek, elvégre ő már nagyfiú, kibírja amíg mindenki jóllakik, mert csak akkor kapja

meg az ajándékait. Mégis kicsit csalódottan ment át a gyerek-szobába, mert úgy képzelte, ha hazaér, a vendégeknek ő lesz a fontos, nem az étel és az ital, ami az asztalon roskadozik.

„Miért lenne ma másképp?” – sóhajtott magában, hiszen apukája családját csak az evés-ivás érdekelte. Nem kérdezték meg soha, hogy hogy van, mi történt az óvodában, nem társasjátékoztak, nem játszottak se vele, se a testvérével. Nem úgy, mint a keresztapu, aki még snapszerozni is megtanította. Nem volt nap, hogy legalább egy bunkóig ne játszottak volna. Szomorúan nézett kisöccsére, aki a padlón ülve nagy ügyelbajjal matatott valamivel. Egy hatalmas csomagolópapír volt, azt igazgatta, próbálta betakarni vele, ami alatta volt. Letérdelt mellé a földre, hogy segítsen neki, de abban a pillanatban gurgulázva nevetettek együtt, mert a papír alól egy kisvasút sinei kikandikáltak ki. Kisöccsétől nagy pusztit kapott, és önfelédten kezdtek vonatozni, vágányt váltani, ki és berakodni, füttyülni és beszállásra buzdítani az apró bábukat, akik a peronon álltak. Hátuk mögött keresztapu mosolygott, örömmel nyugtázta, hogy jó ajándékot vett a kis lurkóknak.

Hirtelen hangos méltatlankodással hívták a rokonok, szeretnék felköszönteni, hol bujkál, nem illendő magukra hagyni a vendégeket. Nem értette. Nem hiányzott senkinek, amíg ettek, senkit sem érdekelt, hogy merre van, csak a hús, a süti, a bor és a pálinka az asztalon. Igyekezett jó képet vágni, amikor angolul köszöntötték, a tévéből jól ismert egyhangú, unalmas dalocskával. Torkuk szakadtából énekelték el többször is egymás után. Mennyivel szebb volt reggel a szülei köszöntője, akik kedves szavakkal kívántak minden jót és szépet! Itt a finom torta is, anyukája a kedvenc diótortájával lepte meg. Elfújta a gyertyákat, de senkinek nem árulta el, mire gondolt, amíg a szúrós szagú füst kialudt a gyertyák felett.

Végre újra úrrá lett rajta a kíváncsiság, az izgalom, vajon milyen ajándékokkal lepik meg őt, hiszen, ha mindenkitől kap valamit, három ajándékot is kellene kapnia. A nagypa-páékét, keresztanyuét, és a nagynénje családjától is. Ehelyett egyetlen, kicsinyke csomagocskát nyomtak a kezébe, azzal, hogy ezt mindenkitől kapja, mert nagy ajándék, vigyáznia kell rá, de nagyon. „Hú, mi lehet benne?” – járt az agya, találgatott. Mi lehet az, ami ilyen könnyű, mégis ennyire értékes, hogy három helyett, csak ezt az egyet kapja?

Amikor meglátta még vissza tudta tartani a könnyeit, de amikor ráparancsoltak, hogy bújjon bele, már sírásra görbült a szája. Nem akarta felvenni, utálta első látásra is, de a keresztanyja letérdelt mellé, lerántotta róla a nadrágot és ellentmondást nem tűrően húzta fel a lábára azt a szörnyűséges, ronda, kockás gatyát.

– Én varrtam neked, az anyagot a nagynénéd vette, nagyapád ötlete volt. Holnap ebben kell az óvodába menned, hadd lássa minden kisgyerek, milyen nagy ajándékot kaptál. Gyere, nézd meg magad a tükörben!

Nem nézte meg magát. Tudta, érezte, ez nem az ő mérete. A hossza rövid, a kockás minta gusztustalan. A színe rikító, nem fiúnak való és olyan bő a dereka, hogy leesne róla, ha nem tartaná a vállán az a szörnyű, széles pánt. Sírva szaladt ki anyukájához a konyhába. Hüppögve suttozta el a bánatát. Tudta, a felnőtteknek szót kell fogadnia, ezért sírt. Szégyellte, hogy holnap ezt kell felvennie, minden kisgyerek kineveti majd és gúnyolni fogják.

– Ne sírj! – vette ölébe az anyukája. – Hogy adnám rád ezt a rondaságot, hisz nem is a te méreted? Ez kislánynadrág, még slicce sincs!

– De a nagybácsi azt mondta, holnap bejön az óvodába, és megnézi rajtam van-e, mert ha nem, akkor nagy baj lesz! – sírta szomorúan.

– Csak nem gondolod, hogy az óvónéni beengedi őt a gyerekek közé? – kérdezte az anyukája, és ettől megnyugodott. Láttá, mennyire felbosszantotta őt is a silány, olcsó ajándék és ez a parancsoló, erőszakos viselkedés. Anyukája haragos arccal ment a vendégek közé, jól leszidta, majd hazazavarta őket.

– Nincs kávé, nincs több ital, ki innen! Hogy mertek így bánni egy kisgyerekekkel? Hogyan meritek ennyire kigúnyolni és még parancsolgatni is neki, éppen a születésnapján? Szégyelljétek magatokat, szándékosan csináltátok, mert tudjátok, hogy nálunk senki sem szereti a kockás dolgokat, főleg nem egy ekkora, csiricsáré, elszabott valamit! Azonnal vedd le kisfiam!

A vendégsereg röhögve ment ki a kapun. Az anyukájának igaza volt, szándékosan kapta a szörnyű ajándékot, szánt szándékkal bántották meg ezzel a bokáig sem érő, buggyos, lányoknak való gatyával, pont ma, amikor nagyfiú lett.

Keserűen zokogott, még az sem derítette jókedvre, amikor azt a titokzatos nagy csomagot bontogatni kezdte, amibe reggel botlott meg a teraszon. Hüppögve törölgette még a könnyeit, amikor a papír alól egy bicikli kereke villant elő. Két-kerekű! Fiú bicikli, állítható ülésmagassággal, csengő is van rajta!

– Ilyenre vágytam már régóta – köszönte sírástól még elszorult torokkal, de már boldogan.

Lefekvéskor suttogva ígérte kisöccsének, nagyon fog vigyázni a biciklire, és ha kinövi, biztosan neki adja majd. Mésével altatta testvérét, és lassan ő is álomba szenderült.

Álmában a biciklin ült, körötte a sok óvodás, mindenki nevetett. Rajta nevettek, ahogy a kockás nadrágból kilátszott a bokája a pedál felett. Nagybátyja az óvónénivel veszekedett, hogy le nem merje venni azt a nadrágot a gyerekről, mert az a család ajándéka, hordania kell.

Könnyein átlátta fáradt anyukáját, aki arra a sok emberre főzött, és azt a finom tortát sütötte neki. Az apukáját és keresztaput, akik a biciklínnyeret a méretére igazították. Anyai nagymamáját, aki az óvónénivel és az óvodás pajtásokkal együtt énekelte a szép felkösöntő dalokat ma reggel, amikor hatéves lett. Látta a gúnyosan vigyorgó rokonokat, akik csúnyán becsapták és megbántották. Nem értette a felnőtteket. Az egyik kedves és jó, a másik gonosz és bántó. Miért? Hogyan fogja felismerni, ha felnőtt, hogy ki a jó és ki a rossz? Lehet, hogy nem is olyan jó dolog nagyfiúnak lenni? Hogy fogja így betartani a fogadalmát, amit a gyertyák elfújásakor kívánt?

Felébredt, annyira felkavarták a mai nap történései. Valami megváltozott az életében. Lehet, hogy ma tényleg nagyfiú lett? Nézte a szomszéd ágyon alvó kisöccsét. Halkan, de határozottan suttogott felé.

– Vigyázok rád. Ez a titkos fogadalmam. Soha nem hagyom, hogy bántsanak, és a biciklim, csak a tiéd lehet!

Így aludt el. Arccal a kisöccse felé. Széles mosollyal, békésen álmodott.

T. Bernáth Panni

Maradjon köztünk

Juliska néni már harmadszorra seperte le a járdát. Annyira érdekelte, hogy mi újság a szomszédban. Füleit olyan nagyra nyitotta amennyire csak lehetett. Mégis csak hangfoszlányok jutottak el hozzá. A délutáni napfény simogató sugarai a hátsó teraszra csalogatták Katicáékat. Ott kávéztak azzal a fiatalemberrel, akit még sohasem látott náluk és nagyon meg akarta tudni kilétét. Ilyeneket hallott, hogy:

– Elmegyek, ennyi elég volt, majd meglátjuk mi lesz a vége, szép nyugodtan elrendezünk mindent, az ügyvéd is mondta, hogy kulturáltan csináljuk végig.

Lesz, ami lesz gondolta és tovább seperte a Józsiék háza előtti járdát is másképpen nem tudja meg, hogy kik beszélgetnek. Egy idősebb nő is volt a férfi mellett, Katica a férjével a lányuk Rita és egy vöröshajú égő piros szájú nő. – Szép kis csapat – gondolta magában – közben szidta a napsugarakat, mert két órával ezelőtt még biztosan a feléje néző teraszon ültek volna. Akkor nem kéne törni a fejét azon, hogy vajon milyen dolgok történnek a szomszéd házban. Egész este kombinálta dolgokat. Hajnalban korán kelt nem akart lemaradni semmiről, ami az utcában történik. Ha valaki nem indult el időben a munkába az vagy beteg, vagy szabadságon van. Észrevette, hogy Gábor bőrdöket pakol a kocsiba és Katica nagy táskákat rak a teraszra. Aztán meglátta a vöröshajú nőt, aki széles vigyorral ült be a kocsiba, miután ölelkeztek. A szerencsétlen megcsalt nő még integetett is nekik. Szemtelen fráter! – egy ilyen cédára cserélte azt az aranyos teremest, akit mindenki szeret. Az ő unokájának is a kedvenc tanító nénije volt. Nem is érti, hogy tudott ilyen nyugodt lenni.

Igaz az ügyvéd azt mondta nekik, hogy kulturáltan csinálják végig. Ő bizony megtépte volna a vörös haját, és elkente volna száján azt a ronda rúzszt. Egyáltalán, hogy volt képe ide jönni? – Felhívom nyolckor Gizust akkor már biztosan fenn van! – Készített egy kávét magának, leült kedvenc karosszékébe és várt.

– Halló! Gizus képzeld el a Katicáék válnak! Gábor most költözött el. Láttam a nőt is, aki miatt itt hagyta a családját. De ez még semmi! Van náluk van egy fiatalember egy idősebb nővel. Nagyon titokzatosan beszélgettek tegnap ügyvédről meg arról, hogy szépen nyugodtan kulturáltan oldják meg. Majd figyelek és szólók, ha valamit megtudok.

– Nagyon sajnálom, olyan aranyos pár voltak. Látod Juliskám! Nem lehet tudni, hogy mi zajlik házon belül.

– Gizusom ez maradjon meg azért kettőnk között egyelőre.

– Persze! Hát kinek mondanám el?

Ahogy letették a telefont Gizus arra gondolt, hogy megossza ezt a szörnyű hírt Mariskával. Gyorsan hívta.

– Szia, Mariskám! Most hallottam, hogy Gábor és Katica elválnak. Gábor már el is költözött a szeretőjéhez, akinek volt pofája eljönni, bemutatkozni a családjának. Már az ügyvéddel is beszéltek. Ráadásul szegény lányuk is most eset teherbe. Tegnap itt volt a fiú meg az anyja, hogy megbeszéljék, mi legyen. Úgy sajnálom szegény asszonyt! Látod, hogy a baj nem jár egyedül! Kérlek, ez maradjon kettőnk között majd elmesélik ők, ha akarják.

–Természetesen nem mondom el senkinek!

Mariska csak csóválta a fejét, hogy mik meg nem történnék ebben a kisfaluban. El kell mondanom a Rózsának!

– Halló! Rózsikám te vagy az?

– Mi újság Mariskám?

– Hát újság az éppen akad bőven.

– Kíváncsian hallgatlak.
– De tudod, hogy ennek kettőnk közt kell maradnia.
– Megbízhatok bennem, nyugodtan mondjad!
– Azt hallottam, hogy a Katica tanárnőt elhagyta a férje. Már ügyvédnél is voltak a válóper miatt. Az a szemérmetlen nőszemély tegnap eljött bemutatkozni a családnak. Képzeld el mit érezhetett szegény asszony. Így megalázni valakit, hát én ezt sohasem gondoltam volna róluk. Mindig olyanok voltak, mint két turbékoló galamb. Ezért szokták azt mondani, hogy még a szemednek se higgyél. És tetőzi a bajt, hogy a lányok várandós. Itt volt tegnap a fiú és az anyja. Az a gonosz nőszemély meg Ritát hordta le mindennek. Azt kiabálta, hogy direkt esett teherbe, hogy elvetesse magát az ő egyszem gyermekével. Hál istennek Rita nem hagyta magát, és határozottan ragaszkodott ahhoz, hogy megtartsa a babát és felneveli a fiúval vagy nélküle. Katica is elmondta a leendő anyósának, hogy már elmúltak húszévesek a gyerekek és tudnak felelősséget vállalni. Ennyit tudok! De kérlek, ne osszad meg ezt még senkivel, maradjon köztünk.

– Hová gondolsz? Tudd, hogy bennem megbízhatok!

A beszélgetést végig gondolta Rózsika és arra jutott, hogy felhívja Editet, Gábor húgát és finoman megkérdezi, hogy vannak. Ez lesz a legjobb és tárcsázott.

– Halló Editkém! Most hallottam, hogy a testvéredék válnak és Gábor már el is költözött egy vöröshajú nővel, aki volt olyan szegényteljes, hogy eljött bemutatkozni a családnak. Szegény Katicának még ráadásul ott van az állapotos lánya is. Hát ez szörnyű! És az a vénasszony a fiú anyja meg azt akarja, hogy vetesse el! Borzasztó lehet szegénynek! A házat is árulják, amiért annyit dolgoztak. Persze kell az új lakásra a pénz, ahol a szeretőjével tud majd élni. Tudod sohasem gondoltam volna, hogy ez megtörténhet velük! –

mondta el egy szuszra, amit gondolt. A vonal végén csend volt – Halló Editkém ott vagy?

– Igen itt vagyok, csak nem jutok szóhoz. Juliska néni már megint fantáziált és mesemondó lett.

– Miért mondd ezt? Én nem is beszéltem veled?

– Te nem, de más igen, mindenki hozzá tett egy kicsit és egy szép kerek történetet raktatok össze.

– Hogy lenne ez mese, amikor mindenki erről beszél?

– Hát erről beszélek, hogy mindenki tesz hozzá vagy vesz el a történetből a saját elképzelései szerint. Miközben az igazságot senki sem kérdezi meg!

– Most rám haragszol, mert így jártak szegények?

– Sehogy sem jártak érted! Elmondom, és légy szíves hívd pletyka vonalat és tudasd velük az igazságot. A vöröshajú nő az unokatestvérünk, aki vendégségben volt nálunk is Gáboréknál aludt és hajnalban a Balatoni családi nyaralónkba vitte le őt ott találkozni a családjával. Mi is megyünk utánuk a hétvégén. A sok csomagot meg mi küldtük előre. A fiatalember nem Rita barátja, hanem a nagynénink unokája, aki elvált és itt szeretne házat venni a közelünkben. Szó sincs semmi gyerekről meg ilyesmikről ez csak a ti fejetekben lett össze kombinálva. Ezt hívják pletykának, ami sok ember életét megnehezítette már. Légy szíves fújd le a további történet-szövögetést! Juliska néni meg vegyen hallókészüléket akkor legalább tisztában hall és nem félszavakból rakja ki a meséjét. Nem kell megsértődni mikor azt mondják, hogy pletykások a falusiak, mert sajnos igazat mondanak! Gondolkodjatok el ezen Rózsikám! Viszonthallásra!

Sorskerék

Évi tegnap este látott egy felkavaró és elgondolkodtató filmet. Utána sokáig nem tudott elaludni. Olyan érzése volt, mintha Paula életét látta volna. Ő volt az a hölgy, akihez évekig járt takarítani minden héten, így tudott egy kis mellékest keresni. A barátnőivel minden évben-ementek egy párnapos utazásra a férjek meg horgászni jártak. Sokszor mesélt róla, hol sírva a megalázások miatt, hol sajnálkozva vagy éppen felháborodva. Örült annak, hogy olyan életet él, amiben boldog és elégedett. Paula Sopronban töltötte a gyermekkorát, volt egy bátyja. Az édesanyja ápolónő az édesapja a dobozgyárba művezető volt. Átlagos életet éltek. Egy kétszobás tanácsi lakásban laktak. Nagyon jó tanuló és széplány volt, nagyratörő álmokkal. Érdekelte a művészet és a komolyzene. Az érettségi után Budapestre költözött, hogy művészettörténetet tanuljon. Élvezte a szabadságot az önállóságot, amit a szülők fizettek, sok túlóra árán. A tanulással nem volt gondja. Állandó látogatója lett a komolyzenei hangversenyeknek, múzeumoknak és kiállításoknak. Ezáltal sok művészt, festőt és egyéb szakmájukban kiválóan teljesítő szobrászt, építészt és a felső tízezer tagjait ismerte meg. A mindig is nagyravágyó lánynak ez a közeg nagyon tetszett. Utolsó éves volt az egyetemen, amikor megismerkedett a nála harminc évvel idősebb híres festővel. Akinak szép felesége és két gyermeke volt. Paula rögtön belehabarodott a loboncos ősz hajú mindig vidám művészbe. Nagy szerelem lett belőle, és felháborodás mindkét család részéről. Az édesanyja mindig azt mondta, hogy apakomplexusa van, nem a művészt szereti, hanem az általa kínálgató nagyvilági fényűző életet, amire mindig vágyott. A testvérével is összeveszett. A család és rokonság számára megszűnt létezni.

A festőművész elvált feleségétől és gyermekeivel is csak akkor békültek ki, amikor már nagyon beteg lett. Paulát nem érdekelte senki és semmi ő boldog volt, és neki csak ez számított. Építettek egy gyönyörű házat csodás festői környezetben az erdő alatt. A zöldre festett épület beleolvadt a környezetébe, teraszáról lehetett látni az őzeket, szarvasokat. Évi elámult mikor meglátta a ruhatárát. Hatvan négyzetméteres helység tele polc és akasztós rendszerrel, rengeteg cipő, kiegészítők, kalapok, minden gombnyomásra működött úgy, mint a filmekben, hatalmas tükrökkel. Ha meg akart nézni egy operát Milánóba, hát odapültek. Vagy ha olyan ötlete támadt vasárnap, hogy ő ma Bécsben akar ebédelni akkor oda mentek. Nagyon sok parti és fogadás, barátoknak hitt emberek volt az a közeg, amit imádkodott. Mercedes autóval járt, mert neki az áll jól- mondta. Közben nagyon elfelejtett mindenkit, akik valaha is közel álltak hozzá. A művész úr büszke volt okos és szép párjára, mégsem vette feleségül, pedig Paula nagyon szerette volna.

– Ha jön egy gyermek a házhoz, akkor nincs akadályá addig meg minek? – mondta a festő.

Szeressék egymást ez a lényeg! Néha olyan orgiákat csaptak, hogy azt nem illik elmesélni. Gyermekeket sosem akart, mert akkor nem élhette volna ezt az életet. Volt olyan szülinapi kívánsága, hogy reggel, amikor kinéz, az ablakon egy elefántot lásson a kertben. A szerelmes öregedő festő még ezt a különös kívánságát is teljesítte. A fővárosi Nagycirkusból hozatta ki a hatalmas állatot. Teltek az évek és mivel senki sem lesz fiatalabb az idő múlásával, a nagy szerelmeskedések elmúltak. A festő is egyre gyengült és beteg lett. Paula segítséggel, de, tiszteségesen odaadóan ápolta. A művész úr úgy végrendelkezett, hogy a házat Paulára hagyta, a gyermekei képeket örököltek ki is választhatták melyiket szeretnék. Sok festmény volt, mert azt szerette volna, ha tudja kárpótolni őket azokért az évekért, amiket kihagyott az életükből.

– Halálom után sokkal többet fognak érni – mondta nekik.

Az egyéb dolgokat és a pénzt igazságosan elosztotta háromfelé. Sok szenvedés után jött meg az égi behívó.

Paulához még jártak egy darabig az ismerősök. Aztán a meghívások szép lassan elmaradtak és ott volt a nagy zöldházban egyedül és végtelenül sajnálta magát. Az italt addig sem utasította el, de akkor igazi barátot talált benne. Mikor Évi megismerte már akkor is nagyon látszott rajta, hogy nem a sok munkától olyan fáradt a szeme és az egész lénye. Közben meghalt édesapja, aki nem beszélt vele azóta, hogy kitarzott lett, mert neki ez volt véleménye erről a kapcsolatról. Nem sajnálta, egy könnyet sem ejtett érte. Pedig sokat dolgozott az öreg, hogy ő tanulni tudjon. Mivel az édesanyja is egyedül maradt, felajánlotta, hogy felköltözik hozzá. Ez nagyon jó volt Paulának. A mama próbálta rendbe szedni darabokra hullott gyermekét Azt mondta:

– Nincs pénzed! El kell foglalnod magad! Dolgoznod kell!

Mert addigra már az örökség szinte teljesen elfogyott. Ketten együtt hatással voltak rá és Paula elkezdett tanítani és kiállítás megnyitókát szervezni. Jó volt látni, hogy talált értelmet az életben. Italt is kevesebbet fogyasztott. Állítólag már csak otthon ivott. Sokat beszélgettek és többször megbántotta Évit is, amikor azt mondta egy dologról, hogy te ezt úgysem tudod megvenni, vagy nincs neked erre pénzed! Undok gögös és fennhéjázó volt. Hiába mondta neki az édesanyja, hogy higgye el, kevesebb pénzzel és igazi családi szeretettel, sokkal több boldogságot tud az ember érezni. Nézze meg a testvérét, aki boldog szülő és kétunokás nagyapa. Elégedett az életével. Vannak barátaik, ismerőseik és rokonság, akivel tartják a kapcsolatot. Mindig fel lehet hívni valakit és őket is lehet keresni.

– Hol vannak a te álbarátaid? Felhívott valaki? Megkérdezte, hogy vagy, esetleg miben segíthetek? Nem, senki sem hívott, mert ezek nem barátok! Tudod, hogy otthon is lehet főzni szinte bármit és lehet úgy is enni, hogy nem ugrálnak körbe. Persze ehhez meg kellett volna tanulnod főzni, drága gyermekem!

Nagyon nehezen, állt be a változás. Édesanyja elkezdte tanítani a lányát háztartás tudományára. Ketten készítettek menüsort a vendégségbe hívott testvérének és családjának. Paula boldog volt, hogy végre kibékültek és él a ház, még a hangoskodó gyerekek sem zavarták. Ezt még párszor megismételték és mindenki örült, főleg az édesanyja, aki tudta s érezte, hogy nemsokára itt kell hagyni őket. Sajnos nagyon hamar jött az infarktus és nem lehetett segíteni rajta. Évi végtelenül sajnálta, hogy pont akkor történt változás a munkahelyén és ritkán tudta meglátogatni őket. Amikor Paula már tényleg egyedül maradt, többször is elment hozzá, hogy egy kis lelket öntsön belé, de teljesen reménytelen vállalkozás volt. Nem járt már dolgozni, semmi sem érdekelt csak az önsajnálát és az önpusztítás. Volt egy néni, aki néha elment takarítani hozzá, mert pénze az nem volt már csak igen kevés.

– El kell adni a zöldházat, ha nem akarsz éhen halni – mondta neki a bátyja.

A házra hamar akadt vevő, hiszen csodálatos volt egy csodahelyen. Mivel nem akarta itt hagyni szerelmének sírját. Vettek egy telket építettek rá. egy kisebb házat. A család segített mindenben. Az alkoholtól nem bírt megválni. Vitték orvoshoz, különböző terápiás helyekre. Sikertelen volt minden próbálkozás. Feladták, nekik is élni kellett a saját életüket. Ráadásul Paula nagyon értett az emberek megbántásához. Sikertelenül megsejtetni és belerúgni azokba, akik próbáltak szeretettel fordulni felé. Egy idő után annyira lezüllött, hogy reggel korán már a kocsmányitásnál ott volt és azokkal ivott, akiket

emberszámba sem vett és mindig lenézett. A jogosítványát rég elvették ittasan okozott baleset miatt. Évi néha még meglátogatta, volt olyan, hogy délután egyszál semmiben konyakosüveggel a kezében a szőnyegen fetrengve találta. Nehezen lehetett ezt az egészet megérteni. A lakásban alig volt már valami, mert mindent eladott. Így lehet teljesen elveszni és mindent veszni, hagyni. Paula mája nem bírta sokáig, beteg lett és megint a testvére volt, aki mindent megpróbált, de már nem tudtak rajta segíteni. A temetésén ott voltak az ívócimborák és a szomszédok, akiket mindig csórónak titulált, a szűk rokonság, a régi előkelő társaságból senki nem jött el, mert nekik ő már csak egy csóró volt! Nagy tanulság ez! Hiába van vagyod s pénzed, sok minden akkor sem lehet a tied, mert ahhoz szív kell és önzetlen szeretet!

T. Tamás Ferenc:

Szabó 3

*A történet a valóságon alapul,
de a szereplők személyiségi jogai miatt ezt-azt meg kellett változtatni.*

Úgy 15 évvel ezelőtt kaptam matematika tanárként egy új csoportot. Akkor kezdték az iskolánkat. Építészek voltak, így nagyon is kellett nekik a matematika, de sajnos nem voltak oda érte. Tizennégyen voltak és abból szokatlanul sok, négy lány is volt – nálunk elég ritka az ilyen sok lány egy csoportban. Mivel nyelvek szerint volt a beosztás, így matekból igen különböző volt a társaság tudásszintje. Ráadásul valami fatális véletlen folytán két Szabó Anna is került a csoportba. Ilyenkor kénytelenek voltunk sorszámmal megkülönböztetni őket, így a februári születésű volt Szabó 1 Anna, míg a júniusi Szabó 2 Anna.

Én mindig minden tanítványomat magázom, ami a kis kilencedikesek számára igen furcsa, ráadásul igyekszem mindenkit vezetéknevén szólítani. Így a „Válaszoljon, Szabó!” felszólításomra hárman is visszakérdeztek, hogy „Most melyikünk?” Azért hárman, mert a csoportban volt egy Szabó Péter is. Végül is ő lett a Szabó úr.

Az első pár hónap alatt nagyjából összerázódott a társaság és bőven alakultak barátságok. Persze a két Szabó kisasszony matekon mindig egymás mellett ült, állítólag nem az én bosszantásomra, de ezt soha nem hittem el. Szabó úr hátul, csendben elvult és igyekezett minél többet dolgozni. Nem volt az a klasszikus stréber, de egész jó képességei voltak. Mondjuk az osztály nem fogadta be igazán, olyan periférikus alak lett. Kinézetre átlagos gyerek volt, de azért volt súlyfeleslege.

Sajnos a pénteki matematika órám mindig a testnevelés óra után volt, így a diákok gyakran fáradtan estek be a terembe. Bár nem szabadott volna, de ezen az órán megengedtem, hogy oltsák szomjukat, amíg figyelnek. Szabó úr többször is csatakosan és akut levegőhiánnyal esett be. Jellemzően valamilyen fizikai felmérés után volt ez. Bár kaptak az óra végén pár percet zuhanyozni, de sajnos nem sikerült mindenkinek bejutni a zuhany alá. Ráadásul rögtön utána ott volt a félelmetes matematika óra, amire rohanni kellett.

Már az őszi szünet után volt, amikor szokás szerint becsöngetésre léptem be a terembe és körbe néztem. Szabó úr nem volt ott, pedig ma reggel már láttam. Elégedetten nyugtáztam, hogy akkor megvan a felelő. (Ebben az osztályban a késések miatt be kellett vezetnem, hogy aki mögöttem lép be a terembe, az automatikusan felel.) Értetlenkedésemet látva a lányok egyből szóltak:

– ‘Tan’bá! Szabó 3 helyettünk segített elpakolni a zsámolyokat és elesett. De nincs komoly baja, csak késik.

– Köszönöm! – nyugtáztam. Csak ekkor, némi késéssel fogtam fel a lányok által mondott nevet. – Hogy-hogy Szabó 3?

– Hát, az úgy van, hogy mi vagyunk a Szabó 1 és 2, míg ő a legfiatalabb, így lett Szabó 3.

– Nem örülök, de köszönöm a magyarázatot!

Percekkel később lihegve esett be Szabó 3, akit a lányokra mutatva szó nélkül leültettem. Kicsit fájlalta bal csuklóját, de mindenképpen dolgozni akart, így gondoltam, hogy vége az egésznek. Azért Szabó 1 és 2 némán köszönetet mondtak neki. Aznap nem szólítottam fel őt, de azért láttam, hogyan néz a lányokra: ez a ragyogó, elkalandozó tekintet egyértelmű volt! Valamilyük nagyon megtetszett a fiatalúrnak!

A tinédzser lányok kegyetlenek tudnak lenni: főleg azzal, aki nem volt a kényes ízlésüknek megfelelő és Szabó úr sajnos nem volt az. Átlagos magasság és átlagot jócskán meghaladó súly, ráadásul alapvetően félénk természet. Az eltelt hónapok alatt többször is láttam a lányok felé elkalandozó tekintetét és titokban szurkoltam neki. De persze semmi nem történt, csak tovább haladtunk a matematika göröngyös útjain.

Februárban volt egy szokásos fogadóóra. Többnyire csak pár érdeklődő volt nálam, ráadásul azok is a vége előtti percekben, de aznap már nyitásra ott ragyogott egy kifejezetten szép nő! Az évtizedek során nagyon sok csinos anyukát láttam, de ő az a klasszikus szépségkirálynői alkat volt – tökéletes ruhában és kiváló fellépéssel. Bemutatkozás után kiderült, hogy ő Szabó Péter anyja. Nagyon örült, hogy a fiának ilyen jól megy a matek és további tanácsokat kért, amit persze meg is kapott. Általában ennyi szokott lenni, de az anyuka elkezdett panaszkodni, hogy a fia milyen kövér és sehogy sem lehet lefogyasztani, csinálhat akármit! Bezzeg a nála három évvel kisebb húga ragyogó szépség és pehelykönnyű.

Nem értettem a panaszkodást; hiszen, mint az anyukától megtudtam, Szabó úr 175 cm volt és 90 kg volt. Nem kevés, nem is tragikusan sok!

Mivel látni szerettem volt a teljes képet, így másnap rákérdeztem Szabó úrnál a háttérre. Az édesanyja fiatalon megnyert egy városi szépségversenyt és igen sokat foglalkozik magával. Egy drogériában volt eladó, valamint esténként elment futni pár kilométert. A vékonysága ennek, no meg a szerencsés genetikának köszönhető. Ezt Bettike, a hugi örökölte. Ahogy a mozgás szeretetét is. Sajnos Szabó úr nem! Ő inkább szeretett egy könyvvel bekuckózni vagy angol nyelvű filmeket nézni, de soha nem volt oda a mozgásért. A gyerekek apja csak néha volt otthon, mivel hivatásos sofőrként igen sokat volt külföldön. Neki is Bettike a szeme fénye, míg Péter „csak” a gyereke volt.

Eltelt úgy két év és a 11. végén az osztályfőnökük megkért, hogy kísérem el a társaságot a strandra, mivel neki a fekvőbeteg férjét kell ápolnia otthon, viszont a diákoknak megígérte ezt a napot. Morogva bár, de a gyerekek miatt beleegyeztem. A fehérvári strand előtt találkoztunk a ragyogó júniusi napon. Még a bejárat előtt a diákjaim maguktól felajánlották, hogy aznap semmi alkohol sem lesz! Meglepett, mert 16-17 éves kamaszok között ez igen ritka. Ráadásul be is tartották!

A fiúk egyből belevetették magukat a vízbe, míg a lányok óvatoskodva mutatták meg magukat falatnyi bikinijükben és kifeküdtek napozni. Ahogy számolgattam őket, mindenki megvolt, kivéve Szabó úr! Ő kb. negyedóra múlva jött csak elő az öltözőből – pólóban és térdig érő nadrágban. Értetlen fejemet látva magyarázkodni kezdett holmi meghűlésről, meg napégésről, meg... Na, ekkor vágtam közbe, hogy elég a rizsából!

– Tan’bá! Tényleg akarja hallani?

- Igen! De most a valóságot!
- Hát, én utálok a strandot.
- Az nem jó! De akkor miért jött el?
- Mert a tanárnő intőt ad annak, aki nem jön el.
- És miért utálja ennyire? Már mint a strandot?
- Hát, sajnos a strandon engem vagy kiröhögnek, vagy megaláznak, vagy megszégyenítenek, vagy ezek tetszőleges kombinációja.
- Tessék? – értetlenkedtem.
- Sajnos én világ életemben kövér voltam, vagy nagyon kövér. 13 évesen már 90 kg voltam és ezt nagyon nehezen tudom lefelé tornászni. Gyerekként anyám azt mondta, hogy csak ne okozzak zavart. Essek el, vagy homokozzak, vagy bújjak el, de ne legyen szem előtt. Amikor vízbe akartam ug-rani, mindig bálnaveszélyt kiáltott valaki. Esetlen mozgásom miatt sokszor körbe röhögtek. Pedig még edzőterembe is megpróbáltam párszor lemenni, de ott még jobban megaláz-tak a formátlan idomaim miatt. Egyszerűen elegendem van!
- És a szülei?
- Hát, ők Bettikéért élnek! Kis koromban, ha valahová mentünk, mindig azt kérték anyámék, hogy gyorsan essek el és sírjam ki magam, hogy utána már nyugtuk legyen tőlem. A kis aranyos, nádszálvékony Bettike a hosszú, aranyszőke fürtjeivel és állandó csacsogásával kinek nem tetszene? Be-zeg én az esetlen, túlméretezett, szerencsétlen, hallgatag fiú sem mire sem vagyok jó!
- Na, nyugi! Nem ilyen tragikus a helyzet!
- De igen! Elegendem van! Bettike bármikor, bármit eh-et, amit csak megkíván! Mindig vékony és borzasztóan csinos! Én évek óta koplalok, de semmi eredménye. A tükört is utálok, mert egy borzalmas pasas néz szembe. Mondjuk, nem is jut hely a tükör előtt, hiszen anya és Bettike állandóan lestop-polja.

– De miért nem úszik valahol? Tudom, hogy hetente lemegy pár órára az uszodába.

– Igen, de most nyár van és az uszoda zárva. Itt meg nem lehet úszni, csak fürödni. Az nem az én formám!

– Nyugi! Majd alakul! Legyen türelemmel!

– Könnyű mondani! Engem vagy kiröhögnek, vagy semmibe vesznek. Még a nevem is: Szabó 3. Utálok! Ráadásul nagyon tetszik Szabó 2, de elakad a szavam, amikor csak a közelében vagyok. Semmit sem tudok kinyögni. Magával, hogy volt? Adjon tanácsot, kérem!

Ez egy igen hosszú beszélgetés eleje volt. Pár óra és sok kóla elfogyasztása közben megpróbáltam némi önbizalmat csepegtetni Szabó 3-ba, bár elég kérdéses volt az eredménye. Legszívesebben iskolapszichológushoz utaltam volna, de sajnos évek óta nem tudtuk betölteni az állást. Megpróbáltam édesanyjával felvenni a kapcsolatot, de éppen Bettike általános iskolai ballagására készültek, így nem ért rá. Aztán a beiratkozásra, majd az iskolakezdésre. Szóval, mindig lerázott.

A 12. év őszen Szabó 3-on észrevehető volt némi változás. Konkrétan a hasa csökkent és vállban határozottan erősödött. Mikor kettesben maradtunk, rákérdeztem a változásra és bevallotta, hogy a lakótelep szélén megnyílt egy olyan „felnőtt játszótér”, amibe elhelyeztek több strapabíró gépet is és ő esténként az úszás helyett 1-2 órát ott tölt. Nagy örömmel mondta, hogy még a számára oly’ kedves Szabó 2 is megdicsérte, amikor meglátta tesi órán a korláton. Pár nappal később Szabó 2 hirtelen összejött a másik osztályba járó Gordai Danival és így Szabó úr megint kapott egy pofont az életől. Azért még mindig lejárt erősíteni és a látható változástól talán némi önbizalma is lett.

A szalagavatójukra készülve alapos meglepetés ért. A 12.C-be járt Szőke Piroska, aki pechjére rubensi alkat volt, magyarul bőven volt súlya. A tánctanár javaslatára az évfolyam

valami furcsa, forgásokkal és emelésekkel tarkított táncot adott elő, de Piroskának nem akadt párja, mivel az összehívott végzős évfolyamból senki nem akarta megemelni őt. Szerencsétlen Piroskának már nagyon sírásra állt a szája, amikor Szabó úr csendben eléje állt és megkérte a lányt, hogy fogja át a nyakát, majd szó nélkül megemelte és mosolyogva sokáig az ölében tartotta. Na, Piroskánál ekkor tört el a mécses. Szabó úr nyakát ölelve zokogott. Álma volt, hogy táncolhasson és nem hitte, hogy ez valaha is megvalósulhat. Megígérték egymásnak, hogy ők tanulják meg legjobban a koreográfiát. Ekkor láttam őket először együtt, de szerencsére nem utoljára.

A takarítónők mesélték, hogy a párosuk péntekenként, a sima táncpróba után mindig bent maradt. Egyik telefonon szólt a kiszemelt zene és mindig újra és újra próbálták a lépéseket. Sokáig. Nagyon sokáig.

Aztán eljött a szalagavató estéje, amire Szőke Piroska egy merészen dekoltált, bordó színű, földig érő nagyestélyit kapott, meg egy szép nyakláncot. Szabó úr nem hitt a szemének! Leesett az álla és nem csak neki. A szalagavató az az alkalom, amikor a lányok nyugodtan megmutathatják, hogy nővé értek. A kislány Szőke Piroska ekkor érett igazán nővé! A tánc sikerült, ráadásul a levonulással kombinált bemutatáskor ők kapták a legnagyobb tapsot. Alig vártam a műsor végét, hogy gratulálhassak nekik, de ez elmaradt, mert egy csendes sarokban állva a világról megfélelkezve teljes átéléssel csókolóztak.

Akkor este összejöttek és mindenki elkönyvelte, hogy ők innentől egy pár. Eltelt jó pár hónap és sorra jött a ballagás, az érettségi, majd a szakképző év is. Lassan kirepültek a mádárkák.

Ugorjunk kb. másfél évtizedet az időben! Forró nyár volt és nekem meg elegendő volt. Hosszú bicikliutam egyik célja

szokott lenni a város másik végében lévő fagyizó. Sorba álltam a hűsítő édességért. Az előttem álló férfi két adag vaníliát kért, meg egy másik tölcsérbe citromot és mangót. A fagyíárus bemondta a fizetendő összeget, a pasi kutatott, majd káromkodott, hogy véletlenül otthon hagyta a pénztárcáját. Kétségbeesetten hátranézett az ismerőse felé, aki nem figyelt oda, majd elsápad. Ekkor láttam meg, hogy ki az.

– Na, mi van, Szabó Úr. Csak nem felejtett el valamit?!

– Tan’bá! Kérem, segítsen! – bemondtam én is a kért íze-
ket, majd nyújtottam a bankkártyámat. Jót mosolyogva ki-
mentünk, ahol háttal a fagyizóznak az árnyékban egy kedves,
fiatal nő üldögélt.

– Hol a fagyim? – kérdezte bágyadtan.

– Itt van, csak óvatosan nyaljad. Tanár úr! – szólt Szabó úr
– Engedje meg, hogy bemutassam a feleségem!

– Gratulálok mindkettőjüknek! – nyújtottam a kezem,
hogy bemutatkozhassunk, de a nő szokatlan módon nem állt
fel és a kezét sem nyújtotta.

– Szabóné Szőke Piroska vagyok. Ugye, emlékszik rám
tan’bá?!

– Persze! Gratulálok!

– De most hadd nyaljak egy kis fagyit, kérem! – és a dom-
borodó hasát végig simítva férjére nézve folytatta – Péter!
Nagyon rakoncátlan a lányod! Most már nagyon szeretnék
anya lenni.

– Mikorra várják a kicsit?

– Még egy hetünk van hátra – válaszolták egyszerre.

Taktoma

Idő szonett ciklus

I. Várakozás

Bizonytalanság, kétség és remény,
Hosszú várakozás, cammogó idő.
Mindent megváltoztat a várt esemény,
Felfordul életem, mikor itt lesz ő.
Korábban röpke perc - órává nyúlik.
Várom és félek is, hogy majd hogy' bírom.
Milyen lesz vajon? Még nem tudhatom.
Hosszú időszak. Végtelennek tűnik.

Csodás dolog ez ősidőktől fogva:
Összefonódva már két élet lüktet,
Idő az időben. A jövőt óvja.
Boldog lesz-e és milyen sors várja?
Ő még nem tudja: kilenc hónapja
Elindult, és ketyeg az órája.

II. Időbeosztás

Időbeosztás? Zakatol a fejed:
Otthon, kert, munka, férj, nagyszülők, gyerek...
Mókuserékbe terelik életed.
Mindent kézben tartasz, de mi van veled?
Rövid napodból mindenki kapott,
Nagy ritkán jut rád egy fikarcnyi óra.
Az időt nyújtánád, hogy mindenre fussa,
Már rég nem háromszor nyolc a napod.
Erőt kell gyűjteni! Gondolj magadra!

Rövid éjszakából lecsípve, néha
Könyv mögé bújva visszatérsz a múltba,
Mikor olvastál a nagysztal alatt,
A terítő hosszú rojtja eltakart,
Így nem téged küldtek a boltba.

III. Sodrás

Furcsa dolog az idő, ahogy halad.
Néha rohan, mint megvadult folyó,
Partokat pusztító, leszakító,
Sziklaként görget, magával ragad,
Nem te irányítod már a sorsodat.
Meggyötör, összetör, messze sodor,
Mégforgat, elkoptat, kavicsá csiszol,
Aztán elérsz homokos partokat.

Már homokszemcse vagy, millió parány.
Leterít a partra, hogy ott megpihenj,
Elcsendesül ő is, már csak folydogál,
Arcodra ezer barázdát rajzolgat,
Aztán megsimítasz apró talpakat,
Mert rajtad már a jövő jár.

Kapcsolatok

Lefelé néző emberek,
Kütyü a kezükbe`,
Elmélyülten merednek
A képernyőre.

Információáradat,
Mindentudó világ.
Beszippannt és fogva tart,
Mint lepkét a láng.

Balaton, hús-vér emberek,
De ő semmit se lát,
Leköti a figyelmét
Egy kiber barát.

Anyja telefonjáért sír
Hisztis, hároméves gyerek...
Odaadja és mosolyog:
Csak ez nyugtatja meg!

Kamaszok ülnek egy padon,
Nincs szerelmes beszéd,
Szmájlikat, szívet küldenek,
Nem fogják egymás kezét.

Ismerik ajkaik ízét?
Virtuális a szerelem?
Vajon, hogy` lesz utánpótlás,
Hogy szörfözzön a neten?

Tápi Júlia

betegesMeglátás

Testem láncai között járok,
S elhiszem, hogy lépéseim,
Szilárdan a földet tapossák.
Lábaim suhanva futnak,
Mint szél a mezőkön át,
Vérvörös pipacsok hajlanak
A sebesség érintése várt.
Felrémlik az ég,
Szárnyalok a kékben,
Szabadság érzése
Jár be minden pillanatot.
Színek kavalkádja,
Formák összemosódása,
A valóság határai elmosódnak,
Majd feloldódnak. Ki tudja?
Sóhajtok!
Felállok, futok, szárnyalok,
Egy pillanatra mindent elhiszek,
Míg a képzelet határán túl visszatér
A rideg valóság.
A földön fekvé ébredek...
A varázs pillanatokra szabadít fel,
De a képzelet szárnya
Már örökké illúzió marad.

Tarsoly Péter:

Kor-opció

avagy Vendel, a méh találkozása a lódarazsakkal

Vendel:

Mindent elhordtak már, a mézet, a lépet
lopott lépesmézzel édesebb az élet?
aki jó helyen volt, már minden azé lett
ki viszont eszénél, már régen lelépett
Aki két kezével gyűjtené a pollent
megszokta, hogy hol lent, aztán újra hol lent
minden nappal fej-tor-potrohot felőröl
és ha jön egy újabb, kezdheti előlről

A lódarazsak:

Fogadja el, Vendel
mit az élet rendel
sodródjon a trenddel
vagyont nem a rend ell
amit meglátsz vedd el
maszatoj és kend el
kend nélkül vagy kenddel
ez a törvény trendel
Vendel

A titok

*Azt hiszed, hogy adnak.
(Európa Kiadó)*

Úgy adják hogy veszik el
megkerülve veszik el
miből kevés ami sok
az igazi hamisok
meg se jött de már megy el
a távoli van közel
elbujdosik aki hőś
az idegen ismerős

az ismerős idegen
a lényeg hagy hidegen
a bölcs az a balga
kit követ a falka
csak a senki nemes itt
csak a semmi nemesít
ostobaság szentigaz
csak a gyászom a vigasz

egy vigaszom van a gyász
póruł jár ki jól vigyáz
a biztosat kétlem
bűnös aki vétlen
ártatlanul bűnözök
békében két tűz között
úgy adják hogy veszik el
megkerülve veszik el.

Tátrai S. Miklós

Lilla levele

Gyöngyi az ablakból nézte az utcát. A kora esti órákban csak két autó haladt el házuk előtt, egy kutyáját sétáltató idősebb férfin kívül senkit sem látott. Férjét várta haza, aki Marcit látogatta meg a kórházban. A kisfiú már hetek óta távol volt otthonról, nem tudtak mindig együtt bemenni hozzá. A félelem, az aggódo szeretet, az álmatlanság, a mindig Marci körül csapongó gondolatok, egyre jobban gyengítették őket, pedig tudták, a neheze még hátra van. Az orvosok a bajt, a vérképződés rendellenességét már diagnosztizálták, de ettől többet egyelőre nem mondtak. Talán ma – reménykedett Gyöngyi –, végre valami jó hírral érkezik haza Szabolcs. A piros Suzuki bekanyarodott az udvarba. A férfi lassan szállt ki az autóból, bizonytalan léptekkel indult el a ház felé. Nem tűnt vidámnak, inkább gondterheltnek. Felesége a nyitott ajtóban várta, a félelem és reménykedés különös keveréke kavargott benne. Már éppen kérdezni akart, amikor férje felemelte fáradt arcát, és ránézett. Szeme tele volt szomorúsággal. Szó nélkül ment el Gyöngyi mellett, táskáját leejtette az előszobában, majd a nappaliba ment, és lerogyott a fotelbe. Felesége némán követte, várta, hogy mondjon végre valamit.

– Marci örült nekem, aztán megint sírt, hogy haza akar jönni. Sikerült kicsit megvigasztalnom, és megígértem neki, hogyha a jövő héten még nem jöhet haza, akkor valamelyikünk ott marad vele a kórházban. Amikor eljöttem tőle, már egész vidám volt, sápadt kis arcával mosolygott rám. Aztán – sóhajtott nagyot Szabolcs –, aztán behívott Juhász doktor-nő, és azt mondta, hogy csak a csontvelő transzplantáció segíthet, ebben kellene gondolkodnunk, mert anélkül... anélkül ... – nem tudta folytatni a mondatot.

– Anélkül mi lesz? Meghal? – suttogta kétségbeesetten Gyöngyi, és észre sem vette, hogy már mögötte áll lánya, aki sápadtan hallgatja őket.

– Nem! Az én kisöcsém nem halhat meg! Tudom mi az a transzplantáció, majd én adok neki a csontvelőmből! Meg fogom menteni!

– Ez nem a te dolgod kislányom – ölelte magához anyja, és arcán a rémület újabb hulláma futott végig –, hidd el, meg fogjuk oldani, és nem lesz semmi baj. Nagyon szép tőled, hogy vállalkoznál rá, de még te is gyerek vagy, nem kockáztathatunk.

– Nem vagyok már gyerek! Három hét múlva tizennyolc éves leszek, és én akarok adni magamból a testvéremnek. Olyan kicsi még, hogy majdnem az anyja is lehetnék. Sokszor neveztek pótmamának, akkor ezt most nem tagadhatjátok meg tőlem!

– Nem, nem! Erről szó sem lehet! Hallani sem akarok róla! – kiáltozott hisztérikusan Gyöngyi.

– Hát, nem is tudom! – fontolt meg minden szót Szabolcs – Nyugodjatok meg, józannak kell maradnunk. A főorvos aszszony holnap délután ügyeletes, vár bennünket. Addig mindent megbeszélhetünk. Ha testvérek adnak egymásnak csontvelőt, nagyobb az esély a gyógyulásra, és aki ad, nem vállal nagy kockázatot. Valószínű a csípőcsontból, egy speciális tű segítségével vesznek ki anyagot, de más megoldás is lehetséges. Nem értettem pontosan. Végül is mindegy, úgyis az orvosoknak kell dönteni, mert nincs garancia arra, hogy a testvér megfelelő donor lesz. Ha nem, akkor bővítik a kört, a szülőkre, rokonokra, de ma már akár a világ más táján élő idegenek között is található megfelelő. A beavatkozás előtt több vizsgálatot végeznek majd a donoron, legalábbis valami ilyesmit mondott a doktornő. Sajnos nem tudtam eléggé koncentrálni, annyira megdöbbsentett. Gondolkodjunk mind a hárman, mert nincs sok időnk. Nagyszerű lány vagy Lilla!

Álmatlan éjszaka gyötörte a családot. Gyöngyit már-már az ájulás környékezte, annyira súlyosnak látta helyzetét. Imádta Marcit, mindent megtett volna érte, de mégis arra gondolt, hogy Lillát le kell beszélnie szándékáról. Nem tudta pontosan milyen vizsgálatokra lenne szükség, mit mivel hasonlítani össze, mi az, aminek meg kell felelnie a csontvelő transzplantációhoz, csak veszélyt érzett, egy hálót, egy hurkot, amely egyre szorosabb lesz körülötte. Nem volt orvos ismerőse, nem voltak olyan könyvei, amelyekből tájékozódhatott volna, az internetben pedig nem bízott, mert az utóbbi hetekben, amikor Marci betegségének okait, gyógyulási esélyeit kutatta, egymással ellentétes véleményeket talált. Szenvedett, gyötrődött – és ahogy az elmúlt két évtizedben oly sokszor –, újra felidézte azt a szombat délutánt, amely most is iszonyúan nehéz helyzet elé állította.

Fiatal házások voltak, még egy év sem telt el az esküvő óta. Szerették egymást, mégis előfordultak kisebb zsörtölődések, amikor valamelyikük, leginkább Szabolcs, a régi barátokkal szervezett programot. Az ifjú férj nem akarta feladni a haveri társaságot, a sörözéseket, a focit, a horgászatot. Úgy gondolta, egy-egy szabad délután, vagy hétvége, nem árthat a kapcsolatnak. Gyöngyi bosszankodott, olykor féltékenykedett, ha egyedül maradt. Baráti társasága Dunaendrődön maradt, amikor Szabolcshoz költözött Budapestre, új munkahelyén még nem talált igazi barátnőt. Május utolsó hetében Gyöngyi szüleihez akart utazni, és remélte, hogy férje is vele tart. Szabolcsék labdarúgócsapatának pontosan azon a hétvégén, fontos mérkőzést kellett játszania, ezért kérte feleségét, halasszák el a látogatást. Gyöngyi feleslegesen megmakacsolta magát, ragaszkodott az utazáshoz. Indulatosan közölte férjével: „ha neked fontosabb a foci, mint én, akkor maradj! Majd elmegyek egyedül!”

Választ sem várva haragosan becsapta maga mögött a hálószoza ajtaját, és csomagolni kezdett. Szabolcs nem érezte úgy, hogy engednie kellene, ha menni akar, hát menjen – gondolta –, majd hétfőn szépen megbeszélnek mindent. Egyikük sem tudhatta, hogy hétfőn már nem ugyanaz az aszszony tér vissza, mint aki elment.

Gyöngyi nagyon szerette Dunaendrődöt. Ott született, ott járta iskoláit, ezer emlék kötötte a városhoz. Szívesen sétált a régi házak között, a belső udvarokban és a parkban, a nagy gesztenyefák alatt. Azon a szombat délutánon, gondolataiba merülve ballagott, cipője halkán kopogott a régi utcaköveken. A cukrászda kirakata előtt állt meg, éppen azon tűnődött, engedjen-e a csábításnak, amikor ráköszönt Anti. Igazi diákszerelem volt az övék, tiszta és őszinte. Boldogan ölelték át egymást, már nyoma sem volt a szakítást megelőző nagy veszekedésnek. A váratlan találkozás örömét egyikük sem akarta hirtelen elengedni. A kávé és a sütemény mellett hosszasan beszélgettek a múltról, és röviden a jelenről. Az érettségi bankett óta nem látták egymást. Addigi egyetlen osztálytalálkozójukra a fiú nem tudott – egyesek szerint nem is akart –, elmenni. Anti, az elköszönés pillanatától félve azt kérte, látogassák meg egyedül élő édesanyját, aki a gimnáziumi évek alatt nagyon kedvelte Gyöngyit. Ilonka néni tényleg nagy szeretettel fogadta őket, és nem csak azért, mert magányában társaságot kapott. Sajnálta a fiatalok szakítását, ami Antit nagyon megviselte. Nem tudta annak okát, de úgy érezte, valami elhamarkodott gyerekes butaság volt, ami már jóvátehetetlen. Gyöngyi férjhez ment, a fia Pécsre költözött, elszakadtak egymástól. Váratlan ötlettel azt javasolta Antinak, mutassa meg vendégének a régi szobáját, ahol szinte megállt az idő. A fiú meglepően nagy zavarba jött és tiltakozni próbált, de hiába. Gyöngyi már annyira kíváncsi lett, hogy semmilyen ellenkezést sem fogadott el.

A szoba valóban őrizte az emlékeket. Sportsikerek érmeit, könyveket, az ásványgyűjteményt, fém- és porcelánkorsókat, egy sílécet, és talán mást is, de egy fényképen elakadt tekintetük. Gyöngyi bekeretezett fotója állt az íróasztalon, és őket nézte. Egyetlen szó nélkül tudták, hogy ez mit jelent. Hirtelen fellobbant a régi tűz, és olthatatlan lángnyelvek ölelték körbe őket. Nem tudtak, és nem is akartak parancsolni érzelmeiknek, hagyták magukat sodorni a visszatérő múlt varázsával. Az ébredés fájdalmas volt. Gyöngyibe rémülten hasított a döbbenet: nem védekeztek a fogamzás ellen. Szabolccsal úgy beszéltek meg, hogy az első évben még nem akarnak gyermeket, majd a férfi védekezik, hogy ő semmivel se kockáztassa saját és a baba egészségét. Teljesen kétségbe esett. Nem tudta mit tegyen, hiszen innentől kezdve semmiben sem lehet teljesen biztos. Lehet, hogy megtörtént a fogamzás, de az is lehet, hogy nem. De ha mégis, és utólag bármit tesz ellene, lesz-e eredménye? Akkor is egész éjszaka gondolkodott, gyötrődött, töprengett. Egyetlen megoldást látott. Szabolcsot meg kell győznie arról, hogy ne várjanak tovább, akarják a gyereket. Ez könnyen sikerült, mégis keserves hetek, hónapok, évek következtek. Titkát megőrizte, gyötrődését palástolta, de a szombat délután emléke sokáig ott kísértett minden szeretkezésnél, és annak csodálatos varázsa soha nem tért vissza. Lassan-lassan megnyugodott, Szabolcs és Lilla nagyszerű kapcsolatban voltak, imádták egymást, azonban Gyöngyi boldogsága nem volt teljes. Néha kiábrándultan, megvetéssel nézte magát a tükörben, mert hátha, hátha éveken át csalja azokat, akiket legjobban szeret. Kutatva, fűrészte Lillát, kire hasonlít, kinek az arcvonásait, természetét, mozdulatát, hangját örökölte. Soha nem engedte, hogy férje bárkivel is találkozzon a régi osztálytársak közül. Anti valószínű nem beszélt a történekről, de semmiképpen sem akart kockáztatni.

Szabolcsot meg akarta kímélni olyan helyzettől, amikor a háta mögött bárki is kárörvendően mosolyog, vagy sajnálkozik. Az évek aztán sok mindent megoldottak, és a kis Marci késői születése már igazi ajándék volt. Betegségét óriási csapásként élték meg.

Gyöngyi önmagában elfogadta a testvérek közötti transzplantáció ésszerűségét, mégis szerette volna elkerülni ezt a megoldást. A megelőző vizsgálatoktól félt, mert ha azok azt is kiderítik, hogy Lillának mégsem Szabolcs az apja, akkor számára mindennek vége. A haragot, a megvetést, a megsejnyülést nem tudná elviselni. Ezért tiltakozott első reakciójában Lilla ajánlkozása ellen. Az éjszaka rendezte lelki vívódását, reggelre pontosan tudta, mit kell tennie. Marci élete a legfontosabb, az övénél is sokkal fontosabb, ezért, ha az orvosok úgy látják jónak, ám legyenek meg a szükséges vizsgálatok, még akkor is, ha azok számára kimondják a legsúlyosabb ítéletet. Úgy gondolta, beszél a doktornővel, kéri a segítségét, aztán jöjjön, aminek jönnie kell.

Közösen mentek el Juhász főorvos asszonyhoz. Gyöngyi elérte Szabolcsnál, hogy a találkozás végén négy szemközt beszélhessen a doktornővel. Kérését azzal indokolta, hogy két anya valószínű jobban megérti egymást Lilla szerepét illetően és olyan hasznos tanácsokat kaphat, amit egy férfi talán nem is értene meg. Szabolcs és Lilla távozását kínos csend követte. A doktornő várta, hogy Gyöngyi mit akar még mondani, ő pedig nem tudta miként fogjon hozzá. Aztán lassan, akadozva belekezdett:

– Főorvos asszony kérem! Nagy titkot szeretnék önnel megosztani, és kérem, amíg csak lehet, őrizze meg! Ha majd nem lehet, akkor azt nekem mondja meg először. Nem vagyok biztos abban, hogy a kislányomnak a férjem az apja, és ha arra gondolok, hogy ez a vizsgálatok során kiderül, nem marad sok választásom. Persze a kisfiamért mindent vállalok.

Kérem, ne ítéljen el! Egy különlegesen csodálatos pillanat volt tizenkilenc évvel ezelőtt, egy régi szerelem felbukkanása, egy akarattalan lebegés, majd ijesztő kijózanodás! Megszenvettem érte, szégyeltem magam, és mégis azt mondom: nagyon szép volt, és elkerülhetetlen.

– Nézze asszonyom! Orvosként sok olyan történetet ismerek, amely az önéhez hasonló, vagy attól sokkal, de sokkal megdöbbentőbb. Nincs jogom ítélkezni, és köszönöm a bizalmát. Megnyugtathatom! Nekünk nincs szükségünk annak vizsgálatára, hogy a transzplantáció résztvevői milyen viszonyban vannak egymással. Akár teljesen idegenek is lehetnek, a sikeres beavatkozás akkor is lehetséges. Emiatt nem kell aggódnia. Ha úgy döntenek, a lányuk nyugodtan jöhet a vizsgálatokra. Legyenek nagyon büszkék rá!

– Jól értem? Nem derülhet ki, hogy Lilla és Marci édestestvérek-e, vagy nem?

– Nálunk nem! Erre a genetika adhat pontos választ, amit ma már bárki igénybe vehet. Az ön helyzetében persze valószínűtlennek tartom, hogy ezzel élni kíván. Van azonban más lehetőség is, bár kétségtelen nem teljesen megbízható, inkább jelzés értékű. Tudja azt, hogy milyen vércsoportja van a férjének, önnek és a lányuknak?

– Szabolcs és Lilla nullás, én A-s vagyok.

– Nos, ha a másik férfi B vércsoportú, akkor nem valószínű, ha AB-s akkor csaknem kizárható, hogy ő lenne az apa. Hangsúlyozom, ez az általános tapasztalat, de lehetnek kivételek, mint ahogy vannak is!

Gyöngyi úgy lépett ki a főorvos szobájából, mint aki a víz alól bukkan fel a levegőre. Óriási megkönnyebbülést érzett, és elszántságot. Meg kell tudnia Anti vércsoportját bármi áron. Az első pillanatokban ez lehetetlen vállalkozásnak tűnt, hiszen nem akarta beavatni őt a Lilla körüli titokba, ahogy eddig sem tette.

Zakatolt az agya, kutatta a múltat, és egyszer csak beugrott valami. A sítábor! Harmadikosok voltak, amikor sítábort szerveztek Ausztriában. Bakos tanár úr, Papp tanárnő, és osztálytársuk Szalánczi Enikő végezte a szervezést. Enikő vállalta az adminisztrációt, a napló vezetését, a krónikás feladatát. Remek munkát végzett, vaskos album örökített meg minden fontos mozzanatot. Utazásuk előtt szomorú esemény történt. Egy másik iskola diákjait szállító autóbusz karambolozott, többen súlyosan megsérültek, vért kellett kapniuk, ami nagy gondot okozott. Valaki kitalálta, hogy ők csak akkor induljanak, ha mindenki pontosan ismeri vércsoportját, és készítsenek egy táblázatot arról, hogy szükség esetén ki, kinek adhat vért. Ezt pontosan kidolgozták, és benne volt a naplóban. A naplóban, amely talán még mindig megvan Enikőnél, vagy valakinél. Azonnal telefonált barátjának. Azt mondta, hogy lányának sokat mesélt a gimnáziumi kirándulásokról, a sítáborról, és szeretné megmutatni neki a naplót, hadd lássa: milyen remek csajok voltak annak idején. A visszahívásra órákat kellett várnia, de megérte, mert megtalálták.

Aznap este hármasban beszéltek át a történeteket. A szülők már nem zárkóztak el Lilla felajánlásától, a nagylány pedig kifejezetten boldog volt. Gyöngyi még annyit kért, hogy végleges döntésük előtt szeretne édesanyjával találkozni. Másnap reggel elutazna hozzá, de este visszajön, és akkor tegyék meg azt, ami tőlük elvárható. A többi az orvosokon, illetve a vizsgálatokon múlik. A dunaendrődi látogatás valójában a naplóról szólt. Gyöngyi közömbös mosolyt erőltetett magára, amikor átvette és belelapozott, közben majdnem felrobbant az idegességtől. Amikor autójában végre egyedül maradt, remegő kézzel hajtogatta, de inkább csapkodta a lapokat. Kereste a táblázatot, és megtalálta! Becsukta szemét, óriási levegőt vett, majd hatalmasat sóhajtott. Vérnyomása az

egekbe szökött, amikor a névsor aljára nézett, és olvasta: Vassas Antal, AB, Rh pozitív! Hangosan felsikoltott, és percek alatt rázta a hangos zokogás!

Vacsora után újra összeült a család. Régen érzett nyugalom, és békeesség ölelte körbe őket. Szabolcs feleségére nézett, tőle várta a döntő szót:

– Mit beszéltek meg a szüleiddel?

– Nagyon aranyosak, és megértőek voltak. Minden döntésünket elfogadják, és támogatják! Már én is azt mondom, ha Lilla tényleg akarja, akkor vizsgálják meg az orvosok a lehetőséget.

– Köszönöm anya! Drágák vagytok! Ha már így alakul a dolog, akkor megnézetem velük a foltocskámat is.

– Milyen foltocskádat?

– Néhány hónapja egy barna folt jött a combomra.

– Miféle folt? Miért nem mondtad eddig?

– Kisebb, mint egy százforintos, falevél alakú, és halvány barna színű. Már gondok voltak Marcival, nem akartalak idegesíteni benneteket.

– Egy kis barna folt a combodon? Hát ez nagyon furcsa! – vont fel a szemöldökét Szabolcs.

– Mi ebben a furcsa? – kérdezte Gyöngyi, és úgy érezte, a talaj megint kezd kicsúszni alóla.

– Hát az, hogy anyámnak ugyanilyen van! Sosem gondoltam volna, hogy egy levél lesz a lányom öröksége!

Tóth Tamara

A boríték

Idő.

Az értelmező szótár szerint az idő egy főnév, aminek több jelentése is van. Jelenti a légköri viszonyokat, az anyag mozgásának objektív mértékét, de az emberi élet tartamát is. Rengetegszer használjuk ezt a szót és a legtöbbször azt mondjuk az idő az, amiből sosincs nekünk elég.

Hiszen annyi mindenre nincs időnk, annyi mindenről lekéssünk, de olyan is sokszor van, hogy elsietjük, amit nem kellene. Az idő mondhatni, hogy nem a barátunk. Túl sok mindent elvesz tőlünk nem igaz? Ha belegondolok én már gyerekként is utáltam az időt hiszen minden majálison csak öt percet lehetett ugrálni abban a nyavalyás ugrálóvárban és bizony már akkor megtanultam, hogy öt perc hihetetlenül kevés. Később persze az iskolában az is kiderült, hogy a jelző csengetés és a kicsengetés közötti öt perc viszont a világ leghosszabb öt perce...

Minden perc, így maga az idő is egy olyan „attól függ honnan nézzük” dolog. Van neki egy olyan fajtája, amit nagyon könnyű ismerni: a pontos idő. A körülöttünk lévő sok okos holmi nem is hagyná, hogy megfeledkezzünk róla, de valahogy egyébként is szeretjük tudni.

Én biztosan.

Mondok én valamit a pontos időről: 2023. december 31. 23 óra 40 perc. Ez például kétmásodperce még a tökéletesen pontos idő volt. Éjfélig még ott az a húsz perc. Húsz szinte kegyetlenül lassú perc, amit át kell vészeln. Éjfélkor tehetem meg azt amire már három teljes éve várok. Bevallom 2023 júliusa óta megfordult párszor a fejemben, hogy nem várok

tovább, de végül mindig türelmes maradtam. Mindenki tudja mi történik Szilveszter éjféلكor: az emberek az utcán, vagy valami szórakozóhelyen vannak a barátaikkal, és pezsgővel a kezükben számolnak tíztől visszafelé. A Szilveszter az az ünnep amikor az „egy” után nem a nulla hanem a „Boldog Új Évet!” jön.

Általában én is barátokkal vagyok ilyenkor, de idén nem. Furcsa lehet neked, de már 2020. január 4. óta 2024-et várom. Most mindenféle ok az eszedbe juthat, hogy miért. Talán végre tizennyolc leszek és ihatok, vagy lediplomázok, esetleg szabadulok a börtönből? Az van, hogy már harmincegy vagyok, a diplomázási szándékaimat rég elengedtem és úgy sikerült utálnom azokat, akiket, hogy közben nem csuktak le semmiért.

Az okom egyszerűbb. A te olvasatodban talán nem is lesz érdekes, de elmondom, hogy mindenről a nagymamám tehet. Igen, csakis ő a bűnös.

Onnan indul a történet, hogy a kedvenc dolgaim világ életemben a titkok voltak. Odavoltam mindenért, ami rejtélyes és különleges mert az élet önmagában olyan unalmas néha. Kiskoromban amikor nagyon unatkoztam egész történeteket tudtam átélni a fejemben és mikor nagyobb lettem ezeket szépen le is írtam. Persze tudod, hogy van ez az ilyen dolgokkal: leírod és jól sikerül, de senkinek sem mutatod meg. Mert hát ugye titok. Az éned egy olyan titkos része, ami nem való másoknak.

Azt hiszem a sok különbség mellett mi emberek egy dologban nagyon is egyformán gondolkozunk, mégpedig abban, hogy mindenki saját magát ismeri a legjobban. Nem vitatható, hogy így van hiszen egyedül te tudsz mindent rólad, a legapróbb semmiségektől az óriási tényekig.

Félelmetes, hogy te vagy az egyetlen ember, aki életed végéig veled fogsz maradni, ha tetszik, ha nem, igaz? A még

ennél is ijesztőbb az az, hogy mindez nem hozza magával, hogy mi vagyunk önmagunk legjobb barátai is. Ami azt illeti több olyan példát láttam, ami ennek a tökéletes ellenkezőjét mutatja inkább.

Hányszor fordult már elő veled, hogy reggel felébredtél, körülnéztél és azt mondtad „ez nem lehet az én életem?” Hányszor akartál valaki más helyében lenni csak, hogy megtudd neki tényleg jobb minden vagy csak kívülről tűnik úgy? Ha belenézel a tükörbe, kedveled azt, aki visszanéz rád?

Persze mint minden kapcsolat így a magunkkal való is változó. Talán tegnap még jóban voltam velem, de ma már rám sem bírok nézni. Holnap meg hát ki tudja kibékülök-e magammal hisz van, hogy legalább egy hétig is haragban vagyunk.

De ugye ott tartottam, hogy a nagymamám tehet róla, hogy 2024 egy különleges év. Tudni kell, hogy imádott leveleket írni nekünk. Általában virágos, vagy ilyen-olyan idézettel el látott képeslapokat kaptunk és ha most azt hinnéd, hogy egy képeslapra nem fér olyan sok minden akkor nagyon nagyot tévedsz. Az én mamám még a bélyeg helyére is képes volt írni mert mindig olyan rengeteg mindent akart elmondani, hogy annak nem gyártottak elég nagy képeslapot. 2020. január 4-én mikor felébredtem és kimentem a postáért, a levelek között, volt egy valamivel nagyobb boríték is. Tudod, hogy van ez persze, hogy a legnagyobbat nyitod ki először. Meglepetésemre csak egy képeslap volt benne meg egy másik boríték amire nagy piros számokkal az volt írva: 2024.

A képeslapon egy vörös rózsza volt, alatta a következő idézet: „*Minden mosolyodtól egy szál rózsza nyílik a szívemben.*”

Szerencse, hogy képeslapot olvastam előbb:

„Drága Picikém!

Nagyon Boldog Új Esztendőt kívánok neked! Minden lépésed kísérelje egészségre és szerencsére! A piros felíratos boríték az újévi ajándékom neked DE NE BONTSD KI! Nagyon fontos, hogy majd csak 2024 első percében nyisd fel! Leírtam neked valamit, amit nagyon szeretném, ha tudnál, de úgy gondolom tegyük el későbbre.

Lehet, hogy most is tudod, vagy talán addigra már tudni fogod, de arra az esetre, ha mégsem, vagy én már nem tudom majd elmondani neked, ott lesz a boríték. Legyen ez a mi titkunk!

Sokat gondolok rád. Remélem minden rendben van felétek, és hamarosan találkozunk!

Szeretve ölel: Mama”

Emlékszem, tátott szájjal bámultam. Nem volt jellemző mamára az ilyesmi és persze iszonyú kíváncsi is voltam, de nagy szájhúzások árán betettem a borítékot a fiókba. Tőle sosem kérdeztem mi van benne, sőt ő maga sem hozta fel a témát így esküszöm voltak olyan hónapok amikor egyáltalán nem jutott eszembe a boríték.

Nem úgy, mint 2020 júliusában amikor is mama úgy döntött, hogy csendben elalszik a kórházi ágyában. Csak az járt a fejemben, hogy én voltam, akivel utoljára rendesen tudott még beszélgetni, amikor meglátogattam, hogy az utolsó szavaink egymáshoz a „Vigyázz magadra Mama!” és a „Megpróbálok.” voltak. Mondanám, hogy sokat sírtam, de hazudnék. Megmagyarázhatatlan nyugalom kísért, és igyekeztem minden szép vagy vicces közös emlékre gondolni az utolsó találkozásunk helyett.

Na meg persze ott volt a boríték! Mama halála után ott maradt, mint egy viritó titok, az igazi utolsó szavai. Tudtam, hogy senki más nem tudott a levélről így hihetetlen dolgok kavartak bennem az elmúlt hónapokban. Találgattam mi az, amit ekkora becsben kell őriznem.

Pontos idő. Mit tudok róla most? Azt, hogy 2023. december 31. 23 óra 55 perc. Életem leghosszabb, legizgalmasabb, legfélelmetesebb öt perce van hátra éjfélig. Öt perc még pontosan elég öt elképesztő teóriára a borítékról.

Egyes: mama valami sötét titkot őrzött, amit nem mert előben elmondani. Végül is a fiatal éveiről nem tudok sokat, bármi lehet.

Kettes: elcseréltek a kórházban és mama tudta hol van az igazi családom. Végül is meséltek nekem egy nőről, aki magával akart vinni mert állította, hogy az ő gyereke vagyok. Persze azt is elmondták, hogy az a nő fiút szült és félreértés volt. Vagy nem?

Hármas: el akarta mondani, hogyan pusztult el a kutyánk huszonkét éve. Igazából ezt azóta már megtudtam, de nem biztos, hogy ezt mama is tudta.

Négyes: titokban mama egy milliárdos volt és leírta hol rejtette el a pénzét. Tökéletesen lehetetlennek találom, de teóriának megteszi.

Ötödik: passz. Mennyi már az idő?

A kezemben a borítékkal leülök az ágyamra. Kintről már hallom a dudálást, az emberek ujjongását majd még pár másodperc és elkezdik: 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, **BOLDOG ÚJ ÉVET!**

Az ujjaim villámgyorsan tépik fel a borítékot, a kezem reszket még el is ejtem a papírt. Utána vetem magam, a szőnyeg szálai a térdembe nyomódnak, a boríték három cafatban hullik el körülöttem. Akkor végre meglátom mit rejtett ilyen sokáig.

Az a fénykép mama nyolcvanadik születésnapján készült. Én csináltam magunkról és neki is előhívtam. Már az arca látványa is boldogsággal tölt el, de tudom, hogy nem csak ennyi. Mama minden fotóra ráírta mikor készült, ki van rajta és néha még pár kedves szó is helyet kapott. Tudom, hogy

most is. Megfordítom a képet, tudni akarom mi a fontos üzenet, hogy mi az, amit mindenképpen tudnom kell.

És meglátom.

„2019. december 20. Picikémmel, 80. születésnapomon.

Örökké szeretlek.!

A te Nagykád.”

Könnyekben török ki, de a szívemben csepp bánat sincs mert bár nem mondhatom már neki élő szóban, de ez egy olyan titok, amit valójában egész életemben teljes bizonyossággal tudtam.

Török Anna Karolina

Kötődés

Olyan szikrázóan süttött a nap, hogy sugarai szinte erőszakosan törtek be az ütött-kopott redőny résein, megcsiklandozva az öreg arcot. Játékosan szaladgáltak azokon a mély barázdákon, amiket az idő szántott rá. A test még elnehezülve nyomta az ágyat, majd egyetlen éles hangra megrezdült. Kutyája, Dézi vakkantott a bejárati ajtó előtt. Nyilván unatkozott. A napfényvel ébredő világ őt hamarabb felébresztette, mint az embert. Elnézegette a rigókat, a verebeket, hallgatta a messzi rokonok ugatását. Nem kommunikált velük, mert túl távol voltak, egyébként sem szokott vaktában ugatni.

János sóhajtott, lassan, óvatosan nyújtotta ki a lábait, felült. Kócosan, álmosan pislantott az órára.

– Egyre korábban ébresztesz – mormogta.

Érces hangja tele volt zsémbességgel leplezett szeretettel. Üldögélt, krákogott, aztán recsegő, pattogó ízülettel feltá-pászkodott, átszoszogott a besötétített szobán, az ablakhoz. Amikor felhúzta a redőnyt, Dézi boldogan csapta fel mindkét mancsát az ablakpárkányra, és nyitott pofával vigyorgott. Apró farkát gyors mozdulatokkal csóválta, amitől az egész fara ide-oda riszált

– Minden reggel ez az öröm! – nevette el magát János. – Azt hiszed, te gazember, hogy a te kedvedért kelek fel? Egy frászt.

Bütykös ujjáival megvakargatta a kutya fejbúbját, megpaskolta a nyakát, majd szelíden ellökte a párkányról.

– Na gyerünk az ajtóhoz!

Dézi, mintha értené gazdáját, szaladt a bejárati ajtó elé. Leült és türelmesen szuggerálta a kilincset. Amikor az megmozdult, torokhangon morgolódott az örömtől.

Percekig tartott a reggeli rituálé. Az öreg és a kutya minden áldott reggel úgy üdvözölték egymást, mintha az éjszaka nem csupán néhány órára szakította volna őket el egymástól, hanem hosszú évekre. A kutyától lépni nem lehetett, nyüsögött, dörgölődött, az ember meg lágy hangon szidta, paskolta, és megpróbálta eltitkolni mennyire szereti.

– Mit képzelsz te büdös disznó, azt hiszed, nem tudom, hogy a reggelim felére pályazol? Egy falatot sem kapsz, mert kövér vagy. Akkora a hasad, mint egy ház. Te ronda véreb – és mondta, szidta miközben a konyhakertbe ballagott, hogy egy kis paradicsomot szedjen.

A kutyája mindvégig a nyomában ügetett, megszagolta a paradicsomokat, belenézett az öreg szemébe, leste, mit mond, aztán gondolt egyet, előre szaladt és egy koszos, foszlós teniszlabdát kotort elő a farakás alól. Az öreg kezéhez nyomkodta miközben mellette szaladt. Kitartóan loholt vele, néha kiköpte pontosan a lépte útjába. Nem izgatta, hogy gusztustalanul szottyossá vált, felkapta és lelkesen rágcsálta.

De János nem vette a lapot, ezért csalódottan fékezett le a bejáratnál. Leült a küszöbön, annál beljebb nem mehetett, de ragaszkodva az utolsó szóhoz, ravaszul bedobta a labdáját. Az meg tehetetlenül begurult az öreg lábához, aki csak mosolygott ezen.

– Na túnés a helyedre, most reggelizem. Majd utána játszom veled. Indulás a helyedre! – szólt egy kicsit keményebben.

A kutya engedelmesen megfordult, és az ajtó melletti kosarába heveredett. Jó hangosan nyögve huppant bele. Tudta, hogy mese nincs, ha a gazdi azt mondja, hogy a *helyedre*, akkor oda kell menni. A jutalom a JÁTÉK lesz. Minden idegszálával befelé figyelt, a neszekre, zörejekre, szagokra, miközben mancsaira fektetett fejjel, félig lehuny szemmel várt.

Jánosnak a rágás komótosan, lassan zajlott, mert napok óta bizsergett hátul a foga. Arra gondolt most is, mint minden evésnél, hogy egyszer rá kellene szánnia magát és bemenni a városba a fogorvoshoz. Az idejét sem tudta, mikor ült az autóban utoljára. Talán benzin sincs a tartályban. Nem szeretett a városba menni. Ritkán volt rá szüksége. Minden megtermett a kertben, ami kellett. A kutyaeledelt a faluban a gazdaboltban vette meg. Havonta egyszer indult neki, amikor amúgy is kifogyott az alapvető élelmiszerekből.

Mikor befejezte az evést elmosogatott, majd kicsoszogott a tornácra. Dézi minden izmával megfeszülve ült a kosarában és őt figyelte.

– Gyere! Rágcsálok egy kis zsályát. Jó az ínnyulladásomra.

Visszatérve a kertbe letépett egy-két friss zsályalevelet és komótosan rágcsálni kezdte, négy lábú társa otthagyva őt körbejárt a kertben. Szimatolt, ellenőrizte a kerítés mentén fellelhető szagokat. Majd ő is legelni kezdett. Muszáj volt enni egy kis füvet. Valami nem stimmelt ott benn a hasában.

Az öreg foga nem lett jobban a gyógnövény nedvétől. Visszabakatott a házhoz. Egy ócska cipős dobozban tartotta a gyógyszereket. Még a felesége pakolta ide. Régen. Levette a doboz tetejét, maga mellé hajtotta, mintha ezzel a mozdulattal el is űzte volna az emléket. Nézte a gyógyszereket. Mit is kell ilyenkor bevenni? Amikor megtalálta a Liedemannt, megkereste a gyártási évet. Ezt már nem lehet bevenni, tíz éves. Pont ennyi ideje halt meg az asszony. Pont ennyi ideje van nála Dézi.

– Azt hiszem, be kell mennünk a faluba kiskomám – sóhajtott.

Dézi boldogan toporzékolt az ajtóban, megértette a „faluba” szót. Jelentőségteljesen meresztette a szemét a fogásra akasztott pórázra. Le nem vette volna róla a tekintetét. Nagyon figyelt, nehogy valamiképpen itthon hagyja őt a gazdi. Megnyugodott, amikor rákerült a nyakörv.

Elindultak. Bezárták a kaput, ezt még türelmesen, de remegő izmokkal végig űlte, de amikor az útra fordultak, már ki-tört belőle a sürgető ugatás.

– Eredj! – mordult a férfi, és kiakasztotta a bőrszíjat a nyakörvről.

Az állat boldogan nyargalt előre, aztán lelassítva szimatolni kezdett. A nap kitartóan perzselte a talajt, és ahogy egyre forrósodott a levegő, a növényekből a nedvességgel együtt illatfelhők kavalkádja szabadult fel.

János nézte, ahogy Dézi felkutatta a furcsa szagú földhal-mokat, végig szaladt a vadnyulak és egyéb mezei állatok illatesíkjain, de gyakran megállt és visszanezett rá. Nem sietett, kényelmes léptekkel ballagott, gondolataiba merülve kerülgette a földes út hepehupáit.

A kutya hirtelen megtorpant. Egy kajla mozdulat során valami belehasított. Meglepetten leült. Várt. A fájdalom kissé erősödött.

János nem vette észre, mert nem állt meg. Egészen eltávolodott. Dézi várt, aztán erőt vett fájdalmán. Átvágott a mezőn, vissza az emberhez.

– Na gyere ide, mindjárt beérünk – hajolt le János, és rácsatolta a nyakörvet.

Nem vette észre, hogy kutyája sokkal lassabban, nyugodtabban baktat mellette, mint máskor.

A faluban előbb a gyógyszertárba mentek. Ismerték őket, szívesen látták az öregot és a kutyáját. Szokásukhoz híven a kocsmát is felkeresték. János csak akkor fordult meg itt, amikor bejött vásárolni. Otthon minden nap ivott egy-két pohárka bort, de itt a kocsmában csak egy fröccsöt kért. Dézi befészkelte magát az asztal alá, az öreg lábához és nem mozgott. A kocsmáros elpletykálta a faluban történt jeles eseményeket, János türelmesen hallgatta, és magában megmosolyogta a szószátyár férfit.

Hazafelé, aztán kénytelen volt észrevenni a bajt. Az utolsó házat is elhagyták, félúton járhattak amikor Dézi leült, majd óvatosan elfeküdt. Pofája lefittyedt, sötét szemében szomorú, értetlenség csillogott. Tekintete elhomályosodott. Befelé figyelt.

János azonnal látta, hogy szenved, ahogy a szemébe nézett.

– Hát veled mi történt, kis haver? – térdelt le nagy nehezen mellé.

Finoman megsimogatta, hogy ellazuljon, majd a hasára tette a kezét. A kutya teste megrándult.

– Lenyeltél volna valamit? Vagy csak a szelek bántanak? Nem tudsz felállni?

Dézi nem tudott felállni. Az öreg szelíden unszolta, segített neki, de látta, hogy nagy kínnal sikerülhet csak elindulnia. Rémület mart belé. Körülnézett. A mezőn rajtuk kívül senki nem volt. Honnan hozzon segítséget? Itt hagyja egyedül? Azt nem teheti!

Megpróbálta felemelni. Dézi nyüszítve, hevesen nyalni kezdte az arcát.

– Jól van, nem kínozlak – helyezte vissza gyengéden a földre.

A kutya hálásan nézett rá és ernyedten elfeküdt az oldalára. Mintha nyugtatni akarná, rátette a mancsát az öreg kezére.

– Rendben, akkor maradjunk itt egy kicsit – mondta János és letelepedett a kutyája mellé.

Üldögélt, lassú mozdulatokkal simogatta a kutya fejét, és azon tépelődött mi baja lehet. Remélte, nem túl komoly. Bár ahogy elnézte Dézi tekintetét, jól látta a fájdalom fátylát benne. Nem mozdult mellőle, pedig elzsibbadt a dereka, a lába, ahogy ott üldögélt az úton, a porban. Elővette cigarettás dobozát. Elszívta a napi adag első szálát. Szíve tájékán enyhe szorítást érzett. Megcsóválta a fejét.

Talán egy órát várt, mire Dézi egy kissé megmozdult. Lassan, kínlódva feltápáskodott, arrébb ment. János örömmel látta, hogy a dolgát akarja elvégezni.

– Jól van kiskutyám, derék dolog. Gyere, menjünk haza! Lepihensz, és én kihívom a dokit.

Dézi lassan, nehezen indult el vele. Szinte a lábának dőlve lépkedett, lassan, reszkető ínakkal. Sokáig tartott az út, mert János időnként lehajolva hozzá a mellkasánál emelve cipelte. Nagyon fárasztó volt, sokszor kellett pihenni, de azért valahogy hazaértek. Dézi azonnal elfeküdt a bejárati ajtó előtt. János nézte, és szíve még jobban elnehezült. Amikor bement telefonálni, a kutya úgy mozdult, hogy beláthasson hozzá. Halkan nyüszögött. János felhívta az állatorvost.

– Sajnos ma már nem tudok kimenni. Ha rosszabbodna az állapota, be kellene vinnie a városba az állatklinikára. Ott megröntgenezik. Jobban fel vannak szerelve, mint én.

Reménykedve abban, hogy nem lesz nagyobb baj, mint amit feltételezett, a nap további részében János végezte a mindennapi dolgait.

Dézi nem evett, csak ivott egy keveset és úgy tűnt szívesebben fekszik.

János éjszaka sokat forgolódott az ágyában, néha kiment, látni akarta kutyáját. Aztán hajnalban felkelt. Dézi nem ugrott, nem örömködött, ahogy szokott. Feküdt a kosarában, és csak a farkát lendítette ide-oda bágyadtan.

János az udvar végében álló autóhoz ment. Hosszú percekig szöszmötölt, mire sikerült beindítania. A tank félig volt benzinnel. Remélte ez elég, ha menniük kell, legalább a benzinkútig. Kamillateát főzött, kihűtötte és megitta Dézivel. A kutya bágyadtan lefetyelt belőle. Szemrehányóan nézett fel. Mintha azt mondaná: „Miféle lötyöt adtál nekem?” Még reggelit sem készített magának. Nem tudta tovább nézni kutyája csendes szenvedését. Kínlódva beszuszakolta a kocsiba és elindult a városba az állatorvosi egyetem klinikájára. Hosszú volt az út, délre értek oda.

A portán azt mondták, csak életmentő céllal fogadják az állatokat.

– Az én kutyám haldoklik – ahogy kimondta, keserű gombóc nőtt a torkában. Mintha ítéletet hirdetett volna Dézi felett. Elszégyellte magát heves érzelme miatt. Elfordult, pislogott, próbálta elleplezni kibuggyanó könnyét.

Aztán az ölében vitte be Dézit a rendelőbe. Nem volt senki a félhomályos helyiségben. Várt. Egy órát ült, egyre fogyó reménnyel. Dézi elaludt, halkán horkolt a lábánál. Neki égett a szeme, a gyomra, a mellkasa, szomjas volt, fáj a foga. Sóvárgott egy cigaretta után.

Már majdnem feladta, amikor nyílt az ajtó és egy fiatal doktornő végre behívta őket. A vizsgálat alatt Dézi mindvégig halkán morgolódott, János fegyelmezte, így elviselte a nyomkodást, a vérvételt és a fájdalomcsillapító injekciót.

- Előjegyzem ultrahangra. Be tudja hozni, holnap nyolcra?
- Időm, mint a tenger, inkább az anyagiak miatt aggódom.

– A mostani vizsgálat, mivel sürgősségi volt ötezer forint, az ultrahangos hatezer lesz.

János bólintott, magában hozzáadta a benzinköltséget, és rájött összesen tízezer forintja marad a jövő hónapi nyugdíjig. Nem baj, majd összehúzza magát egy kicsit.

Dézi a fájdalomcsillapítótól jobban lett. Saját lábán baktatott az autóhoz, és boldogan mászott be. A vezető melletti ülésre kuporodott. Várakozón nézett fel gazdájára.

– Jobban vagy, mi öreglány? Megyünk haza.

Beindította a motort. A városból könnyen kijutottak, mivel alig volt forgalom, még a csúcsidő nem kezdődött el.

Végre hazaértek, Dézi meglepetésére nem akart megmozdulni, ezért kénytelen volt a kocsiban hagyni. Tudta, hogy a kutya csak akkor nyugodt, ha érzi a közelségét. Miután evett néhány falatot, ivott egy teát, megitta a kutyát. Elhatározta, hogy az autóban fog aludni Dézi mellett. Valamiért nem akart egyedül lenni ő sem. Amikor este lett, bezárta a házat, és az autójába ült. Hátra feküdt a dupla ülésre. Betakarózott. Zaklatott alvásba merült.

Hajnalban kelt. A kutya nem nagyon mozdult. A szemét kinyitotta, és lihegett néhányat.

– Szomjas vagy, ugye kiskutyám? Várj csak!

Besietett a lakásba. Sántikált, a derekát masszírozta. Csontjai, ízületei recsegtek-ropogtak.

Megitta Dézit, óvatosan és nagy erőfeszítéssel kiségette a kocsiból, hogy elvégezze dolgát, aztán újra felemelte és visszafektette az ülésre. Úgy gondolta, ha kibírta a második éjszakát is, akkor nem lehet olyan nagy a baj.

Alig várta, hogy a klinikára érjenek. Soha nem tartott ilyen sokáig az út, mint ezen a reggelen.

A portán eligazították, merre menjen. Autóját a parkolóban kellett hagynia.

Dézi nem szívesen mozdult, de mivel János hívta, hát ment. Szorosan a lábának dőlve, bágyadtan szívta magába a furcsa szagokat. Ismert és ismeretlen illattól terhes helyen jártak. Lihegett a fájdalomtól. Homályosan érzekelte a többi kutyát, talán macska szagot is érzett. A várószobában leheveredett János lábához és nem mozdult. János simogatta. Türelmesen várakoztak.

Végre sorra kerültek. Amióta belépett a fehércöpenyes emberek közé folyamatosan összeszorult a torka. Alig értette, mit beszél az orvos, csak az arcát látta. A részvétet. Hiába nézte meredten a képernyőt, neki a szürke, fehér és fekete mozgó kavalkád semmit sem mondott.

Hallotta a szavakat, talán válaszolt is, felfogta, hogy nagy a baj, de fülében olyan erősen dobolt a vér, hogy szinte úgy érezte nincs is jelen. Forróság öntötte el, aztán dideregni kezdett. Küszködött a rosszullet ellen.

– Nem lehet segíteni rajta? – lökte ki torkán a szavakat, megremegve.

– Sajnos a mája teljesen szétesett. Szinte egy merő daganat az egész. Folyamatosan vér szivárog belőle és...

– Szóval, semmit sem lehet tenni? – kérdezte újra kétségbeesetten.

Az orvos megcsóválta a fejét.

– Felnyithatják a sebészetten, de nem hiszem, hogy van értelme.

– És most?

– Adhatunk fájdalomcsillapítót, azzal néhány napig még élhet, vagy elaltathatjuk, hogy ne szenvedjen.

János lenézett Dézire. A kutya meg felnézett rá. Ült a lába mellett, nézte őt, azzal a sajátos figyelemmel, mintha azt kérdezné tőle: „Na mi van? Miért nem viszel, már haza?”

Megköszönte a tanácsot, kifizette a vizsgálatot és kért egy receptet.

A kórház udvarában volt egy gyógyszertár, ott kiváltotta a fájdalomcsillapítót. Nyolcezer-ötszáz forint volt. Nem érdekelte miből fog megélni még nyugdíjig. Gyengéden a parkolóba vezette kutyáját.

– Ezt be kell vened öreglány. Állítólag finom az íze.

Dézi megszimatolta az öreg kezét, óvatosan kivette a bo-gyót.

János zavartan álldogált, várta a gyógyszer hatását. Az elaltatás gondolata könnyeket csalt a szemébe. Hirtelen elgyengült. Fülledt, nehéz állatszag vette körül. Rosszul volt megint. Alig kapott levegőt. Később, amikor Dézi már békésen szuszogott, összeszedte magát, és elindultak.

Miközben rutinból vezette hazafelé az autót, emlékek rohanták meg. Már megszokta az egyedülletet, amikor fia elhozta a kölyökkutyát. Nem örült felhőtlenül. Szidta a fiát, mint a bokrot, amiért ilyen felelősséggel terhelte meg. Soha nem ismerte volna be, hogy egy perc alatt megszerette a kiskutyát. Mosolygott, néha halkán felnevetett, amikor a csínytevések jutottak eszébe. Aztán ahogy fokozatosan hozzákomolyodott a kutya, ahogy leste, figyelte minden szavát, mozdulatát, az, maga volt a csoda.

János sóhajtott egy nagyot. A keserű gombóc csak nem tűnt el a torkából. Már majdnem otthon voltak, amikor megint az a furcsa gyengeség öntötte el. Fájdalmas szorítást érzett a mellkasában, ami végigfutott a karjain, belenyilallt a gyomrába. Le kellett parkolnia. A kis település határában álltak néhány percig. A nap tűzött, szél sem rezdült.

János nagy levegőket vett, hátradőlt, pihent. Mi a csuda történt vele? Valószínű az aggodalom nem tett jót. Lehunyta a szemét. Néma csend borult rájuk. Csak Dézi halk horkolása hallatszott. Kissé megnyugodott. Újraindította az autót és megállás nélkül hazahajtott.

Meglepődött, amikor a falióra nézett. Már délután volt, még nem evett, és nem is volt éhes. Ivott egy pohár fröccsöt,

rágyújtott egy cigarettára. Előhúzta a kis kézi kocsit, amit még ő kreált valamikor régen, odatolta az autóhoz. Ráhal-mozta az összes ócska pokrócot, és óvatosan felnyalábolta Dézit. Kuttyája megnyalta az arcát, nyikkantott fájdalmában, amikor kiemelte az autóból. Az utolsó pillanatban sikerült a pokrócokra helyezni, már nem bírta volna tovább tartani. A dereka roppant egyet és éles fájdalom hasított a hátába.

A szobájában, az ágya mellé kvártélyozta be hű barátját. Dézi nagyot sóhajtott, mikor végre elhelyezte őt. Lehunyta a szemét, és nyugton feküdt. Boldog volt, hogy végre a gazdi fészkébe kerülhetett. Mindenütt az ő szagát érezte, körbe-vette őt, megnyugtatta. Érezte, ahogy elfogy, köddé válik a világ körülötte, csak a gazdi illata kötötte még a valósághoz.

János tett-vett a konyhában, de hiába készített magának rántottát, nem ette meg. A fájdalom és a gyengeség csak nem akart elmúlni. Semmit sem kívánt, csak aludni.

Bezárta a házat, becsoszogott a szobába. Lehúzta a re-dőnyt. Lassan levetkőzött. Tekintete a telefonra esett.

Eszébe jutott a doki. Felhívta. Megkérte, hogy reggel nézzen be hozzájuk. Szűk szavú beszámolója is végtelenül kifárasztotta. János elfészkelte magát az ágyán, lenyúlt és megsimogatta kuttyája fejét. Dézi gyengéden megnyalta a kezét, bágyadtan felnézett, aztán becsukta a szemét. Az öreg nézte őt, sóhajtott. Érezte, ahogy lassan könny szivárog végig arcán. Aludnia kell. Aludni, hogy ne kelljen arra gondolni mi lesz vele, ha egyedül marad.

A redőny résein a késő délutáni fények csíkokat rajzoltak a csendes, mozdulatlan szobára. A kopott bútorok között, a nagy ágyon, némán, mozdulatlanul feküdt egy öregember. Arcán ezer ránc, szeme félig nyitva, szája szögletében keserű vonás. Jobb karja élettelenül lógott le, ujjai bágyadtan érin-tették kuttyája testét. A kutya sem mozdult. Teste ívbe rán-dulva, szeme fénytelenül meredt a semmibe.

Turóczi Levente

Jack története

(baibun)

Magas hegytető,
Hódítása kezdődik,
Hó vár odafenn.

Verőfényes napsütés volt. Már messziről látszott a hegytető, amelyet a szép tavaszi időjárás ellenére is friss, fehér hótakaró borított. A hegy lábánál álltam, készen a meghódításra. Még sosem másztam meg ilyen magas hegyet, és innen lentről nézve lenyűgözött.

Lentről bámulom
hegyet, lenyűgöz most is
magas teteje.

Hófödte csúcsa
magányosan vár ott fent,
megmászásra kész.

Az út felénél elkezdődött hűlni az idő. Ez sem tántorított vissza, hiszen szándékosan melegebben öltöztem, mint amilyen odalent volt az idő. A napsütés azonban nem hagyott alább. Továbbra sem volt egy felhő sem az égen. Hangos madárcsicsergés hallatszott néha-néha, amikor nagyobb fenyezők mellett haladtam el. Ezért szerettem én hegyre mászni. Ha az ember figyel, a természet közelsége egyszerűen csodálatos!

Rigó, cinege,
szép hangok tömkelege.
Tavasziidő van.

Hegycsúcs
egyre csak közeledek,
nincs messze a cél.

Mikor már az út javarészét megtettem, hirtelen megpillantottam valakit egy útszéli, kidőlt farönkön ücsörögni. Egy egészen átfagyott, didergő, lenge ruházatú ember volt az. Egészen zavarodott volt, régóta ott lehetett a hidegben. Épp-hogy a nevét, illetve a címét el tudta mondani.

Zavart ember ül,
Kérdezősködök, válasz
nincs. Mit tegyek most?

Lesegítem őt,
a hegyről, jusson haza.
A csúcs most várhat.

Megpróbáltam tehát valamennyire átkarolni, s megindultam visszafelé az úton. Az öregúr néha mintha még rosszabb állapotba kerülne, s egyre a nevét fújja.

– Jack. Jack a nevem... Jack! – mondja. Kissé kétségbeesek, hisz nem tudhatom ki ő, és mit keres ott. Végül biztonságosan leértünk a hegyről, én pedig hazavittem őt. Odahaza várt már rá az aggódó felesége, kinek elmondása szerint tegnap este tűnt el az úr, Jack.

Hazajutott, nincs
veszély, megmenekült ő.
Én csak örülök!

A csúcsra ugyan nem jutottam fel, mégis örök emlékként
marad majd meg bennem ez a különleges túra. Ismét innen
lentről ámulok a csodaszép csúcs láttán.

Magányosan áll
most a hegytető, sötét
felleg száll fölé.

Ezni fog az eső.

Mediterrán gyilkosság

A nyaralás a felüdülés, és a kikapcsolódás időszaka. Mr. Rogers is ezért utazott most el. Svájci magánnyomozóként igen sok munka volt a nyakába akasztva, és egy évben egyszer nagyon örült, hogy kiszakadhatott a jól megszokott napok világából. Nem csak a munkájából, hanem a svájci hegyek fogságából is kiutat jelentett ez a kis pihenés, ugyanis útja Olaszország mediterrán partvonalához vezetett. Rómától kicsit délebbre volt az a tengerpart, amit Mr. Rogers ki-szemelt magának. Egy nagyobb szobát vett ki, amiben kényelmesen elfért minden holmijával együtt. A szállásától nem messze volt a tenger, ahol már érkezésekor rengetegen fűrödtek, illetve süttették magukat tétlenül a parton. Rogers be-jelentkezett a szállodába, majd első útja rögtön a vízpartra vezetett. Régen járt már ilyen helyen, és azonnal vidámság töltötte el, amint az első hullámok megérintették bokáját.

Rogers nem várt sokáig, hamar belecsozott a friss vízbe, amely rendkívül hűsítően hatott a meleg olasz nyár közepén.

– De hiszen ez... Mr. Rogers Berger! A híres nyomozó, ha nem tévedek? Láttam egy cikket önről az újságban! – ismerte fel őt egy idősebb nő a vízben.

– Igen, én vagyok. Nagyon örvendek a találkozásnak, aszszonyom! – válaszolta.

Már viszonylag hozzászokott, hogy egy-két helyen felismerik, amióta elkezdtek őt a lapok népszerűsíteni. Ettől függetlenül Rogers mindig örült, ha megismerték, megdicsérték.

A nap hátralevő részét főleg városnézéssel töltötte. Vonattal elment Rómába, és megnézte a leghíresebb látványosságokat, majd miután mindezzel végzett, keresett magának egy kevésbé forgalmas éttermet egy apró macskaköves utcában, és megevett ott egy pizzát. Még sötétedés előtt felült a vonatra, amellyel nap végére vissza is tért a tengerparti kisvárosba. A hotel viszonylag üres volt, a szezon ellenére is csak két- három családdal találkozott a folyósókon, illetve az előtérben eddig. Rogers hamar nyugovóra tért, ugyanis másnap korán szándékozott felkelni, hogy egy újabb szép napot tölthessen el mind a tengeren, mind pedig a közeli városokban. Ez így is lett, reggel hat órára már megreggelizett, és szépen felöltözve nekiindult, hogy felfedezze a tengerparti kis üdülővárost, ahol megszállt. Itália ezen vidéke igazán gazdag a műemlékekben, és ezt a város szélén tett sétája is igazolta. Mindenütt réges-régi romokba botlik arrafelé az ember. A másik irányba, a városka központja felé haladva kis sikátorok, illetve széles utcák keverékét lehet észrevenni. A régi, spalettás, színes házak is csodaszép látványt tudnak nyújtani, s éppen ezért érdemes felkeresni olyan helyeket is, ahova a turisták zöme már nem jut el, amiket nem tartanak méltónak a megtekintésre. A recepciós ajánlott neki egy szép kis kávézót, Rogers pedig elindult arrafelé.

Céltudatosan haladt, azonban közben többször megállt bá-mészkodni a csodaszép utcákon. Megvolt a maga hangulata ennek a városnak. Mikor éppen két sikátor kereszteződésében sétált, a virágokkal kirakott utcácskából éles sikolyt hallott. Rogers befordult abba az utcába, ahonnan a fülsiketítő hangot hallotta. Egy fekete ruhás embert látott elszaladni rajta. Ekkor egy idősebb hölgy rontott ki az épületből, ahonnan az imént indult a rejtélyes alak. Rogers felismerte: Ő volt az, akivel találkozott tegnap a parton. A nő szinte azonnal rákiáltott:

– Gyilkosság! Meggyilkolták a nővéremet! Mr. Rogers, segítenie kell! – zihálta kimerülten, és pánikolva.

– De hiszen... Mi történt?! – kérdezte aggódva a magányozó.

– Föztem odabent a konyhában, el kellett szaladnom néhány alapanyagért és akkor... ez fogadott! – mondta el a történeteket tömören az asszony.

Rogers egy ideig gondolkodóba esett. Próbálta elfojtani örökös nyomozó énjét, hiszen mégis csak egy nyaraláson van! Emellett azonban nagyon sajnálta a nőt, aki jelenleg kétségbeesve állt előtte. Egy ideig háborgott magában a két énje, amikor is végre döntést hozott. Megoldja a rejtélyt, segít. Viszont amint teheti, néhány nappal meghosszabbítja szállodai tartózkodását, hogy az ügy után tovább élvezhesse a felhőtlen pihenést. Rogers már csak ilyen volt, lépten-nyomon utolérték őt a bűnügyek, amiket rendszerint neki kellett megoldania nyomozó létére. Elsőként az asszony behívta őt egy kávéra, mialatt elmondta neki a tragikus történeteket.

– Nagyon illetlen tőlem, bocsásson meg, de még be sem mutatkoztam. A nevem Giulia Bianchi és ez az én házam. A nővéremet... Donnának hívták. Istenem... szinte hihetetlen, ami történt. – fejezte be szipogva a mondandóját.

– Nagyon sajnálom. Kérem asszonyom, mondja el, hogy mi történt. Szólíthatom Giulia-nak?

– Hogyne, hát persze. Elkezdtem készíteni egy kis tortellinit, amikor észrevettem, hogy néhány alapanyag nincs itthon. Gondoltam elszaladok bevásárolni a közeli szupermarketbe. Addig Donna a tévét nézte. Mikor visszaértem, az ajtó tárva nyitva volt, ő pedig ott feküdt a padlón... ami csupa vér volt. Elvágták a torkát. Csupán a kistáskája hiányzott, amiben jóformán semmi pénz nem volt. Ilyen értelmetlen halált!

– Kedves Giulia, mit dolgozott a nővére?

– Jegyárus volt a strandon.

– Mióta éltek együtt? – kérdezte a nyomozó.

– Nagyjából tíz éve. Bevallom, néha kissé idegesítő volt.

– Köszönöm. Hamarosan jelentkezem az információkkal. Viszlát! – köszönt el a nyomozó.

Rogers sokat gondolkozott, hogy mit tegyen ezek után. Először beült egy kis bárba a hotellel szemben. Magánszférára volt szüksége. Hamarosan kiötlötte, hogy a nyomozást a strandon kezdi. Kiindulóalápnak később azt a bizonyos fekete alakot szeretné használni. Szinte biztos, hogy az volt a gyilkos, vagy legalábbis köze volt hozzá. Mr. Rogers tisztán látta elmenekülni. Itt most kicsit más lesz a helyzet, mint korábbi ügyeinél volt, a svájci Alpokkal ellentétben most nem ismerős terepen munkálkodik. Mindenesetre a kávé elfogyasztása után megtalálta a keresett strandot. Ott semmit sem tudtak segíteni, kicsit meséltek neki Donnáról, akit mindannyian szerethető munkatársnak találtak. A hír őket is lesújtotta, ami várható volt. Nagyon hirtelen halt meg.

– De hisz mi történt vele? Híhetetlen. A légynek sem tudott volna ártani, és gazdag sem volt. Egy egyszerű lakos ebben a kisvárosban. Mégis megölik?! – értetlenkedett Donna egyik volt munkatársa.

– Sajnálatos dolog, ami történt, az már biztos! Grazie! – köszönt el sietősen Rogers. Ha pihenni is szeretne, akkor sietnie kell! A strand nem volt jó ötlet, itt jóformán semmit sem tudott meg. Tovább kell mennie, ezért meglátogatta Donna egyik közeli ismerősét, akiről a strandon beszéltek neki. Elsőként egy Rogers-szel egyidős nő nyitott ajtót. Sajnos ő sem tudott segíteni, illetve a második személy sem, akit említettek. Mindannyian csak megrendültségükről beszéltek. Rogers már végképp semmit nem értett. Utolsó mentsvárként elment a boltba, ahol Giulia is járt a gyilkosság alatt. Ott azonban megannyi információval lett gazdagabb. A megoldás azonnal egyértelmű lett, ezért Rogers rögtön elment Juliához. A nő a ház előtti padon üldögélt. Nem tűnt riadt-nak. Rogers azonnal nekiszegezte a kérdést.

– Férjezett asszony ön? Van bármiféle udvarlója? – kérdezte.

– Van – jött a szűkszavú válasz.

– Ön kötött a családjára biztosítást?

– Persze – ismét szűkszavúan válaszolt az olasz nő, aki mindeközben meggyújtott egy cigarettát.

– Nos akkor, Madame, tudom ki tette. Natürlich. Signora Donna Bianchi gyilkosa nem más, mint... ÖN!!! Signora Giulia Bianchi! – tette meg a váratlan bejelentést a magánnyomozó. A hölgy erre csodálkozó arckifejezést vett fel, melybe mintha vegyült volna némi harag.

– Hogy merészeli?! Ezért fizettem magának? Még hogy én? A saját nővéremet meggyilkoltam volna? Hallatlan! – kiabálta erőteljesen.

– Maga! A rendőrség már a szomszéd utcában vár. A kedvesét már elfogták. Mert hogy ketten voltak! Ön nagy összegű életbiztosítást kötött Donnára és saját magára még évekkel ezelőtt. Csakhogy aztán önt elhagyta a vagyonos férje, és nem tudtak megélni. A kedvese, aki már évek óta ott volt a

háttérben, kiötlötte, hogy egyszerűen tegyék el láb alól a nővérét. Ön jelentős huzavona árán, de benne volt. Jól mondom, Madame? Kamerát szereltek fel az utcasarokra, és figyeltek, hozzáteszem, a kamerát nem nehéz észrevenni. Tudták, hogy jönni fogok, és önöknek pont ez volt az érdekük. Úgy gondolták, hogy velem majd elterelhetik magukról a gyanút, és akkor nem kerülnek bajba. A recepcióst is lefizették, hogy ajánlja nekem a kávézót, amihez errefelé kell menni! Amikor megláttak engem a kamerán, ön sikított, a barátja pedig beöltözve elszaladt, hogy elterelje a gyanút, de csak miután elvágta Donna torkát. Megjegyezném, ön mindvégig itt-hon volt, Giulia, nem ment el semmiféle boltba. A szupermarketben tett látogatásom után bizonyosodtam meg végleg arról, hogy miről is van itt szó. Engem pedig nem lehet félrevezetni egy alakkal, aki kiszaladt az ajtón. Én mindig megoldom az ügyeket, méghozzá pontosan! Önök pedig készüljenek a tárgyalásra! – mondta, majd kiintett az utcasarkon a várakozó rendőröknek. Azok elvezették a zavarodottnak tűnő bűnöst, s ezzel az ügy le is zárult.

Mr. Rogers meg volt elégedve magával. Ismét megoldott egy ügyet, még egy ilyen idegen és ismeretlen helyen is. Mindösszesen egy nap alatt! Ez a körülményeket tekintve rekord! A nap végeztével Mr. Rogers fáradtan feküdt le a parton egy napozóágyra, hogy onnan nézze meg a csodaszép naplementét, amikor a nap alábukik a horizonton, a messzi, királykék tenger vonalában. Ám ekkor megcsörrent a telefon... Rogers felvette. Egy eltorzított férfihang szólt bele:

– Biztosítás? Saját nővér meggyilkolása? Nem jó nyomon jár, Rogers... – szólt a misztikus hang, majd bontotta a vonalat.

Rogers aggodalmasan sóhajtott egy nagyot.

Várady Endre

Végrendelet

Bánatom hagyom az őszi égre,
sötét, komorult felhők hegyére.
S míg szemereg némán a letűnt idő,
ellep a rozsda, a mindenevő.

Álmaim hagyom az éjszakára.
Csillogó csillagok záporára.
Keringjenek a mindenségben,
s hirdessék mindig, hogy egyszer éltem!

Mosolyom vigye a hajnali fény.
Korán-derengő, szép tünemény.
Haragom kapja a nyári zápor.
Zengjen az ég a villámcsapástól!

Végtelen múltam szálljon a fénybe,
napsugarakon az ég közelébe.
Hulljon le ott fenn a földi bilincs,
s nyíljon meg minden égi kilincs!

Reményik Sándor, Végrendelet című versének ibletésére.

Zárójelentés

Elhozta?

– kérdezte Péter az üdvözlötet felemelt kézzel.

Ő zavartan kutatott mellényzsebében,
de megtalálta a jelentést épen.

Majd átadta kicsikét félve,
gyanúsán pillantva, körbenézve...

Elnézést, hogy kicsit zavart vagyok,
de azt sem tudom, hogy élek-e vagy halok.

Itt a leírás, sorolom szépen
régi és mostani kórelőzményem.

Voltak sikerek és tévedések,
mély hitű esték, tévelygések.
Bizonyosság kísért bizonytalant,
görcsös napokat és gondtalant.

Tudom, ez már az utolsó fázis,
talán kár is most bármilyen frázis.
Éltemet nem kell megmagyarázni,
hisz én csak pont így tudtam csinálni.

Így éltem, és közben tudtam, hogy látnak,
s ha hibázom sokszor, majd elbocsájtnak,
vagy talán elnyerem méltó jutalmam,
és nem nyel el végleg a mélykútú katlan.

Az öreg csak nézte az iratot csendben.
Szakálla borzas, kulcsa megrebben.
Elhozta hát – mormogta Péter
az üdvözlötnek felemelt kézzel.

Varga Árpád

kanapé

hogy melyik kanapénk volt
már nem emlékszem tisztán
talán ezt hozta németből apu
a szürke kétszemélyes
rejtély
a trabiba hogyan fért be
egyszer újra is kárpitoztattuk

anyám csak a fenekével ült rá
a combjai lelógtak róla
mikor belezuhant
és kitört belőle a sírás

nekem is fáj
mégis döbbenten néztem
soha nem sajnáltam meg még ennyire
azelőtt

itt hagyott
magamra hagyott
zokogta
pedig tíz évvel korábban
kis híján agyonverte őt

mindez immár húsz éve történt
pár perccel azután
hogy apámat a padláson megtaláltam

szóba sem állsz velem

már szóba sem állsz velem
pedig egykoron együtt áhítottunk naplementét
közös harcba hívtuk a leleményt
korzóztunk képzeletbeli viaduktokon
összefolyt cseppekként itattunk madarakat
tűnő idillünk, mint kiszáradt homok-dombormű
porladt szemcséire s lelegelt rétünkre
habos posvány telepedett
szóba sem állsz velem
pedig ez volt bizalmunk alapja
a szándékos kifejezés egy kapcsolat atommagja
reakció nélküle nincsen önmagad tagadod így
csökönnyös rended gátat szab, de e gát fölött
a víz csak duzzad duzzad bármikor átbukhat
szóba sem állsz velem
pedig nincs dzsungel mely csendes
vagy zenemű mely mélyebbre hatolhatna
még csak nem is elapadt patak a jelen
mit klíma és erózió rekeszthetett volna
szóba sem állsz velem
pedig időmből szántam szenteltem rád
s ez most mind elégett forralt teavízbe
szórt porcukorként rögtön köddé vált
míg kérlelni firtatni sem maradt erőm
szóba sem állsz velem
a humorizáló homo sapiens sapiens
megveted legfeljebb maró gúnyt űzől
bábáskodó hamis beszéddel
szóba sem állsz velem

ingerküszöbödíg nem ér el hangom mit
nem értesz bár megszoktál úgy viselsz el mint
tücsökciripelést a házörző eb
szóba sem állsz velem
mert igazodtál e fagyasztó negligáló
korszellemhez ehhez képest az üres szavak
tétlenül kómában tartanak
szóba sem állsz velem
számokból építesz fel algoritmusokkal
kalkulálsz tudománytalannak titulálsz
szóba sem állsz velem
hiába írok neked
az írott szó akár a hó elolvad
vagy rakódik ránk mint betűhegy
szóba sem állsz velem
pedig már nem tisztelsz de félsz
vagy mert alig ismersz
unsz netán feltételezve ítélsz
szóba sem állsz velem
pedig létemmel szó nélkül üzenek
miképpen duchamp piszoárja
az ellene vétkezőknek
szóba sem állsz velem
és meg is érdemlem talán
hazudni többé csendben nem lehet
esélyt sem kapni mindinkább

Varga-Takács Georgina (Gigi T.)

Nando

Amióta megérkezett, minden nap kilátogatott a partra és elmerengve nézte a szürke, tajtékozó Tirrén-tengert. Az ősz lassan télbe fordult, egyre hidegebbek lettek a napok, egyre szürkébbé vált az égbolt és egyre komorabbá lett a hangulata, pedig örülnie kellett volna.

Örülnie, hogy Nagycenknél, ahol a mezőn leugráltak a vonatról egy jobb élet reményében nem lőtték le őket a katonák. Örülnie, hogy Ausztriában egy idős házaspár felkarolta őket. Örülnie, hogy a vonat eljutott Livornoig és most itt áll a tengerparton, és nézi a végtelent és bízik a végtelen lehetőségben.

Ardenza a város egyik parti részét képezte, ami szinte külön faluként működött. Az emberek halászattal foglalkoztak már a középkortól, de már akkor is leginkább papok laktak, akik szinte remeteként éltek itt.

A Kelet-Európából beáramló emigránsokra felkészülve az egyház segítségével épületeket húztak fel, ahol az érkező férfiakat, nőket elkülönítették, kivéve a családokat, akik együtt maradvá kaptak szállást, ételt és munkát. A gyerekeket a papok próbálták tanítani kisebb-nagyobb sikerrel.

Nando – mert az olaszok így hívták – 16 évesen már fejlett, erős fiú volt, hisz otthon is dolgoznia kellett az iskola után. Apjával lovaskocsin szállították a szenet Pest utcáin és a lapátolásból bizony ki kellett venni a részét. Így itt is segített a további építkezéseknél, de esténként unatkozott. Jó pár hasonló korú fiú szökött meg otthonról a Kánaán reményében, így kerítették egy labdát és focizással ütötték el az időt.

Végre újra játszhatott! A Budapest Honvéd ifi csapatában bal összekötőként olyan jó játékosnak bizonyult, hogy hamar bekerült az ifjúsági válogatottba, ahol legnagyobb élménye az volt, amikor Puskás Öcsi kezét fogott velük a meccsek előtt és karácsonykor felesége Bözsi néni minden fiatal játékosnak ünnepi inget ajándékozott. Akkor még azt hitte egyszer ő is a felnőtt válogatott játékos lehet, együtt játszhat a nagyokkal és meglátja a világ gyors mozgású jobb lábát és cseleit.

Ám a forradalom közbeszólt, látta a diákok tüntetését, a fegyverben vonuló ifjakat, fiúkat és lányokat, majd a tüzeket, a fájdalmat, a jajveszékelést és a halált is.

Kispesten lakott családjával szegényes körülmények között, pedig apja tűzoltó volt, szabadnapjain pedig két lovukkal húzatta a szekeret megpakolva szénnel és szállította a környező utcákba. Mivel bátyjai tanultak, dolgoztak, ő pedig munka után – apja szerint csak a focival foglalkozott – mennie kellett szemet hordani. Minden délután megfeszített erővel lapátolta le a szemet a házak pincéjébe, hogy mielőbb végzhessen és elindulhasson edzésre. Apja rossz szemmel nézte a focizni siető gyereket, szerinte elfecsérli a drága időt ezzel a mókával. Pedig jól játszott, hisz válogatott volt, de otthon ez senkit nem érdekelt. A kölcsön cipő, az elnyűtt sportszár voltak társai. Táskáját vállára vetve futott a villamos után, hogy a következő megállóban az ütközőre pattan-hasson, hisz pénze nem volt villamosjegyre. Az edzőpályához érve mindent elfeledett. Boldog volt társaival, ahol a legtöbb gyerek szegény családból származott. Boldog volt, amikor megérezte a frissen vágott zöld fű illatát és végre a pályára szaladhatott. Este fáradtan, karikás szemekkel tért haza, szerény vacsoráját némán megette és ment lefeküdni akár az árnyék.

Már az elemiben is a labdával foglalkozott. Reggelente annyi pénzt kapott, hogy a közeli péknél a kenyér végét levágják neki tízóraira, majd futott az iskolába. Persze nem a tanulás hívogatta magához, hanem a szünetben a rongylabda, amit az anyáktól ellopott harisnyákból varrtak össze. Az iskola udvarán csapatott alakított, a gyerekek lelkesen kiáltoztak, hogy Nando csapatába kerülhessenek. Egy falat támasztó fiúcska figyelte ábrándozva a foci eseményeit. Kikeményített galléros inget és vasalt rövidnadrágot viselt és szomorú tekintettel, megszeppenve lépett oda Nandohoz a félidőben.

– Szeretnék én is focizni!

Nando komoly tekintettel nézett végig a vékonyka lábakon, a hófehér ingen és határozottan megszólalt:

– Míd van?

A fiúcska félénken elővette táskájából a szalvétába csomagolt szalámis zsömlét és odatartotta Nando orra elé.

Nando nagyot nyelt! Szalámi? Az otthoni asztalon még sosem volt ilyen étel. Zsömlé? Hisz minden nap a kenyér csücskét rágta el tízóraira. Szalvéta? Hisz ők mindent újságpapírba csomagoltak. Vágyakozva kikapta a fiúcska kezéből a szendvicset és felkiáltott:

– Mehetsz!

A vézna fiúcska boldogan futott a pályára, amit a gyerekek jelöltek ki az udvaron egy-egy pulóvert ledobva a földre.

Bukdácsolt, ugrált, esett-kelt a gyerek, de sosem ért labdához. Eközben Nando mennyei örömmel falta be a szendvicset, ami bizony nem tartott tovább két percnél, majd intett a vézna srác felé:

– Lejöhetsz! Lecseréllek!

– De hát még nem is értem labdához! – szipogta a fiú.

– A szendvics elfogyott! Ha holnap hozol, újra játszhatok!

Így teltek az iskolás évek Nando életében.

A nyári grund volt a másik bázis a lakótelepi gyerekek számára. Ott mindenki egyenlő volt, és mindenki szegény. Már délelőtt kimentek a füves területre, ahol a kutya sem kereste őket és kezdődhetett a véget nem érő meccs. Nando itt is az egyik csapat kapitánya volt. Határozott, bölcs és komoly. Ritkán nevetett, bizonyára az élet korán megkeserítette. Az egyik kapuban barátja állt, a fél lábú Pepe, akinek egy repesz vitte le egyik lábát, amit a háború után egy félreeső helyen megtalált. Két mankóval és egy lábával jobban védett, mint egy egészséges kapus. Persze a támadó játékosok féltek is a kapu közelébe menni, mert a fa mankókkal akkorát tudott ütni a sípcsontokra, hogy jobbnak látták a fiúk, ha inkább erősen védekeznek a saját kapujuk előtt. Ha elfáradtak, bemásztak a kertész gyümölcsösébe almát lopni, ahol bizony sokszor futott utánuk a kertész átkozódva, de el nem tudta kapni őket soha. Nevetve heverték végig a fűvön, nézték a kéklő eget és ábrándoztak. A szebb jövőről, a gazdag életéről, a világbajnokságról.

56' november 5-én reggel az anyja leküldte kenyeret venni a családnak. Voltak bőven, a nővére, két bátyja, két öccse és két húga. Etetni kellett az éhes szájakat.

A pék boltja előtt az eddigiekhez képest is hosszú sor állt. Mindenki figyelt, suttogott, rettegett. Nando csak hallgatta a suttogásokat, amikor felfigyelt egy csapat férfi beszélgetésére.

– Még ma indulunk! Sopronig vonattal megyünk, aztán ott az osztrák határ!

– Mi lesz a gyerekekkel? Mi lesz a családdunkkal? – kérdezte aggódva az egyik.

– Előre megyünk és üzenünk nekik, ha jó helyre értünk – mondta a főszervező.

– Nem tehetem! Nem hagyhatom itt őket szó nélkül!

De indulni kellett, egy jobb élet reményében, így Nando szó nélkül csatlakozott a férfiak csapatához és a Keletiben felültek az első Sopronba tartó vonatra. Senki nem figyelte őket, lehettek akár munkások is. Mindenki a vonuló tömegre koncentrált.

Nem mehettek el egészen Sopronig, ahhoz, hogy a leggyorsabban elérjék az osztrák határt, Nagycenk határában a mezőn leugráltak a vonatról és bevették magukat az erdőbe. Ág sem reccsenhetett, egyenként lopakodva tették meg azt a néhány métert, ami a két országot elválasztotta egymástól. Már majdnem átjutottak mind, amikor fegyver dörrent és egy-egy odaveszett.

– Ne nézz hátra!

– Fuss, ahogy a lábad bírja! – kiabálták egymásnak az emberek és futottak, rohantak ki tudja hová, de már nyugaton voltak, egy szabad országban!

Kilenc forinttal a zsebében, egy vékony kabátban kuporgott egy elhagyottnak tűnő pajtában, amikor rátaláltak és nem elzavarták, hanem étellel, meleg tejjel kínálták.

Onnan már villám sebességgel követték egymást az események. Találkozás a többiekkel, egy újabb utazás vonattal, majd a tenger, amit még sohasem látott.

Nando jól forgatta a labdát, szinte vezére lett a többi gyerekeknek a láger melletti grundon. Giuseppe atya – aki valamilyest tudott magyarul – magához hívta a fiút és elvezette a városrész futball klubjához, ahol felismerték a tehetségét és másnap már játszhatott az ifjúsági csapatban.

Végre újra a zöld gyepen! Végre újra füttytől hangos környezetben, végre újra stoplisban, amit nem nőtt ki senki, nem rongyolódik a talpa, hanem teljesen új! Új!

Minden mérkőzés előtt felöltötte piros mezét, ami bár nem a Honvéd piros-fehér meze volt, hanem az Ardenzáé, de piros volt, mint a vér, ami egy tizenéves fiú szívében lüktetett.

Esténként betértek a férfiakkal egy part menti kocsmába, ahol figyelte a nagy kártyacsatákat, a felhőtlen vidámságot és a színes televíziót. Micsoda gépezet! Otthon még fekete-fehér televízióra sem tellett, itt pedig a legkisebb kocsmában is színesben látják a világot.

Egyetlen dolgot sosem tudott megszokni, az pedig a hal volt. Halat ettek ebédre, vacsorára, hisz egy kikötővárosban a hal volt az alapélelmiszer és a legolcsóbb étel, amit a láger a sok menekültnek tudott biztosítani.

Esténként puha szalmazsákra feküdt, és a fáradságtól hamar álomba szenderült. Ám az álmok mindig egyformák voltak és mindig kísértették.

Egy sötét, fürtös hajú kislány szaladt elé a poros úton és rikoltotta a távolba:

– Nándi gyere haza! Nándi gyere haza! – ő volt a hároméves kishúga, akit búcsú nélkül hagyott otthon.

A lágerben elérkezett a karácsony. Nem esett a hó, szikrázóan sütött a nap, a telet csak a hideg hőmérséklet idézte. A papok, már az advent ideje alatt minden vasárnap misére szólították a lakókat a közeli templomba, akik buzgó imádsággal kérték az Istent, hogy adjon nekik jobb életet.

Fenyőfát állítottak Giuseppe atyával, aminek ágait az aszszonyok és lányok által készített papírdíszekkel és gyümölcsökkel díszítették. Az alma mellett narancs is került az ünnepi asztalra és panettone, az olasz karácsonyi kuglóf. Narancsot korábban még sosem ettek otthon, az édes, de mégis fanyar, lédús gyümölcs mindenki kedvence lett. A kuglóf is finomnak bizonyult, de nem helyettesítette az otthon illatozó diós és mákos bejglit. A fa alatt mindenki énekelt, a papok olaszul és latinul, a menekültek magyarul, vagy szláv nyelven. Úgy ültek a nagy fenyő alatt, mint egy nagy család, a menekültek klánja.

Nandonak eszébe jutott az otthoni karácsony... A háború után talán szegényebbek voltak, mint azelőtt. Az apja, éjjelnappal dolgozott, még 24-e napján sem volt otthon. A gyerekek játszottak, a nagyok olvasgattak és örültek, hogy nem kell kimenniük a dermesztő hidegbe. Már délután lehetett, amikor anyja csendben odalépett hozzá, pár forintot nyomott a kezébe és rideg, kék szemével rátekintett:

– Indulj! Hozz fenyőfát!

Nando értetlenül meredt anyjára, majd kinézett a párás ablakon, ahol látta a hideg szélben hajladozó fákat.

– Menj! – mordult rá az anyja, akinek hangja nem tűrt el-
lentmondást.

Nando kabátba burkolózott, felvette bátyjától rámaradt bakancsát és elindult a kihalt, havas utcán a legközelebbi fa-
árushoz. A kertész már bezárt, elfogyott minden kivágott fe-
nyője, így tovább kellett mennie. Először csak céltalanul kó-
borolt, majd ahogy kezdett sötétedni szaladt, majd rohant a
belváros irányában. Az utca csendes volt, csak a szél kegyet-
len süvítését lehetett hallani. A kapualjakban itt-ott egy-egy
szakadt egyenruhás alakot látott meglapulni, akiknek se ott-
hona, sem családja nem volt. A magas házak szétbombázva,
romosan nyúltak a sötét ég felé. Árvának érezte magát, de
kellett a fenyő. Már majdnem elérte Budát, amikor egy fe-
nyőárust pillantott meg a piac területén. Még néhány gally
volt nála, amit igyekezett eltakarítani, de megesett a szíve a
fiúcskán, így oda nyújtotta neki az ágakat. Nando kihalászta
zsebéből a forintokat, átfagyott ujjjaival a férfi felé nyújtotta,
aki eltolta magától a gyermek kezét és útjára bocsátotta.

Már este volt, amikor átfagyva, meghűlve hazaérkezett.
Anyja ridegen meredt a gallyakra, de némán elvette tőle és
egy vázába rendezgette. Dísz csak annyi volt, rajta, amit nő-
vére papírból ráaggatott. A karácsonyi asztalon néhány apró-
sütemény, egy csirke sütvé és krumpli.

Az apa magas, zord arccal lépett a házba karácsony estéjén, örült, hogy a szén elfogyott és végre felmelegítheti magát. Láta az asztal körül a komor arcocskákat, az asszony haragos tekintetét és a feldíszített gallyakat. Nem szólt, csak szomorúan ingatta a fejét.

Az élet csodásabb volt évekkkel ezelőtt, amikor a háború kitört. Akkor még csak négyen voltak testvérek és a szülők úgy látták jónak, ha a bombázást elhagyva vidékre költöznek. Így jutottak el Budapestről a Vas Megye egyik aprócska falujába Döröskére, az anyai nagypapához. Az alacsony, vékonyka természetű nagypapa vidám természete, és a falu adta nyugalom maga volt a béke szigete. Nando az első elemít a falu iskolájában járta, iskola után a nagypapa kertjében játszottak, mókáztak. A növénytermesztés mellett állatok is voltak a ház körül. A baromfi tojást adott, a tehéntejet, a lovak húzták az igát. Két öreg, igása volt papának, akik mindig figyelték az öreg szavait. Egy délután Nando úgy döntött megüli az egyiket. Ismerte a lovakat, hisz Pesten apjának is volt kettő, gondolta ezeket sem lesz gond megülni.

Felmászott az egyik hátára, majd indulásra unszolta a méla állatot. A ló nem indult. Nando először csak súgott a ló fülébe, majd kiabált neki és végül sarkával belevájt a ló oldalába, ami bár nem fáj a nagy állatnak, de mérgesen felnyerítve elindult. Futott, vágatott, árkon-bokron át, egészen a kert végében kifeszített ruhaszárító irányába, ahol Nando elakadt a kötélben és messze repült a lóról. A család és a kertben dolgozók nagy jajgatással futottak össze, körbeállták a fűben fekvő gyereket, aki leporolta ruháját és kacagva talpra ugrott. Mint ha az őrangyala óvta volna az eleven gyereket, egy haja szála sem görbült meg, csupán a nyakán látszott egy piros csík, ahol a kötél megtalálta. Nagy volt a boldogság, a gyermek túlélte a nagy vágatát, ám apa hamarosan vágóhídra küldte a lovat. Ez volt a büntetés.

Livornóban a hűvös tengerparti tél hamarosan tovaillant és beköszöntött az enyhe, illatos tavasz. A lány szellő sós tengerillatot hozott, Nando betöltötte a 17-et, vezetésével megnyertek minden focimeccset. Giuseppe atya tanítani szeretne volna a fiút, aki elég makacsnak bizonyult, így gyors észjárása ellenére meg sem szólalt olaszul. Az atya kérlelte, könyörgött neki, hisz egy kicsi tanulással elkerülhet a lágerből, akár Pisa csapatába is elszerződhet.

Pisa... a Ferde Torony...

Amikor először játszottak a város egyik csapata ellen autóbusszal érkeztek meg a városba. Az atya úgy gondolta, hogy a mérkőzés előtt a gyerekek tekintsék meg a város nevezetességeit, főként a dómot és a mellette álló tornyot.

Micsoda látvány! A menekült gyerekek többsége még sosem hallott a Ferde Toronyról, ami hófehéren márványba meredt az ég felé, bár egy kicsit ferdén. A dóm előtt egy rövid imádságra megálltak, kérték Istent a jó játékhoz és a győzelemhez, majd tovább indultak a Bellanifutball pályához.

Nando és a fiúk győzelemre vezették a csapatot, így hazafele Giuseppe atya ünnepi vacsorát ígért a gyerekeknek. Egy kis parti vendéglőben pizzát kínált az éhes játékosoknak. A gyerekek ámulva nézték a tészta korongot, ami kolbásszal, hallal és zöldségekkel volt megrakva alatta édes paradicsomszósszal. Otthon ilyen tésztát még sosem ettek. Ismerték a kenyeret, a langallót és az édes almás pitét, de pizzáról még nem hallottak. Kíváncsian haraptak bele a meleg tésztakorongba, ami gyorsan elfogyott.

Nando egyre jobban beilleszkedett a lágér lakói közé, ám az éjszakák egyre lidércesebbel voltak. Vissza-visszatért az álom, ahol a kislány sírva hívta haza bátyját, aki a messze-ségbe egyre inkább vágyakozott haza testvéreihez.

– Atyám! Én hazamegyek! – szólt egy napon Nando Giuseppe atyához.

A pap sejtette, hogy valami motoszkál a fiú fejében, hisz az utóbbi időben egyre komorabb és ingerlékenyebbnek találta a gyermeket. Már nem kérlelte, tudta, hogy itt elsorvad a fiú, bár azt is tudta, hogy otthon kemény élet fogja várni.

Egy áprilisi napon néhány haza vágyó társával együtt felül-tették őket egy Ausztriába vezető vonatra. A vasparipa gyorsan maga mögött hagyta a Toszkán tengerpartot, átrobogott az Alpokon és végül megállt Sopron pályaudvarán. Fegyveres katonák várták a leszállókat és a visszaérkező emigránsokat kiemelték az utasok közül...

Vallatás, kérdések sokasága várt a fiatalokra. Egy cellában várták a holnapot, ami ki tudja, ideér-e hozzájuk. Napokkal később, egy szál ruhában, amiben elindult Olaszországból, véraláfutásokkal a szeme alatt érkezett meg Kispestre.

Nyomban a házukhoz sietett, ami üresen állt, a család, bútorok és főleg remény nélkül. Tompa aggyal kóborolt az utcán, amikor szembe jött vele egykori barátja Pepe anyja, aki elmondta, hogy a család elköltözött Vas Megyébe, a nővére férjhez ment, őt megtalálja néhány utcával lejjebb.

Nando lélekszakadva rohant Marikához, aki férjével és annak családjával egy bérházban lakott. A magas, szőke fiatal nő úgy ölelte magához a göndör hajú fiút, mint ha sosem akarná elereszteni. Hazatért az elkóborolt bárány, a legnagyobb szívű fiútestvér. Marika dacosan kiállt testvére mellett, és férje ellenkezése ellenére is befogadta testvérét. Egyetlen kikötésük volt, hogy mielőbb keressen munkát. A fiú a kerámiagyárban helyezkedett el, korongon készített tányérokat, több százat egy nap. Hamar kiderült, hogy a gyárnak van egy saját focicsapata, ahová bevették és ismét bal összekötőként rúghatta a labdát. Este kocsmázott a barátokkal, bár sosem ittak, inkább a társaság miatt jártak oda. Az italhoz se pénze, sem kedve nem volt. Egyetlen rossz szokása a cigaretta lett, amivel a lágerben ismertették meg és ez hosszú évtizedekig a

szenvedélye maradt. Marika férje gőgös, mord ember volt, bár nem sokat találkozott Nandoval, mégis utálta a jelenlétét. Nando tudta, hogy nincs sokáig maradása, de nem tudott 17 évesen külön költözni, így azt gondolta felkeresi szüleit.

– Vasszécsenyben telepedtek le – súgta egyik este Marika a testvérének. – Apuka a TSZ-ben kapott állást, biztosan neked is lesz ott hely!

Nando mielőtt betöltötte volna a 18-at vonatra ült, ami elvitte Szombathelyre, majd onnét egy kisebb vonattal Vasszécsenybe. A kis vidéki falu végén a Gyöngyös patak mellett álló házban megtalálta családját. Egyik bátyja költözött csak velük, ő kijárta az ipari iskolát, két bátyja még az elemi végzet. És ott volt a kis sötét hajú lányka, Juci, aki úgy csüngött bátyja nyakában, mint egy feltekert sál.

– Hát megjöttél Nándi! – rikoltotta és futott tovább, hogy megmutassa a kertet, az udvart bátyjának.

Az apa nem kérdezett semmit, csak megveregette rég nem látott fia vállát. Anyja vacsorával kínálta és a fiú látta, hogy jobban élnek, mint a fővárosban.

A szomszéd falu termelő szövetkezetében helyezkedett el. Dolgozott a földeken, a magtárban, a műhelyben. Minden munkát elvállalt, nem volt sok ideje pihenni, de mielőtt este álomra hajtotta volna fejét, eszébe jutott a futballpálya, a gólok, a győzelem. Amikor a falu összejött aratás utáni vigaságra, vagy szüretre, búcsúra, a férfiak csapatokat alakítottak és fociztak. Ekkor látták meg Nando tehetségét és egyik kollégája elhívta Sárvárra egy próbajátékra. A labda szállt, a fiú futott, védekezett, támadott. Sárváron befogadták, így munka mellett állandó játékosa lett az egyesületnek.

Egy évvel később felbukkant ő, a fonott hajú lány. Barnászöld szemei fénylettek, copfja csak úgy ugrált a vállán, amikor lépkedett. Egymásba szerettek, majd összeházasodtak.

Táplánszentkereszten telepedtek le. Egyetlen leányuk született és két unokájuk. Az egyik én vagyok!

Nando hosszú utat tett meg egyedül, árván, hogy megtalálja a boldogságot. Sokat kérleltem, hogy meséljen Livornóról, a focista éveiről, de mindig szűkszavú volt nagyapám. Egész életében a jóra törekedett, hogy családjának mindent megadhasson, amit ő nem kapott meg és még sokkal többet.

Anyám az ő drága angyala volt, és mi a húgommal a tündöklő csillagai. Lányom, még ismerhette dédapját. Kisgyermek éveit nagyszüleimnél tölthette, ő volt Nando gyöngyvirága.

2015-ben februárban a születésnapja előtt érte a halál. Csendben távozott, csendben ahogy egész életét élte. Becsülettel, szeretettel, és olyan vidámsággal, amit ő nem kaphatott meg a szüleitől.

74 évesen szólította magához a jó Isten és bízom benne, hogy odafönn játszik az égi focicsapatban és látja unokái munkáját, sikereit és szép életét.

„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek, Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.”

Varga-Végyvári Enikő

Így teljes a kép

A kirakatba mostanság nem az örömet, hanem az egyéni és közös küzdelmet rakják.

Neki is meg kellett birkóznia a bezártsággal és a félelemmel. Az első pár hétvége feltöltődése után rájött, hogy a semmittevés nem az ő műfaja hosszútávon. Habár már év elején átköltöztek másik albérletbe, mégsem érezte otthonosnak,

ezért célokat tűzött ki maga elé: elkezd rendet rakni, megtölti a hetek óta üresen álló, újonnan vett képereteket szép emlékekkel. Régimódi lelke szerette, ha kézzel fogható volt az a nosztalgia, ez legális mentség volt arra, hogy felhalmozódva álljanak az előhívott képek fiókjában. Párjával nekivágtak átválogatni a képeretekbe az új alanyokat, akiktől otthonosságot remélt.

A sok, kirándulós beállított szuvenirpillanat között akadt egy másik stóc, ami még a szalagavatója estéjéről készült. Elkezdte átnézni, és talált egy különösen kedves felvételt. A nővérével közösen szerepeltek rajta. Egy dolgot vett észre a képet nézve legelsőre: azt, ahogyan a szeretetteljes elismerés ragyog arcukon, mégpedig egymás irányába. Az időzítés és a selfie mód éveiben ritka az életszagú pillanatokat elkapni. Nem számít, milyen ruha van rajtuk, és ha megnézed a képet, nem tűnik fel, hogy egyikükön sincs smink: hiányzik a külső máz, mert valami sokkal bensőségebbnek vagy része a kép hangulata miatt. Az örök hasonlítás korában különösen értékelni kell az ilyet. A fénykép azon az estén készült, amikor először érezték, hogy részben túljutottak a nehézségeken. Először mertek ünnepelni, örülni a kishűg sikerének. Másfél kellett ehhez. Másfél év telt el ugyanis édesapjuk halála óta. Megpróbáltatásokkal teli időszak volt, hatalmas lelki űrt hagyva a lányokban. A közös küzdelem alatt mélyen megbújt az erő, ami mozgatni tudja: a szeretet és a lelki összefogás.

Bár már hónapok óta nem tudta személyesen meglátogatni a nővérét, de a képre nézvéen, szíve mélyén érezte a testvériség jelenlétét. Tudta, hogy a belső rendrakás is fontossá válik ebben az időszakban, ezért végig pörgette a fejében, hogy mennyi mindent éltek át együtt abban a másfél évben, és azóta is. Közösen. Aztán hirtelen eszébe jutott, hogy a szokásos Pesten töltött közös szülinapi hétvégét is el kellett halasztaniuk idén.

Mindig elmentek Normafára, másnap pedig beültek flódnizni és naplemente közben átsétáltak a Szabadság hídon. Egy fájó pont volt csak a hétvégében: a búcsúzás. Úgy érezte, hogy visszaemlékezés közben gyógyul a lelke.

Telefont ragadott, mert írni szeretett volna pár sort neki. Megnyitotta a böngészőt, és azt az üzenetrengeteget, amelyben elveszni nagyon könnyű. Ránézett az előzményekre, semmitmondó kis szösszeneteket talált: samponok, linkek, sorozatajánlók egymásnak és tarka színekben tündöklő GIF-ek. Elérhetőségek, nevek, információk. Tömérdek emoji. Úgy gondolta, inkább egy smst írt, a fontosabb dolgokat amúgy is jobb szerette ott közölni. Helyére rakta magában ezeket a kedves kis pillanatokot, és ezeket a szavakat pötyögte be közben: *„Tudom, hogy most távol vagyunk, de mindig velem vagy, és én mindig veled leszek. Te vagy a napfény, ami lágyan beszűrődik Normafa fenyői között... ha meglátok egy parányit belőle, eszembe juttatja a világosság otthonos érzését, amit szavaid nyújtanak. Te vagy a túl szoros ölelés a Nyugati pályaudvaron, amit nehéz elengedni, mert tudom, túl soká látlak majd viszont. Te vagy! Köszönöm, hogy vagy!”*

Elküldte. Egy elégedett sóhaj és nagy mosoly után visszaérkezett a mostba. Miközben 230 kilométer távolságban pár könnycsepp csordult le a megghatódottságtól, ő belecsúsztatta a szalagavatós felvételt a képkeret átlátszó üvege mögé. Az őszinte percek azóta is visszaköszönnék, akárhányszor a képre néz. Nemcsak a nehéz időszakokban, hanem azon túl is mindig fontos helyre fogja tenni a lakásban. A hasonlóan szép emlékeknek mindig lesz hely a szíve tárházában.

Varjas Tóth János

PETŐFIVEL UTAZTAM

Tegnap a vonaton Petőfivel utaztam!
A haj, a fejforma az arc, a bajusz...
Hátizsákkal állt, a vagon már
Bezárt ajtajában, és telefonált...
Talán éppen a Szent Világszabadságra
Lázító gondolatait pötyögi vudufonjába...
Ez a vonat nem olyan, mint
Az a régi, amelyen akkoriban szüleihez
utaztak barátjával Vácra...
Ez emeletes, és teli van automatikával.
Na meg fényárral! és csuda a gyorsulása...
Most Pestre megyek. Ő is – és
Sem bátorságom, sem az idő nem enged
Odamenni hozzá... Rákospalota – Újpest
Hangzik a hangszórókból... le kell szállnom.
Fogorvosnő a „célállomásom...”

BARGUZIN HÍREIRE

Egyik falutól a másikig
Hallgatnak rólad
Megint, mint a sír!
Ahonnan úgy hírlík,
Csontjaid csúfos elárvultan,
Gondos precízséggel kiemelték.
Ha igaz a hír! Ha valóban
A Te alakod, arcod, szellemed
Hordozták azok a csontok.
Hozzájuk, hozzád méltatlan
minden ármány!
Bárhogy is volt az a vég!
Te az vagy, az maradsz
Örökkön! aki voltál.
És az itthoni éji égen
Milliárdnyi csillag alatt,
Milliárdnyi tücsök hegedül...
Gondolataimba hoznak Téged,
Terád is ilyes képek hatottak.
És épp ily szeplőtlenül
Néztek a csillagok!
Nézték egykor az egyik
Legfényesebb lelkű vándort!
Kinek szívéből nem „csak”
Isten szólt, maga
A természet dalolt! és
Akihez a legszentebb
Apostoli igazságokért, ma is
Teljes bizonyossággal
Fordulhatnának az arra
Szomjazó ifjúi lelkek... mégis

Hallgatnak rólad,
Megint, mint a sír!
Ahonnan úgy hírlík,
Csontjaid csúfos elárvultan,
Gondos precízsggel kiemelték.
Ha igaz a hír! Ha valóban
A Te alakod, arcod, szellemed
Hordozták azok a csontok.
Hozzájuk, hozzád méltatlan
Minden ármány!
Bárhogy is volt az a vég!
Te az vagy, az maradsz
Örökkön! aki voltál.

Vas Dávid

Nem számít

Csak, hogy valami interakció lehessen köztünk
odaböfögtem,
hogy azt mondják a cigaretta ráncosítja a bőrodet.
Te egy szélvédőn foltta váló rovar beletörődésével csak
annyit feleltél: nem számít.
Valóban nem számít.
Végül is a szépségednek pár ránc aligha tudna ártani.
Igazából szeretem is a ráncaid.
Nem azért, mert olyan jól állnak, csak hát ugye rajtad
vannak.
Meg aztán én mélyen belül arra vágyom,
hogy majd a poénjaim jótékony következtében
a hialuronsav már szükségét veszti a ráncaid tengerében.
Hajnalban számolgtatnám az ősz hajszáladat, ameddig
felébredsz.

Ugye milyen zajos mikor titokban töltöm a kávégépet?
Közös túság után leborulva simogatnám a
bőrkevényedésed,
és ne adja Isten tragikomikusan ülnék be melléd a
kerekeszékbe.
Bárcsak megpillantanád magad az én szemem tükrében.
De ez mind nem számít, mert Te nem is dohányzol.

Salgók között

salgók között láttalak
raklapnyi vágyakkal
targoncán a romantika
vonalkód mintás praktika
molnárkocsis lassítás
kommissiózott elutasítás
személyzeti hangnemed
tárhelyes patthelyzet
PDA-k visongva vitáznak
ládákba zárt hibákkal
kiszerezelt érzelmek
címkézve léteznek
displayen a diszkréció
raktározott depresszió
készleten van a sérelem
számlázva a magánéletek
polcok alatt a szemedben
létrákon fent szívem ver
csomagokkal darabokban
futárszolgálat elrohan

Vass József András

Sors vásár

Sorsot vegyenek emberek!
Szólt a rikkancs, hangosan.
Jöjjenek bátran közelebb!
Az egyik kérdez: Mégis hogyan?

Mennyibe kerül egy jobb sors?
Annak nagyon nagy az ára.
Ha pénzed van, megvásárolhatod.
Jó helyen vagy, ez a sorsok vására.

Mondja kérem! Balsors kapható?
Az a bevált, akit régen tépő fajta.
Nagy szerencséje van uram, most
azt akár ingyen is kipróbálhatja.

Mi van, ha a sajátom nem tetszik?
Én egy más sorsra vágyakozom.
Menjen, nézzen körül máris.
Válasszon másikat, a sors soron.

Reszkető bácsika áll a pult mögött,
Cserélne máris, sorsát olcsón adja.
Háború, fogság, kit régen összetört.
Vigye kérem! Élje át mindet újra!

Meddő asszony toporog arrébb,
kezében rég elkopott fényképpel.
Gyermeket ábrázol, de nem az övét.
Hol itt az igazság? Kérem segítsen!

Fiatalember ül, hosszú, tépett hajjal.
Kerekesszékének fogja már régóta.
Ezt ingyen magának adom uram.
Adja a lábát! Még egyszer jár hassak.

Törékeny szépség, fehér botját fogja.
Műhiba volt, az orvost hibáztatja.
Fény gyúljon, ezért bármit megadna,
gyermeke mosolyát ismét láthassa.

Őszülő nénike, családja elhagyta.
Nevelte gyermekét míg ereje bírta.
Férjét eltemette, magány lett a párja.
Jobb sorsát reménykedve várja.

Elfogytak a kofák, vége van a sornak.
Nem talált jobbat, az úr hazaballag.
Jön felé a rikkancs, újsággal kínálja.
Látja, meg van írva itt mindenki sorsa.

Vitárus Ferenc

Átmeneti megoldás

Még pár év erózió és e híd is
vizet köt csak vízhez
víz alatt.

Aztán víz sem marad, és
mint fölös anyagcsokor
visz sehonnan sehová.

Még pár év entrópia és híd se lesz,
csupán rohadt deszka,
szálka, szeg.

Átmeneti megoldás,
mint egy cáfolt egyenlet,
ami sosem volt igaz.

Még pár évig feledném, hogy a létünk
exoterm folyamat:
elégünk.

Hogy én semmivel sem több,
mint lassan bomló híd és
széthullt csillagköd vagyok.

Kötődés

-Triptichon-

I.

Most az avarban fekszem, a faháztól már messze. Ahogy a fejem tisztul, és múlik a szédülés, úgy tárul fel apránként a hangzavar labirintusa, sorra öltenek formát a kavargó részletek. Az üvöltés a faház felől lassan abbamarad, a kántálás, a vadállati vonyítás sírássá szelídül. Éjszaka van. Az áthatolhatatlan sötétség a szemgödröm mélyére ás és eltemet.

Ujjaim a földbe túrnak, a körmömet feszíti az alászoruló sár, a hátam megborzong, ahogy érzem, a pergő talaj szinte bugyborékol a millió apró lénytől. Ezernyi tűszúrást, kaparászt érzek a tenyeremen, az ujjaim közt, a karomon, felrántom a kezem, látom magam előtt, ahogyan rovarok végtelen sora rohan végig a testemen, ellepik az arcom, a bőröm alá bújnak, a pókok a fülembé másznak, az ászkák a hajamba, a férgek a szemhéjam mögé fúrják magukat, a szájuk szétnyílik, mint a túlérett füge, vagy a sült gesztenye, ha reped, és belém harapnak. Spórákat lélegzem a savas föld szagával, ereimben gombafonalak nyúlnak egyre, tápanyaggá válok, a talaj lebont, felemészt.

II.

Itt vannak. Hangokat hallok mindenfelől. A nevemet, játékos kacajt. Sötét van, fakó lángok élednek és alszanak ki körülöttem, keringenek, táncolnak, fel-felhasítva a vak éjszaka szövetét. Körben fátylak hullanak alá ködként.

Távol halk kürt bűg, monoton morajlása dermesztő nyugalmat áraszt. A rothadó pázsitra harmatot ásít a szél.

A pangó félhomály darabokra hullik, ahogy a semmiből felragyogó fény mindent beborít. Gyomromban érzem a fényözönt kísérő elviselhetetlen zajt, füleimből vér szivárog, csorog végig a bőröm árkein. A nevem zeng, harang kong, egymásba csavarodó szavakat hallok, egyszerre mindet, minden, minden szót értek: bűnlajstrom. Itt a harmincas! Bűnös! A nevem újra és újra. A bűneim.

Ezüstszín agyagkorongok záporoznak a testemre, rajtuk fekete szám: 30. Megköveznek. A bordám megped, a gerincem roppan. A talajba markolok, mellettem már ezernyi márványkemény korong. A következő a halántékomon ér.

Csak gyerekek. Akáclila és fűzőld ruhás gyerekek. Körülülnek, a szemükben égi nyugalom, és valami sárga fény. Testük festve, arcuk pihétlen. A mellkasomra telepszene, egészen aprók, súlytalanok. Homlokomra nyállal kevert fahamut kennek. Friss hársfaillat. Hófehér galamb száll fel.

Egy szekéren fekszem, alattam száraz levél, ágak, örökzöld. A szekér falán bodorrózsa és bábakalács. Szürke lepelbe tekertek, könnyű, szinte áttetsző. A karjaim szabadok, de a testemre feszül az anyag, ha mozdulnék, recsen és szikrázik. Visznek. Hova visznek? A szekér zörög, hallgatom. Szívtelen dobogás.

Egy gesztenyefánál arccal a föld felé, a fa mellé zuhanok, átfordulok a hátamra, a feszes lepel enged. A fa törzse körül százéves kötél lóg, rostjai közt emberi hám. Épp aláférek. A fának döntenek, alattam a gesztenyetrón puha babzsák. A kötél megfeszül, a karomba, a mellkasomba vág, a tüdőmből kiszorul a levegő, meddően zihálok. Otthagynak. A holdtalan égen apró tőrök a csillagok.

III.

Nem emlékszem, mikor eshetett. Az eső rég elmosta a szekér nyomát, a gyerekek lábnyomainak könnyű porát, a távoli eperfák koranyári cefreszagát. Elmosta a menekvés kényszerét, a magányt, a jelent. A tudatom teljesen kitöltötte a nedves föld illata, és hagytam, hogy az esőcseppek között minden egyé elegendjen. Hogy itasson át, azt akartam, de most minden újra száraz. Minden újra valóságos és bizonytalan, mint mikor a bőr nem tudja, hogy forró hőtől vagy fagyott hőtől ég.

Nem tudom, mióta vagyok itt. Minden pillanat időtlenül kering az örök jelenben. Itt tart. A szemeim előtt újra és újra különválnak világosság és sötétség, égbolt és föld.

A nap szúr, tűz, a puszta ég. Lángoló bokrok csipkézik a lakatlan szik peremét, az éretlen szeder az ágra szenesedik, a szurokfű a földbe olvad. A szél köpenyként hordja a sűrű lángok narancsfényét. A füstön átfodrozó napsütötte sávok fényében látszik csak a pusztulás megfeketedett valósága. Mint a kötél körülöttem, a súlyos levegő markol, szorít egyre, míg minden ín, minden ér megfeszül a testemben, s a lomha vér az érfalakhoz préselődve araszol újra pitvarig.

A hőségtől hullámzó levegőn át minden bomlani látszik, a testek folytonossága meg-megszakad, anyagukkal együtt apránként nevüket is elveszítik. A szavak értelmetlenné válnak, nincs már közeg, ami otthonuk lehetne. Minden leépül.

Kihunyini kész a nap, egy utolsó madár száll felé, s nem marad többé felettünk, csak a puszta ég. A forró sötétség körém tornyosul, megmászhatatlan sziklakatlan. A néma űr a mindenség alakatlan hiányaként lepi el az anyagatlan tér szűk sivatagát. Mi egybeforrt, most szétszakad, s a szénfekete ég alatt lesz mindennel újra egy, újra céltalan, éppen, mint Kezdetben.

Sziszüphosz

haragos az ég
a sár nem
szárad ázik
mélyül

felhő foszlik
új reményül
és fodroz át
pár napsugár

míg a
résen át
nem látni
csak éjszakát

Vlcek László

Eszternek

Az vagyok, amivé teszel,
így leszek azzá, amivé leszel.
Jó lelked: mindennap melegít.
Jó tested: mindennap felhevít.

Szerelmes vagyok immár négy éve,
úgy érzem, te vagy tisztaságom bére.
Hangodnak zamata, tekinteted illata
a bennem lévő gépezet mindennapi villanya.

Az vagy nekem, mint madárnak az eleség,
mint szerencsejáték-függőnek a mindennapi nyereség.
Másnak csak feleség, de nekem a minden,
mert olyan, mint te, még egy bizony nincsen.

A virág, mi lelkedben pompázik, oly szép,
mint gyermeki boldogságom oly rég.
Mert az idő, mi tekereg, soha meg nem áll,
az óra, mi halad, soha meg nem vár.

Múlik az idő, és egykor elmúlunk mi is.
S ha eljön a nap, mi nem reverzibilis,
ott fogom majd két kezéd a naplementében,
és elveszek majd szemeid végtelenjében.

De addig, amíg ez a pillanat el nem jő,
addig hadd lássam szépnek a jövőt.
Hadd tegyelek boldoggá minden egyes reggel,
s gondoljunk egymásra tiszta szerelemmel.

Menet

Reggel, délben és este. Csak jövök s megyek.
Taposom a földet, a murvát, a hegyet.
Történjék bármi én jövök s megyek,
Bal láb, jobb láb, mindjárt ott leszek.

Ezt láttam gyerekként és felnőttként egyaránt.
Hogy menni kell, mert ezért van a láb.
Ezért teremtette az Úr vagy az Allah,
Hogy az ember lába kimenjen erre és arra.

De gyerekként nekem nem mondta senki,
Hogy nem lehet örökké jönni és menni.
Mert a láb elfárad, öregszik, hanyatlik,
S ha elfogy az erő, a kényelem gazdagszik.

Egy idő után nem megyünk tovább.
Lábunk helyett az idő halad odább.
Nem lépünk, nem megyünk, csak vagyunk és fáradunk,
Lábunk helyett immár a lelkünk lesz támaszunk.

von Schärberek

A legnagyobb örömöd

A legszebb hang,
Mi köztünk van, a csend.
Ne beszélj, csak
Némán csókot adj.

Vállamra hajtsd a fejed.
S szememben
Vesszen el a szemed.

Szeress gyengéden.
Mintha nevedben
Ott lenne a nevem.

Mosolyogj rám.
Mintha mosolyod
Ott lenne majd
Születendő
Gyermekünk
Csodaszép arcán.

Csendben szóljon halk ének.
Mintha szíved alatt ott
Dobogna, a pici szíve,
Szerelmünk Gyümölcsének.

Ezért mutasd kezed!
Mutasd ujjaid!
Mert odaadom
Legnagyobb örömöd
Legszebb kulcsait.

Így leszek
Örökké Veled.
Így teszem
Szébbé csodás
Életedet.

Nélküled...

Nélküled
Döbönt csend maradt.
Nélküled
Minden gondolatom megszakadt.
Nélküled
Az életem már nem kerek.
Nélküled
Csak kiterítve heverek.
Nélküled
Semmit sem érek.
Nélküled
Még a napfényben is félek.
Nélküled
Kerülgetem a tébolyt.
Nélküled
A lelkem már félholt. Mert

Nélkülem,
Tudom, most „menned kell!” Ezért
Nélkülem,
Kívánom Neked, „mást találj!” De
Nélküled
Nekem nagyon fáj...

Vönöczkiné Gmeindl Margit

Kórházi történet

Egyszer régen, mint ahogy a meséket szokták kezdeni, a barátnőmet mentem meglátogatni, a kórházban.

Sajnos elkövetett egy durva nagy hibát, öngyilkos akart lenni. Szerencsére időben észrevették, hogy nagyon rosszul van és ki lett hívva a mentő. Bár nála csak egyszer szokott, a filmben kettőt, de most itt háromszor is csengetett a postás. Rossz poénnak tűnik, pedig így volt. Szerencsére a táskája hozzá nyomódott az ajtóhoz, ami ettől kinyílt. Barátnőm meg ott feküdt a fürdőszoba ajtóban eszméletlenül, borotvával a kezében. Nagy szerencse, hogy a gyógyszerek előbb hatottak, mint gondolta és mire kitalálta, hogy akkor megy biztosra, ha az ereit a kádban felvágja, már elájult.

Őt mentem meglátogatni, hogy kicsit foglalkozzak a lelkével, mert ismertem azt a rohadt pasit, aki miatt ennyire elvesztette az eszét.

Egy ócska tróger volt. Én hiába szóltam Olgának, hogy nős és nem egyedül őt tartja szeretői státuszban, szerencsétlen csaj azt gondolta, hogy féltékeny vagyok, mert meg kell hagyni jól nézett ki a pasi! Szuper verda, és kis munkával nagy pénzt keresett. Több nyelven beszélt ez segítette jól fizető álláshoz. Azért azt sem lehet elfelejteni, hogy Olgám, ódákat mesélt az ajándékokról, amit kapott tőle, és az ágybéli teljesítményéről.

Azért azt máig sem értem, hogyan tudott három nőt kielégíteni.

Igaz azt suttogták, hogy a felesége a városi PB elnökével jár kiküldetésbe, így lehet őt ezért nem érdekelte, hogy hány-szor kufircoltak a hites urával. Havonta egyszer vagy kétszer. De ez sem lényeges.

Az már érdekesebb volt, amikor az egyik munkahelyen szervezett nőnap buliban az asszony meglátta Olga nyakán azt a nyakláncot, amit féléve hiába keresett. Sokat nem foglalkozott a hiányával, mert arra a következtetésre jutott, talán valamelyik kiküldetés alkalmával a szállodában elhagyta. Igaz akkor vissza kellett volna, hogy kapja, de arra gondolt, hogy legalább a szobalánynak is lett egy jó napja, mikor megtalálta. Hiszen nem lett baja belőle, mert nem kereste a hotelben. Igaz nem lehetett olyan jó az a nap, mint az ő éjszakája, de egy aranylánc megtalálása, nem olyan rossz fizetés kiegészítés.

Visszatérve Olgára, azt a láncot kapta egyik légyotton Mátétól, amit a felesége elveszettnek hitt.

Mikor a nő letámadta, hogy tolvaj, majdnem megőrült. Eladogta, hogy egy kedves ismerősétől kapta születésnapjára. Most a nő is megtorpant egy pillanatra, mert bevillant, hogy a férje milyen nyugalommal fogadta, hogy elveszett a drága lánc. Bár nem is annyira a lánc volt érdekes, mint inkább az a két centis Hórusz szemet utánzó medál. Máté felesége akkor hangos nevetéssel elnézést kért Olgától és békülékenyen meghívta egy italra. Egy pohár, pezsgő után megkérte, menjenek ki a teraszra kicsit beszélgetni. Itt közölte, hogy két évvel ezelőtt házassági évfordulóra kapta, de mivel beletörődött az elvesztésébe, nem kéri vissza és maradjon csak Olgáé és gyűrjék még egyszer utoljára a lepedőt, de utána tűnjön el Máté életéből.

Ezután pár nappal ismét találkozott Mátéval, aki hanyag eleganciával húszezer forintot tett az éjjeliszekrényre és közölte vége. Olga úgy érezte ennyire még nem alázták meg, így kifizetni, mint egy hivatásost! Pedig néha még a válást is emlegette neki Máté.

Nahát, ezek után az események után próbálta eldobni magától az életet a barátnőm.

Ezeket előljáróban azért mondtam el, hogy érthető legyen nem egy becsavarodott, vagy igazi bolond a barátnőm, mert akkor esetleg engem is annak hisznek!

Felmentem az emeletre és becsengettem. Nem tudom járt e már valaki ilyen zárt helyen, mert akkor tudja, hogy itt nincs mászkálás ki és be! Itt az ajtón csak kívül van kilincs, ezért ezt egykilincsesnek is hívják és így is emlegetik ezt a részleget. Sokat nem kellett várnom, már mehettem is befelé. Derűsen köszönt rám a megtermett ötven körüli ápolónő. A két hét alatt megismertük egymást, mert minden látogatáson ott voltam. Kikeményített fehér köpeny volt rajta, mint mindig, aminek a gallérja és a zsebszegélye kék volt. A fején lévő fityulán két kék csík díszelgett.

Olga, már várt. Szinte minden alkalommal fokozatosan jobban nézett ki. Most meg egyenesen vidám volt. Ahogy köszöntöttük egymást, már kezdte is mesélni, hogy milyen érdekes történeteket hallott az elmúlt két napban és azt muszáj elmondani nekem. Ezen kicsit elcsodálkoztam, hiszen egy hetvenöt körüli nő és egy tizenhét és húsz év közötti lány voltak a kórteremben. Mikor végre leültem a székre, izgatottan megkérdezte, hogy milyenek találok a sarokban fekvő kiscsajt.

Ettől a kérdéstől, rohadtul meglepődtem. Mi a túrót akar Olga? Hiszen azt hittem már szinte teljesen jól van. Most meg jön a hülye kérdéseivel. Kitalálta a gondolatomat, vagy ráérezett, ahogy a bamba, meglepett arcomat meglátta, mert azonnal rá is kezdett.

Nincs semmi baj, mondta, nem mentem át lesbikusba és felnevetett, csak sokat dumálgattunk és érdekes dolgokat mesélt.

Képzeld sokszor megszökött otthonról, mert mindig hajszolta a szeretetet. Úgy érezte, otthon csak van, de neki az nem igazi otthon és nem is érezte jól magát. Ezért, ha úgy gondolta, hogy megbántották, akkor eltűnt.

Mivel fiatalok volt, a rendőrök gyakran igazoltatták és mindig hazavitték.

Azt is megtudtam Olgi által, hogy egyszer olyan ötlete támadt, hogy valahova messzire megy. Ezért kamionokat kezdett stoppolni. Végre egy görög kamionos megállt neki és felvette. Igaz beszélgetni nagyon nem tudtak, de az ürge adott neki cigit, pár korty konyakot is ittak, végre jól érezte magát.

Viszont a fuvarért fizetni kellett volna. Mikor a pasi elkezdett vele erőszakoskodni ő megszorította a torkát és csak akkor engedte el, mikor a pasi feje már kékült. Mind a ketten nagyon betojtak. Szó nélkül vitte még egy darabig és valahol Szeged környékén tette ki a kamionból. Szerencséjére, pár kilométer gyaloglás után, már nem fázott és egy ellenkező irányból jövő autó megállt és akkor eljutott Pestig. Ott már sokkal könnyebben boldogult, de azért óvatos volt, mert itt is félt a rendőroktól. Ahogy a Blaha környékén nézelődött, egy pasi leszólította. Beszélgettek és meghívta az Emkébe. Ennek örült, mert éhes volt nagyon. Ott viszont végre ehetett, igaz csak sütit és mogyorót, de íhatott is. Jó pár órát ott töltöttek, mert közben Bélának, így hívták a férfit, jöttek haverjai. Közösen megebédeltek, azután Béla sétálni hívta. Nem sokáig mentek, mert a parkolóban egy nagyon szép kocsiba ültek és kiautóztak a budai hegyek felé. Ott volt egy szuper kis vikendház. Oda mentek. Ez az ember nem erőszakoskodott vele, csak azt kérte simogassa. Elmondta, hogy a lakása mellett fenntart egy albérletet is és ott lakhat, ha mindig ilyen kedves lesz hozzá. Ez nem hangzott rosszul, csak az nem tetszett a lánynak, hogy ez a Béla kissé sánta volt.

Idáig jutottunk, mikor vége lett a látogatásnak, mennem kellett, mert ezt szigorúan be kellett tartani.

Pedig nagyon kíváncsi voltam, hogy vajon, hogy folytatódhatott a lány története, ha végül itt kötött ki a szuicidok között.

Mikor beültem a kocsimba, még sokáig elmélkedtem azon, amit hallottam. Valahogy nem tudtam elindulni. Folyamatosan csak azon kattogott az agyam, hogy mennyit és merre csatangolhatott ez a lány és miken mehetett keresztül.

Két nap múlva ismét látogatási nap volt, én meg mentem, mert hajtott a kíváncsiság, mit mesél még a barátnőm. Azt mondta már előzőleg, hogy őt, a bevett gyógyszerek hatása miatt még két hétig bent tartják. Muszáj megfigyelni, nehogy valami komoly baj adódjon. Így reméltem, még többet megtudok a lány életéről és Olga is jobban átérzi, hogy sokkal rosszabb életek is vannak, min az övé. Így, ezeket hallva, remélem rájött, hogy kár lenne megválni ettől az egytől!

Végre ismét ott ültem a kórteremben. Csak most nem a széken, hanem az ágy szélén. A barátnőm szolt, hogy odaüljek. Gondoltam talán még intímebb részeket akar elárulni abból, amit ő hallott. Nem is tévedtem.

Barátnőm azzal kezdte, hogy Noémi, mert így hívták a lányt, csapongott a beszélgetései közben. Volt mikor az iskolai évekről mesélt, de úgy, hogy észre sem vette, már újra ott tartott, hogy hányan és hogyan erőszakolták meg. Amibe aztán a végén bele is nyugodott. Itt aztán, megint arról kezdett mesélni a barátnőmnek, hogy egyszer valami miatt kihívták a mentőt és az egyik tag, aki felvette az adatait, benyúlt a bugyijába és simogatni kezdte és megkérdezte tőle, hogy mit érez. Ő azt mondta, semmit. Erre elkezdte izgatni. Ő meg, hogy kicsesszen a pasival, elkezdett hangosan sóhajtozni, nyögni, mint aki mindjárt eljut a csúcsra. A mentős, akkor gyorsan abba hagyta, nehogy a doki vagy a sofőr meghallják, mert ő csak egy beteghordó volt.

– Basszus! Milyen élete lehetett ennek a szerencsétlen csajnak?

– Látod most már, hogy amin te átmentél az piskóta ahhoz, amit idáig elmondott neked Noémi.

– Ugyan még most jön a java.

Elkerekedett a szemem. Nem hiába. Mint kiderült a lány középiskolába járt. Ott ismerkedett meg egy fiúval. Órúln szerelmes lett jöttek, mentek a levelek, titokban gyakran találkoztak is. Egyszer aztán a srác nem bírta magával, és egy városszéli séta során magáévá tette Noémit. Rávette mindenféle pózra, és amit lehetett azt mindent végigjátszottak. Idáig nem is lett volna gond, hiszen szerelmes volt nagyon, de két pasas, rajtakapta őket, és neki mind a kettővel „furulyázni” kellett. Persze a srác végignézte és nem volt ellenvetése. Sőt belemarkolt a hajába és odaverte a fejét az ürge ágyékához, hogy bokákolt, mert majdnem megfulladt. Mikor végzet mind a két pasi, a fiú, akibe olyan szerelmes volt, pofonvágta és ellökte, mondván, hogy ő riheronggyal, nem áll szóba. Akkor határozta el, hogy öngyilkos lesz.

– Látod a szerelem miatt más is bekattanhat!

Arra gondoltam közben, hogy akkor lehet, hogy közelebb van a 17-hez, mint a húszhoz, ahogy én gondoltam.

Idáig jutottunk, mikor az idős asszony, aki még ott volt a szobában, elkezdett vetkőzni és sikongatni. Mi mind a ketten ledöbbsentünk, mert mióta bejártam, ilyet nem láttam és Olga szerint sem csinálta még ezt. Aztán a sikongatás nótázásba ment át, valami érthetetlen nyelven, és hogy még bizarrabb legyen, az ágyneműjét kezdte széttépni. Mire beszaladtak a nővérek, már a paplanhuzatot szétszaggatta.

Látszott, hogy nagyon dühösek. Azt magyarázták egymásnak, hogy az öreg Bözsit megint nem kötözték le a délelőtösök, pedig tudják, hogy csak akkor marad nyugton. Egyikük egy injekciót hozott, és amíg rendbe tették engem ki küldtek. Lassan csend lett és szóltak, hogy visszamehetek, ha akarok, mert van még negyedóra a látogatásból.

Vissza is mentem, mert a táskám is bent maradt és el akartam köszönni a barátnőmtől, mert pár napig távol leszek. Küldetésre megyek a cégtől.

Vonattal mentünk Münchenbe két kolléganővel és egy kollégával. Hamar bedobták a szunyát. Én meg végig azon agyaltam, hogy embereknek, fiatal lányoknak mikén kell keresztül menni. Vajon milyen felnőtté válnak? Milyen családjuk lesz, lesz egyáltalán? Amíg járt az agyam, és ringott alattam az vonat, én is elaludtam, de álmomban is azt a szomorú szemű, meggyötört lányt láttam.

Wágner Judit

Menekülök

Úgy éreztem, ez örökké,
Hogy örökké fog tartani.
Nem áll égvilágon semmi
Közénk.

Kedveltem őt. Csodáltam is.
Az opálos köd fátyolt vont
Körénk.

Kéz a kézben néztük együtt,
Hogy köszön el tőlünk a nap,
A tó tükrén a fény, hogyan
Játszik.
Elhittem, van közös utunk.
...Tévedés volt. Ez már bizony
Látszik.

Szeretete agyon nyomott.
Kalitkában tartott volna.
Bensőséges, már-már meghitt
 Viszony
Fájdalmas lett, szenvedéses
 Sötét kútnak alja, szinte
 Iszony.

Síri csend ránk telepedett.
Forrón vibrál a feszültség.
Erőm fogytán. Nem bírom már.
 Lemerülök.
Bús az égbolt. Rögvest lesújt.
 Torzult képű vihar elől
 Menekülök.

Az én hazám

Azt kérdezed, mi a haza?
Szülőföldem és otthonom,
Hol felnőttem én egykoron.
 Gyerekkori pajtásaim,
 Akik később bajtársaim.
Sudár hársfa mély árnyéka,
 A természet ajándéka.
Utcán töltött napok hossza.
Mégsem voltunk falurossza.
 Az illatok az udvaron.
Friss kenyér sült ám szombaton.
 Cseresznyefa a ház mögött.
Nyert, aki több magot köpött.
 Réten legelő szamarunk.
 Előle mi, hogy szaladunk!

Mit jelent a haza nekem?

Élményeket, emlékeket,
Szomszéd-béli vendégeket,
Bújócskát és kötélhúzást,
Fiúkkal számháborúzást.
Szódás kocsit a földúton.
Pár fillért én máris nyújtom.

Első csókot kapu alatt,
A szívemben nyoma maradt.
Garázsokban a bütykölést,
A konyhákban csörömpölést.

Öregasszonyt padon ülve,
Arca barázdásra sülve.
A kutat a kert végében,
A matinét a tévében.
Anyanyelvet, mely oly ékes,
Mint a habcsók, olyan édes.

E csokorban az én hazám,
Hol született anyám, apám.

Wersényi György

Félelemlet

1.

Ismertem az épületet, jártam is már benne párszor korábban. Háború előtti – amerikai szemmel öregnek számító – építés, amely magán hordozza azokat a stílusjegyeket, amiktől egyszerre egyedi, mégis jellegzetes. Régebben nem tudom milyen funkciója volt, amióta itt lakom a városban, hivatali ügyeket lehet itt intézni. Van pár ügyvédi iroda, könyvelők, bankfiók, ilyesmi. A felújítás előtt legalábbis így volt, és gyanítottam, ez nem változott.

Amikor beléptem, önkéntelenül is elmosolyodtam. Így kell ezt csinálni! A márványpadló csillogott, a lépcsőkorlát úgyszintén, megtartották a csicsás lámpákat is. Ugyanakkor érintőképernyős információstábla és egy recepciós pult is kinőtt a földből. A nagy előcsarnok világos volt, székekkel, padokkal. Hátam mögött forgóajtó. Szemben pedig a lift.

Nem emlékeztem rá, milyen volt a felújítás előtt a felvonó, igazából arra sem, volt-e egyáltalán. Nyilván, hiszen nem lehetett új. Hatalmas hívó gomb, lassan mozgó fülke és az ajtó felett egy mutató, amely a nullától hétig számozott díszes háttérrel felett lassan forogva mutatta az aktuális emeletet. Odakaptam a fejem, amikor a halk csengőszó jelezte a felvonó megérkezését. Az aranyozott nyílalakú mutató komótosan lefittyedt a nullánál.

A negyedikre kellett mennem, és nem is gondoltam arra, hogy a lépcsőt használjam. A lift mellett indult, majd mögötte bekanyarodott, és a másik felén folytatódott felfelé. Nagy belmagasság, sok lépcső – inkább kipróbálom a gépi segítséget.

Ahogy odaléptem, hogy megnyomjam a gombot, egy nő megelőzött. Elhúztam a kezem a gomb elől udvariasságból, de nem nézett rám. Vagy fázott, vagy ideges volt, mert kissé remegett a keze. Önkéntelenül hátrébb léptem, távolságot tartva. Nem fordult meg, de haja kócosnak tűnt, hevenyészett módon lófarokba volt fogva. A lift megérkezett, az ajtó feltárult. Benéztem az üres fülkébe, amely ugyanolyan szép díszes volt belülről, mint kívülről. Előre engedtem a nőt, aki miután beszállt, megnyomta a kívánt gombot, majd megfordult, így megláthattam az arcát. Kicsit visszahőköltem, mert az arca ugyanolyan kifejezéstelen és ápolatlan volt, mint a haja. Semmi smink, kócos tincsek mindenhol, és egy anyajegy az állán. A keze még jobban remegett és a pillantása... mintha azt mondta volna vele: be ne szállj mellém! Jobbnak láttam én is megvárni a következő menetet.

Vártam egy hosszú pillanatig, majd az ajtó becsukódott, és a lift elindult felfele. Sóhajtottam egyet, talán beteg, nem szeretnék elkapni valamit. Megnyomtam újra a gombot és a napfényben csillogó nyilat figyeltem, ahogy egyre tovább fordul ez egyes számoknál. Majd megállt. A hatos és a hetes között. Nahát, gondoltam, azért erre figyelhetek volna, hogy jól működjön. Vagy jelölheték volna a félemeletet. A nyíl elindult visszafelé és a nullát elérve engedelmesen csengetett. Beléptem.

2.

Összesen négyen utaztunk felfele, egy fiatal pár a harmadikon kiszállt. Megcsodáltam a belső kialakítást, a tükröt, a fényesített gombokat. Végigsimítottam a kezemmel a szépen megmunkált korlátot is, amely a tükröt védte és egyben kapaszkodóként is szolgált. Elmélázhattam, mert egyszer csak azon kaptam magam, hogy felmentem a hetedikre. Kiszállt

egy jól öltözött öltönyös férfi. Az emeleten nagyobb irodák és tárgyalók voltak, igazgatósági táblák, újabb recepció. Kiszálltam, mert a lépcsőn gyorsabbnak gondoltam a lejutást. Ahogy befordultam az első lépcsőfordulónál, kíváncsi lettem, hova mehetett az a beteges kinézetű nő. De félemelet nem volt. A következő forduló után a hatodik jött. Visszanéztem felfelé, forgolódtam, de semmi jelét nem láttam annak, hogy ez az emelet más lenne, mint a többi. Tovább mentem, egészen a földszintig. Minden egyforma. Nem értem.

Újra a lifthez mentem és vártam. Vajon mindig ott áll meg a mutató, ha az emberek a hetedikre mennek? Mivel senki nem jött, benyúltam a fülkébe és megnyomtam a hatost és a hetest, majd gyorsan kihúztam a kezem. A lift elindult. Megállt a negyediken – ahova én is készültem –, majd továbbment és megállt a hatodikon, majd a hetedikon.

A recepcióhoz fordultam, és megkérdeztem, hogy tudnak-e róla, hogy a mutató nem működik jól. Néha. Néha meg igen. A recepciós hölgy szerint ez aligha van így, minden munkanapon itt ül, és bár nem figyeli mindig, ilyet sosem tapasztalt. Senki nem tett panaszt. Félemelet után is érdeklődtem, de magam is úgy gondoltam, nem ez a megoldás. Megköszöntem, majd kimentem az épület elé, át az utca másik oldalára, hogy szemügyre vegyem a homlokzatot. Egyértelműen látszott, hogy a nagy előcsarnok felett hét emelet található, azonos ablakok, stukkók, kívülről minden egyforma.

Visszamentem és megnyomtam a hívót. Irány a hetedik. Amikor kiszálltam, alaposabban körülnéztem. Feljebb már nem vezetett lépcső, egy nagy ablak foglalta el azt a részt a folyosón, ahol a többi emeleten a lépcső indult felfelé. A mennyezet kissé magasabb volt itt, tetőablakok engedték be a fényt, valamint a liftajtó feletti gépészet is elfoglalt valamennyi helyet.

Elindultam a lépcsőn, számolva a fokokat. Két forduló. A hatodikon sem volt semmi különleges, folytattam a lépcsőfokok számolását, egész a földszintig. Az utolsó részen tízzel több fok volt, mert az előcsarnok magasabb. Az összes többi emeletnél a lépcsők száma megegyezett. Kivéve a hatos és hetes között, ott öttel több volt. A liftajtó barátságos csengetéssel kinyílt a hátam mögött.

3.

A dolgról el is felejtkeztem volna, ha nem történik valami váratlan pár nappal később. A papírokat leadtam végül a negyediken a földhivatali osztálynál, majd visszasiettem a munkahelyemre, amely pár sarokkal odébb van. Nem volt dolgom ott más.

Ami miatt azonban ismét visszamentem, egy tudósítás volt, ami a tévében ment. Bent az irodában nálunk gyakran megy a televízió a háttérben, hírműsor, időjárás, ilyesmi. A készülék most is némán volt, de a hírolvasó éppen a rendőrségi híreket olvasta be. Randalírozó huligánok egy koncerten, lángoló autó a felüljárón, eltűnt személyek. Az utolsó fotónál tátva maradt a szám. Három napja eltűnt személyt keresett a rendőrség. Fiatal, csinos arcú nő képe volt látható a fotón. Anyajeggyel az állán.

4.

A hírolvasó befejezte a tudósítást, mire odaértem a készülékhez. Visszamentem az asztalomhoz és megnyitottam a keresőt a böngészőben. Néhány klikkelés után meg is találtam a városi rendőrség honlapját, azon belül is a keresett, körözött ill. eltűnt személyek listáját. Nem volt olyan sok az utóbbi listában. Ugyanaz a fotó volt a nőről itt is, mint a

tévében. Név, születési idő, legutóbbi ismert tartózkodási helye. Már meg sem lepett, hogy aznap tűnt el, amikor láttam őt beszállni a liftbe. Reggel még beszélt a barátjával, majd elment otthonról.

5.

Korábban eljöttem délután, és azonnal a hivatali épület felé vettem az irányt. Gondolkoztam rajta, hívjam-e a rendőrséget, hogy valószínűleg én láttam utoljára a keresett személyt. De előtte még oda akartam menni szétnézni. Bizonyosan vannak kamerák is az épületben. Idegesen szedtem a lábam, úgy éreztem, valami fontos elkerülte a figyelmemet aznap.

Átmentem a forgóajtón az előcsarnokba. Nagyobb volt a nyüzsgés, mint legutóbb. A recepciónál most egy fiatal férfi ült, éppen valakit útbaigazított. A lift előtt is többen álltak. Arrafele indultam, de nem akartam beszállni. Eszembe jutott még valami, így leültem az egyik padra, ahonnan a liftet is láthattam. Elővettem a mobilomat, és beléptem a Facebookra. Beírtam a nő nevét, a várost, reméltem, hogy megtalálom. Bár volt tíz ugyanilyen nevű, az anyajegyről azonnal felismertem. Sajnos, a nyilvános profilja nem sokat árult el. A profilképen kedvesen mosolygott, születési hely és idő, munkahely, pár követés és kedvelés. Abban bíztam, többet megtudok.

Felálltam és a pulthoz mentem, ahol a recepciós fiút megkérdeztem, vannak-e kamerák. Megnyugtatót, hogy minden szabályszerű, és igen, van néhány, főleg itt az előcsarnokban. Rá is mutatott néhányra. Kiderült, hogy fekete-fehérben működnek és nem túl jó minőségűek, valamint 30 naponta törlik a felvételt. Természetesen nem nézhettem meg a felvételeket. Azt hazudtam, hogy restaurátor vagyok, és a lift előtti rész érdekelne.

Magam is éreztem, hogy nem áll össze a történetem, amit előadok, de egyelőre nem akartam előhozni az eltűnt nőt. A rendőrség majd intézi. Ha el is hitte, nem hatotta meg, majd közölte, azt a részt pont nem látja egyik kamera se jól. De ha az épület érdekel, próbálkozhatok Charlie-nál, aki az épület gondnoka, és az alagsorban tölti munkanapjait.

6.

Nem tudtam, hogy van alagsor. A liftezés során ez nem derült ki, a nullás gomb volt az utolsó a sorban, és a lépcsők se vezettek lejjebb. Útbaigazítás után megtaláltam a csarnokból nyíló egyik folyosón a szerviz feliratú ajtót. Belépés csak dolgozóknak – hirdette egy további felirat rajta. Kopogtam, de semmi. A kilincset lenyomva az ajtót nyitva találtam, így felbátorodtam és bementem. Egy újabb lépcső tetején találtam magam. Ez nem volt díszes, sőt, elhanyagolt volt, a festék lekopott, a fokokról lemállott a gumiborítás. Fény és rádió hangja szűrődött fel alulról.

Charlie valóban ott ült egy asztalnál, és éppen bütykölt valamit, ami egy kis motornak nézett ki. Mindenféle fémes alkatrészek, olajos rongyok és vegyszeres palackok álltak körülötte. Elmondtam mi járatban vagyok, kihagyva az eltűnt nő és a lift furcsa működését. Legalábbis egyelőre. Megint a restaurátor történetet adtam elő, és a liftről meg a lépcsőházzal érdeklődtem.

Túl sok tájékoztatást és segítséget nem kaptam, mintha kerülte volna a válaszadást. Kiderült, régóta itt dolgozik, a kisebb javításokat megoldja, de a nagy felújításban nem vett részt. Amióta beszélgettünk, fel sem nézett a tevékenységéből. Bevallom, kissé idegesített, udvariatlannak tartottam. Aztán mivel nem jutottam sokra, búcsúzóul odavetettem neki, hogy tudok az eltűnt nőről, aki sosem ért fel a

hetedikre. Ekkor megállt a csavarhúzó a kezében, és hátrafordult. Rám nézett, a szeme mintha összeszűkülött volna. Majd szó nélkül visszafordult a csavarozáshoz.

7.

Visszamentem az előcsarnokba. A gyomrom remegett az idegességtől, hogy nem jutottam előbbre, a gondnok viselkedése pedig csak rátett egy lapáttal. Már csak percek voltak a hivatali időből, így sokkal kevesebben voltak, azok is inkább kifele igyekeztek. Leültem ugyanarra a padra, és figyeltem a mutatót. A lábam ritmust dobolt a földön. Nem tudom meddig ülhettem ott, de sokszor megjárta a fülke az utat. Fel, le. Már tényleg csak pár ember volt itt. A lift itt a földszinten mindig nyitott ajtóval várta az utasokat. Barátságos, aranyszínű fény áradt belőle, hívogatóan. A mutató a nullán állt.

Felálltam, és az ajtóhoz indultam. Nem tudtam, mit is akarok csinálni, de nem hagyott nyugodni a dolog. Mire odaértem, az ajtó becsukódott, a fülke pedig elindult felfelé, hogy lehozzon valakit. Zihálva vettem a levegőt, és éreztem, hogy átizzadtam az ingem. A tarkómon is verejtékcseppek indultak lefelé. Remegő kézzel nyomtam meg a hívógombot. Nem néztem fel a mutatóra. Kisvártatva megszólalt a kis csengő, amelyet annyiszor hallottam már. Most úgy tűnt, mint a sokkal hangosabban hasított volna bele a csarnok csendjébe.

Beléptem, és hirtelen ötlettől vezérelve, egyszerre nyomtam meg a hatos és hetes gombot. A hajamba túrtam, hátra fésültem izzadt tincseimet remegő kezeimmel. Ahogy az ajtó felé fordultam, egy ijedt tekintetű fiatal lány nézett rám vissza, látszott, vonakodik beszállni mellém. Talán attól félt, elkaphat valami betegséget. Be ne szállj mellém – formázta a szavakat a szám némán, miközben az ajtó halkán becsukódott.

Zentai Eta

A cukor

Az asszony a tűzhely előtt áll, ebédet főz, de a gondolatai máshol járnak. A kertet nézi az ablakon át.

A természet nem vesz tudomást a háborúról, az ég gyanútlan kék, a színek lobognak a napsütésben.

A mindennapoknak ez a valóságos díszlete csalóka. A nyilvános parkban, ahol megbújik a ház, a megszokott gyermekzsivaj helyett katonák csörtetnek, idegen vezényszavak röpködnek, félelem izzik a levegőben.

A katonák is félnek.

Első dolguk volt, hogy lelőtték Pajtást a gyerekek nagytestű kutyáját.

A fakanál megáll a sűrűsödő főzelékben, odakozmált, de legalább nem zsizsikes, vigasztalja magát.

A hatéves Zsuzsi az evőeszközökkel játszik az asztalnál. Anyja nézi, ahogy a villát a késekkel párosítja és táncoltatja a kopogós eterniten. Az elmélyült játéknak a legkisebb gyerek, Zolika megjelenése vet véget. A kisfiú egyik kezével az elmaradhatatlan fehér sámlit vonszolja, ami, mint valami köldökszinór köti anyjához, és azonnal a lábához ül. A másik, magásra tartott kezében szorongat valamit.

Zsuzsi felkapja a fejét.

– Mi van a kezében? – kérdezi anyja gyengéden.

A kicsi szétnyitja ragadós ujjait, hogy megmutassa, az olvadozó kockacukrot.

A kislány odaröppen.

– Felezd meg Anya! – kiáltja, és a cukor után kap, mint egy éhes, kis vércse.

– Nem – mondja a kicsi határozottan, és marka, mint feltörhetetlen dió összezárul...

Szókincese két szó, a nem, és az anya, de konfliktusait remekül megoldja velük.

– Nem eszi meg, nem is szereti – érvel Zsuzsi, közben sürges anyját, hogy tegyen igazságot.

Mikor nem történik semmi, elrántja fejét a vigasztaló simogatás elől, és kirohan a kertbe.

Az előszoba küszöbéről azonban visszafordul, és odaáll a nagyszoba ajtaja elé.

Az osztott üvegen át látja az ágyat, és a pihenő tisztet, akinek az arcát a szemére húzott tányérsapka félig eltakarja.

Ismeri, Szergejnek hívják, tudja, hogy öccse tőle kapta a cukrot.

Megpróbálja felhívni magára a figyelmét, köhög, hosszan törli cipőjét az összehajtott pokrócdarabon, nagyokat sóhajt, de kopogni nem mer, pedig a vágy, az édes íz után már szinte fáj.

– Mit csinálsz itt? – kiált rá bátyja.

Hóna alatt egy vekni kenyér, amiért hajnal óta állt sorban. Dühös hangja keményen veri hátba a kislányt.

– Megint cukrot koldulsz, nem szégyelled magad? – A kamasz fiú gyűlöletét, amit a beszállásolt katonák iránt érez, forró masszaként önti hűgára. – Ezekről koldulsz, akik az ágyunkban alszanak, lelőtték Pajtást, eltüzelték apa könnyeit?

Zsuzsi szemei megtelnek könnyel, vaksin pislog, mikor végig futnak sápadt arcán.

Az orra folyini kezd, szípig, zsebkendő híján kézfejevel ragadós masszává dörgöli az egészet.

– Jóska, mi ez a ricsaj? – lép ki anyjuk a konyhából, és eltereli őket a szoba elől.

– Megint kunyerál, miért nem tiltod meg neki? – hangja és pillantása számonkérő.

– Gyerek még, ha Szergej észreveszi, ad neki.

– Szergej?

Fia szeme résnyire szűkül, most úgy néz, mint az apja, ha nem tetszik neki valami, fut át az asszonyon.

– Rendes ember, lehetne sokkal rosszabb is – védekeznek. – A konzerveket te is megeszed, pedig tudod, hogy nem az égből pottyannak.

Három gyerek mellől nem mehetek batyuzni.

A kamasz konokul hallgat, mint akit nem győztek meg.

Anyja hozzálép, átöleli, tudja, hogy fiát megviselik az apátlan évek.

– Vége lesz ennek is, és Apa hazajön – vigasztalja.

– Még Zolikát se látta, nem is ír – a fiú hangjában elfojtott zokogás bujkál.

A két kicsi ijedten nézi.

Szergej megáll az ajtóban, félszegen mosolyog. Mikor az asszony ránéz, invitálásnak veszi és belép. Zubbonya zsebéből megviselt fényképet húz elő, a fekete-fehér fotóról telt fiatalasszony és egy szőke kisfiú néz a lencsébe. Annyi idős lehet, mint Zolika.

– Szép család – dicséri az asszony, hosszan nézi őket, közben kedvesen bólogat.

A férfi szemei felragyognak, a képre mutogatva oroszul magyaráz.

Nem beszélnek egymás nyelvét, nem is törekszenek rá, a két ember között pillantások, hangsúlyok, gesztusok és az aktuális tárgyak közvetítenek. Mielőtt visszagyűrné a zsebébe, még egyszer megnézi a képet.

Elmegy, de pillanatokon belül visszatér megpakolva konzervekkel.

– Köszönjük – ismétli sokszor az asszony, és különös színű, sárgásbarna szemében fény bujkál.

Szergej háritóan emeli fel a kezét, majd előhúzza a zsebéből egy maroknyi, kockacukrot és Zsuzsi felé nyújtja. A kislány szeme előtt ott fénylenek az áhított, édes, fehér kristályok,

szájában összefut a nyál, nagyokat nyel, de nem nyúl értük, bátyjára les.

A kéz, pár pillanatig vár, majd a kicsi ölébe borítja az egészet.

Zolika kimarkol egyet, a többit hagyja leesni.

Szétpattognak a kövön, egy a kamasz lába elé, aki nem mozdul.

Anyjuk szedi össze, akinek a hajlongástól, vagy a szégyentől kreol bőrén átüt a vér.

Szergej nézi őket, az arcán nincs harag, szótlánul kifordul a konyhából.

A délután csendes, a kicsi alszik, Zsuzsi a kertben, Jóska újabb beszerzőútra indult.

Egyre önállóbb, sose jön haza üres kézzel, komolyan veszi apja szavait, aki bevonulásakor tréfásan rábízta a „lányokat”. Előszedi férje leveleit, olvasgatja, nézi a dátumokat, fél éve még tábori lap sem jött.

Nem akar a legrosszabbra gondolni, inkább felidézi az utolsó éjszakát.

Kétségbeesett szenvedéllyel ölelték egymást.

Annyira más volt ez az ölelés, férje teste keményebb, szikárabb lett, más volt az illata, eltűnt a becéző lágyság, célratörő, gyors volt, mintha hajszozná valami. Magának is alig mert bevallani, hogy új volt, izgalmas, mintha egy vonzó idegennel szeretkezett volna.

A fullasztó csókok pillanatnyi szünetében kérte, hogy vigyázzon!

Vagy csak kérni akarta.

A napok egyformán telnek, Szergejt csak futtában látják, ahogy jön-megy, intézkedik.

Az asszony szokatlan nyugtalanságot észlel, valami készülődik.

Egyik nap összetalálkoznak, ő az udvarról tart befelé, a férfi a nyitott szobaajtóban áll zubbony nélkül, hajadonfőtt. Az asszony szíve örült táncba kezd, a kinti fénytől elvakulva, egy pillanatra azt hiszi, a férjét látja, bozontos, szőke üstökét, ami minden fésűn kifogott.

A felvillanó, majd kihunyó öröm tűzijátékát Szergej félreérti, a mögötte lévő, menetkész felszerelésre mutat sajnálkozva.

Este lebontják az egymásra rakott szalmazsákokat, lefekszenek. Jóskával, közrefogják a kicsiket, a falnál a kamasz alszik, anyjuk közel az ajtóhoz, a szélén.

A gyerekek hamar elalszanak, csak az asszony bámul álmatlanul a sötétbe.

Mi lesz, ha új katonákat vezényelnek ide, ha sokáig tart még ez a szörnyű háború, és amit végig se mer gondolni, ha a férje elesett?

A megválaszolatlan kérdésektől, vigasztalan, átmenet nélküli, álomba zuhan.

Óvatos érintés ébreszti, valaki a nevéen szólítja.

Egy ideig az álom és az ébrenlét határán vergődik, csak lassan érzékeli a valóságot, egy idegen jelenlétét. Hirtelen felül, de mielőtt rémülten kiáltana, felismeri Szergej hangját.

A nevét ismételteti lágy, csitító hangon, mintha álmából felriasztott gyermeket nyugtatna.

Most szólította először Margitnak.

A nevét sohase szerette, úgy érezte nincs benne kedvesség, olyan zárt, határozott, mint egy felszólítás. Az első két összekapaszkodó hang, az M és az A lágyságát felülírja a reccsogó R, a torokból kibújó G és a pattogó T.

Szergej most mégis puhán, szerethető akcentussal ejti ki.

Felkel, elhárítja a segítséget.

– Mi történt? – kérdi halkán.

A férfi izgatottan magyaráz, közben két nyitott tenyere le-
szállni készülő madárként repked az asszony válla és dereka
körül.

Az arca homályos folt, nem olvasható.

Beszédes éjszakai pantomimmal próbálja csendre inteni.

Szergej érti, és suttogni kezd, de lehalkítva ösztönösen kö-
zelebb hajol.

Az asszony tudja, búcsúzni jött.

Suttogva köszöni meg a segítséget a gyerekek nevében is,
kéri, hogy vigyázzon magára, érjen haza baj nélkül.

Szergej most nem érti, vagy nem akarja érteni a hangsúlyo-
kat. egyre szenvedélyesebb.

Az asszony hátrálni kezd, fél, hogy a forróságtól, ami a fér-
fiből árad, maga is meggyullad. Kezeit védekezően maga elé
tartja, de a két női tenyér gyenge bástya.

Szergej elkapja őket és saját mellére szorítja.

Megvan a híd, az érintés, melyen keresztül szabadon áram-
lik a vágy. Nem erőszakos, csak kér, könyörög, mint lázas
beteg kis enyhülésért.

Az asszony lába megremeget, tiltakozó feszessége meglágyul,
hagyja sodortatni magát a szoba felé.

Az ajtóból visszanéz, hogy egy pillantást vessen a gyerekekre.

A két kicsi alszik, csak a konyha falához támaszkodik egy
nyurga árnyék.

A kert

A Rottenbiller- kertben
voltunk gyerekek
ébresztettek a vadszőlő indáin
átszökő fények, fűrge gyíkok
szobánk falán, reggelek
napos homlokán.
Csattogó talpakkal rohantunk
a mezítlábas nyár felé
kezünkben cukrozott kenyér
kristály tömés öcsém tejfogában.
Felrebbentünk kis, vad madarak
szelet kavarva futottunk a dombra
játszani vágyó, háborús gyerek
repszert keresni, mert a dühös ég
bokros hátát hajnalban megsorozta.
Háború volt.
A kert gyanútlan zöldellt és buján
a nap, mint kívülálló sárgán ragyogott
az idő lustán pergett
ujjaink közt, aranyló homok.
Boldog gyerekkor!
Mindig csak szaladtunk,
hol vágyainkat kergettük loholva,
hol beteljesült vágyaink elől
futottunk, lélekszakadva.
Egymásra villant újra a szemünk
irány a kapu, ablak a világra,
az úttesten hosszú néma sorban
emberek mentek, köztük sok gyerek
integettünk, nem intettek vissza
letört ágként lógtak a kezek.

Hat éves voltam, nem értettem semmit
csak álltam, míg egy durva szó
visszalökött a kertbe
rohanni kezdtem, rémült, kis állat
biztonságán golyó ütötte sebbel
a válaszokért anyámat keresve.

Zentai Tóth Béla

F. Truffaut után, szabadon

Velőben csapong
a vérgőz csöpp párlata
mint érzéki vágy.
Kesernyész-csípős kísértés,
s édes-fanyar túlélés.

Kikapcsolhatatlan életöszönök,
Hatalmi körei szemmel láthatók,
Ha törik, ha szakad, beléd ütközök,
S határvillongás a csillagtakaród.
Fél fejjel hölgyem emelkedik fölém,
„Szívesen bejárnám unos-untalan,
Lőj a zongoristára film fénykörét!”
Oh, mit agyalsz ki, reményem-sugaram?
Sejtem egyrészt, az öldöklésen töprengsz,
Azalatt szintúgy izzít a bujaság,
Kéjnedveidbe gyömöszölve fetrengsz,
S patinás szerveid az akrobaták.
Deja Vu rakoncátlan szenvedély szít,
S szól örök időkre a veritékcsík...

Keresztírányba
a csapongó vágyálmok
végképp fellöknek.
Őrjöngve vándorolnak,
magyarán, záporoznak.

The Köln Concert

Tudatosan döf,
s keresztülfurakodik
a tartós rezgés.
Hanghullám, felém sodródsz,
s elbírálok, amit szólsz.

Boszniában ért sorsszerű fővesztés,
Utazásom megfeszített, s mélytűzű,
„Súlyos talány, késelés vagy mérgezés?”
Távolról sem... bekerít egy zenemű.
Találkozunk, érlelődünk, s csalogat,
Élből lecsap, elsőre süt a hangszóró,
Széllökéssel hangzuhatag nyalogat,
S tapogat kígyó utat a gyöngy szőlő.
Rádió ló, a lánczene átfüröszt,
Velőm ködfolt, húsom gúzsban kavarg,
Százötvennel a hegytetők lelke közt,
Fenyegetnek, s vonzóak a szirt szakaszok.
Holott, juszt sem bánom a vész démonát,
Kihúzzák tán létem a fals fékpofák?

Szembekerülök
a Kivédhetetlennel,
s mégis megkímél.
Sorsszerű lett túlélnem,
s ezt váratlan bevésnem.

Zsófia Eszter

A Főcukrászmester és a szánkózó egerek!

Pálcikaváros egyik legbüszkébb lakója a Főcukrászmester volt. Ő volt ugyanis az egyetlen, aki ezt a mesterséget űzte. Kezei alól óriási fagyaltkelyhek, színes torták és különböző ízű sütemények kerültek ki. Az ő feladata volt Pálcikaváros mindenféle ünnepségére a süteményeket készíteni, legyen szó a Polgármester születésnapjáról, vagy a karácsonyról, vagy csak úgy. Kreativitása nem ismert határokat. Cukrászműhelyéből került már a kirakatba puncs ízű rózsaszín malac, ezüst színű ehető szárnyakkal, pisztácia zöld és ízű dinoszaurusz figura, habos túrókrémtorta tetején citromkarikákkal, vagy minden színű fagyaltkehely apró napernyővel. Volt olyan süteménye, ami este halványan derengett a titkos összetevőjű krémnek köszönhetően, vagy ami megváltoztatta a színét, ha árnyékba tették. A cukrászműhelyben kora reggeltől napnyugtáig folyt a munka. Nagy volt a nyüzsgés, ugyanis a Főcukrászmesternek voltak segítői a kiskukták. Mindenkinek hatalmas kuktasapka volt a fején, és fehér kuktaruhája volt fekete gombokkal. A kiskukták feladata volt a Főcukrászmester keze alá dolgozni, előkészíteni a hozzávalókat, marcipánfigurákat készíteni, krémeket kikeverni és ügyelni arra, hogy munka végeztével rendben és tisztán hagyják el a cukrászműhelyt. Így van ez napjainkban is. A kiskukták lelkesen fűjják a díszítőkrémet zacskókból a tortára, főzik a csokoládékrémet, hintik a porcukrot, mikor mire van szükség.

Egy kora őszi napon, a Főcukrászmester munkába indult. Fejére tette a kuktasapkáját, hogy már az utcán felismerjék. Belebújt cukrász kabátjába, begombolta a gombokat, és útnak eredt.

Lakásától nem volt messze a műhely, hamar odaért. Kinyitotta az ajtót, ami felett egy tortát ábrázoló fatábla lógott, Pálcika Cukrászműhely felirattal. Ám, ahogy villanyt kapcsolt... szeme kikerekedett, szája tátva maradt.

A rendes, tiszta, és takaros kis műhelyben- amit mindig patyolattisztán hagytak el a Kiskukták, – most óriási rendetlenség, és káosz uralkodott. Szegény Főcukrászmester azt se tudta hova kapjon hirtelen. Két gyúródeszka egy-egy székhez volt támasztva, pár kávéscésze a földön hevert. Kanalak szétszórva, mosogatószivacs, csészealátétek a földön. De, ami ennél is különösebb volt, az a mindent beborító tejszínhab. A flakonok üresen heverték szerte szét. A Főcukrászmester annyira ledöbbsent, hogy észre sem vette a Kiskukták érkezését. Sorra megálltak mellette az ajtóban.

– Szentséges csokoládédrazsél! – kiáltott fel az egyik Kiskukta. – Hát itt meg mi történt?

Egymás után dugták be a fejüket, mindenki látni akarta a ramazurit.

– A nemjóját! Még ilyet...! Ki fújkalta szét ezt a rengeteg tejszínhabot és miért...? – kérdezték egymástól.

A Főcukrászmester lassan lassan magához tért, és belépett a műhelybe, arcán még mindig a döbbenet ült. A Kiskukták a nyomában topogtak.

– Cukrász Uram, üljön le – ajánlotta az egyik, és odasegítette egy székhez. – Hívom Pálcikaváros nyomozóit! – kiáltotta az egyik Kiskukta és elrohant.

Kis idő múlva megérkezett, oldalán egy egész nyomozócsapattal.

– Cukrászmester Úr, mondja el mi történt itt – kérdezte az egyik Nyomozó. – Addig a társaim nyomokat keresnek, és bizonyítékokat gyűjtenek össze. A nyomozócsapat, apró lányomokat talált, de nem tudták beazonosítani. Jártak keltek a tejszínhabban, és rábukkantak egy aprócska kesztyűre, kicsit odébb pedig egy fél sálécre.

– Ide ide mindenki! – kiáltotta izgatottan az egyik Nyomozó! – Sapkát, és egy fél sílécet találtunk... még ilyen... ki hord ilyen aprócska sapkát. Semmi kétség, hogy a tettesek hagyták el! Mindenki odasereglett, nézegették vizsgálgatták a picukra sapkát, de senki nem tudott okosat mondani.

– Főcukrászmester Úr! – szólalt meg a Főnyomozó. – Mi itt végeztünk, a bizonyítékokat lefoglaljuk, és amint megtudunk valamit jelentkezni fogunk. Azzal biccentett egyet megemelte a nyomozóalapját, és a csapatával együtt kisietett az ajtón.

– Nos, akkor csináljunk rendet, és takarítsuk fel a tejszínhabot – adta ki a feladatot a Főcukrászmester.

Felállították a felborult székeket, összeszedték a csészéket, a kanalakat. A gyúródeszkákat elmosogatták- össze voltak fújva tejszínhabbal. Vödröket felmosókat hoztak, felmosták a járólapot, felszedték a tejszínhabmaradványokat. A Főcukrászmester lassan magához tért. Mire végeztek a Kiskukták a takarítással, már majdnem dél volt.

– Nos Kiskukták, amíg a Nyomozók kiderítik mit történt itt, az élet nem állhat meg, nem bizony. A sütemények, a krémek várnak minket. Hamar mindenki lásson munkához. Szükségem lesz málnakrémre, csokoládés piskótára, zöld színzőre, magozott meggyre. Induljon hát a munka!

A Kiskukták azonnal munkához láttak. Készültek a fagyaltkelyhek, a torták, az aprósütemények. Pálcikaváros cukrászműhelye nagy forgalma bonyolított, akár hétköznap volt akár hétvége. Minden Pálcikalakó odajárt süteményt édességet vásárolni. Lassan közeledett a záróra. Ilyenkor a Kiskukták, felsöpörtek, felmostak, elmosogatták az eszközöket. Az el nem fogyott süteményekből mindannyian csomagoltak magukat. Mikor teljesen rend lett, elindultak haza ki erre ki arra az irányba. A Főcukrászmester hagyta el a műhelyt utolsónak, a villanyt lekapcsolta, és hazaindult.

Az égen kigyúltak a csillagok, a Hullócsillaggyűjtők (lásd: Bemutatkozó fejezet) munkához láttak, az Álommanók gyerekszobákba osontak be. Enyhe fuvallat borzolta meg az ágon a faleveleket. A nyár már búcsúzóban volt, de az ősz még nem lépte át Pálcikaváros kapuját. Hold vígan ragyogta be az utcákat. Pár óra múlva eljött a hajnal, a csillagok kihunytak, a Hold átadta a helyét a napfelkeltének. Mire felkelt a Nap, a Főcukrászmester fészkelődni kezdett az ágyában. Kinyitotta szemét, nyújtózott majd kikászálódott az ágyból. Egy új nap, új sütemények, új torták... micsoda izgalom. Felöltözött, összekészülődött, elköszönt a feleségétől és elindult a cukrászműhelybe. Odaért az ajtóhoz, ami fölött még mindig ott lógott a fatábla a tortamintával. Egy két Kiskukta már várta.

– Jó reggelt Kuktácskák! – köszönt a Főcukrászmester, és kinyitotta az ajtót. Felkapcsolt villanyt. És hirtelen megtorpant... A cukrászműhelyben ismét rendetlenség volt. A tejszínhab szerteszéjjel fújva a padlón, a székekhez támasztott gyűrődésszékákon, csészek hevertek a földön, kanalak szét-szórva.

– Ó, te jóságos gyömbérpuffancs! – szörnyülködött. – Megint itt jártak a betolakodók!

A Kiskukták sorra léptek be mögötte, és szájtátva bámulták a műhelyt.

– Micsoda ramazúri! Megint a tejszínhabunkat fújták szét...! Szent piskóta... ki tehetta ezt?

Nem volt mit tenni, hát újra neki álltak a takarításnak, a rendrakásnak. Hanem a Főcukrászmester gondolkodni kezdett, mitévő legyen... hátha másnapra is ilyen rendetlenségre érkezik. Ez ellen tenni kell valamit. Kitalálta, hogy ő bizony este nem megy haza, hanem a Cukrászműhelyben tölti az éjszakát, és meglesi ugyan ki az, aki szétfújja a tejszínhabot és rendetlenséget okoz.

Igy is történt. Nap végén, a Kiskukták, rendben és tisztaságban hagyták a műhelyt, elköszöntek a Főcukrászmestertől, és hazaindultak. A Főcukrászmester azonban a műhelyben marad, és elővett egy régi takarót, majd elbújt az egyik szekrény mögé a sarokban. Hamar elszunyókált, amikor furcsa zajra lett figyelmes. Kikukkantott a szekrény mögül a zaj irányába. Ekkor a vele szemközti polc, a fal mentén elmozdult a helyéről. A Főcukrászmester visszatartott lélegzettel figyelt. A polc mögül előjött először csak egy... aztán... kettő végül még négy, öt, hat egérke. Az egerek téli időjáráshoz voltak öltözve, sálat sapkát, kesztyűt, sőt még kabátot is viseltek. De ez még nem minden! Volt, aki sílécet cipelt a hozzá tartozó síbotokkal, volt, aki szánkót húzott maga után.

– Megint feltakarítottak! – szólalt meg az egyik egér. – Gyorsan hozzuk a tejszínhabot.

Erre az összes egér, felszaladt a konyhapultra, fel egészen a faliszekrényig, ahol a Főcukrászmester a tejszínhabos flakonokat tartotta. Az egyik egér, kinyitotta a szekrény ajtaját, és el kezdte kiadogatni a társainak a tejszínhabos flakonokat. Ketten elfutottak az elsővel. Majd többiek is flakonokat cipelve visszaszaladtak a konyhapultra.

– Hol van a sípályánk? – kérdezte egy másik egér.

– Nos, kedves cimbora, úgy látom azt is elpakolták... mind-egy... visszahozzuk. Négy egér elszaladt és leakasztott a falról két gyúródeszkát, majd egy egy székhez támasztották őket a földön.

– Jöhet a tejszínhab!!! – kiáltotta az egyik egér. Két kiséger felkapott egy flakont és a székre cipelte. Az egyik megtartotta míg a másik ráugrott a flakon fújókájára, és a flakon hirtelen kifúj egy nagy adag tejszínhab pamacsot. A kiséger ismét ráugrott a fújókára, és ez így ment addig míg az egész gyúródeszkát be nem lepte a tejszínhab, mellesleg a flakon is teljesen kiürült.

Míg a habot fújkálták, addig a székre két csésze érkezett. Egy egér behuppant, fején bukósisak volt, a másik megtolta a csészét, majd ő is hoppsz mellé ugrott, és már száguldottak is lefele a gyúródeszkán.

– Mindenki el az útbóóóóó! – kiabálták. A tejszínhab csak úgy fröcskölt szerte szét.

A szemközti széken, ahova egy másik gyúródeszkát állítottak, ezt is tejszínhab borította, már sorba állt három kiséger, kettő sífelszerelésben, a harmadik pedig épp nekiindult, hogy szánkón csússzon le. A biztonság kedvéért az egyik társa jól meglökte, így szánkó úgy csúszott lefele a gyúródeszkán, mint szél. Kis idő elteltével, a hab kopni kezdett, de az egerek azonnal hoztak új flakonokat, és különböző módon csúszkáltak lefele. Szánkóztak, síeltek, bögrében ültek és össze vissza pörögve, szinte irányíthatatlanul száguldottak lefele a gyúródeszkán. Amint földet értek, a bögre felborult, az egerek kipördültek belőle, és lelkesen cipelték vissza a bögrét a szék tetejére az újabb lecsúszáshoz.

Egy másik vakmerő egérke, szintén síelt lefele a gyúródeszkán, de, ennek a végéhez egy kanál volt odaerősítve. Erről elrugaszkodott és mint egy síugró szállt a levegőben, majd végül egy halom mosogatószivacson landolt.

A Főcukrászmester egyszerűen nem tért magához, nem akart hinni a szemének. Egerek síeltek... szánkóznak az ő cukrászműhelyében, tejszínhabon... hát ez aztán mindennek a teteje! Azonnal cselekedni kell, ki kell találni valamit.

Bizonyíték kell, különben a Nyomozók nem fognak hinni neki. Ha azzal áll elő, hogy egerek szánkóznak a tejszínhabon éjjelente, még a végén azt hiszik megbuggyant. Az egyik egeret túsul kell ejteni.

Óvatosan kilopakodott a sarokból, és egy másik polc fele igyekezett, de úgy, hogy árnyékban maradjon. Egy közeli

polcon nagyobbacska befőttesüvegek sorakoztak. (ebben tartották a mézeket) Az egyik épp kiürült.

A Cukrázmester lekapta a polcról és elsettenkedett a konyhaszekrény felé, ami elég közel volt az egyik gyúródeszkához. Úgy tervezte, hogy amint egy egér lecsúszik elkapja, hopp az üvegbe teszi, és meg is van a túsul ejtés. Nem kellett sokáig várnia, egy egérke szánkózott épp lefelé, és egyenesen a Cukrázmester lábának ütközött. Az egérke meglepődött és felnézett a Cukrázmesterre, aki hipp hopp felkapta és az üvegbe tette.

– Ne félj nem foglak bántani – mondta –, de muszáj bizonyítékot szerezzek a Nyomozóknak. Ha megmutattalak, elengedlek.

A többi egér hirtelen abbahagyta, amit csinál, és ki szánkóval ki síléccel a lábán, de a Cukrázmester lábához szaladt.

– Azonnal engedd el a társunkat, Te léggömbsapkás! – kiabálta az egyik, majd gyúrt egy golyót a habból és megdobta vele a Főcukrázmestert.

– Ne bosszantsuk fel mégjobban azt javaslom – csitította a mellette levő.

– Várjatok, nyugodjatok meg – mondta Cukrázmester – nem akarom bántani, nem is fogom. De ez nem jó, hogy itt randalíroztok éjjelente nézzétek micsoda rendetlenséget csináltok, nem beszélve a szétfűjkált tejszínhabról. Ezt kérlek szépen ne csináljátok. Nagy gondot okoztok nekem. A kisegér az üvegben hol a társaira hol a Cukrázmesterre nézett.

– Ebben van valami – tűnődött az egyik egér, akinek szánkója volt.

– Jó de akkor hol síeljük? – kérdezte az egyik síző.

Az egérkéek kérdően néztek a Főcukrázmesterre. A befőttesüvegben levő egérke a társait nézte, a Főcukrázmester pedig az egérkét. Mindenki nézett valakit.

– Ha megígéritek, hogy többé nem csináltok itt rendetlenséget, és felfordulást, és persze segítetek kitararítani és rendet rakni akkor mire végzünk kitalálok valami megoldást ígérem.

– Nem versz át? – kérdezte a dobálózó. Szemöldökét gyanakodva összehúzta.

– Megígértem megtartom – válaszolta a Főcukrászmester.
– Elengedem a társatokat is – azzal letette az üveget a földre, óvatosan elfordította, a kiséger pedig kísétált.

A kiségek serénykedni tüsténkedni kezdtek. A mosogatóba hordták a szétgurult csészéket, a gyúródeszkákat. Ketten nekiálltak mosogatni, a többiek a tejszínhabot igyekeztek felszedni apró kis kezeikkel a földről.

– Várjatok, ezt majd én – mondta a Főcukrászmester. Elővett egy felmosót és egy felmosóvödröt. Megöltötte vízzel, és alapos felmosásba kezdett. Az egérek segítségül odébb odébb tologatták a vödröt, hogy kéznél legyen a Főcukrászmesternek. Amikor mosogatással is végeztek, az edények a szárítóba kerültek, és a padló is csillogott, mindannyian összeseresleglettek az egyik asztalon.

– Nos, Főcukrászmester barátunk, mi az ötlet – kérdezte az egyik egér. – Halljuk!

– Itt a cukrászműhely mögött van egy régi homokozó. Azt szívesen átadom nektek, sőt a Kiskuktákkal még dombokat és lejtőket is építünk, ha szeretnétek.

Az egerek nagyon izgatottak lettek. Egy egész homokozó, ami csak az övék, és akár mikor éjjel-nappal síelhetnek szánkózhatnak benne.

– Elfogadjuk! Hurrá, hurrá! – lelkendeztek.

Hajnalodott, így megegyeztek abban, hogy mindenki nyugovóra tér. A Főcukrászmester megígérte, hogy délután mikor már nincs nagyon sok tennivalójuk, a Kiskuktákkal megépíti az egereknek a homokpályát, ahol vígan szánkózhatnak.

Az egerek így vígan visszavonultak a fal mögötti kuckójukba, gondosan visszahúzták a polcot is. A Főcukrászmester kimerülten ballagott haza, és közben azon gondolkodott mi lesz, ha ezt a többieknek elmeséli.

Így történt tehát, hogy Nyomozók nélkül sikerült kinyomozni, hogy kik csináltak felfordulást Pálcikaváros Cukrászműhelyében.

A talált bajusz

Felkelt a Nap Pálcikavárosban. A pálcikalakók reggeli tenivalóikat végezték. Reggeliztek, fogat mostak, tornáztak. A madarak csiviteltek faágakon, a Gömböcök lebegtek a kék égbolton. A Sárkány ismét meg volt fázva, és az orrát fújálta. (többen felvetették lehet, hogy allergiás.) A Hullócsillaggyűjtők, az Álommanócskák hazafele ballagtak a munkájukból. Ellentétben a Szívárványfestőkkel, és Esőcseppformázókkal, vagy Léghajóvezetőkkel, akik viszont épp munkába készülődtek. Az egyik Szívárványfestő épp főtéren sé tált keresztül, (hátizsákjában ecsetek és paletta rejtőzött) amikor észrevett valamit a járdán. Azaz, hogy majdnem rá is lépett. Egy hosszú világosszürke szál vagy valami hasonló hevert a lába előtt. Felvette.

– Ezt nézzétek... ide ide mindenki! – kiáltotta. – Találtam valamit!

A körülötte levő pálcikák mind odasereglettek. A Szívárványfestő kezében a szállal hadonászni kezdett.

– Mi lehet ez? – kérdezte, és közben folytatta hadonását.

A többiek elkerekedett szemekkel tanácstalanul álltak.

– Tán, mutassuk meg a Polgármesternek.

– Igen mutassuk csak meg! – helyeseltek többiek Ő majd tudni fogja mi ez.

A Pálcikák ezen ötlettől vezérelve felkerekedtek és a Polgármester házához indultak. Elől természetesen a Szívárványfestő ment kezében a szállal.

A Polgármester és Pálcika Röff, a malackája, épp reggelihez készülődtek. A konyhában egy kör alakú fa asztal már meg volt terítve. Pirítóskenyér, lekvár és mindenféle más finomság volt rajta. Pálcika Röff izgatottan álldogált székén s várta, hogy a Polgármester is csatlakozzon. Ekkor kopogtattak az ajtón.

– Ki lehet az ilyenkor mikor épp reggelizni készülünk? – morgolódott a Polgármester, és elindult az ajtóhoz majd kinyitotta.

Népes kis pálcikavárosi csapat állt a verandáján. Még mielőtt köszönthette volna őket, egy Álommanó megelőzte.

– Polgármester! Ezt nézd mit találtunk – kiáltotta, és a Szívárványfestő kezéből kikapta a szálát. – Mi lehet ez?

– Jóreggelt Pálcikák! – köszönt a Polgármester, az udvariasságot mindig nagyon fontosnak tartotta.

– Mit gondolsz mi ez? – folytatta tovább az Álommanó.

– Javaslom menjünk be a nappaliban aztán majd meglátjuk miről is van szó – mondta, azzal a kis csapat megindult utána a házba. A Szívárványfestő kikapta az Álommanó kezéből a szálát, végül is ő találta, legyen nála.

– Vethetnék rá egy pillantást? – kérdezte a Polgármester mikor már mindannyian a nappaliban az asztal körül álltak. A Szívárványfestő vonakodva átadta. A Polgármester nézgette, hajlítgatta. Végül megszólalt.

– Úgy gondolom – szólalt meg –, hogy ez valakinek a bajsza.

– A bajsza? – kérdezett vissza az Álommanó.

– Úgy bizony, a bajsza. De, hogy minek azt egy tudományos könyvből fogjuk megtudni reményeim szerint. Mindjárt ide is hozom – mondta és kiment a nappaliból. A Pálcikák töprengeni kezdtek.

– Mégis minek a bajsza? – kérdezte valaki.
– Talán egy gilisztáé – szólalt meg valaki.
– A gilisztának nincs is bajsza te tökkelütött! – hurrogták le a többiek.

– Nincs hát, mert elvesztette.

– Nem, ez nem giliszta bajusz. Ez valami óriás állat bajsza. Mint mondjuk egy orrszaru – szólott egy Léghajóvezető.

– Az orrszaruúknak kicsi bajszuk van! – kiáltotta az, akit lehurrogtak. Megsértődött, hogy nem adtak neki igazat.

Nem telt bele sok idő a Polgármester visszatért kezében egy óriási nagy könyvvel. Letette az asztalra és felnyitotta. Sustorgás és fészkelődés támadt az asztal körül, mindenki látni akarta a tudományos könyvet. A Polgármester először a tartalomjegyzéket böngészte át... majd fellapozta a könyvet.

„Állatok az emberek világából” ennél a címnél nyitotta ki.

– Nos szerintem ez a bajusz egy olyan állattól származik, aki az emberek világában él.

– Micsodaaaa...? Az emberek világában??? – értetlenkedtek a Pálcikák.

– Úgy van. Méreteiből ítélve nem élhet Pálcikavárosban. Ez túl nagy még az Állatoskerti állatkáinkhoz is. Kizárt dolognak tartom, hogy onnan származik.

A Polgármester tovább olvasott a könyvben. Lapozott, képeket nézegetett, ismét lapozott. Hümmögött... végül így szólt.

– Minden jel arra utal, hogy ez egy macskabajusz. Nézzük csak meg közelebbről – mondta.

A Szívárványfestő letette az asztalra a bajuszt, a Polgármester szemügre vette.

A bajusz gazdája a Pálcikákhoz mérve óriási lehetett. Maga a bajusz volt olyan hosszú, mint amilyen magas egy Pálcika.

– Egészen bizonyos. Ezt egy macska vesztette el. Méretei alapján egészen biztos vagyok benne.

A Pálcikák is szemügyre vették a képet. Az egy házimacs-kát ábrázolt. Egy másik képen a macska épp ásított.

– Mekkora foga van! – ámuldoztak.

– És mekkora szőre!

– Na de, hogy kerül a városunkba egy macska? Egy óriás macska? – kérdezte egy Léghajóvezető.

– Sejtlemem sincs – válaszolta a Polgármester. – Mivel senki sem látta, ezért szerintem éjjel járt erre. Átszaladhatott a városon.

– Szent levelibéka! – kiáltott egy Botanikus. – Éjszaka be-lopózott a városunkba!

– Még jó, hogy nem lopta el az Óriáskerekünket! – mondta egy Szívárványfestő.

– Jól mondod – helyeselt egy Hullócsillaggyűjtő.

– És mi lesz, ha visszajön? – kérdezte egy Fogmanó.

– Szerintem nem fog, valószínű már árkon bokron túl van. Csak erre vitt az útja. Nem kell aggódni – válaszolta a Pol-gármester.

– És ha kell neki a bajsa, és mégis visszajön? – akadékos-kodott egy Álommanocska.

– Mindenki nyugodjon meg, nem fog visszajönni – zárta le a beszélgetést a Polgármester. – Javaslom mindenki térjen vissza a napi teendőihez. A bajuszt elzárom egy szekrénybe.

A Pálcikák, ki aggodalmaskodva, ki megnyugodva az ajtó felé vették az irányt. Elköszöntek a Polgármestertől, aki végre visszatérhetett a konyhába befejezni a reggelijét.

Pálcika Röff már befejezte, kerek pocakkal elégedetten repkedett az asztal körül. A Polgármester helyét foglalt, és beleharapott egy lekváros pirítósa.

A nap további része a megszokottan telt el. A Főcukrász-mester újabb káprázatos süteményeket és tortákat tett ki a kirakatba. A Hullócsillaggyűjtők és Álommanók pihentek a fárasztó éjszaka után. Az egerek sí olimpiára készültek, egyre

látványosabb ugrásokat és szánkó mutatványokat gyakoroltak a számukra kijelölt helyen. Az Álommanócska viszont békésen szunyókált plüssmackója ölében.

Közeledett az este, az Óriáskereket leállították. Mindenki szépen hazatért.

Így tett a Morci is, aki egyedül lakott a főtér melletti utcában, a Park mellett. Megvacsorázott, fogat mosott. Olvasott még egy keveset. Rengeteg könyve volt, könyvespolca egész a mennyezetig ért, és tele volt könyvekkel. Igazából senki sem tudta mivel foglalkozik, de sokan úgy gondolták valami tudósféle lehet. Lakásához külön könyvtár is tartozott galériával, mindenféle régi kódexekkel, az emberek világából is. Bebújt az ágyába lekapcsolta a kislámpát. Nemsokára el is aludt.

Késő éjszaka volt, amikor, furcsa morajló hang ütötte meg a fülét. Először azt hitte álmodik, de mikor kinyitotta a szemét, és felült az ágyában, továbbra is hallotta a furcsa hangot. A szobában sötét volt csak a Hold világított be. Az ablak felé fordult, és egy világító szempár meredt rá.

– Ez már mindennek a teteje! – csattant fel. Kiugrott az ágyból, és az ablakhoz lépett. – Ha nem tudnád leskelődni udvariatlan dolog! – kiáltotta, és egy zsinórt megrántva lehúzta a rolót az ablakon.

Visszabújt az ágyába, és elaludt.

Másnap reggel a parkon keresztül sétálókat váratlan meglepetés, vagy mondjam úgy látvány fogadta. Egy óriási macska szundikált összegömbölyödve a gyepen. Alvását halk dorombolás is kísérte. A kis Pálcikalakók döbbenten álltak.

– Szent pudingosfánk! – kiáltotta az egyik Kiskukta – hát visszajött!!! – és rémulten a szája elé kapta a kezét.

– Jó lenne, ha nem üvöltöznél. Még felébredszted – szólt rá a mellette álló.

– Mit csináljunk mit csináljuk? – kérdezték egymástól
suttogva.

– Mi lesz, ha felébred és megesz minket, mindannyiunkat!!

– rémüldözött egy Álommanócska.

– Amig alszik addig nincs baj. Valaki hívja a Polgármestert!

– szólt egy Botanikus kertész.

Míg valaki elszaladt a Polgármesterért a Morci megérkezett a parkba. Szokásos reggeli sétáját tette meg.

Ugyancsak ezzel egyidőben a macska kinyitotta a szemét, és ásított egy nagyot. A Pálcikalakók óvatosan hátráltak. A macska hátsó lábát kinyújtva hátát felpúpozta és kinyújtózott. Aztán leült. Kíváncsian nézett a Pálcikákra. A Pálcikák rémülten néztek vissza rá.

– Ez meg mit keres itt? – kérdezte a Morci.

– Azt nem tudjuk, de itt van – mondta egy Hullócsillaggyűjtő.

– És mikor megy el? – érdeklődött tovább a Morci.

– Nem mondta – válaszolta a Hullócsillaggyűjtő –, de nem is kérdeztük.

A macska eközben mosakodni kezdett, és dorombolt. Egyáltalán nem tűnt veszélyesnek. Úgy tűnt a Pálcikák is kezdtek megnyugodni. E közben megjelent a Polgármester, nyomában Pálcika Röff repkedett.

– Ó! – mondta a Polgármester. – Hát itt a bajsztulajdonos. Nos kedves cicóka, légy üdvözölve – folytatta, próbált bátornak tűnni.

A macska abba hagyta a mosakodást és végignézett a Pálcikákon, aztán négy lábra állt, és elindult. A Pálcikák óvatosan utat engedtek neki. Útja, meglepő módon a Morci felé vezetett. Megállt az apró Pálcika előtt, és orrát a fejéhez közelítette.

– Meg fogja enni, meg fogja enni – suttogta valaki.

– Tuti – hagyta rá valaki.

A Morci nem különösebben ijedt meg inkább kíváncsi volt mi fog következni. A macska még hangosabban kezdett el dorombolni, miközben összenyalta az arcát.

– Ne ne ne neee! – tiltakozott amaz. – Nem vagyok fagyalt! – és közben hadonászott. Próbálta odébb tolni az óriási macskát, de mindhiába.

– Barátságosnak tűnik – mondta egy Fogmanó, és odasétált. Óvatosan megérintette a nagy szőrbundát. – Jaj, de puha! – kiáltott fel.

– Hagyd már abba te szőrgombóc! – tiltakozott tovább a Morci.

– Nem szőrgombóc! Juci a neve. Ott van a nyakörvén egy kis biléta – javította ki a Fogmanócska.

Juci a macska most már a Fogmanócskát is szaglászni kezdte és a fejével óvatosan megbökte. A kis manócska ettől meg is tántorodott, de állva maradt. A többi Pálcika látván, hogy mindenki életben maradt, Juci macska köré sereglett és mindannyian simogatni dögönyözni kezdtek. A Pálcikák olyan aprók voltak, hogy némelyikük el is tűnt a macska óriási szőrében. Látszólag ez Jucit nem zavarta. Élvezte, hogy ennyien foglalkoznak vele. Le is feküdt rögtön az oldalára és jobbra balra hempergett óvatosan nehogy elsodorja a Pálcikákat.

– Úgy nézem Pálcikavárosnak lett egy tiszteletbeli macskája, Juci – állapította meg a Polgármester.

Pálcika Röff eleinte bizalmatlanul méregette az új jövevényt, de miután látta, hogy minden rendben van ő is oda-repent.

– Majd közösen gondoskodunk róla! – kiáltotta az egyik Álommanócska.

– Na nekem ebből ennyi elég is volt – mondta a Morci, azzal sarkon fordult és hazafele indult. Juci a Macska ekkor hirtelen talpra szökkent (a Pálcikák mind odébb gurultak a

lendülettől) és elindult a Morci után, aki ebből semmit sem vett észre. Így Juci egész a bejárati ajtóig kísérté. Akkor fordult csak meg, amikor árnyék vetődött rá. Juci árnyéka.

– Na neem. Nem nem. Tessék csak szépen visszamenni a többiekhez – tiltakozott a Morci. A nyomatékosítás kedvéért megpróbálta Jucit visszatolni, de az egy tapodtat sem mocant. Ekkor már a Pálcikák is odaértek.

– Vigyétek innen, nekem nem kell – mondta a Morci. Juci szomorkásan pislogott hol a Pálcikákra hol a Morcira.

– Nem vihetjük el, szeret téged – mondta a Polgármester.

– Szeret engem? – kérdezett vissza Morci. Juci mintha értette volt a kérdés fejével a Morcihoz dörgölőzött.

– Nagyon úgy tűnik – válaszolta egy Léghajóvezető.

– Hát...hát akkor, nem bánom velem jöhet – mondta, és megsimogatta Juci orrát. – De a házamba sajnos nem fér be, ám a könyvtáram belmagassága elég magas. Ott ellehet.

– Én szívesen küldtetek át neki tejet! – kiáltotta a Főcukrászmester.

– Napközben sétálhat a Parkban, napközben lehet közös! – kiáltotta egy Fogmanócska.

Így lett Juciból tiszteletbeli Pálcikaváros cica. Az ellátásáról a Főcukrászmester gondoskodik. Az éjszakákat Morci könyvtárában tölti, ám a nappalokat Morci társaságában a városban. Óvatosan kerülgeti a Pálcikákat és nem bánja, ha azok megrohamozzák, és megdöngönyözik.

Tartalomjegyzék

Polgármesteri üdvözlő	5
Jelek Pályázat 2024 díjazottjai novella kategória	8
Jelek Pályázat 2024 díjazottjai vers kategória	9
Ambrus József	10
Hajnali meditáció	10
Délutáni visszhang	11
Amy Campbell	12
Az AI barátnő	12
András Adél	19
Betakarnak unokáim	19
Antalka Ágota	23
Télapó Mosolya	23
Magány	25
B. Hargitai Margaréta	29
Könyvfolyosó	29
Tükör által világosan	32
B. Moravetz Edith	33
Mi végre?	33
Bajnai Zsolt	35
Azapa megmentése	35
Búcsú a telektől	40
Bálint Gyula	44
Jelek	44
Balogh Gábor	46
A kutya, aki nyulakról álmodott	46
Az ismeretlen madár nyomában	55
Balogh Zsolt Dominik	68
Marad a tollam	68
Barna Attila	68
Bűnben vége	68

Baranyi Imre	69
Májuséj	69
Bartók Andrásné Gyöngyvér	70
Kunatyafi véges és végtelen története	70
A múltból jött üzenet	74
Battyányi Andrea	79
Magányos románc	79
Ötvenedszer	81
Békássy Balázs	82
A csók íze	82
Bereczk Imola	83
Pőrén	83
Borsos Renáta	88
Szív alatt	88
Bőröm alá	91
Hullámok	92
Bogdán Zsuzsanna	93
Holdfehér	93
Bubrik Zseraldina	94
Levél Mátyás királytól	94
Bús Anna	97
Az ember tragédiája 16. szín	97
Bolygók bűvöletében	102
Christina Buhela	104
Jobb, ha komolyan veszed	104
Jojó vagy kokó effektus	117
Csép Rózsika	118
Élet	118
Szeress addig	119
Cserepka István	120
Angyalok és múzsák találkozása	120

Dobsa Dorina	122
Kimenő	122
Egrégi Bebek Pelsőczy Katalin	129
Lassan már	129
Egyed-Husti Boglárka	130
96 óra	130
Erdős Márton	136
Egy varázslat holt nyelve	136
Fábián Krisztina	137
Cipők	137
Édesanyám emlékére	140
Fehér József	141
A szivárványhíd legendája	141
Gary Hun	144
Palimadár	144
A matematikatanár tragédiája	146
Galambos István	148
Névnapi köszöntés	148
Álmomra vártam – tavaszra ébredtem	148
Gyólay Karolina	149
Indulok	149
Györe Ibolya	150
A csend hangjai	150
Bársony lelkek háza	161
Szuper pasim	169
Útravaló a boldogsághoz	170
Györe Kató	172
A repülés mestere	172
Pipacs	174
Apevafűzér (A negyedik gyertya)	175
Motoszka mama	176

Halászné Magyar Márta	178
Emberség ragyogjon	178
Hernádi Bence	179
Apró jelek	179
H. Fajth Evelin	180
Bordó sálba bugyolált otthon-illat	180
Horák Andrea Kankalin	185
Mert hazudni kell	185
Írunk – vallomás az irodalomról	189
Horváth Viktória	196
Hétköznapi háláink	196
Huber Carmen	198
Nekem már megvolt	198
Az utolsó út	200
Iochom Zsolt	201
Te légy a veszтім	201
Ki érti ezt	202
Juhász Daniella	204
Úton	205
Kalocsa Zsuzsa	205
Béke	205
Embernek maradni	206
Kapocsi Annamária	207
Holnapi ma kerengő („Dúdoló”)	207
Akaratvirág és dackacat	208
Kovács Iván	214
Merre és hogyan	214
Kottrik Zoltán	215
De szeretnék	215
Csak kapkodom a fejem	216
Kovács Margit	218
Reggel	218

Kovács P. Zoltán	219
Mesterdalnokok	219
Pierre	224
Kristófné Vidók Margit	231
A béke nyomában	231
Amikor lehull a lepel	232
László Bernadett	233
Mozaikdarab	233
Szerelem démon	234
Lászlóné Háló Erzsébet	235
A plátói szerelem	235
László Levente	237
Április 11	237
Lengyel Zoltán	239
Töprengés	239
Lia Zernup	240
A hatás hatalma	240
Lippai Edina	241
Nem tudok vigyázni rád	241
A helyek között keressetek	242
Lukács Márta	243
A vasgömb	243
M. Jósvai Éva	245
Az élet pillangója	245
Szűcs-Molnár Veronika Anetta	251
Hattyútánc – hölgyválasz	251
Magyar Anita	261
Némán szeretlek	261
Szonett II.	261
May Viktória	262
Amiért élünk	262

Mecséri Éva	265
Az élet kenyere	265
Mészárosné Maya	266
Szerelem óceánon túl és innen	266
Mónus János	277
Erdély lelke	277
Tavaszi képek	279
Molnár Dávid	280
Verőfényben	280
Nagy Cynthia	281
Tornádó	281
Nyerges Erika	287
Két állomás közt	287
Orsós György	290
Kórkép	290
P. Bernula	294
Nevelni (,) tanulni	294
Szövődmények	296
P. Dányi Gabriella	297
Relativitás	297
Kecskekaland	298
Pad 2.	307
Zsákos ember	318
Pázmándi Péter Lóránt	319
Tá a hangász (avagy a zene genezise)	319
Philochatus	323
In memoriam Czóbel Béla	323
Kanásztánc	325
Plaszauer Petra	326
Kintsugi	326
Poór Edit	327
Krisztina új élete	327

Possi Dávid	331
Expozíció	331
Róla szólna	333
Rácz Roland	334
Vén diófa	334
Rádlér R. Manuéla	339
Az én kistrókám	339
Radmila Marković	344
Beszélgetek	344
Radnai István	348
Agyvelő spirituszban	348
Fényképes riport	351
Ratkai Mária	364
Más gyereke	364
Nagyon fáj	366
Reke Balázs	370
Rugós kés	370
Riczu Joli	378
Szeretet közelében	378
A tavasz	383
Szonett az öregekért	384
Rozgonyi Ádám	384
Jelenés	384
Sayti Andrea	385
Súly	385
Seprényi Kinga	389
49 évnyi szerelem	389
Pharosz jelzi az estét	395
Tasó kalandok	396
Sulyok Csaba	400
Pusztai Emlék	400

Szabadosné Csilla	401
A fájdalomnyelő	401
Szabó Benedek	403
Hagyaték	403
Szabó Szalay István	405
EGO SUM QUI SUM (Vagyok, aki vagyok)	405
Testvér	406
Szabó Mária	407
Élet-hullám	407
Ébredés	408
Szalkai Orsolya	409
Kócpontok	409
Szegedi Melinda	410
Deja vu	410
Nem leszünk gyarmat	413
Szilágyi Ildikó	418
Hitvallás	418
Két szín	419
Szoby Zsolt	421
Angyali érintés	421
Esküszegés	422
Szolnoki Irma	422
Anya	422
Hatévesen	426
T. Bernáth Panni	431
Maradjon köztünk	431
Sorskerék	435
T. Tamás Ferenc	439
Szabó 3.	439
Taktoma	448
Idő szonett ciklus	448
Kapcsolatok	449

Tápi Júlia	450
betegségmeglátás	450
Tarsoly Péter	451
Kor-opció	451
A titok	452
Tátrai S. Miklós	453
Lilla levele	453
Tóth Tamara	462
A boríték	462
Török Anna Karolina	467
Kötődés	467
Túróczi Levente	478
Jack története	478
Mediterrán gyilkosság	480
Várady Endre	486
Végrendelet	486
Zárójelentés	487
Varga Árpád	488
Kanapé	488
Szóba sem állsz velem	489
Varga-Takács Georgina (Gigi T.)	491
Nando	491
Varga-Végyári Enikő	502
Így teljes a kép	502
Varjas-Tóth János	505
Petőfivel utaztam	505
Barguzin híreire	506
Vas Dávid	507
Nem számít	507
Salgók között	508
Vass József András	509
Sors vásár	509

Vitárius Ferenc	511
Átmeneti megoldás	511
Kötődés – Triptichon	512
Sziszüphosz	515
Vlcek László	516
Eszternek	516
Menet	517
Von Schärberek	518
A legnagyobb öröömöd	518
Nélküled	519
Vönöczkiné Gmeindl Margit	520
Kórházi történet	520
Wágner Judit	526
Menekülök	526
Az én hazám	527
Wersényi György	529
Félemelet	529
Zentai Eta	536
A cukor	536
A kert	542
Zentai Tóth Béla	543
T. Truffaut után szabadon	543
THE KÖLN CONCERT	544
Zsófia Eszter	545
A főcukrászmester és a szánkózó egerek	545
A talált bajusz	553

Algyó Nagyközség
Önkormányzata

Poet.hu

GyeviKult Nonprofit
Kft.

Pegazus TV Média és Oktató Kft.

Holnap Magazin

Hét Nap Online újság

Török Kulcsszervíz Szeged

palyazatmenedzser.hu

palyazatok.org